ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

Ενδιάμεση Φάση: 2, Παραδοτέο: 18

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Σεπτέμβριος 2017

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠ·ΥΜΕΠΕΡΑΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ2: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (EL 04), ΗΠΕΙΡΟΥ (EL 05) ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (EL 08)

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: **Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. – ΠΕΡΛΕΡΟΣ ΒΑΣ. του ΚΩΝ/ΝΟΥ – ENVECO Α.Ε. – ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε. – ΟΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ. & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Α.Ε. – ΕΜΒΗΣ Α.Ε. – ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ»**
με διακριτικό τίτλο «Κ/Ξ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ (EL 05)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 2, ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 18: «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων»

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 04/08/2017

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	04/08/2017	Αρχική έκδοση
Εκδ. 2 (v.2)	06/09/2017	Δεύτερη έκδοση – Λαμβάνονται υπόψη σχόλια – παρατηρήσεις της ΕΓΥ και της ΔΙΠΑ επί της 1ης έκδοσης της ΣΜΠΕ

Μελετήθηκε	**Θεωρήθηκε**
Αθήνα	Αθήνα
Για την Κ/Ξ μελετών Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτ. Στερεάς Ελλάδας	Για την ΕΓΥ/ΥΠΕΝ
Υπογεγραμμένο	*Υπογεγραμμένο*
Νόμιμος Εκπρόσωπος	Προϊσταμένη Δ/νσης Προστασίας

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ i

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Μη Τεχνική Περίληψη 1

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.. 1

1.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 3

1.2.1 Περιγραφή Των Χαρακτηριστικών Του Υδατικού Διαμερίσματος 3

1.2.2 Πρόγραμμα Παρακολούθησης 7

1.2.3 Περιβαλλοντικοί Στόχοι - Εξαιρέσεις 7

1.2.4 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος – Διερεύνηση Προτάσεων Τιμολογιακής Πολιτικής 12

1.2.5 Πρόγραμμα Μέτρων 13

1.3 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΈΣ ΔΥΝ�ατΌΤΗΤΕΣ 17

1.4 ΥΦΙΣΤΆΜΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΆ ΠΡΟΒΛΉΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΊΕΣΕΙΣ 18

1.5 ΕΚΤΊΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΌΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΏΣΕΩΝ 23

1.6 ΣΎΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΎΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΏΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΏΝ ΕΠΙΠΤΏΣΕΩΝ 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Γενικά Στοιχεία 24

2.1 Εισαγωγή 24

2.1.1 Αντικείμενο του Έργου 24

2.1.2 Αρχή Σχεδιασμού & Επιτροπή Επίβλεψης 25

2.1.3 Ομάδα Μελέτης 27

2.1.4 Δομή Μελέτης 28

2.2 Σκοπός & Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης 29

2.3 Περιοχή Μελέτης 33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Σκοπιμότητα & Στόχοι της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ... 34

3.1 Σκοπιμότητα & Στόχοι της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης 34

3.1.1 Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά & Ελληνικό Θεσμικό Πλαίσιο 34

3.1.2 Σκοπός των Αναθεωρήσεων των Σχεδίων Διαχείρισης 39

3.1.3 Απαιτήσεις και Στόχοι της 1ης Αναθεώρησης 41

3.2 Διεθνείς, Κοινοτικοί και Εθνικοί Στόχοι Περιβαλλοντικής Προστασίας που αφορούν το Σχέδιο 44

3.3 Σχέση του Σχεδίου με άλλα Σχέδια & Προγράμματα 72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης 84

4.1 Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής 84
4.2 Περιεχόμενο 1ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου 87
4.2.1 Προσδιορισμός Αρμόδιων Αρχών 89
4.2.2 Αναγνώριση Υδατικών Συστημάτων 91
4.2.3 Προστατευομενες Περιοχες 93
4.2.4 Πρόγραμμα Παρακολούθησης 102
4.2.5 Ταξινομηση Υδατικων Συστηματων 102
4.2.6 Πιέσεις και Επιπτώσεις 137
4.2.7 Περιβαλλοντικοί Στόχοι 145
4.2.8 Εξαιρέσεις 148
4.2.9 Οικονομική Ανάλυση Χρήσεων Ύδατος 160
4.2.10 Πρόγραμμα Μέτρων 174
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Εναλλακτικές Δυνατότητες 236
5.1 Εισαγωγή 236
5.2 Περιγραφή Εναλλακτικών Δυνατοτήτων 237
5.2.1 Σενάριο 1: Μηδενική Λύση (do nothing scenario) 237
5.2.2 Σενάριο 2: Κύρια Λύση 240
5.2.3 Σενάριο 3: Εναλλακτική Λύση 243
5.3 Συγκριτική Αξιολόγηση εναλλακτικών Δυνατοτήτων - Συμπεράσματα 244
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Περιγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης Περιβάλλοντος 249
6.1 Εισαγωγή 249
6.2 Μη Βιοτικά Χαρακτηριστικά 250
6.2.1 Κλιματικά – Μετεωρολογικά Στοιχεία 250
6.2.2 Μορφολογικά – Τοπιολογικά χαρακτηριστικά - Έδαφος 260
6.2.3 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά – Τεκτονική – Σεισμικότητα 265
6.2.4 Υπέδαφος – Φυσικοί Πόροι 271
6.2.5 Υδατικοί Πόροι 274
6.3 Φυσικό Περιβάλλον 283
6.3.1 Κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ 283
6.3.2 Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος 340
6.3.3 Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι 343

6.3.4 Χλωρίδα 348
6.3.5 Πανίδα 350
6.4 Ανθρωπογενές Περιβάλλον 358
6.4.1 Δημογραφικά Στοιχεία – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον 358
6.4.2 Δραστηριότητες – Χρήσεις Γης 362
6.4.3 Ιστορικό & Πολιτιστικό Περιβάλλον 378
6.4.4 Τεχνικές Υποδομές 380
6.4.5 Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον 413
6.5 Υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και πιέσεις 417
6.6 Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά 420
6.7 Πιθανή Εξέλιξη Περιβαλλοντικών Παραμέτρων σε περίπτωση μη Εφαρμογής της 1ης αναθεωρησης Σχεδίου 422
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Εκτίμηση, Αξιολόγηση & Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων του Σχεδίου στο Περιβάλλον 425
7.1 Εισαγωγή 425
7.2 Μεθοδολογία Εκτίμησης & Αξιολόγησης Επιπτώσεων 431
7.2.1 Γενικά Στοιχεία 431
7.2.2 Μεθοδολογία του σταδίου προσδιορισμού των περιβαλλοντικών μεταβολών 432
7.2.3 Μεθοδολογία του σταδίου χαρακτηρισμού των πιθανών επιπτώσεων και της αξιολόγησης τους 433
7.3 Προσδιορισμός των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 435
7.3.1 Εισαγωγή 435
7.3.2 Επιπτώσεις Βασικών Μέτρων 435
7.3.3 Επιπτώσεις Συμπληρωματικών Μετρων 490
7.3.4 Συμπεράσματα 524
7.4 Χαρακτηρισμός και Αξιολόγηση Επιπτώσεων 526
7.4.1 Εισαγωγή 526
7.4.2 Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα 526
7.4.3 Ύδατα (Επιφανειακά, Υπόγεια, Παράκτια, κτλ) 528
7.4.4 Ατμόσφαιρα – Κλίμα 529
7.4.5 Έδαφος - Χρήσεις Γης 529
7.4.6 Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους 531

7.4.7 Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία 532

7.4.8 Υλικά Αγαθά 533

7.4.9 Πολιτιστική / Αρχαιολογική / Αρχιτεκτονική Κληρονομιά 533

7.4.10 Συνοπτική Αξιολόγηση Επιπτώσεων Σχεδίου Διαχείρισης ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο Αναφοράς 533

7.5 Σύστημα Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 534

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Στοιχεία Κανονιστικής Πράξης 536

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την Εκπόνηση της ΣΜΠΕ 542

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Βασικές Μελέτες και Έρευνες 543

Βασικές Βιβλιογραφικές Αναφορές 544

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η παρούσα μελέτη αποτελεί τη **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της «1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007»** (εφεξής αναφερόμενο ως 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ηπείρου, ή 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης), η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και στην Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006) με στόχο την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το προτεινόμενο Σχέδιο.

Η **Ευρωπαϊκή Οδηγία – Πλαίσιο για τη διαχείριση των Υδάτων** (**Οδηγία 2000/60/ΕΚ**, στο εξής «Οδηγία» ή «ΟΠΥ») καθορίζει τις **αρχές** και προτείνει **μέτρα για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα-** εισάγοντας για πρώτη φορά την έννοια της «οικολογικής σημασίας» των υδάτων παράλληλα και ανεξάρτητα της όποιας άλλης χρήσης τους. Η εφαρμογή της στοχεύει στην **ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων**, αφού για πρώτη φορά καλύπτονται όλοι οι τύποι και όλες οι χρήσεις του νερού, σε ενιαίο πλαίσιο κοινό για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την Οδηγία καθιερώνονται και εφαρμόζονται κοινές αρχές και κοινά μέτρα για όλα τα Κράτη Μέλη, με θεμελιώδη στόχο την **επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων** (συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών επιφανειακών υδάτων, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων). Ειδικότερα, **ο σκοπός της Οδηγίας**, σύμφωνα με το άρθρο 1, είναι «η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και υπόγειων υδάτων, το οποίο να:

- αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων αλλά και των εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων.
- προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων.
- προωθεί την ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος.
- διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων.
- συμβάλλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία».

Στο πλαίσιο αυτό, η Οδηγία απαιτεί **την εκτέλεση πολυάριθμων προπαρασκευαστικών εργασιών, που οδηγούν στην υιοθέτηση Προγραμμάτων Μέτρων, τα οποία εντάσσονται στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού** και της εφαρμογής, αναθεώρησης και ανανέωσής του σε έναν εξαετή κύκλο. Μετά τον πρώτο κύκλο εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης που ολοκληρώθηκε το 2015, ακολουθούν οι επόμενοι δύο κύκλοι εξαετούς διάρκειας, προσδίδοντας χρονικό ορίζοντα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2027.

Η παρούσα μελέτη αφορά στον δεύτερο κύκλο εφαρμογής (1η Αναθεώρηση) του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με σκοπό την επίτευξη των στόχων της. Το Σχέδιο Διαχείρισης δίνει πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος, τους περιβαλλοντικούς στόχους γι' αυτά και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση των υδάτων.

Συνεπώς, το Σχέδιο Διαχείρισης δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το παρόν σχέδιο, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας μελέτης, αποτελεί το δεύτερο, κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2021 (1η Αναθεώρηση), αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συνεχίζει να συμπληρώνεται δυναμικά από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της επόμενης περιόδου.

Το Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Η **Αρχή Σχεδιασμού** του αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου είναι η **Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)**. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ.

Ως περιοχή μελέτης ορίζεται το Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου, το οποίο αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του Προγράμματος, στο οποίο αναμένονται τυχόν περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων στόχων και μέτρων.

1.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1.2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ (ΥΣ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) αναγνωρίσθηκαν **106 επιφανειακά ΥΣ** και ειδικότερα:

- **82 Ποτάμια ΥΣ** με συνολικό μήκος περίπου 1.099,9 Km.
- **4 λιμναία ΥΣ,** εκ των οποίων **3** είναι **ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (Ταμιευτήρες),** συνολικής έκτασης 50,16 km^2.
- **13 παράκτια ΥΣ** με συνολική επιφάνεια 1.048 Km^2, εκ των οποίων και τα **2 προσδιορίστηκαν ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα ΥΣ**.
- **7 μεταβατικά ΥΣ** με συνολική επιφάνεια 410,8 Km^2.

Όσον αφορά στα ποτάμια ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του 72% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή» και η χημική κατάσταση του 94% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή».

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής και χημικής κατάστασης, το 1 λιμναίο υδατικό σύστημα (το οποίο είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο) στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) βρίσκεται σε κακή οικολογική κατάσταση και καλή χημική κατάσταση.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης τα 3 ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση / καλό οικολογικό δυναμικό καλή χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στα παράκτια ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του 62% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή» και η χημική κατάσταση του 92% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή».

Όσον αφορά στα μεταβατικά ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του 57% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «μέτρια» και η χημική κατάσταση του 71% του συνολικού πλήθους των ποταμιών ταξινομείται ως «καλή».

ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΥΣ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου αναγνωρίστηκαν **27 υπόγεια υδατικά συστήματα**. Από τα **27 υπόγεια ΥΣ**, **εκ των οποίων 1 υπόγειο ΥΣ** (Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας - EL0500140) κρίθηκε ότι έχει **κακή χημική** ενώ όλα έχουν **καλή ποσοτική** κατάσταση.

Η ταξινόμηση της κατάστασης των ΥΣ αποτυπώνεται στους παρακάτω Χάρτες.

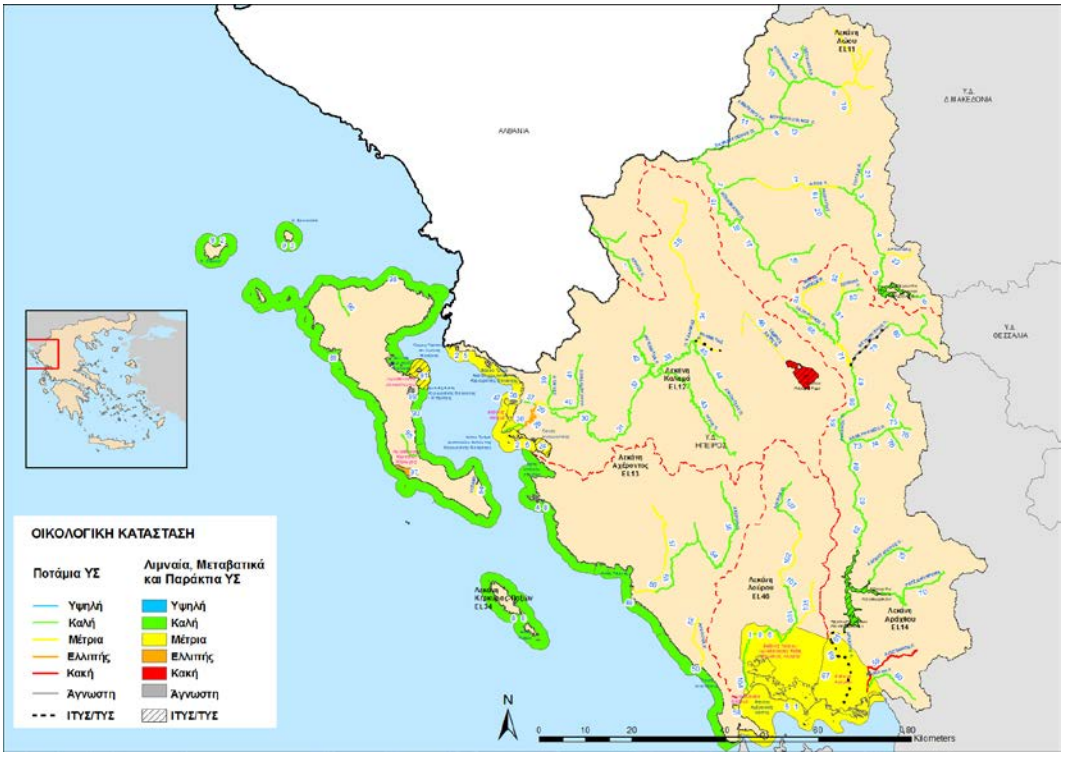

Χάρτης 2-1: Χάρτης ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

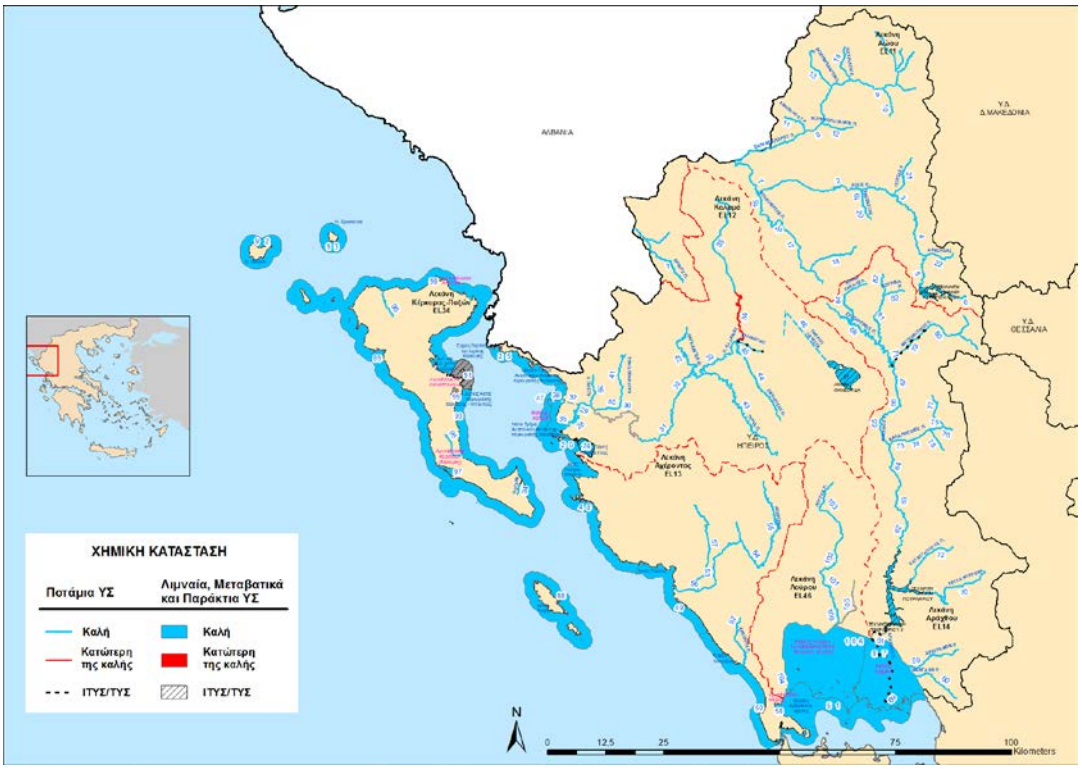

Χάρτης 2-2: Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

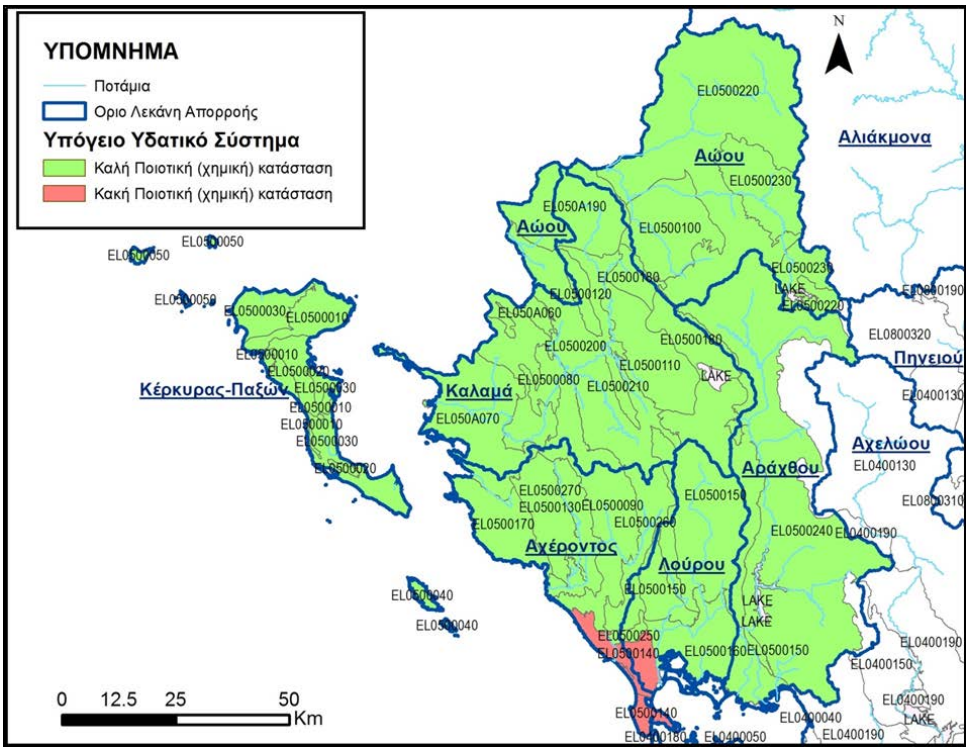

Χάρτης2-3: Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

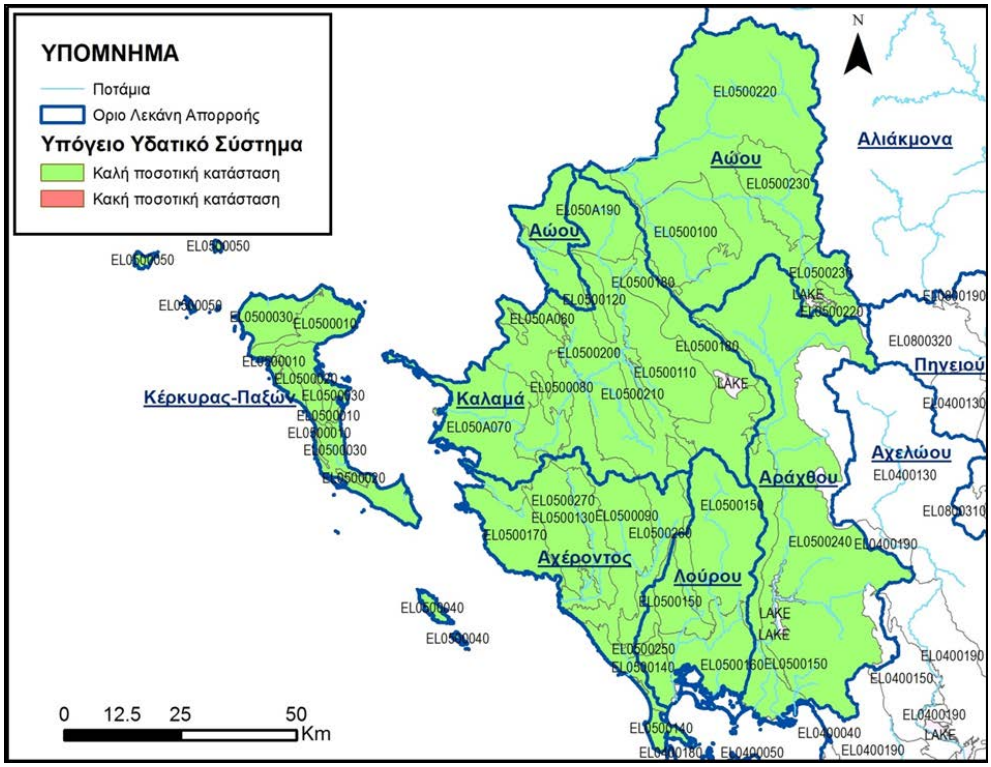

Χάρτης2-4: Χάρτης ταξινόμησης της ποσοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, είναι οι ακόλουθες:

I. Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7.

II. Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.

III. ΥΣ που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ.

IV. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

V. Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει την οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.

1.2.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προβλέπει την κατάρτιση προγραμμάτων για την παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, ώστε να υπάρχει συνεκτική και συνολική εικόνα της κατάστασης των υδάτων σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού (Υδατικό Διαμέρισμα).

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, του Άρθρου 8 του Νόμου 3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/9-12-03) και του Άρθρου 11 του Προεδρικού Διατάγματος 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/8-3-07), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. οικ. 140384 (ΦΕΚ 2017/Β/9-9-11) Κοινή Υπουργική Απόφαση, με την οποία θεσπίστηκε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας. Με την ΚΥΑ 140384/2011 ορίστηκε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στην λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν. 3199/2003 (Α΄ 280).

1.2.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Περιοχών Λεκάνης Απορροής (ή Υδατικών Διαμερισμάτων) αποτελεί από μόνο του ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Στη συνέχεια αναφέρονται συνοπτικά οι ειδικότεροι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας που αφορούν την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης.

α) για τα επιφανειακά ύδατα:

α.1) μέτρα που αποσκοπούν στην **πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων** με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.2) μέτρα που αποσκοπούν στην **προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των συστημάτων των επιφανειακών υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της

παραγράφου 3 για τα τεχνητά και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, **με σκοπό την επίτευξη καλής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων**, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παραγράφων 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.3) μέτρα που αποσκοπούν στην **προστασία και αναβάθμιση όλων των τεχνητών και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων, με σκοπό την επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων,** σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.4) μέτρα με στόχο την προοδευτική **μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας**,

α.5) τα μέτρα που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις καθορίζονται σε αρμονία με τις διατάξεις τυχόν ισχυουσών διεθνών συνθηκών που ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα.

β) για τα υπόγεια ύδατα:

β.1) μέτρα ώστε να προληφθεί ή **να περιορισθεί η διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια ύδατα και να προληφθεί η υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.2) μέτρα **προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, ήτοι της διασφάλισης του ισοζυγίου εισροών- εκροών (άντλησης- φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, **με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων,** σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.3) μέτρα για την **αναστροφή κάθε σημαντικής και έμμονης ανοδικής τάσης συγκέντρωσης οιουδήποτε ρύπου**, η οποία οφείλεται σε ανθρώπινη δραστηριότητα **προκειμένου να μειωθεί προοδευτικά η ρύπανση των υπόγειων υδάτων**. Τα μέτρα για την επίτευξη της αναστροφής της τάσης εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα πρότυπα που έχουν καθορισθεί με διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4.

γ) για τις **προστατευόμενες περιοχές: πρέπει να έχει επιτευχθεί συμμόρφωση με τα πρότυπα και τους στόχους του Π.Δ. 51/2007.**

Για τα μέτρα των κατηγοριών α.2), α.3), β.2) και γ) η καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των αντίστοιχων στόχων όπως είχε οριστεί στα πλαίσια του 1ου ΣΔΛΑΠ ήταν η 23.12.2015. Στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης εξετάζεται η επίτευξη (έως το 2021) ή μη των παραπάνω στόχων στα χρονικά πλαίσια που είχαν τεθεί και σε περίπτωση μη επίτευξής τους επανακαθορίζονται οι στόχοι και τα χρονικά όρια εφαρμογής τους (έως το 2027).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4, είναι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους. Η διαδικασία των εξαιρέσεων, σύμφωνα με το ΚΚ11[1], αποτελεί ένα υποτμήμα της συνολικής διαδικασίας σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), και στοχεύει στο να δώσει μια διέξοδο στον διαχειριστή, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα στην κατάσταση ενός υδατικού συστήματος. Η διαδικασία εξαιρέσεων έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση που:

- η κατάσταση του υδατικού συστήματος είναι από μέτρια και κάτω,
- έχει γίνει εκτίμηση της απόστασης μεταξύ υφιστάμενης κατάστασης και στόχων (gap analysis) και έχει οριστεί το «έλλειμμα ποιότητας» για το υδατικό σύστημα,
- έχουν εκτιμηθεί τα αίτια του «ελλείμματος ποιότητας»,
- έχει γίνει εκτίμηση του κόστους για την κάλυψη του «ελλείμματος ποιότητας».

Σημειώνεται ότι ο στόχος της καλής κατάστασης του νερού πρέπει σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΚΚ11 να είναι ο κανόνας. Το ΣΔΛΑΠ πρέπει να δικαιολογεί οποιαδήποτε απόκλιση από τον στόχο αυτό, εφαρμόζοντας και οικονομική ανάλυση, καθορίζοντας τις απαραίτητες προβλέψεις και προτεραιότητες δράσης (δηλ. τα μέτρα) που θα πρέπει να εφαρμοστούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι. Κοινό στοιχείο σε όλες τις πιθανές περιπτώσεις εξαιρέσεων είναι:

- οι αυστηρές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και
- η αιτιολόγηση που πρέπει να περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Διαχείρισης.

Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως το 2015» ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

[1] *Καθοδηγητικό Κείμενο 11, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο σχετίζεται με την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.*

i. Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.

ii. Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)

iii. Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)

iv. Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

Παράταση Προθεσμίας (Άρθρο 4.4 της ΟΠΥ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μία σειρά από επιφανειακά υδατικά συστήματα τα οποία δεν πέτυχαν τους στόχους της Οδηγίας για καλή οικολογική ή/και χημική κατάσταση έως το 2015. Μάλιστα, ορισμένα από αυτά τα επιφανειακά ΥΣ είχαν εξαιρεθεί με παράταση προθεσμίας από το 1ο ΣΔΛΑΠ. Τα επιφανειακά ΥΣ τα οποία η οικολογική τους ή/και η χημική τους κατάσταση είναι κατώτερη της καλής είναι συνολικά για 32 ΥΣ, δηλαδή ποσοστό 30,2 % του συνόλου των επιφανειακών υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (συνολικά 106 επιφανειακά υδατικά συστήματα). Από αυτά, 28 ΥΣ βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση, 2 σε ελλιπή και μόλις δύο σε κακή, ενώ η χημική κατάσταση 28 από αυτά είναι καλή, σε 3 άγνωστη, και μόλις σε ένα κατώτερη της καλής.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ			
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
Μέτρια	28	**Καλή**	28
Ελλιπής	2	**Άγνωστη**	3
Κακή	2	**Κατώτερη της Καλής**	1

Επομένως για τα 32 αυτά επιφανειακά ΥΣ του ανωτέρω Πίνακα ο στόχος είναι η επίτευξη της καλής οικολογικής κατάστασης ως το 2027 καθώς και για το ένα εξ΄αυτών που παρουσιάζει και χημική κτάσταση κατώτερη της καλής.

Λιγότερο Αυστηροί Στόχοι (Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ) & Προσωρινή υποβάθμιση (άρθρο 4.6 της ΟΠΥ)

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας και καθορισμός ειδικών στόχων βάσει του Άρθρου 4.5 της ΟΠΥ, καθώς διαφαίνεται ότι το σύνολο των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών

συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα τον στόχο της καλής κατάστασης/καλού δυναμικού.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας λόγω προσωρινής υποβάθμισης, καθώς δεν διαφαίνεται κατά την παρούσα φάση ότι συντρέχουν προβλέψιμοι λόγοι εξαιρετικών περιστάσεων ή μελλοντικών συνθηκών που να οδηγούν σε προσδιορισμό τέτοιων εξαιρέσεων.

Νέες Τροποποιήσεις (άρθρο 4.7 της ΟΠΥ)

Στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα.

Για τον σκοπό αυτό καταρτίστηκε ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/, βάσει της οποίας αξιολογούνται:

- τα προγραμματιζόμενα έργα ή οι δραστηριότητες που ενδέχεται να δημιουργούν τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά ενός η περισσοτέρων επιφανειακών υδατικών συστημάτων,
- προγραμματιζόμενα έργα που περιλαμβάνουν δραστηριότητες κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων ή υπόγειες εκμεταλλεύσεις που οδηγούν στην μεταβολή της υπόγειας στάθμης και της ποσότητας υπογείων νερών,
- έργα που προγραμματίζονται σε αδιατάρακτες περιοχές δηλαδή σε περιοχές με παρουσία υδατικών συστημάτων με άριστη[2] κατάσταση και αφορούν δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν υποβάθμιση της άριστης κατάστασης επιφανειακών υδάτων σε καλή λόγω απόρριψης ρύπων.

Η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 ορίζεται ως ακολούθως:

- Ο φορέας που προγραμματίζει την υλοποίηση έργων που αναφέρονται παραπάνω καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στην μεθοδολογία «Προσδιορισμός των ''εξαιρέσεων'' της παραγράφου 7, του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (4.7), περί νέων τροποποιήσεων». Τα στοιχεία του φακέλου θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την τελευταία έκδοση της μεθοδολογίας η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΓΥ κατά την κατάθεση του φακέλου.

[2] *Υψηλή Κατάσταση με βάση τα στοιχεία των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας και του Προγράμματος Παρακολούθησης της Κατάστασης των Υδάτων της Χώρας.*

- Ο φάκελος κατατίθεται στην Αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχομένου του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον ή/και συμπληρωματικά στοιχεία εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση υπαγωγής των ΥΣ που επηρεάζονται στο Άρθρο 4.7 σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης.

- Η Διεύθυνση Υδάτων εισηγείται στο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το προγραμματιζόμενο έργο, μετά τη σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και εκδίδεται η κατάλληλη απόφαση.

- Η υπαγωγή υδατικών συστημάτων στο Άρθρο 4.7 περιγράφεται στο επόμενο Σχέδιο Διαχείρισης όπου παρατίθενται και τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης.

Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης και αφορά σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία δεν έχει κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

1.2.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΎΔΑΤΟΣ – ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΟΠΥ αναφέρεται στην κατάλληλη ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών νερού και διευκρινίζει τις συνιστώσες του κόστους που θα πρέπει να συνυπολογίζονται στο συνολικό κόστος των Υπηρεσιών Νερού (κοστολόγηση). Στην κοστολόγηση αυτή, λοιπόν, σύμφωνα με την Οδηγία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τρία είδη κόστους:

1. **Χρηματοοικονομικό κόστος**, που περιλαμβάνει Λειτουργικά Κόστη, Κόστη Συντήρησης, Κόστη Κεφαλαίου, Κόστη Διοίκησης, Κόστη ανανέωσης έργων και λοιπά κόστη.
2. **Κόστος πόρου**, που ορίζεται ως το κόστος ευκαιρίας άλλων εναλλακτικών χρήσεων νερού στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται ένα υδατικό σύστημα πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.
3. **Περιβαλλοντικό κόστος**, που ορίζεται με την έκφραση της περιβαλλοντικής ζημιάς ως οικονομικό κόστος.

Το συνολικό κόστος εκτιμήθηκε για κάθε υπηρεσία ύδατος (Ύδρευση-Αποχέτευση, Άρδευση) και σε επίπεδο παρόχου και Υδατικού Διαμερίσματος και είναι το άθροισμα του χρηματοοικονομικού κόστους, του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου αναγόμενο ανά κυβικό μέτρο κατανάλωσης νερού.

Το μέσο σταθμισμένο χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας στο ΥΔ για την ύδρευση διαμορφώνεται στα 1,89 €/m³ κατανάλωσης, το μέσο σταθμισμένο έσοδο στα 1,34 €/m³ κατανάλωσης.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου δεν υφίσταται Κόστος Πόρου.

Το περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 375 χιλ €. Το 26,68% του περιβαλλοντικού κόστους αποδίδεται στην ΛΑΠ Καλαμά (EL0512), το 24,44% στην ΛΑΠ Αχέροντα (EL0513), το 24,44% στην ΛΑΠ Αράχθου (EL0514) και το 24,44% στην ΛΑΠ Λούρου (EL0546). Το μοναδιαίο περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,0002 €/m^3.

Στη ΛΑΠ Καλαμά το 98,16% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,33% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Αχέροντα το 98,16% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,33% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Αράχθου το 95,69% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,38% στην οικιακή χρήση, ενώ στην ΛΑΠ Λούρου το 97,98% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 0,57% στην οικιακή χρήση. Σημειώνεται ότι η οικιακή χρήση περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου νερού και την αποχέτευση.

Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β 1751/2017), οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, από το 2018 και μετά, θα προσδιορίσουν τα κόστη τους, λαμβάνοντας υπόψη, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου που υπολογίστηκε στις προηγούμενες παραγράφους. Σε ότι αφορά την τιμολόγηση θα πρέπει να προσδιορισθούν τα σχετικά τέλη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα ΚΥΑ. Επίσης, σύμφωνα με τη παρ. 4 του άρθρου 7 της υπόψη ΚΥΑ, η γνωστοποίηση των εσόδων του εισπραχθέντος ποσού, από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θα γίνεται στις 30/6 κάθε έτους, από το 2019 και μετά, στη Δ/νση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα επίπεδα ανάκτησης του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους πόρου θα είναι δυνατόν να καθοριστούν μετά τις 30/6/2019.

1.2.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του **Προγράμματος Μέτρων** για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας, είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου και καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Το πρόγραμμα μέτρων διακρίνεται σε **βασικά μέτρα** και σε **συμπληρωματικά μέτρα**.

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες.

- Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.
- Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Στη συνέχεια, όπου κρίνεται ότι τα βασικά μέτρα δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εξετάζονται και προτείνονται **συμπληρωματικά μέτρα**, σύμφωνα με τις παρ. 4 & 5 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 5 & 6 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007) στις περιπτώσεις όπου κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν καθορισθεί.

Τα συμπληρωματικά αυτά μέτρα συνήθως διακρίνονται στις εξής κατηγορίες μέτρων:

→ I. Νομοθετικά Μέτρα

→ II. Διοικητικά Μέτρα

→ III. Οικονομικά ή Φορολογικά Μέτρα

→ IV. Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση

→ V. Έλεγχοι εκπομπής ρύπων

→ VI. Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής

→ VII. Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιότοπων

→ VIII. Έλεγχος απολήψεων

→ IX. Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης

→ X. Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης

→ XI. Έργα δομικών κατασκευών

→ XII. Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης

→ XIII. Έργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών

→ XIV. Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων

→ XV. Εκπαιδευτικά μέτρα

→ XVI. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)

→ XVII. Ιζήματα

→ XVIII. Λοιπά σχετικά μέτρα

Σύμφωνα με το κατευθυντήριο κείμενο για τη διαδικασία ενημέρωσης της ΕΕ για την εξέλιξη εφαρμογής της οδηγίας (Βλ. παρ. 10.1.2 του GD WFD Reporting Guidance 2016), τα μέτρα ομαδοποιούνται σε 25 κατηγορίες Βασικών Τύπων Μέτρων με συγκεκριμένους καθορισμένους ποσοτικούς στόχους.

Οι Βασικοί Τύποι Μέτρων, αφορούν σε ομάδες μέτρων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μέτρων και στοχεύουν στην αντιμετώπιση ίδιων πιέσεων. Κάθε τύπος μέτρων μπορεί να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα μέτρα του προγράμματος μέτρων. Επίσης, κάθε

μέτρο μπορεί να περιλαμβάνεται σε ένα ή περισσότερους τύπους μέτρων εφόσον το μέτρο είναι πολλαπλού σκοπού.

Για τον σκοπό αυτό έχει καταρτιστεί κατάλογος με 25 βασικούς τύπους μέτρων οι οποίες καλύπτουν τα κύρια ζητήματα διαχείρισης νερού, όπως αυτά προέκυψαν από την εφαρμογή του 1ου διαχειριστικού κύκλου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι Βασικοί Τύποι Μέτρων όπως δίνονται στο προαναφερθέν κατευθυντήριο κείμενο της ΕΕ.

Πίνακας 2-1: Προκαθορισμένοι Βασικοί Τύποι Μέτρων

Α/Α	Περιγραφή Βασικών Τύπων Μέτρων
1	Κατασκευή ή αναβάθμιση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων
2	Μείωση ρύπανσης θρεπτικών ουσιών από τη γεωργία.
3	Μείωση ρύπανσης παρασιτοκτόνων από τη γεωργία.
4	Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (ιστορική ρύπανση, συμπεριλαμβανομένων των ιζημάτων, των υπόγειων υδάτων, του εδάφους).
5	Βελτίωση της διαμήκους συνέχειας ποτάμιων σωμάτων (πχ ιχθυόδρομοι, αφαίρεση παλαιών φραγμάτων)
6	Βελτίωση διαμήκους συνέχειας (π.χ. δημιουργία διόδων ιχθύων, κατεδάφιση παλαιών φραγμάτων).
7	Βελτίωση υδρομορφολογικών συνθηκών υδατικών συστημάτων, εκτός της διαμήκους συνέχειας (π.χ. αποκατάσταση ποταμών, βελτίωση παράκτιων περιοχών, απομάκρυνση αναχωμάτων, επανασύνδεση ποταμών σε πλημμυρικές περιοχές, βελτίωση υδρομορφολογικών συνθηκών μεταβατικών και παράκτιων υδάτων κ.λπ.).
8	Βελτιώσεις στο καθεστώς ροής και/ή εφαρμογή οικολογικών ροών.
9	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τα νοικοκυριά.
10	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τη βιομηχανία.
11	Μέτρα πολιτικής τιμολόγησης του ύδατος για την εφαρμογή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος από τη γεωργία.
12	Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη γεωργία.
13	Μέτρα προστασίας πόσιμων υδάτων (π.χ. δημιουργία ζωνών προστασίας, ζωνών απομόνωσης κ.λπ).
14	Έρευνα, βελτίωση γνωστικής βάσης με μείωση της αβεβαιότητας.
15	Μέτρα για τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας ή για τη μείωση των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας.

Α/Α	Περιγραφή Βασικών Τύπων Μέτρων
16	Αναβαθμίσεις ή βελτιώσεις των εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιομηχανικών λυμάτων (συμπεριλαμβανομένων των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων)
17	Μέτρα για τη μείωση των φορτίων ιζημάτων που προέρχονται από τη διάβρωση του εδάφους και την επιφανειακή απορροή
18	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων των χωροκατακτητικών ξένων ειδών και ασθενειών
19	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων αναψυχής, συμπεριλαμβανομένου του ερασιτεχνικού ψαρέματος
20	Μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο των αρνητικών επιπτώσεων της αλιείας και άλλων ενεργειών εκμετάλλευσης /απομάκρυνσης φυτών και ζώων.
21	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπανσης από αστικές περιοχές, μεταφορές και δομημένες υποδομές.
22	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπανσης από τις δασικές εκτάσεις.
23	Μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων.
24	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
25	Μέτρα για την καταπολέμηση της οξίνισης.

1.3 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, εξετάστηκαν οι διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης, οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν αντί της προτεινόμενης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 107017/2006. Οι εναλλακτικές αυτές δυνατότητες εξετάζονται και αξιολογούνται με στόχο να τεκμηριωθεί κατά πόσο το τελικά προτεινόμενη Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης αποτελεί την βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση. Συγκεκριμένα, οι **τρεις (3) εναλλακτικές δυνατότητες** που εξετάζονται είναι:

Σενάριο 1: **Μηδενική λύση (do nothing scenario)** → Με βάση το Σενάριο 1, δεν τίθεται σε εφαρμογή η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου και παραμένουν σε ισχύ μόνο τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, αλλά και του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων. Ως αποτέλεσμα από τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ εφαρμόζονται τα ελάχιστα επιβαλλόμενα μέτρα που περιγράφονται στο άρθρο 12.4 (α) και το Παράρτημα VIII (Τμήμα Α) του ΠΔ 51/2007 και τα οποία σχετίζονται με ήδη

καθιερωμένες αυτόνομες πολιτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης και προστασίας.

Σενάριο 2: **Κύρια λύση** → Με βάση το Σενάριο 2, που είναι και το προτεινόμενο, εφαρμόζεται η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και σχετίζεται με την υιοθέτηση και εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ, από την αναγνώριση των υδατίνων σωμάτων, των προστατευόμενων περιοχών και την υλοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης ως τον καθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων και την υλοποίηση του προγράμματος μέτρων όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 12.4 και 12.5 του ΠΔ 51/2007 με εφαρμογή βασικών και συμπληρωματικών μέτρων με στόχο τη μεγιστοποίηση της επίτευξης του κύριου περιβαλλοντικού στόχου της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που είναι η καλή κατάσταση όλων των αναγνωρισμένων υδατικών συστημάτων.

Σενάριο 3: **Εναλλακτική λύση** → Στο πλαίσιο του Σεναρίου 3, υιοθετούνται και εφαρμόζονται τα κύρια σημεία της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ενώ σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων εφαρμόζεται μέρος αυτού και ειδικότερα τα συνολικά προβλεπόμενα στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007, βασικά μέτρα, ενώ δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά στα συμπληρωματικά μέτρα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα και τα οποία απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε αυτά. Το σκεπτικό πίσω από τον προσδιορισμό της συγκεκριμένης εναλλακτικής λύσης είναι η υιοθέτηση μιας «κατ' οικονομία» εφαρμογής της Οδηγίας, όπου σε πρώτο στάδιο οι αναγνωρισθείσες πιέσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ (ποιοτικές και ποσοτικές) αντιμετωπίζονται σε πρώτο στάδιο με εργαλείο τα βασικά μέτρα («οδηγικά» και μη), παρακολουθούνται τα ΥΣ ως προς την ανταπόκρισή τους σε αυτά και αν χρειασθεί σε δεύτερο στάδιο, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο τρίτος διαχειριστικός κύκλος (2021-2027), προτείνονται πρόσθετα μέτρα ως συμπληρωματικά των βασικών.

Βάσει συγκριτικής αξιολόγησης, έχοντας ως βάση αξιολόγησης κριτήρια περιβαλλοντικά, κοινωνικά, αναπτυξιακά και οικονομικά, των εναλλακτικών αυτών σεναρίων, τεκμηριώθηκε ότι η προτεινόμενη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης (Σενάριο 2) αποτελεί την προτιμητέα περιβαλλοντικά λύση.

1.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ

Στην ενότητα αυτή γίνεται συνοπτική αναφορά στα σημαντικότερα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και στις ανθρωπογενείς πιέσεις που ασκούνται στους

υδατικούς πόρους και λήφθηκαν υπόψη στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου. Συγκεκριμένα, ως σημαντικότερα διαχειριστικά θέματα νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου αξιολογούνται τα ακόλουθα:

- **Ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων**

Ως προς τα επιφανειακά ΥΣ, οι σημαντικότερες πιέσεις που εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου σχετίζονται κυρίως με την πτηνοκτηνοτροφική δραστηριότητα, τη συγκέντρωση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας (αλμυρού και γλυκού νερού) και την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής (εντός και εκτός ΒΙΠΕ).

Συγκεκριμένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, συγκεντρώνονται περίπου εξακόσιες σαράντα οργανωμένες πτηνοκτηνοτροφικές μονάδες, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι μονάδες εκτροφής πουλερικών (98%) και η δραστηριότητα των οποίων επιφέρει σημαντικό ποσοστό επί του συνολικού ρυπαντικού φορτίου (35% BOD, 25% N και 40% P) που εν δυνάμει καταλήγει στα επιφανειακά ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου καταγράφονται συνολικά πάνω από εκατό μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίες χωροθετούνται κυρίως σε τμήματα των ποταμών Λούρου, Βοϊδομάτη και Καλαμά, καθώς και στις Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας και στον Αμβρακικό Κόλπο. Η συνολική τους δυναμικότητα εκτιμάται περίπου σε 15.000 tn/y για τις μονάδες πάχυνσης θαλασσινών ψαριών και πάνω από 5.000 tn/y για τις μονάδες πάχυνσης εσωτερικών υδάτων (είδη γλυκού νερού).

Επίσης, έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν τρεις οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων (Ροδοτόπι) και η ΒΙΠΕ Πρεβέζης (κοντά στο Μύτικα), καθώς και το ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας (στη θέση Γκιάτα του Δ. Παραμυθιάς). Επιπλέον, στο Υδατικό Διαμέρισμα δραστηριοποιούνται πάνω από διακόσιες εξήντα βιομηχανικές δραστηριότητες που χωροθετούνται εκτός των οργανωμένων αυτών περιοχών. Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα, αφορά στην αξιοποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (βιομηχανία τροφίμων).

Έντονη πτηνοκτηνοτροφική δραστηριότητα εντοπίζεται στη ΛΑΠ Καλαμά, όπου χωροθετούνται περίπου τετρακόσιες μονάδες, και ιδιαίτερα, στις εκβολές της λίμνης Παμβώτιδας και κατά μήκος της Τάφρου Λαψίστα και του ποταμού Καλαμά. Στην περιοχή εντοπίζεται και πλήθος μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας (περίπου 50 μονάδες). Παρόμοιες, αν και μικρότερης έκτασης, πιέσεις εντοπίζονται στις ΛΑΠ Λούρου και Αράχθου. Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι αν και στις λεκάνες απορροής ποταμών του Λούρου, του Αώου και του Αχέροντα απαντάται μικρό σχετικά ποσοστό της βιομηχανικής δραστηριότητας και των ιχθυοκαλλιεργειών σε σχέση με το σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος, ωστόσο παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση μονάδων σε συγκεκριμένα τμήματα των ποταμών Λούρου και Αώου, καθώς και στις εκβολές τους.

Τα εγκατεστημένα στο νησί της Κέρκυρας, ελαιοτριβεία, με το πλήθος τους να υπερβαίνει το εκατό, αποτελούν τη σημαντικότερη πίεση στα υδατικά συστήματα του νησιού.

- **Απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες**

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, κανένα ποτάμιο επιφανειακό σύστημα δεν υφίσταται μεσαία ή υψηλή απόληψη σε επίπεδο μέσης ετήσιας απορροής. Αντιθέτως, σε επίπεδο θερινής απορροής (Ιούλιος - Σεπτέμβριος), παρουσιάζονται σημαντικές απολήψεις σε αρκετά ποτάμια επιφανειακά συστήματα. Συγκεκριμένα:

1. στο τμήμα του π. Καλαμά που εκτείνεται αμέσως μετά το αρδευτικό φράγμα Γιτάνης, το οποίο υφίσταται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 30% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (λόγω της άρδευσης των ΤΟΕΒ Ράγιου και Σαγιάδας),
2. στο τμήμα του π. Λούρου που εκτείνεται αμέσως μετά το ΥΗΣ Λούρου, το οποίο υφίσταται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 50% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και αμέσως κατάντη αυτού, που υφίσταται αντίστοιχη απόληψη μεγαλύτερη του 30% (λόγω της υδροληψίας για την κάλυψη της άρδευσης των ΤΟΕΒ πεδιάδας Άρτας-Ζώνη Λούρου, Λάμαρης και Μπόιδα-Μαύρης) και
3. στα πεδινά τμήματα του π. Αχέροντα πριν και μετά τη συμβολή του με τον παραπόταμο π. Κωκτό, τα οποία υφίσταται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 50% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Αχέροντα και Γλύκης), καθώς και στον ίδιο π. Κωκτό (λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Παραμυθιάς και Κρυσταλλοπηγής).

Σε ότι αφορά τις απολήψεις από λίμνες, η λίμνη Παμβώτιδα στην κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, υφίσταται σε ετήσια βάση μεσαία απόληψη (>30% της μέσης ετήσιας απορροής) εν μέρει λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Κρύας-Λαψίστας και Πόρου και υπερχειλίσεων και εν μέρει λόγω σημαντικών υπόγειων διαφυγών προς τις γειτονικές λεκάνες Καλαμά, Αράχθου και Λούρου.

Συμπερασματικά, στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα επιφανειακά ΥΣ δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα υπερβολικής εκμετάλλευσης, παρόλο που η άρδευση γίνεται κατά κύριο λόγο από επιφανειακά νερά. Προβλήματα υπερβολικής εκμετάλλευσης εμφανίζονται μόνο σε ορισμένα ποτάμια συστήματα κατάντη αρδευτικών φραγμάτων ή ΥΗΣ κατά τους θερινούς μήνες και όχι σε ετήσιο επίπεδο, γεγονός που καθιστά έντονη την ανάγκη λήψης μέτρων επαρκούς περιβαλλοντικής παροχής σε σχέση με τις υφιστάμενες θερινές αρδευτικές απολήψεις. Επιπλέον, τίθεται η ανάγκη ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων της Λίμνης Παμβώτιδας που υφίσταται επίσης σημαντική απόληψη.

Σημειώνεται πάντως ότι στα αρδευτικά δίκτυα της πεδιάδας Άρτας σημειώνονται ορισμένες φορές πολύ υψηλές καταναλώσεις αρδευτικού νερού οι οποίες οφείλονται

I. στην παλαιότητα και ενίοτε ελλιπή συντήρηση των αρδευτικών υποδομών μεταφοράς νερού

II. στην δυσκολία συντονισμού της ενεργειακής και αρδευτικής χρήσης του νερού του π. Αράχθου

III. στην κακή οργανωτική και οικονομική κατάσταση ορισμένων ΤΟΕΒ.

Περιορισμοί – Δεσμεύσεις

Ορισμένες επεμβάσεις, όπως π.χ. ο εκσυγχρονισμός παλαιών αρδευτικών δικτύων αλλά και άλλες απαιτούν διάθεση οικονομικών πόρων που δεν είναι δεδομένοι στο σημερινό περιβάλλον περιορισμένων δημοσίων επενδύσεων.

- **Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις**

Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου συνίστανται σε επεμβάσεις που αφορούν κυρίως υδροηλεκτρικά φράγματα, με τη συνεπαγόμενη ρύθμιση της ροής κατάντη αυτών, αλλά και διευθετήσεις τμημάτων ποταμών και λιμνών, σημαντικές απολήψεις από λίμνες και επεμβάσεις σε ακτές.

Οι υπόψη επεμβάσεις, μεταβάλλουν ουσιαστικά το χαρακτήρα των υδατικών συστημάτων λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας που αφορά στην εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, ύδρευσης, παραγωγής ενέργειας, αντιπλημμυρικής προστασίας και ναυσιπλοΐας (λιμενικές εγκαταστάσεις). Για αυτό το λόγο τα επιφανειακά συστήματα που υφίστανται τις επεμβάσεις αυτές προσδιορίζονται ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα.

- **Ποσοτική διαχείριση υπόγειων υδάτων**

Ως προς τα υπόγεια υδατικά συστήματα, διευκρινίζεται ότι το υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου είναι πλούσιο σε υπόγεια νερά. Η γεωλογική δομή και το μεγάλο ύψος βροχής έχει συντελέσει στη δημιουργία εκτεταμένων υπόγειων υδροφοριών, τόσο στις δύο κύριες πεδινές εκτάσεις (προσχωματικά πεδία Άρτας και Πρέβεζας), όσο και στους ορεινούς ανθρακικούς όγκους (ασβεστόλιθοι) που αναπτύσσονται στην περίμετρο των πεδινών εκτάσεων και στα πλέον ορεινά. Μικρότερης επίσης έκτασης υπόγειες υδροφορίες αναπτύσσονται και σε ορεινές ή λοφώδεις εκτάσεις όπου οι μικρού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης. Τα υπόγεια νερά καλύπτουν τόσο ανάγκες ύδρευσης και βιομηχανίες για το σύνολο του ΥΔ, όσο και αρδευτικές ανάγκες όπου αυτές δεν καλύπτονται από επιφανειακά νερά (π.χ. πεδιάδες Άρτας, Πρέβεζας και νήσος Κέρκυρας).

Στο επίπεδο του Υ.Δ. Ηπείρου σε καθεστώς τοπικής υπερεκμετάλλευσης βρίσκεται μόνο το υπόγειο υδατικό σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας. Στην περίπτωση αυτή η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από τοπική υφαλμύρινση λόγω διείσδυσης της θάλασσας. Στο υδατικό αυτό σύστημα, οι υπεραντλήσεις έχουν τοπικό μόνο χαρακτήρα, ενώ η

ποιοτική υποβάθμισή του με την παρουσία χλωριόντων και νιτρικών συνδέεται τόσο με το γεγονός ότι είναι ανοιχτό προς τη θάλασσα και από το ανατολικό και από το δυτικό όριό του όσο και με τις γεωργικές δραστηριότητες.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Υδατικού Διαμερίσματος αποτελούν οι αυξημένες τιμές φυσικού υποβάθρου για τα θειικά ιόντα σε αρκετά Υπόγεια Υδατικά Συστήματα λόγω τόσο της ανάπτυξης τριαδικών ασβεστολιθικών λατυποπαγών με γύψους (Ηπειρος, Κέρκυρα), όσο και νεογενών γύψων (Κέρκυρα).

- **Επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού**

Όσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα ανεπάρκειας πόρων για την Κέρκυρα και τους Παξούς, ποιοτική επιβάρυνση φυσικής προέλευσης του υπόγειου νερού, καθώς και ποιοτική περιστασιακή επιβάρυνση υπόγειων υδροφοριών λόγω ρύπανσης.

Η ποιότητα του πόσιμου νερού όπως αυτή πιστοποιείται από την εφαρμογή της Οδηγίας 98/83/ΕΚ και της αντίστοιχης ΚΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ 38295/2007 και τις σχετικές εκθέσεις εφαρμογής, με πιο πρόσφατη την έκθεση εφαρμογής της περιόδου 2011-2013, κρίνεται απολύτως ικανοποιητική, καθώς δεν έχουν καταγραφεί αστοχίες στις ποιοτικές παραμέτρους παρακολούθησης.

- **Εκτίμηση κόστους νερού**

Ένα σημαντικό θέμα της αειφόρου διαχείρισης των υδάτων του ΥΔ Ηπείρου είναι η κατάλληλη ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος. Το Άρθρο 9.1 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ αναφέρεται στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών νερού και διευκρινίζει τις συνιστώσες του κόστους που θα πρέπει να συνυπολογίζονται στο συνολικό κόστος των Υπηρεσιών Νερού (κοστολόγηση). Στην κοστολόγηση αυτή, λοιπόν, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τρία είδη κόστους: Χρηματοοικονομικό κόστος, Κόστος πόρου και Περιβαλλοντικό κόστος (βλ. κεφάλαιο 4.2.9 της παρούσας μελέτης).

Το συνολικό κόστος εκτιμήθηκε για κάθε υπηρεσία ύδατος ύδατος (Ύδρευση-Αποχέτευση, Άρδευση) και σε επίπεδο παρόχου και Υδατικού Διαμερίσματος και είναι το άθροισμα του χρηματοοικονομικού κόστους, του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου αναγόμενο ανά κυβικό μέτρο κατανάλωσης νερού.

Το μέσο σταθμισμένο χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας στο ΥΔ για την ύδρευση διαμορφώνεται στα 1,89 €/m³ κατανάλωσης, το μέσο σταθμισμένο έσοδο στα 1,34 €/m³ κατανάλωσης.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου δεν υφίσταται Κόστος Πόρου, ενώ το περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 375 χιλ €.

1.5 Εκτιμηση Και Αξιολογηση Των Επιπτωσεων

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου αποτελεί από μόνο του ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης κατέληξε στα εξής:

1. Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.
2. Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου και στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού κινδύνου.
3. Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών σωμάτων, στα οποία εντάσσονται νέα έργα δομικών κατασκευών, αλλά και στα υδατικά σώματα κατάντη αυτών.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

1.6 Συστημα Παρακολουθησης Των Σημαντικων Περιβαλλοντικων Επιπτωσεων

Το Σχέδιο Παρακολούθησης που προτείνεται εστιάζει στην παρακολούθηση δεικτών των Βασικών Τύπων Μέτρων και τους καθορισμένους ποσοτικούς στόχους που τίθενται για κάθε έναν από αυτούς, σύμφωνα με το Κατευθυντήριο Κείμενο για τη διαδικασία ενημέρωσης της ΕΕ για την εξέλιξη εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο, καθώς και άλλων συμπληρωματικών δεικτών παρακολούθησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η παρούσα μελέτη αποτελεί τη **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007** (εφεξής αναφερόμενο ως 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ηπείρου, ή 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης), η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και στην Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006) με στόχο την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το προτεινόμενο Σχέδιο.

Η μελέτη εμπίπτει στα παραδοτέα της Φάσης 2 του **έργου «Κατάρτιση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007»,** το οποίο ανατέθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ στην Κοινοπραξία «**Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. – ΠΕΡΛΕΡΟΣ ΒΑΣ. του ΚΩΝ/ΝΟΥ – ENVECO Α.Ε. – ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε. – ΟΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ. & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Α.Ε. – ΕΜΒΗΣ Α.Ε. – ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ**», με διακριτικό τίτλο «Κ/ΞΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ», με ημερομηνία σύμβασης 19/12/2016.

Στόχος της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων καθώς και των αμέσως εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ) (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.). Βασικό στοιχείο του Σχεδίου Διαχείρισης είναι το Πρόγραμμα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007), το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων/ σταδίων της Οδηγίας.

2.1.2 ΑΡΧΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ

Η **Αρχή Σχεδιασμού** του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου είναι η **Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)**. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ.

Αρχικά, η υπηρεσία αυτή συστάθηκε ως Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων που υπάγεται στο ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) σύμφωνα με την ΚΥΑ 49139 (ΦΕΚ 1695 Β 02.12.2005). Στη συνέχεια, η διάρθρωσή της τροποποιήθηκε σύμφωνα με την ΚΥΑ 7575 (ΦΕΚ 183 Β 25.02.2010) και τελικά η υπηρεσία μετονομάστηκε ως Ειδική Γραμματεία Υδάτων και οριστικοποίησε τη διάρθρωσή της με το Π.Δ. 24 (ΦΕΚ 56 Α 15.04.2010). Η προαναφερθείσα νομοθεσία καθορίζει και τις διοικητικές αρμοδιότητες της ΕΓΥ και είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα http://www.ypeka.gr/.

Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων έχει την αρμοδιότητα κατάρτισης των προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας και του συντονισμού των υπηρεσιών και κρατικών φορέων για κάθε ζήτημα που αφορά στην προστασία και διαχείριση των υδάτων. Η Γραμματεία, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των αποκεντρωμένων διοικήσεων, καταρτίζει τα εθνικά προγράμματα προστασίας και διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της χώρας και παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή τους.

Τα στοιχεία επικοινωνίας Ειδικής Γραμματείας Υδάτων (ΕΓΥ) (Αρχή Σχεδιασμού) είναι:

Επίσημη επωνυμία	ΥΠΕΝ / ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ
Ακρωνύμιο	ΕΓΥ
Ταχυδρομική διεύθυνση	Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κωδικός	115 23
Πόλη	Αθήνα
Χώρα	Ελλάδα
Ιστοσελίδα	http://www.ypeka.gr/, http://wfdver.ypeka.gr
Σημείο (-α) επαφής (τηλέφωνο, e-mail)	Τηλ. 2106475102, 2131515410 e-mail: info.egy@prv.ypeka.gr

Σε περιφερειακό επίπεδο υπεύθυνες για την ευθύνη χάραξης της στρατηγικής προστασίας και διαχείρισης των υδάτων είναι οι Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Το Υδατικό διαμέρισμα Ηπείρου εμπίπτει στην περιοχή ευθύνης κατά κύριο λόγο της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας και δευτερευόντως της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου (περιοχή Κέρκυρας – Παξών).

Επίσης, αναφέρεται στο σημείο αυτό ότι τα εξωτερικά όρια της Λεκάνης Απορροής του Αώου (EL11) του ΥΔ Ηπείρου εκτείνονται γεωγραφικά στη γειτονική χώρα της Αλβανίας, δηλαδή η Λεκάνη Αώου αποτελεί μία διασυνοριακή Λεκάνη Απορροής. Σύμφωνα με το Άρθρο 3 παρ. 5 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά «*όταν μια περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού εκτείνεται πέραν του εδάφους της Κοινότητας, το ή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επιζητεί τον πρέποντα συντονισμό με τα οικεία τρίτα κράτη, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας Οδηγίας σ' ολόκληρη την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας Οδηγίας στο έδαφός τους*». Στην Αλβανία, η κύρια νομοθεσία για τη διαχείριση των υδατικών πόρων αφορά στο Νόμο του 1996, ο οποίος συστήνει το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων (National Water Council - NWC) και την αντίστοιχη Τεχνική Επιτροπή (Technical Secretariat). Σύμφωνα με το Νόμο του 1996, σε κεντρικό επίπεδο το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων αποτελεί ένα σώμα άσκησης αποφάσεων πολιτικής και στρατηγικής διαχείρισης των υδατικών πόρων και εκπροσωπούνται σε αυτό όλα τα υπουργεία που σχετίζονται με το Νερό. Σε τοπικό επίπεδο, ο Νόμος προβλέπει τη σύσταση αρμόδιων διευθύνσεων (Regional Environmental Agency –REA) για κάθε μία από τις 6 διαχειριστικές Λεκάνες Απορροής της Αλβανίας. Στην πράξη οι αποφάσεις για το Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων και τις αντίστοιχες τοπικές διευθύνσεις δεν έχουν εκτελεστεί και επομένως οι αρμόδιες εθνικές και τοπικές αρχές δεν λειτουργούν πλήρως.

Με βάση τα προβλεπόμενα στην από 04/11/2016 απόφαση της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ.: οικ. 696) οι επιβλέποντες του έργου «Κατάρτιση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007» - Μελέτη Μ2 «Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04), Ηπείρου (EL05) και Θεσσαλίας (EL08)» είναι οι εξής:

- Γεώργιος Κουράκος, ΠΕ Μηχανικών
- Σπύρος Τασόγλου, ΠΕ Γεωτεχνικών
- Γεώργιος Θεοφιλόπουλος, ΠΕ Γεωτεχνικών
- Χρυσούλα Νικολάρου, ΠΕ Γεωτεχνικών
- Θεόδωρος Πλιάκας, ΠΕ Περιβάλλοντος

Ως συντονιστής της ως άνω ομάδας επιβλεπόντων ορίσθηκε με την ίδια απόφαση η κα Χρυσούλα Νικολάρου.

2.1.3 ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Για τη σύνταξη της μελέτης συνεργάζεται η ακόλουθη ομάδα επιστημόνων:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Σπυρίδων Παπαγρηγορίου	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc, Μηχανικός Υδατικών Πόρων Dipl., Οικονομία Περιβάλλοντος MLitt
Ιωάννης Καραβοκύρης	Πολιτικός Μηχανικός, Υδρολόγος MSc, PhD
Βασίλης Περλέρος	Γεωλόγος
Ευγενία Γαβαλάκη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc in Public Health and Environmental Control Engineering, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων, PhD
Αντώνης Τορτοπίδης	Οικονομολόγος, MBA
Νικόλαος Σελλάς	Χημικός Μηχανικός, MSc Υγιεινολόγος Μηχανικός
Κωνσταντίνος Οικονόμου	Γεωπόνος
Γεώργιος Κοτζαγεώργης	Βιολόγος, Περιβαλλοντολόγος, PhD
Δημήτρης Καλοδούκας	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Υδραυλικός
Άκης Ζαρκαδούλας	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc Water Resources ETHZ
Μιχάλης Μαρουλάκης	Βιολόγος – Ιχθυολόγος
Νικόλαος Αθανασούλης	Διαχ. Περιβάλλοντος, MSc, MBA
Θεοδότη Βέργου	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Τομέας Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος
Μαρία Δεφίγγου	Περιβαλλοντολόγος
Αλέξανδρος Καρανάσιος	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων MSc
Ιωάννης Κατσέλης	Μηχ. Ορυκτών πόρων & Περιβάλλοντος, MBA
Αριστοτέλης Τέγος	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, ΜΔΕ στην Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
Γεώργιος Καραβοκύρης	Πολιτικός Μηχανικός, MSc
Νικόλαος Μαλατέστας	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Υδραυλικός
Γεώργιος Παρισόπουλος	Πολιτικός Μηχανικός, Υδρολόγος, MSc Phd
Branislav Todorovic	Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, GIS expert
Ιωάννης Μπάφας	Πολιτικός Μηχανικός, MSc
Μαρίνα Πάσιου	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ
Αννα Βενεδίκη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ
Ανδρέας Παναγόπουλος	Γεωλόγος PhD Υδρογεωλογίας
Βασίλειος Μαρίνος	Επ. Καθηγητής ΑΠΘ, MSc Τεχνικής Γεωλογίας
Αντώνιος Αρβανίτης	Γεωλόγος Περιβαλλοντολόγος, MSc Εφαρμοσμένης Γεωλογίας
Κωνσταντίνα Πυργάκη	Γεωλόγος MSc Χημείας, Τεχνολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος
Αγγελική Καλλιγοσφύρη	Οικονομολόγος, MSc
Απόστολος Τζίμας	Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, MSc in Science and Technology Policy
Χριστίνα Τσιμή	Γεωγράφος, Πανεπιστημίου Αιγαίου, MSc in Geographical Information Science (GIS), ΜΔΕ Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών
Ευαγγελία Ντάκου	Περιβαλλοντολόγος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Άννα Παπαδάκη	Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, DEA Πολεοδομίας, Δρ. Αστικής Γεωγραφίας
Ευάγγελος Ρώμας	Πολιτικός Μηχανικός ΔΠΘ, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Ιωάννα Αναγνώστου	Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc in Environmental Sustainability, ΜΔΕ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
Αλέξανδρος Ζιώγας	Πολιτικός Μηχανικός Πανεπιστημίου Πατρών, ΜΔΕ Υδατικοί Πόροι και Περιβάλλον, PhD
Μαρία Τσάκωνα	MSc Μηχανικός Περιβάλλοντος
Βαρβάρα Εμμανουηλίδη	MSc Περιβαλλοντολόγος
Ηλιάνα Κουκόσια	MSc Χωροτάκτης Πολεοδόμος Μηχανικός
Χρυσαυγή Οικονόμου	Γεωπόνος

2.1.4 ΔΟΜΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου αποτελείται από τα παρακάτω κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1: Μη Τεχνική Περίληψη

Αποτελεί τη μη τεχνική περίληψη της παρούσας Μελέτης, όπου παρουσιάζονται συνοπτικά τα κύρια σημεία και τα βασικά συμπεράσματα της Μελέτης.

Κεφάλαιο 2: Γενικά Στοιχεία

Αναφέρονται τα εισαγωγικά στοιχεία της παρούσας Μελέτης, δίνονται στοιχεία της Αρχής Σχεδιασμού του Σχεδίου, της ομάδας μελέτης, περιγράφεται ο σκοπός και η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και το Αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης.

Κεφάλαιο 3: Σκοπιμότητα και Στόχοι του Σχεδίου

Γίνεται αναφορά στη σκοπιμότητα και στους στόχους του Σχεδίου, στους Διεθνείς, Κοινοτικούς και Εθνικούς Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας που αφορούν το Σχέδιο και στη σχέση του Σχεδίου Διαχείρισης με άλλα Σχέδια και Προγράμματα.

Κεφάλαιο 4: Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναλυτική περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης με αναφορά στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του, στο περιεχόμενό του και στα μέτρα και έργα – δραστηριότητες που προκύπτουν από την εφαρμογή του.

Κεφάλαιο 5: Εναλλακτικές Δυνατότητες

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται και αξιολογούνται οι εναλλακτικές δυνατότητες και τεκμηριώνονται οι λόγοι επιλογής του προτεινόμενου Σχεδίου Διαχείρισης έναντι άλλων εναλλακτικών λύσεων.

Κεφάλαιο 6: Περιγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης Περιβάλλοντος

Γίνεται περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος και δίνονται πληροφορίες για τα μη βιοτικά χαρακτηριστικά, το φυσικό περιβάλλον και το ανθρωπογενές περιβάλλον,

και τις τάσεις εξέλιξης των χαρακτηριστικών αυτών, καθώς και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά.

Κεφάλαιο 7: Εκτίμηση, Αξιολόγηση & Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων του Σχεδίου στο Περιβάλλον

Εκτιμώνται και αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του Σχεδίου Διαχείρισης, προτείνονται μέτρα για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών και προτείνεται σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Κεφάλαιο 8: Στοιχεία Κανονιστικής Πράξης

Δίνονται στοιχεία της κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του Σχεδίου.

Κεφάλαιο 9: Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται οι δυσκολίες που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης.

Κεφάλαιο 10: Βασικές Μελέτες και Έρευνες

Παρουσιάζεται κατάλογος βιβλιογραφικών αναφορών.

2.2 ΣΚΟΠΟΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

Η **Οδηγία 2001/42/ΕΚ (Οδηγία ΣΠΕ**) για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ) είναι ένα σημαντικό βήμα προς τα μπροστά στο ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό δίκαιο. Μεγάλα έργα τα οποία είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον πρέπει να υποβάλλονται σε περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση βάσει της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ (Οδηγία ΜΠΕ). Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή γίνεται σε ένα στάδιο όπου συχνά, οι δυνατότητες να γίνουν κάποιες σημαντικές αλλαγές είναι περιορισμένες. Οι αποφάσεις όσον αφορά την τοποθεσία ενός έργου, ή την επιλογή εναλλακτικών λύσεων, μπορεί να έχουν ληφθεί ήδη στο πλαίσιο σχεδίων για έναν ολόκληρο τομέα ή γεωγραφική περιοχή.

Η **Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων ('η οδηγία ΣΠΕ')** ήρθε να καλύψει αυτό το κενό, απαιτώντας οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις μιας μεγάλης σειράς σχεδίων και προγραμμάτων να εκτιμώνται έτσι ώστε να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη ενώ ακόμη τα σχέδια είναι πρακτικά υπό εκπόνηση και να υιοθετούνται σε εύθετο χρόνο. Για τα υπό ανάπτυξη σχέδια και την εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων πρέπει να γίνεται διάλογος με φορείς και το κοινό, μέσω ενεργούς διαβούλευσης.

Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση είναι η διαδικασία για την εκτίμηση, την αξιολόγηση και την προληπτική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που προκαλούνται από ορισμένα σχέδια και προγράμματα.

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση αποτελεί σημαντικό υποστηρικτικό εργαλείο, προληπτικού χαρακτήρα, που φιλοδοξεί να επεκτείνει την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κοινού και των φορέων εκπροσώπησής του, σε λειτουργίες και διαδικασίες ανώτερου επιπέδου (σχέδια και προγράμματα). Στην πράξη, η ΣΠΕ είναι μια δυναμική διαδικασία, που στοχεύει στην εκπλήρωση του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης διαμέσου της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης πριν την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων με την θέσπιση των αναγκαίων μέτρων όρων και διαδικασιών για την αξιολόγηση και εκτίμηση των επιπτώσεων, που ενδέχεται να έχουν στο περιβάλλον και να προωθείται έτσι η αειφόρος ανάπτυξη και μια υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Με τη λογική δηλαδή ότι, όταν οι αρχικές αποφάσεις στηρίζονται σε περιβαλλοντικά θεμελιωμένες στρατηγικές, οι ενέργειες που ακολουθούν είναι εξίσου περιβαλλοντικά αποδεκτές, ενισχύεται η πιθανότητα ότι η ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος θα συνυπάρξουν αρμονικά στο πλαίσιο εξειδίκευσης και υλοποίησης σχεδίων και προγραμμάτων.

Κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) θεσμοθετήθηκε με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001. Στο κείμενο της Οδηγίας δεν υιοθετείται ο όρος «Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση», αλλά ο ισοδύναμος όρος της «εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από σχέδια και προγράμματα».

Στην Ελλάδα, η διαδικασία ΣΠΕ θεσπίστηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 για την «εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006).

Σχέδια και Προγράμματα

Ορίζονται ως σχέδια ή προγράμματα όλα εκείνα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και οι τροποποιήσεις τους:

- που εκπονούνται ή/και εγκρίνονται από δημόσια αρχή σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή που εκπονούνται από μια δημόσια αρχή προκειμένου να εγκριθούν, μέσω νομοθετικής διαδικασίας, από το Κοινοβούλιο ή την Κυβέρνηση, και
- που απαιτούνται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων και ειδικότερα Νόμων, Π.Υ.Σ., Π.Δ., Υ.Α. και Αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών, καθώς και

Πράξεων που εκδίδουν τα αρμόδια προς τούτο όργανα ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σχέδια και Προγράμματα τα οποία υποβάλλονται σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Με βάση το πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ καθορίζεται υποχρεωτική η υποβολή σε ΣΠΕ για σχέδια ή προγράμματα εθνικού, περιφερειακού, νομαρχιακού ή τοπικού χαρακτήρα, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ειδικότερα:

- για τα σχέδια και προγράμματα που εκπονούνται για έναν ή περισσότερους από τους τομείς γεωργίας, δασοπονίας, αλιείας, ενέργειας, βιομηχανίας, μεταφορών, διαχείρισης αποβλήτων, **διαχείρισης υδάτινων πόρων**, τηλεπικοινωνιών, τουρισμού, πολεοδομικού ή χωροταξικού σχεδιασμού ή χρήσης γης και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων. Τα προαναφερόμενα σχέδια και προγράμματα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 11 της ΚΥΑ.
- για όλα τα σχέδια και προγράμματα τα οποία στο σύνολό τους ή εν μέρει εφαρμόζονται σε περιοχές του εθνικού σκέλους του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 [Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (Τ.Κ.Σ.) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.)] και τα οποία ενδέχεται να τις επηρεάσουν σημαντικά. Προκειμένου να κριθεί αν πρέπει να υποβληθούν σε διαδικασία Σ.Π.Ε., πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου του άρθρου 5 της ΚΥΑ.

Σε διαδικασία Σ.Π.Ε. υποβάλλονται επίσης τα σχέδια ή προγράμματα που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ, μόνον όταν η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή κρίνει με γνωμοδότησή της, σύμφωνα με τη διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου του άρθρου 5 της ΚΥΑ, ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)

Το πρώτο βήμα της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι η εκπόνηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία αποτελεί το κύριο εργαλείο για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεωρήσεων στην εκπόνηση και υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, αφού διασφαλίζει την ταυτοποίηση, περιγραφή και αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών τους επιπτώσεων και τη λήψη τους υπόψη στην εν λόγω διεργασία.

Πρόκειται για τεκμηριωμένη μελετητική εργασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου ή προγράμματος, η οποία διεξάγεται αντιπαραβάλλοντας τα βασικά στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος, περιλαμβανόμενων των τάσεων που εκτιμώνται για το μέλλον, με τα βασικά στοιχεία του σχεδίου ή προγράμματος, ιδίως δε εκείνα που συνδέονται με την πιθανότητα δημιουργίας περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Βασικές απαιτήσεις για την ΣΜΠΕ, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η διερεύνηση και αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων, όπου τεκμηριώνεται η επιλογή της πρότασης για το σχέδιο ή πρόγραμμα.
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας διαβούλευσης.
- Η διαμόρφωση ενός προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης του σχεδίου ή προγράμματος.

Βασικοί πόλοι της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Οι βασικοί πόλοι της διαδικασίας Στρατηγικής περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι:

- Η **Αρχή Σχεδιασμού**, η οποία εκπονεί το σχέδιο ή πρόγραμμα και η οποία είναι υπεύθυνης για την έναρξη της διαδικασίας ΣΠΕ και της εκπόνησης της ΣΜΠΕ
- Η **Αρμόδια Αρχή**, η οποία είναι η περιβαλλοντική αρχή της πολιτείας (Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ ή οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων), η οποία ασκεί την αρμοδιότητα ελέγχου και έγκρισης της ΣΜΠΕ, ανάλογα με τον τύπο του σχεδίου ή του προγράμματος.
- Οι **Δημόσιες Αρχές**, οι φορείς δηλαδή της Πολιτείας που ασκούν γνωμοδοτικό ρόλο, ως προς επιμέρους στοιχεία είτε του επηρεαζόμενου περιβάλλοντος είτε του σχεδίου ή προγράμματος.
- Το **κοινό**, το οποίο καλείται να συμμετάσχει στη διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ και να εκφράσει απόψεις και παρατηρήσεις, που θα ληφθούν υπόψη κατά το τελικό στάδιο αποφάσεων.

Στο Σχήμα 2.2-1 παρουσιάζονται σχηματικά τα στάδια της διαδικασίας της ΣΠΕ.

Ρόλος της διαδικασίας διαβούλευσης

Σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων αποτελούν οι διαβουλεύσεις. Οι διατάξεις περί διαβουλεύσεων της οδηγίας και της ΚΥΑ υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να δίνουν την ευκαιρία στις αρχές και το κοινό να εκφράζουν τη γνώμη τους για την περιβαλλοντική μελέτη και το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα. Οι διαβουλεύσεις μπορεί μερικές φορές να οδηγήσουν σε κάποιες σημαντικές νέες πληροφορίες ή απόψεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχέδιο ή πρόγραμμα, με στόχο τη μείωση ή πρόληψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η αναθεώρηση της μελέτης. Σε κάθε περίπτωση, οι διαβουλεύσεις, οι γνωμοδοτήσεις των φορέων και οι απόψεις του κοινού θα πρέπει καταρχήν να επικεντρώνονται στην περιβαλλοντική διάσταση του Σχεδίου ή Προγράμματος και όχι στο Σχέδιο ή Πρόγραμμα κάθε αυτό.

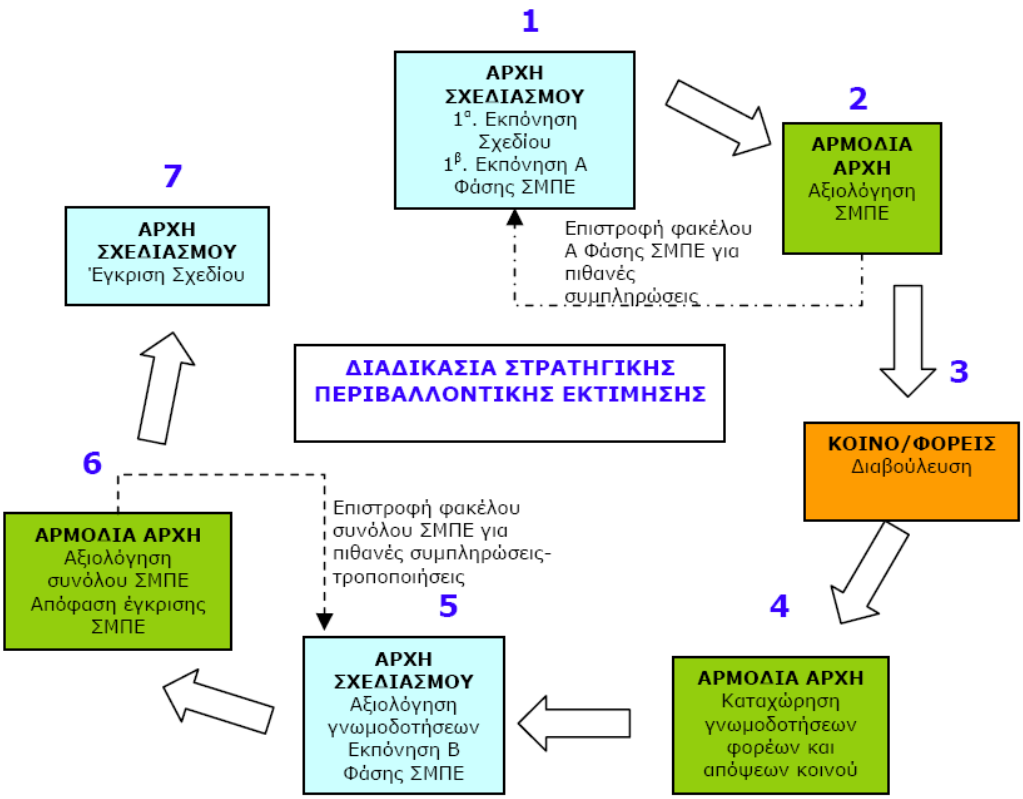

Σχήμα 2.2-1 Βασικά στάδια διαδικασίας της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Σχεδίων - Προγραμμάτων

Ολοκλήρωση της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Η έγκριση της ΣΜΠΕ αποτελεί μια περιεκτική διοικητική πράξη, δεσμευτική για την Αρχή Σχεδιασμού, στην οποία τίθενται αναλυτικοί όροι και προϋποθέσεις για τη μορφή που θα πρέπει να λάβει το πρόγραμμα, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό οι αναγκαίες δράσεις αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων. Η έγκριση της ΣΜΠΕ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση του Σχεδίου ή προγράμματος.

2.3 ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στην παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων **ως περιοχή μελέτης ορίζεται το Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου**, το οποίο αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και του Προγράμματος Μέτρων αυτής, όπου αναμένονται τυχόν περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου και την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων στόχων και μέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ & ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

3.1 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ & ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

3.1.1 ΟΔΗΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΡΑ & ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια συνολική και καινοτόμο προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων και συνιστά το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο που εισάγεται στον τομέα των υδάτων, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών (ποταμών και λιμνών), των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείρισή τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Επιπλέον, επαναπροσδιορίζει την έννοια της Λεκάνης Απορροής Ποταμού, η οποία περιλαμβάνει επίσης τα δέλτα, τις εκβολές ποταμών και τα παράκτια οικοσυστήματα.

Παράλληλα, αντιμετωπίζονται συνολικά όλες οι χρήσεις και υπηρεσίες ύδατος, συνυπολογίζοντας την αξία του νερού για το περιβάλλον, την υγεία, την ανθρώπινη κατανάλωση και την κατανάλωση σε παραγωγικούς τομείς. Η Οδηγία ενισχύει και διασφαλίζει τη συμμετοχή του κοινού με τη δημιουργία συστηματικών και ουσιαστικών διαδικασιών διαβούλευσης. Παράλληλα, προωθεί την αειφόρο και ολοκληρωμένη διαχείριση των διασυνοριακών λεκανών απορροής ποταμών. Στο ίδιο πλαίσιο, η Οδηγία 2000/60/ΕΚ δημιουργεί και εισάγει νέες προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από τις πλημμύρες και την ξηρασία.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας έχει εναρμονισθεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, με τις ακόλουθες νομοθετικές διατάξεις:

1. Το Ν. 3199/09.12.2003 (ΦΕΚ Α' 280) για την «προστασία και διαχείριση των υδάτων εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σημειώνεται ότι η οι τελευταίες τροποποιήσεις του έγιναν το 2013 με το Νόμο 4117/04.02.2013 (ΦΕΚ Α' 29) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις (Α΄ 249)» και το 2014 με το Νόμο 4315/24.12.2014 (ΦΕΚ Α' 296)

«Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις».

2. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 51/08.03.2007 (ΦΕΚ Α' 54) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000", κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Άρθρου 15, παράγραφος 1 του Νόμου 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σημειώνεται ότι οι τροποποιήσεις του ΠΔ 51/2007 έγιναν με τρεις (3) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις το 2010, 2011, 2013 [ΚΥΑ υπ'αριθμ. 51354/2641/Ε103/10 (ΦΕΚ 1909 Β/8-12-2010) περί τροποποίησης του παραρτήματος ΙΧ του ΠΔ 51/2007, ΚΥΑ υπ'αριθμ. 48416/2037/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 2516/Β/2011) περί τροποποίησης του άρθρ. 12 του ΠΔ 51/2007, ΚΥΑ υπ'αριθμ.. οικ.178960/16 (ΦΕΚ 1635 Β/09-06-2016) περί τροποποίησης του Παραρτήματος ΙΙΙ του ΠΔ 51/2007] και με το Ν.4117/2013(ΦΕΚ Α' 29) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις (Α΄ 249)» περί τροποποίησης του άρθρ. 8 του ΠΔ 51/2007.

3. Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Αποφάσεις:

4. Η ΚΥΑ 47630/16.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1688) «Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας», με την οποία συγκροτήθηκαν οι Διευθύνσεις Υδάτων των 13 Περιφερειών της χώρας, όπως αυτή ισχύει μετά το Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α΄ 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού Προεδρικά Διατάγματα περί Οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας.

5. Η ΚΥΑ 49139/24.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1695), «Οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την ΚΥΑ 322/21.03.2013 (ΦΕΚ Β΄ 679) «Οργάνωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

6. Η Υ.Α. με αριθ. 26798/22.06.2005 (ΦΕΚ Β' 895) «Τρόπος λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων».

7. Η Υ.Α. με αριθ. 34685/06.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1736) «Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Η πλέον πρόσφατη συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων έγινε με την υπ. αριθμ. 155126/08-03-2013 ΥΑ (ΑΔΑ: ΒΕΥΤΟ-ΘΩΔ)

8. Η Απόφαση υπ' αριθμ. οικ. 706/16.07.2010 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ Β' 1383/2010) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», σε εφαρμογή του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007, όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 1572/Β΄/2010 και τροποποιήθηκε με την υπ'αριθμ. οικ. 1300/24.12.2014 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ Β' 3365/2014).
9. Η ΚΥΑ 140384/19.08.2011 (ΦΕΚ Β' 2017) «Ορισμός Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στη λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν.3199/2003».
10. Η ΚΥΑ 146896/27.10.2014 (ΦΕΚ Β' 2878 και Β' 3142) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις ΚΥΑ οικ.101123/10.07.2015 (ΦΕΚ Β΄ 1435) και οικ.170766/22.01.2016 (ΦΕΚ Β΄ 69) και την ΚΥΑ υπ' αριθμ. οικ. 140424/06-03-2017 (ΦΕΚ Β΄ 814) και ισχύει, και με την οποία αντικαταστάθηκαν οι ΚΥΑ 43504/05.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1784) και ΚΥΑ 150559/10.06.2011 (ΦΕΚ Β' 1440).
11. Η ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β' 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».
12. Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με την οποία εγκρίθηκε το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ
13. Άμεσα συναφές με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είναι και το θεσμικό πλαίσιο, με το οποίο ενσωματώθηκε, στο Εθνικό δίκαιο, η ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των υδάτων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα VI της Οδηγίας (Μέρος Α):

- Η ΚΥΑ 8600/416/Ε103/23.02.2009 (ΦΕΚ Β' 356) σχετικά με την «ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ "σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ" όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 18 της ΚΥΑ 145116/8.3.2011 «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Β΄ 354).
- Η υπ' αριθμ. Υ2/2600/21.06.2001 (ΦΕΚ Β' 892) απόφαση σχετικά «με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 98/83/ΕΚ για το πόσιμο νερό, όπως έχει τροποποιηθεί από την ΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.38295/2007(ΦΕΚ Β΄630) , όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 986/Β΄/18-06-2017, και ισχύει.

- Η ΚΥΑ 172058/2016, (ΦΕΚ 354/Β/2016) «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012.
- Ο Ν.1650/1986 (ΦΕΚ Α' 160) με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» και η μεταγενέστερη σχετική διάταξη Ν.3010/2002 (ΦΕΚ Α' 91) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/61/ΕΚ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» για την ενσωμάτωση της οδηγίας 97/11/ΕΚ "περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" αλλά και της οδηγίας 96/61/ΕΚ "σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης".
- Ο Ν.4258/14.04.2014 (ΦΕΚ Α' 94) για την «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» και εκδόθηκε η ΚΥΑ 140055/2017 με «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Β΄ 428)..
- Η ΚΥΑ 80568/4225/05.07.1991 (ΦΕΚ Β' 641) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων» για την εναρμόνιση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 86/278/ΕΟΚ οδηγίας "σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία".
- Η ΚΥΑ 5673/400/05.03.1997 (ΦΕΚ Β' 192) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» και οι τροποποιητικές αυτής αποφάσεις Υ.Α. 19661/1982/2.8.1999 (ΦΕΚ Β' 1811) και Υ.Α. 48392/939/28.3.2002 (ΦΕΚ Β' 405), σχετικά με την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ "για την επεξεργασία αστικών λυμάτων" και την τροποποιητική αυτής Οδηγία 98/15/ΕΚ.
- Η ΚΥΑ 16190/1335/19.05.1997 (ΦΕΚ Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» για την εναρμόνιση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ "για την προστασία από τη νιτρορύπανση".
- Η ΚΥΑ 19652/1906/05.09.1999 (ΦΕΚ Β΄1575) «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης- Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ'

αριθμ. 16190/1335/1997 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» (Β΄ 519) Τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 5 και 8 της απόφασης αυτής» (Β΄1575), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 20419/2522/2001 (ΦΕΚ Β΄ 1212), την ΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 (ΦΕΚ Β΄ 1132), την ΥΑ 106253/2010 (ΦΕΚ Β΄ 1843), την ΥΑ 190123/2013 (ΦΕΚ Β΄ 983), την ΥΑ 147070/2014 (ΦΕΚ Β΄ 3224) και ισχύει.

- Ο Ν. 4036/27.01.2012 (ΦΕΚ Α' 8) «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις» για την έγκριση και έλεγχο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προς εφαρμογή των Κ 1107/2009, Κ 396/2005 και της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Η ΥΑ 1420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ 2001/118518/2015, (ΦΕΚ 2359/Β/2015) «Τροποποίηση της αριθ. 1420/82031 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης».
- Η ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε103/01.09.2010 (ΦΕΚ Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ "Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» και η τροποποιητική αυτής ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 (ΦΕΚ Β' 415).
- Η ΚΥΑ 33318/3028/11.12.1998 (ΦΕΚ Β' 1289) «καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και την τροποποίηση αυτής ΚΥΑ ΗΠ 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ Β' 645) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας".

Άμεσα συναφείς είναι και οι διατάξεις που αναφέρονται σε μεταγενέστερες ή θυγατρικές Οδηγίες, που συμπληρώνουν την Οδηγία 2000/60/ΕΚ:

→ Η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2009 (ΦΕΚ Β' 2075), σχετικά με τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, με την οποία ενσωματώθηκε η Θυγατρική Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 17 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 182314/1241/16 (ΦΕΚ Β΄ 2888).

→ Η ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/24.11.2010 (ΦΕΚ Β' 1909) «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 "σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου", καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ οικ.170766/2016 (ΦΕΚ Β΄ 69), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/39/ΕΚ και ισχύει.

→ Η ΚΥΑ 38317/1621/Ε103/06.09.2011 (ΦΕΚ Β' 1977) «Τεχνικές προδιαγραφές και ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων των αναλυτικών μεθόδων για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/90/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Ιουλίου 2009 «για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

→ Η Υ.Α. 1811/22.12.2011 (ΦΕΚ Β' 3322) «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β΄ 2075)».

→ Η ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί από την ΚΥΑ οικ.191002/2013 (ΦΕΚ Β΄ 2220) και ισχύει.

3.1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η διαδικασία επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι κυκλική διαδικασία, η οποία βασίζεται κάθε φορά σε βελτιωμένα δεδομένα και περισσότερη κατανόηση των διαδικασιών που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Σχήμα 3.1- 1). Μετά τον πρώτο εξαετή κύκλο εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης που έληξε το

2015, ακολουθούν άλλοι δύο κύκλοι ίδιας διάρκειας, προσδίδοντας χρονικό ορίζοντα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2027.

Συνεπώς, το Σχέδιο Διαχείρισης δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το υπό μελέτη σχέδιο αποτελεί το δεύτερο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2021, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συμπληρώνεται από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της περιόδου 2021- 2027.

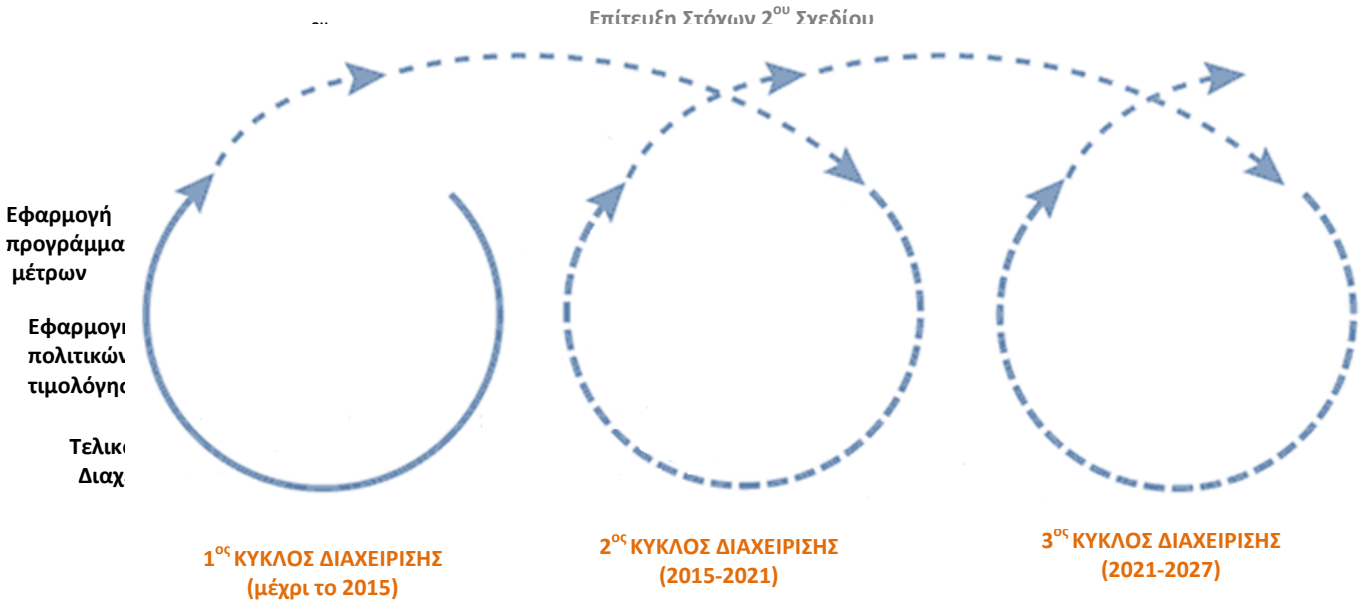

Σχήμα 3.1-1 Διαχειριστικοί κύκλοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - επιμέρους βήματα εφαρμογής

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η οριστική 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης διαμορφώνεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης του άρθρου 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007) και μετά την ολοκλήρωση της έγκρισης της παρούσας ΣΜΠΕ, προκειμένου να συμπεριλάβει τους όρους και περιορισμούς που θα προκύψουν κατά την διαδικασία έγκρισής της. Το Τελικό Σχέδιο Διαχείρισης της 1η Αναθεώρησης θα οριστικοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την εγκριτική απόφαση της παρούσας ΣΜΠΕ.

3.1.3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ θέτει την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και τους οικολογικούς στόχους στο επίκεντρο μιας προσέγγισης με βάση την ενοποιημένη διαχείριση των υδάτων σε κλίμακα Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται κατάλληλος προγραμματισμός εφαρμογής με το σχεδιασμό και συντονισμό επιμέρους δράσεων ώστε η τελική έκβαση να είναι η «καλή κατάσταση» (ή το «καλό δυναμικό») των υδατικών συστημάτων.

Η εφαρμογή της Οδηγίας περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες συνιστώσες:

1. Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης και προκαταρκτική ανάλυση χάσματος
2. Οργάνωση των περιβαλλοντικών στόχων
3. Κατάρτιση Προγραμμάτων Παρακολούθησης
4. Ανάλυση χάσματος
5. Κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων
6. Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ της Χώρας
7. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων
8. Αξιολόγηση Προγράμματος Μέτρων
9. Διαβούλευση με το κοινό, ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Σε σχέση με την εφαρμογή των επιμέρους απαιτήσεων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, έχουν ολοκληρωθεί, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ενέργειες:

- Έχουν προσδιορισθεί και καταγραφεί, με την Απόφαση 706/16-07-2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02-09- 2010 & ΦΕΚ 1572/Β΄/28-09-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», οι επιμέρους Λεκάνες Απορροής Ποταμών και τα Υδατικά Διαμερίσματα (περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών) όπως αυτή ισχύει μετά την έγκριση των Πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.
- Έχουν καταρτισθεί, εγκριθεί και υποβληθεί στην ΕΕ[3] τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών όλων (και των 14) των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας για την περίοδο (2009-2015). Τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

[3] http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/wfdart13

- Έχουν συνταχθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Δεκέμβριος 2014) και υποβληθεί στην ΕΕ οι Ενδιάμεσες Εκθέσεις Προόδου ''Εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας''.
- Έχει διαμορφωθεί και λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας[4], το οποίο περιλαμβάνει πάνω από τα 2000 σημεία παρακολούθησης της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών που καταρτίζονται στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης, για κάθε ένα από τα Υδατικά της Διαμερίσματα της Χώρας (βλ. Χάρτη 1), αφορούν στην περίοδο 2016-2021. Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών , πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

7 Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων.

8 Επανεξέταση και ενημέρωση των τυπο-χαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς και της αξιολόγησης/ταξινόμησης της κατάστασης/δυναμικού των επιφανειακών (οικολογική, χημική), συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών, και των υπόγειων (ποσοτική, ποιοτική) υδατικών συστημάτων, με βάση τα νέα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.

9 Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ).

10 Επικαιροποίηση του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων όπως έχουν περιληφθεί στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, καθώς και των επιπτώσεών τους.

11 Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών ενωσιακών Οδηγιών.

12 Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων.

13 Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών.

[4] http://nmwn.ypeka.gr/

14 Εκτίμηση της προόδου σε σχέση με την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας, όπως είχαν καθορισθεί στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας.

15 Αναθεώρηση των Προγραμμάτων Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων για κάθε ΥΔ, όπως περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα/πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007).

16 Επικαιροποίηση της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων νερού (συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης με τις αναμενόμενες νέες κατευθύνσεις της ΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β' 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού.

17 Καταγραφή των μέχρι σήμερα διακρατικών συνεργασιών και προώθηση της υλοποίησης κοινών ή συμβατών Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών στις διακρατικές λεκάνες απορροής, σύμφωνα τις κατευθύνσεις από την ΕΓΥ.

18 Αναθεώρηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για τον εντοπισμό, περιγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας.

19 Πληροφόρηση του κοινού και προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του, καθώς και δημοσιοποίηση και δημόσια διαβούλευση των Προσχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007.

Κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην ΕΕ σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας, μέσω και του ηλεκτρονικού συστήματος WISE (Water Information System for Europe), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας δεν μπορεί παρά να είναι θετικές, σε μια εποχή κατά την οποία οι υδατικοί πόροι της χώρας αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Η εφαρμογή τους θα προσφέρει τις βάσεις για την στήριξη μιας σταθερής πολιτικής διαχείρισης υδάτων, που θα οδηγήσει στην αποτελεσματική προστασία και στην ορθολογική χρήση των πολύτιμων υδατικών μας πόρων.

3.2 ΔΙΕΘΝΕΙΣ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου αποτελεί ένα σχέδιο με στόχους περιβαλλοντικά προσανατολισμένους, αφού ο κύριος στόχος του είναι η ολοκληρωμένη και αειφόρος διαχείριση των υδατικών πόρων.

Παράλληλα, τόσο η Διεθνής όσο και η Κοινοτική Πολιτική στα θέματα του Περιβάλλοντος έχει αναγνωρίσει τα τελευταία χρόνια ότι η ουσιαστική προστασία και αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών αρχών εντός των υπόλοιπων θεματικών πολιτικών (π.χ. γεωργία, απασχόληση, ανταγωνισμός, μεταφορές, ενέργεια κ.λπ.)

Συνεπώς, όπως διαφαίνεται και στις επόμενες παραγράφους, οι Διεθνείς, Κοινοτικοί και Εθνικοί Στόχοι των διαφόρων πολιτικών που περιγράφονται στη συνέχεια συνάδουν σε μεγάλο βαθμό με τους στόχους του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου.

7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον έως το 2020

Το βασικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο για το περιβάλλον, συμπυκνώνεται στο Έβδομο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον «Περιβάλλον 2020 – Ευημερία εντός των ορίων του Πλανήτη», το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Νοεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του 7ου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (OJ L 354, 28.12.2013).

Το 7ο ΠΔΠ δημιουργεί ένα βασικό πλαίσιο για όλες τις πολιτικές της ΕΕ για το περιβάλλον από σήμερα έως το 2020. Συνάδει με την υφιστάμενη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η οποία θεωρεί τη βιώσιμη ανάπτυξη ως μία από τις τρεις πρωταρχικές προτεραιότητες και την αποδοτικότητα των πόρων ως μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της.

Το 7ο πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους στόχους προτεραιότητας:

(α) προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης·

(β) μετατροπή της Ένωσης σε μια πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών και αποδοτικής χρήσης των πόρων·

(γ) προστασία των πολιτών της Ένωσης από περιβαλλοντικές πιέσεις και κινδύνους για την υγεία και την ευημερία·

(δ) μεγιστοποίηση των οφελών της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης μέσω βελτίωσης της εφαρμογής·

(ε) βελτίωση της βάσης γνώσεων και αποδεικτικών στοιχείων για την περιβαλλοντική πολιτική της Ένωσης·

(στ) διασφάλιση των επενδύσεων στην περιβαλλοντική και την κλιματική πολιτική και αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εξωτερικού κόστους·

(ζ) βελτίωση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης και της συνοχής των πολιτικών·

(η) ενίσχυση της βιωσιμότητας των πόλεων της Ένωσης·

(θ) αύξηση της αποτελεσματικότητας της Ένωσης όσον αφορά την αντιμετώπιση διεθνών περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων,

Οι Στόχοι προτεραιότητας του 7ου ΠΔΠ συνάδουν απόλυτα με τους Στόχους και τα Μέτρα του εξεταζόμενου από την παρούσα μελέτη Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου. Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί στην ουσία «προϊόν» του Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον βάσει της εξειδίκευσης αυτού μέσω της πολιτικής για την προστασία και αειφόρο διαχείριση των υδάτων.

Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ (15-16 Ιουνίου 2001) ενέκρινε τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οποία πρότεινε η Επιτροπή [COM (2001) 264], και η οποία βασίζεται σε τρία στοιχεία:

- συντονισμένη ανάπτυξη όλων των κοινών πολιτικών που αφορούν τις οικονομικές, τις περιβαλλοντικές και τις κοινωνικές πτυχές της ανάπτυξης, οι οποίες πρέπει να έχουν ως βασικό στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη·
- μια δέσμη στόχων προτεραιότητας για τον περιορισμό της αλλαγής του κλίματος και την αύξηση της χρήσης καθαρών πηγών ενέργειας, τον περιορισμό των κινδύνων για τη δημόσια υγεία, τη διαχείριση των φυσικών πόρων με πιο υπεύθυνο τρόπο, τη βελτίωση των συστημάτων μεταφορών και την καλύτερη διαχείριση του εδάφους·

- μέτρα εφαρμογής και παρακολούθησης της στρατηγικής σε κάθε εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (διαδικασία του Κάρντιφ που ξεκίνησε το 1998).

Η Ένωση έχει συμφωνήσει να επιτύχει μείωση τουλάχιστον κατά 20% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020 (30%, υπό τον όρο ότι και άλλες ανεπτυγμένες χώρες θα δεσμευτούν για συγκρίσιμες μειώσεις εκπομπών και ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα συμβάλουν επαρκώς ανάλογα με τις ευθύνες και τις δυνατότητες της καθεμίας), να εξασφαλίσει, έως το 2020, ότι το 20% της κατανάλωσης ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και να επιτύχει να περικόψει τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας κατά 20% σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα επίπεδα, βελτιώνοντας την ενεργειακή απόδοση.

Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα

Το παράλληλο Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα, το οποίο καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 (το «πρόγραμμα LIFE») έχει τους ακόλουθους γενικούς στόχους [Κανονισμός 1293/2013 και εκτελεστική απόφαση 2014/203]:

(α) να συμβάλει στη στροφή προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με αποδοτικότητα των πόρων και ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος, στην προστασία και στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, καθώς και στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της στηρίξεως του δικτύου Natura 2000, και στην αντιμετώπιση της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων·

(β) να βελτιώσει την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την επιβολή της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης καθώς και να ευνοήσει και να προαγάγει την ολοκλήρωση και την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε άλλες πολιτικές της Ένωσης και στην πρακτική του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων και μέσω της αύξησης των δυνατοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·

(γ) να υποστηρίξει τη βελτίωση της περιβαλλοντικής και κλιματικής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, των ΜΚΟ και τοπικών παραγόντων· και

(δ) να υποστηρίξει την υλοποίηση του 7ου Περιβαλλοντικού Προγράμματος Δράσης.

Πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης («Copernicus») είναι μη στρατιωτικό πρόγραμμα υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, βασιζόμενο στις υφιστάμενες εθνικές και ευρωπαϊκές υποδομές, ενώ διασφαλίζει και τη συνέχεια με τις δραστηριότητες που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της παγκόσμιας παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES) [Κανονισμός 377/2014].

Το Copernicus απαρτίζεται από τα ακόλουθα σκέλη: (α) το σκέλος υπηρεσιών για την παροχή πληροφοριών στους ακόλουθους τομείς: παρακολούθηση της ατμόσφαιρας, παρακολούθηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, παρακολούθηση της ξηράς, παρακολούθηση της αλλαγής του κλίματος, διαχείριση των καταστάσεων έκτακτης

ανάγκης, και ασφάλεια· (β) το διαστημικό σκέλος, που διασφαλίζει βιώσιμη διαστημική επισκόπηση για τους σημειούμενους στο στοιχείο α) τομείς υπηρεσιών· και (γ) το επιτόπιο σκέλος, που διασφαλίζει συντονισμένη πρόσβαση σε παρατηρήσεις δι' εναέριων, θαλάσσιων και επίγειων εγκαταστάσεων για τους σημειούμενους στο στοιχείο α) τομείς υπηρεσιών].

Η οδηγία για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση (INSPIRE) βοηθά τη χάραξη πολιτικής όσον αφορά τις πολιτικές και τις δραστηριότητες που ενδέχεται να έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στο περιβάλλον [Οδηγία 2007/2, τελευταία τροποποίηση από τον κανονισμό 976/2009]. Η INSPIRE βασίζεται σε υποδομές χωρικών πληροφοριών που δημιουργούνται από τα κράτη μέλη, έχουν καταστεί συμβατές μεταξύ τους βάσει κοινών κανόνων εφαρμογής και συμπληρώνονται με μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η υποδομή INSPIRE εφαρμόζεται στις πληροφορίες που συνδέονται με ένα γεωγραφικό πλαίσιο, όπως περιβαλλοντικές παρατηρήσεις, στατιστικές κ.λπ., οι οποίες τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή από τις δημόσιες αρχές ή εξ ονόματός τους, και οι οποίες αφορούν περιοχές επί των οποίων ένα κράτος μέλος έχει ή ασκεί δικαιοδοτικά δικαιώματα και καλύπτουν θέματα όπως τα διοικητικά σύνορα, οι παρατηρήσεις της ποιότητας του αέρα, των υδάτων, των εδαφών, η βιοποικιλότητα, η χρήση γης, τα δίκτυα μεταφοράς, η υδρογραφία, το υψόμετρο, η γεωλογία, η κατανομή του πληθυσμού ή των ειδών, τα ενδιαιτήματα, οι βιομηχανικοί τόποι ή ακόμη οι ζώνες φυσικών κινδύνων. Η INSPIRE αποσκοπεί στη διασφάλιση συντονισμού μεταξύ των χρηστών και των παρόχων πληροφοριών, ώστε να είναι δυνατός ο συνδυασμός και η διάδοση των πληροφοριών που προέρχονται από διάφορους τομείς.

Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ)

Η γεωργική πολιτική της ΕΕ – γνωστή ως Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) - αποτελεί ένα σύνολο κανονισμών και μηχανισμών που ελέγχουν τις περισσότερες πτυχές της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων μέσα στην ΕΕ. Στοχεύει στην υποστήριξη του αγροτικού εισοδήματος, ενθαρρύνοντας την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας για μία ολοένα και πιο απαιτητική αγορά, δίνοντας συγχρόνως νέες ευκαιρίες ανάπτυξης, όπως οι ανανεώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειες.

Η πρώτη ΚΑΠ τέθηκε σε ισχύ το 1962, όταν η κοινωνία και η γεωργία της Ευρώπης ήταν κατεστραμμένη μετά από χρόνια πολέμου. Η πρώτη ΚΑΠ, έδινε έμφαση στην ενθάρρυνση της αγροτικής παραγωγικότητας προκειμένου να εξασφαλιστεί η παροχή τροφίμων σε προσιτές τιμές. Ήδη από την δεκαετία του 1970, η επιτυχία του στόχου αυτού ήταν προφανής, μιας και η παραγωγή αυξήθηκε σημαντικά. Αυτό όμως δημιούργησε υψηλό δημοσιονομικό κόστος και πλεόνασμα στην παραγωγή και παράλληλα, υποστηρίζοντας την βιομηχανικού τύπου παραγωγή, οδήγησε σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, που είχαν ως αποτέλεσμα την ερήμωση της υπαίθρου, την ρύπανση και την υπερ-εκμετάλλευση των φυσικών πόρων.

Οι πρώτες σημαντικές μεταρρυθμίσεις της ΚΑΠ συμφωνήθηκαν το 1992. Στόχος της δεύτερης ΚΑΠ ήταν να περιοριστεί η σπάταλη πρακτική της παραγωγής γεωργικών

πλεονασμάτων και να ανοιχτεί η ευρωπαϊκή γεωργία στις παγκόσμιες αγορές. Το 1999, έγινε αντιληπτό ότι η παραγωγή αγροτικών προϊόντων δεν θα πρέπει να αποτελεί το μόνο μέλημα της ΚΑΠ μιας και το περιβάλλον, η προστασία του τοπίου και του αγροτικού πολιτισμού είναι επίσης άρρηκτα συνδεδεμένα με τις καθημερινές πρακτικές των αγροτών. Επομένως, η ΚΑΠ διαιρέθηκε σε δύο «πυλώνες». Ο πρώτος αποτέλεσε την πλέον παλιά πολιτική δομή δεκαετιών που κατευθυνόταν προς την παραγωγή άφθονων (και φτηνών) τροφίμων. Ο δεύτερος πυλώνας κατευθύνθηκε προς τη συνειδητοποίηση της νέας ευθύνης των αγροτών. Οι αγρότες θα μπορούσαν πλέον να λαμβάνουν απ' ευθείας πληρωμές για την υιοθέτηση πρόσθετων αγρο-οικολογικών πρακτικών σε μειονεκτούσες περιοχές, ή για επενδύσεις στην αγροτική υποδομή. Αφιερώθηκε, επίσης, στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και την πολυ-λειτουργικότητα της γεωργικής δραστηριότητας: οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις δεν ήταν πλέον μόνο για την παραγωγή προϊόντων, ήταν επίσης φύση και χώρος για αναψυχή.

Με την επόμενη μεταρρύθμιση του 2003, η ΚΑΠ αποσυνδέθηκε από την άμεση υποστήριξη στους παραγωγούς. Το μεγαλύτερο μέρος των επιδοτήσεων δεν αφορούσε πλέον τις παραχθείσες ποσότητες, τα στρέμματα υπό καλλιέργεια ή τον αριθμό των εκτρεφόμενων ζώων. Η τελευταία μεταρρύθμιση του 2008 -που ονομάστηκε και «έλεγχος υγείας»- έδωσε περαιτέρω ώθηση στην αποσύζευξη από το άμεσο σύστημα πληρωμών, αυξάνοντας επίσης τους πόρους που διατέθηκαν στον δεύτερο πυλώνα.

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΕ με τίτλο «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος (COM(2010)672, 18/11/2010). Η ανακοίνωση προσδιορίζει τις προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπίσει η γεωργία και η κοινή γεωργική πολιτική στα επόμενα χρόνια. Οι προκλήσεις αυτές προσδιορίστηκαν με βάση την ανάλυση των εμπειριών του παρελθόντος, την τρέχουσα κατάσταση και έναν εκτεταμένο δημόσιο διάλογο που διεξήχθη κατά τη διάρκεια του 2010. Μέσω της ανακοίνωσης αυτής, η Επιτροπή παρέχει ενδείξεις προβληματισμού για το μέλλον της ΚΓΠ. Προτείνει, λοιπόν, την προσαρμογή των στόχων στους οποίους βασίζεται η ΚΓΠ υπό το πρίσμα των νέων προκλήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε μια ισχυρή και ποιοτική αγροτική παραγωγή, στην προστασία των φυσικών πόρων και τη διατήρηση του αγροτικού τομέα σε όλες τις περιοχές.

Οι στόχοι που κατ' αρχήν τίθενται είναι:

1. <u>Επισιτιστική ασφάλεια</u>

   Η παγκόσμια ζήτηση θα συνεχίσει να αυξάνεται κατά τις επόμενες δεκαετίες. Η ΕΕ οφείλει να είναι σε θέση να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτής της αύξησης. Είναι αναγκαίο η ΕΕ να διατηρήσει και να αυξήσει την παραγωγική της ικανότητα.

   Οι Ευρωπαίοι επιθυμούν υψηλή ποιότητα και ευρύ φάσμα επιλογής τροφίμων, τα οποία πρέπει να ανταποκρίνονται σε υψηλές προδιαγραφές ασφάλειας, ποιότητας και καλής μεταχείρισης των ζώων. Ένας ισχυρός γεωργικός τομέας είναι ζωτικής σημασίας για τον εξαιρετικά ανταγωνιστικό κλάδο των τροφίμων, ώστε αυτός να διατηρήσει τη

σημαντική του θέση στην οικονομία και στο εμπόριο της ΕΕ, δεδομένου ότι η ΕΕ αποτελεί τον πρώτο εξαγωγέα, σε παγκόσμιο επίπεδο, γεωργικών προϊόντων τα οποία, ως επί το πλείστον, έχουν υποστεί μεταποίηση και είναι υψηλής προστιθέμενης αξίας.

2. Φυσικοί πόροι

Η γεωργία μπορεί να ασκήσει πίεση στο περιβάλλον (ρύπανση των υδάτων, υποβάθμιση των εδαφών, έλλειψη νερού, απώλεια οικοτόπων)· θα μπορούσε, όμως, να έχει και θετικές συνέπειες (κλιματική σταθερότητα, βιοποικιλότητα, τοπία της υπαίθρου, ανθεκτικότητα στις πλημμύρες).

Η ΕΕ πρέπει να καταβάλει προσπάθειες για να μειώσει τις αρνητικές συνέπειες και να ενθαρρύνει τη θετική συμβολή της γεωργίας. Η μελλοντική ΚΓΠ θα πρέπει να προάγει την ενεργειακή απόδοση, τη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα, την παραγωγή βιομάζας και ανανεώσιμης ενέργειας και γενικότερα την καινοτομία.

3. Ισορροπημένη εδαφική ανάπτυξη

Η γεωργία παραμένει σημαντικός παράγοντας επηρεασμού της αγροτικής οικονομίας στις περισσότερες χώρες της ΕΕ. Ο γεωργικός τομέας πρέπει να παραμείνει ανταγωνιστικός, δυναμικός και ελκυστικός για τους νέους γεωργούς με στόχο τη διαφύλαξη της ζωτικότητας και του δυναμικού πολλών ευρωπαϊκών περιοχών της υπαίθρου.

Αναμένεται ότι -βάσει της ενίσχυσης του περιβαλλοντικού σκέλους και της βελτίωσης του συντονισμού της εν λόγω πολιτικής με άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές- η ΚΑΠ θα έρθει σε μεγαλύτερη σύγκλιση με τους στόχους της ΟΠΥ και συνεπώς του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων. Στην Ελλάδα ισχύει για την υφιστάμενη περίοδο το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, η σχέση του οποίου με την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων της παρούσας μελέτης αναλύεται περαιτέρω στο Κεφάλαιο 3.3 της παρούσας μελέτης.

Στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση

Στο εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η διαμόρφωση θεματικής στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση, με σκοπό την επίτευξη «επιπέδων ποιότητας του αέρα που δεν θα έχουν ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον». Η επιλεγείσα στρατηγική στοχεύει στη διασφάλιση της εφαρμογής των ποιοτικών προτύπων για τον ατμοσφαιρικό αέρα και τη χάραξη στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Το 2005 εκδόθηκε ανακοίνωση με θέμα «Θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση», στην οποία καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην ΕΕ και προτείνονται ενδεδειγμένα μέτρα για την επίτευξή τους. Στην επιλεγείσα στρατηγική καθορίζονται υγειονομικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι, καθώς και στόχοι μείωσης των εκπομπών για τους κυριότερους ρύπους. Με τον καθορισμό στόχων που

πρόκειται να επιτευχθούν έως το 2020, οι πολίτες της Ε.Ε θα προστατευθούν από την έκθεση σε σωματίδια και όζον στην ατμόσφαιρα και τα οικοσυστήματα της Ευρώπης θα προστατευθούν καλύτερα από την όξινη βροχή, το πλεόνασμα θρεπτικού αζώτου και το όζον. Για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, οι εκπομπές SO_2 θα χρειασθεί να ελαττωθούν κατά 82%, οι εκπομπές NOx κατά 60%, οι εκπομπές Π.Ο.Ε κατά 51%, αμμωνίας κατά 27% και πρωτογενών ΑΣ2,5 κατά 59%, σε σχέση με τις εκπομπές του 2000.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η Οδηγία - Πλαίσιο 96/62/ΕΚ για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος. Στόχος της Οδηγίας είναι ο καθορισμός των βασικών αρχών μιας κοινής στρατηγικής με σκοπό:

→ τον προσδιορισμό και καθορισμό των στόχων για την ποιότητα του αέρα του περιβάλλοντος στην Κοινότητα, ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο σύνολο του περιβάλλοντος,

→ την, βάσει κοινών μεθόδων και κριτηρίων, εκτίμηση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος στα Κ.Μ,

→ τη συγκέντρωση κατάλληλων πληροφοριών για την ποιότητα του αέρα του περιβάλλοντος και την ενημέρωση του κοινού, μεταξύ άλλων, μέσω ορίων συναγερμού,

→ τη διατήρηση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος, όταν είναι καλή και τη βελτίωσή της στις άλλες περιπτώσεις.

Η Οδηγία ορίζει βασικές αρχές και υποχρεωτικές ζώνες παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας, καθώς και τις οριακές τιμές και όρια συναγερμού για τους ρύπους: διοξείδιο του θείου, διοξείδιο του αζώτου, σωματίδια και μόλυβδος, βενζόλιο και μονοξείδιο του άνθρακα, όζον, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, κάδμιο, αρσενικό, νικέλιο και υδράργυρο. Επίσης δίνει γενικές κατευθύνσεις για τη λήψη μέτρων σε περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών. Η Οδηγία - Πλαίσιο εξειδικεύεται μέσω μιας σειράς θυγατρικών οδηγιών.

Στη συνέχεια εκδόθηκε η Οδηγία 2008/50/ΕΚ με σκοπό οι Οδηγίες 96/62/ΕΚ, 1999/30/ΕΚ, 2000/69/ΕΚ, 2002/3/ΕΚ και η Απόφαση 97/101/ΕΚ για λόγους σαφήνειας, απλοποίησης και διοικητικής αποτελεσματικότητας να αντικατασταθούν από μία και μόνη οδηγία, η οποία να τις αναθεωρεί ώστε να ενσωματώσουν τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της υγείας και της επιστήμης καθώς και την πείρα των κρατών μελών. Οι στρατηγικοί στόχοι της Οδηγίας δεν αλλοιώθηκαν ουσιαστικά σε σχέση με τους αντίστοιχους της Οδηγίας Πλαίσιο 96/62/ΕΚ, που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Η Οδηγία 2008/50/ΕΚ επικαιροποιεί τις οριακές τιμές και τα όρια συναγερμού για τους ελεγχόμενους ρύπους ενσωματώνοντας τις πρόσφατες εξελίξεις της επιστήμης.

Στην Ελλάδα ισχύουν νομοθετημένα όρια και στόχοι για τους ρύπους διοξείδιο του θείου, αιωρούμενα σωματίδια (ΑΣ10), διοξείδιο του αζώτου, όζον, μονοξείδιο του άνθρακα, βενζόλιο, μόλυβδο, αρσενικό, κάδμιο, υδράργυρο και βενζο(α)πυρένιο, σύμφωνα με τα όρια ποιότητας ατμόσφαιρας που έχουν καθιερωθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Σχέδιο δεν αναμένεται να επηρεάζεται άμεσα από τους στόχους της προαναφερόμενης πολιτικής και αντίστοιχα δεν επηρεάζει άμεσα την ποιότητα του αέρα της περιοχής μελέτης.

Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή- Εθνικό Πρόγραμμα για την Κλιματική Αλλαγή

Η Επιτροπή με την ανακοίνωση με τίτλο: «Περιορισμός της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη σε αύξηση της θερμοκρασίας κατά 2°C - Η πορεία προς το 2020 και μετέπειτα» [COM(2007), 10/01/2007] προτείνει πιο συγκεκριμένες ενέργειες για να περιοριστούν οι επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος και να μειωθούν οι πιθανότητες μείζονων και οριστικών διαταράξεων του κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα εν λόγω μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα αφορούν τόσο τις αναπτυγμένες (όπως η ΕΕ και οι άλλες βιομηχανικές χώρες), όσο και τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Επιτροπή προτείνει την εκ μέρους της ΕΕ έγκριση των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Καλεί την ΕΕ να υιοθετήσει ως στόχο, στο πλαίσιο των διεθνών διαπραγματεύσεων, την κατά 30% μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στις αναπτυγμένες χώρες (ως προς τα επίπεδα του 1990) έως το 2020. Η ΕΕ, μέχρι να συναφθεί η διεθνής συμφωνία και υπό την επιφύλαξη των θέσεων που θα λάβει κατά τις διεθνείς διαπραγματεύσεις, επιβάλλεται να προβεί πάραυτα σε ρητή και ανεξάρτητη δέσμευση υπέρ της μείωσης των εσωτερικών της εκπομπών τουλάχιστον κατά 20 % μέχρι το 2020. Με τη σειρά τους εξάλλου, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου του 2007, τα κράτη μέλη δεσμεύθηκαν εις ότι αφορά την επίτευξη των εν λόγω στόχων».

Σύμφωνα με τη στρατηγική ανάλυση της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, η Επιτροπή συνιστά τη λήψη των κάτωθι ενεργειακών μέτρων:

- επίτευξη της κατά 20 % βελτίωσης της αποτελεσματικής αξιοποίησης της ενέργειας στην ΕΕ μέχρι το 2020·
- αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας κατά 20 % μέχρι το 2020·
- ανάπτυξη πολιτικής για την αποθήκευση του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς με στόχο τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος.

Προκειμένου η Ελλάδα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο (ΦΕΚ 117/Α/30-5-02) και την αντίστοιχη κοινοτική συμφωνία, το Υ.Π.Ε.Κ.Α. προχώρησε στην εκπόνηση Εθνικού Προγράμματος μείωσης εκπομπών αερίων φαινομένου θερμοκηπίου για την περίοδο 2000-2010. Με την ΚΥΑ 54409/2632/2004 (ΦΕΚ 1931Β') ενσωματώθηκε η Οδηγία 2003/87/ΕΚ στο Εθνικό Δίκαιο και καθορίστηκε η λειτουργία του συστήματος στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την ΚΥΑ, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του συστήματος ορίζεται το ΥΠΕΝ (π. ΥΠΕΚΑ) και συγκεκριμένα το Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (Γ.Ε.Δ.Ε.), ενώ για την πραγματοποίηση του συντονιστικού ρόλου του ΥΠΕΝ (π. ΥΠΕΚΑ) και την εναρμόνιση των πολιτικών που ασκούνται από τα συναρμόδια Υπουργεία, λειτουργεί Διυπουργική Επιτροπή με τη

συμμετοχή ΥΠΕΝ (π. ΥΠΕΚΑ), Υπ. Ανάπτυξης και Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, της οποίας η συγκρότηση πραγματοποιήθηκε με την Υπουργική απόφαση 27706/2006 (ΦΕΚ 953Β').

Παράλληλα, η Ελλάδα προχώρησε στη σύνταξη Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την επίτευξη της συμβολής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020, όπως απορρέει από την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, και περιλαμβάνει εκτιμήσεις για την εξέλιξη του ενεργειακού τομέα και τη διείσδυση των τεχνολογιών των ΑΠΕ έως το 2020. Οι εκτιμήσεις αυτές εξειδικεύονται στη συμμετοχή των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης κυρίως για τον οικιακό τομέα, αλλά και στη χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές. Αναφέρονται επίσης μέτρα για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την αύξηση της αξιοποίησης των ΑΠΕ, καθώς και στοιχεία για τις βασικές διοικητικές δομές που θα επιταχύνουν τη διείσδυση αυτή.

Τον Απρίλιο του 2016 καθορίζεται η «Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (ΕΣΠΚΑ), πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. Προβλέπει έναν αρχικό ορίζοντα πενταετίας για την ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής και για την ιεράρχηση και υλοποίηση ενός πρώτου συνόλου δράσεων και βασική της αρχή είναι ότι η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή απαιτεί μια ολοκληρωμένη, διεπιστημονικού χαρακτήρα προσέγγιση με διατομεακά μέτρα, τα οποία θα βασίζονται σε συγκεκριμένους θεσμούς εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας, από τους οποίους και θα υλοποιούνται.

Βασικοί της στόχοι της είναι:

- Η συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή.
- Η σύνδεση της προσαρμογής με την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/τοπικά σχέδια δράσης.
- Η προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους.
- Η δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής.
- Η ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας της ελληνικής κοινωνίας μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός- Οδικός Χάρτης για το 2050

Ο ενεργειακός σχεδιασμός αποτελεί έναν οδικό χάρτη για την εξέλιξη του ενεργειακού συστήματος στην Ελλάδα, καθώς οι αποφάσεις είναι καθοριστικές για τις επόμενες δεκαετίες, τόσο για την οικονομία, όσο και για τον καταναλωτή. Εξετάζεται η πιθανή πορεία του ελληνικού ενεργειακού συστήματος μέχρι το 2050, μέσω της παρουσίασης εναλλακτικών σεναρίων, θεωρώντας παράλληλα ότι έως το 2020 θα έχουν επιτευχθεί οι

εθνικοί ενεργειακοί στόχοι που έχουν ήδη τεθεί στο πλαίσιο του λεγόμενου Πακέτου 20-20-20 έως το 2020.

Η διαμόρφωσή του βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Πολιτική, όπου οι βασικοί άξονες που αποσκοπούν στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της ερημοποίησης

Οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη διαδικασία της απερήμωσης έχουν θέσει σε εγρήγορση την παγκόσμια κοινότητα, όπως προκύπτει από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση της απερήμωσης, η οποία υπογράφηκε το 1994. Η Ελλάδα κύρωσε με το Ν. 2468/1997 τη σχετική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, συγκροτώντας αρμόδια Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (Απόφαση 96990/9361-1996), και καταρτίζοντας και εγκρίνοντας με την ΚΥΑ 99605/3719 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης που προβλέπει την ανάληψη πρωτοβουλιών στις απειλούμενες περιοχές (πρόληψη για το 60%, αντιμετώπιση για το 35% της έκτασης).

Το Σχέδιο προβλέπει γενικά μέτρα και ειδικές δράσεις στους τομείς Γεωργίας, Δασών, Κτηνοτροφίας, Άγριας πανίδας και Υδατικών Πόρων.

Οι βασικοί άξονες δράσης της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της απερήμωσης είναι:

- Προστασία των δασών από πυρκαγιές και καταστροφικές εκχερσώσεις καθώς και έγκαιρη αποκατάσταση της καταστρεφόμενης από τις πυρκαγιές δασικής βλάστησης.
- Προστασία των υδατικών πόρων από την υπερκατανάλωση και τη ρύπανση. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στον τομέα της γεωργίας με πρόνοια για την εφαρμογή αρδευόμενης γεωργίας μόνο σε περιπτώσεις εξασφαλισμένης αειφόρου επάρκειας υδατικών πόρων, με παράλληλο εκσυγχρονισμό των αρδευτικών συστημάτων και λαμβανομένων υπόψη και των αναγκών της πρόληψης της αλάτωσης των εδαφών.
- Προστασία των αγροτικών γαιών και βοσκοτόπων από την εντατική εκμετάλλευση λαμβάνοντας υπόψη τα όρια της βιοϊκανότητάς τους και με πρόνοια για άσκηση της γεωργίας μόνο σε εδάφη με μικρές κλίσεις.
- Προστασία υγροτόπων και δασικών εκτάσεων από πιέσεις για οικοδομική, βιομηχανική και τουριστική χρήση, καθώς και αναθεώρηση του συστήματος γεωργικών και κτηνοτροφικών επιδοτήσεων οι οποίες δεν εξασφαλίζουν την αειφόρο ανάπτυξη.
- Ενίσχυση της έρευνας, ανταλλαγής πληροφοριών και εκπαίδευσης, και οργάνωση μηχανισμών παρακολούθησης με την επιλογή κατάλληλων δεικτών.

Το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης βρίσκεται σε πλήρη σύμπνοια με τις προβλέψεις και προτάσεις του προαναφερόμενου Σχεδίου και της

Σύμβασης για την Απερήμωση. Μέτρα που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο Σχέδιο, όπως μέτρα για τις σημειακές και τις διάχυτες πηγές απορρίψεων, για απαγόρευση της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, αλλά και μέτρα για πρόληψη της σημαντικής διαρροής ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις, βρίσκονται στο πνεύμα των μέτρων που προτείνονται και από το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης.

Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

Το ΕΣΔΑ ακολουθεί τις αρχές και τις κατευθύνσεις της Οδηγίας Πλαίσιο για τα απόβλητα 2008/98/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με το Νόμο Πλαίσιο 4042/2012 (Α΄ 24).

Παράλληλα καθορίζει τις προοπτικές διαχείρισης έως το 2020 σύμφωνα με τις τάσεις που διαγράφονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σήμερα προσεγγίζονται με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», την πρόταση για το 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον και το Χάρτη Πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων.

Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα αποτελεί μέρος της πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας, με την οποία διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, η υγεία και ευημερία των πολιτών. Αποβλέπει στον κοινωνικό, οικολογικό μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου στη μετάβαση σε μια οικονομία των κοινωνικών αναγκών, που χρησιμοποιεί από δοτικά τους πόρους, είναι φιλική στο περιβάλλον και στοχεύει στην αντιμετώπιση των αποβλήτων ως πόρο.

Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους - ορόσημα για το 2020: τα κατά κεφαλή παραγόμενα απόβλητα να έχουν μειωθεί δραστικά, η προετοιμασία προς Επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των ΑΣΑ, η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ. Το ΕΣΔΑ εκτός από τα ΑΣΑ περιλαμβάνει τη διαχείριση και άλλων ρευμάτων αποβλήτων όπως τα βιομηχανικά απόβλητα, τα γεωργοκτηνοτροφικά, κλπ.

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων εγκρίθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/ 25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015».

Ειδικά Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΕΣΔΑ)

Πρόκειται για στρατηγικούς, πολιτικούς και επιχειρησιακούς σχεδιασμούς που αφορούν σε ειδικά ρεύματα αποβλήτων (Αμίαντος, Υδράργυρος, Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων, Ζωικά Υποπροϊόντα κλπ), τα οποία λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασης τους, των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διαχείρισή τους, και για λόγους οικονομίας κλίμακας χρήζουν ειδικότερης συνολικής αντιμετώπισης. Ως εκ τούτου, καταρτίζονται Ειδικά Εθνικά Σχέδια Διαχείρισής Αποβλήτων (ΕΕΣΔΑ), τα οποία εμπεριέχονται στον ΕΣΔΑ και ρυθμίζουν συνολικά, σε επίπεδο χώρας, την ολοκληρωμένη διαχείρισή των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων.

Εάν καταστεί ανάγκη για κατάρτιση και έγκριση Ειδικού Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτου (ΕΕΣΔΑ), αυτό εκπονείται από το ΥΠΕΚΑ, εγκρίνεται με ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων και λαμβάνεται υπόψη κατά την επόμενη αναθεώρηση του ΕΣΔΑ. Ως προς το περιεχόμενό τους περιλαμβάνουν την ολοκληρωμένη διαχείριση του συγκεκριμένου ειδικού ρεύματος αποβλήτου, για το οποίο καταρτίστηκαν. Κρίνεται ακόμη απαραίτητο τόσο το ΕΣΔΑ όσο και τα ΕΕΣΔΑ διαχείρισης των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπόνηση των ΠΕΣΔΑ. Το περιεχόμενο του ΕΣΔΑ, όπως και εκείνο των ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, καθώς και η διαδικασία έγκρισης τους, υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.06 (ΦΕΚ 1225 Β) και, επομένως, δεν υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης ΣΜΠΕ.

Στρατηγική για την προστασία του εδάφους

Η θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προτείνει μέτρα με στόχο την προστασία του εδάφους και τη διαφύλαξη της ικανότητάς του να επιτελεί τις οικολογικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες του [Ανακοίνωση ΕΕ με τίτλο: «Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους» [COM(2006) 231 τελικό και Πρόταση Οδηγίας με την οποία καθορίζεται το πλαίσιο για την προστασία του εδάφους και τροποποιείται η οδηγία 2004/35/ΕΚ].

Η στρατηγική προβλέπει τη διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου για την προστασία και τη βιώσιμη αξιοποίηση του εδάφους, την ενσωμάτωση της προστασίας του εδάφους στις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές, την ενίσχυση του αντίστοιχου γνωστικού υπόβαθρου, καθώς και τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού. Προβλέπει μέτρα που αποσκοπούν στον εντοπισμό των προβλημάτων, στην πρόληψη της υποβάθμισης του εδάφους και στην αποκατάσταση των ήδη υποβαθμισμένων ή μολυσμένων εκτάσεων.

Τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά θεσμικά όργανα θα πρέπει να μεριμνούν για την ενσωμάτωση των εδαφικών μελημάτων στις αντίστοιχες τομεακές πολιτικές που ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο έδαφος, ιδίως μάλιστα τις πολιτικές για τη γεωργία, την περιφερειακή ανάπτυξη, τις μεταφορές και την έρευνα.

Η Επιτροπή προβλέπει την επανεξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας, πρωτίστως δε της οδηγίας για τη λυματολάσπη και της οδηγίας σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και

τον έλεγχο της ρύπανσης (IPPC). Παράλληλα θα αξιολογήσει κάθε πιθανή συνέργια μεταξύ της παρούσας στρατηγικής και της οδηγίας-πλαισίου για το νερό, καθώς και της θεματικής στρατηγικής για το θαλάσσιο περιβάλλον.

Συνεπώς, η στρατηγική αυτή είναι συμπληρωματική και συνυφασμένη με τη στρατηγική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και με το εξεταζόμενο από την παρούσα μελέτη Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης. Μέτρα που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο Σχέδιο, όπως μέτρα για τις σημειακές και τις διάχυτες πηγές απορρίψεων, για απαγόρευση της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, για προώθηση και υλοποίηση έργων διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύος, αλλά και μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων αποτελούν μέτρα τα οποία σχετίζονται με την προστασία και αποκατάσταση των εδαφών.

Τρίτο Πρόγραμμα Δράσης για την Υγεία (2014-2020)

Το πρόγραμμα έχει τέσσερις βασικούς στόχους. Οι στόχοι της συνίστανται στα εξής:

- Προαγωγή της υγείας, πρόληψη των νόσων και διαμόρφωση συνθηκών κατάλληλων για υγιεινούς τρόπους ζωής, με βάση την αρχή "η υγεία σε όλες τις πολιτικές"
- Προστασία των πολιτών της Ένωσης από σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας
- Συμβολή σε καινοτόμα, αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα υγείας
- Διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών της Ένωσης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη.

Το τρίτο πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία είναι το βασικό εργαλείο που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την υγεία.

Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον

Η Στρατηγική της ΕΕ για το θαλάσσιο περιβάλλον εμπεριέχεται στην Οδηγία 2008/56/ΕΚ για τον καθορισμό κοινοτικού πλαισίου δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία - πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική). Η Οδηγία αυτή θεσπίζει πλαίσιο και κοινούς στόχους για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, από τώρα έως το 2020.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να χαράξουν τις δικές τους στρατηγικές σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες ώστε να επιτευχθεί μια ικανοποιητική οικολογική κατάσταση στα θαλάσσια ύδατα της δικαιοδοσίας τους. Οι στρατηγικές αυτές αποσκοπούν στη διασφάλιση της προστασίας και αποκατάστασης των ευρωπαϊκών θαλάσσιων οικοσυστημάτων και στη διασφάλιση της οικολογικής βιωσιμότητας των οικονομικών

δραστηριοτήτων που συνδέονται με το θαλάσσιο περιβάλλον. Οι δράσεις που πρέπει να ακολουθηθούν για την εφαρμογή της Οδηγίας αυτής είναι:

- Αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης των υδάτων και τον αντίκτυπο των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων:
- ανάλυση των θεμελιωδών χαρακτηριστικών των υδάτων (φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά, τύποι ενδιαιτημάτων, ζωικοί και φυτικοί πληθυσμοί, κλπ.)
- ανάλυση των επιπτώσεων και των κύριων πιέσεων που δέχονται τα ύδατα, εξαιτίας κυρίως ανθρωπογενών δραστηριοτήτων (μόλυνση από τοξικά προϊόντα, ευτροφισμός, ασφυξία ή έμφραξη των ενδιαιτημάτων εξαιτίας κατασκευών, εισαγωγή μη ενδημικών ειδών, ζημιές από τις άγκυρες των πλοίων, κλπ)
- οικονομική και κοινωνική ανάλυση της χρησιμοποίησης των υδάτων, καθώς και ανάλυση του κόστους της υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Προσδιορισμός της «ικανοποιητικής οικολογικής κατάστασης» των υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη π.χ. βιολογική ποικιλομορφία, παρουσία μη αυτοχθόνων ειδών, κατάσταση της υγείας των αποθεμάτων, τροφικό δίκτυο, ευτροφισμό, αλλαγές στις υδρογραφικές συνθήκες και συγκεντρώσεις μολυσματικών προσμείξεων, ποιότητα των αποβλήτων ή ηχορύπανση. Με βάση την αξιολόγηση των υδάτων, τίθενται στόχοι και δείκτες με στόχο την επίτευξη της ικανοποιητικής οικολογικής κατάστασης.
- Εκπόνηση προγράμματος συγκεκριμένων μέτρων για την υλοποίηση των στόχων. Κατά την εκπόνηση των μέτρων πρέπει να συνεκτιμώνται οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτών.
- Εκπόνηση προγραμμάτων παρακολούθησης.

Τα στοιχεία των στρατηγικών επανεξετάζονται κάθε έξι χρόνια, ενώ συντάσσονται ενδιάμεσες εκθέσεις ανά τριετία.

Η κοινοτική προσέγγιση εγγυάται επίσης τη συνάφεια μεταξύ τομέων και με τις άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως είναι η κοινή αλιευτική πολιτική ή η ευρωπαϊκή ναυτιλιακή πολιτική.

Με το Ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις» ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/56/ΕΚ. Στη συνέχεια, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ (π. ΥΠΕΚΑ) ανέθεσε το πρώτο έργο εφαρμογής της Οδηγίας με αντικείμενο μεταξύ άλλων, (α) τη προκαταρκτική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλασσίων υδάτων καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναπτύσσονται σε αυτά, (β) τον καθορισμό των ποιοτικών προτύπων της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης και (γ) τον καθορισμό δέσμης στόχων προσανατολισμού προς την επίτευξη της Καλής Περιβαλλοντικής

Κατάστασης. Το έργο θα ολοκληρωθεί έως το καλοκαίρι του 2012 και η σχετική έκθεση θα δημοσιοποιηθεί και θα υποβληθεί στην ΕΕ σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας.

Η Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον σχετίζεται άμεσα και αλληλοσυμπληρώνονται με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά αφού και οι δύο έχουν κοινούς στόχους. Πολλά από τα μέτρα που προτείνονται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου συντελούν και στην επίτευξη στόχων της Οδηγίας - Πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, όπως μέτρα για μείωση σημειακής και διάχυτης ρύπανσης, για την ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών, κ.λπ.

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2014-2020

Το ΕΣΠΑ (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020 αποτελεί το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας με τη συνδρομή σημαντικών πόρων που προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσω της υλοποίησης του ΕΣΠΑ επιδιώκεται η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της χώρας που συνετέλεσαν στην εμφάνιση της οικονομικής κρίσης αλλά και των προβλημάτων, οικονομικών και κοινωνικών, που αυτή δημιούργησε. Επίσης, το ΕΣΠΑ 2014-2020 καλείται να συνδράμει στην επίτευξη των εθνικών στόχων έναντι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στόχος της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης:

- έξυπνης, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία,
- βιώσιμης, χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, και
- χωρίς αποκλεισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας.

Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2014-2020

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα σχηματίζεται σε ανταπόκριση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Άρθρο 6 της Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα.

Ο ευρωπαϊκός στόχος για τη βιοποικιλότητα έχεις ως ακολούθως:

Μακροπρόθεσμα όραμα: Μέχρι το 2050, η βιοποικιλότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οικοσυστημικές υπηρεσίες που παρέχει, δηλαδή το φυσικό της κεφάλαιο, θα πρέπει να προστατευθούν, αποτιμηθούν και αποκατασταθούν, λόγω της εγγενούς αξίας της βιοποικιλότητας αλλά και της ουσιώδους συμβολής τους στην ανθρώπινη ευημερία και

οικονομικής ευμάρεια, έτσι ώστε να αποτραπούν καταστροφικές αλλαγές που οφείλονται στην απώλεια βιοποικιλότητας.

Πρωταρχικός στόχος: Η ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημικών υπηρεσιών στην ΕΕ μέχρι το 2020 και η αποκατάσταση τους, στο βαθμό του εφικτού, με παράλληλη ενίσχυση της συμβολής της ΕΕ στην αποτροπή της απώλειας βιοποικιλότητας παγκοσμίως.

Κατά τη σύνταξη της Στρατηγικής λήφθηκε επίσης υπόψη η απόφαση (IX/8) της 9ης Διάσκεψης των Συμβαλλόμενων Μερών στη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα, η οποία καλεί τα Συμβαλλόμενα Μέρη να αναπτύξουν Εθνικές Στρατηγικές και Σχέδια Δράσης και περιέχει ειδικότερες υποδείξεις σε ότι αφορά τα πεδία:

Επίτευξη των στόχων της Σύμβασης,

Συστατικά Στοιχεία των Εθνικών Στρατηγικών και Σχεδίων Δράσης,

Διαδικασίες Υποστήριξης και

Παρακολούθηση και Ανασκόπηση. Ενώ, λήφθηκε επίσης υπόψη η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας 2010- 2020

Η Έκθεση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την επίτευξη της συμβολής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020, απορρέει από την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, και περιλαμβάνει εκτιμήσεις για την εξέλιξη του ενεργειακού τομέα και τη διείσδυση των τεχνολογιών των ΑΠΕ έως το 2020. Οι εκτιμήσεις αυτές εξειδικεύονται στη συμμετοχή των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης κυρίως για τον οικιακό τομέα, αλλά και στη χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές. Αναφέρονται επίσης μέτρα για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την αύξηση της αξιοποίησης των ΑΠΕ, καθώς και στοιχεία για τις βασικές διοικητικές δομές που θα επιταχύνουν τη διείσδυση αυτή.

Υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Οδηγίες άμεσα σχετιζόμενες με την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά αποτελεί μια Οδηγία «ομπρέλα» όλων των θεσμικών ρυθμίσεων που σχετίζονται με τους υδατικούς πόρους. Καθιστά αναγκαία την ανάλυση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από σειρά οδηγιών, την συσχέτιση και συνδυασμό των δράσεων εφαρμογής τους, τη διαμόρφωση ενιαίας «λίστας» μέτρων, τη συνεκτίμηση αναμενόμενων κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διαμόρφωση σχεδίου προτεινόμενων δράσεων - μέτρων.

Μία σειρά οδηγιών της Ε.Ε (πέραν της ίδιας της ΟΠΥ) σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, την επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ, την προστασία των ΥΣ από πιθανή ρύπανση και δρουν συμπληρωματικά ως προς αυτήν. Οι Οδηγίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

I. Οδηγία 98/83/ΕΚ και η Οδηγία 2015/1787, σχετικά με την **ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης**.

II. Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της **ποιότητος των γλυκών υδάτων** που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης **ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή**

III. Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της **ποιότητος των υδάτων κολυμβήσεως**

IV. Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την **επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων**

V. Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη **νιτρορρύπανση** γεωργικής προέλευσης

VI. Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των **φυσικών οικοτόπων** καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000)

VII. Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την **προστασία των υπόγειων νερών** από την ρύπανση και την υποβάθμιση

VIII. Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (**SEVESO III**).

IX. Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις **περιβαλλοντικές επιπτώσεις** από έργα και δραστηριότητες

X. Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την **χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία**

XI. Οδηγία 2009/128/ΕΚ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/201491/44/ΕΟΚ περί **προϊόντων Φυτοπροστασίας**

XII. Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (**Industrial Emmissions Directive - IED**)

XIII. Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των **κινδύνων πλημμύρας**

Οι παραπάνω Οδηγίες έχουν τα δικά τους προγράμματα και μέτρα εφαρμογής, αλλά παράλληλα λαμβάνονται υπόψη σε διάφορα στάδια εφαρμογής της ΟΠΥ και συνεπώς στην Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων. Η ενσωμάτωση των Οδηγιών αυτών στο Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων επιτυγχάνεται α) είτε μέσω πρόβλεψης ειδικών στόχων, για τις περιπτώσεις υδατικών συστημάτων που σχετίζονται με τις προστατευόμενες περιοχές του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΟΠΥ (Παράρτημα V του Π.Δ. 51/2007), β) είτε στο σχεδιασμό του Προγράμματος Παρακολούθησης των ΥΣ, γ) ή μέσω πρότασης συγκεκριμένων μέτρων βάσει του Άρθρου 11 της ΟΠΥ, έχοντας πρώτα αξιολογήσει την μέχρι τώρα εφαρμογή τους στο Υδατικό Διαμέρισμα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι στόχοι των παραπάνω Οδηγιών, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου και επίσης τα επιπρόσθετα μέτρα που εντάχθηκαν στα βασικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων -όπου κρίθηκε αναγκαίο- για την βελτιστοποίηση της εφαρμογής των επιμέρους Οδηγιών και την περαιτέρω συνάφειά τους με τους στόχους της ΟΠΥ.

- **Οδηγία 98/83/ΕΚ και η Οδηγία 2015/1787, σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.**

Η ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία περί της ποιότητας του νερού προς πόση, εκδόθηκε το 1998 (Οδηγία 98/83/ΕΚ), και από την 25η Δεκεμβρίου 2003 εντάχθηκε στο εθνικό δίκαιο μέσω της ΚΥΑ Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/11-7-2001). Η Οδηγία 98/83/ΕΚ αφορά στο πόσιμο νερό, ανεξάρτητα από το αν έχει υποστεί επεξεργασία ή όχι, καθώς και στην προέλευσή του, ενώ εξαιρούνται τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα. Το νερό που χρησιμοποιείται στις βιομηχανίες τροφίμων εμπίπτει επίσης στην Οδηγία 98/83/ΕΚ. Το πόσιμο νερό περιλαμβάνεται ανεξάρτητα από το αν προέρχεται από δίκτυο διανομής, από βυτίο, φιάλες ή δοχεία, ενώ νερό που έχει υποστεί κατεργασία αποσκλήρυνσης δεν αντιμετωπίζεται χωριστά.

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι στην περίπτωση των περιοχών που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση αφορούν:

→ στη διασφάλιση ότι υπό το εφαρμοζόμενο καθεστώς επεξεργασίας νερού, το πόσιμο νερό που δίδεται στην κατανάλωση καλύπτει τις απαιτήσεις της Οδηγίας για το πόσιμο νερό 98/83/ΕΚ,

→ στη διασφάλιση της αναγκαίας προστασίας των συγκεκριμένων προστατευόμενων περιοχών με σκοπό να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας του νερού άντλησης, προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο της παρεχόμενης επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου νερό.

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου προτάθηκαν ΥΣ που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

Παράλληλα, στο Πρόγραμμα Μέτρων προτείνονται μέτρα που σχετίζονται άμεσα με την προστασία, εξασφάλιση και επάρκεια πόσιμου νερού.

- **Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή**

Οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν

ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται από την σχετική Οδηγία είναι:

i. η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών που ανήκουν σε:

- ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα,
- είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών και αναγνωρίζονται από τη σχετική Οδηγία είναι:

1. η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Η οδηγία των υδάτων για οστρακοειδή καταργείται το 2013 και μετά την κατάργησή της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι στις περιοχές αυτές θα παρέχεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως με την σχετική Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας (Παράρτημα Ι, μέρος Α) καθώς και για τους ειδικούς ρύπους (Παράρτημα Ι, μέρος Β) καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ.

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου προτάθηκαν ΥΣ που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική προστασία και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

- **Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της ποιότητος των υδάτων κολυμβήσεως**

Η ποιότητα των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σε εφαρμογή της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης» στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας των υδάτων κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας». Από το 2010 η χώρα μας εφαρμόζει την Οδηγία 2006/7/ΕΚ «σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης», η οποία έχει

ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο με την υπ΄αριθμ. 8600/416/Ε103/23-2-2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ 356/Β/26-2-2009) και καταργεί την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ.

Στόχος του Προγράμματος είναι η διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής οργανώνει και συντονίζει το εν λόγω Πρόγραμμα Παρακολούθησης.

Ο στόχος της Οδηγίας επιτυγχάνεται με την τήρηση των καθοριζόμενων προτύπων ποιότητας του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 8600/416/Ε103/2009, καθώς και με τη λήψη διαχειριστικών μέτρων που να κρίνονται ως κατάλληλα με στόχο την αύξηση του αριθμού των υδάτων κολύμβησης που χαρακτηρίζονται «εξαιρετικής ποιότητας» ή «καλής ποιότητας».

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου προτάθηκαν ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ύδατα αναψυχής και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

- **Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων**

Το νομοθετικό πλαίσιο που εξετάζεται σε σχέση με τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς στόχους των ευαίσθητων περιοχών, αφορά στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την «επεξεργασία των αστικών λυμάτων», η οποία εναρμονίζεται στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β' 192). Το 1999 συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών με την ΚΥΑ 19661/1982/2-8-99 και την αναγνώριση 34 ευαίσθητων περιοχών. Ο κατάλογος των ευαίσθητων περιοχών συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 48392/939/2002 με την προσθήκη δυο παράκτιων περιοχών στο Σαρωνικό και Θερμαϊκό κόλπο.

Ο γενικότερος στόχος της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για αστικά απόβλητα είναι:

i. η προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος από τις δυσμενείς επιπτώσεις της διάθεσης των αστικών λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων των τομέων του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ 5673/400/1997.

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της ΚΥΑ 5673/400/1997 (Παράρτημα ΙΙ.Α) αναγνωρίζονται ευαίσθητες περιοχές, που αφορούν σε επιφανειακά ΥΣ που εμπίπτουν σε μία από τις εξής ομάδες:

α) φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός ή όπου μπορεί, στο εγγύς μέλλον, να παρουσιασθεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα και

β) επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από εκείνη που προβλέπουν οι συναφείς διατάξεις της οδηγίας 75/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης

Ιουνίου 1975 περί της απαιτούμενης ποιότητος των υδάτων επιφανείας που προορίζονται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος στα κράτη μέλη αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα.

Η αναγνώριση ευαίσθητων περιοχών είναι απαραίτητη για τη λήψη μέτρων για την αποφυγή της περαιτέρω υποβάθμισης του υδάτινου περιβάλλοντος που προκαλείται από θρεπτικά.

Καθώς η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ δεν θέτει ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους για την ποιότητα των ευαίσθητων περιοχών, το επίπεδο συμμόρφωσης με τις διατάξεις της Οδηγίας ελέγχεται με βάση τον προαναφερθέντα γενικό στόχο.

Ο γενικός περιβαλλοντικός στόχος για τις ευαίσθητες περιοχές θα επιτευχθεί με τον έλεγχο των εκροών από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων δυναμικότητας μεγαλύτερη από 10.000 ι.π. που εκβάλουν σε αναγνωρισμένους ευαίσθητους αποδέκτες, που θα πρέπει και να τηρούν τις καθοριζόμενες από την Οδηγία προδιαγραφές για την ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων του Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 5673/400/1997.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου προτάθηκαν ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

Επίσης, στο Πρόγραμμα Μέτρων της 1ης Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης κρίθηκε αναγκαία 1) η ολοκλήρωση των αναγκαίων έργων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και αποχετευτικών δικτύων για την πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, κάτι το οποίο προτείνεται ως ειδικό μέτρο και 2) Συμπλήρωση καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών - με την Τάφρο Λαψίστας και τη Λίμνη Παμβώτιδα - και την αντίστοιχη αναβάθμιση υφιστάμενων έργων διαχείρισης λυμάτων.

- **Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης**

Το νομοθετικό πλαίσιο που εξετάζεται σε σχέση με τους απαιτούμενους περιβαλλοντικούς στόχους των ευαίσθητων περιοχών αφορά στην Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης, η οποία εναρμονίζεται στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 16190/1335/1997 «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης». Σε εφαρμογή των διατάξεων της ως άνω ΚΥΑ αναγνωρίζονται ευπρόσβλητες στη νιτρορρύπανση ζώνες, εντός των οποίων τα ύδατα παρουσιάζουν υψηλές συγκεντρώσεις νιτρικών αλάτων.

Οι γενικοί στόχοι της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για τη νιτρορρύπανση είναι:

ii. η μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προκαλείται άμεσα ή έμμεσα από νιτρικά γεωργικής προέλευσης και

iii. η πρόληψη της περαιτέρω ρύπανσης αυτού του είδους.

Οι στόχοι επιτυγχάνονται καθορίζοντας ευπρόσβλητες ζώνες και με την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων δράσης σε αυτές. Οι ευπρόσβλητες ζώνες αναγνωρίζονται με τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 16190/1335/1997 και ειδικότερα:

α) κατά πόσον η περιεκτικότητα σε νιτρικά ιόντα των γλυκών επιφανειακών υδάτων, ιδιαίτερα δε εκείνων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για τη λήψη πόσιμου ύδατος, υπερβαίνει ή θα μπορούσε να υπερβαίνει, εάν δεν ληφθούν μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 5, την περιεκτικότητα που καθορίζεται στην οδηγία 75/440/ΕΟΚ, ήτοι σε όρους συγκεντρώσεων νιτρικών την συγκέντρωση των 50 mg/l στο 95% των δειγμάτων.

β) κατά πόσον τα υπόγεια ύδατα περιέχουν ή θα μπορούσαν να περιέχουν περισσότερα από 50 mg/l νιτρικών ιόντων εάν δεν ληφθούν μέτρα.

γ) κατά πόσον φυσικές λίμνες γλυκού νερού, άλλοι χώροι γλυκού νερού, εκβολές ποταμών, παράκτια και θαλάσσια ύδατα διαπιστώνεται ότι είναι ή ότι μπορεί να γίνουν ευτροφικά στο προσεχές μέλλον εάν δεν ληφθούν μέτρα.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου προτάθηκαν ΥΣ που χαρακτηρίστηκαν ως ευπρόσβλητες ζώνες και τα οποία συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

Επίσης, στο Πρόγραμμα Μέτρων κρίθηκε αναγκαία η προσθήκη στις ευπρόσβλητες ζώνες από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης, ολόκληρου του νησιού της Κέρκυρας που περιλαμβάνει και τα τρία υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν οριοθετηθεί στο νησί.

- **Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000)**

Η οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ) έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 33318/3028/1998 και αποσκοπεί στην προστασία των ειδών της άγριας ζωής και των φυσικών ενδιαιτημάτων τους. Τα κράτη μέλη ορίζουν Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και διαμορφώνουν προγράμματα διαχείρισης που να συνδυάζουν τη μακροπρόθεσμη προστασία των περιοχών αυτών με κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες των κατοίκων, ώστε να εφαρμοστεί στις ζώνες μία στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης. Ο στόχος της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την προστασία ειδών ειδικής σημασίας, σύμφωνα με την οποία αναγνωρίζονται οι προστατευόμενες περιοχές του προγράμματος Natura 2000 είναι:

- να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των οικοσυστημάτων, που αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010) η οποία καλεί τα κράτη - μέλη να διατηρήσουν όχι μόνο τους πληθυσμούς άγριων πουλιών, αλλά και επαρκή έκταση και ποικιλία βιοτόπων για να επιτευχθεί η προστασία τους. Τα

κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον ορισμό των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και ιδίως για τη διατήρηση των αποδημητικών πτηνών, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία της φυσικής κληρονομιάς όλων των Ευρωπαϊκών κρατών. Ο στόχος της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την προστασία των πτηνών, σύμφωνα με την οποία αναγνωρίζονται οι προστατευόμενες περιοχές του προγράμματος Natura 2000 είναι:

- να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των ειδών και τη βελτίωση των σχετικών οικοτόπων, για τη διαβίωση και την αναπαραγωγή των ειδών των πτηνών που συγκαταλέγονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας και αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα.

Αναφορικά με τον καθορισμό μέτρων προστασίας των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, στις 23 Φεβρουαρίου 2012 εκδόθηκε ΚΥΑ με θέμα «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β΄ 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.».

Σκοπός της παραπάνω απόφασης είναι η τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ1495Β΄) ώστε, με τη θέσπιση ειδικών μέτρων, όρων, διαδικασιών και παρεμβάσεων να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση των ειδών και των ενδιαιτημάτων/οικοτόπων της άγριας ορνιθοπανίδας στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Όταν μία προστατευόμενη περιοχή Natura 2000 αποτελεί τμήμα ενός υδατικού συστήματος ή όταν ένα υδατικό σύστημα ανήκει σε μία περιοχή Natura 2000, θα πρέπει να τηρούνται οι περιβαλλοντικοί στόχοι που τίθενται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ως πρόσθετοι των απαιτήσεων που σχετίζονται με την προστασία και βελτίωση της κατάστασης του υδάτινου περιβάλλοντος που είναι αναγκαίο για τη συντήρηση των προστατευόμενων οικοσυστημάτων και ειδών.

Αν και ο στόχος για την αποκατάσταση ή τη διατήρηση ικανοποιητικής κατάστασης των περιοχών Natura 2000 είναι υποχρεωτική από τις σχετικές Οδηγίες για τους οικοτόπους και τα πτηνά, δεν έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία για την επίτευξη αυτού του στόχου. Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ ωστόσο θεσπίζει ως προθεσμία το έτος 2015, η οποία ισχύει και για τις προστατευόμενες περιοχές Natura 2000. Αν η προστατευόμενη περιοχή αποτελεί υδατικό σύστημα ή μέρος ενός υδατικού συστήματος, η προθεσμία για την επίτευξη της καλής κατάστασης μπορεί να παραταθεί, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου οι περιοχές NATURA -οι οποίες περιλαμβάνουν είδη και οικοτόπους που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με υδάτινους

πόρους- συμπεριλήφθησαν στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτά περιγράφονται πιο αναλυτικά στο κεφάλαιο 4.2.3 της παρούσας μελέτης.

- **Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση**

Η οδηγία 2006/118/ΕΚ θεσπίζει ειδικά μέτρα, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ιδίως:

α) κριτήρια για την αξιολόγηση της καλής χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, και

β) κριτήρια για τον εντοπισμό και την αναστροφή σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων και κριτήρια για τον καθορισμό σημείων εκκίνησης για την αναστροφή των τάσεων.

Η οδηγία συμπληρώνει επίσης τις διατάξεις για την πρόληψη ή τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων σε υπόγεια ύδατα που περιέχονται ήδη στην οδηγία 2000/60/ΕΚ και αποσκοπεί να προλάβει την υποβάθμιση της κατάστασης όλων των συστημάτων υπογείων υδάτων.

Με βάση την Οδηγία 2006/118/ΕΚ δημοσιεύθηκε η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/2009 για τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση (ΦΕΚ Β΄ 2075).

Σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ. αριθ. 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2075) με στόχο την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης των συστημάτων υπόγειων υδάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, της ανωτέρω Απόφασης, καθορίστηκαν από το ΥΠΕΝ (π.ΥΠΕΚΑ) με την ΥΑ 1811/2011 «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ. αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 ΚΥΑ (Β' 2075)», οι ανώτερες αποδεκτές τιμές για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης στα υπόγεια ύδατα. Οι συγκεντρώσεις αναφέρονται σε επιτρεπτές συγκεντρώσεις που δεν αφορούν χημικές επιβαρύνεις που οφείλονται σε αυξημένες φυσικές τιμές υποβάθρου λόγω γεωλογικών αιτιών. Στις περιπτώσεις αυτές για κάθε υδατικό υπόγειο σύστημα θα δοθούν νέες αυξημένες τιμές κατωφλίου που καθορίζονται από τις μέσες αυξημένες φυσικές τιμές του υποβάθρου.

Με την Οδηγία 2014/80/ΕΕ τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ της άνωθεν Οδηγίας που αφορά στην προστασία των υπόγειων υδάτων από την ρύπανση και την υποβάθμιση.

- **Οδηγία 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάαργηση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου («SEVESO III»)**

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε το 1982 την Κοινοτική Οδηγία 82/501/ΕΚ, γνωστότερη ως Οδηγία Seveso με την οποία καθόριζε μέτρα και περιορισμούς για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, όπως πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές τοξικών και επικινδύνων αερίων σε βιομηχανικές δραστηριότητες. Σήμερα η Οδηγία αυτή έχει αναθεωρηθεί και ισχύει η Κοινοτική Οδηγία 96/82/ΕΚ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», γνωστότερη ως Οδηγία Seveso II, η οποία μαζί με την τροποποίηση της (2003/105/ΕΚ) είχαν διευρυμένο πεδίο εφαρμογής.

Η Οδηγία 2012/18/ΕΕ (Seveso III) καταργεί από την 1η Ιουνίου 2015 της προαναφερόμενη Οδηγία. Όπως και προηγούμενη, η νέα Οδηγεία αποσκοπεί στην πρόληψη και περιορισμό των συνεπειών στην αθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, σε εγκαταστάσεις όπου μπορεί να λάβουν χώρα μεγάλα ατυχήματα σχετιζόμενα με επικίνδυνες ουσίες μέσω σχεδίων έκτακτης ανάγκης, σχεδιασμού χρήσεων γης και επιθεωρήσεων.

Στην Ελλάδα η Οδηγία Seveso III (Οδηγία 2012/18/ΕΕ) ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία το 2016 με την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμό 172058 (ΦΕΚ 354 Β/17-2-2016).

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου είναι σήμερα καταγεγραμμένες συνολικά 12 εγκαταστάσεις Seveso.

- **Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από έργα και δραστηριότητες**

Η Οδηγία 2011/92/ΕΕ εναρμόνισε τις αρχές εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων με την καθιέρωση ελάχιστων απαιτήσεων (για τον τύπο των έργων που πρέπει να υποβάλλονται σε εκτίμηση, τις κύριες υποχρεώσεις του κυρίου του έργου, το περιεχόμενο της εκτίμησης και τη συμμετοχή των αρμοδίων αρχών και του κοινού), και συμβάλλει στην υψηλή προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Προκάτοχος της εν λόγω Οδηγίας αποτέλεσε η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ. Η Οδηγία 2014/52/ΕΕ τροποποιεί την Οδηγία 2011/92/ΕΕ. Οι εν λόγω Οδηγίες δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμη στο εθνικό δίκαιο.

Στην Ελλάδα, το Σεπτέμβριο του 2011 ψηφίστηκε ο Νόμος 4014 (ΦΕΚ 209/Α/21-09-2011) για την «περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», σύμφωνα με το άρθρο 1 του οποίου τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων η κατασκευή ή λειτουργία δύναται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες (Α και Β) ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Με την Υπουργική Απόφαση 1958 (ΦΕΚ 21/Β/13-01-2012) και τις τροποποιήσεις της γίνεται η κατάταξη των δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α'209/2011)».

- **Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία**

Τον Ιούνιο 1986 εκδόθηκε η Οδηγία 86/278/ΕΟΚ «Σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία». Στόχος της Οδηγίας είναι η κανονιστική ρύθμιση της χρήσης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία ώστε να αποφεύγονται τυχόν επιβλαβείς επιπτώσεις στο έδαφος, τη βλάστηση, τα ζώα και τον άνθρωπο, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ορθή χρήση της. Η λάσπη προέρχεται από σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται τα οικιακά ή αστικά λύματα και από άλλους σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται λύματα των οποίων η σύνθεση είναι παρόμοια με τη σύνθεση των αστικών και οικιακών λυμάτων ή λάσπη που προέρχεται από σηπτικούς βόθρους ή άλλους σταθμούς καθαρισμού.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας πραγματοποιήθηκε το 1991 με την έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 80568/4225/91 (ΦΕΚ 641/Β/7-08-1991) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για την χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων».

Στη συντριπτική πλειοψηφία των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων στο ΥΔ Ηπείρου, η επεξεργασία ιλύος στην καλύτερη των περιπτώσεων υφίσταται έως αφυδάτωση. Η συνήθης πρακτική τελικής διάθεσης της ιλύος είναι είτε η συσσώρευση εντός των εγκαταστάσεων, είτε η διάθεσή τους σε ΧΥΤΑ. Η περιεχόμενη υγρασία της ιλύος (περιεκτικότητα στερεών της τάξης του 20% στην καλύτερη περίπτωση), καθιστά ακόμα και τη διάθεση σε ΧΥΤΑ ακατάλληλη επιλογή.

Το ΥΠΕΝ (π. ΥΠΕΚΑ) προχώρησε σε:

- Σύνταξη Σχεδίου ΚΥΑ με τίτλο «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», με το οποίο διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 80568/4225/91 αυξάνοντας τις δυνατότητες χρήσης της ιλύος ως εδαφοβελτιωτικό στη γεωργία, τη δασοπονία, το αστικό και περιαστικό πράσινο και τις αναπλάσεις χώρων θέτοντας αυστηρότερα όρια ποιοτικών παραμέτρων και ελάχιστες απαιτήσεις επεξεργασίας της ιλύος. Τον Ιανουάριο του 2012 ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση για το εν λόγω Σχέδιο ΚΥΑ, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο συλλογής των απαιτούμενων υπογραφών.
- Στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ υπάρχει ανοιχτή πρόσκληση προς Φορείς Δημοσίου, ευρύτερου Δημοσίου και Τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν την σχετική αρμοδιότητα, στον άξονα προτεραιότητας 4 «Προστασία εδαφικών συστημάτων και διαχείριση στερεών αποβλήτων» (κωδικός πρόσκλησης 4.8), προϋπολογισμού 30 εκατ. ευρώ, για υποβολή προτάσεων που σχετίζονται με δράσεις αξιοποίησης της επεξεργασμένης ιλύος. Βασικό στόχο της πρόσκλησης αποτελεί η υλοποίηση έργων βιώσιμης διαχείρισης τις ιλύος, που πρέπει να ολοκληρωθούν έως το 2015.

Στο Πρόγραμμα Μέτρων της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου κρίθηκε αναγκαίο να προωθηθούν και υλοποιηθούν έργα διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύος.

- **Οδηγία 2009/128/ΕΚ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/201491/44/ΕΟΚ περί προϊόντων Φυτοπροστασίας**

Η Οδηγία 2009/128/ΕΚ στοχεύει στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων και κατά συνέπεια στη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεών τους στον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον. Καθορίζει το πλαίσιο εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων. εισάγοντας πολλές καινοτόμες για την χώρα και την Ε.Ε. διατάξεις, με σκοπό την παραγωγή ασφαλών τροφίμων για τον καταναλωτή, την προστασία του περιβάλλοντος και του ανθρώπου. Ασχολείται με την ασφάλεια των παραγόμενων στην χώρας μας γεωργικών νωπών και μεταποιημένων προϊόντων άμεσα ή έμμεσα. Η άμεση επίδραση προκύπτει από: α) τον έλεγχο και ορθή λειτουργία των ψεκαστικών μηχανημάτων για μείωση του κινδύνου ύπαρξης υπολειμμάτων στα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα, β) την εφαρμογή νέας τεχνολογίας και στρατηγικών για τη μείωση της διασποράς ψεκαστικού νέφους το οποίο πολλές φορές αποτελεί το αίτιο επιμόλυνσης γειτονικών μη ψεκασμένων με γ.φ., καλλιεργειών και γ) την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, όπως είναι η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία στην πρωτογενή παραγωγή, η ιχνηλασιμότητα χρήσης των γ.φ. μέσω καταγραφών και η αντικατάσταση των περισσότερο επικίνδυνων γ.φ. για τον άνθρωπο και το περιβάλλον με άλλα χαμηλού κινδύνου.

Η Οδηγία 2009/128/ΕΕ εναρμονίζεται στο Εθνικό Δίκαιο με τον Ν. 4038/2012 (8Α') «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις».

- **Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Industrial Emissions Directive-IED)**

Η **Οδηγία IED** που βρίσκεται σε ισχύ από τις 6 Ιανουαρίου 2011, αφορά στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης από διάφορες βιομηχανικές πηγές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τη νέα οδηγία επιδιώκεται η απλοποίηση και η καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας από τις εθνικές αρχές και τη μείωση του περιττού οικονομικού και διοικητικού φόρτου.

Η IED δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο για την αδειοδότηση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές: (1) της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αδειοδότηση, (2) την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, (3) την ευελιξία, (4) τις επιθεωρήσεις και (5), τη δημόσια συμμετοχή.

Οι βιομηχανικές δραστηριότητες που επηρεάζει η εφαρμογή της είναι αυτές με ισχυρό δυναμικό ρύπανσης (π.χ. ενεργειακές βιομηχανίες, παραγωγή και επεξεργασία μετάλλων, βιομηχανία ορυκτών προϊόντων, χημική βιομηχανία, διαχείριση αποβλήτων, κτηνοτροφία κ.λπ.).

Η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία ΙΕD επιτεύχθηκε με την ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010».

Στο ΥΔ Ηπείρου έχουν καταγραφεί 5 βιομηχανικές εγκαταστάσεις και 14 κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της οδηγίας ΙΕD.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κεντρικής αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος (Τμήμα Βιομηχανιών, Διεύθυνση ΕΑΡΘ, ΥΠΕΝ), όλες οι υπόχρεες εγκαταστάσεις έχουν αναθεωρήσει και αναπροσαρμόσει την περιβαλλοντική τους άδεια (ΑΕΠΟ) σε συμμόρφωση με την οδηγία. Η χώρα καταρτίζει και υποβάλλει κανονικά σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της τις Αναφορές PRTR.

- **Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας**

Η Οδηγία 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας» έχει ως βασικό στόχο να βοηθήσει τα Κράτη Μέλη στην πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των πλημμυρών. Η νέα αυτή Οδηγία προβλέπει, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, μια διαδικασία διαχείρισης του κινδύνου πλημμυρών, η οποία υλοποιείται σε τρία στάδια:

- Προκαταρκτική εκτίμηση των κινδύνων πλημμύρας για τις λεκάνες απορροής ποταμών και προσδιορισμός περιοχών με σοβαρή πιθανότητα πλημμύρας (2011)
- Εκπόνηση χαρτών επικινδυνότητας και κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αυτές, στους οποίους θα αποτυπώνονται οι αρνητικές συνέπειες των πλημμυρών (σε πληθυσμό, εγκαταστάσεις, κ.λπ.) (2013)
- Σχέδια διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αυτές, με μέτρα για τη μείωση της πιθανότητας πλημμύρας και τον περιορισμό των πιθανών της επιπτώσεων. Τα σχέδια αυτά θα καλύπτουν μεν όλες τις φάσεις του κύκλου διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας αλλά θα εστιάζονται ιδίως στην πρόληψη (όπως πρόληψη των ζημιών από πλημμύρες, με την αποφυγή κατασκευής οικιών και βιομηχανιών σε περιοχές που απειλούνται σήμερα ή που θα απειληθούν στο μέλλον από πλημμύρες ή προσαρμογή των μελλοντικών αναπτυξιακών προγραμμάτων στους κινδύνους πλημμύρας), την προστασία (με την λήψη μέτρων μείωσης της πιθανότητας πλημμυρών ή/και περιορισμού των επιπτώσεων των πλημμυρών σε συγκεκριμένες τοποθεσίες όπως π.χ. με αποκατάσταση κατακλυζόμενων περιοχών και υγροτόπων) και την ετοιμότητα (π.χ. μέσω της παροχής οδηγιών στο κοινό σχετικά με το τι πρέπει να κάνει σε περίπτωση πλημμύρας) (2017)

Τα τρία αυτά στάδια θα επαναλαμβάνονται σε εξαετείς κύκλους, ώστε να εξασφαλιστεί η συνεκτίμηση των μακροπρόθεσμων εξελίξεων.

Στην Ελλάδα, με την ΚΥΑ 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ1108/Β/21-07-2010) ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2007/60/ΕΚ. Έχει ολοκληρωθεί επίσης εντός του 03/2012 η έκθεση προκαταρκτικής αξιολόγησης κινδύνων πλημμύρας για τις λεκάνες απορροής ποταμών και το προσδιορισμό των περιοχών με σοβαρή πιθανότητα πλημμύρας.

Με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ δημιουργείται το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, το οποίο επεκτείνει και συντονίζεται στενά με την Οδηγία Πλαίσιο (2000/60/ΕΚ) για τα Νερά, όσο αφορά την κλίμακα αναφοράς, και τα μέτρα στα σχέδια διαχείρισης τα οποία αλληλοσυμπληρώνονται.

3.3 ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (Υ.Μ. ΕΠΠΕΡΑΑ) 2014-2020

Δεδομένων των εθνικών στρατηγικών στόχων, των συνεργειών του Προγράμματος με άλλα ΕΠ, των διαθέσιμων πόρων και των αναπτυξιακών αναγκών του ΤτΠ, συνάγεται ότι το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ θα αποτελέσει το συνεκτικό μέσο για την επίτευξη των στρατηγικών και θεματικών στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στον ΤτΠ.

Οι στόχοι του Προγράμματος στην ΠΠ 2014-2020 που καλύπτουν την συγκεκριμένη στρατηγική επιλογή και επιχειρησιακή λογική είναι κατά προτεραιότητα ια τον τομέα του Περιβάλλοντος, οι στρατηγικοί στόχοι και οι βασικές προτεραιότητες του τομέα Περιβάλλοντος του Προγράμματος, είναι:

- Η εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων.

Βασικές προτεραιότητες οι οποίες ιεραρχούνται με βασική προτεραιότητα τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο (ΕΠεΚ) όπως:

- Η βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας.
- Η προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων.
- Η βελτίωση της ποιότητας και της επάρκειας των υδατικών πόρων.
- Η πρόληψη παραγωγής αποβλήτων.
- Η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση.
- Η χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης.

- Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση το Εθνικό και τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ.
- Η βελτίωση της διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων από βιομηχανικά - επικίνδυνα Απόβλητα.
- Η βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών.

♦ Η προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων.

Βασική προτεραιότητα είναι η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή και η Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες.

♦ Η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

Βασική προτεραιότητα είναι η βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, και η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των λειτουργιών των οικοσυστημάτων.

♦ Η Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα. Βασικές προτεραιότητες:

- Η βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη,
- Η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης,
- Η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της επισκεψιμότητας σε υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής,
- Η διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης
- Η εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

Η εφαρμογή της εξεταζόμενης από την παρούσα μελέτη 1ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου και τα μέτρα που προτείνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων έρχονται σε πλήρη συμφωνία με τους παραπάνω στόχους.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας για την προγραμματική περίοδο 2014 -2020 έχει ως γενικό αναπτυξιακό στόχο τη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.
Οι βασικές στρατηγικές επιλογές της χώρας για την ενίσχυση του τομέα της αλιείας στοχεύουν:

♦ στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης των προϊόντων τους

- στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.

Στο ΕΠΑΛΘ 2014-2020 έχουν συμπεριληφθεί μέτρα και δράσεις διακρινόμενες στις εξής Προτεραιότητες:

Προτεραιότητα 1: Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας.

Προτεραιότητα 2: Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας.

Προτεραιότητα 3: Ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής

Προτεραιότητα 4: Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής

Προτεραιότητα 5: Ενίσχυση της εμπορίας και μεταποίησης

Προτεραιότητα 6: Ενίσχυση της εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής.

Συμπερασματικά, το ΕΠΑΛΘ (2014-2020) δρα συμπληρωματικά ως προς την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου που εξετάζεται στην παρούσα μελέτη, αφού στο Πρόγραμμα Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης προτείνονται μέτρα που αφορούν στις υδατοκαλλιέργειες (βλ. παρ. 4.2.10 της παρούσας).

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, 2015-2020

Οι στόχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης βρίσκονται σε συμφωνία με την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), στην στρατηγική «Ευρώπη 2020» και στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020).

Συγκεκριμένα, διαρθρώνεται γύρω από τρεις αλληλένδετους και συμπληρωματικούς μεταξύ τους στόχους, που προσβλέπουν στην άμβλυνση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης, λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης και την επίτευξη των γενικότερων δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Οι στρατηγικοί στόχοι εξειδικεύονται ως ακολούθως:

ΣΤ1: Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος

ΕΣ1.1: Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος (Γεωργία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων)

ΕΣ1.2: Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των αγρο-διατροφικών προϊόντων

ΕΣ1.3: Αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας

ΣΤ2: Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών

ΕΣ2.1: Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας στη γεωργία και δασοπονία

ΕΣ2.2: Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

ΣΤ3: Δημιουργία Βιώσιμων & Πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών

ΕΣ3.1: Παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητα ζωής στις περιοχές της υπαίθρου

ΕΣ3.2: Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου

ΕΣ3.3: Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

Οι παραπάνω στόχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης παρουσιάζουν θετική συσχέτιση με την Αναθεώρηση του Σχεδίου που εξετάζεται στην παρούσα μελέτη, ειδικότερα όσον αφορά σε μέτρα και δράσεις που στοχεύουν σε περιορισμό διάχυτων πηγών ρύπανσης, σε έλεγχο απολήψεων επιφανειακών και υπόγειων νερών και γενικότερα αειφόρου χρήσης των υδάτων.

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ηπείρου 2014-2020

Βασική στρατηγική επιλογή αποτελεί η ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας, με έμφαση στην καινοτομία και τις ΤΠΕ, η ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών και υποδομών (υγείας, πρόνοιας και εκπαίδευσης), καθώς και η ενίσχυση των υποδομών μεταφορών σε συνάρτηση πάντα με την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη.

Ειδικότερα, η ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας (με επικέντρωση στις ΜΜΕ), με ανάπτυξη της καινοτομίας και των ΤΠΕ, **αποτελεί βασική στρατηγική προτεραιότητα της.**

Οι προσπάθειες θα εστιαστούν στην ανάπτυξη «έξυπνης εξειδίκευσης» για την ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, την αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων και τη δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε δυναμικούς κλάδους της περιφερειακής οικονομίας με υψηλή προστιθέμενη αξία (γεωργική παραγωγή και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, υδατοκαλλιέργειες, υγεία, τουρισμός). Παράλληλα, η Περιφέρεια θα ενισχύσει τη διάδοση της γνώσης και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας μέσα από την αναβάθμιση των συσχετιζόμενων με τη διάδοση των ΤΠΕ υποδομών και την υποβοήθηση της νέας και νεανικής βιώσιμης και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας με βάση ένα διεθνή ορίζοντα στον χώρο αυτό. Σε αυτή την προσπάθεια πρωτεύοντα ρόλο θα διαδραματίσει η ακαδημαϊκή κοινότητα που αποτελεί σημαντικό παράγοντα παραγωγής γνώσης και που

χαρακτηρίζει την Περιφέρεια λόγω των διεθνούς εμβέλειας και κύρους Ερευνητικών και Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων, τα οποία τοποθετούν την Ήπειρο σε ιδιαίτερα ισχυρή θέση στην κατεύθυνση ανάπτυξης της Οικονομίας της Γνώσης.

Ως προς το περιβάλλον βασική επιδίωξη αποτελεί η προστασία του και η γενικότερη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Έμφαση δίδεται στη διαχείριση και πρόληψη των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή με επενδύσεις σε έργα προσαρμογής σε αυτή, καθώς και έργα πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών. Η προώθηση των ΑΠΕ και η εξοικονόμηση ενέργειας - ενεργειακή αποδοτικότητα, αποτελούν βασικές προτεραιότητες από τις οποίες αναμένεται να προκύψει και νέα «πράσινη» επιχειρηματικότητα.

Για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων επιδιώκεται η αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων, η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και διαχείρισης των υδάτων, καθώς και η προώθηση της αστικής αναζωογόνησης. Προτεραιότητα -και χρονικά- αποτελεί η υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του κοινοτικού κεκτημένου και των υποχρεώσεων τήρησης των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και οι οποίες δεν θα καταστεί δυνατόν να ολοκληρωθούν εντός της προγραμματικής περιόδου 2007- 2013.

Στον τομέα των μεταφορών προτεραιότητα αποτελεί η διασύνδεση των υποδομών που αποτελούν τμήμα ΔΕΔ-Μ με τα αστικά κέντρα και περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και τουριστικού ενδιαφέροντος, η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών που θα ενισχύσουν σημαντικά την προσπελασιμότητα της ευρύτερης περιοχής και τη θέση της στο ευρύτερο σύστημα μεταφορών της Αδριατικής - Ιονίου, καθώς και **η βελτίωση της οδικής ασφάλειας**. Στις άμεσες προτεραιότητες περιλαμβάνεται, επίσης, **η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων στον τομέα της ενέργειας**, ώστε να αξιοποιηθούν καλύτερα οι τοπικοί ενεργειακοί πόροι.

Σε σχέση με την κοινωνική συνοχή, προτεραιότητα αποτελεί η **αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και των αποτελεσμάτων που έχει επιφέρει.** Στις προθέσεις της Περιφέρειας συμπεριλαμβάνεται η εφαρμογή ενός πλαισίου πολιτικών για την αγορά εργασίας με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, την αποτροπή της φτώχειας και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης. Το πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνει πολιτικές για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας ομάδων του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, την κοινωνική ένταξη και στήριξη ευπαθών ομάδων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, καθώς και την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Άμεση προτεραιότητα αποτελούν η βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας και η διασφάλιση της πρόσβασης σε υποδομές και σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό**, καθώς και η διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας**

στους κατοίκους των απομακρυσμένων αγροτικών κοινοτήτων, των αραιοκατοικημένων περιοχών και των ορεινών περιοχών μέσω της αξιοποίησης της τεχνολογίας.

Τέλος προτεραιότητα αποτελεί και η περαιτέρω βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης**.** Βάσει των προαναφερόμενων, το ΕΠ εστιάζεται σε πέντε Άξονες Προτεραιότητας (οι οποίοι αντιστοιχούν στους σχετικούς ΣΣ). Ειδικότερα και σε συσχέτιση με τους Θ.Σ της ΕΕ2020:

Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της καινοτομίας.

Άξονας Προτεραιότητας 2: Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη

Άξονας Προτεραιότητας 3: Ενίσχυση υποδομών μεταφορών

Άξονας Προτεραιότητας 4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας

Άξονας Προτεραιότητας 5: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων.

Ενδεικτικά αναφέρονται δράσεις που έχουν κοινούς στόχους με το Σχέδιο Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου: Έργα διαχείρισης υγρών αποβλήτων, έργα και συστήματα για την ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων και αποφυγή σπατάλης, έργα και σχέδια αειφορικής διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, έργα και σχέδια κατά των πλημμυρών.

Παράλληλα για δράσεις που σχετίζονται με παρεμβάσεις προσπελασιμότητας, υποδομών, αστικής ανάπτυξης κ.λπ. δίνεται η κατεύθυνση μέσω της ΣΜΠΕ του Σχεδίου για την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών και τήρηση όλων των περιβαλλοντικών όρων με στόχο την αποφυγή επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ιόνιων Νήσων 2014-2020

Το ΠΕΠ διαρθρώνεται σε 5 βασικούς άξονες προτεραιότητας (και επιπλέον δύο άξονες προτεραιότητας που σχετίζονται με την τεχνική βοήθεια), οι οποίοι σχετίζονται με 10 Θεματικούς Στόχους (ΘΣ). Ακολούθως δίνεται συνοπτικά η ανωτέρω διάρθρωση.

Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και των ΤΠΕ.

ΘΣ1: «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας».

ΘΣ2: «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών», και

ΘΣ3: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων».

Άξονας Προτεραιότητας 2: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΘΣ4: «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς».

ΘΣ5: «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων» και

ΘΣ6: «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων».

Άξονας Προτεραιότητας 3: Ενίσχυση υποδομών μεταφορών

ΘΣ7: «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων».

Άξονας Προτεραιότητας 4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας

ΘΣ9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων»,

ΘΣ10: «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση».

Άξονας Προτεραιότητας 5: Κοινωνική ένταξη, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και καταπολέμηση διακρίσεων

ΘΣ9: «Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζόμενων»,

ΘΣ10: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων».

Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Ηπείρου & Ιόνιων Νήσων

Για κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων τα οποία παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση τους, σε συμφωνία με το ΕΣΔΑ και τα ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Καταρτίζεται με βάση τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της συγκεκριμένης Περιφέρειας, και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- καταγραφή της υφιστάμενης δημογραφικής και αναπτυξιακής κατάστασης της Περιφέρειας και πρόβλεψη των μελλοντικών τάσεων,
- αποτύπωση της υφιστάμενη κατάσταση στον τομέα της διαχείρισης του συνόλου των παραγόμενων στην Περιφέρεια αποβλήτων,
- συνολική καταγραφή των ποσοτήτων των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια, με βάση, αξιόπιστα δεδομένα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Στατιστική Υπηρεσία,

- πληροφορίες σχετικά με τον τύπο, την ποσότητα και την προέλευση του συνόλου των αποβλήτων,
- το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο που αφορά τα ρεύματα αποβλήτων,
- τις προτεινόμενες διαχειριστικές ενότητες ανά ρεύμα αποβλήτου,
- τις περιοχές που προκρίνονται για την υποδοχή των κύριων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, ανά ρεύμα αποβλήτου, σύμφωνα με τις αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας και με κριτήρια χωροταξικά, περιβαλλοντικά, πολεοδομικά, κοινωνικά ή άλλα, που σχετίζονται με θέματα εθνικής άμυνας ή ασφάλειας της χώρας,
- τις μεθόδους διαχείρισης που θα εφαρμοσθούν, με ειδική αναφορά στη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση, αποθήκευση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση, ανακύκλωση και διάθεση των αποβλήτων.
- τις προτάσεις έργων, δράσεων και παρεμβάσεων για τη αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων ανά διαχειριστική ενότητα,
- την εκτίμηση του κόστους των προβλεπόμενων έργων διαχείρισης αποβλήτων και της δημιουργίας ή ανάπτυξης των συστημάτων συλλογής και μεταφοράς,
- τις πηγές χρηματοδότησης της υλοποίησης των προτάσεων,
- χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ,
- κατάρτιση ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων και αντίστοιχων χαρτών με τις προτάσεις των δικτύων και των υποδομών του. Το σύνολο των γεωχωρικών δεδομένων του ΠΕΣΔΑ καταχωρείται στο Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος,
- τους αρμόδιους για την εφαρμογή και υλοποίηση του σχεδίου κ.α.

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου για την Πρόληψη δημιουργίας Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η Αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) των Περιφερειών Ηπείρου και Ιόνιων Νήσων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξει του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24Α'/2012) και της Οδηγίας 2008/98 για τα απόβλητα και σε συμμόρφωση με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης, και κυρώθηκαν με τις υπ'αρ. οικ. 44015/4029/2016 (3196 Β') και οικ. 63085/5401/30.12.2016 (ΦΕΚ 4317 Β') 51373/4684/25.11.2015 ΚΥΑ.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ)

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ αφορά στην κατηγοριοποίηση τεσσάρων επιμέρους κλάδων της υδατοκαλλιέργειας:

1. Υδατοκαλλιέργεια θαλασσινών ειδών (πλην της Οστρεοκαλλιέργειας)
2. Οστρεοκαλλιέργεια
3. Υδατοκαλλιέργεια ειδών γλυκών υδάτων
4. Καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ εξετάζει το πλαίσιο χωροθέτησης σε 2 επίπεδα:

- χωροθέτηση και χωροταξική οργάνωση των μονάδων στο θαλάσσιο χώρο
- χωροθέτηση και χωροταξική οργάνωση των κύριων παραγωγικών δραστηριοτήτων, συνοδών και υποστηρικτικών εγκαταστάσεων στο χερσαίο χώρο

Το Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ. προσδιορίζει και κατηγοριοποιεί περιοχές κατάλληλες για ανάπτυξη Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.), με βάση τα χαρακτηριστικά τους και το βαθμό ανάπτυξης της Υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας. Οι συγκεκριμένες περιοχές υποδεικνύουν την καταλληλότητα των περιοχών για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών. Από χωροταξική άποψη αποτελούν ευρύτερες περιοχές αναζήτησης θέσεων για υποδοχείς (ΠΟΑΥ ή ΠΑΪΜ) και μεμονωμένες μονάδες.

Οι εν λόγω περιοχές κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες:

α) Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες που χρήζουν παρεμβάσεων βελτίωσης, εκσυγχρονισμού των υποδομών, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος.

β) Περιοχές με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης των θαλάσσιων Υδατοκαλλιεργειών.

γ) Δυσπρόσιτες περιοχές με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των θαλάσσιων Υδατοκαλλιεργειών.

6) Περιοχές με ιδιαίτερη ευαισθησία, ως προς το φυσικό περιβάλλον, στις οποίες απαιτείται προσαρμογή των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων Υδατοκαλλιέργειας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου και του περιβάλλοντος.

ε) Περιοχές σημειακών χωροθετήσεων.

Το πρότυπο χωροθέτησης μονάδων θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας περιλαμβάνει την εγκατάσταση μονάδων εντός περιοχών ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.) και την εγκατάσταση μεμονωμένων μονάδων.

Ειδικότερα, η εγκατάσταση των μονάδων θα γίνεται:

1. εντός των Π.Α.Υ.:

I. σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), όπως προσδιορίζεται στο αρθ. 10του Ν. 2742/1999 (όπως ισχύει),

II. σε Περιοχές Άτυπων Συγκεντρώσεων Μονάδων [Π.Α.Σ.Μ.), οι οποίες αποτελούν μεταβατικό στάδιο προς την κατεύθυνση οργάνωσης Π.Ο.Α.Υ.,

III. μεμονωμένα,

2. σε μεμονωμένες θέσεις (μεμονωμένες μονάδες), εντός ή εκτός Π.Α.Υ. για τις οποίες θα ισχύουν συγκεκριμένα κριτήρια.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου απαντάται ένας σημαντικός αριθμός ιχθυοκαλλιεργειών. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία στην περιοχή μελέτης είναι εγκατεστημένες 113 μονάδες. Οι υδατοκαλλιέργειες αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου τόσο ως πιέσεις προς τα ΥΣ όσο και ως προστατευόμενες περιοχές για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική προστασία βάσει του Άρθρου 6 της ΟΠΥ. Αυτό σημαίνει ότι οι στόχοι προστασίας των ΥΣ στις περιοχές αυτές ορίζονται έτσι ώστε να προστατεύεται ο ρόλος τους ως οικονομικής σημασίας ΥΣ, αλλά παράλληλα οι περιοχές αυτές πρέπει να παρακολουθούνται από τους φορείς των ΠΟΑΥ (βάσει του Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.Υ) ώστε να διαπιστώνονται και αντιμετωπίζονται προβλήματα υποβάθμισης των ΥΣ που σχετίζονται με την ιχθυοκαλλιεργητική δραστηριότητα.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Επισημαίνεται ότι με την υπ' αρ. 519/2017 απόφαση του ΣτΕ, η ΚΥΑ 24208/2009 (ΦΕΚ Β΄ 1138), περί έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό, η οποία αντικαταστάθηκε με την ΚΥΑ 67659/2013 (ΦΕΚ Β΄3155) και δεν αναβίωσε μετά την ακύρωση της αποφάσεως που την αντικατέστησε (ΣτΕ 3632/2015), έχει παύσει να ισχύει και να επιφέρει έννομες συνέπειες. Μετά την ακύρωση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και μέχρι την έγκριση νέου, για το οποίο οι διαδικασίες έχουν ήδη δρομολογηθεί, εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις τυχόν προβλέψεις των υφισταμένων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων (πρβλ. ΣτΕ 3043/2011), καθώς και του κατωτέρου ιεραρχικώς επιπέδου σχεδιασμού, σε σχέση με τα περιφερειακά, χωρικών σχεδίων. Επιπλέον λαμβάνονται υπόψη η ισχύουσα τουριστική νομοθεσία και τα επιμέρους νομοθετήματα που ενδεχομένως υπάρχουν στην κάθε περιοχή.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Βιομηχανία

Σκοπός του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία είναι ο μετασχηματισμός της χωρικής διάρθρωσης του εθνικής σημασίας τομέα της βιομηχανίας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις: την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία.

Για το σκοπό αυτό το Πλαίσιο περιλαμβάνει κατευθύνσεις που αφορούν στη μακρο – χωρική οργάνωση της βιομηχανίας καθώς και τη χωροθέτησή της σε τοπικό επίπεδο σε συνάρτηση με τις χρήσεις γης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει κατευθύνσεις για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας, με κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας καθώς και για τη χωροθέτησή της εκτός σχεδίου. Οι χρονικοί ορίζοντες του Ειδικού Πλαισίου είναι το 2021 (μακροπρόθεσμος) και το 2013 (μεσοπρόθεσμος). Ανάλογα με το χαρακτήρα τους, οι κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται αναφέρονται σε έναν ή περισσότερους χρονικούς ορίζοντες.

Ανάμεσα στους βασικούς στόχους του πλαισίου είναι και η προώθηση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής συνιστώσας στη χωρική διάρθρωση της δραστηριότητας, κυρίως με την προαγωγή οργανωμένων μορφών χωροθέτησης της βιομηχανίας.

Το εν λόγω Πλαίσιο σχετίζεται με το Σχέδιο Διαχείρισης καθότι αφορά σε μία σειρά μέτρων για τη χωροθέτηση και λειτουργία των βιομηχανικών μονάδων της περιοχής μελέτης. Πιο συγκεκριμένα έχει ληφθεί υπόψη σε μέτρα που αφορούν στη δημιουργία μητρώου βιομηχανικών μονάδων, στη θεσμοθέτηση ορίων εκπομπής ρύπων, στην ανάγκη καθορισμού νέων ευαίσθητων αποδεκτών, στην τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εντάσσονται στις οδηγίες IPPC και SEVESO κ.α.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είχε ως στόχο να εκπληρώσει την αναγκαιότητα θέσπισης σαφών κανόνων χωροθέτησης των έργων ΑΠΕ. Ο σκοπός του Πλαισίου επιμερίζεται σε τρεις αλληλένδετους στόχους:

1. διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου
2. καθιέρωση κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον
3. δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών για την ενέργεια και το περιβάλλον

Οι στόχοι αυτοί εξειδικεύονται σε ειδικότερους στόχους ανά κατηγορία ΑΠΕ. Ειδικότερα για τα μικρά υδροηλεκτρικά (ΜΥΗΕ) (μέχρι 15 MW), τα οποία σχετίζονται άμεσα με το υπό εξέταση από την παρούσα μελέτη Σχέδιο, οι ειδικοί στόχοι είναι οι εξής:

- εντοπισμός ΥΔ με εκμεταλλεύσιμο υδραυλικό δυναμικό
- προσδιορισμός περιοχών ασυμβατότητας/ αποκλεισμού μέσα στις οποίες πρέπει να αποκλεισθεί η χωροθέτηση ΜΥΗΕ και των συνοδευτικών τους έργων
- εκτίμηση φέρουσας ικανότητας υποδοχέων (υδατορευμάτων) ΜΥΗΕ

- καθορισμό κριτηρίων και κανόνων ένταξης των ΜΥΗΕ στο φυσικό, πολιτιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής εγκατάστασης

Μεγάλη πυκνότητα εκμεταλλεύσιμου δυναμικού παρουσιάζουν τα υδατικά διαμερίσματα της Ηπείρου, της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής, Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης, και της Δυτικής και Βόρειας Πελοποννήσου.

Ως 'φέρουσα ικανότητα' του υποδοχέα, σε σχέση με τις εγκαταστάσεις ΜΥΗΕ, θεωρείται η μέγιστη δυνατότητα εγκατάστασης τέτοιων έργων στην ίδια 'γραμμή' ύπαρξης υδροδυναμικού, δηλαδή στο ίδιο υδατορεύμα. Στο πλαίσιο του ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ προσδιορίστηκαν κανόνες χωροθέτησης των ΜΥΗΕ, που σχετίζονται με την 'φέρουσα ικανότητα' του υποδοχέα- υδατορεύματος και προσδιορίσθηκαν κατηγορίες ζωνών αποκλεισμού εντός των οποίων απαγορεύεται η εγκατάσταση ΜΥΗΕ, για θεσμικούς ή λειτουργικούς λόγους:

- Οριοθετημένες αρχαιολογικές Ζώνες Προστασίας Α και τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και τα άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5. ββ) του άρθρου 50 του Ν. 3028/02.
- Περιοχές απολύτου Προστασίας και Προστασίας της Φύσης των παρ. 1 και 2 του άρθρου 19 του Ν. 1650/86 (Α' 160)
- Πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης, τα αισθητικά δάση, που δεν περιλαμβάνονται στην πιο πάνω περίπτωση.
- Οικότοποι προτεραιότητας του Εθνικού Καταλόγου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 της Οδηγίας 92/43, όπως ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 33318/3028/11-12-98.
- Παραδοσιακοί οικισμοί και οι περιοχές ιστορικών τμημάτων πόλεων.
- Οριοθετημένες λατομικές και οι μεταλλευτικές-εξορυκτικές ζώνες, που λειτουργούν επιφανειακά.
- Άλλες περιοχές ή ζώνες, που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου απαγορεύεται ρητά η εγκατάσταση ΜΥΗΕ.

Οι πιο πάνω ζώνες αποκλεισμού, ισχύουν για τα κυρίως και για τα συνωδά έργα των εγκαταστάσεων. Οι αποστάσεις εγκατάστασης των ΜΥΗΕ από τις πιο πάνω ζώνες αποκλεισμού, καθορίζονται κατά περίπτωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

4.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (Υδατικό Διαμέρισμα ΥΔ05 σύμφωνα με την κωδική του αρίθμηση) αποτελεί ένα από τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Περιλαμβάνει την Περιφέρεια Ηπείρου και πολύ μικρά τμήματα των Περιφερειών Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας, καθώς και τα νησιά Κέρκυρα, Οθωνοί, Ερεικούσα, Παξοί και Αντίπαξοι, που ανήκουν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Αποτελείται από τους Νομούς Θεσπρωτίας, Κέρκυρας και Πρέβεζας, το μεγαλύτερο τμήμα των Νομών Άρτας και Ιωαννίνων, και μικρότερα τμήματα των Νομών Καστοριάς, Γρεβενών, και Αιτωλοακαρνανίας.

Τα **γεωγραφικά όρια** του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου ορίζονται νότια από τον Αμβρακικό κόλπο, ανατολικά από τους ορεινούς όγκους Βάλτου, Αθαμανικών, οροσειράς βόρειας Πίνδου, Βόιου, και Γράμμου βόρεια από τα ελληνοαλβανικά σύνορα και δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος.

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου έχει έκταση 9.980 km^2, από τα οποία τα 631 km^2 ανήκουν στη Διαχειριστική Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών.

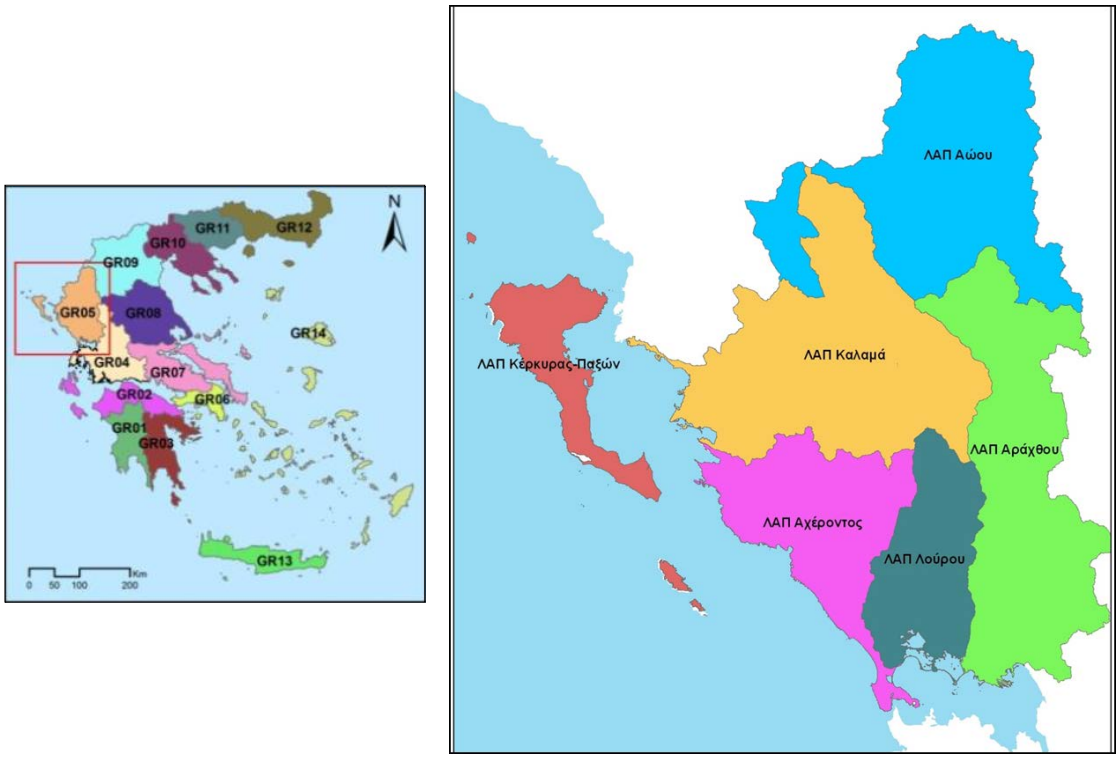

Σχήμα 4.1-1 Θέση, όρια και κύριες λεκάνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Η **γεωμορφολογία** του Υδατικού Διαμερίσματος χαρακτηρίζεται από την παρουσία της οροσειράς της Πίνδου στην ανατολική πλευρά, η οποία περιλαμβάνει ορισμένους από τους μεγαλύτερους και υψηλότερους ορεινούς όγκους της χώρας. Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου είναι από τα πιο ορεινά διαμερίσματα της χώρας, δεδομένου ότι οι ορεινές περιοχές του είναι το 70% της συνολικής έκτασης, ενώ οι πεδινές μόνο το 15%. Έχει έντονο ανάγλυφο με μεγάλες κλίσεις πρανών και βαθιές χαράδρες (π.χ. Βίκος, Άραχθος, Αχέροντας). Τα υψηλότερα βουνά του είναι ο Σμόλικας (2.617 m), τα Τζουμέρκα (2.500 m), ο Γράμμος (2.500 m), η Τύμφη (2 540 m), η Νεμέρτσκα (2.200 m), ο Τόμαρος (2.100 m), η Μουργκάνα (1.900 m) κ.ά. Όσο προχωράμε προς τα δυτικά, η μορφολογία γίνεται σταδιακά ηπιότερη και χαρακτηριστική της παράκτιας μορφολογίας με εκτεταμένες κοιλάδες που ανοίγονται προς τη θάλασσα (π. Καλαμάς, π. Αχέροντας) και πεδινές εκτάσεις στα νότια (πεδιάδα Άρτας, χαμηλά τμήματα της λεκάνης του π. Λούρου).

Λόγω της γεωγραφικής θέσης και της πολυμορφίας του ανάγλυφου, το διαμέρισμα παρουσιάζει ποικιλία **κλίματος**. Η παρουσία των ορεινών όγκων δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες ορογραφικής βροχόπτωσης, οι οποίες σε συνδυασμό με την επικρατούσα κύρια διεύθυνση των ανέμων κατά το χειμώνα (ΒΔ προς ΝΑ) έχουν ως αποτέλεσμα την παρουσία στο Υδατικό Διαμέρισμα των υψηλότερων ποσών κατακρήμνισης στη χώρα κατά μέσο όρο. Στην Κέρκυρα και στις ακτές του διαμερίσματος επικρατεί το θαλάσσιο μεσογειακό κλίμα, ενώ όσο προχωρούμε στο εσωτερικό το κλίμα αλλάζει και γίνεται ηπειρωτικό. Έτσι στο εσωτερικό το κλίμα είναι ενδιάμεσο του μεσογειακού και του μεσευρωπαϊκού. Στα ορεινά επικρατεί το ορεινό. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται από 10°C στα ορεινά τμήματα έως 18°C στα παράλια και νησιωτικά τμήματα. Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής του υδατικού διαμερίσματος κυμαίνεται από 1.000 μέχρι 1.200 mm στα παράλια και φτάνει μέχρι 2.000 mm στα ορεινά τμήματα.

Το Υδατικό Διαμέρισμα χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών εκ των σημαντικότερων ποταμών της χώρας. Οι **κύριες υδρολογικές λεκάνες** του διαμερίσματος είναι οι λεκάνες του Αώου, του Καλαμά, του Άραχθου, του Λούρου, του Αχέροντα, του Δρίνου, η κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, η κλειστή λεκάνη Μαργαριτίου και η αυτοτελής γεωγραφική ενότητα της Κέρκυρας.

Πίνακας 4.1-1 Λεκάνες Απορροής Ποταμού στο ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Υδατικό Διαμέρισμα	Κωδικός Λεκάνης	Ονομασία Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ)	Έκταση (km^2)
Ήπειρος (EL05)	EL0511	ΛΑΠ Αώου	2361
	EL0512	ΛΑΠ Καλαμά	2523
	EL0513	ΛΑΠ Αχέροντα	1292
	EL0514	ΛΑΠ Αράχθου	2209
	EL0534	ΛΑΠ Κέρκυρας-Παξών	631
	EL0546	ΛΑΠ Λούρου	963

Λεκάνη Αώου

Ο ποταμός Αώος, που πηγάζει από την Πίνδο, εισέρχεται σε αλβανικό έδαφος και εκβάλλει στην Αδριατική Θάλασσα. Το μήκος του στο ελληνικό έδαφος είναι 70 km, ενώ το συνολικό μήκος του είναι 260 km. Οι κυριότεροι παραπόταμοί του είναι ο Δρίνος, ο Σαραντάπορος και ο Βοϊδομάτης. Ο ποταμός Δρίνος συμβάλλει στον Αώο σε αλβανικό έδαφος. Ο Σαραντάπορος πηγάζει από το Γράμμο και από τα βόρεια του όρους Σμόλικας, ενώ ο Βοϊδομάτης από τα νότια του όρους Τύμφη. Στην λεκάνη του Αώου έχει κατασκευαστεί το υδροηλεκτρικό έργο των πηγών Αώου, μέσω του οποίου μεταφέρεται ποσότητα νερού στη ΛΑΠ Αράχθου.

Λεκάνη Καλαμά

Ο ποταμός Καλαμάς πηγάζει από το όρος Δούσκο και εκβάλλει στο Ιόνιο Πέλαγος. Το συνολικό μήκος του είναι 115 km. Η συνολική έκταση της υδρολογικής λεκάνης του Καλαμά είναι περίπου 1900 km^2 και σχεδόν το σύνολό της (>99%) ανήκει σε ελληνικό έδαφος, ενώ το μέγιστο υψόμετρό της είναι 2198 m. Παραπόταμοι του Καλαμά είναι οι Σμόλιτσας, Τύρια, Γορμός, Μέζερος, Βελτσιστικός, Κούτσης, Μπανιά, Λαγκαβίστα και Καλπακιώτικο ρέμα. Επίσης στον ποταμό Καλαμά οδηγούνται, μέσω της σήραγγας Λαψίστας, οι απορροές της κλειστής λεκάνης Ιωαννίνων. Η σήραγγα Λαψίστας εκβάλλει στο ρέμα της Κληματιάς, που συμβάλλει στον Καλαμά κοντά στο Σουλόπουλο. Η κλειστή λεκάνη των Ιωαννίνων συμπεριλαμβάνεται στη ΛΑΠ Καλαμά. Στην κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, βρίσκεται η λίμνη Παμβώτιδα, με έκταση 22 km^2, μέση στάθμη 470 m και μέσο βάθος 10,8 m. Η λίμνη βρίσκεται κοντά στην πόλη των Ιωαννίνων και τροφοδοτείται από τον καρστικό υδροφορέα και την επιφανειακή απορροή. Παλαιότερα, η φυσική αποστράγγιση του οροπεδίου γινόταν από καταβόθρες, ενώ μετά την αποξήρανση της λίμνης Λαμψίστας, την κατασκευή διώρυγας και τη σύνδεσή της με τη λίμνη, οι υπερχειλίσεις της λίμνης Παμβώτιδας εκτρέπονται προς τον Καλαμά. Η επικοινωνία μεταξύ της κλειστής λεκάνης της Παμβώτιδας και της λεκάνης του ποταμού Καλαμά προϋπήρχε της διάνοιξης της σήραγγας Λαμψίστας μέσω καταβοθρών.

Λεκάνη Αράχθου

Ο ποταμός Άραχθος κινείται μέσω αδιαπέρατων σχηματισμών (φλύσχη), γεγονός που δημιουργεί τελείως διαφορετική δίαιτα, με πολύ μεγάλες διακυμάνσεις της παροχής του. Στον Άραχθο έχουν κατασκευαστεί τα φράγματα του Πουρναρίου Ι και ΙΙ. Ανάντη της γέφυρας Άρτας, η συνολική έκταση της λεκάνης Αράχθου είναι 2000 km^2 και η μέση ετήσια απορροή περίπου 2080 hm^3 (66 m^3/s). Όμως το φράγμα Πουρναρίου, που βρίσκεται σε λειτουργία από το 1981, με ρύθμιση ανάντη, μεταβάλλει σημαντικά το υδατικό καθεστώς του ποταμού κατάντη.

Λεκάνη Αχέροντος

Ο ποταμός Αχέροντας (έκταση υδρολογικής λεκάνης 705 km^2) πηγάζει νότια του όρους Τόμαρου και δυτικά του Όρους Σουλίου και εκβάλλει στο Ιόνιο πέλαγος. Το συνολικό μήκος του ποταμού είναι 52 km. Παραπόταμοι του Αχέροντα είναι ο Κωκυτός και το ρέμα Ντάλα

που πηγάζουν από το Κεφαλόβρυσο Παραμυθιάς ο πρώτος και μεταξύ ορέων Παραμυθιάς και Σουλίου ο δεύτερος.

Λεκάνη Λούρου

Ο ποταμός Λούρος (έκταση υδρολογικής λεκάνης 961 km^2 – περικλείεται και τμήμα μεταβατικής ζώνης εκβολών Λούρου), σε αντίθεση με τον Άραχθο, τροφοδοτείται από τον υπόγειο υδροφορέα, τον οποίο διασχίζει (παρόχθιες πηγές ή αναβλύσεις στην κοίτη του), καθώς και από τις πηγές βάσης του συστήματος Καμπής και Χανόπουλου (4 m^3/s) στην ανατολική πλευρά και τις πηγές Πριάλας και Σκάλας στη δυτική. Ο ποταμός αυτός παρουσιάζει την πλέον σταθερή δίαιτα, γεγονός που οφείλεται στο ότι το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής του γίνεται μέσα σε καρστικοποιημένους ασβεστόλιθους.

Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών

Τόσο η Κέρκυρα, όσο και τα υπόλοιπα νησιά που ανήκουν στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου δεν εμφανίζουν σημαντικής ροής ποταμούς. Οι κύριοι ποταμοί της Κέρκυρας είναι η Φόνισα με μήκος 7 Km, ο Μεσάγγης με μήκος 7,5 Km και το Ποτάμι με μήκος 2,1 Km.

Οι κύριες υδροφορίες της κάθε λεκάνης περιγράφονται συνοπτικά στο κεφ.6.2.5 της παρούσας μελέτης.

Ο **πληθυσμός** του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου, με βάση τα απογραφικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, το 2001 ήταν 447.473 κάτοικοι και το 2011 ήταν 439.950 κάτοικοι, παρουσιάζοντας μείωση 1,6 %.

Η **οικονομία** παρουσιάζει γενικά αρνητικές εξελίξεις στον πρωτογενή τομέα (κτηνοτροφία, δασοκομία, σχετική μεταποίηση), και βασίζεται κυρίως στο δευτερογενή τομέα, αλλά και στον τριτογενή (τουρισμός), όπου παρουσιάζει θετικές εξελίξεις.

Τα Ιωάννινα, η Άρτα, η Πρέβεζα και η πόλη της Κέρκυρας είναι τα **αστικά κέντρα** του ΥΔ Διαμερίσματος Ηπείρου.

Οι **χρήσεις νερού** διακρίνονται στην ύδρευση και τον τουρισμό, που αφορούν πόσιμο νερό, την άρδευση, την κτηνοτροφία και τη βιομηχανία. Η σημαντικότερη ζήτηση αντιστοιχεί στις αρδεύσεις και, κατά δεύτερο λόγο, το πόσιμο νερό. Οι ζητήσεις της βιομηχανίας και της κτηνοτροφίας είναι πολύ μικρότερες.

4.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με σκοπό την επίτευξη των στόχων της. Το Σχέδιο Διαχείρισης δίνει πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες

υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος, τους περιβαλλοντικούς στόχους γι' αυτά και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση των υδάτων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.).

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, διενεργήθηκαν οι εξής ενέργειες:

I. Καθορισμός και καταγραφή αρμόδιων αρχών και προσδιορισμός περιοχής άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

II. Εκπόνηση συνοπτικών κειμένων γενικής επισκόπησης των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων κάθε ΛΑΠ.

III. Μεθοδολογία/ προδιαγραφές για τον προσδιορισμό των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων.

IV. Μεθοδολογία/ προδιαγραφές και κριτήρια προσδιορισμού των «εξαιρέσεων» από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

V. Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα.

VI. Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τυπο-χαρακτηριστικές συνθήκες αναφορές και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων.

VII. Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων.

VIII. Οριστικός Προσδιορισμός των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων.

IX. Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών.

X. Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των ''εξαιρέσεων'' από την επίτευξη των στόχων και κατάλογος προγραμματισμένων και νέων έργων/δραστηριοτήτων/τροποποιήσεων.

XI. Οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος και προσδιορισμός του υφιστάμενου βαθμού ανάκτησης κόστους για τις υπηρεσίες ύδατος (ύδρευση, άρδευση και αποχέτευση).

XII. Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους και ειδικές φόρμες Παρακολούθησης Εφαρμογής των μέτρων.

XIII. Εκπόνηση Προσχεδίου Διαχείρισης.

XIV. Εκπόνηση μελέτης με το σχέδιο οργάνωσης της διαβούλευσης, το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα και το πρόγραμμα εργασιών καθώς και τα μέτρα και τις μεθόδους διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς και Όργανα και το κοινό.

XV. Κατάρτιση ερωτηματολογίων για κρίσιμα θέματα διαβούλευσης και προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για την υποβολή γραπτών σχολίων.

XVI. Κατάρτιση ερωτηματολογίων επί του Προσχεδίου Διαχείρισης και προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για την υποβολή γραπτών σχολίων.

Στη συνέχεια, περιγράφονται αναλυτικά τα κύρια στοιχεία της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου.

4.2.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι αρμόδιες αρχές εφαρμογής της Οδηγίας σε κεντρικό επίπεδο είναι:

1. Η **Εθνική Επιτροπή Υδάτων** που έχει ορισθεί ως το υψηλού επιπέδου διυπουργικό όργανο και έχει την ευθύνη χάραξης της πολιτικής για τη διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων της χώρας. και αποτελείται από τους υπουργούς:
2. Το **Εθνικό Συμβούλιο Υδάτων** που γνωμοδοτεί προς την Εθνική Επιτροπή Υδάτων για τα εθνικά προγράμματα προστασίας και διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της χώρας, ενώ λαμβάνει γνώση της Ετήσιας Έκθεσης, την οποία υποβάλλει η Εθνική Επιτροπή Υδάτων, σχετικά με την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος της χώρας, την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και διαχείριση των υδάτων, καθώς και για τη συμβατότητα με το ενωσιακό κεκτημένο.
3. Η **Ειδική Γραμματεία Υδάτων**, η οποία έχει την αρμοδιότητα κατάρτισης των προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας και του συντονισμού των υπηρεσιών και κρατικών φορέων για κάθε ζήτημα που αφορά στην προστασία και διαχείριση των υδάτων.
4. Επιπλέον σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ εμπλέκονται σε Εθνικό Επίπεδο τα ακόλουθα Υπουργεία: Υπ. Εξωτερικών, Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης, Υπ. Υγείας, Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπ. Εσωτερικών.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου, σε περιφερειακό επίπεδο οι αρμόδιες αρχές είναι:

5. Το **Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης,** το οποίο συνιστάται σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων. Στην περίπτωση που το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος καταρτίζεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση το Συμβούλιο

Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης γνωμοδοτεί πριν την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης και εκφράζει τη γνώμη του προς τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης [ή άλλως προς τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά το άρθρο 28 του Ν. 4325/2015 (ΦΕΚ Α΄ 47)] για κάθε θέμα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων που αυτός του υποβάλλει. Επίσης, σε αυτή την περίπτωση, το Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πριν γνωμοδοτήσει για το Σχέδιο Διαχείρισης, το δημοσιοποιεί προκειμένου το κοινό να πληροφορηθεί το περιεχόμενό του και να συμμετάσχει στη δημόσια διαβούλευση γι αυτό, μέσα σε προθεσμία που ορίζει το Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

6. Οι **Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Μετά από την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως αποτέλεσμα των διοικητικών μεταρρυθμίσεων του σχεδίου «Καλλικράτης», οι Δ/νσεις Υδάτων των τέως κρατικών Περιφερειών υπάγονται πλέον στις αντίστοιχες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται οι ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05), περιλαμβάνει τη Δ/νση Υδάτων Ηπείρου. Η κάθε Διεύθυνση Υδάτων είναι αρμόδια ιδίως για την προστασία και διαχείριση των υδάτων στην αντίστοιχη Περιφέρεια και ασκεί τις αρμοδιότητες που έχουν απονεμηθεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Περαιτέρω εξειδίκευση άσκησης των αρμοδιοτήτων τους καθορίζεται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στη ΛΑΠ Κέρκυρας - Παξών (EL0534) του ΥΔ Ηπείρου τις αρμοδιότητες της ΑΔ για την προστασία και διαχείριση των υδάτων ασκεί (ή συνεχίζει να ασκεί) η Δ/νση Υδάτων Ιονίου της ΑΔ Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου.

Πίνακας 4.2-1 Λεκάνες Απορροής Ποταμών και Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Κωδικός ΛΑΠ	Ονομασία ΛΑΠ	Περιφέρειες που εκτείνονται γεωγραφικά εντός των ορίων των Λεκανών Απορροής Ποταμού	Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση / Δνση Υδάτων
EL0511	Αωού	Ηπείρου, Δυτ. Μακεδονίας, Θεσσαλίας	Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας / Ηπείρου
EL0512	Καλαμά	Ηπείρου	Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας / Ηπείρου
EL0513	Αχέροντα	Ηπείρου	Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας / Ηπείρου
EL0514	Αράχθου	Ηπείρου	Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας / Ηπείρου

Κωδικός ΛΑΠ	Ονομασία ΛΑΠ	Περιφέρειες που εκτείνονται γεωγραφικά εντός των ορίων των Λεκανών Απορροής Ποταμού	Αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση / Δνση Υδάτων
EL0534	Κέρκυρας-Παξών	Ιονίων Νήσων	Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου / Ιονίου
EL0546	Λούρου	Ηπείρου	Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας / Ηπείρου

Σημειώνεται επιπτόσθετα ότι σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ εμπλέκονται σε Περιφερειακό Επίπεδο οι ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού.

4.2.2 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 2, παρ. 1) ο χαρακτηρισμός και καθορισμός των επιφανειακών υδάτων στοχεύει αρχικά στην αναγνώριση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων και την κατάταξή τους σε 4 κατηγορίες:

- **Ποταμοί:** Συστήματα εσωτερικών υδάτων τα οποία ρέουν, κατά το πλείστον στην επιφάνεια του εδάφους αλλά το οποίο μπορεί για ένα μέρος της διαδρομής του να ρέει υπογείως.
- **Λίμνες:** Συστήματα στάσιμων εσωτερικών υδάτων
- **Μεταβατικά ύδατα:** Συστήματα επιφανειακών υδάτων πλησίον του στομίου ποταμών τα οποία είναι εν μέρει αλμυρά λόγω της γειτνίασής τους με παράκτια ύδατα αλλά τα οποία μπορεί να επηρεάζονται ουσιαστικά από ρεύματα γλυκού νερού.
- **Παράκτια:** τα επιφανειακά ύδατα που βρίσκονται στην πλευρά της ξηράς μίας γραμμής της οποίας βρίσκεται σε απόσταση ενός ναυτικού μιλίου προς τη θάλασσα από το πλησιέστερο σημείο της γραμμής βάσης από την οποία μετράται το εύρος των χωρικών υδάτων και τα οποία κατά περίπτωση εκτείνονται μέχρι του απώτερου ορίου των μεταβατικών υδάτων.

Ο καθορισμός των παραπάνω κατηγοριών χρησιμεύει ως πλαίσιο για την περαιτέρω διάκριση υδατικών συστημάτων και για το λόγο αυτό θα πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθοι γενικοί περιορισμοί:

- Να αναγνωριστούν τα σημαντικά συστήματα υδάτων και να προσδιοριστούν τα εξωτερικά όρια τους.
- Να αναγνωριστούν τα όρια μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών των τύπων υδατικών συστημάτων.

Το Σύστημα Επιφανειακών Υδάτων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 2, παρ. 1 Οδηγίας), ορίζεται ως: «διακεκριμένο και σημαντικό στοιχείο επιφανειακών υδάτων, όπως

π.χ. μια λίμνη, ένας ταμιευτήρας, ένα ρεύμα, ένας ποταμός ή μια διώρυγα, ένα τμήμα ρεύματος, ποταμού ή διώρυγας, μεταβατικά ύδατα ή ένα τμήμα παράκτιων υδάτων».

Εκτός των παραπάνω κατηγοριών, τα Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων διακρίνονται ως προς το βαθμό επέμβασης των ανθρώπων σε αυτά, σε:

- Φυσικά υδατικά συστήματα.
- Τεχνητά υδατικά συστήματα (ΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων που δημιουργείται με δραστηριότητα του ανθρώπου» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 8 Οδηγίας).
- Ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων του οποίου ο χαρακτήρας έχει μεταβληθεί ουσιαστικά λόγω φυσικών αλλοιώσεων από τις δραστηριότητες του ανθρώπου και το οποίο ορίζεται από το κράτος μέλος» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 9 Οδηγίας).

Συνολικά στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) διακρίθηκαν **106 επιφανειακά ΥΣ** και ειδικότερα:

- **82 Ποτάμια ΥΣ,** μέσου μήκους 13,41 Km.
- **1 λιμναίο ΥΣ**, έκτασης 19,24 Km^2 και **3 ποτάμια ΙΤΥΣ λιμνιαίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες)** συνολικής έκτασης 30,92 Km^2.
- **7 μεταβατικά ΥΣ**, συνολικού μήκους 410,8 Km^2.
- **13 παράκτια ΥΣ** με συνολική έκταση 1.062 Km^2.

Πίνακας 4.2-2 Συνοπτική παρουσίαση του αριθμού και του μέσου μεγέθους των επιφανειακών ΥΣ

	Ποτάμια	Λιμναία	Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμνιαίου χαρακτήρα	Μεταβατικά	Παράκτια
	Αριθμός ΥΣ				
Φυσικά ΥΣ	77	0	0	7	11
ΙΤΥΣ	2	1	3	0	2
ΤΥΣ	3	0	0	0	0
Σύνολο	**82**	**1**	**3**	**7**	**13**
	Μέσο μήκος (Km)/ Επιφάνεια (Km^2)				
Φυσικά ΥΣ	13,7	0	0	58,6	93,9
ΙΤΥΣ	9,8	19,2	12,23	0	14,4
ΤΥΣ	8,4	0	0	0	0

Στο υδατικό διαμέρισμα Ηπείρου οριοθετήθηκαν κατά το 1ο Σχέδιο Διαχείρισης (2013) 26 υπόγεια υδατικά συστήματα, ενώ στα πλαίσια εκπόνησης της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης επανεξετάσθηκαν τα οριοθετημένα ΥΥΣ.

Πραγματοποιήθηκε διαχωρισμός κάποιων ΥΥΣ σε υποσυστήματα (Μιτσικελίου - Βελλάς , Πρέβεζας) καθώς και ένταξη των περιοχών που δεν είχαν προσδιορισθεί, είτε σε υφιστάμενα ΥΥΣ είτε ως νέα ΥΥΣ.

Προστέθηκε ένα νέο ΥΥΣ αυτό των Εκβολών Αχέροντα - π. Κωκυτού στη λεκάνη του Αχέροντα.

Επίσης εντάχθηκαν ως υποσυστήματα η ν.Αντίπαξοι στο Σύστημα Παξών - Αντίπαξων και οι ν.Ερεικούσα και Μαθράκι στο σύστημα Σύστημα Ν. Οθωνών-Ερεικούσας -Μαθρακίου.

Προσθήκες επίσης, σημαντικές, σε υπάρχοντα ΥΥΣ έγιναν στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων η πεδινή περιοχή εντάχθηκε στα τρία συστήματα Μιτσικελίου -Βελλά, Λούρου και Κληματιάς, στις εκβολές του ποταμού Καλαμά και Πλαταριάς στο σύστημα Ηγουμενίτσας - Φιλιατών. Μικροδιορθώσεις τέλος ορίων έγιναν σε αρκετά ΥΥΣ.

Επομένως, στο υδατικό διαμέρισμα Ηπείρου οριοθετήθηκαν κατά την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης **27** υπόγεια υδατικά συστήματα με την ακόλουθη κατανομή ανά υδρολογική λεκάνη:

- 3 στη ΛΑΠ Αώου,
- 9 στη ΛΑΠ Καλαμά,
- 6 στη ΛΑΠ Αχέροντα,
- 1 στη ΛΑΠ Αράχθου,
- 3 στη ΛΑΠ Λούρου,
- 5 στη ΛΑΠ Κέρκυρας – Παξών.

4.2.3 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Κράτη Μέλη εξασφαλίζουν τη δημιουργία μητρώου όλων των περιοχών που κείνται στο εσωτερικό κάθε ΠΛΑΠ, οι οποίες έχουν χαρακτηρισθεί ως χρήζουσες ειδικής προστασίας βάσει των ειδικών διατάξεων της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων τους ή τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται από το νερό.

Το μητρώο αυτό, που καλείται Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΠΠ), περιλαμβάνει όλα τα υδατικά συστήματα που προσδιορίζονται από το Παράρτημα V του ΠΔ 51/2007.

Το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών περιλαμβάνει, σύμφωνα με το Παράρτημα V του ΠΔ 51/2007, όλους τους ακόλουθους τύπους περιοχών:

α) Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 του ΠΔ 51/2007 (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ),

β) Περιοχές που προορίζονται για προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία,

γ) Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης,

δ) Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες,

ε) Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών, όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος ΦΥΣΗ 2000 (NATURA 2000).

Ακολούθως παρουσιάζονται συνοπτικά οι προστατευόμενες περιοχές ανά κατηγορία.

4.2.3.1 Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Τα κύρια Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) και επομένως αποτελούν προστατευόμενες περιοχές ποσίμου ύδατος δίνονται παρακάτω. Στα συστήματα αυτά πέραν των περιορισμών που υφίστανται στις ζώνες προστασίας οι Διευθύνσεις Υδάτων γνωμοδοτούν επί των νέων δραστηριοτήτων που εν δυνάμει μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση στην υπόγεια υδροφορία μέσω των αποβλήτων τους κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης.

Στα υπόλοιπα ΥΥΣ η προστασία των υδάτων, που προορίζονται για πόσιμο, διασφαλίζεται με τα μέτρα και τις ζώνες προστασίας σε επίπεδο σημείων απόληψης.

Μέσω του Προγράμματος Μέτρων, καθορίζεται συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας για τα ΥΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση.

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) τα ΥΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευομένων Περιοχών στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα. Πρόκειται για επτά ΥΥΣ: το ΥΥΣ Τύμφης (EL0500100) και το ΥΥΣ Σμόλικα-Μαυροβουνίου (EL0500230) της ΛΑΠ Αώου, το ΥΥΣ Μουργκάνας (EL050A060), το ΥΥΣ Μέσου Ρου Καλαμά (EL0500080), ΥΣΣ Κασιδιάρη (EL0500120), το ΥΥΣ Μιτσικελίου-Βελλά (EL0500180), το ΥΥΣ Πωγώνιανης (EL050A190) και το ΥΥΣ Κουρέντων (EL0500210) της ΛΑΠ Καλαμά και το ΥΥΣ Λούρου (EL0500150) της ΛΑΠ Λούρου.

Πίνακας 4.2-3 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ενταγμένα στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Α/Α	Όνομα ΥΥΣ	Κωδικός ΥΥΣ	Κωδικός Περιοχής	Είδος υδροφορέα	Ποιοτική κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΑΩΟΥ (EL11)						
1	Σύστημα Τύμφης	EL0500100	EL0500100A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
2	Σύστημα υδροφοριών Σμόλικα-Μαυροβουνίου	EL0500230	EL0500230A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΚΑΛΑΜΑ (EL12)						
3	Σύστημα Μουργκάνας	EL050A060	EL050A060A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
4	Σύστημα Μέσου Ρου Καλαμά	EL0500080	EL0500080A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
5	Σύστημα Κασιδιάρη	EL0500120	EL0500120A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
6	Σύστημα Μιτσικελίου-Βελλά	EL0500180	EL0500180A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
7	Σύστημα Πωγώνιανης	EL050A190	EL050A190A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
8	Σύστημα Κουρέντων	EL0500210	EL0500210A7	Καρστικός	Καλή	Καλή
ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΛΟΥΡΟΥ (EL46)						
9	Σύστημα Λούρου	EL0500150	EL0500150A7	Καρστικός	Καλή	Καλή

Τα μοναδικά επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, και επομένως αποτελούν προστατευόμενη περιοχή πόσιμου νερού, είναι τα ανάντη τμήματα του ποταμού Λούρου. Από αυτά τα ποτάμια ΥΣ «Λούρος Π. 4» και «Λούρος Π. 5» δεν γίνονται απολήψεις για νερό ύδρευσης αλλά εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών λόγο της συσχέτισής τους με το αντίστοιχο Υ.Υ.Σ.. Ειδικότερα, στα τμήματα αυτά απαντούν οι πηγές Αγ. Γεωργίου οι οποίες παρέχουν νερό στην Άρτα, στην Πρέβεζα και στη Λευκάδα καθώς και οι πηγές Μουσιωτίστας-Τερόβου οι οποίες παρέχουν νερό στις τοπικές κοινότητες της περιοχής και περιλήφθηκαν στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών πόσιμου νερού κατόπιν σχετικών παρατηρήσεων της Διεύθυνσης Υδάτων Ηπείρου και του ΤΕΕ Ηπείρου.

Στον Πίνακα 4.2-4 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ΥΣ των επιφανειακών νερών που χρησιμοποιούνται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση.

Πίνακας 4.2-4 Επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στην ΠΛΑΠ Ηπείρου

Όνομα επιφανειακού Υδατικού συστήματος	Κωδικός επιφανειακού Υδατικού συστήματος
ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	EL0546R000200081N
ΛΟΥΡΟΣ Π. 5	EL0546R000200082N

4.2.3.2 Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηρισθεί ως ύδατα αναψυχής

Σύμφωνα με το Μητρώο Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης της Ελλάδας (ΕΓΥ, 2015), στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) το 2015 έχουν καθοριστεί 92 περιοχές νερών κολύμβησης (ΠΝΚ) σε παράκτια υδατικά συστήματα.

Σε ότι αφορά τα ύδατα αναψυχής, υπάρχουν θεσμοθετημένες δραστηριότητες αναψυχής στο ΥΔ Ηπείρου (EL05). Οι σημαντικότερες από αυτές θεωρούνται το ράφτινγκ και το καγιάκ στα ποτάμια της περιοχής, το canyoning (διάσχιση φαραγγιών) και λιμναίες ναυταθλητικές δραστηριότητες. Συνολικά εντοπίζονται 10 προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών

Ευπρόσβλητες Ζώνες

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05), εμπίπτει η θεσμοθετημένη περιοχή «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας» (EL0514NI02). Σημειώνεται ότι μικρό τμήμα της περιοχής αυτής 13km^2 εμπίπτει στο ΥΔ04 (EL04).

Με την αξιοποίηση στοιχείων ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων νερών και σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, καθορίστηκαν με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999) ως ευπρόσβλητες από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες οι περιοχές του Θεσσαλικού Πεδίου, του Κωπαϊδικού Πεδίου, του Αργολικού Πεδίου και της Λεκάνης του Πηνειού Ηλείας.

Το Σεπτέμβριο του 2001 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 20419/2522/18-9-2001 (ΦΕΚ 1212Β/14-9-2001) συμπεριλαμβάνοντας και τις περιοχές της Λεκάνης του Στρυμόνα του Κάμπου Θεσσαλονίκης Πέλλας Ημαθίας και της Πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας

Για τις επτά πρώτες ευπρόσβλητες ζώνες εκπονήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας, Προγράμματα Δράσης τα οποία και δημοσιεύθηκαν σε ΦΕΚ, από τις οποίες η περιοχή «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας» ΚΥΑ Η.Π. 50981/2308 (ΦΕΚ 1895 Β 29-12-2006) εμπίπτει στο ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Τον Ιούνιο του 2008, με την ΚΥΑ 24838/1400/Ε103 (ΦΕΚ 1132Β/6-6-2008) προσδιορίστηκαν σε επίπεδο Δημοτικών Διαμερισμάτων, τα όρια των τεσσάρων ευπρόσβλητων ζωνών που θεσμοθετήθηκαν το 2001.

Το Νοέμβριο του 2010 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 106253/08.11.10 (ΦΕΚ 1843 Β), συμπεριλαμβάνοντας και τη λεκάνη απορροής του ποταμού Ασωπού Βοιωτίας.

Οι ελληνικές αρχές λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέες ευπρόσβλητες ζώνες, την επεξεργασία των αποτελεσμάτων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων καθώς και τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προσδιόρισαν με την ΚΥΑ 190126/17.04.2013 νέες ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση ζώνες, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΦΕΚ 983 Β/23.04.2013).

Τέλος, τον Δεκέμβριο του 2014, έγινε εκ νέου επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 147070/02.12.14 (ΦΕΚ 3224 Β).

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο εκπόνησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας εξετάστηκε η σκοπιμότητα ένταξης νέων περιοχών στις ευπρόσβλητες από νιτρορρύπανση ζώνες.

Συγκεκριμένα, προτάθηκε να προστεθεί στις ευπρόσβλητες ζώνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου ολόκληρο το νησί της Κέρκυρας που περιλαμβάνει και τα τρία υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν οριοθετηθεί στο νησί, όπου μέχρι σήμερα παραμένει εκτός προστασίας.

Οι ευπρόσβλητες ζώνες και τα υδατικά συστήματα που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) παρουσιάζονται στον ακόλουθο Χάρτη.

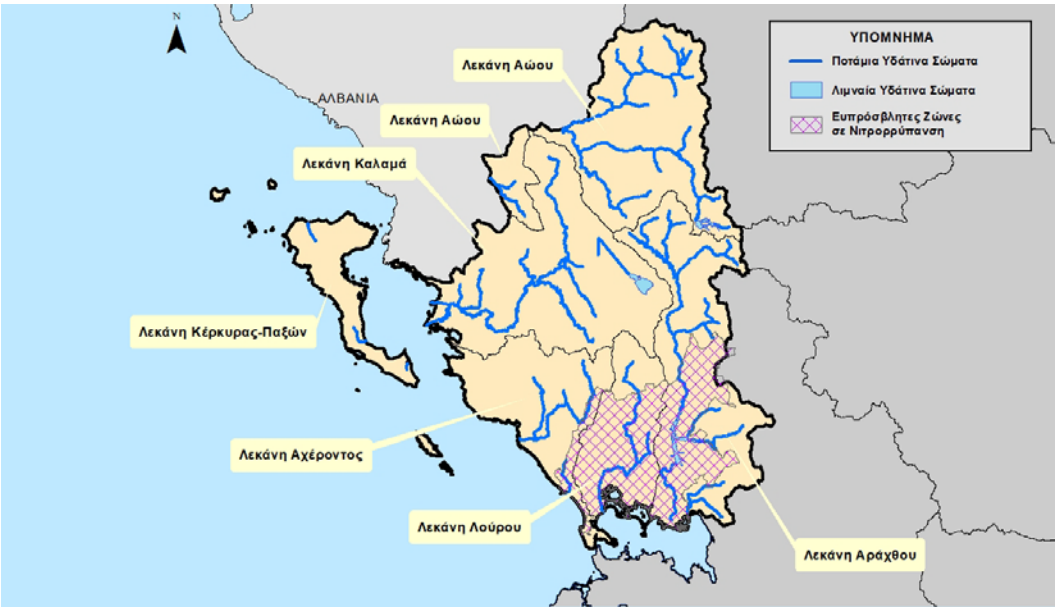

Σχήμα 4.2-1 Θεσμοθετημένες περιοχές ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

Ευαίσθητες Περιοχές

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05), βάσει της Υ.Α. 19661/1982/1999 (ΦΕΚ 1811Β'/29.09.1999), έχουν οριστεί οι ακόλουθες ευαίσθητες περιοχές (βλ. ακόλουθο Πίνακα 4.2-5 και Χάρτη 4.2-2):

i. Αμβρακικός κόλπος
ii. Μετσοβίτικος (παραπόταμος ποταμού Αράχθου)
iii. Ποταμός Άραχθος
iv. Ποταμός Λούρος

Πίνακας 4.2-5 Ευαίσθητες Περιοχές στο ΥΔ 05 (EL05)

α/α	Ευαίσθητη Περιοχή	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ
1	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	EL0513C0007N	ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
2	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)	EL0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
		EL0514R000208066H	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 1
3	ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
		EL0514R000210071N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
		EL0514R000210069N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
		EL0514R000200065N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8

α/α	Ευαίσθητη Περιοχή	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ
		EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
		EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
		EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
		EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7
		EL0514R000203068N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 9
		EL0514R000201050N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
		EL0514R000200051N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
4	ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ	EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
		EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
		EL0546R000200080N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
		EL0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
		EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
5	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ*	EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ
6	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ*	EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

** Η Τάφρος Λαψίστα και η Λίμνη Παμβώτιδα προτάθηκαν από το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης (1ος κύκλος) ως ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.*

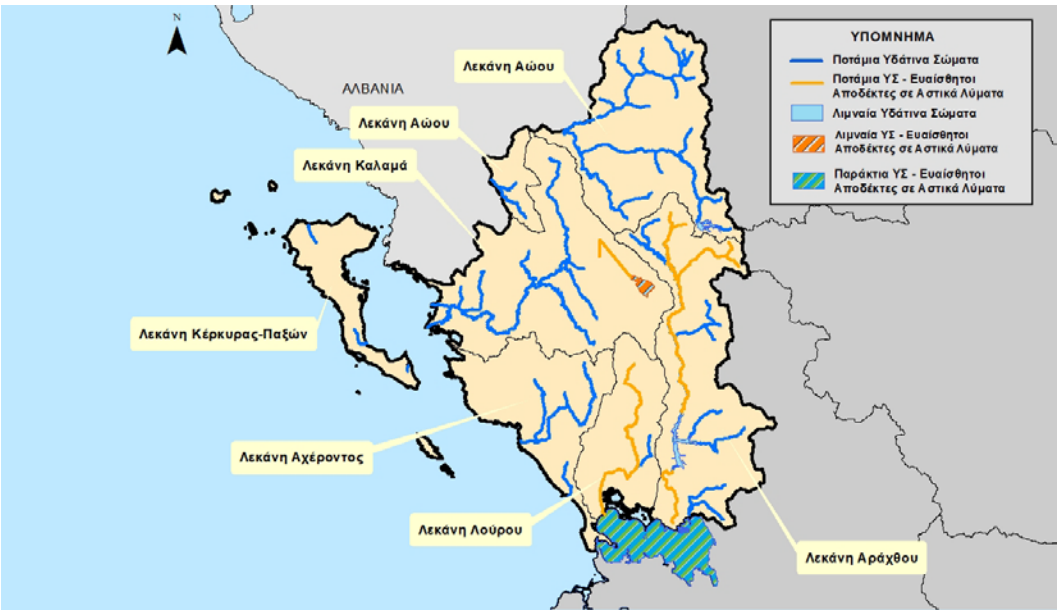

Σχήμα 4.2-2 Θεσμοθετημένες περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου ΥΔ05 (EL05)

4.2.3.3 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών

Στους χάρτες 14, 15, 16 που ακολουθούν παρουσιάζονται γραφικά οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών, που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

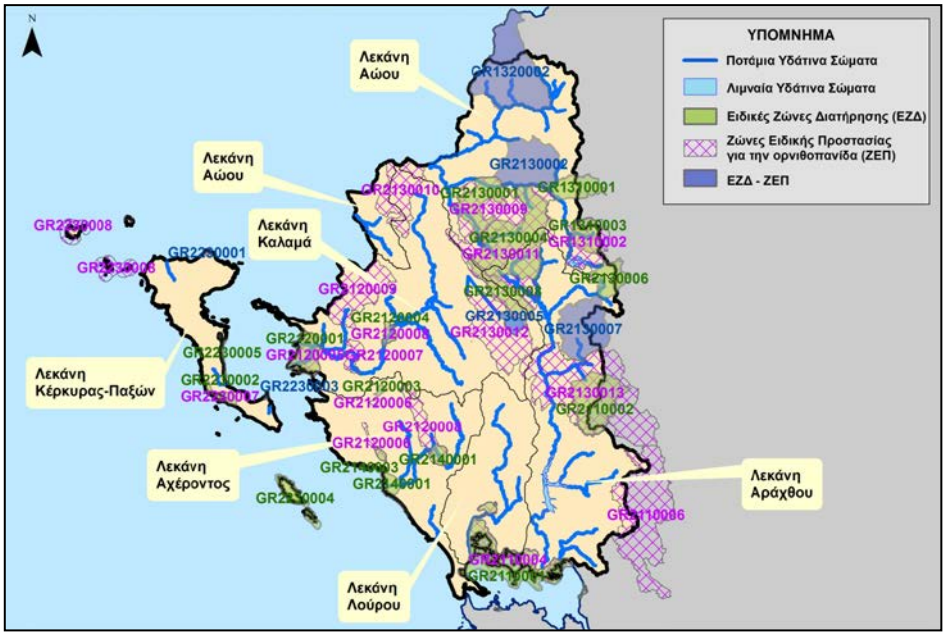

Σχήμα 4.2-3 Περιοχές Natura στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

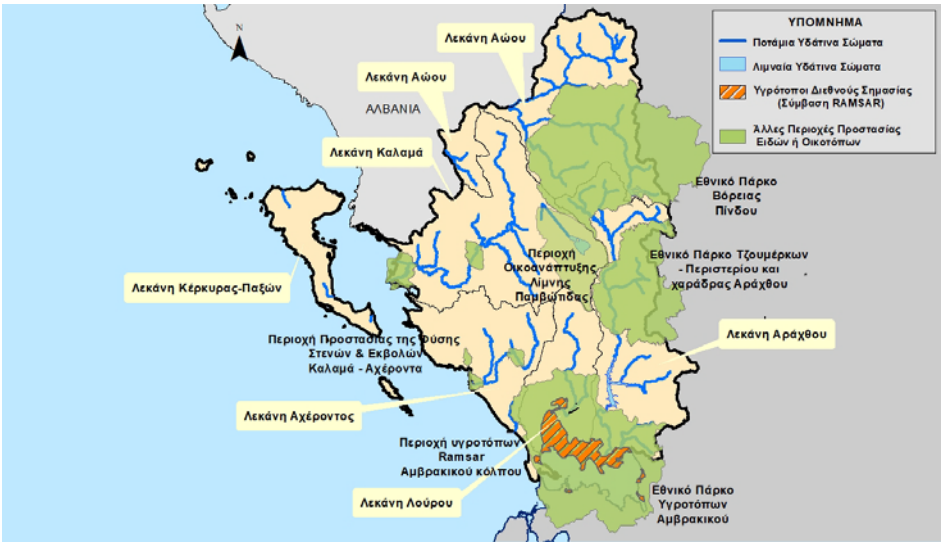

Σχήμα 4.2-4 Άλλες περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

Σχήμα 4.2-5 Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

4.2.3.4 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) ο εντοπισμός και οριοθέτησή των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας έλαβε χώρα στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας με την αξιοποίηση, κατά κύριο λόγο, πληροφοριών σχετικά με τη θέση, τη δυναμικότητα και το είδος υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων.

Συνεκτιμώντας το μέγεθος και το είδος των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων καταρτίστηκε ο κατάλογος των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας στο ΥΔ Ηπείρου (EL05). Στον πίνακα 4.2-6 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι περιοχές αυτές, καθώς και τα ΥΣ στα οποία εμπίπτουν.

Πίνακας 4.2-6 Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και τα αντίστοιχα ΥΣ

α/α	Προστατευόμενη περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Κατηγορία ΥΣ
1	Ποταμός Λούρος	EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	Ποτάμι
		EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5	Ποτάμι
2	Ποταμός Αώος	EL0511R0A0201001N	ΑΩΟΣ Π. 1	Ποτάμι
3	Ποταμός Βοϊδομάτης	EL0511R0A0204009N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 1	Ποτάμι

α/α	Προστατευόμενη περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Κωδικός ΥΣ	Ονομασία ΥΣ	Κατηγορία ΥΣ
4	Εκβολές Αράχθου	EL0514T0002N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ	Μεταβατικό
5	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού	EL0546T0003N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΛΟΥΡΟΥ - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΛΟΓΑΡΟΥ	Μεταβατικό
6	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	EL0513C0007N	ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Παράκτιο
7	Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας	EL0512C0A02N	ΝΟΤΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	Παράκτιο
		EL0512C0A01N	ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	Παράκτιο

Οι προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της «ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων» και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

4.2.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η ταξινόμηση της οικολογικής, χημικής και συνολικής κατάστασης των επιφανειακών στην αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ βασίστηκε στα αποτελέσματα του εθνικού δικτύου παρακολούθησης υδάτων της ΚΥΑ 140384 (ΦΕΚ 2017/9.9.2011). Στο ΥΔ Ηπείρου, κατά την 1η περίοδο υλοποίησης του εθνικού δικτύου παρακολούθησης λειτούργησαν συνολικά 54 σταθμοί επιφανειακών υδάτων εκ των οποίων 37 εποπτικοί και 17 επιχειρησιακοί σταθμοί.

4.2.5 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

4.2.5.1 Επιφανειακά Υδατικά Σώματα (ΥΣ)

Βάσει αναλυτικής εκτίμησης, ανάλυσης και αξιολόγησης των πιέσεων και των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών στα ΥΣ και βάσει αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης των ΥΣ, γίνεται η **ταξινόμηση της οικολογικής και χημικής κατάστασης των επιφανειακών ΥΣ**.

Η ταξινόμηση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί τη διαδικασία προσδιορισμού της ποιοτικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται κάθε υδατικό σύστημα μέσω της αξιοποίησης δεδομένων παρακολούθησης. Ο προσδιορισμός της ποιότητας κάθε σώματος έχει κομβική σημασία στην πορεία εφαρμογής της Οδηγίας καθώς αποτελεί το επόμενο βήμα της ανάλυσης πιέσεων και εκτίμησης των επιπτώσεων και συνδέει τις εκτιμηθείσες αναλύσεις με την πραγματική κατάσταση, όπως αυτή αποτυπώνεται στα προγράμματα παρακολούθησης που έχουν εφαρμοσθεί. Επίσης αποτελεί το αναγκαίο σκαλοπάτι για τον ορθό σχεδιασμό ή/και επιλογή μέτρων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας.

Σύμφωνα με την Οδηγία η ποιοτική κατάσταση ενός επιφανειακού υδατικού συστήματος καθορίζεται από δύο βασικούς επιμέρους συντελεστές: την οικολογική κατάσταση και τη χημική κατάσταση. Στόχος της ΟΠΥ για τα επιφανειακά υδατικά συστήματα είναι η καλή κατάσταση.

Ως «καλή κατάσταση επιφανειακών υδάτων» ορίζεται η κατάσταση επιφανειακού υδατικού σώματος που χαρακτηρίζεται τουλάχιστον «καλή», τόσο από οικολογική όσο και από χημική άποψη.

Ως «καλή οικολογική κατάσταση» ορίζεται η κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων το οποίο ταξινομείται κατ' αυτό τον τρόπο σύμφωνα με το Παράρτημα V της Οδηγίας.

Ως «καλή χημική κατάσταση επιφανειακών υδάτων» ορίζεται η χημική κατάσταση που απαιτείται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά ύδατα, δηλαδή η χημική κατάσταση που έχει επιτύχει ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων, στο οποίο οι συγκεντρώσεις ρύπων δεν υπερβαίνουν τα πρότυπα περιβαλλοντικής ποιότητας τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα IX και δυνάμει της παραγράφου 7 του άρθρου 16, καθώς και δυνάμει άλλων συναφών κοινοτικών νομοθετημάτων που θεσπίζουν ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα σε κοινοτικό επίπεδο.

Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της ποιότητας των επιφανειακών ΥΣ.

Ποτάμια ΥΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της <u>ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης</u>, από τα 82 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

- 59, δηλαδή ποσοστό 71,95%, βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση / καλό οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 1 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο).
- 19, δηλαδή ποσοστό 23,17% σε μέτρια οικολογική κατάσταση / μέτριο οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 2 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα).
- 1, δηλαδή ποσοστό 1,22% σε ελλιπή οικολογική κατάσταση / ελλιπές οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 4 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα).
- 1, δηλαδή ποσοστό 1,22% σε κακή οικολογική κατάσταση.

- 2, δηλαδή ποσοστό 2,44% σε άγνωστη οικολογική κατάσταση (και τα 2 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα).

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής οικολογικής κατάστασης / καλού οικολογικού δυναμικού αντιστοιχεί το 69,36% του συνολικού μήκους των ποτάμιων ΥΣ, αντίστοιχα, στην κατηγορία της μέτριας οικολογικής κατάστασης / μέτριου οικολογικού δυναμικού το 26,15%, στην κατηγορία της ελλιπούς οικολογικής κατάστασης / ελλιπούς οικολογικού δυναμικού αντιστοιχεί το 1,17%, στην κατηγορία της κακής οικολογικής κατάστασης αντιστοιχεί το 1,85%, και τέλος στην κατηγορία της άγνωστης οικολογικής κατάστασης αντιστοιχεί το 1,48%, όπως προκύπτει από τους ακόλουθους Πίνακες (ανά ΛΑΠ και συγκεντρωτικό για το ΥΔ) και τα σχετικά διαγράμματα των σχημάτων.

Τα παραπάνω αποτελέσματα συνοψίζονται στον ακόλουθο Πίνακα 4.2-7 και στο Σχήμα 4.2-6.

Πίνακας 4.2-7 Αριθμός και μήκος ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού

Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:						Σύνολο
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ	ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ	ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ	ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ	ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0	58	17	1	1	0	77
ΙΤΥΣ	0	1	2	0	0	2	5
Σύνολο	0	59	19	1	1	2	82
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% ποτάμιων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00%	75,32%	22,08%	1,30%	1,30%	0,00%	100,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	20,00%	40,00%	0,00%	0,00%	40,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	71,95%	23,17%	1,22%	1,22%	2,44%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Μήκος ποτάμιων ΥΣ (km) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00	759,46	261,99	12,83	20,33	0,00	1054,61
ΙΤΥΣ	0,00	3,07	25,46	0,00	0,00	16,23	44,76
Σύνολο	0,00	762,52	287,45	12,83	20,33	16,23	1099,37
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% μήκους ποτάμιων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00%	72,01%	24,84%	1,22%	1,93%	0,00%	100,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	6,85%	56,88%	0,00%	0,00%	36,27%	100,00%
Σύνολο	0,00%	69,36%	26,15%	1,17%	1,85%	1,48%	100,00%

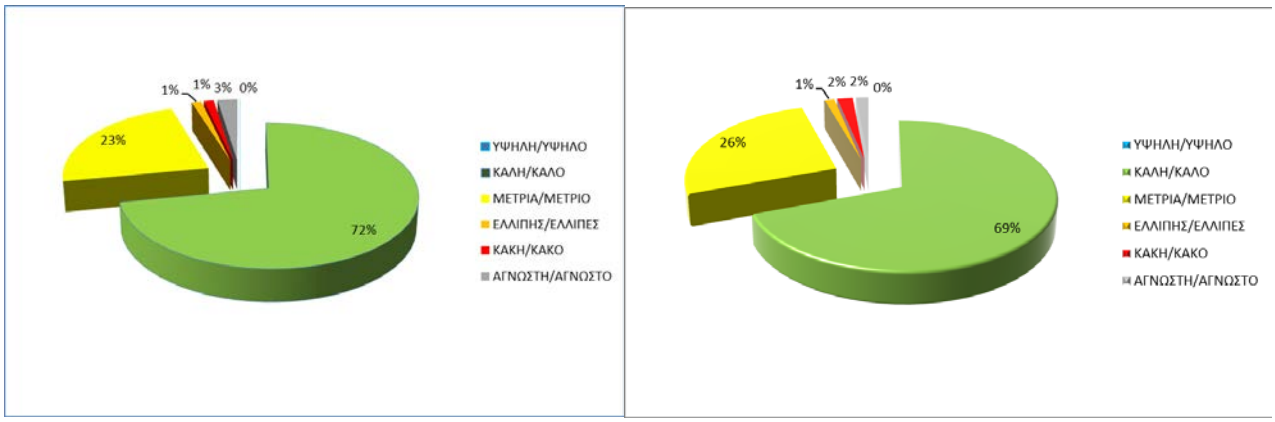

(α) (β)

Σχήμα 4.2-6 Ποσοστό συνολικού αριθμού (α) και συνολικού μήκους (β) ποτάμιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης - δυναμικού

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, από τα 82 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

- 77, δηλαδή ποσοστό 93,9%, βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση (από τα οποία τα 4 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα).
- 1, δηλαδή ποσοστό 1,22%, βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.
- 4, δηλαδή ποσοστό 4,88%, σε άγνωστη χημική κατάσταση (από τα οποία τα 1 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο).

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 94,07% του συνολικού μήκους των ποτάμιων ΥΣ, στην κατηγορία της κατώτερης της καλής το 1,55%, ενώ στην κατηγορία της άγνωστης χημικής κατάστασης το 4,39 %, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 4.2-8 και στα σχετικά διαγράμματα του Σχήματος 4.2-7.

Πίνακας 4.2-8 Αριθμός και μήκος ποτάμιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού

Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ΥΣ με χημική κατάσταση:			Σύνολο
	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	73	1	3	77
ΙΤΥΣ	4	0	1	5
Σύνολο	77	1	4	82
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% ποτάμιων ΥΣ με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	94,81%	1,30%	3,90%	100,00%

ΙΤΥΣ	80,00%	0,00%	20,00%	100,00%
Σύνολο	93,90%	1,22%	4,88%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Μήκος ποτάμιων ΥΣ (km) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	992,44	16,99	45,18	1054,61
ΙΤΥΣ	41,69	0,00	3,07	44,76
Σύνολο	1034,13	16,99	48,24	1099,37
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% μήκους ποτάμιων ΥΣ με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	94,11%	1,61%	4,28%	100,00%
ΙΤΥΣ	93,15%	0,00%	6,85%	100,00%
Σύνολο	94,07%	1,55%	4,39%	100,00%

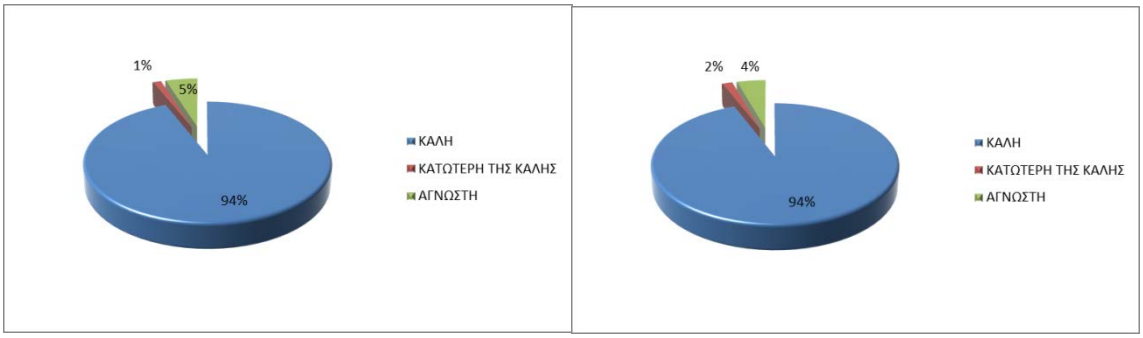

(α) (β)

Σχήμα 4.2-7 Συνολικός αριθμός (α) και συνολικό μήκος (β) ποτάμιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης - δυναμικού

Λιμναία ΥΣ

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου αναγνωρίστηκε **1 λιμναίο ΥΣ** και **3 Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμιαίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες).**

Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των λιμναίων υδατικών η λίμνη Παμβώτιδα χαρακτηρίστηκε ως Ιδιαιτέρως τροποποιημένο Υδατικό Σύστημα λόγω των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων που έχει υποστεί και μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

- Αποτελούσε ενιαίο σύστημα με την λίμνη της Λαψίστας η οποία αποξηράνθηκε.
- Η φυσική αποστράγγισή της γινόταν φυσικά μέσω καταβοθρών, ενώ σήμερα υπάρχει ρύθμιση της στάθμης και εκροή μέσω της τάφρου της Λαψίστας.

- Υπάρχουν τροποποιήσεις στην ακτογραμμή και οριοθέτησή της μέσω αναχώματων καθώς γύρω της έχει αναπτυχθεί ο πολεοδομικός ιστός της πόλης των Ιωαννίνων.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, το 1 λιμναίο ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) που ανήκει στη ΛΑΠ Καλαμά (EL0512) βρίσκεται σε κακή οικολογική κατάσταση/ κακό οικολογικό δυναμικό (το οποίο είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο), όπως προκύπτει από τον ακόλουθο συγκεντρωτικό πίνακα και τα σχετικά διαγράμματα των σχημάτων.

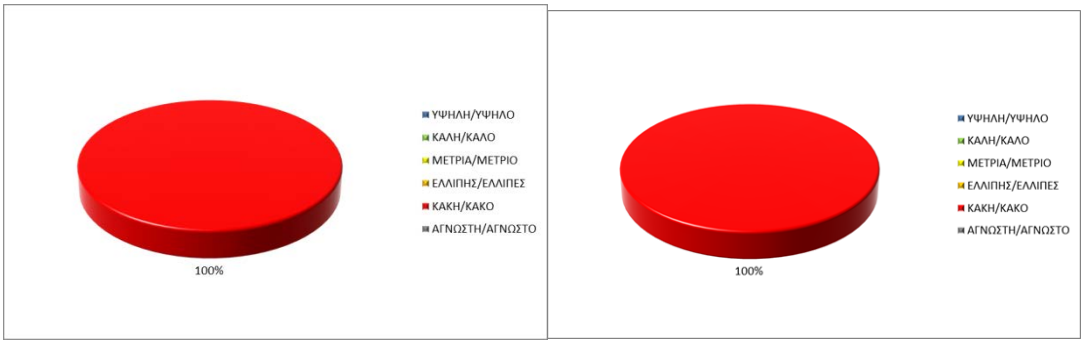

(α) (β)

Σχήμα 4.2-8 Συνολικός αριθμός (α) και συνολικό μήκος (β) ποτάμιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης - δυναμικού

Πίνακας 4.2-9 Συνολικός αριθμός και επιφάνεια λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού στο ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	Αριθμός λιμναίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:						Σύνολο
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ	ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ	ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ	ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ	ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	0	0	0	0	0	0	0
ΙΤΥΣ	0	0	0	0	1	0	1
Σύνολο	0	0	0	0	1	0	1
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**% λιμναίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	-	-	-	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**Επιφάνεια λιμναίων ΥΣ (km^2) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΤΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	19,24	0,00	19,24
Σύνολο	0,00	0,00	0,00	0,00	19,24	0,00	19,24
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**% επιφάνειας λιμναίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	-	-	-	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, το 1 λιμναίο ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) που ανήκει στη ΛΑΠ Καλαμά (EL0512) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση (το οποίο είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο) όπως προκύπτει από τον ακόλουθο συγκεντρωτικό Πίνακα και τα σχετικά διαγράμματα των σχημάτων.

Πίνακας 4.2-10 Συνολικός αριθμός και επιφάνεια λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	Αριθμός λιμναίων ΥΣ με χημική κατάσταση:			Σύνολο
	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	0	0	0	0
ΙΤΥΣ	1	0	0	1
Σύνολο	1	0	0	1
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**% λιμναίων ΥΣ με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**Επιφάνεια λιμναίων ΥΣ (km²) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΤΥΣ	19,24	0,00	0,00	19,24
Σύνολο	19,24	0,00	0,00	19,24
Κατηγορία Λιμναίων ΥΣ	**% επιφάνειας λιμναίων ΥΣ με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Λιμναία ΥΣ	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	1,00	0,00	0,00	100,00%

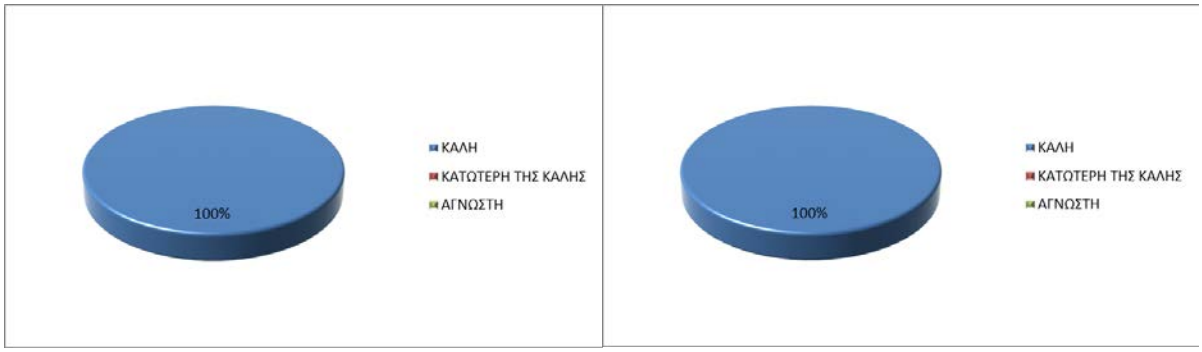

(α) (β)

Σχήμα 4.2-9 Συνολικός αριθμός (α) και συνολικό μήκος (β) ποτάμιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης - δυναμικού

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης τα 3 ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση/ καλό οικολογικό δυναμικό. Συγκεκριμένα πρόκειται για τα Τεχνητή Λίμνη Πουρναρίου (EL0514RL00200003H) και Τεχνητή Λίμνη Πουρναρίου ΙΙ (EL0514RL00200002H) που ανήκουν στη ΛΑΠ Αράχθου (EL0514) και το Τεχνητή Λίμνη Πηγών Αώου (EL0511RLA0200001H) τι οποίο ανήκει στην ΛΑΠ Αώου (EL0511).

Πίνακας 4.2-11 Αριθμός και μήκος ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού

Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:						Σύνολο
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ	ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ	ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ	ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ	ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0	0	0	0	0	0	0
ΙΤΥΣ	0	3	0	0	0	0	3
Σύνολο	0	3	0	0	0	0	3
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	-	-	-	0,00 %
ΙΤΥΣ	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Μήκος ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) (km) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΤΥΣ	0,00	36,69	0,00	0,00	0,00	0,00	36,69
Σύνολο	0,00	36,69	0,00	0,00	0,00	0,00	36,69
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% μήκους ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	-	-	-	0,00 %
ΙΤΥΣ	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Επιφάνεια (km^2) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμι	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

α ΥΣ							
ΙΤΥΣ	0,00	30,92	0,00	0,00	0,00	0,00	30,92
Σύνολο	0,00	30,92	0,00	0,00	0,00	0,00	30,92
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% επιφάνειας ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	-	-	-	0,00 %
ΙΤΥΣ	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

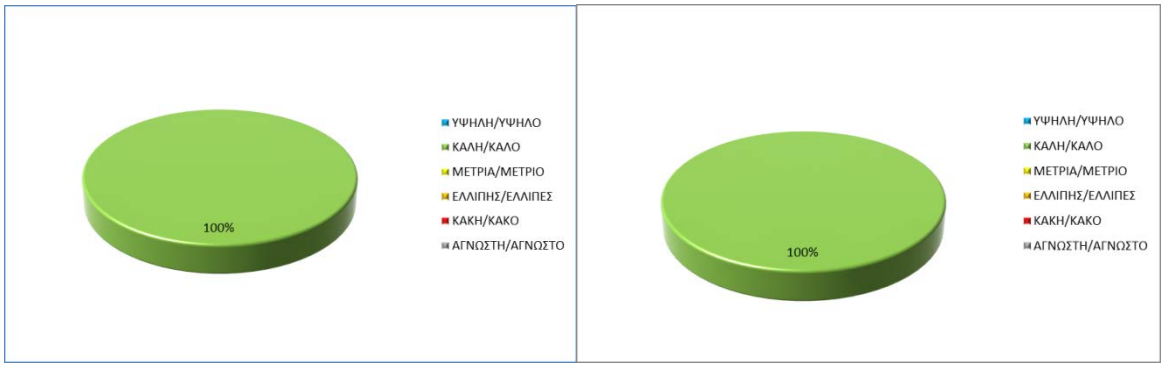

(α) (β)

Σχήμα 4.2-10 Συνολικός αριθμός (α) και συνολικό μήκος (β) ποτάμιων ΙΥΣ λιμναίου χαρακτήρα ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης - δυναμικού

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης τα 3 ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση. Συγκεκριμένα πρόκειται για τα Τεχνητή Λίμνη Πουρναρίου (EL0514RL00200003H) και Τεχνητή Λίμνη Πουρναρίου ΙΙ (EL0514RL00200002H) που ανήκουν στη ΛΑΠ Αράχθου (EL0514) και το Τεχνητή Λίμνη Πηγών Αώου (EL0511RLA0200001H) τι οποίο ανήκει στην ΛΑΠ Αώου (EL0511).

Πίνακας 4.2-12 Αριθμός και μήκος ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού

Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με χημική κατάσταση:			Σύνολο
	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0	0	0	0
ΙΤΥΣ	3	0	0	3
Σύνολο	3	0	0	3
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Μήκος ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) (km) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΤΥΣ	36,69	0,00	0,00	36,69
Σύνολο	36,69	0,00	0,00	36,69
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% μήκους ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**Επιφάνεια (km^2) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό**			**Σύνολο**
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΤΥΣ	30,92	0,00	0,00	30,92
Σύνολο	30,92	0,00	0,00	30,92
Κατηγορία Ποτάμιων ΥΣ	**% επιφάνειας ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό**			**Σύνολο**
Φυσικά Ποτάμια ΥΣ	-	-	-	0,00%
ΙΤΥΣ	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%

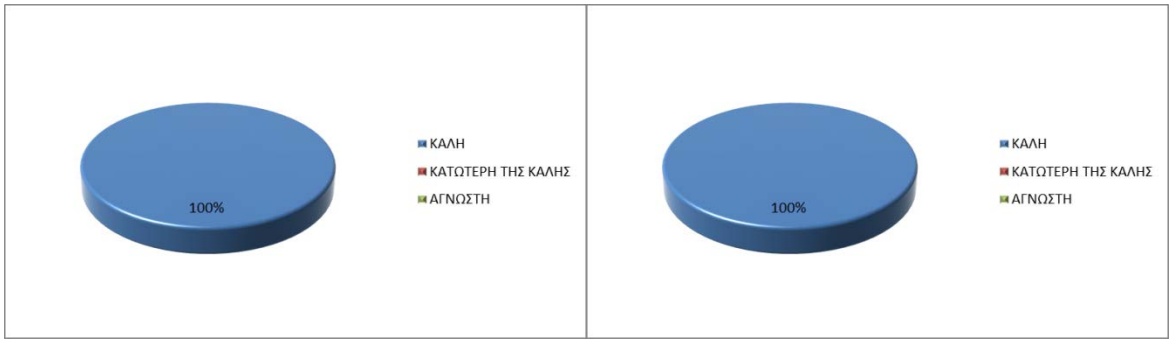

(α) (β)

Σχήμα 4.2-11 Συνολικός αριθμός (α) και συνολικό μήκος (β) ποτάμιων ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρων) ανά κατηγορία χημικής κατάστασης - δυναμικού

Παράκτια ΥΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 13 παράκτια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

i. 8, δηλαδή ποσοστό 61,54%, βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση. Απο αυτά, 1 ΥΣ (ή το 12,5%) ταξινομήθηκαν μεσω ομαδοποίησης.
ii. 5, δηλαδή ποσοστό 38,46%, βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση /μέτριο οικολογικό δυναμικό (από τα οποία τα 2 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένα). Απο αυτά, 1 ΥΣ (ή το 20%) ταξινομήθηκε μεσω ομαδοποίησης.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής οικολογικής κατάστασης αντιστοιχεί το 75,21% της συνολικής επιφάνειας των παράκτιων υδατικών συστημάτων, ενώ στην κατηγορία της μέτριας οικολογικής κατάστασης /μέτριου οικολογικού δυναμικού αντιστοιχεί το 24,79%.

Πίνακας 4.2-13 Αριθμός και επιφάνεια παράκτιων υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης – δυναμικού

Κατηγορία Παράκτιων ΥΣ	Αριθμός παράκτιων υδατικών συστημάτων με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:						Σύνολο
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ	ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ	ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ	ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ	ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ	
Φυσικά Παράκτια ΥΣ	0	8	3	0	0	0	11
ΙΤΥΣ	0	0	2	0	0	0	2
Σύνολο	0	8	5	0	0	0	13
Κατηγορία Παράκτιων ΥΣ	**% παράκτιων υδατικών συστημάτων με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Παράκτια ΥΣ	0,00%	72,73%	27,27%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	61,54%	38,46%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Κατηγορία Παράκτιων ΥΣ	**Επιφάνεια παράκτιων υδατικών συστημάτων (km²) με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Παράκτια ΥΣ	0,00	788,18	230,20	0,00	0,00	0,00	1018,38
ΙΤΥΣ	0,00	0,00	29,63	0,00	0,00	0,00	29,63
Σύνολο	0,00	788,18	259,84	0,00	0,00	0,00	1048,01
Κατηγορία Παράκτιων ΥΣ	**% επιφάνειας παράκτιων υδατικών συστημάτων με οικολογική κατάσταση/οικολογικό δυναμικό:**						**Σύνολο**
	ΥΨΗΛΗ/ΥΨΗΛΟ	**ΚΑΛΗ/ΚΑΛΟ**	**ΜΕΤΡΙΑ/ΜΕΤΡΙΟ**	**ΕΛΛΙΠΗΣ/ΕΛΛΙΠΕΣ**	**ΚΑΚΗ/ΚΑΚΟ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ/ΑΓΝΩΣΤΟ**	
Φυσικά Παράκτια ΥΣ	0,00%	77,40%	22,60%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
ΙΤΥΣ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο	0,00%	75,21%	24,79%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

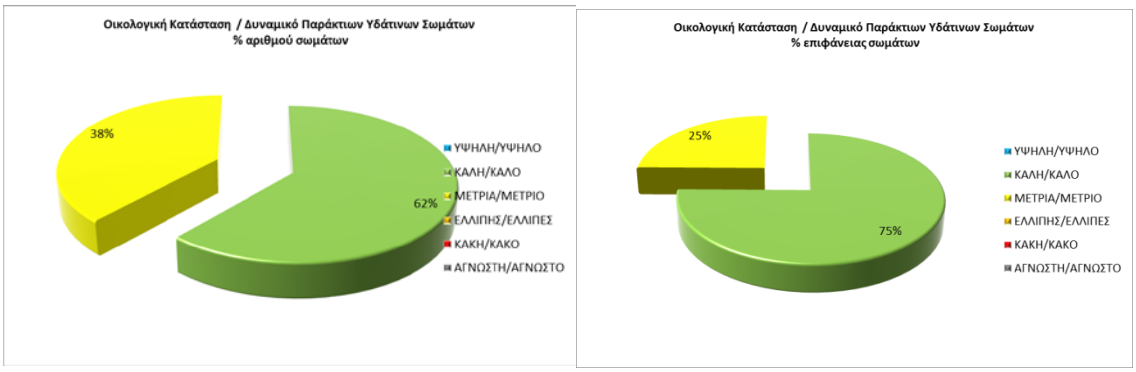

(α) (β)

Σχήμα 4.2-12 Συνολικός αριθμός (α) και συνολική επιφάνεια (β) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης - δυναμικού

Με βάση τα αποτελέσματα της <u>ταξινόμησης της χημικής κατάστασης</u>, από τα 13 παράκτια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

iii. 12, δηλαδή ποσοστό 92,31%, βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση (από τα οποία το 1 είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο). Απο αυτά, 8 ΥΣ (ή το 66,7%) ταξινομήθηκαν μεσω ομαδοποίησης.
iv. 1, δηλαδή ποσοστό 7,69%, σε άγνωστη χημική κατάσταση (το οποίο είναι ιδιαιτέρως τροποποιημένο).

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 98,05% του συνολικού μήκους των παράκτιων υδατικών συστημάτων ενώ στην κατηγορία της άγνωσης χημικής κατάστασης το 1,95%.

(α) (β)

Σχήμα 4.2-13 Συνολικός αριθμός (α) και συνολική επιφάνεια (β) παράκτιων ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης - δυναμικού

Μεταβατικά ΥΣ

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου αναγνωρίστηκαν **7 μεταβατικά ΥΣ,** με συνολική επιφάνεια 417,47 Km^2.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης, από τα 7 μεταβατικά ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

1. 4, δηλαδή ποσοστό 57,14%, βρίσκεται σε μέτρια οικολογική κατάσταση,
2. 1, δηλαδή ποσοστό 14,29%, βρίσκεται σε ελλιπή οικολογική κατάσταση και
3. 2, δηλαδή ποσοστό 28,57%, βρίσκεται σε άγνωστη οικολογική κατάσταση.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της μέτριας οικολογικής κατάστασης αντιστοιχεί το 98,29% της συνολικής επιφάνειας των μεταβατικών υδατικών συστημάτων, στην κατηγορία της ελλιπούς οικολογικής κατάστασης το 1,01% ενώ στην κατηγορία της άγνωστης οικολογικής κατάστασης το 0,69%.

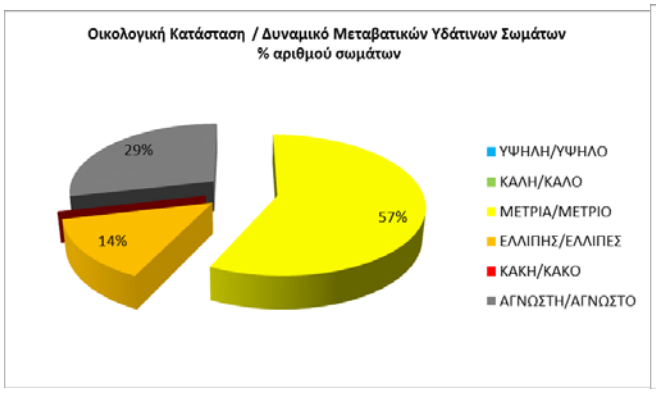

(α)

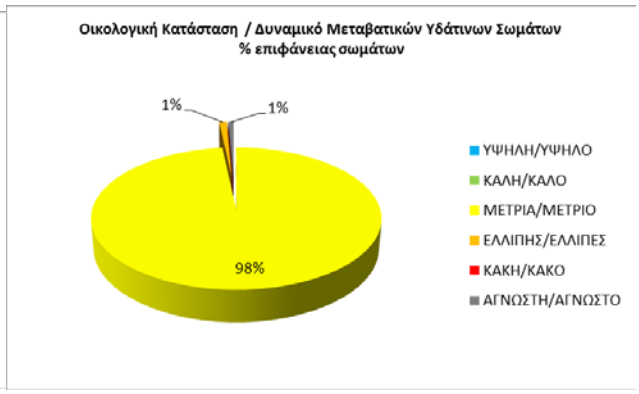

(β)

Σχήμα 4.2-14 Συνολικός αριθμός (α) και συνολική επιφάνεια (β) μεταβατικών ΥΣ ανά κατηγορία οικολογικής κατάστασης - δυναμικού

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της χημικής κατάστασης, από τα 7 μεταβατικά ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05):

- 5, δηλαδή ποσοστό 71,43%, βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και
- 2, δηλαδή ποσοστό 28,57%, σε άγνωστη χημική κατάσταση.

Σημειώνεται ότι στην κατηγορία της καλής χημικής κατάστασης αντιστοιχεί το 99,31% του συνολικού μήκους των μεταβατικών υδατικών συστημάτων ενώ στην κατηγορία της άγνωστης χημικής κατάστασης το 0,69%.

Πίνακας 4.2-14 Αριθμός και μήκος μεταβατικών υδατικών συστημάτων ανά κατηγορία χημικής κατάστασης

Κατηγορία Μεταβατικών ΥΣ	Αριθμός μεταβατικών υδατικών συστημάτων με χημική κατάσταση:			Σύνολο
	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ	
Φυσικά Μεταβατικά ΥΣ	5	0	2	7
ΙΤΥΣ	0	0	0	0
Σύνολο	5	0	2	7
Κατηγορία Μεταβατικών ΥΣ	**% μεταβατικών υδατικών συστημάτων με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Μεταβατικά ΥΣ	71,43%	0,00%	28,57%	100,00%
ΙΤΥΣ	-	-	-	0,00%
Σύνολο	71,43%	0,00%	28,57%	100,00%
Κατηγορία Μεταβατικών ΥΣ	**Επιφάνεια μεταβατικών υδατικών συστημάτων (km²) με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Μεταβατικά ΥΣ	407,91	0,00	2,85	410,76
ΙΤΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	407,91	0,00	2,85	410,76
Κατηγορία Μεταβατικών ΥΣ	**% επιφάνειας μεταβατικών υδατικών συστημάτων με χημική κατάσταση:**			**Σύνολο**
	ΚΑΛΗ	**ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ**	**ΑΓΝΩΣΤΗ**	
Φυσικά Μεταβατικά ΥΣ	99,31%	0,00%	0,69%	100,00%
ΙΤΥΣ	-	-	-	0,00%
Σύνολο	99,31%	0,00%	0,69%	100,00%

(α) (β)

Σχήμα 4.2-15 Συνολικός αριθμός (α) και συνολική επιφάνεια (β) μεταβατικών ΥΣ ανά κατηγορία χημικής κατάστασης – δυναμικού

Ο ακόλουθος Πίνακας και οι ακόλουθοι χάρτες παρουσιάζουν τη σύνοψη των αποτελεσμάτων ταξινόμησης της οικολογικής και της χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 4.2-15 Αποτελέσματα ταξινόμησης της οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
1	EL0511R0A0101022N	*GR0511R0A0101022N*	*ΔΡΙΝΟΣ Π.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
2	EL0511R0A0200013N	*GR0511R0A0200013N*	*ΑΩΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
3	EL0511R0A0200016N	*GR0511R0A0200016N*	*ΑΩΟΣ Π. 3*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
4	EL0511R0A0200018N	*GR0511R0A0200018N*	*ΑΩΟΣ Π. 4*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
5	EL0511R0A0200020N	*GR0511R0A0200020H*	*ΑΩΟΣ Π. 5*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
6	EL0511R0A0200021N	*GR0511R0A0200021N*	*ΑΩΟΣ Π. 6*	*R*	*EL05 11*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΚΑΛΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
7	EL0511R0A0201001N	*GR0511R0A0201001N*	*ΑΩΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
8	EL0511R0A0202002N	*GR0511R0A0202002N*	*ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
9	EL0511R0A0202007N	*GR0511R0A0202007N*	*ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
10	EL0511R0A0202008N	*GR0511R0A0202008N*	*ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 3*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
11	**EL0511R0A0202103N**	*GR0511R0A0202103N*	*ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ Ρ.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
12	**EL0511R0A0202204N**	*GR0511R0A0202204N*	*ΒΟΥΡΚΟΠΟΤΑΜΟΣ Π.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
13	**EL0511R0A0202305N**	*GR0511R0A0202305N*	*ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΙΤΙΚΟ Ρ.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
14	**EL0511R0A0202406N**	*GR0511R0A0202406N*	*ΠΙΣΤΙΛΙΑΠΗ Ρ.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
15	**EL0511R0A0204009N**	*GR0511R0A0204009N*	*ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 1*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
16	**EL0511R0A0204010N**	*GR0511R0A0204010N*	*ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
17	**EL0511R0A0204011N**	*GR0511R0A0204011N*	*ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3*	*R*	*EL05 11*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΥΨΗΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
18	**EL0511R0A0204012N**	*GR0511R0A0204012N*	*ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
19	**EL0511R0A0206014N**	*GR0511R0A0206014N*	*ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
20	**EL0511R0A0206015N**	*GR0511R0A0206015N*	*ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
21	**EL0511R0A0208017N**	*GR0511R0A0208017N*	*ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
22	**EL0511R0A0210019N**	*GR0511R0A0210019N*	*ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ*	*R*	*EL05 11*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
23	**EL0511RLA0200001H**	*GR0511L000000001H*	*ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ*	*RL*	*EL05 11*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ
24	**EL0512C0003H**	*GR0512C0003H*	*Όρμος Ηγουμενίτσας*	*C*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
25	**EL0512C0A01N**	*GR0512C0A01N*	*Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας*	*C*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
26	**EL0512C0A02N**	*GR0512C0A02N*	*Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας*	*C*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
27	**EL0512L000000004H**	*GR0512L000000004H*	*ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ*	*L*	*EL05 12*	*ΕΛΛΙΠΗΣ*	*ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ*	*ΕΛΛΙΠΗΣ*	ΚΑΚΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΚΗ
28	**EL0512R000200024N**	*GR0512R000200024N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2*	*R*	*EL05 12*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΕΛΛΙΠΗΣ
29	**EL0512R000200027N**	*GR0512R000200027H*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
30	**EL0512R000200029N**	*GR0512R000200029N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
31	**EL0512R000200032N**	*GR0512R000200032N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 5*	*R*	*EL05 12*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
32	**EL0512R000200033N**	*GR0512R000200033N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
33	**EL0512R000200034N**	*GR0512R000200034N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 7*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
34	**EL0512R000200040N**	*GR0512R000200040N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 8*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
35	**EL0512R000200041N**	*GR0512R000200041N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 9*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
36	**EL0512R000201023N**	*GR0512R000201023N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1*	*R*	*EL05 12*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
37	**EL0512R000202025A**	*GR0512R000202025A*	*ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2*	*R*	*EL05 12*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ
38	**EL0512R000202026A**	*GR0512R000202026A*	*ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1*	*R*	*EL05 12*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ
39	**EL0512R000204028N**	*GR0512R000204028N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΣΠΡΟ Ρ.*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
40	**EL0512R000206030N**	*GR0512R000206030N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 1*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
41	**EL0512R000206031N**	*GR0512R000206031N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
			ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 2										
42	**EL0512R000208035N**	*GR0512R000208035N*	*ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΛΑΓΚΑΒΙΤΣΑ Ρ.*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
43	**EL0512R000210036N**	*GR0512R000210036N*	*ΤΥΡΙΑ Π.*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
44	**EL0512R000212037N**	*GR0512R000212037N*	*ΣΜΟΛΙΤΣΑΣ Π.*	*R*	*EL05 12*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
45	**EL0512R000212138H**	*GR0512R000212138H*	*ΚΛΗΜΑΤΙΑΣ Ρ.*	*R*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
46	**EL0512R000212139A**	*GR0512R000212139A*	*ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ*	*R*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΚΑΛΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
47	**EL0512T0001N**	*GR0512T0001N*	*Εκβολές Καλαμά*	*T*	*EL05 12*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
48	**EL0513C0004N**	*GR0513C0004N*	*Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο*	*C*	*EL05 13*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
49	**EL0513C0005N**	*GR0513C0005N*	*Ακτές Πάργας*	*C*	*EL05 13*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
50	**EL0513C0006N**	*GR0513C0006N*	*Όρμος Νικοπόλεως*	*C*	*EL05 13*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ
51	**EL0513C0007N**	*GR0513C0007N*	*Βόρειος Αμβρακικός κόλπος*	*C*	*EL05 13*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
52	**EL0513R000101042N**	*GR0513R000101042N*	*ΑΡΕΘΟΥΑ Ρ.*	*R*	*EL05 13*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
53	**EL0513R000200045N**	*GR0513R000200045N*	*ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2*	*R*	*EL05 13*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
54	**EL0513R000200046N**	*GR0513R000200046N*	*ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3*	*R*	*EL05 13*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
55	**EL0513R000200047N**	*GR0513R000200047N*	*ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 4*	*R*	*EL05 13*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
56	**EL0513R000201043N**	*GR0513R000201043N*	*ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1*	*R*	*EL05 13*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
57	**EL0513R000202044N**	*GR0513R000202044N*	*ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΩΚΤΟΣ (ΒΟΥΒΟΣ)*	*R*	*EL05 13*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
58	**EL0513T0004N**	*GR0513T0004N*	*Λιμνοθάλασσα Μάζωμα*	*T*	*EL05 13*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
59	**EL0514R000100048N**	*GR0514R000100048N*	*ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΚΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΚΗ
60	**EL0514R000102049N**	*GR0514R000102049N*	*ΜΑΝΤΑΝΗ Ρ.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
61	**EL0514R000200051N**	*GR0514R000200051H*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 14*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ
62	**EL0514R000200054N**	*GR0514R000200054N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
63	**EL0514R000200055N**	*GR0514R000200055N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
64	**EL0514R000200056N**	*GR0514R000200056N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
65	**EL0514R000200063N**	*GR0514R000200063N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6*	*R*	*EL05*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ	ΚΑΛΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
					14					(1)		(1)	
66	**EL0514R000200064N**	*GR0514R000200064N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
67	**EL0514R000200065N**	*GR0514R000200065N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
68	**EL0514R000200072N**	*GR0514R000200072N*	*ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
69	**EL0514R000201050N**	*GR0514R000201050H*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 14*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
70	**EL0514R000202052N**	*GR0514R000202052N*	*ΡΕΤΣΑΝΟΡΡΕΜΑ*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
71	**EL0514R000203068N**	*GR0514R000203068N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 9*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
72	**EL0514R000204053N**	*GR0514R000204053N*	*ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
73	**EL0514R000206057N**	*GR0514R000206057N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
74	**EL0514R000206058N**	*GR0514R000206058N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
75	**EL0514R000206060N**	*GR0514R000206060N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 3*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
76	**EL0514R000206061N**	*GR0514R000206061N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 4*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
77	**EL0514R000206062N**	*GR0514R000206062N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
78	**EL0514R000206159N**	*GR0514R000206159N*	*ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
79	**EL0514R000208066H**	*GR0514R000208066H*	*ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 14*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ
80	**EL0514R000208067N**	*GR0514R000208067N*	*ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
81	**EL0514R000210069N**	*GR0514R000210069N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
82	**EL0514R000210071N**	*GR0514R000210071N*	*ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
83	**EL0514R000210170N**	*GR0514R000210170N*	*ΣΟΥΡΙΚΑ Ρ.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
84	**EL0514R000212073N**	*GR0514R000212073N*	*ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.*	*R*	*EL05 14*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
85	**EL0514RL00200003H**	*GR0514L000000003H*	*ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ*	*RL*	*EL05 14*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ
86	**EL0514RL00200002H**	*GR0514L000000002H*	*ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ ΙΙ*	*RL*	*EL05 14*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ
87	**EL0514T0002N**	*GR0514T0002N*	*Εκβολές Αράχθου*	*T*	*EL05 14*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ
88	**EL0534C0008N**	*GR0534C0008N*	*Ακτές Παξών*	*C*	*EL05 34*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
89	**EL0534C0009N**	*GR0534C0009N*	*Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας*	*C*	*EL05 34*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
90	**EL0534C0010N**	*GR0534C0010N*	*Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες*	*C*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
91	**EL0534C0011H**	*GR0534C0011H*	*Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας*	*C*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
92	**EL0534C0012N**	*GR0534C0012N*	*Ν. Οθωνοί*	*C*	*EL05 34*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
93	**EL0534C0013N**	*GR0534C0013N*	*Ν. Ερεικούσα*	*C*	*EL05 34*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
94	**EL0534R000101074N**	*GR0534R000101074N*	*ΠΟΤΑΜΙ*	*R*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
95	**EL0534R000301075N**	*GR0534R000301075N*	*ΜΕΣΑΓΓΗΣ Ρ.*	*R*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
96	**EL0534R000501076N**	*GR0534R000501076N*	*ΦΟΝΙΣΑΣ Π.*	*R*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
97	**EL0534T0005N**	*GR0534T0005N*	*Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρας)*	*T*	*EL05 34*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΕΛΛΙΠΗΣ
98	**EL0534T0006N**	*GR0534T0006N*	*Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη*	*T*	*EL05 34*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΑΜΗΛΟ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΑΜΗΛΟ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ
99	**EL0534T0007N**	*GR0534T0007N*	*Λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου*	*T*	*EL05 34*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΑΜΗΛΟ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΑΜΗΛΟ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ
100	**EL0546R000200078N**	*GR0546R000200078N*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. 2*	*R*	*EL05 46*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
101	**EL0546R000200080N**	*GR0546R000200080H*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. 3*	*R*	*EL05 46*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
102	**EL0546R000200081N**	*GR0546R000200081N*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. 4*	*R*	*EL05 46*	*ΥΨΗΛΗ*	*ΚΑΛΗ*	*ΥΨΗΛΗ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΜΕΤΡΙΑ
103	**EL0546R000200082N**	*GR0546R000200082N*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. 5*	*R*	*EL05 46*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
104	**EL0546R000201077N**	*GR0546R000201077N*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. 1*	*R*	*EL05 46*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΚΑΛΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΚΑΛΗ
105	**EL0546R000202079N**	*GR0546R000202079N*	*ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ*	*R*	*EL05 46*	*ΚΑΛΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	ΜΕΤΡΙΑ*	ΧΑΜΗΛΟ (1)	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (0)	ΑΓΝΩΣΤΗ

ΔΕΙΚΤΗΣ Υ.Σ. ΣΕ ΧΑΡΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ.	*ΚΩΔΙΚΟΣ Υ.Σ. (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*	ΟΝΟΜΑ Υ.Σ.	ΚΑΤ (1)	ΛΑΠ.	*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ (Πρώτο ΣΔΛΑΠ)*			*ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΣ* Πρώτη Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ				
						ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	*ΧΗΜΙΚΗ*	*ΣΥΝΟΛΙΚΗ*	ΟΙΚ/ΓΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΟΙΚΟΛ. ΤΑΞ/ΣΗΣ.	ΧΗΜΙΚΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠ/ΝΗΣ ΧΗΜ. ΤΑΞ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
106	**EL0546T0003N**	*GR0546T0003N*	*Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού*	*T*	*EL05 46*	*ΜΕΤΡΙΑ*	*ΑΓΝΩΣΤΗ*	*ΜΕΤΡΙΑ*	ΜΕΤΡΙΑ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΚΑΛΗ	ΥΨΗΛΟ (3)	ΜΕΤΡΙΑ

(1) C: Παράκτια ΥΣ (Coastal water body)
R: Ποτάμια ΥΣ (River water body) – RL:Ταμιευτήρες (Ποτάμια ΙΤΥΣ)
L: Λιμναία ΥΣ (Lake water body)
T: Μεταβατικά ΥΣ (Transitional water body)

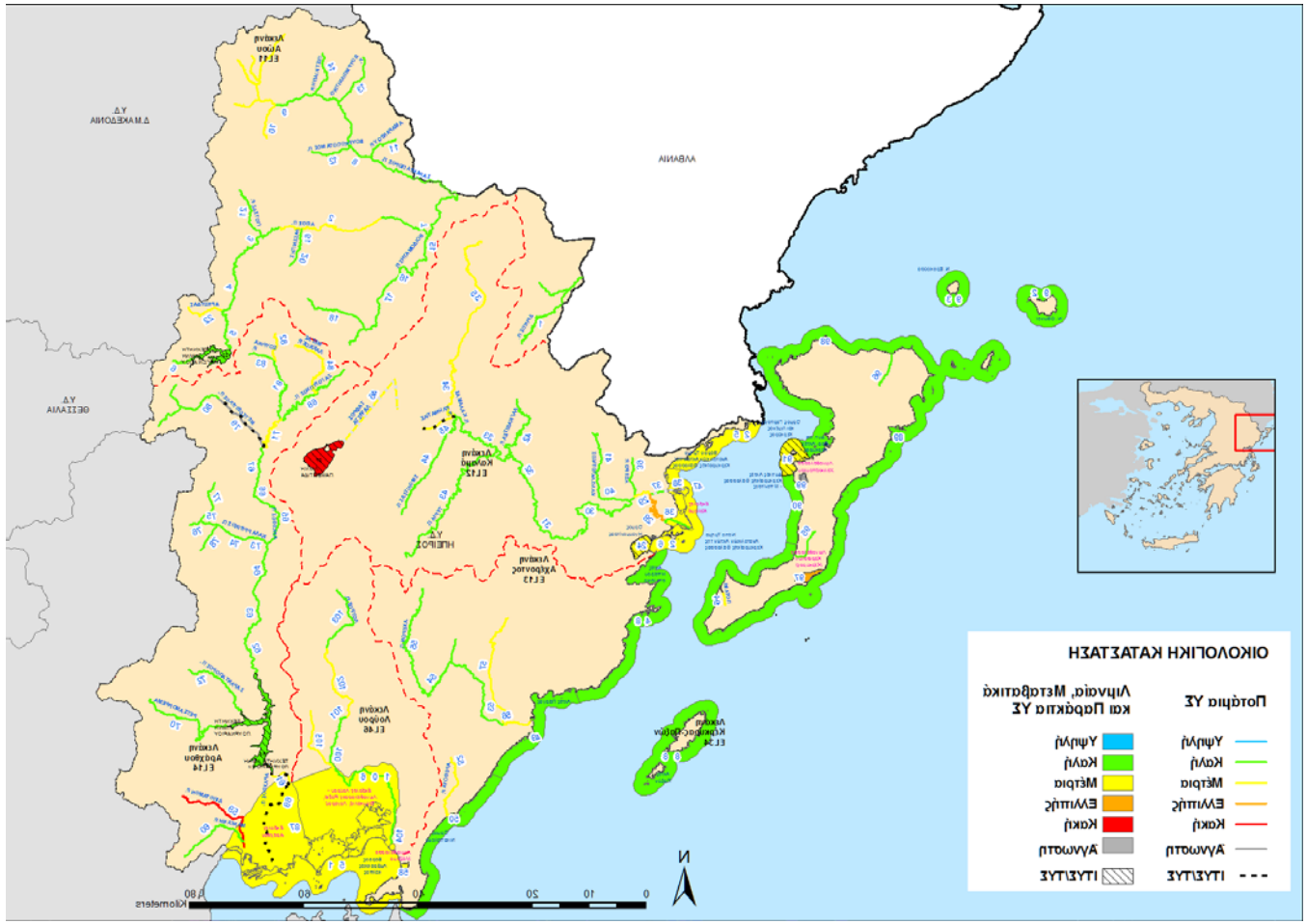

Σχήμα 4.2-16 Χάρτης ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

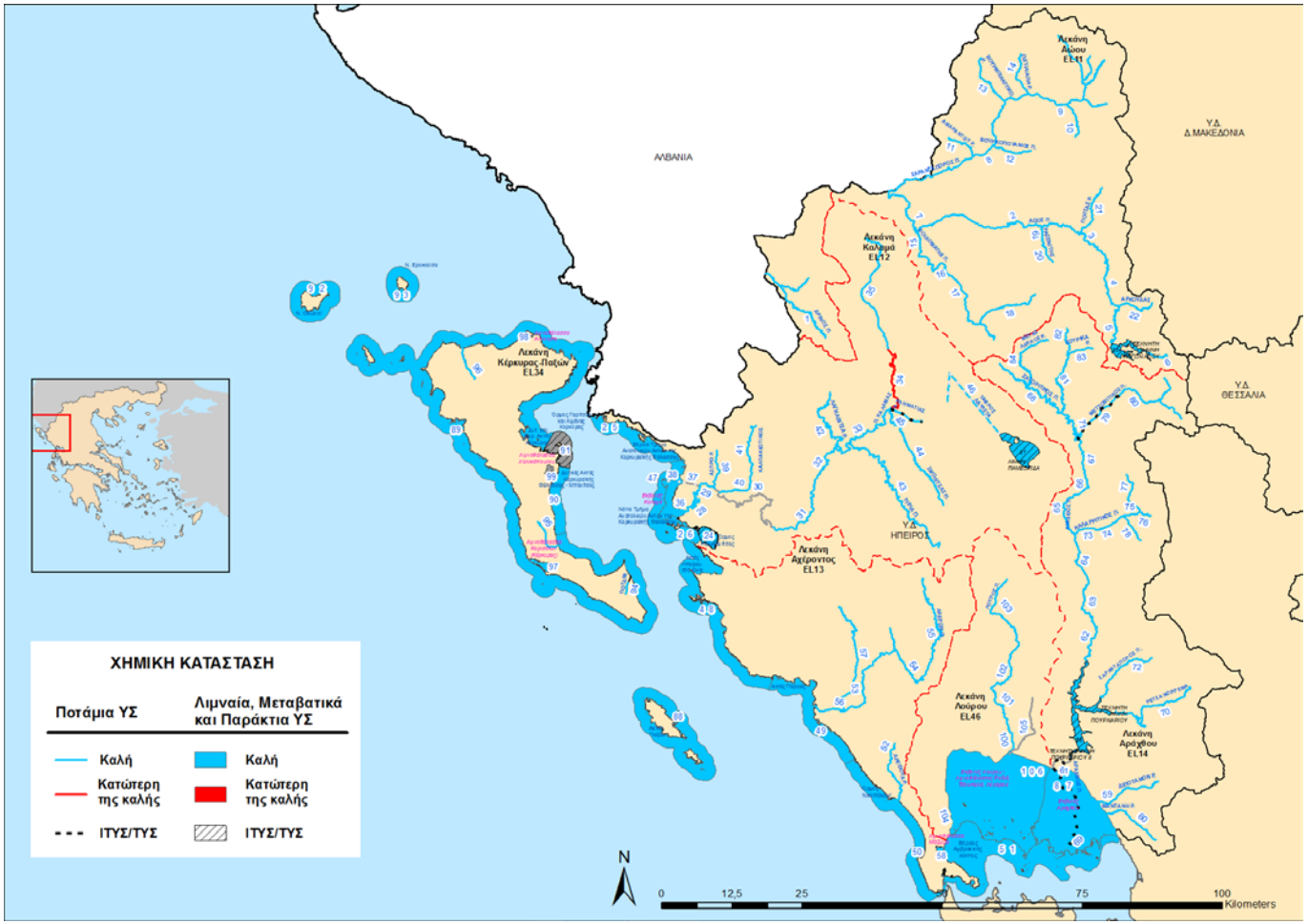

Σχήμα 4.2-17 Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

4.2.5.2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου αναγνωρίστηκαν **27 υπόγεια υδατικά συστήματα**.

Το πρώτο βήμα για τα υπόγεια ύδατα σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ είναι ο χαρακτηρισμός των υπόγειων υδάτων σε υδατικά συστήματα και ο προσδιορισμός των χρήσεων και ανθρωπογενών πιέσεων σε αυτά, με σκοπό την αξιολόγηση του κινδύνου που διατρέχουν να μην πληρούν τους στόχους της Οδηγίας (άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ). Σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ, η οριοθέτηση των υπογείων υδατικών συστημάτων βασίζεται σε γεωλογικά και υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά (Άρθρο 2.2, 2.12). Το αρχικό κριτήριο διαχωρισμού των υπογείων υδατικών συστημάτων αποτελεί η υδρολιθολογική συμπεριφορά των σχηματισμών που φιλοξενούν τις υπόγειες υδροφορίες. Διακρίνονται έτσι οι παρακάτω κατηγορίες:

- Καρστικά συστήματα υπογείων υδάτων
- Κοκκώδη συστήματα υπογείων υδάτων
- Ρωγματώδη συστήματα υπογείων υδάτων

Κάποια από τα υπόγεια υδατικά συστήματα περιλαμβάνουν περισσότερους του ενός τύπους επιμέρους υδροφοριών (καρστικός, κοκκώδης, ρωγματώδης).

Με την έγκριση των πρώτων Διαχειριστικών Σχεδίων έγινε ο προσδιορισμός της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης με βάση όλα τα υφιστάμενα κατά την περίοδο εκείνη, δεδομένα ποιότητας των υπογείων υδατικών συστημάτων.

Στην παρούσα 1η Αναθεώρηση των Διαχειριστικών σχεδίων για την ποιοτική (χημική) κατάσταση αξιολογούνται τα αποτελέσματα του δικτύου παρακολούθησης για την τριετία 2013-2015 με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της θυγατρικής για τα υπόγεια νερά 2006/118 λαμβάνοντας υπόψη και τα κατευθυντήρια κείμενα που έχουν προκύψει από ομάδες εργασίας στα πλαίσια της ΕΕ.

Τα αποτελέσματα του υφιστάμενου δικτύου παρακολούθησης συναξιολογούνται με τα παλαιότερα δεδομένα για την τελική αξιολόγηση της ποιοτικής κατάστασης των ΥΥΣ. Η συναξιολόγηση αυτή κρίνεται αναγκαία τόσο για τα ΥΥΣ που περιέχουν σημεία του Δικτύου Παρακολούθησης όσο και πλέον επιτακτικά για τα συστήματα εκείνα που δεν περιλαμβάνουν στην έκταση τους αντίστοιχα σημεία.

Συμπληρωματικά των δεδομένων του Δικτύου παρακολούθησης, στις περιοχές με απουσία ή περιορισμένο αριθμό σημείων έχουν χρησιμοποιηθεί τα αποτελέσματα του Προγράμματος Ελέγχου Ποιότητας Αρδευτικών Υδάτων που εκτελεί το ΥΠΠΑΤ.

Κατά τη συνολική αξιολόγηση της χημικής κατάστασης για την παρούσα διαχειριστική περίοδο πέραν των σημείων του Δικτύου Παρακολούθησης συναξιολογήθηκαν και οι παλαιότερες μετρήσεις στις οποίες βασίστηκαν τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης (ιδιαίτερα στην περίπτωση μη καλής κατανομής των σημείων του δικτύου παρακολούθησης στην

έκταση του ΥΥΣ και πολύ περισσότερο όταν δεν έχουμε σημεία του δικτύου παρακολούθησης σε κάποιο ΥΥΣ). Στην περίπτωση αυτή συναξιολογούνται η αρχική κατάσταση του ΥΥΣ όπως προσδιορίστηκε στο 1ο Σχέδιο Διαχείρισης, τα παλαιότερα στοιχεία με τις πιέσεις, σημειακές και διάχυτες, που συναντώνται στην έκταση του ΥΥΣ και το φυσικό υπόβαθρο.

Ο τελικός χαρακτηρισμός της κατάστασης ενός ΥΥΣ εξαρτάται τόσο από την αξιολόγηση της χημικής, όσο και από την αξιολόγηση της **ποσοτικής** του **κατάστασης**. Η καλή ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδάτων εξασφαλίζει τους διαθέσιμους υδατικούς πόρους και τη μη εξάντληση του υδροφορέα από το μακροπρόθεσμο μέσο ετήσιο όγκο άντλησης που ενδέχεται να υπερβαίνει τον όγκο του φυσικού εμπλουτισμού τον οποίο δέχεται ένα σύστημα. Η αξιολόγηση της ποσοτικής κατάστασης στηρίζεται στη μελέτη της κύμανσης της υπόγειας στάθμης και ειδικότερα στην εκτίμηση-καταγραφή των υπερετήσιων τάσεων που καταγράφονται.

Για την ποσοτική αξιολόγηση των ΥΥΣ λήφθηκε υπόψη η κατάσταση του συστήματος όπως έχει προσδιορισθεί στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης (2013) και στη συνέχεια, όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και υδρογεωλογικά δεδομένα.

Ο προσδιορισμός του έτους αναφοράς, για τον καθορισμό της ποσοτικής κατάστασης, ιδιαίτερα σε περίπτωση συστημάτων που βρίσκονται σε διαπιστωμένο καθεστώς υπερεκμετάλλευσης (1ο Σχέδιο Διαχείρισης 2013), είναι ιδιαίτερα σημαντικός και πρέπει να λαμβάνει υπόψη προγενέστερες μετρήσεις στάθμης πέραν αυτών της περιόδου 2013-2015.

Από τα **27 υπόγεια ΥΣ**, **1 υπόγειο ΥΣ** (Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας - EL0500140) κρίθηκε ότι έχει **κακή χημική** αλλά **καλή ποσοτική κατάσταση.** Στη συνέχεια, παρατίθενται στον Πίνακα 4.2.-16 και τα αποτελέσματα της ανάλυσης των υπόγειων ΥΣ όσον στην αξιολόγηση της ποσοτικής (βλ. Σχήμα 4.2.-18) και χημικής τους κατάστασης (βλ. Σχήμα 4.2.-19) και στη διάγνωση τάσεων (πτώση της στάθμης και συγκεντρώσεις ρύπων).

Πίνακας 4.2-16 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα ΥΔ Ηπείρου και η κατάσταση τους

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Τοπικές Υπερβάσεις ιχνοστοιχείων	Παράμετροι για τις οποίες προτείνονται αποκλίσεις από τις ΑΑΤ της ΥΑ 1811/2011 και αντίστοιχες προτεινόμενες ΑΑΤ
EL0500100	Σύστημα Τύμφης	■Καλή	■Καλή		SO4=1010mg/l
EL0500220	Σύστημα Σαρανταπόρου-Αώου	■Καλή	■Καλή		Cl=460mg/l
EL0500230	Σύστημα Σμόλικα-Μαυροβουνίου	■Καλή	■Καλή		
EL050A060	Σύστημα Μουργκάνας	■Καλή	■Καλή		

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Τοπικές Υπερβάσεις ιχνοστοιχείων	Παράμετροι για τις οποίες προτείνονται αποκλίσεις από τις ΑΑΤ της ΥΑ 1811/2011 και αντίστοιχες προτεινόμενες ΑΑΤ
EL050A070	Σύστημα Φιλιατών-Ηγουμενίτσας	Καλή	Καλή	Fe, Mn	Cl=1000mg/l, SO4=420mg/l
EL0500080	Σύστημα Μέσου Ρου Καλαμά	Καλή	Καλή		
EL0500110	Σύστημα Κληματιάς	Καλή	Καλή	Al, Fe, Mn	SO4=935mg/l
EL0500120	Σύστημα Κασιδιάρη	Καλή	Καλή		SO4=295mg/l
EL0500180	Σύστημα Μιτσικελίου-Βελλά	Καλή	Καλή	Fe, Mn	
EL050A190	Σύστημα Πωγώνιανης	Καλή	Καλή		SO4=900mg/l
EL0500200	Σύστημα υδροφοριών Π. Καλαμά	Καλή	Καλή		
EL0500210	Σύστημα Κουρέντων	Καλή	Καλή		
EL0500090	Σύστημα υδροφοριών Σουλίου - Παραμυθιάς	Καλή	Καλή		SO4=960mg/l
EL0500130	Σύστημα Κορώνης	Καλή	Καλή		Cl=970mg/l, SO4=260mg/l
EL0500140	Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας	Κακή	Καλή	Al, Fe, Mn	
EL0500170	Σύστημα Πάργας	Καλή	Καλή	Al, Fe, Mn	Cl=900mg/l
EL0500260	Σύστημα υδροφοριών Άνω ρου Αχέροντος-ρέματος Αρέθουα	Καλή	Καλή		
EL0500270	Σύστημα εκβολών π.Αχέροντα - π.Κωκυτού	Καλή	Καλή		
EL0500240	Σύστημα υδροφοριών Άραχθου	Καλή	Καλή		
EL0500150	Σύστημα Λούρου	Καλή	Καλή	Al, Fe, Mn	Cl=390mg/l, SO4=370mg/l
EL0500160	Σύστημα Άρτας	Καλή	Καλή	Al, Fe, Mn	
EL0500250	Σύστημα Ζαλόγγου	Καλή	Καλή	Al, Fe	
EL0500010	Σύστημα Ασβεστολίθων Ν. Κέρκυρας	Καλή	Καλή	Fe, Mn	Cl=1000mg/l, SO4=640mg/l
EL0500020	Σύστημα Τριαδικών Λατυποπαγών Ν.	Καλή	Καλή		SO4=770mg/l

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	Ποιοτική (χημική) κατάσταση	Ποσοτική κατάσταση	Τοπικές Υπερβάσεις ιχνοστοιχείων	Παράμετροι για τις οποίες προτείνονται αποκλίσεις από τις ΑΑΤ της ΥΑ 1811/2011 και αντίστοιχες προτεινόμενες ΑΑΤ
	Κέρκυρας				
EL0500030	Σύστημα Κοκκωδών Υδροφοριών Ν. Κέρκυρας	■Καλή	■Καλή	Fe, Mn, Al	SO4=1000mg/l
EL0500040	Σύστημα Ν. Παξών - Αντίπαξων	■Καλή	■Καλή		Cl=3350mg/l, SO4=470mg/l
EL0500050	Σύστημα Ν. Οθωνών - Ερεικούσας-Μαθρακίου	■Καλή	■Καλή		Cl=2500mg/l, SO4=510mg/l

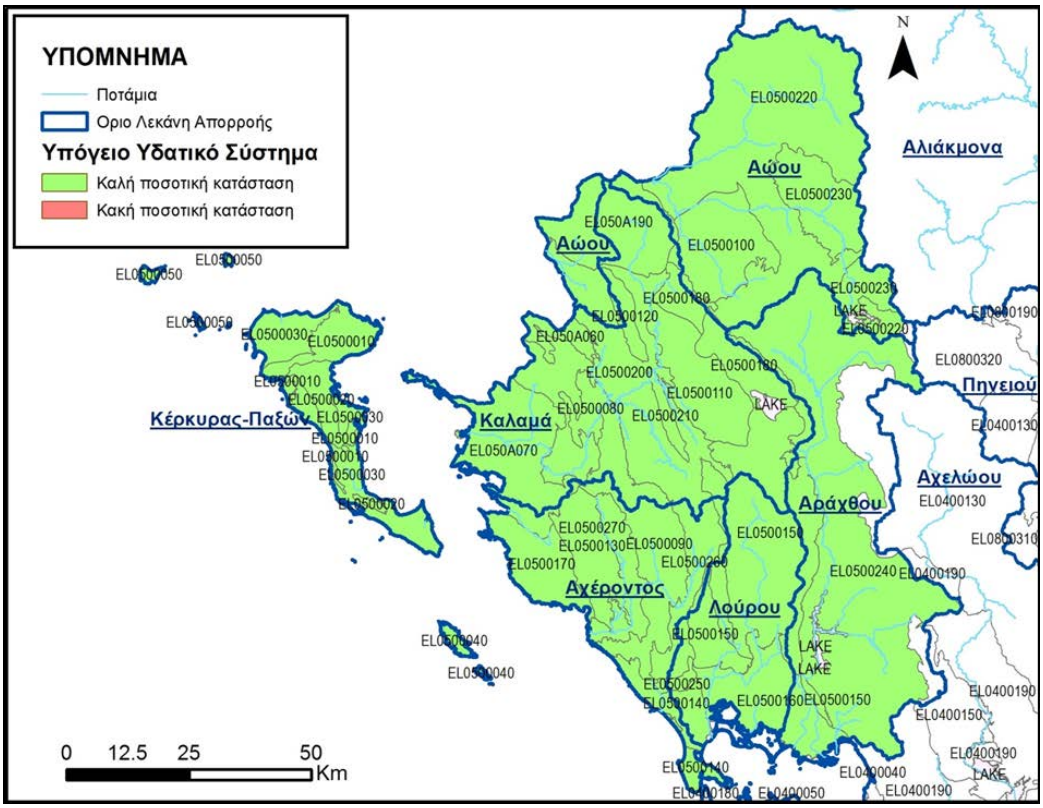

Σχήμα 4.2-18 Χάρτης ταξινόμησης της ποσοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

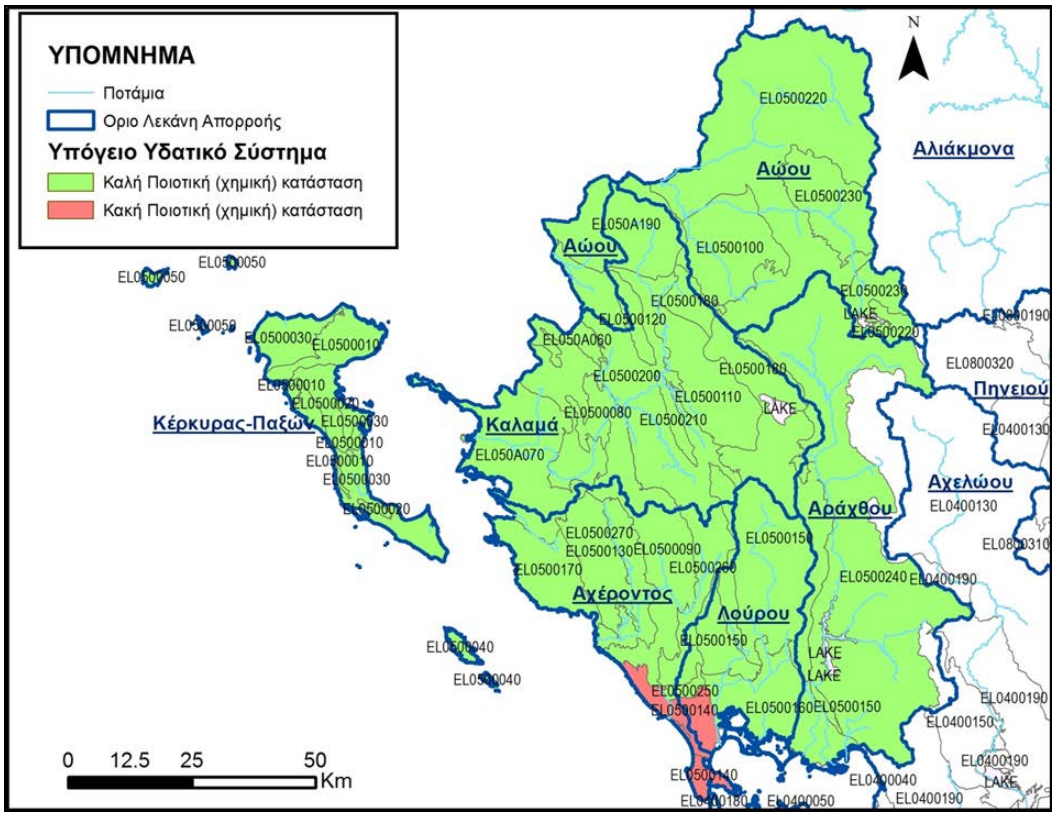

Σχήμα 4.2-19 Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

4.2.6 ΠΙΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα βασικά στάδια της ανάλυσης των ανθρωπογενών πιέσεων είναι τα εξής:

- Ο προσδιορισμός των κύριων δραστηριοτήτων και των πιέσεων
- Ο προσδιορισμός των δυνητικά σημαντικών πιέσεων
- Ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση των επιπτώσεων και
- Η αποτίμηση της πιθανότητας μη επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων έως το 2021

Ως ανθρωπογενείς πιέσεις στα υδατικά συστήματα, ορίζεται το σύνολο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν τα υδατικά συστήματα της περιοχής, στην οποία αναπτύσσονται. Οι πιέσεις αυτές χαρακτηρίζονται ως σημαντικές εφόσον αποτελούν αιτία για τα ΥΣ να κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους. Αναλυτικά στοιχεία για τις ανρθωπογενείς πιέσεις περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο 6.4 της παρούσας μελέτης.

Όλες οι πηγές ρύπανσης διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

- Σημειακές πηγές ρύπανσης
- Διάχυτες πηγές ρύπανσης
- Έργα ρύθμισης της ροής νερού και υδρομορφολογικές αλλοιώσεις
- Απολήψεις ύδατος
- Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων
- Μεταβολή στάθμης υπόγειου νερού ή του όγκου
- Άλλα είδη ανθρωπογενών πιέσεων
- Επιβάρυνση των υδάτων από άλλες πηγές

4.2.6.1 Σημειακές πηγές ρύπανσης

Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των εν λόγω πιέσεων περιλαμβάνει:

- Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)
- Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη
- Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες
- Βιομηχανικές μονάδες
- Κτηνοτροφικές μονάδες
- Υδατοκαλλιέργειες – Ιχθυοκαλλιέργειες
- Διαρροές από ΧΑΔΑ και ΧΥΤΑ

Από τις ανωτέρω επιμέρους πηγές ρύπανσης εκτιμώνται οι τελικές ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων BOD, N και P που παράγονται στην περιοχή μελέτης.

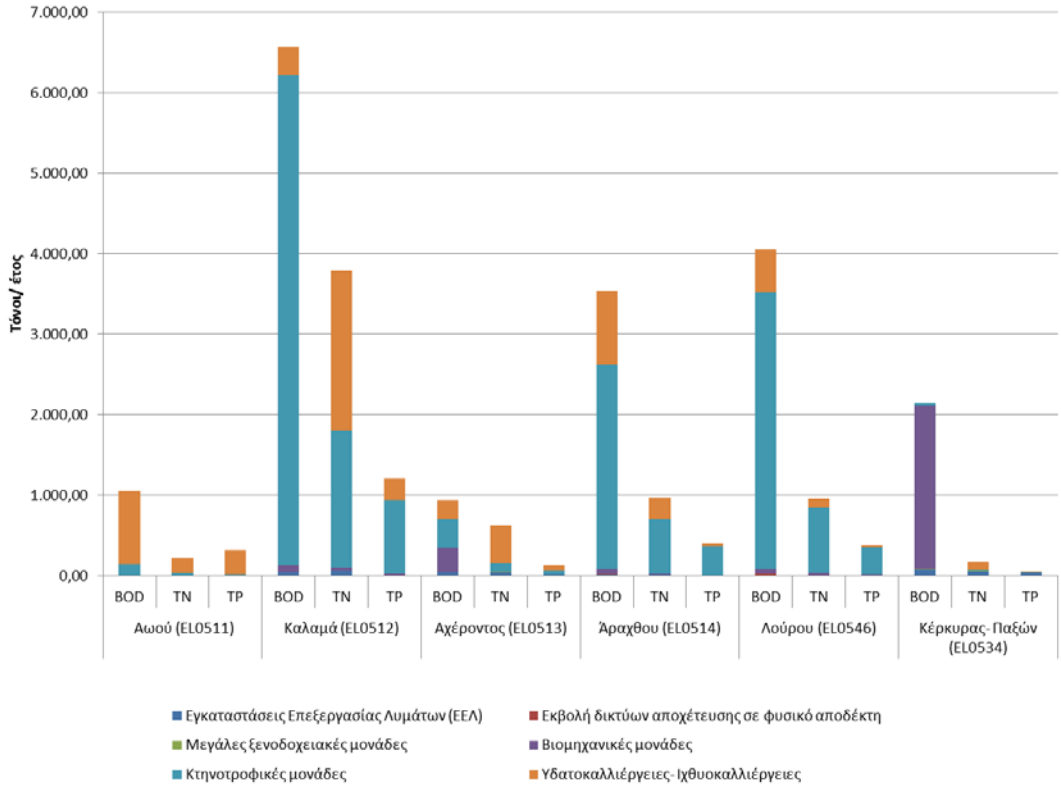

Σχήμα 4.2-20 Συνολικά ετήσια φορτία BOD, N και P που παράγονται στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0511), (EL0512), (EL0513), (EL0514), (EL0546), (EL0534) από σημειακές πηγές ρύπανσης

Στο Σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το σύνολο των σημειακών πηγών ρύπανσης για το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL 05).

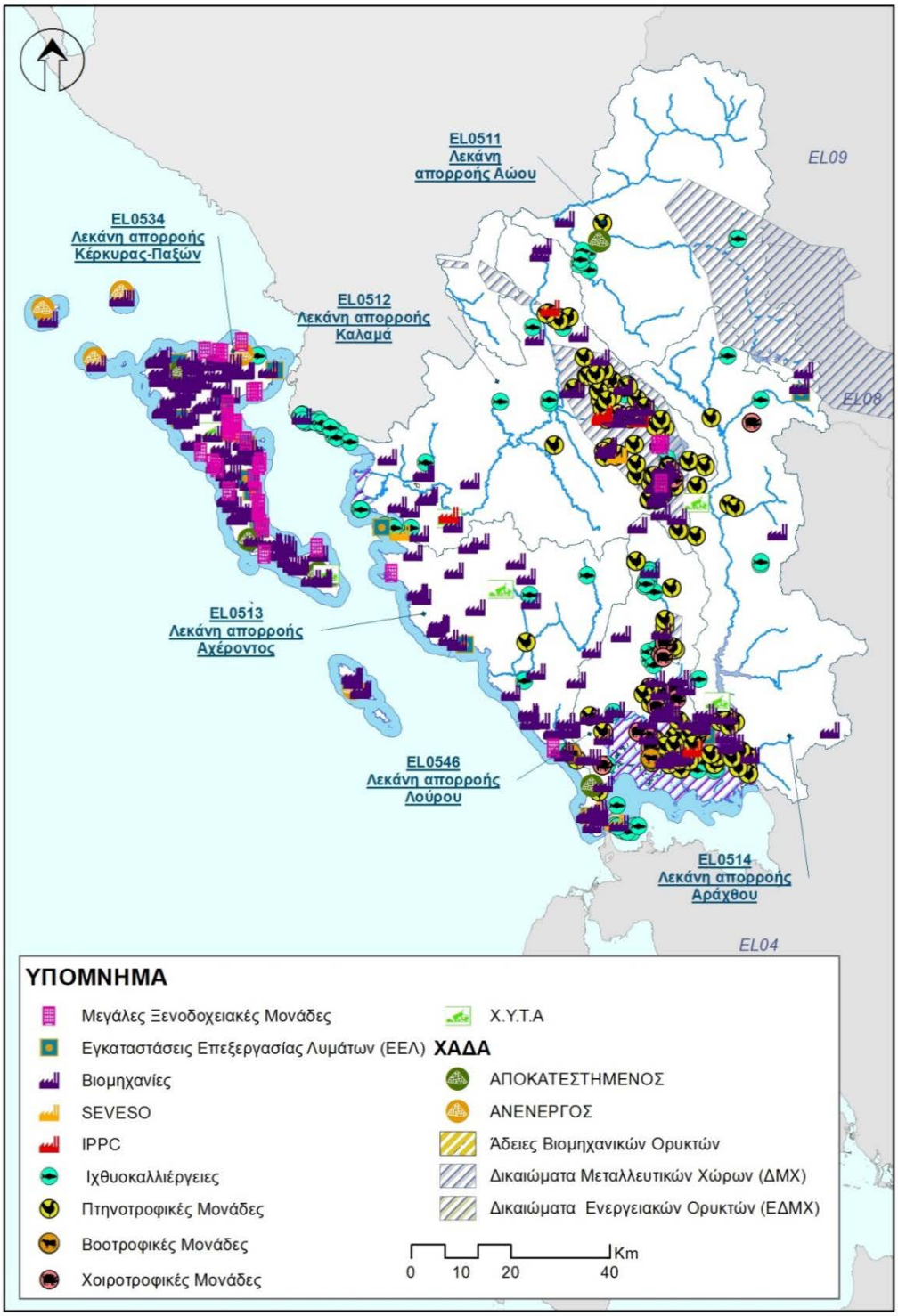

Σχήμα 4.2-21 Σημειακές πιέσεις στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου EL05

4.2.6.2 Διάχυτες πηγές ρύπανσης

Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των εν λόγω πιέσεων περιλαμβάνει:

- Γεωργικές δραστηριότητες
- Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ
- Κτηνοτροφία (ποιμενική)
- Επιβάρυνση των υδάτων από άλλες πηγές

Από τις ανωτέρω επιμέρους πηγές ρύπανσης προκύπτουν οι τελικές ετήσιες ποσότητες επιφανειακών ρυπαντικών φορτίων BOD, N και P που παράγονται στην περιοχή μελέτης. Σημειώνεται ότι οι ρύποι που παράγονται από τις κτηνοτροφικές μονάδες, παρόλο που αποτελούν σημειακή πηγή ρύπανσης, συνυπολογίζονται στις διάχυτες πιέσεις και λαμβάνονται υπόψη στην παρούσα ενότητα.

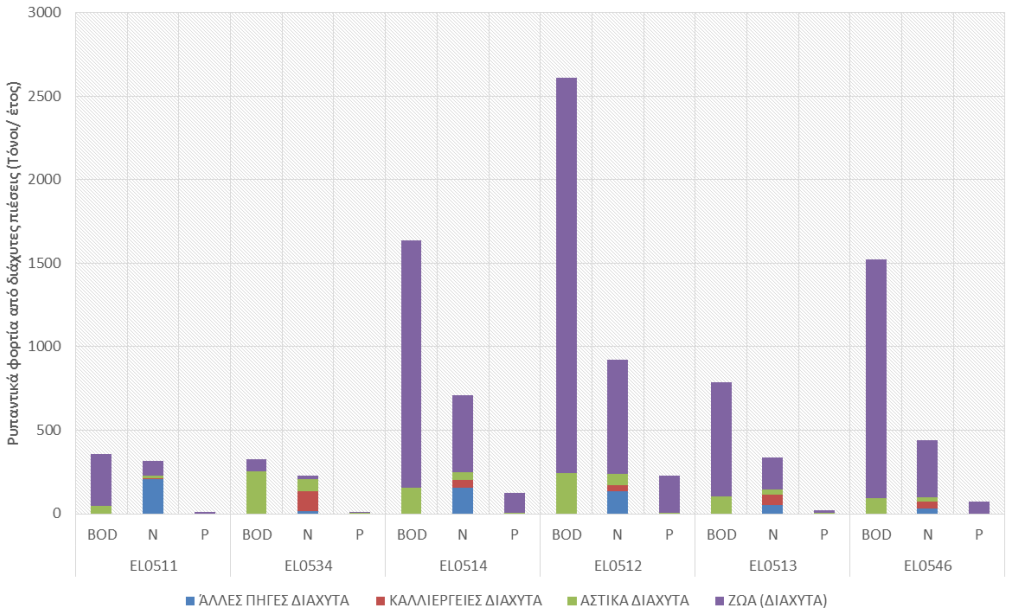

Σχήμα 4.2-22 Συνολικά ετήσια επιφανειακά φορτία BOD, N και P που παράγονται στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0511), (EL0512), (EL0513), (EL0514), (EL0546), (EL0534) από διάχυτες πηγές ρύπανσης

4.2.6.3 Υδρομορφολογικές πιέσεις

Στον παρακάτω Πίνακα, φαίνονται συγκεντρωτικά στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου οι τύποι των παρεμβάσεων που ασκούν υδρομορφολογικές πιέσεις, η συχνότητα εμφάνισής

τους, καθώς και ο μέρος βαθμός αξιολόγησής τους, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που εφαρμόσθηκαν ανά επιφανειακό υδατικό σύστημα.

Πίνακας 4.2-17 Στατιστικά στοιχεία υδρομορφολογικών αλλοιώσεων στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΛΛΟΙΩΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ	ΜΕΣΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Επεμβάσεις σε υδατορεύματα	6	8	3,5
Υδροηλεκτρικά Φράγματα	2	3	3,5
Έργα διαχείρισης ποταμών (διευθετήσεις, αναχώματα)	2	3	Τεχνητά ΥΣ
Έργα ρύθμισης ροής	2	2	Ποιοτικά
Επεμβάσεις σε φυσικές λίμνες	1	1	3,5
Έργα απόληψης υδάτων	1	1	3,5
Επεμβάσεις σε ακτές και παράκτια νερά	2	2	3,5
Τροποποιήσεις της ακτογραμμής	2	2	3,5
ΣΥΝΟΛΟ ΥΔ05	9	11	3,5

4.2.6.4 Απολήψεις ύδατος

Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των δραστηριοτήτων και χρήσεων που εξετάστηκαν περιλαμβάνει:

- Πόσιμο νερό (Ύδρευση και Τουρισμός)
- Άρδευση
- Νερό κτηνοτροφίας
- Νερό βιομηχανίας

Από τις ανωτέρω επιμέρους κατηγορίες προκύπτουν οι συγκεντρωτικές εκτιμώμενες απολήψεις ύδατος που πραγματοποιούνται στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου 449 hm^3 ανά έτος. Από αυτές, το μεγαλύτερο μέρος τους προορίζεται για άρδευση (376 hm^3), ένα σημαντικό μέρος για πόσιμο νερό (58 hm^3), ενώ σαφώς μικρότερες είναι οι εκτιμώμενες απολήψεις για κτηνοτροφία (10 hm^3) βιομηχανία αντίστοιχα (4,5 hm^3). Η κατανομή των διαφόρων χρήσεων στις απολήψεις που πραγματοποιούνται στο EL05, φαίνεται στο παρακάτω γράφημα.

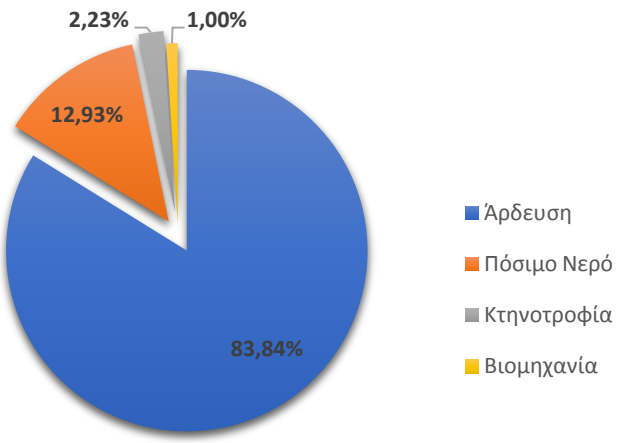

Σχήμα 4.2-23 Κατανομή ετήσιων απολήψεων νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

Οι λοιπές πιέσεις περιλαμβάνουν επιγραμματικά:

- Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες (ορυχεία, μεταλλεία)
- Μονάδες αφαλάτωσης
- Λιμάνια - Μαρίνες - Ναυσιπλοΐα
- Τεχνητός εμπλουτισμός των υπογείων υδάτων
- Μεταβολή υπόγειας στάθμης και ποσότητας υπογείων νερών εξαιτίας υπογείων εκμεταλλεύσεων ή κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων

Από τις επιμέρους πηγές ρύπανσης των σημειακών, των διάχυτων πιέσεων και των άλλων ειδών ανθρωπογενών πιέσεων προκύπτουν, όπως φαίνεται από το παρακάτω Σχήμα 4.2-20, οι συνολικές τελικές ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων BOD, N και P που παράγονται στην περιοχή μελέτης.

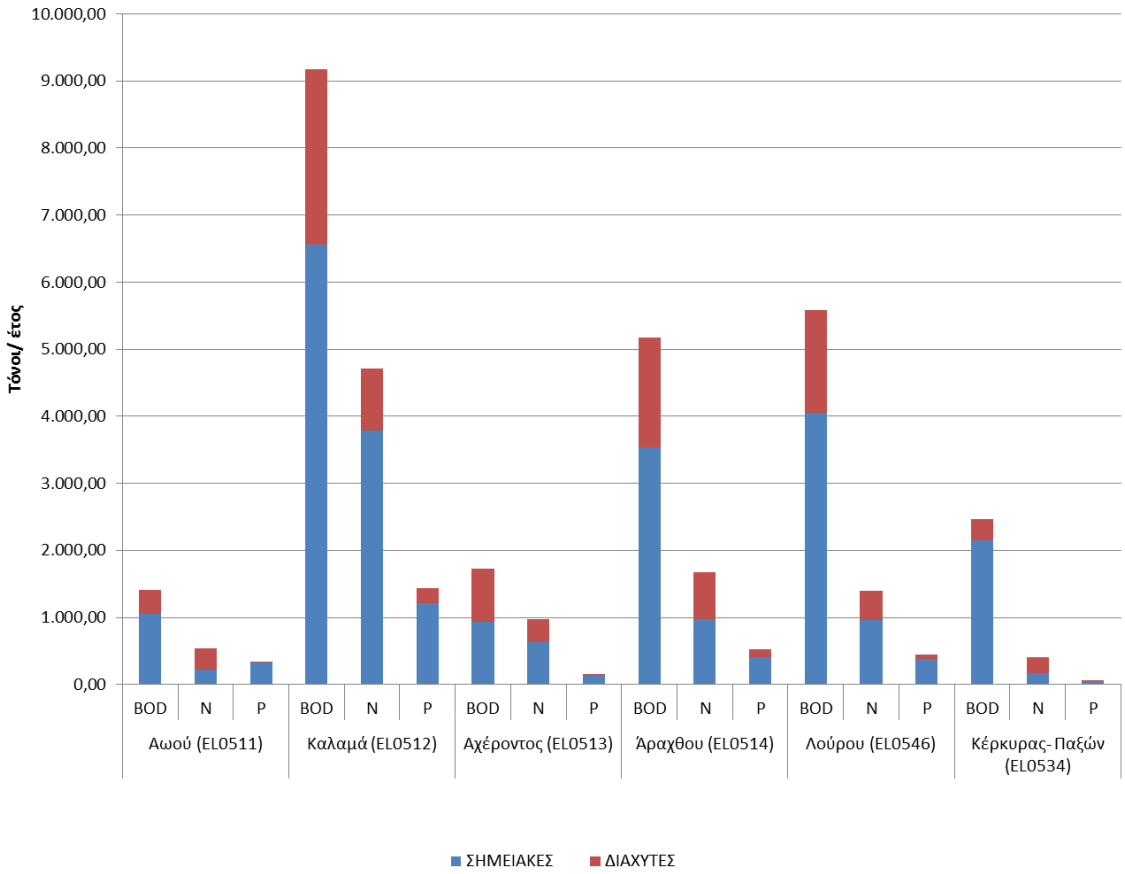

Σχήμα 4.2-24 Συνολικά ετήσια επιφανειακά φορτία BOD, N και P που παράγονται στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0511), (EL0512), (EL0513), (EL0514), (EL0546), (EL0534) από όλες τις πηγές ρύπανσης

4.2.6.5 Εκτίμηση των επιπτώσεων

Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων και το χαρακτηρισμό των ΥΣ με βάση την πιθανότητα επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας συναξιολογούνται ανά υδατικό σύστημα η ένταση της πίεσης από πηγές ρύπανσης και απολήψεις: υψηλή (Η), μεσαία (Μ), χαμηλή (L), τα διαθέσιμα δεδομένα και τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης και η κρίση του μελετητή, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.

Τα ΥΣ κατατάχθηκαν σε σχέση με το εάν είναι πιθανό να πετύχουν ή όχι τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και τα αποτελέσματα αυτής της άσκησης παρουσιάζονται στο σχήμα που ακολουθεί.

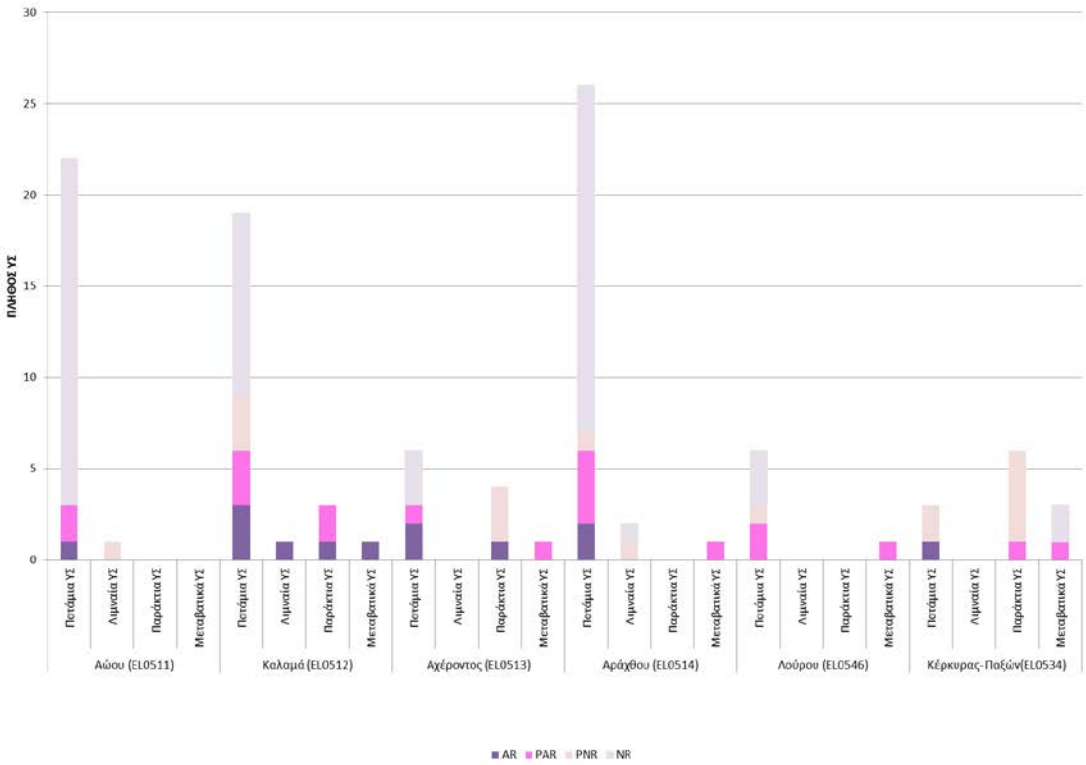

Σχήμα 4.2-25 Εκτίμηση κινδύνου μη επίτευξης στόχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων στις Λεκάνες Απορροής Ποταμών (EL0511), (EL012), (EL0513), (EL0514), (EL0546) και (EL0534)

4.2.7 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες της εφαρμογής της ΟΠΥ καθώς και των διαδικασιών εφαρμογής της. Όπως έχει αναφερθεί αναλυτικά και στο κεφάλαιο 3 της παρούσας μελέτης, η ΟΠΥ θέτει συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς στόχους τόσο για τα επιφανειακά όσο και για τα υπόγεια Υ.Σ., καθώς και για τις προστατευόμενες περιοχές του Άρθρου 6 της ΟΠΥ.

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, πέραν των αναφορών σε επιθυμητές καταστάσεις και των ειδικών απαιτήσεων σε όρους παραμετρικών τιμών ρύπων, σχετίζονται και με τη χρονική στιγμή κατά την οποία θα επιτευχθούν. Ο απόλυτος, από άποψη επιθυμητού αποτελέσματος, χρόνος επίτευξης των στόχων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ήταν το έτος 2015, δηλαδή το έτος ολοκλήρωσης του πρώτου εξαετούς διαχειριστικού κύκλου. Ωστόσο, η ίδια η Οδηγία αναγνώριζε εγγενείς αδυναμίες που οδηγούν στην απομάκρυνση από το στόχο αυτό και στον καθορισμό δύο μελλοντικών οροσήμων που σχετίζονται με τον παρόντα και τον επόμενο διαχειριστικό κύκλο και την ολοκλήρωσή τους τα έτη 2021 και

2027, αντίστοιχα. Το 2027 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των γενικών και ειδικών περιβαλλοντικών στόχων, με την επιφύλαξη των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και όπως αυτό προσαρμόζεται στο Προεδρικό Διάταγμα 51/2007 σχετικά με τους περιβαλλοντικούς στόχους, για την αποτελεσματική εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων που περιλαμβάνονται στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, λαμβάνονται τα μέτρα επίτευξης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών στόχων και ειδικότερα:

α) για τα επιφανειακά ύδατα:

α.1) μέτρα που αποσκοπούν στην **πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων** με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.2) μέτρα που αποσκοπούν στην **προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των συστημάτων των επιφανειακών υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 3 για τα τεχνητά και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, **με σκοπό την επίτευξη καλής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων το αργότερο μέχρι 23.12.2015**, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παραγράφων 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.3) μέτρα που αποσκοπούν στην **προστασία και αναβάθμιση όλων των τεχνητών και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων, με σκοπό την επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015**, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4,

α.4) μέτρα με στόχο την προοδευτική **μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας**,

α.5) τα μέτρα που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις καθορίζονται σε αρμονία με τις διατάξεις τυχόν ισχυουσών διεθνών συνθηκών που ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα.

β) για τα υπόγεια ύδατα:

β.1) μέτρα ώστε να προληφθεί ή **να περιορισθεί η διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια ύδατα και να προληφθεί η υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.2) μέτρα **προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων**, ήτοι της διασφάλισης του ισοζυγίου εισροών- εκροών (άντλησης- φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, **με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των**

υπόγειων υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015 σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 51/2007, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.3) μέτρα για την **αναστροφή κάθε σημαντικής και έμμονης ανοδικής τάσης συγκέντρωσης οιουδήποτε ρύπου**, η οποία οφείλεται σε ανθρώπινη δραστηριότητα **προκειμένου να μειωθεί προοδευτικά η ρύπανση των υπόγειων υδάτων**. Τα μέτρα για την επίτευξη της αναστροφής της τάσης εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα πρότυπα που έχουν καθορισθεί με διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 4.

γ) για τις **προστατευόμενες περιοχές: πρέπει να έχει επιτευχθεί συμμόρφωση με τα πρότυπα και τους στόχους του Π.Δ. 51/2007 το αργότερο μέχρι 23.12.2015, εκτός αν προβλέπεται άλλως στην ισχύουσα νομοθεσία σύμφωνα με την οποία έχουν καθοριστεί οι επιμέρους προστατευόμενες περιοχές**.

Οι γενικοί αυτοί περιβαλλοντικοί στόχοι, που περιγράφουν και αποδίδουν το νόημα της εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, παρουσιάζονται στον Πίνακα 4.2-14 με αναφορά στο είδος των μέτρων εφαρμογής για κάθε κατηγορία ύδατος, σε σχέση με το νομικό πλαίσιο εφαρμογής και εξαίρεσης που προβλέπεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ και στο Π.Δ. 51/2007.

Πίνακας 4.2-18 Περιβαλλοντικοί στόχοι: εφαρμογή και εξαιρέσεις

Κατηγορία υδάτων	Είδος μέτρου εφαρμογής	Περιβαλλοντικός Στόχος	Νομικό Πλαίσιο εφαρμογής	Νομικό Πλαίσιο εξαίρεσης
Επιφανειακά	Προληπτικά	Μη υποβάθμιση	Άρθρο 12 (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §6,7,8 (Π.Δ. 51/2007)
	Προστασίας, αναβάθμισης, αποκατάστασης	Επίτευξη καλής κατάστασης μέχρι το 2015, πλην των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών συστημάτων.	Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007)
	Προστασίας, αναβάθμισης	Επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού ή καλή χημική κατάσταση έως το 2015 για τα Ιδιαιτέρως τροποποιημένα ή τα τεχνητά συστήματα.	Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007)
	Αντιρρυπαντικά	Προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας. Παύση ή σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών.	Άρθρο 16 §1, 8 (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)	Άρθρο 1 (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)
Υπόγεια	Προληπτικά	Περιορισμός διοχέτευσης ρύπων και μη υποβάθμιση του σώματος	Άρθρο 12 (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §6,7,8 (Π.Δ. 51/2007) Άρθρο 12 §4.1 (Π.Δ. 51/2007)

Κατηγορία υδάτων	Είδος μέτρου εφαρμογής	Περιβαλλοντικός Στόχος	Νομικό Πλαίσιο εφαρμογής	Νομικό Πλαίσιο εξαίρεσης
	Προστασίας, αναβάθμισης, αποκατάστασης	Διασφάλιση του ισοζυγίου εισροών – εκροών (άντλησης – φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015	Παράρτημα ΙΙΙ (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §4, 5, 6, 7, 8 (Π.Δ. 51/2007) Άρθρο 12 §4.1 (Π.Δ. 51/2007)
	Αναστροφής κάθε ανοδικής τάσης ρύπων ανθρώπινης δραστηριότητας	Προοδευτική μείωση της ρύπανσης	Άρθρο 14 (Π.Δ. 51/2007)	Άρθρο 4 §,6,7,8 (Π.Δ. 51/2007)

4.2.8 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4, είναι οι εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους. Η διαδικασία των εξαιρέσεων, σύμφωνα με το ΚΚ11[5], αποτελεί ένα υποτμήμα της συνολικής διαδικασίας σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), και στοχεύει στο να δώσει μια διέξοδο στον διαχειριστή, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα στην κατάσταση ενός υδατικού συστήματος. Η διαδικασία εξαιρέσεων έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση που:

- η κατάσταση του υδατικού συστήματος είναι από μέτρια και κάτω,
- έχει γίνει εκτίμηση της απόστασης μεταξύ υφιστάμενης κατάστασης και στόχων (gap analysis) και έχει οριστεί το «έλλειμμα ποιότητας» για το υδατικό σύστημα,
- έχουν εκτιμηθεί τα αίτια του «ελλείμματος ποιότητας»,
- έχει γίνει εκτίμηση του κόστους για την κάλυψη του «ελλείμματος ποιότητας».

Σημειώνεται ότι ο στόχος της καλής κατάστασης του νερού πρέπει σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΚΚ11 να είναι ο κανόνας. Το ΣΔΛΑΠ πρέπει να δικαιολογεί οποιαδήποτε απόκλιση από τον στόχο αυτό, εφαρμόζοντας και οικονομική ανάλυση, καθορίζοντας τις απαραίτητες προβλέψεις και προτεραιότητες δράσης (δηλ. τα μέτρα) που θα πρέπει να εφαρμοστούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι. Κοινό στοιχείο σε όλες τις πιθανές περιπτώσεις εξαιρέσεων είναι:

[5] *Καθοδηγητικό Κείμενο 11, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο σχετίζεται με την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.*

- οι αυστηρές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και
- η αιτιολόγηση που πρέπει να περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Διαχείρισης.

Τα Άρθρα 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 περιγράφουν τις συνθήκες και τη διαδικασία που αυτές οι εξαιρέσεις εφαρμόζονται. Οι εξαιρέσεις μπορεί να ποικίλλουν από μικρής κλίμακας προσωρινές αποκλίσεις από τον κανόνα της «καλής κατάστασης ως το 2015» ως μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες εξαιρέσεις. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις περιλαμβάνουν:

v. Την παράταση προθεσμίας. Η καλή κατάσταση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2021 ή το τουλάχιστον μέχρι το 2027 (Άρθρο 4.4), ή μετά το 2027 μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες.

vi. Την επίτευξη λιγότερο αυστηρών στόχων κάτω από ειδικές συνθήκες (άρθρο 4.5)

vii. Την προσωρινή υποβάθμιση σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία (Άρθρο 4.6)

viii. Νέες τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ή μεταβολές στη στάθμη των υπογείων υδατικών συστημάτων ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων, οι οποίες είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (Άρθρο 4.7)

Σημειώνεται ότι τα άρθρα 4.8 και 4.9 εισάγουν δύο αρχές που ισχύουν για όλες τις εξαιρέσεις:

i. οι εξαιρέσεις για ένα υδατικό σύστημα δεν πρέπει να υπονομεύουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε άλλα υδατικά συστήματα,

ii. πρέπει να επιτυγχάνεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας που προβλέπεται από το ισχύον κοινοτικό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δικαίου που πρέπει να καταργηθούν).

Σημειώνεται εδώ ότι με βάση το ΚΚ20[6] έχει συμφωνηθεί ότι ο ορισμός ενός υδατικού συστήματος ως ΤΥΣ ή ΙΤΥΣ δεν συνιστά ούτε συμβατικό στόχο ούτε εξαίρεση. Τα ΤΥΣ και ΙΤΥΣ αποτελούν κατηγορίες υδατικών συστημάτων με δική τους ταξινόμηση και δικούς τους στόχους. Συνδέονται δε με τις εξαιρέσεις στο ότι απαιτούν συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές προϋποθέσεις για να έχει νόημα ο χαρακτηρισμός τους ως ΤΥΣ - ΙΤΥΣ.

[6] *Καθοδηγητικό Κείμενο 20, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο αναφέρεται στις εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους.*

4.2.8.1 Παράταση Προθεσμίας (Άρθρο 4.4 της ΟΠΥ)

Η καλή κατάσταση (ποσοτική, χημική ή οικολογική, ανάλογα με το είδος του υδατικού συστήματος) δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί εντός του χρόνου του ΣΔΛΑΠ (6 έτη), οπότε απαιτείται παράταση του στόχου κατά ακέραια πολλαπλάσια των 6 ετών (6, 12 κ.λπ.). Η Οδηγία αναφέρεται ρητά σε 6 ή 12 έτη, όμως το ΚΚ11[7] δεν αποκλείει και την περαιτέρω παράταση, εάν αυτό θα συμβάλει στην αποφυγή επόμενων εξαιρέσεων. Ο λόγος που γίνεται αποδεκτός ως επαρκής αιτιολογία εξαίρεσης με βάση την ΟΠΥ είναι ένας (ή περισσότεροι φυσικά) από τους παρακάτω:

→ τεχνικοί,

→ δυσανάλογου κόστους σε σχέση με το περιβαλλοντικό αποτέλεσμα και

→ ύπαρξη φυσικών αιτίων που ενδεχομένως θα καθυστερήσουν το αποτέλεσμα.

Η παράταση προθεσμίας έχει εφαρμογή και για τα ιδιαιτέρως τροποποιημένα και τεχνητά υδατικά συστήματα (ΤΥΣ και ΙΤΥΣ), και εφαρμόζεται εάν:

- το υδατικό σύστημα έχει ήδη καταταγεί στα ΙΤΥΣ (δεν είναι μελλοντικό),
- δεν είναι δυνατή η επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού εντός του χρόνου εφαρμογής του ΣΔΛΑΠ.

Ο λόγος που γίνεται αποδεκτός ως επαρκής αιτιολογία εξαίρεσης με βάση την Οδηγία - Πλαίσιο πρέπει να εμπίπτει στα οριζόμενα παραπάνω (i έως iii) για τα φυσικά υδατικά συστήματα.

Οι λόγοι που σχετίζονται με την τεχνική εφικτότητα περιγράφηκαν στην παράγραφο 4.1.1. Επίσης, στην παράγραφο 4.1.2, αναφέρθηκε ότι ο μόνος λόγος που δύναται να χρησιμοποιηθεί στον παρόντα διαχειριστικό κύκλο όσον αφορά το δυσανάλογο κόστος των βελτιώσεων είναι η οικονομική προσιτότητα.

Τέλος, η ύπαρξη φυσικών αιτιών για την υπαγωγή ενός ΥΣ σε παράταση προθεσμίας αφορά:

– το χρόνο οικολογικής αποκατάστασης (χλωρίδα και πανίδα) για τα επιφανειακά ΥΣ, μόνο όταν υπάρχει σχετική βεβαιότητα ότι τα αναγκαία μέτρα βελτίωσης θα τεθούν σε εφαρμογή πριν το 2021 (ή το 2027 στην 2η Αναθεώρηση) αλλά δε καθυστερήσουν να αποδώσουν

[7] *Καθοδηγητικό Κείμενο 11, της Κοινής Στρατηγικής για την Εφαρμογή της Οδηγίας-Πλαίσιο, το οποίο σχετίζεται με την κατάστρωση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.*

– το χρόνο αποκατάστασης στα υπόγεια ΥΣ που σχετίζεται με φυσικές υδρογεωλογικές συνθήκες

Η εσωτερική λογική που διέπει τις προβλέψεις του άρθρου 4.4 απεικονίζεται στο διάγραμμα ροής του Σχήματος 4-1. Έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι κριτήρια όπως η μη εφικτότητα λόγω έλλειψης πληροφορίας ή λόγω τεχνικών περιορισμών για γρήγορη επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου μπορούν να χρησιμοποιήθηκαν ευκολότερα στον πρώτο κύκλο ο οποίος τελείωσε το 2015. Αντίθετα, θα πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά πριν χρησιμοποιηθούν στον παρόντα και σε μεταγενέστερο κύκλο, καθώς είναι πιθανό ότι έλλειψη πληροφορίας θα έχει εκλείψει (λόγω της παρακολούθησης).

Για τα συστήματα που δεν πέτυχαν τους στόχους για καλή οικολογική και χημική κατάσταση έως το 2015, δηλαδή εμφανίζουν κατάσταση κατώτερη της καλής εξετάζονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Σύμφωνα και με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής για το προηγούμενο ΣΔΛΑΠ προκύπτει ότι όταν η κατάσταση των υδατικών συστημάτων είναι **άγνωστη**, στόχο αποτελεί ο προσδιορισμός της κατάστασής τους (οικολογικής ή/και χημικής) με την ανάπτυξη προγράμματος παρακολούθησης κατά τον τρέχοντα διαχειριστικό κύκλο, ήτοι έως το 2021.

- Για τα συστήματα που δεν έχουν επιτύχει τους στόχους εξακολουθεί να υπάρχει **μεγάλη αβεβαιότητα** στην ταξινόμηση και οι πιέσεις τους είναι χαμηλής έντασης, **επιλέγεται η παράταση προθεσμίας έως το 2027**. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να οφείλεται σε **φυσικές συνθήκες** που ίσως δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς στις συνθήκες αναφοράς. Στην παρούσα αναθεώρηση θα πρέπει να προταθούν και μέτρα διερεύνησης που να μειώνουν αυτήν την αβεβαιότητα.

- Για τα συστήματα που η βελτίωση της κατάστασής του προβλέπει **σχέδια ή έργα**, τα οποία είτε δεν προλαβαίνουν να εφαρμοστούν/υλοποιηθούν μέχρι το 2021 είτε θα εφαρμοστούν έως το 2021 αλλά η ανάκαμψη του φυσικού συστήματος αναμένεται μετά το 2021, **επιλέγεται η παράταση προθεσμίας έως το 2027.** Τα σχέδια και τα μέτρα αυτά θα περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων.

Με βάση τα παραπάνω, για όλα τα συστήματα τα οποία βρίσκονται σε οικολογική ή/και χημική κατάσταση κατώτερη της καλής προτιμάται η ένταξή τους στην εξαίρεση της παράτασης προθεσμίας (Άρθρο 4.4) με ορίζονται επίτευξης στόχου το 2027. Στον Πίνακα 4-4 φαίνονται οι εξαιρέσεις ανά ΥΣ, οι σημαντικές πιέσεις που οδήγησαν σε αυτές, τα αίτιά τους (παράγοντας) και η επίπτωσή τους.

Στον Πίνακα 4.2-19, φαίνεται η υποκατηγορία της εξαίρεσης ανά ΥΣ, ο ορίζοντας επίτευξης του στόχου για την καλή κατάσταση και η τεκμηρίωση για τον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα καθώς και τα ΥΣ που εξαιρούνται λόγω της άγνωστης οικολογικής ή/και χημικής τους κατάστασης.

Πίνακας 4.2-19 Επιφανειακά ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση από την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού δυναμικού σύμφωνα με την Οδηγία και επεξήγηση της εξαίρεσης

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου
ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 1	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 9	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΑΡΕΘΟΥΑ Ρ.	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΩΚΤΟΣ (ΒΟΥΒΟΣ)	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου
ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΑΩΟΣ Π. 2	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΌΣ ΚΟΛΠΟΣ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΕΚΒΟΛΕΣ ΚΑΛΑΜΑ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΕΚΒΟΛΕΣ ΛΟΥΡΟΥ - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΕΣ ΡΟΔΙΑ, ΤΣΟΥΚΑΛΙΟ, ΛΟΓΑΡΟΥ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου
ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 8	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική και τη χημική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 9	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΚΛΗΜΑΤΙΑΣ Ρ.	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΡΙΣΙΩΝ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΜΑΖΩΜΑ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική και τη χημική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027

Επιφανειακό Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου
ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική και τη χημική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 1	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Άγνωστη Οικολογική Κατάσταση	2027
ΝΟΤΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική και τη χημική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΟΡΜΟΣ ΓΑΡΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΟΡΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΠΟΤΑΜΙ	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027
ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 3	Άρθρο 4.4 (για την οικολογική και τη χημική κατάσταση)	Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την αιτία του προβλήματος και απαιτούνται μέτρα διερεύνησης	2027
ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ	Άρθρο 4.4 (για το οικολογικό δυναμικό)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτός που διατίθεται	2027

Στον παρακάτω Πίνακα συνοψίζονται για το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και για κάθε κατηγορία υδατικών συστημάτων, ο αριθμός τους ο οποίος τίθεται ως εξαιρέσεις του Άρθρου 4.4, καθώς και το μήκος ή η έκτασή τους σε σχέση με το συνολικό μήκος ή έκταση των αντίστοιχων υδατικών συστημάτων στο σύνολο του

υδατικού διαμερίσματος. Επιπλέον, στο χάρτη που ακολουθεί, φαίνεται μια εποπτική εικόνα για το σύνολο των επιφανειακών συστημάτων που τίθενται σε παράταση προθεσμίας.

Πίνακας 4.2-20 Αριθμός και σχετική έκταση (για ταμιευτήρες, λιμναία, μεταβατικά και παράκτια ΥΣ) ή μήκος (για ποτάμια ΥΣ) που τίθενται ως εξαιρέσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ με παράταση προθεσμίας στο ΥΔ05

Κατηγορία ΥΣ	Αριθμός ΥΣ / Συνολικός Αριθμός στο ΥΔ	% των ΥΣ της κατηγορίας στο ΥΔ	Μήκος ή Επιφάνεια ΥΣ / Συνολικό Μήκος ή Επιφάνεια στο ΥΔ	% του Μήκους ή της Επιφάνειας των ΥΣ της Κατηγορίας ΥΣ στο ΥΔ
Ποτάμια (υδατορεύματα)	21/87	24,1 %	288,9 / 1.136,91 km	25,4 %
Ποτάμια (ταμιευτήρες)	0/3	0,0 %	0,0 / 30,93 km^2	0,0 %
Λιμναία	1/1	100,0 %	19,24 / 19,24 km^2	100,0 %
Παράκτια	4/13	30,8 %	259,84 / 1.048,1 km^2	22,8 %
Μεταβατικά	5/7	71,4 %	414,47 / 414,47 km^2	99,3 %
Σύνολο στο ΥΔ	32/106	30,2 %	-	-

Το υπόγειο υδατικό σύστημα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) που βρίσκεται σε ποσοτική ή/και ποιοτική κατάσταση κατώτερη της καλής και η κατηγορία της εξαίρεσης που εφαρμόζεται σε αυτό παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 4.2-21 Υπόγεια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση από την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού δυναμικού σύμφωνα με την Οδηγία και επεξήγηση της εξαίρεσης

Υπόγειο Υδατικό Σύστημα	Τύπος Εξαίρεσης (Άρθρο 4.4 ή 4.5)	Υποκατηγορία Εξαίρεσης	Ορίζοντας επίτευξης στόχου	Τεκμηρίωση ορίζοντα επίτευξης στόχου
Σύστημα Πρέβεζας (EL0500140)	Άρθρο 4.4 (για την χημική κατάσταση)	Για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται	2027	Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί απαιτούν ικανό χρονικό ορίζοντα

Για μόλις 1 από τα συνολικά 27 (ποσοστό 3,7%) υπόγεια υδατικά συστήματα προτείνεται εξαίρεση από την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/ΕΚ/60 σε εφαρμογή του Άρθρου 4.4 για παράταση προθεσμίας συγκεκριμένα έως το 2027, το οποίο από πλευράς έκτασης αντιπροσωπεύει μόλις το 1,98% (179,19 από τα 9.061,3 km2) της συνολικής έκτασης των ΥΥΣ του υδατικού διαμερίσματος.

4.2.8.2 Λιγότερο Αυστηροί Στόχοι (Άρθρο 4.5 της ΟΠΥ)

Υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις, και εάν δεν είναι δυνατή η υπαγωγή σε παράταση προθεσμίας, εξετάζονται οι προβλέψεις του άρθρου 4.5 για λιγότερο αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους και ορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα τεθούν Ανεξάρτητοι Στόχοι. Οι προϋποθέσεις θα πρέπει να συντρέχουν ταυτοχρόνως και οι τρεις:

- δεν υπάρχουν άλλοι τρόποι επίτευξης κοινωνικοοικονομικών στόχων,
- δεν υπάρχει περαιτέρω υποβάθμιση του υδατικού συστήματος,
- έχει επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή οικολογική κατάσταση.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας και καθορισμός ειδικών στόχων βάσει του Άρθρου 4.5 της ΟΠΥ, καθώς διαφαίνεται ότι το σύνολο των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων μπορεί να επιτύχει μακροπρόθεσμα το στόχο της καλής κατάστασης/καλού δυναμικού.

4.2.8.3 Προσωρινή υποβάθμιση (άρθρο 4.6 της ΟΠΥ)

Στην ΟΠΥ ορίζεται ότι υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα υποβάθμισης της κατάστασης ενός σώματος για περιορισμένο χρονικό διάστημα δεν θεωρείται παράβαση των περιβαλλοντικών στόχων. Οι περιπτώσεις που επιτρέπεται κάτι τέτοιο είναι:

- εξαιρετικές περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια,
- εξαιρετικές περιστάσεις που απορρέουν από ανωτέρα βία,
- περιστάσεις ατυχημάτων

και δεν θα μπορούσαν ευλόγως να είχαν προβλεφθεί.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου **δεν προτείνονται εξαιρέσεις** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας λόγω προσωρινής υποβάθμισης, καθώς δεν διαφαίνεται κατά την παρούσα φάση ότι συντρέχουν προβλέψιμοι λόγοι εξαιρετικών περιστάσεων ή μελλοντικών συνθηκών που να οδηγούν σε προσδιορισμό τέτοιων εξαιρέσεων.

4.2.8.4 Νέες Τροποποιήσεις (άρθρο 4.7 της ΟΠΥ)

Στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα.

Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr/, βάσει της οποίας αξιολογούνται:

i. τα προγραμματιζόμενα έργα ή οι δραστηριότητες που ενδέχεται να δημιουργούν τροποποιήσεις στα φυσικά χαρακτηριστικά ενός η περισσοτέρων επιφανειακών υδατικών συστημάτων,

ii. προγραμματιζόμενα έργα που περιλαμβάνουν δραστηριότητες κατασκευής μεγάλων υπογείων έργων ή υπόγειες εκμεταλλεύσεις που οδηγούν στην μεταβολή της υπόγειας στάθμης και της ποσότητας υπογείων νερών,

iii. έργα που προγραμματίζονται σε αδιατάρακτες περιοχές δηλαδή σε περιοχές με παρουσία υδατικών συστημάτων με άριστη κατάσταση και αφορούν δραστηριότητες βιώσιμης ανάπτυξης οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν υποβάθμιση της άριστης κατάστασης επιφανειακών υδάτων σε καλή λόγω απόρριψης ρύπων.

Η διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 ορίζεται ως ακολούθως:

i. Ο φορέας που προγραμματίζει την υλοποίηση έργων που αναφέρονται παραπάνω καταρτίζει κατάλληλο φάκελο τεκμηρίωσης ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στην μεθοδολογία «Προσδιορισμός των ''εξαιρέσεων'' της παραγράφου 7, του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (4.7), περί νέων τροποποιήσεων». Τα στοιχεία του φακέλου θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την τελευταία έκδοση της μεθοδολογίας η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΓΥ κατά την κατάθεση του φακέλου.

ii. Ο φάκελος κατατίθεται στην Αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων, η οποία εξετάζει το περιεχομένου του. Η Διεύθυνση Υδάτων δύναται να ζητήσει επιπλέον ή/και συμπληρωματικά στοιχεία εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση υπαγωγής των ΥΣ που επηρεάζονται στο Άρθρο 4.7 σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης.

iii. Η Διεύθυνση Υδάτων εισηγείται στο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 των υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από το προγραμματιζόμενο έργο, μετά τη σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και εκδίδεται η κατάλληλη απόφαση.

iv. Η υπαγωγή υδατικών συστημάτων στο Άρθρο 4.7 περιγράφεται στο επόμενο Σχέδιο Διαχείρισης όπου παρατίθενται και τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης.

Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης και αφορά σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία δεν έχει κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Στα πλαίσια του έργου η ΕΓΥ και η Ομάδα Μελέτης κατέβαλαν σημαντική προσπάθεια για τη συλλογή δεδομένων σχετικών με προγραμματιζόμενα/νέα έργα, δραστηριότητες και τροποποιήσεις. Συγκεκριμένα, στάλθηκαν επιστολές σχετικά με τα εκτελούμενα και προγραμματιζόμενα έργα στους ακόλουθους:

i. τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του ΥΔ,

ii. τις Διαχειριστικές Αρχές της Περιφέρειας,

iii. Την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφέρειας

- Επίσης πληροφορίες ζητήθηκαν από την:
- Την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και από
- Την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και τέλος
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» (ΕΠΠΕΡΑΑ).

4.2.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΎΔΑΤΟΣ

Η οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος γίνεται σύμφωνα με την ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 «έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του.»

4.2.9.1 Προσδιορισμός υπηρεσιών ύδατος, παρόχων και χρηστών

Υπηρεσίες ύδατος

Σε εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 2, παράγραφος 38), όπως ενσωματώθηκε με το Ν. 3199/2003 (άρθρο 2, παράγραφος κθ), οι υπηρεσίες ύδατος αφορούν όλες τις υπηρεσίες οι οποίες παρέχουν για τα νοικοκυριά, τις δημόσιες υπηρεσίες ή για οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα:

- άντληση, κατακράτηση, αποθήκευση και διανομή επιφανειακών ή υπόγειων νερών
- εγκαταστάσεις συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων, οι οποίες στη συνέχεια πραγματοποιούν απορρίψεις στα επιφανειακά ύδατα

Σε συνέχεια του ανωτέρω ορισμού και σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017, στο Σχέδιο Διαχείρισης διακρίνονται οι κάτωθι υπηρεσίες ύδατος:

- Υπηρεσίες παροχής νερού ύδρευσης
- Υπηρεσίες αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων
- Υπηρεσίες παροχής ύδατος για αγροτική χρήση

Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος

Σε εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι:

"Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος" είναι οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι Δημόσιοι Οργανισμοί, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, τα Ν.Π.Ι.Δ. και λοιποί φορείς, όπως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Πρωτευούσης (ΕΥΔΑΠ ΑΕ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ ΑΕ), η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΑΘ, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος είτε προς άλλους φορείς είτε προς τελικούς χρήστες.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, σύμφωνα με τον ανωτέρω ορισμό.

Χρήσεις Υπηρεσιών ύδατος

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/2017 (ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017), στο Σχέδιο Διαχείρισης καταγράφονται και αξιολογούνται οι υπηρεσίες ύδατος για τις χρήσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ 146896/2014 (Β 2878), όπως ισχύει, δηλαδή ύδρευση, αγροτική χρήση, βιομηχανική χρήση, χρήση για αναψυχή.

Επίσης, στο άρθρο 4, παράγραφος 2 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/2017, αναφέρεται ότι ο προσδιορισμός του χρηματοοικονομικού κόστους, από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, γίνεται για όλες τις υπηρεσίες ύδατος (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανική χρήση, χρήσεις αναψυχής, αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων κλπ).

Οι υπηρεσίες ύδατος, οι πάροχοι, οι χρήσεις, καθώς και οι κύριοι χρήστες των υπηρεσιών ύδατος, όπως αντιμετωπίζονται στο Σχέδιο Διαχείρισης, συνοψίζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 4.2-22 Υπηρεσίες ύδατος, πάροχοι, χρήσεις και κύριοι χρήστες των υπηρεσιών ύδατος Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

Υπηρεσίες ύδατος κατά την Οδηγία 2000/60/ΕΚ (άρθρο 2, παρ. 38)	Υπηρεσία	Ποιότητα νερού	Κύριοι Πάροχοι	Χρήσεις	Κύριοι Χρήστες
Υπηρεσίες οι οποίες παρέχουν άντληση, κατακράτηση, αποθήκευση και διανομή επιφανειακών και υπόγειων νερών	Υπηρεσία Παροχής νερού ύδρευσης	Διυλισμένο νερό	ΔΕΥΑ, Δήμοι, Ιδιώτες (ατομικές γεωτρήσεις)	Ύδρευση Βιομηχανική χρήση Αναψυχή	Νοικοκυριά
					Βιομηχανικές μονάδες
					Τουριστικές μονάδες
					Άλλοι
	Υπηρεσία Παροχής νερού για «αγροτική χρήση»	Αδιύλιστο νερό	ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ, ΔΕΥΑ, Δήμοι, Ιδιώτες (ατομικές γεωτρήσεις)	Αγροτική χρήση	Γεωργία
					Κτηνοτροφία
				Βιομηχανική χρήση	Βιομηχανικές μονάδες
				Αναψυχή	Τουριστικές μονάδες
Υπηρεσίες οι οποίες παρέχουν εγκαταστάσεις συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων	Υπηρεσία Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων		ΔΕΥΑ, Δήμοι, Ιδιώτες (ατομικές ΕΕΛ)	Ύδρευση	Νοικοκυριά
					Τουριστικές μονάδες
					Βιομηχανικές μονάδες

4.2.9.2 Εκτίμηση κόστους υπηρεσιών ύδατος

Χρηματοοικονομικό κόστος

Στο Άρθρο 3, παράγραφος 3 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι:

> *"Χρηματοοικονομικό κόστος" είναι η οικονομική αποτίμηση του κόστους για όλα τα έργα, τις υποδομές και τις διαδικασίες που είναι απαραίτητες για τις υπηρεσίες παροχής ύδατος, για τις χρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ. 1 της παρούσης. Το χρηματοοικονομικό κόστος περιλαμβάνει το κόστος κεφαλαίου, το λειτουργικό κόστος, το κόστος συντήρησης και το κόστος διοίκησης.*

Το κόστος κεφαλαίου περιλαμβάνει:

- το αναλισκόμενο ετήσιο πάγιο κεφάλαιο στη διαδικασία παραγωγής και παροχής των υπηρεσιών ύδατος,
- το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου, που είναι η απόδοση του κεφαλαίου σε εναλλακτικές τοποθετήσεις.

Το λειτουργικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες δαπάνες για την εύρυθμη λειτουργία κάθε οργανισμού ή μηχανισμού υπηρεσιών ύδατος.

Το κόστος συντήρησης περιλαμβάνει τις δαπάνες για αναλώσιμα υλικά και εργασία, ώστε οι υπάρχουσες υποδομές να βρίσκονται σε καλή λειτουργική κατάσταση σε όλη την ωφέλιμη ζωή τους και να παρέχουν απρόσκοπτα τις υπηρεσίες για τις οποίες κατασκευάστηκαν.

Το κόστος διοίκησης περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται με τη διοίκηση του φορέα παροχής της υπηρεσίας ύδατος, όπως του προσωπικού διοίκησης, της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, τις αμοιβές τρίτων συνεργατών, τα ενοίκια κεντρικών γραφείων.

Οι πάροχοι κατά κανόνα δεν διακρίνουν όλες τις κατηγορίες χρηματοοικονομικού κόστους. Όταν δεν είναι δυνατή η διάκριση των επιμέρους, χρησιμοποιούνται τα σύνολα κόστους που παρέχουν οι πάροχοι. Για όσους δε παρόχους δεν παρέχονται καθόλου στοιχεία, γίνεται εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία υπό ανάλογες συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό του Χρηματοοικονομικού Κόστους, ακολουθείται η μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017.

Περιβαλλοντικό κόστος

Στο Άρθρο 3, παράγραφος 4 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι:

> *"Περιβαλλοντικό κόστος" είναι το κόστος της απόκλισης της κατάστασης των υδάτων από την καλή κατάσταση, η οποία απαιτείται για τη βιώσιμη χρήση του υδατικού πόρου σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007.*

Το Περιβαλλοντικό Κόστος προσδιορίζεται σε επίπεδο υδατικού συστήματος (ΥΣ) ή ανά ομάδα ΥΣ και προκύπτει από τον προσδιορισμό του κόστους των Συμπληρωματικών Μέτρων του Προγράμματος Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης.

Περιβαλλοντικό Κόστος προκύπτει όταν υφίσταται έστω και μια από τις ακόλουθες συνθήκες στη ΛΑΠ:

- επιφανειακά ΥΣ με οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής,
- επιφανειακά ΥΣ με χημική κατάσταση κατώτερη της καλής,
- επιφανειακά ΥΣ με οικολογική ή/και χημική κατάσταση άγνωστη, και
- υπόγεια ΥΣ με κακή χημική κατάσταση που δεν οφείλεται σε φυσικά αίτια.

Για τον προσδιορισμό του Περιβαλλοντικού Κόστους, ακολουθείται η μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙ της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017.

Κόστος πόρου

Στο Άρθρο 3, παράγραφος 5 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι:

> *"Κόστος πόρου" είναι το κόστος άλλων εναλλακτικών χρήσεων του ύδατος, οι οποίες είναι αναγκαίες σε περίπτωση που το Υδατικό Σύστημα χρησιμοποιείται πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.*

Το Κόστος Πόρου εκτιμάται σε επίπεδο υδατικού συστήματος (ΥΣ) ή ανά ομάδα ΥΣ και προκύπτει από τον προσδιορισμό του κόστους των Συμπληρωματικών Μέτρων του Προγράμματος Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης.

Κόστος Πόρου προκύπτει όταν υφίσταται έστω και μια από τις ακόλουθες συνθήκες στη ΛΑΠ

- υπόγεια ΥΣ με "Κακή" ποσοτική κατάσταση,
- ελλιπής κάλυψη των αναγκών νερού των κύριων ανθρωπογενών χρήσεων, ειδικά όταν αυτή δεν οφείλεται σε σπατάλη των υδατικών πόρων, αλλά σε κακή διαχείρισή τους.

Για τον προσδιορισμό του Κόστους Πόρου, ακολουθείται η μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017.

4.2.9.3 Το χρηματοοικονομικό κόστος υπηρεσιών ύδατος και η ανάκτηση του στο Υδατικό Διαμέρισμα

Υπηρεσία παροχής νερού ύδρευσης και υπηρεσία αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων

Πάροχοι Ύδρευσης / Αποχέτευσης

Η υπηρεσία παρέχεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) από 5 Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και 17 Δήμους.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κύριοι πάροχοι ανά λεκάνη απορροής στο ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 4.2-23 Πάροχοι υπηρεσιών ύδρευσης / αποχέτευσης στις ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Πάροχοι Ύδρευσης Αποχέτευσης στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05[8]
ΛΑΠ ΑΩΟΥ (EL0511)
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ (EL0512)
ΔΕΥΑ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
ΔΕΥΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ_ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ (EL0512)
ΔΕΥΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ
ΛΑΠ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (EL0513)
ΔΕΥΑ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ

[8] *Ι) Ένας πάροχος μπορεί να ανήκει χωρικά σε περισσότερες από μια ΛΑΠ, ΙΙ) Κάθε πάροχος κατά κανόνα, προμηθεύεται και καταναλώνει νερό εντός των ΛΑΠ στις οποίες εμπίπτει χωρικά.*

Πάροχοι Ύδρευσης Αποχέτευσης στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05[8]
ΔΕΥΑ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΛΑΠ ΑΡΑΧΘΟΥ (EL0514)
ΔΕΥΑ ΑΡΤΑΙΩΝ
ΔΕΥΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ
ΛΑΠ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (EL0534)
ΔΕΥΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (ΔΕ ΠΑΡΕΛΙΩΝ)
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)
ΔΕΥΑ ΑΡΤΑΙΩΝ
ΔΕΥΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ
ΔΕΥΑ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΛΑΠ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (EL0534)
ΔΕΥΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (ΔΕ ΠΑΡΕΛΙΩΝ)
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)
ΔΕΥΑ ΑΡΤΑΙΩΝ
ΔΕΥΑ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ

Οι ΔΕΥΑ είναι κατά κανόνα οι μεγαλύτεροι πάροχοι με συνολική καταμετρούμενη στα υδρόμετρα ετήσια παροχή που φτάνει τα 25,5 εκ. m^3 και κυμαίνεται από 1,93 έως 7,0 εκ. m^3 νερού ανά ΔΕΥΑ. Οι Δήμοι, αντίθετα, είναι μικρότεροι σε μέγεθος πάροχοι με συνολική καταμετρούμενη στα υδρόμετρα ετήσια παροχή που φτάνει τα 13,5 εκ. m^3 και κυμαίνεται από 0,24 έως 1,3 εκ. m^3 νερού ανά Δήμο.

Οι συνολικές απολήψεις νερού για ύδρευση σε επίπεδο ΛΑΠ ανέρχονται σε 1,5 εκ m^3 ανά έτος για τη ΛΑΠ Αώου (EL0511), 6,8 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Καλαμά (EL0522), 15 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Καλαμά-Παμβώτιδα (EL0512), 7,3 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Αχέροντα (EL0513),

7,4 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Αράχθου (EL0514), 6,9 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Κέρκυρας (EL0534) και 4,2 εκ m^3 ανά έτος στη ΛΑΠ Λούρου (EL0546).

Χρηματοοικονομικό κόστος / Επίπεδο ανάκτησης

Το συνολικό χρηματοικονομικό κόστος της υπηρεσίας παροχής νερού ύδρευσης και υπηρεσίας αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στο ΥΔ EL05 εκτιμήθηκε σε 64,3 εκ. €.

Η ανάκτηση του χρηματοοικονομικού κόστους της υπηρεσίας παροχής νερού ύδρευσης και υπηρεσίας αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 70,7%, έσοδα 45,5 εκ € έναντι 64,3 εκ € του κόστους, όπως αυτά προσδιορίστηκαν στο **Παράρτημα Π11 «Οικονομική Ανάλυση»**.

Το μέσο σταθμισμένο χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας στο ΥΔ διαμορφώνεται στα 1,89 €/m^3 κατανάλωσης, το μέσο σταθμισμένο έσοδο στα 1,34 €/m^3 κατανάλωσης.

Στον Πίνακα και το Διάγραμμα που ακολουθούν, παρουσιάζεται η ανάκτηση του χρηματοοικονομικού κόστους ανά ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 4.2-24 Ανάκτηση Χρηματοοικονομικού κόστους Ύδρευσης στις ΛΑΠ του Ηπείρου (EL05)

ΛΑΠ	Συνολικό Χρηματοοικο-νομικό Κόστος (€)	Μέσο Μοναδιαίο Χρηματοοικονομικό Κόστος (€/m^3)	Συνολικά Έσοδα (€)	Μέσο Μοναδιαίο έσοδο (€/m^3)	Ανάκτηση Χρηματοοικονομικού Κόστους
ΛΑΠ ΑΩΟΥ (EL0511)	1.860.431	1,727	1.250.191	1,161	67,2%
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ (EL0512)	6.707.787	1,535	4.495.551	1,029	67,0%
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ_ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ (EL0512)	15.039.857	2,050	12.908.213	1,759	85,8%
ΛΑΠ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (EL0513)	8.977.632	1,592	5.211.939	0,924	58,1%
ΛΑΠ ΑΡΑΧΘΟΥ (EL0514)	9.837.186	1,734	6.466.669	1,140	65,7%
ΛΑΠ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (EL0534)	14.256.566	2,182	10.181.374	1,558	71,4%
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)	4.998.495	1,631	3.088.880	1,008	61,8%

Πηγή: Μελετητές. Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

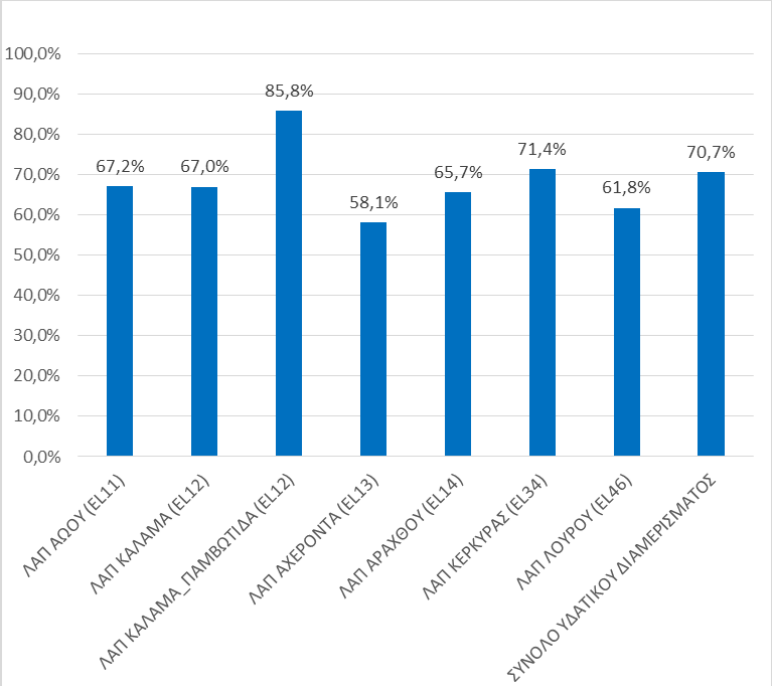

Πηγή: Μελετητές. Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Σχήμα 4.2-26 Ανάκτηση χρηματοοικονομικού κόστους ύδρευσης από παρόχους υπηρεσιών ύδρευσης /αποχέτευσης (ΔΕΥΑ & Δήμοι) ανά ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05)

4.2.9.4 Υπηρεσία παροχής νερού για αγροτική χρήση

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05) παρέχουν υπηρεσίες νερού για αγροτική χρήση 25 ΤΟΕΒ και 1 ΓΟΕΒ. Οι ΟΕΒ (ΓΕΟΒ, ΤΟΕΒ) αποτελούν τα κατά νόμο υπεύθυνα όργανα που έχουν αντικείμενο τη διαχείριση (δηλαδή διοίκηση, λειτουργία και συντήρηση) των εγγειοβελτιωτικών έργων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ΟΕΒ (ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) ανά ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 4.2-25 Πάροχοι νερού για αγροτική χρήση στις ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05)

Πάροχοι νερού για άρδευση στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05[9]
ΛΑΠ ΑΩΟΥ (EL0511)
ΤΟΕΒ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΤΟΕΒ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ
ΤΟΕΒ ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ

[9] *Ι) Ένας πάροχος μπορεί να εμπίπτει χωρικά σε περισσότερες από μια ΛΑΠ, ΙΙ) Κάθε πάροχος κατά κανόνα, προμηθεύεται και καταναλώνει νερό εντός των ΛΑΠ στις οποίες εμπίπτει χωρικά.*

Πάροχοι νερού για άρδευση στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05[9]
ΤΟΕΒ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ
ΤΟΕΒ ΑΝΩ ΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑ
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ (EL0512)
ΓΟΕΒ ΛΕΚΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΕΒ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ
ΤΟΕΒ ΑΝΩ ΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑ
ΤΟΕΒ ΚΟΥΚΛΙΩΝ ΜΑΖΑΡΑΚΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΛΙΘΙΝΟΥ
ΤΟΕΒ ΚΡΥΑΣ ΛΑΜΨΙΣΤΑΣ
ΤΟΕΒ ΓΚΡΙΜΠΟΒΟΥ
ΤΟΕΒ ΣΑΓΙΑΔΑΣ ΑΣΠΡΟΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΟΕΒ ΡΑΓΙΟΥ ΚΕΣΤΡΙΝΗΣ
ΤΟΕΒ ΥΨΗΛΗΣ ΖΩΝΗΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ
ΤΟΕΒ ΓΡΑΙΟΧΩΡΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΒΡΥΣΕΛΑΣ
ΤΟΕΒ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ
ΤΟΕΒ ΦΟΙΝΙΚΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΧΑΜΗΛΗΣ ΖΩΝΗΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ
ΤΟΕΒ ΡΙΖΙΑΝΗΣ - ΚΟΡΥΤΙΑΝΗΣ
ΤΟΕΒ ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ
ΤΟΕΒ ΝΕΡΑΙΔΑΣ
ΤΟΕΒ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ (Δ. ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ)
ΤΟΕΒ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ_ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ (EL0512)
ΤΟΕΒ ΛΙΘΙΝΟΥ
ΤΟΕΒ ΚΡΥΑΣ ΛΑΜΨΙΣΤΑΣ
ΤΟΕΒ ΠΟΡΟΥ
ΤΟΕΒ ΑΝΩ ΡΟΥ ΑΧΕΡΟΝΤΑ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΛΑΠ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (EL0513)
ΤΟΕΒ ΜΠΟΙΔΑ ΜΑΥΡΗ
ΤΟΕΒ ΑΧΕΡΟΝΤΑ
ΤΟΕΒ ΡΑΓΙΟΥ ΚΕΣΤΡΙΝΗΣ
ΤΟΕΒ ΥΨΗΛΗΣ ΖΩΝΗΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ
ΤΟΕΒ ΓΡΑΙΟΧΩΡΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΦΟΙΝΙΚΙΟΥ

Πάροχοι νερού για άρδευση στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05[9]
ΤΟΕΒ ΡΙΖΙΑΝΗΣ - ΚΟΡΥΤΙΑΝΗΣ
ΤΟΕΒ ΝΕΡΑΙΔΑΣ
ΤΟΕΒ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ (Δ. ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ)
ΤΟΕΒ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ
ΤΟΕΒ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΑΧΕΡΟΝΤΑ ΓΛΥΚΗΣ
ΛΑΠ ΑΡΑΧΘΟΥ (EL0514)
ΓΟΕΒ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΑΡΤΑΣ
ΓΟΕΒ ΛΕΚΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΕΒ ΚΡΥΑΣ ΛΑΜΨΙΣΤΑΣ
ΤΟΕΒ ΠΟΡΟΥ
ΤΟΕΒ ΓΡΑΜΕΝΙΤΣΑΣ ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ
ΤΟΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ
ΤΟΕΒ ΖΩΝΗΣ ΑΡΑΧΘΟΥ
ΤΟΕΒ ΓΛΥΚΟΡΙΖΟΥ
ΤΟΕΒ ΚΕΡΑΣΩΝΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΤΟΕΒ ΛΑΜΑΡΗΣ
ΛΑΠ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (EL0534)
ΤΟΕΒ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΤΟΕΒ ΝΥΜΦΩΝ
ΤΟΕΒ ΔΟΥΚΑΔΩΝ
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)
ΓΟΕΒ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΑΡΤΑΣ
ΤΟΕΒ ΑΝΩ ΡΟΥ ΑΧΕΡΟΝΤΑ
ΤΟΕΒ ΓΡΑΜΕΝΙΤΣΑΣ ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ
ΤΟΕΒ ΖΩΝΗΣ ΛΟΥΡΟΥ
ΤΟΕΒ ΖΩΝΗΣ ΑΡΑΧΘΟΥ
ΤΟΕΒ ΓΛΥΚΟΡΙΖΟΥ
ΤΟΕΒ ΚΕΡΑΣΩΝΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΤΟΕΒ ΛΑΜΑΡΗΣ
ΤΟΕΒ ΜΠΟΙΔΑ ΜΑΥΡΗ
ΤΟΕΒ ΑΧΕΡΟΝΤΑ

Πέραν όμως των ΟΕΒ, υπάρχουν επιπλέον μικρά συλλογικά δίκτυα, που δεν είναι γνωστά, και αυτά από κοινού με τις ιδιωτικές γεωτρήσεις καλύπτουν επιπλέον ανάγκες σε νερό αγροτικής χρήσης στο ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Στις περιπτώσεις αυτές, δεν γίνεται υπολογισμός του Χρηματοοικονομικού Κόστους, αφού το κόστος αυτό αναλαμβάνεται από τους ίδιους τους ιδιώτες ή τα μικρά συλλογικά δίκτυα που πραγματοποιούν και λειτουργούν τις υδροληψίες τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις υφίσταται πλήρης ανάκτηση του χρηματοοικονομικού κόστους. Παρ' όλα αυτά η χρήση νερού από ιδιωτικές υδροληψίες δύναται να προκαλεί περιβαλλοντικό κόστος ή / και κόστος πόρου, το οποίο στην περίπτωση που υφίσταται εκτιμάται και επιμερίζεται ανά ΛΑΠ του ΥΔ.

Οι συνολικές απολήψεις νερού για αγροτική χρήση από οργανωμένα συλλογικά δίκτυα (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ), στη ΛΑΠ Αώου (EL0511) ανέρχονται σε 14,2 εκ m^3 ανά έτος, στη ΛΑΠ Καλαμά (EL0512) σε 61,2 εκ m^3 ανά έτος, στη ΛΑΠ Καλαμά_Παμβώτιδας (EL0512) 18,2 εκ m^3 ανά έτος, στη ΛΑΠ Αχέροντα (EL0513) 49,8 εκ m^3 ανά έτος, στη ΛΑΠ Αράχθου (EL0514) 31 εκ m^3 ανά έτος, στη ΛΑΠ Κέρκυρας (EL34) 0,61 εκ m^3 ανά έτος και στη ΛΑΠ Λούρου (EL0546) 92 εκ m^3 ανά έτος.

Χρηματοοικονομικό κόστος / Επίπεδο ανάκτησης

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση, από οργανωμένα συλλογικά δίκτυα (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ), στο σύνολο του ΥΔ EL05 εκτιμήθηκε σε 12 εκ. €.

Η ανάκτηση του χρηματοοικονομικού κόστους της υπηρεσίας παροχής νερού για αγροτική χρήση από οργανωμένα συλλογικά δίκτυα (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ) στο σύνολο του ΥΔ ανέρχεται σε 43%, (έσοδα 5,2 εκ €, έναντι 12 εκ € του κόστους) όπως αυτό προσδιορίστηκε στο **Παράρτημα Π11 «Οικονομική Ανάλυση»**.

Το μέσο σταθμισμένο χρηματοοικονομικό κόστος της υπηρεσίας στο ΥΔ διαμορφώνεται στα 0,045 €/m^3 απόληψης, το μέσο σταθμισμένο έσοδο στα 0,019 €/m^3 απόληψης.

Στον Πίνακα και το Σχήμα που ακολουθούν παρουσιάζεται η ανάκτηση του χρηματοοικονομικού κόστους παροχής νερού για αγροτική χρήση ανά ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 4.2-26 Ανάκτηση Χρηματοοικονομικού κόστους παροχής νερού για αγροτική χρήση στις ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05)

ΛΑΠ	Συνολικό Χρηματοοικονομικό Κόστος (€)	Μέσο Μοναδιαίο Χρηματοοικονομικό Κόστος (€/m^3)	Συνολικά Έσοδα (€)	Μέσο Μοναδιαίο έσοδο (€/m^3)	Ανάκτηση Χρηματοοικονομικού Κόστους
ΛΑΠ ΑΩΟΥ (EL0511)	473.058	0,033	249.414	0,018	52,7%
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ (EL0512)	2.318.605	0,038	1.005.851	0,016	43,4%
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ_ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ (EL0512)	901.245	0,050	318.099	0,017	35,3%
ΛΑΠ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (EL0513)	3.189.361	0,064	2.022.564	0,041	63,4%

ΛΑΠ	Συνολικό Χρηματοοικονομικό Κόστος (€)	Μέσο Μοναδιαίο Χρηματοοικονομικό Κόστος (€/m^3)	Συνολικά Έσοδα (€)	Μέσο Μοναδιαίο έσοδο (€/m^3)	Ανάκτηση Χρηματοοικονομικού Κόστους
ΛΑΠ ΑΡΑΧΘΟΥ (EL0514)	1.091.364	0,035	341.923	0,011	31,3%
ΛΑΠ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (EL0534)	27.709	0,045	10.936	0,018	39,5%
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)	3.921.648	0,043	1.222.922	0,013	31,2%
Σύνολο ΥΔ EL05	**12.005.290**	**0,045**	**5.168.129**	**0,019**	**43,0%**

Πηγή: Μελετητές. Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

Σχήμα 4.2-27 Ανάκτηση χρηματοοικονομικού κόστους παροχής νερού για αγροτική χρήση στις ΛΑΠ του ΥΔ Ηπείρου (EL05)

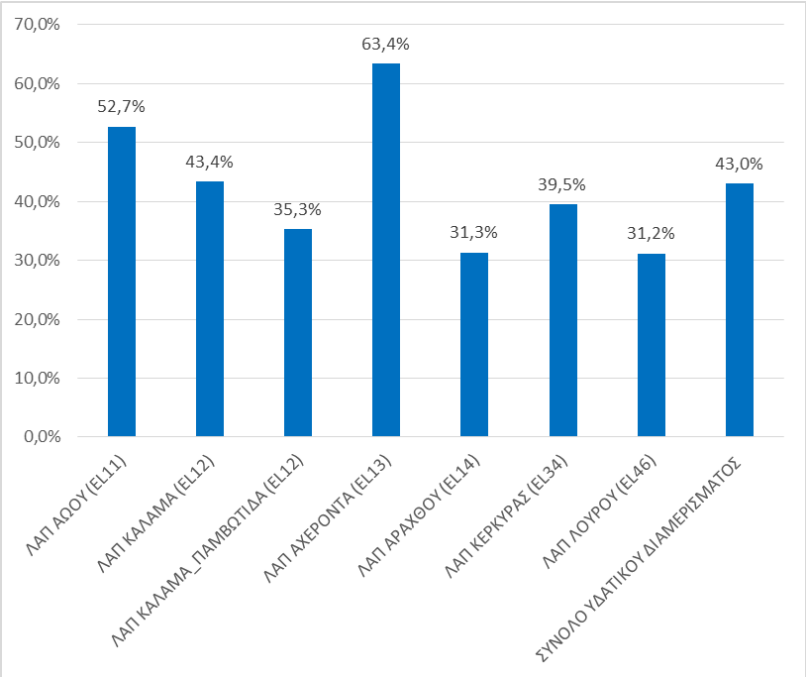

Πηγή: Μελετητές. Επεξεργασία στοιχείων παρόχων

4.2.9.5 Περιβαλλοντικό κόστος και κόστος πόρου

Εκτίμηση Περιβαλλοντικού κόστους

Το περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ ανέρχεται σε 375 χιλ €. Το 26,68% του περιβαλλοντικού κόστους αποδίδεται στην ΛΑΠ Καλαμά (EL0512), το 24,44% στην ΛΑΠ Αχέροντα (EL0513), το 24,44% στην ΛΑΠ Αράχθου (EL0514) και το 24,44% στην ΛΑΠ Λούρου (EL0546). Το μοναδιαίο περιβαλλοντικό κόστος σε επίπεδο ΥΔ εκτιμάται σε 0,0002 €/m^3.

Πίνακας 4.2-27 Περιβαλλοντικό Κόστος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05

ΛΑΠ	Συνολικό Περιβαλλοντικό Κόστος (€)	Μοναδιαίο Περιβαλλοντικό κόστος (€/m^3)
Καλαμά (EL0512)	100.000	0,0002
Αχέροντα (EL0513)	91.668	0,00033
Αράχθου (EL0514)	91.668	0,00031
Λούρου (EL0546)	91.668	0,00019
Σύνολο ΥΔ EL05	**375.004**	**0,0002**

Η κατανομή του περιβαλλοντικού κόστους ανά χρήση στο σύνολο στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05 παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 4.2-28 Κατανομή περιβαλλοντικού Κόστους ανά χρήση ύδατος στις ΛΑΠ του ΥΔ EL05

Περιβαλλοντικό Κόστος	Οικιακή χρήση	Γεωργία	Κτηνοτροφία	Βιομηχανία	Σύνολο
ΛΑΠ ΚΑΛΑΜΑ (EL0512)					
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	1.220,82	89.983,35	435,40	2.067,12	100.000
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	305,20	22.495,84	108,85	516,78	25.000
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	1,33%	98,16%	0,47%	2,07%	100%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m^3)	**0,00004**	**0,0004**	**0,0004**	**0,0002**	**0,0002**
ΛΑΠ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (EL0513)					
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	1.220,82	89.983,35	435,40	28,43	91.668
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	305,20	22.495,84	108,85	7,11	22.917
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	1,33%	98,16%	0,47%	0,03%	100%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m^3)	**0,00004**	**0,0004**	**0,0004**	**0,00004**	**0,00033**
ΛΑΠ ΑΡΑΧΘΟΥ (EL0514)					
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	1.268,77	87.718,34	2.604,14	76,75	91.668
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	317,19	21.929,58	651,03	19,19	22.917
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	1,38%	95,69%	2,84%	0,08%	100%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m^3)	**0,00004**	**0,00034**	**0,00034**	**0,00004**	**0,00031**
ΛΑΠ ΛΟΥΡΟΥ (EL0546)					
Συνολικό κόστος για όλα τα έτη εφαρμογής των μέτρων (€)	523,31	89.812,87	1.252,84	78,97	91.668
Ετήσιο Κόστος ανά χρήση (€)	130,83	22.453,22	313,21	19,74	22.917
Συμμετοχή χρήσης (%) στο συνολικό ετήσιο κόστος	0,57%	97,98%	1,37%	0,09%	100%
Ετήσιο Μοναδιαίο Κόστος (€/m^3)	**0,00002**	**0,00020**	**0,00020**	**0,00002**	**0,00019**

Στη ΛΑΠ Καλαμά το 98,16% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,33% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Αχέροντα το 98,16% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,33% στην οικιακή χρήση, στην ΛΑΠ Αράχθου το 95,69% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 1,38% στην οικιακή χρήση, ενώ στην ΛΑΠ Λούρου το 97,98% του συνολικού περιβαλλοντικού κόστους αφορά στην γεωργία και το 0,57% στην οικιακή χρήση. Σημειώνεται ότι η οικιακή χρήση περιλαμβάνει την παροχή πόσιμου νερού και την αποχέτευση.

Εκτίμηση Κόστους Πόρου

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου δεν υφίσταται Κόστος Πόρου.

Ανάκτηση Περιβαλλοντικού Κόστους και Κόστους Πόρου

Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β 1751/2017), οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, από το 2018 και μετά, θα προσδιορίσουν τα κόστη τους, λαμβάνοντας υπόψη, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου που υπολογίστηκε στις προηγούμενες παραγράφους. Σε ότι αφορά την τιμολόγηση θα πρέπει να προσδιορισθούν τα σχετικά τέλη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα ΚΥΑ. Επίσης, σύμφωνα με τη παρ. 4 του άρθρου 7 της υπόψη ΚΥΑ, η γνωστοποίηση των εσόδων του εισπραχθέντος ποσού, από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θα γίνεται στις 30/6 κάθε έτους, από το 2019 και μετά, στη Δ/νση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα επίπεδα ανάκτησης του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους πόρου θα είναι δυνατόν να καθοριστούν μετά τις 30/6/2019.

4.2.10 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

4.2.10.1 Βασικά Μέτρα

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες.

I. Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.

II. Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Στη συνέχεια περιγράφονται κάθε μία από τις παραπάνω ομάδες βασικών μέτρων.

I. Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.

Τα Μέτρα της κατηγορίας αυτής ουσιαστικά αναφέρονται στην τήρηση των προβλέψεων των σχετικών με την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος Κοινοτικών Οδηγιών:

Μέτρα για τα Ύδατα Κολύμβησης (Οδηγία 2006/7/ΕΚ)

Με στόχο την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουομένων η Οδηγία 76/160/ΕΟΚ θέτει ποιοτικά όρια υπό την μορφή υποχρεωτικών τιμών για συγκεκριμένους μικροβιολογικούς δείκτες. Η Οδηγία αυτή αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ με βασικές τροποποιήσεις, σε σχέση με την προγενέστερη Οδηγία, που σχετίζονται με την υιοθέτηση νέων μικροβιολογικών δεικτών για την παρακολούθηση των υδάτων κολύμβησης, και με την ενσωμάτωση μιας ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση των υδάτων κολύμβησης, όπως αυτή απορρέει από την υποχρέωση σύνταξης ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Συγκεκριμένα το Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης έχει ως στόχο την περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, την αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης και την αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων.

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την Κ.Υ.Α 46399/1352/1986, 8600/416/Ε103/2009.

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν την «Συνέχιση παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ. Κατάρτιση και επικαιροποίηση του Μητρώου Ακτών Κολύμβησης». Φορείς υλοποίησης της δράσης αποτελούν η ΕΓΥ και οι Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατ' αντιστοιχία.

Μέτρα για την Προστασία των άγριων πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ), και οικοτόπων (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ)

Με στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, καθώς και τη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση, έχει σχεδιαστεί με βάση τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ για την προστασία των φυσικών τύπων οικοτόπων και 2009/147/ΕΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (που αντικατέστησε την προγενέστερη Οδηγία 79/409/ΕΟΚ) ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο, επονομαζόμενο «Natura 2000».

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τις ακόλουθες ΚΥΑ: ΚΥΑ 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β΄1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β΄992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, το Δίκτυο Natura 2000 αποτελείται από τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και από τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 2009/147/ΕΚ (πρώην 79/409/ΕΚ). Ενώ οι ΕΖΔ χαρακτηρίζονται και εντάσσονται στο δίκτυο όπως περιγράφεται ανωτέρω, οι ΖΕΠ εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο Natura 2000 μετά το χαρακτηρισμό τους από τα Κράτη Μέλη. Η διαχείριση των περιοχών αμφότερων των κατηγοριών υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2, 3, 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Η διαχείριση των ΖΕΠ υπόκειται επιπροσθέτως στις διατάξεις του άρθρου 4 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Ο κατάλογος των Ελληνικών ΖΕΠ δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010 ως παράρτημα στη νέα ενσωμάτωση της Οδηγίας 79/4009/ΕΟΚ (η οποία κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ). 239 Ελληνικοί Τόποι Κοινοτικής Σημασίας χαρακτηρίστηκαν ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης με το Ν3937/2011 (ΦΕΚ60/Α/31-3-2011).

Για τη συντριπτική πλειοψηφία των περιοχών του δικτύου Natura 2000 της χώρας δεν έχουν εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί σχέδια διαχείρισης και επομένως δεν έχουν ακόμη προβλεφθεί ειδικά μέτρα για την επίτευξη των στόχων των δύο αυτών βασικών οδηγιών για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας κοινοτικής σημασίας. Στο πλαίσιο αυτό στην υπό μελέτη αναθεώρηση των σχεδίων διαχείρισης νερών εντοπίζονται τύποι οικοτόπων που σχετίζονται με το νερό και αποτελούν ενδιαιτήματα σημαντικών ειδών πανίδας και χλωρίδας έτσι ώστε να αποτυπωθεί η ειδική σημασία των υδατικών πόρων στα συγκεκριμένα ΥΣ. Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν την «Κατάρτιση /θεσμοθέτηση Σχεδίων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 που εξαρτώνται άμεσα από το νερό, με ειδική αναφορά σε θέματα διαχείρισης νερών» και την «Παρακολούθηση/αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των εξαρτώμενων από το νερό οικοτόπων και ειδών στις περιοχές του δικτύου Natura 2000». Φορείς υλοποίησης των προγραμματιζόμενων δράσεων αναφέρονται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) καθώς και οι Φορείς Διαχείρισης των Προστατευόμενων περιοχών.

<u>Μέτρα για το Πόσιμο Νερό (Οδηγίες 98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ)</u>

Η ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία περί της ποιότητας του νερού προς πόση, εκδόθηκε το 1998 (Οδηγία 98/83/ΕΚ), και από την 25η Δεκεμβρίου 2003 εντάχθηκε στο εθνικό δίκαιο μέσω της ΚΥΑ Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/11-7-2001). Η Οδηγία 98/83/ΕΚ αφορά στο πόσιμο νερό, ανεξάρτητα από το αν έχει υποστεί επεξεργασία ή όχι, καθώς και στην προέλευσή του, ενώ εξαιρούνται τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα. Το νερό που χρησιμοποιείται στις βιομηχανίες τροφίμων εμπίπτει επίσης στην Οδηγία 98/83/ΕΚ.

Η Οδηγία 2015/1787/ΕΕ τροποποιεί τα παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού της ανθρώπινης κατανάλωσης. Τα εν λόγω παραρτήματα ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τα προγράμματα παρακολούθησης για όλα τα ύδατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και τις προδιαγραφές για τη μέθοδο ανάλυσης των διαφόρων παραμέτρων.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν:

- Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2015/1787/ΕΕ, με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)
- Υλοποίηση των Σχεδίων Ασφάλειας Νερού με στόχο την διασφάλιση της δημόσιας υγείας μέσω υιοθέτησης και εφαρμογής ορθών πρακτικών στο δίκτυο διανομής του πόσιμου νερού» με φορέα υλοποίησης τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.

<u>Μέτρα για την Αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων (Οδηγία 2012/18/ΕΕ)</u>

Με την Οδηγία 82/501/ΕΚ (Seveso I) καθορίστηκαν μέτρα και περιορισμοί για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης (πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές τοξικών και επικινδύνων αερίων σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις). Η εν λόγω Οδηγία αποτέλεσε ένα πρώτο πλαίσιο ρυθμίσεων που τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την έκδοση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ (Seveso II). Με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ (Seveso III) τροποποιείται και εν συνεχεία καταργείται η Οδηγία 96/82/ΕΚ. Η αλλαγή κρίθηκε απαραίτητη για την προσαρμογή στον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων.

Η κύρια προσέγγιση της νέας Οδηγίας παραμένει ίδια με την Οδηγία Seveso II σχετικά με την πρόληψη και τον περιορισμό των συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον σε εγκαταστάσεις όπου μπορούν να λάβουν χώρα μεγάλα ατυχήματα σχετιζόμενα με επικίνδυνες ουσίες. Ωστόσο με την εφαρμογή της παρέχονται στο κοινό ενισχυμένα δικαιώματα. Έτσι αποκτούν ευκολότερη πρόσβαση σε πληροφορίες αναφορικά με τους κινδύνους που θα μπορούσαν να προκύψουν από τις πλησιέστερες βιομηχανικές εγκαταστάσεις καθώς και με τους τρόπους αντίδρασης σε περιπτώσεις ατυχήματος. Δίνεται έμφαση σε θέματα που αφορούν α) την πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη λόγω έλλειψης σωστής ενημέρωσης ή αποκλεισμού από τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, β) τη δημόσια διαβούλευση για έργα, σχέδια και προγράμματα που σχετίζονται με μονάδες που καλύπτονται από τη νομοθεσία, γ) την επιθεώρηση των διάφορων εγκαταστάσεων, δ) την εξασφάλιση μέσω αλλαγών στον σχεδιασμό των χρήσεων γης, της εγκατάστασης των νέων μονάδων σε ασφαλή απόσταση από τις υφιστάμενες.

Η Οδηγία 2012/18/ΕΕ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354/Β΄/2016).

Προγραμματιζόμενες δράσεις της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αποτελεί η «Τήρηση αρχείου-μητρώου εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας», με φορέα υλοποίησης την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

<u>Μέτρα για τις Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις από Έργα/ Δραστηριότητες (Οδηγίες 2011/92/ΕΕ, 2014/52/ΕΕ)</u>

Η Οδηγία 2011/92/ΕΕ εναρμόνισε τις αρχές εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων με την καθιέρωση ελάχιστων απαιτήσεων (για τον τύπο των έργων που πρέπει να

υποβάλλονται σε εκτίμηση, τις κύριες υποχρεώσεις του κυρίου του έργου, το περιεχόμενο της εκτίμησης και τη συμμετοχή των αρμοδίων αρχών και του κοινού), και συμβάλλει στην υψηλή προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Προκάτοχος της εν λόγω Οδηγίας αποτέλεσε η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ. Η Οδηγία 2014/52/ΕΕ τροποποιεί την Οδηγία 2011/92/ΕΕ. Οι εν λόγω Οδηγίες δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμη στο εθνικό δίκαιο.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας είναι οι εξής:

- Τροποποίηση ΥΑ οικ. 170225/2014 (Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄…) ώστε για συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, που θα πρέπει προηγουμένως να προσδιοριστούν να καθίστανται υποχρεωτικά τα ακόλουθα: Εκπομπές ρύπων ανά κατηγορία, Υπολογισμός των επιπτώσεων λόγω ρύπανσης στα ΥΣ που έχουν ορισθεί στα Σχέδια Διαχείρισης και Σύγκριση των συγκεντρώσεων αυτών με τα ΠΠΠ.
- Κατάρτιση προγράμματος παρακολούθησης και κοινοποίηση αποτελεσμάτων στην οικεία Δ/νση Υδάτων.
- Ενσωμάτωση της διαδικασίας των εξαιρέσεων (εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 7 της Οδηγίας για τα νερά) στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με βαρύνουσα γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων.

Ως φορέας υλοποίησης των προγραμματιζόμενων δράσεων ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ).

<u>Μέτρα για την Ιλύ σταθμών καθαρισμού (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ)</u>

Στόχος της Οδηγίας είναι η κανονιστική ρύθμιση της χρήσης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία ώστε να αποφεύγονται τυχόν επιβλαβείς επιπτώσεις στο έδαφος, τη βλάστηση, τα ζώα και τον άνθρωπο, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ορθή χρήση της.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας πραγματοποιήθηκε το 1991 με την έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 80568/4225/91 (ΦΕΚ 641 Β/7-08-1991).

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν την «Κατάρτιση ΚΥΑ σχετικά με μέτρα, όρους και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΟΚ και σε αντικατάσταση της ΚΥΑ 80568/4225/1991 και προώθηση δράσεων σχετικών με την ασφαλή διάθεση της επεξεργασμένης ιλύος», με φορέα υλοποίησης των προγραμματιζόμενων δράσεων ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ).

<u>Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ)</u>

Στόχος της Οδηγίας είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξέργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των παραπροϊόντων τους (ιλύς), ορίζοντας την ελάχιστη αναγκαία τεχνική υποδομή (δίκτυα αποχέτευσης και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων) που πρέπει να διαθέτουν

οι οικισμοί ανάλογα με τον ισοδύναμο πληθυσμό τους και τον αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ πραγματοποιήθηκε με την Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β). Συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών ο οποίος συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 48392/939/2002 (ΦΕΚ 405/Β/3-4-2002).

Η Οδηγία 98/15/ΕΚ τροποποίησε το παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ όσον αφορά ορισμένες απαιτήσεις για απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές που παρουσιάζεται ευτροφισμός και έχρηζαν διευκρίνισης.

Στο ΥΔ Ηπείρου (EL05), βάσει της Υ.Α. 19661/1982/1999 (ΦΕΚ 1811Β'/29.09.1999), έχουν οριστεί ως ακόλουθες ευαίσθητες περιοχές ο Αμβρακικός κόλπος, ο Μετσοβίτικος (παραπόταμος ποταμού Αράχθου), ο Ποταμός Άραχθος, ο Ποταμός Λούρος.

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προτάθηκε η συμπλήρωση του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών με την Τάφρο Λαψίστα και την Λίμνη Παμβώτιδα.

Προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αφορούν:

- Ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων των οικισμών που εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας (αφορά όλους τους οικισμούς με πληθυσμό άνω των 2.000 ισοδύναμων κατοίκων) με φορέα υλοποίησης την Περιφέρεια, τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.
- Ενίσχυση δράσεων ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων επεξεργασίας και αποχέτευσης λυμάτων με φορέα υλοποίησης την Περιφέρεια.

<u>Μέτρα για τα Προϊόντα Φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014)</u>

Σκοπός είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας ανθρώπων και ζώων, η προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και η βελτίωση της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της εναρμόνισης των κανόνων, σχετικών με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων και παράλληλα τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Η Οδηγία 91/44/ΕΟΚ θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τις δραστικές ουσίες που περιέχονται στα προϊόντα αυτά. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 που ενσωματώθηκε στο Νόμο 4036/27.1.2012 και αντικατέστησε την Οδηγία, τροποποιείται κάθε φορά που προστίθεται νέα δραστική ουσία, θεσπίζει κανόνες για την αδειοδότηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων υπό εμπορική μορφή, καθώς και για τη διάθεσή τους στην αγορά, τη χρήση και τον έλεγχό τους μέσα στην Κοινότητα. Ορίζει επίσης κανόνες για την έγκριση των δραστικών ουσιών, αντιφυτοτοξικών και συνεργιστικών, που περιέχουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Η Οδηγία 2009/128 που εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1833/Β΄/2013).

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 στοχεύει στη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 178/2002, (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και (ΕΚ) αριθ. 396/2005, της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΟΚ, 76/894/ΕΟΚ και 2009/470/ΕΚ. Ο συγκεκριμένος Κανονισμός εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκτυο με το Π.Δ. 27/2016 (ΦΕΚ 41/Α΄/2016).

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο στο πλαίσιο του της τρέχουσας Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αποτελεί η «Ορθολογική χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων», με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

<u>Μέτρα για την Προστασία από Νιτρορρύπανση (Οδηγίες 91/676/ΕΟΚ)</u>

Η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ αποσκοπεί αφενός στη μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προκαλείται έμμεσα ή άμεσα από νιτρικά ιόντα γεωργικής προέλευσης και αφετέρου στην πρόληψη της περαιτέρω ρύπανσης. Ο εντοπισμός των περιοχών ξηράς στις οποίες απορρέουν ύδατα που υφίστανται ρύπανση από αζωτούχες ενώσεις (ευπρόσβλητες ζώνες) είναι το απαραίτητο πρώτο στάδιο, το οποίο ακολουθείται από την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων δράσης που στοχεύουν στη μείωση της νιτρορρύπανσης τα οποία περιλαμβάνουν κώδικες ορθών γεωργικών πρακτικών. Τα προγράμματα δράσης επιπλέον καθορίζουν κανόνες σχετικούς με τον περιορισμό της εφαρμοζόμενης ποσότητας λιπάσματος βάσει εδαφολογικών, κλιματικών, βροχομετρικών, αρδευτικών συνθηκών, τη χρήση του εδάφους και των γεωργικών πρακτικών, καθώς και βάσει της ισορροπίας μεταξύ των προβλεπόμενων αναγκών των καλλιεργειών σε άζωτο και της ποσότητας αζώτου που διατίθενται για τις καλλιέργειες από το έδαφος και από τη λίπανση.

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο με την Κ.Υ.Α. 16190/1335/1997 (ΦΕΚ 519/Β). Ο καθορισμός ευπρόσβλητων ζωνών έγινε διαδοχικά με την απόφαση 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/5-8-1999), την ΚΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 (Β 1132), την ΚΥΑ 20419/2522/18-9-2001 (ΦΕΚ 1212 Β/14-9-2001) και τέλος την ΚΥΑ 106253/08.11.10 (ΦΕΚ 1843 Β).

Οι προγραμματιζόμενες δράσεις στο πλαίσιο της τρέχουσας Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας αποτελεί η «Συστηματική παρακολούθηση των επιπέδων των νιτρικών στα ΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορρύπανση» με φορέα υλοποίησης το ΥΠΑΑΤ.

<u>Μέτρα για την Πρόληψη - Έλεγχο ρύπανσης (Οδηγία 2010/75/ΕΕ)</u>

Σκοπός της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση του ελέγχου της ρύπανσης που προκαλούν ορισμένες ρυπογόνες δραστηριότητες, με έμφαση στην

πρόληψη της ρύπανσης στην πηγή δημιουργίας των ρύπων, ώστε να αποφεύγονται οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα και οι απορρίψεις στα νερά και το έδαφος ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό, να ελαχιστοποιούνται προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του.

Η Οδηγία 2010/75/ΕΕ η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103 (ΦΕΚ 1450/Β΄/2013) αντικατέστησε την Οδηγία 2008/1/ΕΚ και την προγένεστερη σχετική Οδηγία 96/61/ΕΚ.

II. Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων:

Οι κατηγορίες αυτές βασικών μέτρων σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών

1. Μέτρα για εφαρμογή αρχής ανάκτησης κόστους
2. Μέτρα για προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης νερού
3. Μέτρα για Άρθρο 7 της Οδηγίας (πόσιμο νερό)
4. Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού
5. Μέτρα για έλεγχο τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων Υ.Σ.
6. Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων
7. Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων
8. Μέτρα για αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του ύδατος
9. Μέτρα για αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια Υ.Σ.
10. Ειδικά μέτρα για ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες
11. Μέτρα για ρύπανση από ατυχήματα/ακραία φυσικά φαινόμενα

Στη συνέχεια παρουσιάζεται συγκεντρωτικός πίνακας με τα προτεινόμενα βασικά της Ομάδας αυτής μέτρα του προγράμματος μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου και τις αντίστοιχες κατηγορίες μέτρων (Πίνακας 4.2.5-29).

Πίνακας 4.2-29 Συγκεντρωτικός πίνακας Βασικών Μέτρων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0201 Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)	Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί εφαρμογή του "βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί αρχής ανάκτησης κόστους"	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης / Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Τοπικοί, Γενικοί) / Περιφέρεια Ειδική Γραμματεία Υδάτων
M05B0202 Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)	Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των ΔΕΥΑ για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου 1ου ΣΔ περί της αρχής ανάκτησης κόστους του.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Υπουργείο Εσωτερικών / Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης / Ειδική Γραμματεία Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0203 Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)	Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των ΟΤΑ για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί της αρχής ανάκτησης κόστους	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Υπουργείο Εσωτερικών / Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης / Ειδική Γραμματεία Υδάτων
M05B0204 Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών, Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."	Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)	Το μέτρο αυτό προτείνεται στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί της αρχής ανάκτησης κόστους Για την υλοποίηση της Απόφασης απαιτείται η εκπαίδευση και κατάρτιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Ειδικότερα κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία και υλοποίηση κατάλληλου υλικού και προγράμματος για την ενημέρωση, κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων το οποίο θα επωμιστεί την εφαρμογή της Απόφασης. Το υλικό θα περιλαμβάνει ενδεικτικά, έντυπο και ψηφιακό υλικό, ημερίδες ενημέρωσης και τεχνικής κατάρτισης κ.λπ.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0301 Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Σύνταξη γενικών σχεδίων ύδρευσης όπου θα εντοπίζονται οι υδατικοί πόροι που θα καλύψουν τις ανάγκες ύδρευσης σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, θα υιοθετούνται εγκαίρως τα κατάλληλα μέτρα προστασίας και θα σχεδιάζονται τα απαραίτητα εξωτερικά υδραγωγεία σε προκαταρκτικό επίπεδο. Τα Σχέδια (Masterplan) θα εκπονηθούν από τις ΔΕΥΑ/Δήμους. Τα Σχέδια αυτά θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις προβλέψεις των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ για την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και των προγραμμάτων μέτρων, ενώ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι Πλημμύρας όπως έχουν αποτυπωθεί στα ΣΔΚΠ της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να έχουν τη σύμφωνη γνώμη των οικείων Δ/νσεων Υδάτων. Η υλοποίηση των Σχεδίων θα γίνει κατά προτεραιότητα σε μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους .	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Περιφέρεια / ΔΕΥΑ Δήμοι / Αποκ. Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)
M05B0302 Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Το μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιμέρους δράσεις: 1.Καταγραφή των απωλειών για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης, έλεγχος και μείωση των διαρροών. Ο έλεγχος των διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης αποσκοπεί στον εντοπισμό των διαρροών για την αποφυγή μεγάλης απώλειας νερού. Ο έλεγχος των διαρροών αποτελεί τεχνικό μέσο για τη διαχείριση της ζήτησης νερού και αποσκοπεί στην εξοικονόμησή του. Σε πρώτη φάση θα καταγραφούν οι απώλειες των δικτύων από τις αρμόδιες ΔΕΥΑ/Δήμους, άλλο δημόσιο / δημοτικό πάροχο ύδρευσης με κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στη Δ/νση Υδάτων και θα καθοριστούν οι προτεραιότητες για αποκατάσταση των διαρροών στο ΥΔ ώστε να δρομολογηθούν σχετικά έργα. Οι δράσεις αυτές πρέπει να γενικευτούν, κατά προτεραιότητα, σε όλες τις ΔΕΥΑ/Δήμους, στις οποίες παρατηρούνται απώλειες στο δίκτυο	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B100	Περιφέρεια Αποκ. Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)/Δήμοι/ΔΕΥΑ/ Δημοτικός-Δημόσιος Πάροχος ύδρευσης

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		ύδρευσης μεγαλύτερες από 35%. 2. Εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου, τηλεχειρισμού. Με ευθύνη των ΔΕΥΑ/Δήμων ή άλλο δημόσιο / δημοτικό πάροχο ύδρευσης θα γίνει προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου, τηλεχειρισμού και διαχείρισης διαρροών των δικτύων ύδρευσης. Μετά τον εντοπισμό θα ακολουθεί η επισκευή και αποκατάσταση της καλής λειτουργίας. Επίσης, θα πρέπει να τοποθετηθούν υδρόμετρα, όπου δεν υπάρχουν, και να αντικατασταθούν τα ελαττωματικά. 3. Έργα ενίσχυσης δυναμικότητας δικτύων ύδρευσης Για την κάλυψη της αυξανόμενης υδρευτικής ανάγκης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν έλλειψη ή έντονα προβλήματα ποιοτικής υποβάθμισής του νερού και δεν υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι εξασφάλισης πόσιμου νερού θα πρέπει να υλοποιηθούν δράσεις για την εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης και συνοδών τους έργων. Επίσης, για την επίλυση του ζητήματος της εξασφάλισης νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση σε επαρκείς ποσότητες και κατάλληλη ποιότητα σε περιοχές όπου είναι αδύνατη η εξεύρεση καλύτερων εναλλακτικών πηγών υδροδότησης και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο (π.χ. αξιοποίηση υπόγειων υδάτων, αφαλάτωση ή μεταφορά) να γίνεται αξιοποίηση υφιστάμενων έργων αποθήκευσης επιφανειακού νερού (φράγματα και λιμνοδεξαμενές), και να ολοκληρωθούν τυχόν συνοδά έργα για την κάλυψη της ζήτησης στις υδρευτικές ανάγκες ακόμα και στις περιπτώσεις που η αρχικά καθορισμένη χρήση τους ήταν η αρδευτική ή άλλη χρήση. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να κατασκευάζονται τα απαραίτητα έργα επεξεργασίας νερού. 4. Έργα αποκατάστασης/ενίσχυσης δικτύων ύδρευσης Το μέτρο αφορά στην αποκατάσταση παλαιών φθαρμένων αγωγών		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		ύδρευσης και στην ενίσχυση του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης για την κάλυψη αυξημένης ζήτησης σε υδρευτικές ανάγκες. Τα έργα αυτά που στοχεύουν στην αποτελεσματική κάλυψη της αυξανόμενης υδρευτικής ανάγκης σε οικισμούς και δήμους, αποτελούν πρώτης προτεραιότητας έργα για την εφαρμογή της Οδηγίας. Θα πρέπει σε πρώτη φάση να αξιολογηθεί η αποδοτικότητα των εξωτερικών υδραγωγείων από τις αρμόδιες ΔΕΥΑ/Δήμους, προκειμένου να τεκμηριωθεί αν χρήζουν αποκατάστασης ή ενίσχυσης, και τα αποτελέσματα της ως άνω αξιολόγησης να κοινοποιηθούν στη Δ/νση Υδάτων για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στην περιοχή ώστε να είναι δυνατό να δρομολογηθούν αντίστοιχα έργα. Οι ανωτέρω δράσεις αυτές θα προωθηθούν με ευθύνη των οικείων Περιφερειών και των ΔΕΥΑ/Δήμων και να γνωστοποιηθούν στην οικεία Δ/νση Υδάτων .		
M05B0303 Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται κυρίως στο Μέτρο 4 του ΠΑΑ 2014 -2020 "Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού" και ειδικότερα στο υπομέτρο 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων". Τα έργα και οι δράσεις που υποστηρίζονται από το υπομέτρο 4.3.1 στοχεύουν (α) στη μείωση απωλειών και στην εφαρμογή μεθόδων άρδευσης υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. κλειστά δίκτυα σε συνδυασμό με στάγδην άρδευση) με αντικατάσταση υπαρχόντων πεπαλαιωμένων δικτύων άρδευσης. Τα έργα αυτά συμβάλλουν άμεσα στην αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στη γεωργία. (β) στη χρήση για άρδευση εναλλακτικών πηγών νερού (π.χ. ανακυκλωμένα /επαναχρησιμοποιούμενα ύδατα). Επιπλέον στο μέτρο περιλαμβάνονται και δράσεις που απαιτούνται για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης της απόληψης του νερού. Οι Δράσεις αυτές περιλαμβάνουν και την αντικατάσταση της ανεξέλεγκτης ιδιωτικής άρδευσης (απόληψη από υπόγεια ή/και	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B060	ΥΠΑΑΤ/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση και Περιφέρειες /Λοιπά Συναρμόδια Υπουργεία

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		επιφανειακά υδατικά συστήματα από συλλογικά) ολοκληρωμένα έργα, η διαχείριση των οποίων βασίζεται στον προγραμματισμό των αρδεύσεων και στη μέτρηση του εφαρμοζόμενου νερού. Βασικοί στόχοι των ανωτέρω δράσεων ή/και έργων είναι οι ακόλουθοι: - Να επιτυγχάνουν ελάχιστη δυνητική εξοικονόμηση νερού της τάξεως του 10% (όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία που δίνεται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020) για τα υδατικά συστήματα σε καλή ποσοτική κατάσταση με στόχο τη διατήρησή της. - Για υδατικά συστήματα με ποσοτική κατάσταση κατώτερη της καλής η δυνητική εξοικονόμηση θα πρέπει να είναι της τάξης του 10% αλλά και η προγραμματιζόμενη δράση ή/και έργο να εξασφαλίζει επιπλέον πραγματική μείωση της χρήσης του νερού τουλάχιστον ίση με το 50% της δυνητικής εξοικονόμησης (σύμφωνα με τις προβλέψεις του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020 όπως αυτές ισχύουν). - Να αξιοποιηθούν ύδατα από υφιστάμενους ταμιευτήρες όπως αυτοί ορίζονται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014- 2020 των οποίων η συμβατότητα με τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ έχει ήδη αξιολογηθεί από το 1ο ΣΔΛΑΠ. Τυχόν νέα έργα (ταμιευτήρες, λιμνοδεξαμενές, φράγματα, συλλογικά αρδευτικά δικτυα) που δύνανται να δημιουργήσουν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε ΕΥΣ που μπορεί να υποβαθμίσουν την οικολογική κατάσταση των υδατικών συστημάτων ή /και την ποσοτική κατάσταση των ΥΥΣ θα εξετάζονται με βάσει τις μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί από την ΕΓΥ και είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ "Προσδιορισμός και κριτήρια αξιολόγησης υδρομορφολογικών αλλοιώσεων" και "Προσδιορισμός των ‘‘εξαιρέσεων’’ της παραγράφου 7, του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (4.7), περί		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		νέων τροποποιήσεων" όταν απαιτείται.		
M05B0304 Επενδύσεις για εξοικονόμηση ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 4.1.2. του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014 -2020. Παρέχεται ενίσχυση για επενδύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της αποθήκευσης του νερού σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι επενδύσεις για να κριθούν επιλέξιμες για στήριξη θα πρέπει να πληρούν τους γενικούς όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 46 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 όταν πρόκειται για άρδευση, με κυριότερο όρο την ύπαρξη άδειας χρήσης νερού κατά την αίτηση ενίσχυσης επενδυτικού, με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος στην αγροτική εκμετάλλευση. Η επιλογή των ορίων της δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος καθορίστηκε από το ΠΑΑ πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να εξασφαλιστεί ένα σημαντικό ποσοστό εξοικονόμησης ύδατος. Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής - Ποσοστό εξοικονόμησης ύδατος (δυνητικό και πραγματικό) μεγαλύτερο από τα οριζόμενα στο εγκεκριμένο πρόγραμμα. - Εκμετάλλευση που βρίσκεται σε περιοχή της Οδηγίας 91/676 για την προστασία των υδάτων από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης. - Εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος σε υδροβόρες καλλιέργειες . - Η επένδυση άρδευσης επηρεάζει ύδατα των οποίων η κατάσταση έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B060	ΥΠΑΑΤ, Περιφέρεια
M05B0305 Καθορισμός ανωτάτων και κατωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην	Για τον καθορισμό ανώτατων και κατώτατων ορίων των αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα για κάθε είδος καλλιέργειας του Υδατικού Διαμερίσματος, ισχύουν τα αναφερόμενα στο ΣΔΛΑΠ και αυτά λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των διαδικασιών αδειοδότησης ιδιωτικών υδροληψιών, από τις Δ/νσεις Υδάτων των Α. Δ. (δίνονται στο αναλυτικό φύλλο μέτρου). Οι κατώτατες τιμές αντιστοιχούν σε	Τροποποίηση Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B150	Αποκ. Διοίκησης /Δ/νση Υδάτων Α.Δ./Δ/νση Αγροτικών Υποθέσεων Α.Δ.

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	άριστες συνθήκες εδάφους, υψομέτρου, έκθεσης-προσανατολισμού, κλίσης και απόδοσης αρδευτικού συστήματος, ενώ οι ανώτατες τιμές στις δυσμενέστερες συνθήκες των αντίστοιχων παραμέτρων. Ειδικά για τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που χαρακτηρίζονται από τα ΣΔΛΑΠ σε ποσοτική κατάσταση κατώτερη της καλής και υπάρχει ανάγκη πρόσθετων περιορισμών, εκδίδεται διοικητική πράξη από τη Δ/νση Αγροτικών Υποθέσεων της ΑΔ, σχετικά με το είδος των καλλιεργειών που μπορούν να υποστούν ελλειμματική άρδευση, αλλά και τα ποσοστά μείωσης των ανώτατων ορίων των καλλιεργειών αυτών. Η παραπάνω διαδικασία, δεν έχει εφαρμογή στις διαδικασίες αδειοδότησης δημοσίων συλλογικών αρδευτικών έργων, όπου απαιτείται ακριβής υπολογισμός των αρδευτικών αναγκών της αρδευτικής περιμέτρου με βάση μελέτη, που εκπονείται όπως ορίζουν οι ισχύουσες κάθε φορά προδιαγραφές του ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα ακριβή εδαφοκλιματικά δεδομένα της περιοχής του έργου, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή εξοικονόμηση και βέλτιστη διαστασιολόγηση.		
M05B0306 Ενίσχυση Δράσεων Περιορισμού Απωλειών στα Συλλογικά Δίκτυα Άρδευσης	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Η ορθή εφαρμογή του μέτρου απαιτεί την υλοποίηση των παρακάτω δράσεων: 1) βελτιστοποίηση του προγράμματος άρδευσης με συνεργασία ΤΟΕΒ – καλλιεργητών, έτσι ώστε να αποφεύγεται το πότισμα κατά τις ώρες της ημέρας με πολύ υψηλή θερμοκρασία. Εφόσον κρίνεται απαραίτητο προτείνεται, επίσης, η επικαιροποίηση των προγραμμάτων άρδευσης κατόπιν σύστασης της Περιφέρειας και σε συνεργασία με την εποπτεύουσα υπηρεσία του ΤΟΕΒ. Σημειώνεται ότι οι ΤΟΕΒ ήδη υποχρεούνται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο στην κατάρτιση ωρολογίου προγράμματος αρδεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό ο διαχειριστής του συλλογικού δικτύου (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, Δήμος κατά την έναρξη της αρδευτικής περιόδου θα καταρτίζει πρόγραμμα άρδευσης το οποίο θα	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B060	ΓΟΕΒ/ΤΟΕΒ/Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		κοινοποιεί άμεσα στην αρμόδια Δ/νση Υδάτων. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην πιστή τήρηση του Κανονισμού Άρδευσης, ο οποίος συντάσσεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/07.06.2010) και του άρθρου 79 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114/08.06.2006). 2) εντατικοποίηση ελέγχων προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του ως άνω προγράμματος άρδευσης. Οι έλεγχοι προτείνεται να πραγματοποιούνται από την Περιφέρεια που εποπτεύει τους ΤΟΕΒ. 3) συνεχής συντήρηση, με φροντίδα της Περιφέρειας, των έργων μεταφοράς νερού, ώστε να διατηρούνται σε καλό επίπεδο. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται μεγάλες αρδευτικές απώλειες λόγω φθοράς ή παλαιότητας των ανοικτών αγωγών μεταφοράς, άμεση επισκευή ή αντικατάστασή τους. 4) κατεύθυνση ώστε, οι μελέτες κατασκευής νέων αρδευτικών δικτύων να προβλέπουν, όπου είναι εφικτό, την κατασκευή υπόγειων αντί ανοικτών αγωγών. 5) Ανάπτυξη προγραμματισμού σχετικά με τις ποσότητες και την κατανομή των απολήψεων με σκοπό την καλύτερη εκτίμηση των αρδευτικών απωλειών, απολογιστικές καταστάσεις ανά αρδευτική περίοδο, στις οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατ΄ ελάχιστο η αρδεύσιμη και αρδευθείσα έκταση, ο τρόπος και η μέθοδος άρδευσης, οι πηγές υδροδότησης, το είδος των καλλιεργειών, καθώς και οι ποσότητες ύδατος που χρησιμοποιήθηκαν για την άρδευσή τους, ανά μήνα και ανά πηγή υδροδότησης.		
M05B0307 Κατάρτιση εγχειριδίου τεχνικών προδιαγραφών εφαρμογής μεθόδων επαναχρησιμοποίησης	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην	Σύνταξη εγχειριδίου τεχνικών προδιαγραφών εφαρμογής των μεθόδων επαναχρησιμοποίησης που προβλέπονται στην ΚΥΑ 145116/2.3.2011 (ΦΕΚ 354Β) όπου ενδεικτικά θα καθορίζονται: : Α. Η περιγραφή των δυνητικών μεθόδων επαναχρησιμοποίησης, που συνίσταται η εφαρμογή κάθε μεθόδου, οι ελάχιστες απαιτήσεις εφαρμογής κάθε μεθόδου και η συνολική πρακτική ορθής και	Συνέχιση Μέτρου WD05B070	ΕΓΥ / ΥΠΕΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	αποδεκτής εκτέλεσης, Β. Οι διαδικασίες μελέτης και εφαρμογής επαναχρησιμοποίησης ήτοι τα διαδοχικά στάδια προσέγγισης (Εκδήλωση πρόθεσης - προκαταρκτική μελέτη. Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Διαβούλευση ενημέρωση ενδιαφερομένων. Τεχνική μελέτη εφαρμογής. Αδειοδότηση. Πιλοτική εφαρμογή. Παραγωγική εφαρμογή) καθώς επίσης και η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων.		
M05B0308 Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Αναθεώρηση του στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας που υλοποιήθηκε κατά τον 1ο Διαχειριστικό Κύκλο με βάση τις αρχές του προληπτικού σχεδιασμού (Drought and Water Shortage Contingency Plans) που θα περιλαμβάνει κυρίως μέτρα πρόληψης, βάσει του συνδυασμού διάφορων εναλλακτικών λύσεων, καθώς και μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία. Αναλυτικότερα, το Σχέδιο, μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει: α) Καταγραφή ακραίων φαινομένων ξηρασίας που παρατηρήθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν και εκτίμηση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, θεσμικών και κοινωνικών επιπτώσεών τους, καθώς και των εφαρμοσθέντων πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης. β) Υπολογισμό δεικτών ξηρασίας, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΕ και τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής, όπως υδρολογικό καθεστώς, μετεωρολογικές συνθήκες, περιβαλλοντική κατάσταση, κοινωνικές συνθήκες, οικονομικές επιπτώσεις κλπ., ενώ θα καθορισθούν και διαβαθμίσεις των τιμών του δείκτη αυτού για τον χαρακτηρισμό των φαινομένων. γ) Αξιολόγηση της επικινδυνότητας από μελλοντικά φαινόμενα λειψυδρίας και ξηρασίας (από φυσικές ή ανθρωπογενείς αιτίες) και των πιθανών επιπτώσεων τους. δ) Προσδιορισμός και πρόταση εναλλακτικών πηγών για διάφορες χρήσεις νερού και ''στρατηγικών υδατικών αποθεμάτων'', τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε κρίσιμες περιπτώσεις φαινομένων ξηρασίας. ε) Προτάσεις για τη	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Αποκεντρωμένη Διοίκηση / Διεύθυνση Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		δημιουργία ευέλικτου και αποτελεσματικού μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης για φαινόμενα ξηρασίας, λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες που θα έχουν καθορισθεί. στ) Προσδιορισμός μέτρων, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόληψη, καθώς και για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία. ζ) Εκτίμηση της πιθανής επίδρασης των φαινομένων της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ		
M05B0309 Προώθηση της αξιοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων ως μέσο ενίσχυσης του υδατικού ισοζυγίου	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (Άρθρο 4)	Για την κάλυψη της ζήτησης νερού, ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής, αλλά και για την προσαρμογή στην επερχόμενη κλιματική αλλαγή είναι επιτακτική η ανάγκη ένταξης του ανακυκλωμένου νερού στο υδατικό ισοζύγιο. Στο ΥΔ λειτουργεί σημαντικός αριθμός ΕΕΛ, οι οποίες θα πρέπει να αναβαθμιστούν λειτουργικά ώστε οι επεξεργασμένες εκροές να χρησιμοποιούνται για την άρδευση καλλιεργειών, χώρων πρασίνου καθώς και για τον τεχνητό εμπλουτισμό ΥΥΣ. Επιπλέον σε πολλές περιπτώσεις η μικρή διαθεσιμότητα υδατικών πόρων στο ΥΔ, η εποχική ανισοκατανομή τους και η δυσκολία αξιοποίησής τους με αειφορικό τρόπο έχει οδηγήσει στην υπερεκμετάλλευση των ΥΥΣ.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B030.	Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων), Περιφέρεια, Δήμοι, ΔΕΥΑ
M05B0401 Σύνταξη ειδικών υδρογεωλογικών μελετών για τη λεπτομερή οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) και πεδίου υδροληψιών που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ, ξενοδοχείων, μεμονωμένων	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Σύνταξη ειδικών υδρογεωλογικών μελετών για τη λεπτομερή οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) και πεδίου υδροληψιών (σύστημα γεωτρήσεων) που το νερό τους χρησιμοποιείται για ύδρευση). Προτεραιότητα δίδεται στις μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους που καλύπτουν ανάγκες μεγάλων πόλεων και μεγάλων συγκεντρώσεων πληθυσμού. Οι ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες αφορούν τα έργα υδροληψίας που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ,	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B080	Δ/νσεις Υδάτων ΔΕΥΑ, Δήμοι

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
κατοικιών κλπ). Προτεραιότητα δίδεται στις μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους που καλύπτουν ανάγκες μεγάλων πόλεων και μεγάλων συγκεντρώσεων πληθυσμού. Κατ' αρχήν καθορισμός ζωνών προστασίας έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω μελετών		ξενοδοχείων, μεμονωμένων κατοικιών κλπ), ενώ η εκπόνησή τους θα πρέπει να γίνει εντός των χρονικών ορίων του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης (έως το 2021). Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν ήδη καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ. Μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω ειδικών υδρογεωλογικών μελετών, στα έργα υδροληψίας για άντληση υπόγειου πόσιμου ύδατος (γεωτρήσεις, πηγές, πηγάδια που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ, ξενοδοχείων, μεμονωμένων κατοικιών κλπ) ορίζονται καταρχήν προσωρινές ζώνες προστασίας των σημείων απόληψης νερού ως εξής: Ζώνη απόλυτης προστασίας I : 10-20m περιμετρικά του έργου υδροληψίας ανάλογα με τις τοπικές μορφολογικές συνθήκες. Ζώνη ελεγχόμενης προστασίας II : Ορίζεται καταρχάς και κατ ελάχιστο, ανάλογα με το είδος της υπόγειας υδροφορίας ως ακολούθως:• Καρστικά συστήματα: 600m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 300m κατάντη των σημείων απόληψης νερού ύδρευσης.• Ρωγματώδη συστήματα: 400m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 200m κατάντη των σημείων απόληψης νερού ύδρευσης.• Κοκκώδη συστήματα ελεύθερης ροής: περίμετρος ακτίνας 400μ.• Κοκκώδεις υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υδροφορίες: περίμετρος ακτίνας 300μ. Στην περίπτωση, που η ζώνη προστασίας II χωροθετείται σε μεικτό γεωλογικό υπόβαθρο, η Δ/νση Υδάτων καθορίζει το γεωλογικό σύστημα που θα την εντάξει, λαμβάνοντας υπόψη τα γεωλογικά στοιχεία της περιοχής, ενώ δύναται να ζητήσει και τη σύνταξη υδρογεωλογικής έκθεσης. Ζώνη προστασίας III: Αφορά τη λεκάνη τροφοδοσίας των υδροληψιών η οποία μπορεί να προσδιορισθεί μόνο από την αναφερόμενη ειδική υδρογεωλογική μελέτη. Οι προσωρινές αυτές αποστάσεις στις περιπτώσεις μικρών υδροφόρων συστημάτων ή		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		νησιών μπορούν να επανακαθορίζονται, με απόφαση των Διευθύνσεων Υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη την έκταση του υπογείου συστήματος, την ανάντη υδρολογική λεκάνη, την παροχή άντλησης, το είδος της υδροληψίας κλπ. Νέες Δραστηριότητες που καταρχήν απαγορεύονται ανά ζώνη: Ζώνη προστασίας Ι (άμεσης προστασίας) Η ζώνη αυτή προστατεύει το άμεσο περιβάλλον της υδροληψίας από ρύπανση και χαρακτηρίζεται ως ζώνη πλήρους απαγόρευσης. Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται αυστηρά η οποιαδήποτε δραστηριότητα εκτός των απαραίτητων εργασιών για τη λειτουργία και συντήρηση των υδροληπτικών έργων. Ζώνη προστασίας ΙΙ (ελεγχόμενη) Η ζώνη αυτή προστατεύει το πόσιμο νερό από μικροβιολογική κυρίως ρύπανση (ζώνη των 50ημερών) και από ρύπανση που προέρχεται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή έργα που είναι επικίνδυνα λόγω γειτνίασης με την υδροληψία. Ειδικότερα, η απαγόρευση αφορά τις δραστηριότητες που η εγκατάσταση και λειτουργία τους συνδέεται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επίσης, αφορά δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιολογική ρύπανση ή για ρύπανση με άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων. Η πιθανή εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας στην ανωτέρω ζώνη πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας θα γίνεται μετά από θετική γνωμοδότηση των Δ/νσεων Υδάτων, κατόπιν υποβολής προς έγκριση από τον ενδιαφερόμενο, ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης που θα συμπεριλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου με τις αντίστοιχες αναλύσεις ευαισθησίας και αβεβαιότητας με αναλυτική περιγραφή των βημάτων και των πρωτογενών δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί. Επιτρέπεται, η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων της υπ' αριθμ. 1958/13.01.2012 (ΦΕΚ		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		21/Β/2012) Απόφασης του Υπουργού ΠΕΝ. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αποδεδειγμένα δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύναται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επιτρέπεται επίσης , η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων, οι εγκαταστάσεις των οποίων δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία ενώ τα επεξεργασμένα απόβλητα τους θα μεταφέρονται για διάθεση σε χώρους εκτός της ζώνης ΙΙ πόσιμου ύδατος. Οι υφιστάμενες δραστηριότητες ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των ΑΕΠΟ. Ζώνη προστασίας ΙΙΙ (επιτηρούμενη) περιβάλει την Ι και τη ΙΙ ζώνη και αναπτύσσεται σε όση απόσταση φθάνει η λεκάνη τροφοδοσίας της υπόγειας υδροφορίας από τον οποίο τροφοδοτείται το υδροληπτικό έργο. Η συνολική λεκάνη τροφοδοσίας των υδροληψιών η οποία προσδιορίζεται μόνο από την αναφερόμενη ειδική υδρογεωλογική μελέτη. Στη ζώνη ΙΙΙ τηρείται η κείμενη λοιπή νομοθεσία για την προστασία των υδάτων.		
M05B0402 Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών πόσιμου ύδατος και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Ισχύουν οι περιορισμοί που εφαρμόζονται στη ζώνη ΙΙ των σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού. Στη έκταση του ΥΥΣ που εντάσσεται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών απαγορεύονται νέες δραστηριότητες που μπορούν μέσω των αποβλήτων τους να ρυπάνουν τον υπόγειο υδροφορέα. Ειδικότερα, η απαγόρευση κατ αρχήν δύναται να αφορά τις δραστηριότητες που η εγκατάσταση και λειτουργία τους συνδέεται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επίσης, αφορά δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιολογική ρύπανση ή για ρύπανση με άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων. Είναι δυνατή η πιθανή εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας στην ανωτέρω ζώνη. Ωστόσο θα πρέπει πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας να	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B120	Δ/νσεις Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		εγκρίνεται η εγκατάστασή της μετά από θετική γνωμοδότηση των Δ/νσεων Υδάτων, κατόπιν υποβολής προς έγκριση από τον ενδιαφερόμενο, ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης που θα συμπεριλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου. Κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης δύναται να γνωμοδοτούν οι Δήμοι, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων βρίσκεται η συγκεκριμένη ζώνη προστασίας πόσιμου ύδατος. Επιτρέπεται, η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων της υπ' αριθμ. 1958/13.01.2012 (ΦΕΚ 21/Β/2012) Απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αποδεδειγμένα δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύναται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επιτρέπεται επίσης, η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων, οι εγκαταστάσεις των οποίων δεν συνδέεται με ρυπαντικά φορτία ενώ τα επεξεργασμένα απόβλητα τους θα μεταφέρονται για διάθεση σε χώρους εκτός της ζώνης ΙΙ πόσιμου ύδατος. Οι υφιστάμενες δραστηριότητες ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των ΑΕΠΟ. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ.		
M05B0403 Προστασία υδροληπτικών έργων επιφανειακών υδάτων για ύδρευση	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Αντικείμενο του Μέτρου είναι η προστασία των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, μέσω του καθορισμού ζωνών προστασίας γύρω από τα ΕΥΣ ή/και τα σημεία υδροληψίας επ' αυτών. Ο λεπτομερής καθορισμός των εν λόγω ζωνών προστασίας θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο των Σχεδίων Ασφαλείας Νερού (ΣΑΝ) που θα εκπονήσουν οι πάροχοι υπηρεσιών ύδρευσης/ άλλοι υπόχρεοι φορείς όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή τυχόν περιβαλλοντικούς όρους δραστηριοτήτων . Έως την εκπόνηση των ΣΑΝ μια καταρχήν	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ /ΔΗΜΟΙ / ΔΕΥΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		προσέγγιση καθορισμού ζωνών είναι η ακόλουθη: • Ζώνη Ι (άμεσης προστασίας πέριξ των έργων υδροληψίας – ζώνη απαγόρευσης). • Ζώνη ΙΙ (κοντινή ζώνη προστασίας πέριξ των ορίων του ΕΥΣ – ελεγχόμενη ζώνη). • Ζώνη ΙΙΙ (ευρύτερη ζώνη που αντιστοιχεί στη λεκάνη απορροής του ΕΥΣ - επιτηρούμενη ζώνη). Για τα ΕΥΣ από τα οποία προγραμματίζεται η απόληψη πόσιμου νερού, στο πλαίσιο της αδειοδότησης εκτέλεσης του σχετικού έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων, ο κύριος του έργου θα καταθέτει στις αρμόδιες Υπηρεσίες: • Οριοθέτηση των προσωρινών ζωνών προστασίας του νερού του επιφανειακού ΥΣ, • Καθορισμό των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων σε κάθε ζώνη. Μετά τον καθορισμό των προσωρινών ζωνών προστασίας, ο Φορέας υλοποίησης νέου έργου/ δραστηριότητας υποχρεούται να τεκμηριώσει στις αρμόδιες υπηρεσίες τη συμβατότητα του έργου με τις καθορισμένες ζώνες προστασίας του ΕΥΣ. Αρμόδιοι Φορείς για τον έλεγχο της συμβατότητας των νέων έργων/δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι το ΥΠΕΝ ή η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, κατά περίπτωση. Ο καθορισμός ζωνών προστασίας γύρω από τα επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, όπου δεν προβλέπεται η εκπόνηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού (ΣΑΝ), απαιτεί την εκπόνηση ειδικών μελετών αναλυτικού σχεδιασμού οριοθέτησης των ζωνών προστασίας του νερού για κάθε ένα από αυτά. Έως την εκπόνηση των ΣΑΝ ή άλλων συγκεκριμένων μελετών, σε περίπτωση αιτημάτων για υλοποίηση νέων έργων ή νέων δραστηριοτήτων που είτε χωροθετούνται εντός της υδρολογικής λεκάνης απορροής του επιφανειακού ΥΣ, είτε διαθέτουν τα απόβλητά τους εντός αυτής, οι αρμόδιες για την περιβαλλοντική		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		αδειοδότησή τους Υπηρεσίες, οφείλουν να εξετάσουν την επίδρασή τους στην ποιότητα του επιφανειακού ΥΣ που προορίζεται για ύδρευση με στόχο την διατήρησή της τουλάχιστον στα προ επέμβασης επίπεδα. Η Δ/νση Υδάτων θα καθορίσει τις κατά προτεραιότητα θέσεις υδροληψιών στο ΥΔ για τις οποίες θα πρέπει να εκπονηθούν οι αντίστοιχες μελέτες ή ΣΑΝ για τον καθορισμό ζωνών προστασίας κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο.		
M05B0404 Υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)	Τα Σχέδια Ασφάλειας Νερού (ΣΑΝ) αποτελούν μία ολιστική προσέγγιση που σχετίζεται με την ποιοτική διαχείριση των υδάτων από την πηγή του νερού έως και τη διανομή, υιοθετώντας την αρχή των «πολλαπλών φραγμάτων» (multiple barriers) και εστιάζοντας στην ανάγκη εφαρμογής μέτρων ελέγχου σε κάθε κρίκο της αλυσίδας υδροδότησης. Η υλοποίηση των ΣΑΝ θα γίνει κατά προτεραιότητα σε μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους. Μετά την έγκρισή τους τα ΣΑΝ θα κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Υδάτων. Για την εκπόνηση των ΣΑΝ θα χρησιμοποιηθούν οι προδιαγραφές του Έργου «Τεχνική Υποστήριξη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ για την καταγραφή προβλημάτων εφαρμογής της Οδηγίας 98/83/ΕΚ περί πόσιμου νερού στην Ελλάδα και διερεύνηση δυνατοτήτων υιοθέτησης Σχεδίων Ασφάλειας Νερού (Water Safety Plans)».	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B020	Περιφέρεια ΔΕΥΑ Δήμοι Διεύθυνση Υδάτων
M05B0501 Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων νερών (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων νερού σε: α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού	Στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) που: α) έχει προσδιορισθεί ότι βρίσκονται σε κακή ποσοτική κατάσταση, β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος γ) παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης, είτε φυσικής προέλευσης, είτε προερχόμενης από ανθρώπινες πιέσεις (υπεραντλήσεις), ανεξαρτήτως της περιοχής επέκτασης του φαινομένου και, δ) εκτείνονται στις ζώνες των συλλογικών	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B190	Δ/νση Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
κατάσταση β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος γ) παράκτια ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτως προελεύσεως της (φυσικής ή οφειλόμενης σε ανθρωπογενείς πιέσεις – υπεραντλήσεις) δ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων		αρδευτικών δικτύων, είναι δυνατή η κατά περίπτωση έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού υπό προϋποθέσεις και για χρήσεις που ορίζονται στη συνέχεια. Στα ΥΥΣ με α) κακή ποσοτική κατάσταση και β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος, είναι δυνατή η έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού για χρήσεις: ύδρευσης (χρήση απόλυτης προτεραιότητας), χρήσεις με γενικότερο κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα για την περιοχή (π.χ. απόληψη νερού για τη διευκόλυνση της οικονομικής δραστηριότητας) και χρήσεις έργων που μπορεί να οδηγήσουν σε μετρήσιμη απογείωση των απολήψεων από το ΥΥΣ. Η έκδοση της άδειας εξετάζεται με συνεκτίμηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων του ΥΥΣ για την ικανοποίηση της αιτούμενης χρήσης, χωρίς περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασής του, μέσω της αξιολόγησης των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών στην περιοχή της αιτούμενης χρήσης, με τη διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια: Η αίτηση χορήγησης άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου ύδατος θα πρέπει να συνοδεύεται από Υδρογεωλογική Μελέτη που συντάσσεται με ευθύνη του αιτούντος την άδεια, στην οποία θα περιγράφονται και θα αξιολογούνται οι επικρατούσες τοπικά υδρογεωλογικές συνθήκες και θα προκύπτει η δυνατότητα εκτέλεσης έργου απόληψης νερού. Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την επάρκεια και τα πορίσματα της Υδρογεωλογικής Μελέτης και, εφόσον η σκοπούμενη χρήση κρίνεται συμβατή με τις χρήσεις που ορίζονται παραπάνω, αποδίδει την κατά νόμο άδεια εκτέλεσης έργου. Μετά την εκτέλεση του έργου ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει στη Δ/νση Υδάτων Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου με τεχνική του περιγραφή, επικαιροποίηση των εκτιμήσεων		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		που είχαν διατυπωθεί στην αρχική Υδρογεωλογική Μελέτη και το προτεινόμενο πρόγραμμα εκμετάλλευσης του έργου. Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου και αν τεκμηριώνεται ότι από την εκμετάλλευσή του δεν προκύπτει επιδείνωση των συνθηκών κακής κατάστασης, χορηγεί την άδεια χρήσης νερού με σαφή καθορισμό του προγράμματος εκμετάλλευσης του έργου (απολήψιμοι όγκοι, παροχές και πρόγραμμα απολήψεων κλπ), με γνώμονα την αποτροπή περαιτέρω επιβάρυνσης της κατάστασης του ΥΥΣ. Αν από την Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου δεν επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις της αρχικής Υδρογεωλογικής Μελέτης, ή αν προκύψουν ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι από την εκμετάλλευση του έργου είναι πιθανόν να προκύψει περαιτέρω επιβάρυνση της κατάστασης του ΥΥΣ, τότε η χορήγηση της άδειας χρήσης νερού θα γίνεται με αυστηρούς περιοριστικούς όρους και σαφή καθορισμό του προγράμματος εκμετάλλευσης, με γνώμονα την κατά το δυνατόν προστασία του ΥΥΣ. Ενδεικτικά αναφέρονται περιορισμοί στους όγκους και στην περίοδο των απολήψεων, όπως π.χ. καθορισμός μικρών προς απόληψη όγκων, απολήψεις μόνο την υγρή περίοδο, διακοπή των απολήψεων σε περιόδους μειωμένων βροχοπτώσεων κ.α. Σε κάθε περίπτωση η χορήγηση των αδειών θα γίνεται με συνεκτίμηση της σκοπούμενης χρήσης, των δυνατοτήτων του ΥΥΣ και των επιπτώσεών της στην κατάστασή του. γ) παράκτια ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτως προελεύσεως της (φυσικής ή οφειλόμενης σε ανθρωπογενείς πιέσεις – υπεραντλήσεις) Στα παράκτια ΥΥΣ που παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης, είτε φυσικής προέλευσης, είτε προερχόμενης από ανθρώπινες πιέσεις (υπεραντλήσεις), ανεξαρτήτως της περιοχής επέκτασης του φαινομένου στο ΥΥΣ και μέχρι την ακριβή οριοθέτηση των ζωνών		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		υφαλμύρινσης με βάση τις Ειδικές Υδρογεωλογικές Μελέτες που θα πρέπει να συνταχθούν, απαγορεύεται κατ΄ αρχήν η κατασκευή υδροληπτικών έργων υπόγειων νερών (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις ύδατος καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος , εντός των κάτωθι παράκτιων ζωνών: • Για τα καυστικά ΥΥΣ συστήματα: 300μ. • Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρίες επιφάνειας ΥΥΣ: 200μ. • Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρίες επιφάνειας ΥΥΣ: 100μ. Διευκρινίζεται ότι οι αποστάσεις που αναφέρονται, θεωρείται ότι εφαρμόζονται από το όριο της ζώνης υφαλμύρινσης, στην περίπτωση που η ζώνη αυτή έχει καθοριστεί στο Σχέδιο Διαχείρισης, ή από την ακτή για την περίπτωση που η ζώνη αυτή δεν έχει καθοριστεί στο Σχέδιο Διαχείρισης. Οι ανωτέρω περιορισμοί αποσκοπούν στον περιορισμό της επέκτασης της υφαλμύρινσης στα παράκτια συστήματα. Ορίζονται στο παρόν μέτρο ως κατ΄ αρχήν ζώνες περιορισμού, αλλά θα πρέπει να καθορισθούν από την εκπόνηση κατά περίπτωση Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών. Στα πλαίσια των μελετών αυτών θα καθορίζεται ο μηχανισμός, η εξέλιξη και η επέκταση του φαινομένου, αλλά και τα μέτρα σταδιακής αποκατάστασης της ποιοτικής κατάστασης των ΥΥΣ μέσω, όχι μόνο απαγόρευσης νέων γεωτρήσεων, αλλά επίσης μείωσης έως και κατάργησης των αντλήσεων των υφισταμένων χρήσεων, δίνοντας προτεραιότητα στην εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων κάλυψης των αναγκών. Οι Διευθύνσεις Υδάτων είναι αρμόδιες για την περαιτέρω επέκταση ή τροποποίηση των ζωνών αυτών, δεδομένου ότι αναφέρονται στο σύνολο του υπό εκμετάλλευση ΥΥΣ και όχι στη χωρική και μόνον θέση ενός πιθανού νέου ιδεοληπτικού έργου. Περαιτέρω δε και μέχρι την εκπόνηση των παραπάνω αναφερόμενων Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών, οι Διευθύνσεις Υδάτων είναι αρμόδιες		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		για την εξέταση της δυνατότητας χορήγησης κατά περίπτωση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού στα ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, για τις χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω στην περίπτωση (α) του παρόντος μέτρου και με τις ίδιες με αυτή προϋποθέσεις εκπόνησης Υδρογεωλογικής Μελέτης διαπίστωσης των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών. δ) Εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων Απαγορεύεται η χορήγηση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων εκτός των περιπτώσεων που: δα) το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναγκών του συλλογικού αρδευτικού δικτύου και δ) το έργο αποσκοπεί στην κάλυψη των αρδευτικών/αγροτικών αναγκών ενδιαφερομένου που δεν καλύπτεται από το υπάρχον συλλογικό δίκτυο. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας ορίζονται ως εξής: δα) στην περίπτωση έργου που αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναγκών του συλλογικού αρδευτικού δικτύου (για θερμοκήπια, για αντιπυρετική προστασία και άλλες χρήσεις πλην της άρδευσης), η άδεια θα χορηγείται στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου και όχι σε μεμονωμένο χρήστη. δ) στην περίπτωση αίτησης από μεμονωμένο χρήστη για άρδευση/αγροτική χρήση (αντιπυρετική προστασία, θερμοκήπια κλπ), ή άδεια θα χορηγείται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου, ότι δεν καλύπτεται από το δίκτυο. Για την υπαγωγή άλλων περιπτώσεων στις παραπάνω εξαιρέσεις γνωμοδοτεί η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων με βάση περιβαλλοντικά και κοινωνικό-οικονομικά κριτήρια.		
M05B0502 Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή και αποστολή μετρήσεων των απολήψεων	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και	Καταγραφή απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού για ύδρευση, άρδευση και λοιπές χρήσεις.. Το παρόν μέτρο προβλέπει την ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία οι χρήστες	Τροποποίηση / Εξειδίκευση των μέτρων WD05B130	ΕΓΥ/Δ/νσεις Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
επιφανειακών και υπογείων υδάτων	υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού	να συμπληρώνουν απευθείας την καταγεγραμμένη απόληψη ύδατος. Η ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή είναι υποχρεωτική για όλους τους παρόχους ύδατος ύδρευσης και άρδευσης, όπως αυτοί ορίζονται από την ΚΥΑ 135275/2017 (ΦΕΚ 1751 Β 2017), και για τις υδροβόρες βιομηχανίες (όπως ενδεικτικά τα εμφιαλωτήρια). Η ετήσια ηλεκτρονική καταγραφή είναι υποχρεωτική για όλες τις απολήψεις άνω των 10 Κ. ανά ημέρα.. Τα δεδομένα αυτά θα δίνουν συνολική εικόνα των απολήψεων και αποτελεί ένα πρώτο βήμα ελέγχου των απολήψεων.. Θα χρησιμοποιείται το ΑΦΜ στο οποίο έχει εκδοθεί η Άδεια Χρήσης. Ο κάθε χρήστης θα υποβάλλει το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου κάθε έτους την απόληψη ύδατος. Για τους χρήστες οι οποίοι ήδη διαθέτουν μη μηδενιζόμενο υδρόμετρο θα καταγράφεται η ένδειξη του υδρομετρητή, η ημερομηνία και ο σειριακός αριθμός υδρομετρητή. Για τις ηλεκτροδοτούμενες γεωτρήσεις θα καταγράφεται και ο αριθμός ηλεκτρικής παροχής. Σε όσες υδροληψίες δεν διαθέτουν υδρομετρητή, θα καταγράφεται η μέγιστη ετήσια επιτρεπόμενη απόληψη, σύμφωνα με την άδεια χρήσης, ως κίνητρο τοποθέτησης υδρομετρητών στις υφιστάμενες υδροληψίες.	και WD05B140	
M05B0601 Διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρινσης.	Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ	Ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων αποτελεί βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής ή ποιοτικής υποβάθμισης των ΥΥΣ που προκαλούνται από πιέσεις στα υπόγεια νερά, όπως υπεραντλήσεις, ρυπάνσεις, κ.λπ.. Η εφαρμογή του τεχνητού εμπλουτισμού αποσκοπεί στην ποσοτική ενίσχυση και την ποιοτική αναβάθμιση των ΥΥΣ. Σημαντική είναι επίσης η συμβολή του στον περιορισμό και τη σταδιακή απώθηση του μετώπου θαλάσσιας διείσδυσης σε παράκτιους υδροφόρους ορίζοντες. Η αποτελεσματικότητα των τεχνητών εμπλουτισμών καθορίζεται από σειρά παραγόντων όπως ο προσδιορισμός της αποθηκευτικής	Συνέχιση Μέτρου WD05B200	Δ/νσεις Υδάτων/ Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		ικανότητας των υδροφόρων οριζόντων, η διαθεσιμότητα ύδατος εμπλουτισμού σε ικανή ποσότητα για τις ανάγκες της εφαρμογής και σε ποιότητα συμβατή και επιθυμητά καλύτερη από την ποιότητα του νερού του εμπλουτιζόμενου υπόγειου υδατικού συστήματος. Οι αναφερόμενες διαδικασίες τεχνητών εμπλουτισμών βασίζονται στην αξιοποίηση φυσικών νερών καλής ποιότητας και δεν σχετίζονται με τον τεχνητό εμπλουτισμό που προβλέπεται στην ΚΥΑ 145116/08.03.2011 (ΦΕΚ Β΄ 354). Για την εφαρμογή τεχνητού εμπλουτισμού απαιτείται η εκπόνηση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης όπου θα εξετάζονται το βάθος του υδροφόρου ορίζοντα, η ύπαρξη ή μη επάλληλων γεωλογικών στρωμάτων, η υδραυλική αγωγιμότητά τους, η μεταβιβαστικότητα/υδαταγωγιμότητα, ο συντελεστής αποθηκευτικότητας ή ενεργό πορώδες αν πρόκειται για ελεύθερο κοκκώδη υδροφορέα, το βάθος του εμπλουτισμού και θα καθορίζονται ο σχεδιασμός και το πρόγραμμα εμπλουτισμού, η κατάλληλη μέθοδος και οι βέλτιστες διαδικασίες εφαρμογής. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν ολοκληρωθεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ.		
M05B0602 Δημιουργία Εθνικού Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (ΦΕΚ354/Β/08.03.2011)	Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ	Στο μητρώο αυτό θα καταγράφονται και θα ταξινομούνται τα ποιοτικά χαρακτηριστικών των αποβλήτων, τα μέτρα ενημέρωσης και προστασίας των χρηστών και τυχόν άλλα μέτρα που καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 της ΚΥΑ, των παραρτημάτων I-IV, σχετικά με τις μικροβιολογικές παραμέτρους, τις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις μετάλλων, τα αγρονομικά χαρακτηριστικά και τις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις ουσιών προτεραιότητας.Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (εδαφική ή υπεδάφια διάθεση) η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης γνωμοδοτεί	Συνέχιση Μέτρου WD05B350	ΕΓΥ/Δ/νσεις Υδάτων

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		μετά την υποβολή της μελέτης σχεδιασμού. Το μέτρο αφορά στη δημιουργία ενός εθνικού μητρώου περιοχών διάθεσης, το οποίο θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του φορέα υλοποίησης του έργου διάθεσης, τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά, το ΥΣ που αφορά καθώς επίσης τα τυχόν συμπληρωματικά μέτρα παρακολούθησης που έχουν τεθεί και στοιχεία μετρήσεων παρακολούθησης που ενδέχεται να έχουν ζητηθεί κατά τη διαδικασία αδειοδότησης και διατίθενται στην Δ/νση Υδάτων. Η αξιοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 145116/02.02.2011 (ΦΕΚ Β' 354/08.03.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και η μέσω αυτής εξοικονόμηση υδατικών πόρων, μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων: i) στις περιπτώσεις λειψυδρίας και ξηρασίας, ii) από την έντονη ταπείνωση ή/και υφαλμύρινση των υπόγειων υδροφορέων από την υπεράντληση ή/και την προϊούσα λειψυδρία σε παραλιακές περιοχές. Σε ό,τι αφορά τη χρήση τους με περιορισμένη ή απεριόριστη άρδευση, απαιτείται σύμφωνα με την ΚΥΑ εκπόνηση μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής του συστήματος άρδευσης λαμβάνοντας υπόψη το είδος της καλλιέργειας και τη συγκεκριμένη περιοχή, προκειμένου να προσδιοριστεί το υδατικό ισοζύγιο, καθώς και το ισοζύγιο θρεπτικών και ιχνοστοιχείων. Η καταγραφή των πεδίων εφαρμογής των υγρών αποβλήτων από τις Δ/νσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ουσιαστικά δημιουργεί μια βάση για τη διαχρονική παρακολούθηση της διαχείρισής τους και τον έλεγχο τήρησης των όρων που δίδονται από τις σχετικές αδειοδοτήσεις.		
M05B0701 Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Για τη διατήρηση αλλά και αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων είναι απαραίτητη η λήψη μέτρων για τον αποτελεσματικό έλεγχο της ρύπανσης των υδάτων από σημειακές πηγές απορρίψεων	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		(αστικά, βιομηχανικά, κτηνοτροφικά απόβλητα, κ.λπ.). Βασική πηγή προβλημάτων αποτελεί η ελλιπής στελέχωση των αρμόδιων ελεγκτικών υπηρεσιών και η επακόλουθη έλλειψη στον συντονισμό των διενεργούμενων ελέγχων με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, την πλημμελή κάλυψη των διαδικασιών ελέγχου. Προτείνεται για το σκοπό αυτό η επανεξέταση της λειτουργικότητας και απόδοσης του ελεγκτικού μηχανισμού (αρμοδιότητες, πρόγραμμα, συχνότητα ελέγχων, προσωπικό, πόροι κλπ), η ενίσχυση όπου είναι απαραίτητο και η διατήρηση μητρώου περιβαλλοντικών παραβάσεων με ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, ώστε να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι έλεγχοι, κυρώσεις και διορθωτικές δράσεις των υπόχρεων. Το μέτρο αυτό είναι οριζόντιο για όλα τα έργα και τις δραστηριότητες που δρουν ως σημειακές πηγές απορρίψεων. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί σε ορισμένες δραστηριότητες εποχικού χαρακτήρα (π.χ. ελαιοτριβεία), σε περιοχές που υφίσταται έντονη παρουσία δραστηριοτήτων, αλλά και στις σχετικά μικρής δυναμικότητας μονάδες (μικρές κτηνοτροφικές μονάδες, μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες αξιοποίησης αγροτικών προϊόντων κ.λπ.). Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η τήρηση των όρων λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων λυμάτων. Τέλος, στο πλαίσιο του μέτρου προβλέπεται η παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας των υφιστάμενων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων.		
M05B0702 Εκσυγχρονισμός εθνικής νομοθεσίας περί διαχείρισης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Η ΥΑ Ε1β/221/1965 περί διάθεσης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων και οι μετέπειτα τροποποιήσεις της, αποτελούσε και αποτελεί το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διάθεση λυμάτων και υγρών βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων. Ήδη με την ΚΥΑ 145116/2011 καταργούνται οι σχετικές ρυθμίσεις των άρθρων 2, 7, 8, 12 και 14 της Υγειονομικής Διάταξης αριθ. Ε1β/221/1965 (Β΄138), όπως ισχύει, ενώ στο άρθρο 59 του	Συνέχιση Μέτρου WD05B270	ΥΠΕΝ/ΕΓΥ, ΥΠ. Υγείας

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		Ν4042/2012 περιγράφεται η καθολική της κατάργηση, η οποία ωστόσο ενέχει ασάφειες ως προς ενδεχόμενο νομικό κενό. Συναξιολογώντας τα ανωτέρω προτείνεται η θέσπιση ενός σύγχρονου νομικού πλαισίου για την διαχείριση αποβλήτων.		
M05B0703 Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά σώματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται σχετικά προγράμματα παρακολούθησης στην ΑΕΠΟ ή κρίνεται ότι τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης χρήζουν ενίσχυσης	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Προτείνεται η διερεύνηση της ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων νερών στην περίμετρο και κυρίως της περιοχής των υφιστάμενων ΧΥΤΑ.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05S080	Περιφέρεια, Φορείς Λειτουργίας ΧΥΤΑ
M05B0704 Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων	Σε υδατικά συστήματα που η κατάστασή τους χαρακτηρίζεται ως κατώτερη της καλής, θα πρέπει κατά τη διαδικασία αδειοδότησης νέων μονάδων ή επέκτασης υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας να αποδεικνύεται ότι στην άμεση περιοχή εγκατάστασης της μονάδας, η κατάσταση των υδάτων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ είναι καλή. Η ταξινόμηση του ΥΣ τεκμαίρεται από το Σχέδιο Διαχείρισης και από τα αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος παρακολούθησης των νερών της ΚΥΑ 140384 (ΦΕΚ 2017/Β/9.92011).	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΥΠΕΝ/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση/Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0705 Κατάρτιση κανόνων προστασίας καταβοθρών	Μέτρα για τις σημειακές & διάχυτες πηγές απορρίψεων	Προτείνεται ο καθορισμός ζωνών προστασίας καταβοθρών καθώς και όρων και περιορισμών δραστηριοτήτων σε αυτές. Οι καταβόθρες αποστραγγίζουν κλειστές υδρολογικές λεκάνες και πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία της ποιότητας του νερού που αποστραγγίζουν καθώς και της ευρύτερης υδρογεωλογικής λεκάνης στην οποία εντάσσεται η καταβόθρα ή το σύστημα καταβοθρών. Για τον καθορισμό των ζωνών προστασίας συντάσσονται ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν ήδη καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ. Με το μέτρο αυτό αντιμετωπίζεται η ρύπανση καρστικών υπόγειων υδατικών συστημάτων τα οποία πέραν της διάλυσης των ρύπων δεν έχουν μηχανισμό αυτοκαθαρισμού.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05S060	Δ/νη Υδάτων / Περιφέρεια
M05B0801 Βιολογική γεωργία	Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων	Με το Μέτρο παρέχεται στήριξη για τη μετατροπή ή τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα , απαντώντας έτσι και στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών. Το μέτρο περιλαμβάνει δύο υπομέτρα: 1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής 2. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές κα μεθόδους.	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B300	Διεύθυνση Συστημάτων ποιότητας Βιολογικής παραγωγής και γεωγραφικών ενδείξεων του ΥΠΑΑ&ΤΡ
M05B0802 Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων με έμφαση στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και στην αναθεώρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της εφαρμοζόμενης ιλύος	Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων	Η αγροτική επαναχρησιμοποίηση της ιλύος, υπόκειται στις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΚ η οποία εντάχθηκε στο Εθνικό Δίκαιο μέσω της ΚΥΑ 80568/4225/91 και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 114218/97 (ΦΕΚ-1016/Β/17-11-97). Το Προσχέδιο ΚΥΑ με τίτλο «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» βρίσκεται υπό τελική διαμόρφωση. Το σχέδιο ΚΥΑ εκσυγχρονίζει και επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της	Συνέχιση Μέτρου WD05B310	ΥΠΕΝ/Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΑΑΤ

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		80568/4225/91 ΚΥΑ και στοχεύει στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης της ιλύος και συγκεκριμένα στην αύξηση των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης της ιλύος με τη μορφή εδαφοβελτιωτικού στη γεωργία, τη δασοπονία, το αστικό και περιαστικό πράσινο και τις αναπλάσεις χώρων. Προτείνεται η υιοθέτηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που θα προωθήσει την βιωσιμότητα κατά τη διαχείριση της ιλύος και την μείωση των ποσοτήτων που διατίθενται σε ΧΥΤΑ. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η προώθηση και υλοποίηση έργων πρόσθετης επεξεργασίας ιλύος που παράγεται σε υφιστάμενες ΕΕΛ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η δραστική μείωση παθογόνων (υγιειονοποίηση) της ιλύος ή/και η δραστική αύξηση της περιεκτικότητας στερεών, ώστε να καταστεί ασφαλέστερη και με περισσότερες επιλογές η μετέπειτα διάθεση και εν γένει αξιοποίησή της. Ενδεικτικά, ως δράσεις αξιοποίησης αναφέρονται η εδαφική διάθεση, η δασοπονία, η αποκατάσταση εδαφών, η ενεργειακή αξιοποίηση. Προτείνεται να εξετάζεται κατά περίπτωση η δυνατότητα διαχείρισης ιλύος από ευρύτερες περιοχές, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερων κυκλωμάτων διαχείρισης ιλύος και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας.		
M05B0803 Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ	Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων	Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 10.1.04. του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014 -2020 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα». Η δράση θα εφαρμοστεί στο μεγαλύτερο μέρος των εντατικά καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας με στόχο την μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτελέσματος. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της δράσης είναι πενταετούς διάρκειας και εφαρμόζονται σε καθορισμένα αγροτεμάχια καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας και αφορούν συνδυαστικά και κατά περίπτωση: Α. Αγρανάπαυση γεωργικής έκτασης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΥΠΑΑΤ/Περιφέρειες

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		Β. Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης. Γ. Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης. Δ. Παρυδάτια ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αρδευόμενα αγροτεμάχια που εφάπτονται με επιφανειακά ύδατα (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες κ.α.) Η δέσμευση αφορά κατά περίπτωση στις αροτραίες και δενδρώδεις καλλιέργειες των ευπρόσβλητων από τα νιτρικά ζωνών της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» και περιοχών σημαντικών υγροτόπων Στα κριτήρια επιλογής συμπεριλαμβάνονται περιοχές με επιφανειακά υδατικά συστήματα με κατάσταση κατώτερη της καλής και υπόγεια με κακή ποιοτική κατάσταση.		
M05B0901 Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου καθορισμού των όρων προστασίας των εσωτερικών υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Προσωρινή ρύθμιση για νέα έργα στα ΥΣ εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται ως ύδατα αναψυχής στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	Το μέτρο αναφέρεται στην έκδοση των απαραίτητων κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες θα περιέχουν τα βασικά κριτήρια προσδιορισμού των υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα εσωτερικά ύδατα και θα καθορίζουν τους όρους, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων σε εκείνα. Μέχρι τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου και την εξειδίκευση των προαναφερθέντων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων στα ΥΣ εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως ύδατα αναψυχής, αναστέλλεται προσωρινά η εγκατάσταση νέων Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων και λοιπών έργων υδροληψίας. Σε ειδικές περιπτώσεις η Δ/νση Υδάτων μπορεί να επιτρέπει την εγκατάσταση έργων υδροληψίας και ΜΥΗΕ στις περιοχές αυτές, εφόσον τεκμηριωθεί ότι δεν επηρεάζεται η κατάσταση του υδατικού συστήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4	Συνέχεια Μέτρου WD05B330	ΥΠΕΝ (ΕΓΥ), Αποκεντρωμένη Διοίκηση (Διεύθυνση Υδάτων)

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και συναξιολογηθεί η σκοπιμότητα του έργου σε σχέση με τις υφιστάμενες ή/και προγραμματιζόμενες δραστηριότητες αναψυχής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης.		
M05B0902 Προσδιορισμός κατώτατης στάθμης λιμνών & ταμιευτήρων	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	Για τα λιμναία ΥΣ και τους ταμιευτήρες που αποτελούν ΥΣ του παρόντος ΣΔΛΑΠ θα εκπονηθεί μελέτη προκειμένου να οριστεί η κατώτατη στάθμη τους. Στην μελέτη αυτή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη: • οι απαιτήσεις σε περιοδικές μεταβολές της ζώνης αποξήρανσης και επαναπλημμύρισης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαβίωση των υδρόβιων οργανισμών, της παρόχθιας βλάστησης και της εξαρτώμενης πανίδας. • οι απαιτήσεις σε αποθήκευση νερού, το οποίο προορίζεται για χρήσεις (λαμβάνοντας υπόψη και τη δυνατότητα εξασφάλισης αποθεμάτων ασφαλείας για χρήση σε περίοδο ξηρασίας) • η διασφάλιση κατά το δυνατόν των επιθυμητών χρήσεων στην παρόχθια ζώνη. • η αποφυγή δημιουργίας ανθυγιεινών και αντιαισθητικών συνθηκών λόγω της δημιουργίας υδατοσυλλογών στη ζώνη επάλλαξης, στις οποίες εγκαθίστανται σηπτικές συνθήκες ή ευνοείται η ανάπτυξη εντόμων. Η μελέτη θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει και τα ακόλουθα ζητήματα: • την πληρέστερη και ταχύτερη δυνατή αποστράγγιση της ζώνης επάλλαξης κατά τις περιοδικές μεταβολές στάθμης • το μη υποβιβασμό της στάθμης χαμηλότερα από την κατωτάτη στάθμη. • την κατά το δυνατόν συντομότερη ανάκαμψη του ΥΣ σε περίπτωση που η στάθμη του υποβιβαστεί κάτω από την κατωτάτη.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Δ/ΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
M05B0903 Καθορισμός κριτηρίων για τον	Μέτρα για την αντιμετώπιση	Διερεύνηση δυνατότητας καθορισμού μεθοδολογίας και κριτηρίων για τον προσδιορισμό της περιβαλλοντικής παροχής κατάντη	Συνέχεια Μέτρου WD05B170	ΥΠΕΝ / ΕΓΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
προσδιορισμό ορίων συνολικών απολήψεων ανά επιφανειακό ΥΣ	αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	σημαντικών έργων υδροληψίας με βάση τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των ΥΣ της χώρας και με στόχο την κατάρτιση συγκεκριμένων προδιαγραφών. Έχει υλοποιηθεί το ειδικό ερευνητικό έργο «ECOFLOW, Σύστημα εκτίμησης της αποδεκτής οικολογικής παροχής σε ποτάμια της Ελλάδας». Στο έργο συμμετείχαν το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., το Τμήμα Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών και οι επιχειρήσεις: Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες Ο.Ε. και AVMAP GIS Α.Ε.. Στόχος του έργου ήταν η δημιουργία μιας συστηματικής και τυποποιημένης διαδικασίας για την αξιολόγηση των οικολογικά αποδεκτών ροών σε ποταμούς και ρέματα των οποίων η ροή επηρεάζεται από την ανάπτυξη έργων υδρομάστευσης (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αντλητικά συγκροτήματα, κτλ). Αναλυτικά στοιχεία για το έργο αυτό δίνονται στην ιστοσελίδα https://www.ecoflow.gr/el/ Επιπλέον, στο πλαίσιο ανάπτυξης μεθοδολογίας αξιολόγησης των υδρομορφολογικών πιέσεων, αλλοιώσεων και τροποποιήσεων επί των ΕΥΣ δίνονται προκαταρκτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης για 3 βασικά κριτήρια υδρομορφολογικών πιέσεων που είναι άμεσα συνυφασμένα με τον καθορισμό των ορίων συνολικών απολήψεων από ΕΥΣ. Τα κριτήρια αυτά είναι τα ακόλουθα: • Α.1.1: Όγκος απόληψης από φράγμα ταμίευσης (>15 m) ως % της μέσης ετήσιας απορροής. • Α.2.1: Όγκος απόληψης από ρουφράκτη «κατά τη ροή»(<15 m), δηλ. χωρίς ρυθμιστική ταμίευση, ως % της μέσης ετήσιας απορροής • Α.3.1 και Α.5.1: % μεταβολής δεικτών μηνιαίας παροχής σε σχέση με το φυσικό καθεστώς με βάση δείκτες της μηνιαίας παροχής Το 2015 εκδόθηκε το Καθοδηγητικό κείμενο no 31: Ecological flows in the implementation of the Water Framework Directive το οποίο		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		καθορίζει τις μεθοδολογίες οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά το επόμενο διαχειριστικό κύκλο (2η αναθεώρηση). Με βάση τα ανωτέρω το μέτρο αναδιαμορφώνεται και περιλαμβάνει τον καθορισμό και εξειδίκευση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον προσδιορισμό των οικολογικών παροχών στην χώρα μας σύμφωνα με τα αποτελέσματα των προαναφερθέντων έργων και τις κατευθύνσεις που δίνονται στο σχετικό καθοδηγητικό κείμενο.		
M05B0904 Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	Για τον προσδιορισμό του ΚΟΔ σε ΙΤΥΣ υιοθετείται η προσέγγιση της Πράγας και για κάθε ΙΤΥΣ λαμβάνονται μέτρα /δράσεις μετριασμού των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις τροποποιήσεις που έχει υποστεί, χωρίς ταυτόχρονα να θιγούν οι καθορισμένες για αυτό χρήσεις.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΓΥ/ Δνση Υδάτων/ Περιφέρειες

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0905 Προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης φερτών υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	Το μέτρο σκοπεύει να αντιμετωπίσει με ορθολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ένα από τα κύρια προβλήματα αυθαίρετων χρήσεων και παρεμβάσεων σε ΥΣ σε όλη τη χώρα με στόχο την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων που υφίστανται. Για το σκοπό αυτό υλοποιούνται τα παρακάτω: Α) Προσδιορισμός περιοχών συγκέντρωσης φερτών κατά μήκος της ευρείας κοίτης των ΥΣ και της παρόχθιας ζώνης των λιμνών. Β) Εκτίμηση διαθέσιμων ποσοτήτων αδρανών ανά περιοχή. Γ) Οικολογική αξιολόγηση ανά περιοχή με έμφαση στους τύπους φυσικών οικοτόπων (δομή, κατάσταση διατήρησης), στα είδη χλωρίδας (ποώδη, θαμνώδη και δενδρώδη με έμφαση στα δενδρώδη σε καλή κατάσταση διατήρησης) και στα ενδιαιτήματα ειδών πανίδας. Δ) Ιεράρχηση περιοχών συγκέντρωσης ως προς τη δυνατότητα απόληψης υλικών, λαμβάνοντας υπόψη τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των ΥΣ και την προαναφερθείσα οικολογική αξιολόγηση. Οι αρμόδιες Περιφέρειες θα καθορίσουν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τις ΛΑΠ για τις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση τέτοιων μελετών. Η μελέτη θα γίνει με ευθύνη της αρμόδιας Περιφέρειας. Στόχος του μέτρου είναι η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων, ποταμών και λιμνών με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση αυτού του πόρου και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά ΥΣ και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση.	Συνέχεια Μέτρου WD05B340	Δ/νση Υδάτων/ Περιφέρειες

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B0906 Παρακολούθηση παράκτιας διάβρωσης ακτογραμμής καθώς και του φαινομένου κατάκλισης παράκτιων περιοχών από θαλάσσια ύδατα και ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικ ες αλλοιώσεις	Εκπόνηση μελέτης, η οποία θα καταγράφει λεπτομερώς προβλήματα υδρομορφολογικής αλλοίωσης σε παρόχθιες ζώνες εσωτερικών επιφανειακών ΥΣ καθώς και προβλήματα παράκτιας διάβρωσης ή κατάκλυσης περιοχών από θαλάσσια ύδατα. Η μελέτη θα πρέπει να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης ή ανάσχεσης των φαινομένων αυτών, τα οποία ενδεικτικά θα περιλαμβάνουν: • διεύρυνση παρόχθιας ζώνης εκεί που έχει επιχωματωθεί ή είναι πιο απότομη ή στενή ύστερα από επέμβαση, • απομάκρυνση εγκαταστάσεων που συνδέονται με χρήσεις που δεν επιτρέπονται στις όχθες, • εξάλειψη ασυνεχειών που μπορεί να εμποδίζουν την ανάπτυξη της παραρεμάτιας βλάστησης και τη σύνδεση της όχθης με τον πυθμένα • ύφαλες ή έξαλες κατασκευές που εμποδίζουν την παράκτια διάβρωση Στο πλαίσιο της μελέτης θα γίνει ιεράρχηση των περιοχών με τα μεγαλύτερα προβλήματα, όπου κατά προτεραιότητα θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα. Η μελέτη επίσης, θα πρέπει να περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα και κοστολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα οποία θα πρέπει να υλοποιηθούν ως το 2027. Στις περιπτώσεις όπου ήδη εκπονηθεί μελέτες σχετικά με το ζήτημα της παράκτιας διάβρωσης, τα απαιτούμενα τεχνικά έργα μπορούν να προωθηθούν άμεσα.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Περιφέρεια
M05B1101 Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές)	Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες	Σύμφωνα με την 1η παράγραφο του Άρθρου 5 «Κατάλογος εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών» της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103 (ΦΕΚ 1909Β/8.12.2010) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. «Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών, με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 11 του Π. Δ. 51/2007, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 166/2006 και άλλα διαθέσιμα δεδομένα, καταρτίζουν για κάθε περιφέρεια λεκάνης απορροής ποταμού ή	Τροποποίηση / Εξειδίκευση του μέτρου WD05B360	ΥΠΕΝ\ΕΓΥ, Αποκεντρωμένη Διοίκηση\Διευθυνση Υδάτων, Περιφέρεια

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		μέρος της περιφέρειας αυτής που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά τους όρια, κατάλογο συμπεριλαμβανομένων τυχόν χαρτών, των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών για όλες τις ουσίες προτεραιότητας και όλους τους ρύπους που εκτίθενται στο Παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρώσεών τους στα ιζήματα και τους ζώντες οργανισμούς, κατά περίπτωση». Επιπλέον ο κατάλογος εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών περιλαμβάνει και Φυσικοχημικές παραμέτρους Το μητρώο θα περιλαμβάνει τις ουσίες εκείνες για τις οποίες ισχύει ένα τουλάχιστον από τα παρακάτω κριτήρια: Κριτήριο 1: Η ουσία προκαλεί αποτυχία καλής κατάστασης σε τουλάχιστον ένα (1) ΥΣ. Κριτήριο 2: Το επίπεδο συγκέντρωσης της ουσίας βρίσκεται πάνω από το 50% της τιμής EQS σε περισσότερα από ένα σώματα. Κριτήριο 3: Τα αποτελέσματα παρακολούθησης δείχνουν μια αυξανόμενη τάση της συγκέντρωσης της ουσίας, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην εφαρμογή του επόμενου κύκλου του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ. Κριτήριο 4: Από τα δεδομένα PRTR προκύπτουν απορρίψεις οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε συγκεντρώσεις ικανές να πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια. Κριτήριο 5: Παρουσία ρυπογόνων πηγών ή δραστηριοτήτων που δύνανται να οδηγήσουν σε συγκεντρώσεις που να πληρούν τα παραπάνω κριτήρια. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της κατάρτισης του καταλόγου εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών προτείνεται η δημιουργία μητρώου πηγών ρύπανσης που να περιλαμβάνει: α) την καταγραφή των εγκαταστάσεων, δραστηριοτήτων και χρήσεων που αποτελούν πηγές έκλυσης ουσιών προτεραιότητας και ειδικών ρύπων και την κατάρτιση σχετικού μητρώου, β) την περιγραφή των αποβλήτων που απορρίπτονται τακτικά από		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		συγκεκριμένες πηγές, συνοδευόμενη από χημική ανάλυση των αποβλήτων αυτών, Το μητρώο αυτό, στο οποίο καταχωρούνται οι δυνητικές πηγές ρύπανσης, αποτελεί τη βάση για την κατάρτιση σχεδίου δράσης μείωσης των ανωτέρω ουσιών. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου θα πρέπει να διερευνηθεί αν οι αυξημένες συγκεντρώσεις ορισμένων ουσιών οφείλονται σε ανθρωπογενή αίτια ή σε φυσικές διεργασίες. Επιπλέον, το μητρώο θα συνδράμει τις αδειοδοτούσες αρχές να εντοπίσουν το σύνολο των υπόχρεων εγκαταστάσεων και να προχωρήσουν στην τροποποίηση όπου είναι απαραίτητο των περιβαλλοντικών αδειών και λοιπών σχετικών απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία. Κατά τη σύνταξη των Τεχνικών Προδιαγραφών θα λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στο σχετικό καθοδηγητικό κείμενο Νο 28 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.		

ΚΩΔΙΚΟΣ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
M05B1102 Θεσμοθέτηση/καθορισμός ορίων εκπομπής ρύπων σε επίπεδο ΛΑΠ για τις ουσίες προτεραιότητας και τους άλλους ρύπους της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 όπως ισχύει, καθώς επίσης και για τις ΦΣΧ παραμέτρους σε σχέση με τους ποιοτικούς στόχους που καθορίζονται στα Σχέδια Διαχείρισης	Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες	Στις λεκάνες απορροής του ΥΔ θα καθοριστούν μέσω μελέτης τα όρια εκπομπής για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλους ρύπους που επηρεάζουν τα επιφανειακά ύδατα και θεσπίζονται με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 όπως ισχύει και τις Φυσικοχημικές παραμέτρους. Κατά τον ορισμό των οριακών τιμών εκπομπών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη: i. Τα Ποιοτικά Περιβαλλοντικά Πρότυπα που έχουν θεσπισθεί με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010. ii. Τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ. iii. Η αραίωση που επιτυγχάνεται κατά τη θερινή περίοδο από την ελάχιστη παροχή του ποταμού και τις μέγιστες παροχές των υγρών αποβλήτων από τις διάφορες βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες. iv. Ο χαρακτήρας ευαισθησίας της περιοχής. v. Το εκτιμώμενο ημερήσιο και εκτιμώμενο ετήσιο ρυπαντικό φορτίο της εγκατάστασης. vi. Η συγκέντρωση των βασικών παραμέτρων ρυπαντικού φορτίου. vii. Η συσχέτιση με περιοχές προστασίας ως προς το πόσιμο νερό. Οι Οριακές Τιμές Εκπομπών θα αποτελούν μέγιστες τιμές τις οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν σε κάθε περίπτωση τα υγρά απόβλητα των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται εντός της λεκάνης απορροής.	Συνέχεια Μέτρου WD05B230	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/Διεύθυνση Υδάτων, Περιφέρεια και ΥΠΕΝ/ΕΓΥ

4.2.10.2 Συμπληρωματικά Μέτρα

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά, «Συμπληρωματικά» μέτρα είναι τα μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν περαιτέρω συμπληρωματικά μέτρα με σκοπό την πρόσθετη προστασία ή βελτίωση των υδάτων που καλύπτονται από την Οδηγία μεταξύ άλλων κατ' εφαρμογή των οικείων διεθνών συμφωνιών περί των οποίων το άρθρο 1.

Στο μέρος Β του παραρτήματος VI της Οδηγίας παρατίθεται ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος κατηγοριών συμπληρωματικών μέτρων που τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να θεσπίσουν, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, ως τμήμα του προγράμματος μέτρων:

i. νομοθετικά μέσα,
ii. διοικητικά μέσα,
iii. οικονομικά ή φορολογικά μέσα,
iv. περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση,
v. έλεγχοι εκπομπής,
vi. κώδικες ορθών πρακτικών,
vii. ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων,
viii. έλεγχοι άντλησης,
ix. μέτρα διαχείρισης της ζήτησης, μεταξύ άλλων προώθηση της προσαρμοσμένης γεωργικής παραγωγής, όπως π.χ καλλιεργειών χαμηλών απαιτήσεων σε ύδωρ σε περιοχές που υποφέρουν από ανομβρία,
x. μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης, μεταξύ άλλων προώθηση τεχνολογιών αποτελεσματικής χρήσης ύδατος στη βιομηχανία και αρδευτικές τεχνικές εξοικονόμησης ύδατος,
xi. έργα δομικών κατασκευών,
xii. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης,
xiii. έργα αποκατάστασης,
xiv. τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων,
xv. εκπαιδευτικά έργα,
xvi. έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης,
xvii. λοιπά σχετικά μέτρα.

Στο αναθεωρημένο πρόγραμμα μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου περιλαμβάνονται 19 συμπληρωματικά μέτρα.

Στον ακόλουθο Πίνακα αναφέρονται τα συμπληρωματικά μέτρα για την επίτευξη καλής κατάστασης στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ τα οποία εφαρμόζονται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του υδατικού διαμερίσματος Ηπείρου.

Πίνακας 4.2-30 Συμπληρωματικά μέτρα για την επίτευξη της καλής κατάστασης

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ0201 Ένταξη στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης της διαδικασίας ανάλυσης συμβατότητας νέου έργου με τους στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ) και της εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής των ΥΣ που επηρεάζονται από αυτό στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7)	Διοικητικά μέτρα	Στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα. Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr. Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης και μέχρι την αναγκαία τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης ώστε να συμπεριλάβει τη διερεύνηση εφαρμογής του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων. Το παρόν μέτρο αφορά στην κατάλληλη τροποποίηση του εν ισχύ θεσμικού πλαισίου (ν. 4014/2011, ΥΑ Αριθμ. Οικ.: 167563/ΕΥΠΕ-ΦΕΚ 964/Β/2013, ΥΑ Αριθμ. Οικ.: 170225-ΦΕΚ 135/Β/2014), όπως ισχύει, ώστε να ενταχθεί η διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων στη ΜΠΕ, κατ' αντιστοιχία με την ένταξη της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ μέσω της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. Στη νέα διαδικασία η γνωμοδότηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης επί του φακέλου της ΜΠΕ προτείνεται να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	ΥΠΕΝ	

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ0401 Λήψη πρωτοβουλιών για τη σύναψη περιβαλλοντικής συμφωνίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής του υγροτοπικού συστήματος Αμβρακικού και φορέων των αγροτών για τον περιορισμό των επιπτώσεων της γεωργίας στην κατάσταση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων.	Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση	Με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Υδάτων προτείνεται να κινηθούν διαδικασίες για τη διαμόρφωση πλαισίου συνεργασίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης και φορέων γεωργικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακές των προστατευόμενων περιοχών περιοχές με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των υγροτοπικών οικοσυστημάτων και τη διαμόρφωση συνθηκών για φιλικές προς το περιβάλλον αγροτικές δραστηριότητες με ταυτόχρονη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων. Επιμέρους στόχοι και εργαλεία για την επίτευξη του σκοπού αυτού θα μπορούσαν να είναι: Α) Καταγραφή του είδους και των ποσοτήτων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται ανά καλλιέργεια. Β) Μέτρηση ή εκτίμηση των ποσοτήτων αρδευτικού νερού που χρησιμοποιείται ανά καλλιέργεια από την πηγή έως την τελική εφαρμογή . Γ) Εφαρμογή προγράμματος μετρήσεων της ποιότητας νερού πριν και μετά την αρδευτική χρήση. Δ) Προώθηση βιολογικών καλλιεργειών και βιολογικής κτηνοτροφίας. Ε) Εφαρμογή ειδικού προγράμματος πιστοποίησης προϊόντων του πρωτογενούς τομέα από το Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής με βάση κριτήρια που θα συμφωνηθούν. ΣΤ) Προώθηση μέτρων για την ενίσχυση της τροφοδοσίας λιμνοθαλασσών και υφάλμυρων περιοχών με γλυκό νερό ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο. Ζ) Εξασφάλιση περιοχών, γειτονικών στις λιμνοθάλασσες, που θα μπορούν να μείνουν ελεύθερες από αγροτικές δραστηριότητες για χρονικό διάστημα που θα συμφωνηθεί. Τα παραπάνω θα μπορούσαν να πάρουν τη μορφή προγραμματικής συμφωνίας η υλοποίηση της οποίας να χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκά προγράμματα. Ως χρονικός ορίζοντας για την προετοιμασία της συμφωνίας εκτιμάται η τρέχουσα διαχειριστική περίοδος και ως περίοδος εφαρμογής της η επόμενη (2016-2021).	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S030 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0513C0007N (Βόρειος Αμβρακικός κόλπος), EL0514R000100048N (ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.), EL0514R000200051N (ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2), EL0546R000200081N (ΛΟΥΡΟΣ Π. 4), EL0546R000202079N (ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ)	Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού	20.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ0402 Λήψη πρωτοβουλιών για τη σύναψη περιβαλλοντικής συμφωνίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής υγροτοπικού συστήματος Αμβρακικού και φορέων των αλιέων και των ιχθυοκαλλιεργειών για τον περιορισμό τυχόν επιπτώσεων της εκτατικής και εντατικής ιχθυοκαλλιέργειας στην κατάσταση των μεταβατικών και παράκτιων υδατικών συστημάτων και οικοσυστημάτων.	Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση	Το μέτρο αυτό αναφέρεται στην επιδίωξη μίας περιβαλλοντικής συμφωνίας μετά από διαπραγμάτευση, η οποία θα μπορούσε να προσδώσει αμοιβαία οφέλη αφενός στην προστασία των παράκτιων και μεταβατικών υδατικών συστημάτων προστατευόμενων περιοχών και αφετέρου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της συμφωνίας οι αλιείς ή οι σύλλογοί τους μπορούν να δεσμευτούν για την υιοθέτηση περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών. Αντίστοιχα ο Φ.Δ. θα μπορούσε να εξασφαλίσει ανταποδοτικά οφέλη στους αλιείς, που θα μπορούσαν να αφορούν στην πιστοποίηση και προώθηση των αλιευτικών προϊόντων. Θα μπορούσε να πάρει τη μορφή προγραμματικής συμφωνίας στην οποία μπορούν να συμμετέχουν και άλλοι φορείς. Η πρωτοβουλία για την έναρξη και υποστήριξη σχετικών συζητήσεων προτείνεται να αναληφθεί από την αρμόδια κατά περίπτωση Διεύθυνση Υδάτων.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S040 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0513C0007N (Βόρειος Αμβρακικός κόλπος),	Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού	20.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ0501 Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρινσης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύρινση.	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Για τα παράκτια ΥΥΣ που είναι σε κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρινσης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύρινση θα πρέπει να συνταχθούν ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες για τον ακριβή καθορισμό των ορίων απαγόρευσης εκτέλεσης νέων υδροληψιών και επεκτάσεων του μετώπου υφαλμύρινσης, ώστε στη ζώνη αυτή να ληφθούν μέτρα για σταδιακή αποκατάσταση μέσω όχι μόνο απαγόρευσης νέων γεωτρήσεων αλλά μείωσης έως και κατάργησης των αντλήσεων των υφισταμένων χρήσεων, δίνοντας προτεραιότητα στην εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων κάλυψης των αρδευτικών αναγκών τους. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες θα καθοριστούν από τις συναρμόδιες αρχές υπό το συντονισμό της ΕΓΥ.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S100 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	50.000 ανά ΥΥΣ
Μ05Σ0502 Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν στη θάλασσα	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Στα πλαίσια της προστασίας των παράκτιων υδάτων διενεργούνται περιοδικοί έλεγχοι και δειγματοληψίες σε εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης που καταλήγουν στη θάλασσα. Οι Δ/νσεις Υδάτων δύναται να υποδείξουν στους αρμόδιους φορείς σημεία δειγματοληψίας και στη συνέχεια θα ενημερώνονται κάθε χρόνο για τα αποτελέσματα των μετρήσεων. Σε συνεννόηση με τις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, οι Δ/νσεις Υδάτων μπορούν να αλλάζουν τις προτεινόμενες θέσεις δειγματοληψίας ανάλογα με τα αποτελέσματα παλαιοτέρων ετών και τυχόν εγκατάσταση νέων δραστηριοτήτων. Οι παράμετροι παρακολούθησης αφορούν στο σύνολο των παραμέτρων που αναφέρονται στα Μέρη Α' και Β' του Παραρτήματος Ι της υπ.'αρ. Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 ΚΥΑ (1909 Β΄), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια/ ΔΕΥΑ	2000 ανά δείγμα

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ0503 Υλοποίηση επενδύσεων σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, στοχεύοντας στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων.	Έλεγχοι εκπομπής ρύπων	Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις απαιτείται να διαχειρίζονται κατάλληλα τα απόβλητά τους ώστε να συμβάλλουν στο μέγιστο δυνατό στην προστασία του περιβάλλοντος. Το μέτρο απευθύνεται σε, κατόχους ή διαχειριστές χοιροστασίων, βουστασίων, αιγοπροβατοτροφικών μονάδων και σφαγείων που θα προβούν σε επενδύσεις με σκοπό την επεξεργασία / διαχείριση των παραγόμενων κτηνοτροφικών αποβλήτων τους, όπως είναι ο μηχανικός διαχωρισμός, η κομποστοποίηση/ συγκομποστοποίηση και η βιολογική επεξεργασία (αερόβια / αναερόβια). Η κατηγορία αυτή έχει ως βασικό σκοπό να συνεισφέρει στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών, αλλά και του εδάφους, που προέρχεται από κτηνοτροφικές δραστηριότητες και κυρίως από την διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων από κτηνοτροφικές δραστηριότητες.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	ΥΠΑΑΤ	190.500
Μ05Σ0701 Έργα βελτίωσης της υδραυλικής επικοινωνίας μεταξύ τμημάτων των υγροτοπικών συστημάτων του Αμβρακικού που αντιμετωπίζουν προβλήματα επαρκούς τροφοδοσίας γλυκού ή αλμυρού νερού.	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων	Το μέτρο έχει εφαρμογή σε λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού στις οποίες η επικοινωνία με την ανοιχτή θάλασσα έχει περιορισθεί είτε μέσω της δράσης φυσικών φαινομένων είτε από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Προτείνεται η εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής και υδραυλικής μελέτης έτσι ώστε να εξετασθεί η αναγκαιότητα πραγματοποίησης έργων αποκατάστασης, η θέση και ο τρόπος που τα έργα αυτά θα πρέπει να εκτελεστούν προκειμένου να προσδώσουν τα μέγιστα οφέλη στο λιμνοθαλάσσιο οικοσύστημα.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S110 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0513C0007N (Βόρειος Αμβρακικός κόλπος),	Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού	2.000.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M05Σ0702 Εκπόνηση μελέτης για τη δυνατότητα δημιουργίας υγροτοπικών εκτάσεων στις περιοχές γύρω από τις επιφανειακές πηγές τροφοδοσίας της λίμνης Παμβώτιδας.	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων	Εξέταση από υδραυλική, περιβαλλοντική και τεχνικοοικονομική σκοπιά της δυνατότητας δημιουργίας υγροτοπικών εκτάσεων στις περιοχές γύρω από τη λίμνη Παμβώτιδα όπου εντοπίζονται επιφανειακές πηγές τροφοδοσίας της λίμνης (π.χ. τάφροι εισροής Καστρίτσας, Βασιλικής και Λογγάδων). Ειδικότερα θα πρέπει να διερευνηθεί η καταλληλότητα των περιοχών, η έκταση και ο τρόπος παρέμβασης (εκτατική ή γραμμική), τα είδη που θα προτιμηθούν για την ανάπτυξη βλάστησης και οι τεχνικοοικονομικές απαιτήσεις των προτεινόμενων επεμβάσεων (π.χ. κόστος απαλλοτριώσεων, εργασιών διαμόρφωσης εδάφους, φυτεύσεων κ.λπ.).	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S120 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0512L000000004H (ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	100.000
M05Σ0801 Τοποθέτηση λειτουργικής βάνας στις αρτεσιανές γεωτρήσεις	Έλεγχος άντλησης	Τοποθέτηση βάνας ή σωλήνα εξισορρόπησης της πίεσης ή οποιοδήποτε άλλο ενδεδειγμένο τρόπο για τον έλεγχο της εκροής των αρτεσιανών γεωτρήσεων, κατά τη διάρκεια που δεν χρησιμοποιούνται, που πολλές φορές εκφορτίζουν καθόλη τη διάρκεια του έτους την υπόγεια υπό πίεση υδροφορία δημιουργώντας προβλήματα ποσοτικής επάρκειας κατά την αρδευτική – υδρευτική περίοδο.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S150 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	
M05Σ0802 Έλεγχος ποιοτικής κατάστασης αδειοδοτούμενων υδροληπτικών έργων σε συστήματα με υψηλές τιμές φυσικού υποβάθρου (χλωριόντα)	Έλεγχος άντλησης	Ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων νερών στα ΥΥΣ που παρουσιάζουν αυξημένες τιμές στις συγκεντρώσεις ορισμένων στοιχείων (π.χ. χλωριόντα) που αποδίδονται στο φυσικό υπόβαθρο. Ο ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης του υπόγειου νερού γίνεται ώστε να διαπιστώνεται η πιθανή επέκταση της ζώνης που χαρακτηρίζεται από υψηλές συγκεντρώσεις λόγω φυσικού υποβάθρου αλλά και η πιθανή αύξηση ή μείωση των συγκεντρώσεων του στοιχείου που την προκαλεί. Οι Διευθύνσεις Υδάτων με την αξιολόγηση των στοιχείων που θα προκύπτουν από τους ετήσιους ποιοτικούς ελέγχους, θα έχουν	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S160 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	Το μέτρο δεν αφορά σε ΥΥΣ σε κατάσταση κατώτερη της καλής λόγω ανθρωπογενών χρήσεων και το κόστος του δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του περιβαλλοντικού κόστους ή του κόστους πόρου.	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	2.000 ανά ΥΥΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		την δυνατότητα να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ανάλογα με την πιθανή επιδείνωση ή την βελτίωση της κατάστασης.		EL0500010 (Σύστημα ασβεστολίθων Ν, Κέρκυρας), EL0500040 (Σύστημα Ν,Παξών-Αντίπαξων), EL0500050 (Σύστημα Ν, Οθωνών-Ερεικούσας - Μαθρακίου), EL0500130 (Σύστημα Κορώνης), EL0500170 (Σύστημα Πάργας), EL050A070 (Σύστημα Φιλιατών-Ηγουμενίτσας)		
M05Σ0803 Απαγόρευση εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων στο υποσύστημα Μιτσικελίου (EL0500181) του συστήματος Μιτσικελίου - Βελλά πέραν ειδικών περιπτώσεων	Έλεγχος άντλησης	Απαγόρευση εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων στο υπόγειο υδατικό υποσύστημα Μιτσικελίου του συστήματος Μιτσικελίου-Βελλά (EL0500181) πέραν των ειδικών περιπτώσεων (ύδρευση, αντικατάσταση, κλπ) που θα εξετάζονται από τη Διεύθυνση Υδάτων με την υποβολή τεκμηριωμένης υδρογεωλογικής έκθεσης.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S130 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0500181 (Υποσύστημα Μιτσικελίου του Συστήματος Μιτσικελίου-Βελλά)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	
M05Σ0804 Απαγόρευση εκτέλεσης νέων	Έλεγχος άντλησης	Στο Υποσύστημα EL0500141 Πρέβεζας παρατηρείται έντονη υφαλμύρινση λόγω υπεραντλήσεων. Η απαγόρευση των αντλήσεων θα αποτρέψει την περαιτέρω επιδείνωση της	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	EL0500140 (Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
γεωτρήσεων στο Υποσύστημα EL0500141 Πρέβεζας		ποιοτικής κατάστασης του συστήματος. Η απαγόρευση δεν αφορά σε ειδικές περιπτώσεις (ύδρευση, κ.λπ.) που θα εξετάζονται από τη Διεύθυνση Υδάτων με την υποβολή τεκμηριωμένης υδρογεωλογικής έκθεσης.				
M05Σ1301 Αποκατάσταση επικοινωνίας πηγών Σαντινίκου και Αμφιθέας με Παμβώτιδα.	Έργα αποκατάστασης	Αποκατάσταση επικοινωνίας πηγών Σαντίνικου και Αμφιθέας με λίμνη Παμβώτιδα, που σήμερα φράσσεται με αργιλικό ανάχωμα.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S340 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0512L000000004H (ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	250.000
M05Σ1501 Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων	Εκπαιδευτικά μέτρα	Το παρόν μέτρο αφορά: (i) στην υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης τόσο για υφιστάμενους γεωργούς όσο και για νέους γεωργούς πρώτης εγκατάστασης. Προγράμματα κατάρτισης θα πραγματοποιούνται με τη μορφή σειράς μαθημάτων, εργαστηρίων, μαθημάτων μέσω διαδικτύου. Θα προσφέρονται προγράμματα κατάρτισης με ειδική θεματολογία που θα εξυπηρετούν τους στόχους της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 όπως αρδεύσεις και εξοικονόμηση νερού, ορθή χρήση φυτοφαρμάκων, αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, πολλαπλή συμμόρφωση και εξειδικευμένα προγράμματα σε διάφορους κλάδους παραγωγής, (ii) στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης που αποσκοπούν στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με την γεωργία στοχεύοντας στη μεταφορά γνώσεων προς τους δικαιούχους σχετικά με την επαγγελματική τους ενασχόληση. Η ενημέρωση θα γίνεται μέσω εκθέσεων, συναντήσεων, παρουσιάσεων και μέσω έντυπων ή ηλεκτρονικών εντύπων. Επιπρόσθετα θα πραγματοποιούνται δράσεις επίδειξης για παρουσίαση νέων τεχνολογιών άρδευσης, βελτιωμένων αρδευτικών συστημάτων, νέων πρακτικών καλλιέργειας και	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	ΥΠΑΑΤ	97.155

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
		προστασίας καλλιεργειών. Οι επιδείξεις θα πραγματοποιούνται είτε σε αγροκτήματα ή σε άλλο κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο.				
Μ05Σ1502 Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης	Εκπαιδευτικά μέτρα	Η SWOT ανάλυση για την προετοιμασία της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 ανέδειξε μεταξύ άλλων την ανάγκη δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής συμβουλών για το γεωργικό τομέα. Οι συμβουλές θα πρέπει να παρέχονται από πιστοποιημένους φορείς (Δημόσιους, ιδιωτικούς ή Κοινοπραξίες αυτών) που θα επιλέγονται μετά από διαγωνισμό. Η ένταξη των δικαιούχων των αμέσων ενισχύσεων στο Σύστημα Παροχής Συμβουλευτικών υπηρεσιών είναι εθελοντική. Το Μέτρο είναι οριζόντιο και σχετίζεται δυνητικά με το σύνολο των προτεραιοτήτων για την αγροτική ανάπτυξη. Δεδομένου ότι οι συμβουλές είναι ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, μεταξύ άλλων και με τη διάχυση επιτυχημένων προσπαθειών καινοτομίας των επιχειρησιακών ομάδων ΕΣΚ στις ομάδες στόχου, συμβάλλει άμεσα στον εγκάρσιο στόχο της καινοτομίας. από την άλλη οι παρεχόμενες συμβουλές που σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα συμβάλλουν άμεσα στην αειφορία του αγρο-διατροφικού συστήματος και στους οριζόντιους στόχους του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	Αποκεντρωμένη Διοίκηση/ Περιφέρεια	259.080

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ1601 Εφαρμογή ειδικού προγράμματος ελέγχου παρουσίας δραστικών ουσιών οι οποίες περιλαμβάνονται σε φυτοφάρμακα και έχουν απαγορευτεί.	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Προτείνεται η Εφαρμογή ειδικού προγράμματος ελέγχου παρουσίας δραστικών ουσιών η χρήση των οποίων δεν επιτρέπεται σε φυτοπροσταστευτικά προϊόντα. Οι ουσίες οι οποίες δύναται να παρακολουθούνται στο πρόγραμμα ελέγχου είναι οι: Acephate, Aldrin Binapacryl, Captafol, Ghlordane, Chlorobenzilate, Chlozolinate, Cyhalothrin, DDT, Dieldrin, Dinoseb, Dinotreb, DNOC, Endrin, Ethylene dichlororide, Ethylene dibromide, Fentin acetate, Fentin hydroxide, Fenvalerate, Ferbam, HCH, Heptachlor, Hexachlorobenzene, Lindane, Maleic hydrazide, Mirex, Monocrotophos, Monolinuron, Nitrofen, Nonylphenol ethoxylate, Permethrin, Propham, Pyrazophos, Quintozene, Tecnazene, Toxaphene, Zineb. Οι παραπάνω δραστικές ουσίες θα αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης του προτεινόμενου ειδικού προγράμματος εφόσον αυτές δεν καλύπτονται από το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης. Οι δειγματοληψίες προτείνεται να διενεργούνται σε 5 σημεία (1 ανά ΥΣ) με συχνότητα 2 φορές / έτος και συγκεκριμένα τους μήνες Απρίλιο και Ιούλιο. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος θα είναι 3 χρόνια. Η παρακολούθηση προτείνεται να λάβει χώρα στις εκβολές των ποταμών Καλαμά, Λούρου και Αράχθου, στη Λίμνη Παμβώτιδα και στον βόρειο Αμβρακικό.	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S310 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0512L000000004H (ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ), EL0513C0007N (Βόρειος Αμβρακικός κόλπος), EL0546R000201077N (ΛΟΥΡΟΣ Π. 1)	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Ετήσιο Κόστος: 50.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1Ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ1602 Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Επιδιώκεται η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διεργασιών, με στόχο μεταξύ άλλων και την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το μέτρο 16 του ΠΑΑ 2014-2020, προβλέπει ενισχύσεις στα πλαίσια συνεργασιών ομάδων παραγωγών με λοιπούς φορείς (συμβούλους, ερευνητές, λοιπούς παράγοντες αλυσίδας τροφίμων και innovation brokers) για την επίτευξη των στόχων: 1. Μείωση της κατανάλωσης ύδατος μέσω της υιοθέτησης προηγμένων αρδευτικών συστημάτων, και την υιοθέτηση της γεωργίας ακριβείας 2. Παραγωγή ασφαλέστερων και πιο υγιεινών τροφίμων που απευθύνονται είτε στο συνολικό πληθυσμό είτε σε ειδικές κατηγορίες 3. Τη μείωση του κόστους των εισροών που συνεπάγεται τόσο οικονομικό όφελος όσο και περιβαλλοντικό όφελος (μείωση της χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, υιοθέτηση νέων ποικιλιών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις τοπικές εδαφολογικές, υδρολογικές και κλιματικές συνθήκες, την αξιοποίηση των ΑΠΕ για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων) 4. Την αξιοποίηση των παραπροϊόντων της γεωργικής παραγωγής είτε για την παραγωγή ζωοτροφών είτε για την παραγωγή ενέργειας 5. Την ανάδειξη των ιδιαίτερων διατροφικών χαρακτηριστικών των γεωργικών προϊόντων και την συμβολή τους στη διατροφή (όπως τροφές πλούσιες σε Ω3, φυσικά ακόρεστα, χαμηλών θερμίδων) 6. Την καλύτερη ενσωμάτωση στην τροφική αλυσίδα προϊόντων της ελληνικής κτηνοτροφίας όπως για παράδειγμα του γίδινου γάλακτος. 7. Την υιοθέτηση φιλικότερων γεωργικών πρακτικών αλλά και την υιοθέτηση καλλιεργειών για την αξιοποίηση των φτωχών σε οργανική ουσία και θρεπτικά στοιχεία εδαφών	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Συμπληρωματικό μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	ΥΠΑΑΤ	167.640

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
M05Σ1603 Εκτίμηση της οικοχωρητικότητας του ποταμού Λούρου ως προς τη χωροθέτηση μονάδων πεστροφοκαλλιέργειας.	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Εκπόνηση της προαναφερθείσας ειδικής μελέτης η οποία έχει προταθεί από τη μελέτη «Δημιουργία συστήματος παρακολούθησης και εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των ποτάμιων συστημάτων Λούρου και Άραχθου και της ευρύτερης περιοχής του Αμβρακικού - Δημιουργία εδαφολογικών χαρτών και έλεγχος της ποιότητας των εδαφών των πεδινών εκτάσεων του βόρειου Αμβρακικού - Διερεύνηση αβιοτικών και βιοτικών παραμέτρων στον πυθμένα του Αμβρακικού Κόλπου και συσχέτισή τους με την ιχθυοπαραγωγή» (ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΡΤΑΣ, Δεκέμβριος 2009). Η ανάπτυξη της πεστροφοκάλλιεργειας παρά το γεγονός ότι αποτελεί «παραδοσιακή» δραστηριότητα συνυφασμένη με το Λούρο ποταμό και συνιστά αξιόλογη παραγωγική δραστηριότητα, προτείνεται να υπαχθεί σε ένα νέο πλαίσιο ανάπτυξης και διαχείρισης το οποίο θα αποβεί ωφέλιμο αφενός για το ποτάμιο οικοσύστημα αφετέρου για τις ίδιες τις μονάδες. Τα αποτελέσματα της αναφερόμενης μελέτης θα αξιοποιηθούν στο επόμενο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (2016 - 2021).	Το μέτρο σχετίζεται με το μέτρο WD05S300 του πρώτου ΣΔΛΑΠ	EL0546R000200081N (ΛΟΥΡΟΣ Π. 4)	Περιφέρεια	50.000

ΚΩΔΙΚΟΣ – ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ 1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΑ ΥΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Μ05Σ1604 Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για τον κατ' αρχήν προσδιορισμό ΥΣ κατάντη φραγμάτων ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης	Το συγκεκριμένο μέτρο στοχεύει στη συλλογή στοιχείων μέσω ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης σε ΥΣ κατάντη φραγμάτων που θα πρέπει να εμπλουτίσουν το γνωστικό πεδίο ως προς τα εξής: 1. Ποιο από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ είναι περισσότερο ευαίσθητο σε υδρομορφολογικές αλλαγές ρύθμισης, μείωσης ή διακοπής της ροής λόγω φράγματος; 2. Ποια είναι η κρίσιμη απόσταση κατάντη του φράγματος για κάθε ένα από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη καλής κατάστασης; 3. Ποιες είναι οι κρίσιμες παράμετροι, δράσεις, παρεμβάσεις για τα ΥΣ κατάντη φραγμάτων που στοιχειοθετούν το καλό οικολογικό δυναμικό; Προτείνεται το μέτρο να εφαρμοσθεί στα αμέσως κατάντη των φραγμάτων Πουρναρίου ΙΙ και πηγών Αώου ΥΣ σε 4 σημεία δειγματοληψίας, με δύο δειγματοληψίες ανά έτος και για χρονική διάρκεια τριών ετών.	ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ	Μέτρο οριζόντιου χαρακτήρα	ΥΠΕΝ	180.000

<u>Υπόμνημα</u>

Πίνακας αναφερόμενος στο Συμπληρωματικό Μέτρο με κωδικό Μ05Σ1601

Α/Α	Ουσία	Απαγόρευση	Κανονισμός/Οδηγία (Κανονιστική Απόφαση που εξαιρεί ουσία από το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ)
1	Acephate	Απαγόρευση χρήσης	1212/2003 (03/219)
2	Aldrin	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1991) και 850/2004 (1)
3	Binapacryl	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1991)

Α/Α	Ουσία	Απαγόρευση	Κανονισμός/Οδηγία (Κανονιστική Απόφαση που εξαιρεί ουσία από το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ)
4	Captafol	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1991)
5	Chlordane	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1981) και 850/2004
6	Chlorobenzilate	Απαγόρευση χρήσης	2076/2002 (00/626)
7	Chlozolinate	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/626)
8	Cyhalothrin	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (94/643)
9	DDT	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1986) και 850/2004
10	Dieldrin	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1981) και 850/2004
11	Dinoseb (συμπεριλαμβανομένων των οξέων και αλάτων του)	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1991)
12	Dinoterb	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (98/269)
13	DNOC	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (99/164)
14	Endrin	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1991) και 850/2004
15	Ethylene dichloride	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1989)
16	Ethylene dibromide (1,2 dibromoethane)	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1988)
17	Fentin acetate	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (02/478)
18	Fentin hydroxide	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (02/479)
19	Fenvalerate	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (98/270)
20	Ferbam	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (95/276)
21	HCH που περιέχει λιγότερο από 99,0% του γ-ισομερούς	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1981)
22	Heptachlor	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1984) και 850/2004
23	Hexachlorobenzene	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1981) και 850/2004
24	Lindane (gamma-HCH)	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/801)

Α/Α	Ουσία	Απαγόρευση	Κανονισμός/Οδηγία (Κανονιστική Απόφαση που εξαιρεί ουσία από το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ)
25	Maleic hydrazide (συμπεριλαμβανομένων των αλάτων του, εκτός των αλάτων καλίου, νατρίου και χολίνης), τα άλατα καλίου, νατρίου και χολίνης του Maleic hydrazide όταν αυτά περιέχουν πάνω από 1 mg/kg freehydrazine εκφρασμένης ως ισοδύναμο οξέος	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1991)
26	Mirex	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	850/2004
27	Monocrotophos	Απαγόρευση χρήσης	1212/2003 (Reg. 2076/2002)
28	Monolinuron	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/234)
29	Nitrofen	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1988)
30	Nonylphenol ethoxylate	Απαγόρευση χρήσης ως φυτοφάρμακο	775/2004 (Reg. 2076/2002)
31	Permethrin	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/817)
32	Propham	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (96/586)
33	Pyrazophos	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/233)
34	Quintozene	Απαγόρευση χρήσης	79/117/ΕΟΚ (1991) (00/816)
35	Tecnazene	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (00/725)
36	Toxaphene (camphechlor)	Απαγόρευση χρήσης και απαγόρευση εξαγωγής	79/117/ΕΟΚ (1984) και 850/2004
37	Zineb	Απαγόρευση χρήσης	Σημειώνεται στην 304/2003 (01/245)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης, οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν αντί της προτεινόμενης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 10717/2006. Οι εναλλακτικές αυτές δυνατότητες εξετάζονται και αξιολογούνται με στόχο να τεκμηριωθεί κατά πόσο το τελικά η προτεινόμενη Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης αποτελεί την βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση. Συγκεκριμένα, οι **τρεις (3) εναλλακτικές δυνατότητες** που εξετάζονται είναι:

Σενάριο 1: **Μηδενική λύση (do nothing scenario)** → Με βάση το Σενάριο 1, δεν τίθεται σε εφαρμογή η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου και παραμένουν σε ισχύ μόνο τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, αλλά και του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων. Ως αποτέλεσμα από τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ εφαρμόζονται τα ελάχιστα επιβαλλόμενα μέτρα που περιγράφονται στο άρθρο 12.4 (α) και το Παράρτημα VIII (Τμήμα Α) του ΠΔ 51/2007 και τα οποία σχετίζονται με ήδη καθιερωμένες αυτόνομες πολιτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης και προστασίας.

Σενάριο 2: **Κύρια λύση** → Με βάση το Σενάριο 2, που είναι και το προτεινόμενο, εφαρμόζεται η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και σχετίζεται με την υιοθέτηση και εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ, από την αναγνώριση των υδατικών συστημάτων, των προστατευόμενων περιοχών και την υλοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης ως τον καθορισμό των περιβαλλοντικών στόχων και την υλοποίηση του προγράμματος μέτρων όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 12.4 και 12.5 του ΠΔ 51/2007 με εφαρμογή βασικών και συμπληρωματικών μέτρων με στόχο τη μεγιστοποίηση της επίτευξης του κύριου περιβαλλοντικού στόχου της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που είναι η καλή κατάσταση όλων των αναγνωρισμένων υδατικών συστημάτων.

Σενάριο 3: **Εναλλακτική λύση** → Στο πλαίσιο του Σεναρίου 3, υιοθετούνται και εφαρμόζονται τα κύρια σημεία της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ενώ σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων εφαρμόζεται μέρος αυτού και ειδικότερα τα

συνολικά προβλεπόμενα στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007, βασικά μέτρα, ενώ δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά στα συμπληρωματικά μέτρα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα και τα οποία απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε αυτά. Το σκεπτικό πίσω από τον προσδιορισμό της συγκεκριμένης εναλλακτικής λύσης είναι η υιοθέτηση μιας «κατ' οικονομία» εφαρμογής της Οδηγίας, όπου σε πρώτο στάδιο οι αναγνωρισθείσες πιέσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ (ποιοτικές και ποσοτικές) αντιμετωπίζονται σε πρώτο στάδιο με εργαλείο τα βασικά μέτρα («οδηγικά» και μη), παρακολουθούνται τα ΥΣ ως προς την ανταπόκρισή τους σε αυτά και αν χρειασθεί σε δεύτερο στάδιο, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο τρίτος διαχειριστικός κύκλος (2021-2027), προτείνονται πρόσθετα μέτρα ως συμπληρωματικά των βασικών.

5.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

5.2.1 ΣΕΝΑΡΙΟ 1: ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΛΥΣΗ (DO NOTHING SCENARIO)

Το Σενάριο αυτό συνεπάγεται τη μη εφαρμογή της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και κατ' επέκταση της Οδηγίας Πλαίσιο (do nothing scenario), ως Οδηγίας «ομπρέλα», όπου πέρα από τη λειτουργία της ως οιονεί «συντονιστής» του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου στον τομέας των υδάτων, διατηρεί τον εξαιρετικά σημαντικό αυτόνομο ρόλο παρακολούθησης, ανάλυσης και αξιολόγησης της κατάστασης των ΥΣ και διερεύνησης δράσεων και μέτρων για την επίτευξη ή διατήρηση της καλής κατάστασής τους. Υπό το σενάριο αυτό η χώρα θα περιορισθεί στην τήρηση Ευρωπαϊκών Οδηγιών, οι οποίες έχουν εναρμονιστεί στην Εθνική νομοθεσία και ήδη εφαρμόζονται αυτόνομα και ανεξάρτητα από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ή θα εφαρμοστούν μελλοντικά και η Οδηγία Πλαίσιο στην πράξη θα έχει τον ρόλο του συλλογικού καταγραφέα και συλλέκτη επιμέρους πληροφοριών και δράσεων. Περιλαμβάνει επίσης την εφαρμογή συναφών σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία και διαχείριση του υδάτινου περιβάλλοντος. Οι απαιτήσεις αυτές αναλύονται στις παραγράφους 3.2 και 3.3 της παρούσας μελέτης και συνοπτικά αφορούν στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	<u>Κοινοτικές και Εθνικές Θεματικές Στρατηγικές</u> **7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον έως το 2020:** Το βασικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο για το περιβάλλον, συμπυκνώνεται στο Έβδομο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον «Περιβάλλον 2020 – Ευημερία εντός των ορίων του Πλανήτη», το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Νοεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του 7ου

	κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (OJ L 354, 28.12.2013). **Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη:** Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ (15-16 Ιουνίου 2001) ενέκρινε τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οποία πρότεινε η Επιτροπή [COM (2001) 264], και η οποία βασίζεται στη συντονισμένη ανάπτυξη όλων των κοινών πολιτικών, στη θέσπιση στόχων προτεραιότητας για τον περιορισμό της αλλαγής του κλίματος και σε μέτρα εφαρμογής και παρακολούθησης της στρατηγικής. **Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα:** Αποτελεί το παράλληλο Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα, το οποίο καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 (το «πρόγραμμα LIFE») και διέπεται από τους γενικούς στόχους του Κανονισμού 1293/2013 και της εκτελεστικής απόφασης 2014/203. **Πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης:** Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης («Copernicus») είναι μη στρατιωτικό πρόγραμμα υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, βασιζόμενο στις υφιστάμενες εθνικές και ευρωπαϊκές υποδομές, ενώ διασφαλίζει και τη συνέχεια με τις δραστηριότητες που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της παγκόσμιας παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES) [Κανονισμός 377/2014]. **Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ):** Η γεωργική πολιτική της ΕΕ – γνωστή ως Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) - αποτελεί ένα σύνολο κανονισμών και μηχανισμών που ελέγχουν τις περισσότερες πτυχές της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων μέσα στην ΕΕ. **Στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση:** Στο εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η διαμόρφωση θεματικής στρατηγικής για την ατμοσφαιρική ρύπανση, με σκοπό την επίτευξη «επιπέδων ποιότητας του αέρα που δεν θα έχουν ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον». **Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή:** Τον Απρίλιο του 2016 καθορίζεται η «Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (ΕΣΠΚΑ), πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. **Απερήμωση:** Οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη διαδικασία της απερήμωσης έχουν θέσει σε εγρήγορση την παγκόσμια κοινότητα, όπως προκύπτει από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την

	αντιμετώπιση της απερήμωσης, η οποία υπογράφηκε το 1994. Η Ελλάδα κύρωσε με το Ν. 2468/1997 τη σχετική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, συγκροτώντας αρμόδια Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (Απόφαση 96990/9361-1996), και καταρτίζοντας και εγκρίνοντας με την ΚΥΑ 99605/3719 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης. **Στρατηγική για την προστασία του εδάφους:** Η θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προτείνει μέτρα με στόχο την προστασία του εδάφους και τη διαφύλαξη της ικανότητάς του να επιτελεί τις οικολογικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες του. **Τρίτο Πρόγραμμα Δράσης για την Υγεία (2014-2020):** Το τρίτο πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία είναι το βασικό εργαλείο που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την υγεία. **Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον:** Η Στρατηγική της ΕΕ για το θαλάσσιο περιβάλλον εμπεριέχεται στην Οδηγία 2008/56/ΕΚ για τον καθορισμό κοινοτικού πλαισίου δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία - πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική). <u>Άλλα σχετικά Εθνικά Σχέδια και Προγράμματα</u> Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (Υ.Μ. ΕΠΠΕΡΑΑ) 2014-2020 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, 2014-2020 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ) Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΕΠΧΣΑΑΥ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ηπείρου 2014-2020 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ιόνιων Νήσων 2014-2020
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών - Οδηγικά Μέτρα	Οδηγία 98/83/ΕΚ και η Οδηγία 2015/1787, σχετικά με την **ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης**. Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της **ποιότητος των γλυκών υδάτων** που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και η Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της απαιτούμενης **ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή** Οδηγία 2006/7/ΕΚ περί της **ποιότητος των υδάτων κολυμβήσεως** Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και 98/15/ΕΚ για την **επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων**

	Οδηγία 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη **νιτρορρύπανση** γεωργικής προέλευσης Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των **φυσικών οικοτόπων** καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών (Δίκτυο NATURA 2000) Οδηγία 2006/118/ΕΚ και 2014/80/ΕΕ για την **προστασία των υπόγειων νερών** από την ρύπανση και την υποβάθμιση Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (**SEVESO III**). Οδηγίες 2011/92/ΕΕ και 2014/52/ΕΕ για τις **περιβαλλοντικές επιπτώσεις** από έργα και δραστηριότητες Οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την **χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία** Οδηγία 2009/128/ΕΚ, και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/201491/44/ΕΟΚ περί **προϊόντων Φυτοπροστασίας** Οδηγία 2010/75/ΕΕ σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (**Industrial Emmissions Directive - IED**) Οδηγία 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των **κινδύνων πλημμύρας** Οδηγία 2008/105/ΕΚ και 2013/39/ΕΕ **για τις ουσίες προτεραιότητας**

5.2.2 ΣΕΝΑΡΙΟ 2: ΚΥΡΙΑ ΛΥΣΗ

Το Σενάριο αυτό, το οποίο είναι και το προτεινόμενο, συνδέεται με την εφαρμογή σε όλη του την έκταση του Αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου. Με βάση το σενάριο αυτό, εφαρμόζονται όλες οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου, με έμφαση στο Πρόγραμμα Μέτρων, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας μελέτης και συνοπτικά στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων όλων των σχεδίων και προγραμμάτων, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή των προνοιών της 1ης Αναθεώρησης του	Επιπρόσθετα, σε εφαρμογή της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης γίνονται αποδεκτά τα ακόλουθα:

ΣΔ και της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ	• Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων. • Λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων. • Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ). • Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών ενωσιακών Οδηγιών. • Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων. • Επικαιροποίηση της ανάλυσης πιέσεων στα υπόγεια και επιφανειακά ΥΣ λόγω ανθρωπογενών χρήσεων, δράσεων και λειτουργιών, καθώς και επαναξιολόγηση των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών ως προς την πιθανότητα των ΥΣ να πετύχουν το στόχο της καλής κατάστασης. • Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών. • Εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ 135275/22.05.2017 (ΦΕΚ Β' 1751) «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού. Περιλαμβάνεται επίσης η εφαρμογή του αναθεωρημένου Προγράμματος Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων για το ΥΔ, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007) όπως εξειδικεύεται στη συνέχεια.
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών- Οδηγικά Μέτρα	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη δέσμη μέτρων αποτελεί μέρος του προβλεπόμενου στο άρθρο 12 του ΠΔ 51/2007, Προγράμματος

	Μέτρων και ειδικότερα καλύπτει τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 (α) αυτού.
Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 και σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών. Τα βασικά μέτρα της Ομάδας αυτής σχετίζονται με την οριζόντια εφαρμογή δράσεων σε ομάδες, συνήθως, υδατικών συστημάτων με σκοπό την επίτευξη ή την διατήρηση της καλής κατάστασης σε αυτά και διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: 1. Μέτρα για εφαρμογή αρχής ανάκτησης κόστους 2. Μέτρα για προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης νερού 3. Μέτρα για Άρθρο 7 της Οδηγίας (πόσιμο νερό) 4. Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού 5. Μέτρα για έλεγχο τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων Υ.Σ. 6. Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων 7. Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων 8. Μέτρα για αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του ύδατος 9. Μέτρα για αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια Υ.Σ. 10. Ειδικά μέτρα για ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες 11. Μέτρα για ρύπανση από ατυχήματα/ακραία φυσικά φαινόμενα.
Εφαρμογή Συμπληρωματικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.5 και το Παράρτημα VIII – Τμήμα Β του ΠΔ 51/2007 τα οποία προτείνονται προς εφαρμογή στο ΥΔ Ηπείρου και αφορούν ειδικότερα στις ακόλουθες κατηγορίες: • περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση, • έλεγχοι εκπομπής, • ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων, • έλεγχοι άντλησης, • έργα αποκατάστασης, • εκπαιδευτικά έργα,

	• έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης, Στο πρόγραμμα μέτρων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου περιλαμβάνονται 19 συμπληρωματικά μέτρα, από τα οποία 9 είναι οριζόντιου χαρακτήρα.

5.2.3 ΣΕΝΑΡΙΟ 3: ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ

Το Σενάριο αυτό, αποτελεί την εναλλακτική λύση, που συνδέεται με την πρόβλεψη μέτρων που σχετίζονται με την εφαρμογή άλλων κοινοτικών οδηγιών, καθώς και των λοιπών βασικών μέτρων. Το σκεπτικό πίσω από τη συγκεκριμένη εναλλακτική λύση θεωρεί πως τα βασικά μέτρα και μόνο εκτιμώνται κατ' αρχήν ως επαρκή για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας και δεν απαιτείται η διερεύνηση πρόσθετων συμπληρωματικών μάτρων κατά την παρούσα διαχειριστική περίοδο. Με βάση το σενάριο αυτό, εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου που αφορούν στα βασικά μέτρα και συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Εφαρμογή υφιστάμενων στρατηγικών σχεδίων και προγραμμάτων	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών- Οδηγικά Μέτρα	Αφορά στην εφαρμογή υφιστάμενων κοινοτικών Οδηγιών, όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Μηδενικής Λύσης.
Εφαρμογή Άλλων Βασικών Μέτρων	Αφορά στην εφαρμογή των άλλων βασικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 12.4 του ΠΔ 51/2007 όπως παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα της Κύριας Λύσης.

Στην εναλλακτική λύση δεν εφαρμόζονται τα 19 συμπληρωματικά μέτρα που έχουν προταθεί σε εφαρμογή του άρθρου 12.5 του ΠΔ 51/2007.

Στο Σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται διαγραμματικά οι τρεις εναλλακτικές δυνατότητες που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων όπως αυτή δύναται να καθορίζεται μέσω του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος

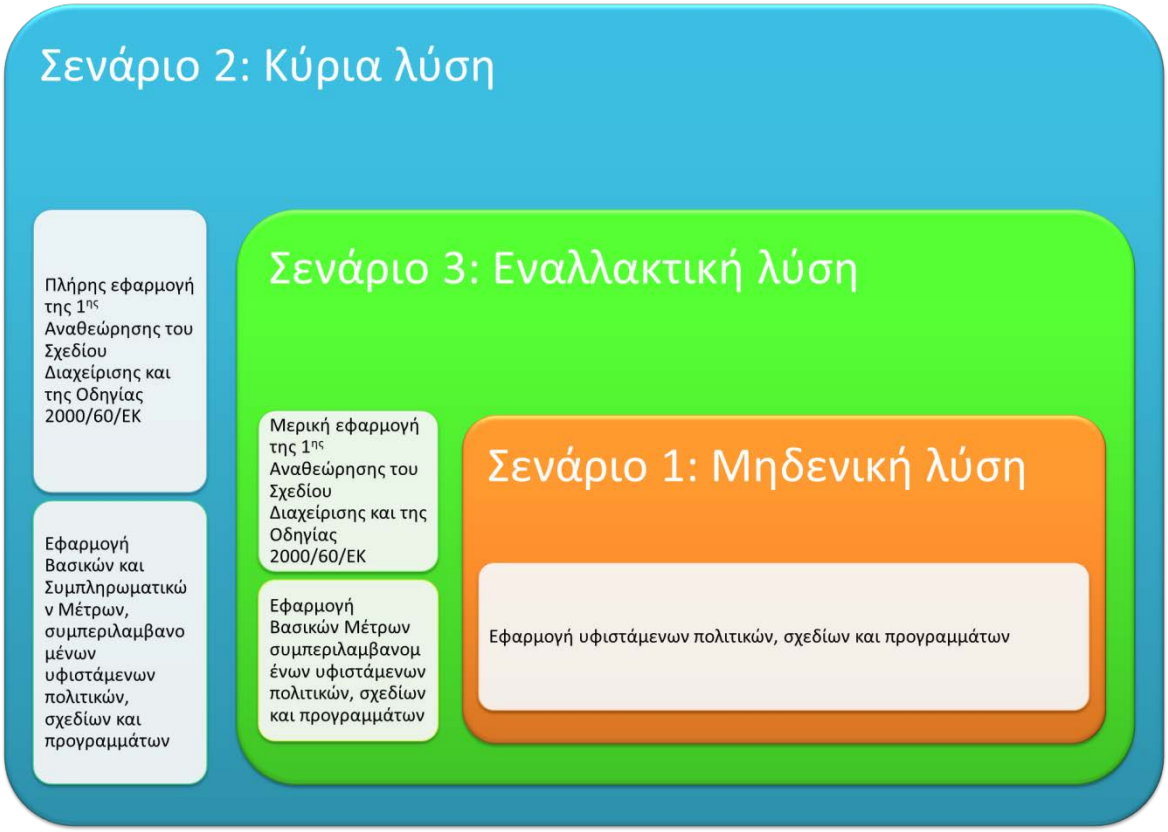

Σχήμα 5.2-1 Παρουσίαση εναλλακτικών δυνατοτήτων

5.3 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στη συνέχεια αξιολογούνται οι προαναφερθείσες εναλλακτικές λύσεις, σε σύγκριση με την κύρια λύση (προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης) έχοντας ως βάση αξιολόγησης κριτήρια περιβαλλοντικά, κοινωνικά, αναπτυξιακά και οικονομικά.

Στο σχήμα 5.3-2 παρατίθεται μια σχηματική αναπαράσταση της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης. Η πυραμίδα του σχήματος έχει ως τρεις βασικούς άξονες της βάσης της τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας, κάθε μία από τις οποίες μπορεί να αξιολογείται και να βαθμολογείται ανεξάρτητα από την άλλη σε κλίμακα που έχει επιλεγεί. Τα χαρακτηριστικά της κλίμακας κάθε διάστασης είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους, μπορεί να είναι ποιοτικά ή ποσοτικά και δεν απαιτείται να ανάγονται υποχρεωτικά σε ποσοστά επί τοις εκατό. Το μέγεθος της επιφάνειας του τριγώνου που προκύπτει από την ένωση των σημείων βαθμολόγησης κάθε διάστασης (περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική) εκφράζει τη βιωσιμότητα κάθε πρότασης. Όσο μικρότερη είναι η επιφάνεια του τριγώνου τόσο μεγαλύτερο είναι το επίπεδο της βιωσιμότητας που εκφράζει.

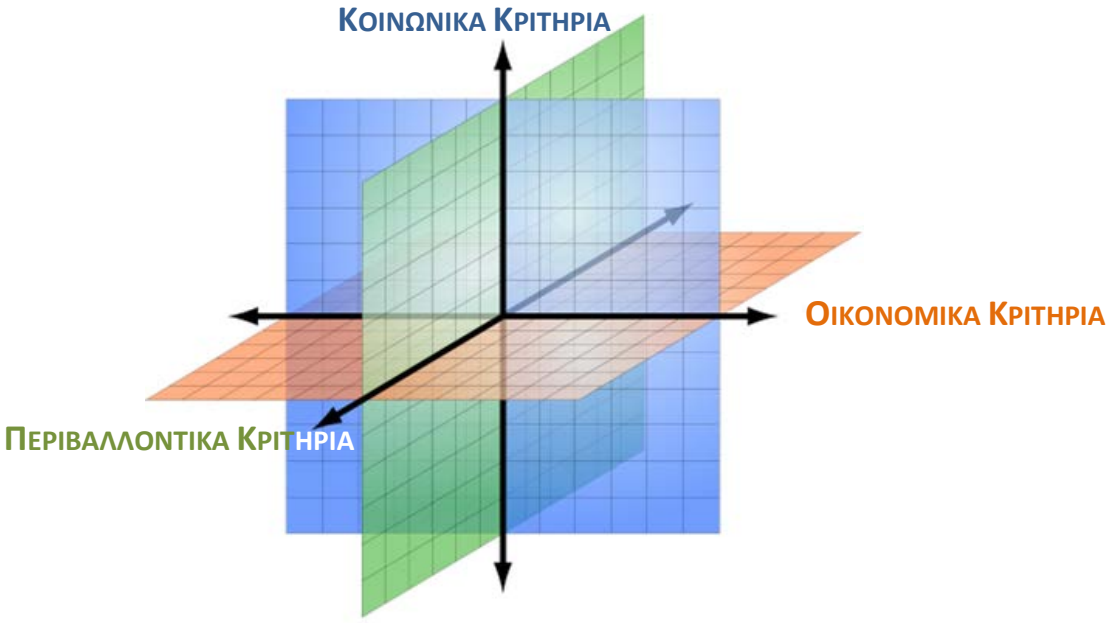

Σχήμα 5.3-1 Άξονες βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων.

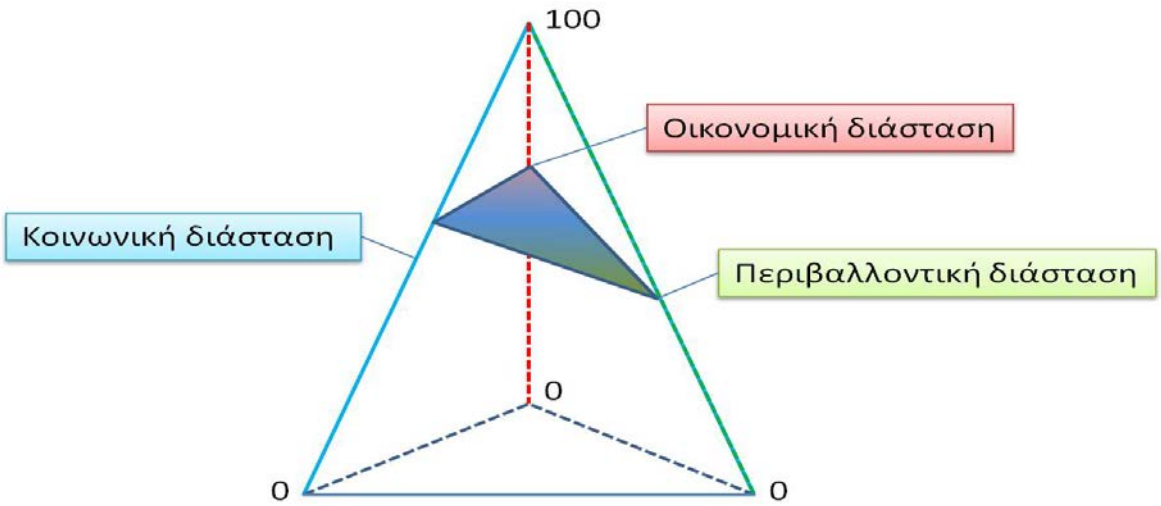

Σχήμα 5.3-2: Σχηματική αναπαράσταση της βιωσιμότητας με βάση την επιφάνεια του γραμμοσκιασμένου τριγώνου της πυραμίδας που φέρει ως καθ' ύψος άξονες την περιβαλλοντική, την κοινωνική και την οικονομική διάσταση.

Στις σύγχρονες κοινωνίες είναι πλέον ευρέως αντιληπτό ότι η αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος και η οικονομική ανάπτυξη, και συνεπώς η κοινωνική ευημερία, είναι αλληλένδετα. Η εφαρμογή της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου στοχεύει στην ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, μέσω της συνολικής προστασίας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και των συνδεόμενων με

αυτά οικοσυστημάτων, μέσω της σωστής διάγνωσης των προβλημάτων και των πιέσεων και τη λήψη κατάλληλων μέτρων. Παράλληλα, η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου σχετίζεται και με πολλούς άλλους στόχους Ευρωπαϊκών και Εθνικών Στρατηγικών, όπως για παράδειγμα Στρατηγικές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, την απερήμωση, την προστασία του εδάφους, την ανθρώπινη υγεία, το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και με πλήθος άλλων Οδηγιών άμεσα σχετιζόμενων με το Σχέδιο.

Σε περίπτωση επιλογής μη θεσμοθέτησης και εφαρμογής της προτεινόμενης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και σε σχέση με άλλα συναφή περιβαλλοντικά προβλήματα που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται με άλλα κύρια περιβαλλοντικά μέσα, καθώς και με την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, θα μείνει ως έχει (**Σενάριο 1**). Επίσης, οι τάσεις εξέλιξης των διαφόρων ανθρωπογενών πιέσεων στο υδάτινο περιβάλλον θα παραμείνουν αμετάβλητες ή ενδεχομένως και να επιδεινωθούν. Αυτό θα διατηρήσει ή θα οδηγήσει σε συνθήκες μη αειφορικής χρήσης των υδατικών πόρων στο ΥΔ της Ηπείρου, με συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον (περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας, προστατευόμενες περιοχές, τοπίο κ.λπ.), όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς η προστασία και αειφόρος διαχείριση των υδατικών πόρων εξασφαλίζει την επάρκεια καλής ποιότητας και επαρκής ποσότητας νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (πόσιμο νερό) και για παραγωγικές δραστηριότητες.

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου πέρα από την μεγάλη σημασία του ως πρόγραμμα στρατηγικού επιπέδου, το οποίο στοχεύει στην προστασία και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, αποτελεί και δεσμευτική θεσμική υποχρέωση της χώρας, ως σημαντικό και ουσιαστικό βήμα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του αντίστοιχου ελληνικού θεσμικού πλαισίου εναρμόνισής της. Συνεπώς, η μη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του αποτελεί αθέτηση και μη συμμόρφωση με το περιβαλλοντικό Κοινοτικό κεκτημένο και με τις επιπτώσεις που αυτό συνεπάγεται (π.χ. χρηματικές κυρώσεις για τη χώρα).

Επιπρόσθετα και δεδομένου ότι η χώρα μας έχει πλήρως ενσωματώσει το σχετικό κοινοτικό δίκαιο στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο, η μη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των Υδάτων θα συνιστά μη τήρηση νόμου από την πλευρά της Διοίκησης και επομένως παραβίαση του Συντάγματος.

Η επιλογή της μηδενικής λύσης δεν διασφαλίζει έναντι της διατήρησης της κατάστασης των υδατικών συστημάτων και της μη υποβάθμισης της καλής και ανώτερης οικολογικής κατάστασης/δυναμικού και της καλής χημικής κατάστασης. Κατά συνέπεια είναι πιθανό κατά τη διάρκεια του τρέχοντος Διαχειριστικού Κύκλου να προκληθεί υποβάθμιση των υδατικών συστημάτων, καθώς τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας μέσω του Σεναρίου 1 δεν επαρκούν. Επιπρόσθετα η μη εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία ταξινόμησης των υδατικών συστημάτων για τα οποία απαιτούνται πρόσθετα στοιχεία από το πρόγραμμα παρακολούθησης, το οποίο εφόσον δεν θα υιοθετηθεί η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης δεν θα μπορέσει να εφαρμοστεί.

Με βάση τα παραπάνω, η λύση αυτή κρίνεται ως δυσμενέστερη της Κύριας Λύσης και απορρίπτεται.

Βάσει της εναλλακτικής λύσης (**Σενάριο 3),** υιοθετούνται και εφαρμόζονται τα κύρια σημεία της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ενώ σε ό,τι αφορά το Πρόγραμμα Μέτρων εφαρμόζονται μόνο τα βασικά μέτρα. Αντίθετα, δεν υλοποιείται το μέρος του Προγράμματος Μέτρων που αφορά στα συμπληρωματικά μέτρα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα και τα οποία απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων σε αυτά

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, η εναλλακτική λύση συνεπάγεται μεν μέτρα τα οποία δυνητικά θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν δραστικά και άμεσα την υποβάθμιση των ΥΣ, αλλά το γεγονός αυτό εμπεριέχει μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας λόγω της μη ισχυρής συσχέτισης - σε πολλές περιπτώσεις- της κατάστασης των ΥΣ με τις αιτίες υποβάθμισης αυτών.

Η εναλλακτική λύση, οδηγεί στην επίτευξη των προσδιορισμένων Περιβαλλοντικών Στόχων μόνο για τα υδατικά συστήματα με καταληκτικό χρονικό ορίζοντα επίτευξης των στόχων το 2021 και ειδικότερα για 70 επιφανειακά και 26 υπόγεια υδατικά συστήματα. Τα υδατικά συστήματα για τα οποία έχει προταθεί εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 4.4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και χρονικός ορίζοντας επίτευξης των στόχων το 2027 (32 επιφανειακά και 1 υπόγειο υδατικό σύστημα) ή έχουν προταθεί συμπληρωματικά μέτρα ενδέχεται με σημαντική πιθανότητα να μην πετύχουν τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, (30% περίπου των υδατίνων σωμάτων). Στα υδάτινα αυτά σώματα περιλαμβάνονται περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που υφίστανται σημαντικές ανθρωπογενείς πιέσεις και ειδικότερα τα ακόλουθα:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ	Λιμναίο
EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	Παράκτιο
EL0500140	Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας	Υπόγειο
EL0514R000100048N	ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.	Ποτάμιο
EL0514R000200051N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2	Ποτάμιο
EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	Ποτάμιο
EL0546R000202079N	ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ	Ποτάμιο
EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1	Ποτάμιο

Μέσω της προτεινόμενης Κύριας λύσης (Σενάριο 2) προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη και μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Η κύρια λύση οδηγεί στην επίτευξη των προσδιορισμένων Περιβαλλοντικών Στόχων για το σύνολο των υδατικών συστημάτων (106 επιφανειακά και 27 υπόγεια υδατικά συστήματα) του Υδατικού Διαμερίσματος με καταληκτικό χρονικό ορίζοντα το 2021 για 70 επιφανειακά και 26 υπόγεια υδατικά συστήματα και χρονικό ορίζοντα το 2027 για 32 επιφανειακά και 1 υπόγειο υδατικό σύστημα, εκπληρώνοντας πλήρως τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Η εφαρμογή των προβλεπόμενων συμπληρωματικών μέρων, τόσο των οριζόντιων όσο και των στοχευμένων σε συγκεκριμένα υδατικά συστήματα, κρίνεται απαραίτητη καθώς εκπληρώνει το πνεύμα και την ουσία της Οδηγίας Πλαίσιο στο σύνολό της.

Το προτεινόμενο, μέσω της 1ης Αναθεώρησης, Σχέδιο Διαχείρισης (Κύρια Λύση), για όλους τους παραπάνω λόγους, ακολουθεί μία ορθολογική προσέγγιση, πάντα με κύριο γνώμονα την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και την άρτια εφαρμογή της, αλλά συνάμα την ανάγκη για κοινωνική συναίνεση, λαμβάνοντας υπόψη και την υφιστάμενη γενική οικονομική-κοινωνική κατάσταση στην Ελλάδα. Η προσέγγιση αυτή κρίνεται ότι είναι η πιο ισορροπημένη λύση περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά και κοινωνικοοικονομικά.

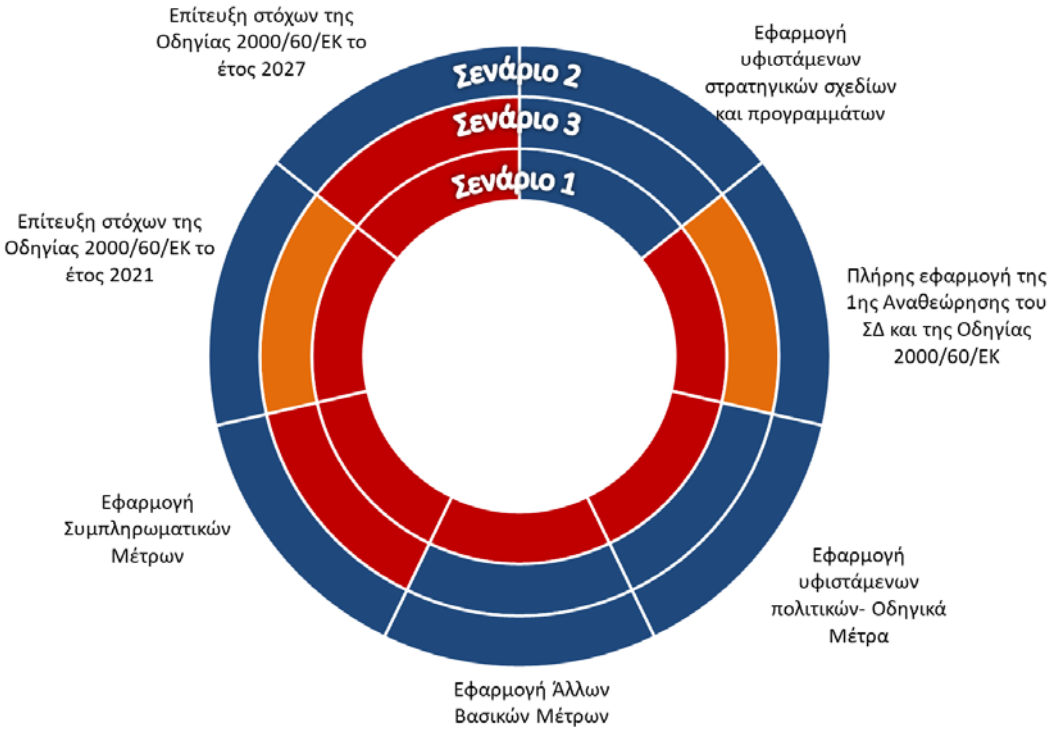

Σχήμα 5.3-3 Παρουσίαση εναλλακτικών δυνατοτήτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία ανασκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης – Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου – με στόχο τον προσδιορισμό των βασικών παραμέτρων του περιβάλλοντος που συνθέτουν την περιοχή μελέτης, των σημαντικών χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος που χρήζουν ειδικής προστασίας, των σημαντικών πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες στα ύδατα και τις τάσεις εξέλιξης όλων των παραπάνω. Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος αναλύεται βάσει των εξής ενοτήτων:

- Μη βιοτικά χαρακτηριστικά
- Φυσικό Περιβάλλον
- Ανθρωπογενές περιβάλλον

Το κεφάλαιο αυτό καταλήγει σε μία σύνοψη των υφιστάμενων περιβαλλοντικών προβλημάτων και πιέσεων, στον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την προτεινόμενη 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου και στην πιθανή εξέλιξη των περιβαλλοντικών παραμέτρων σε περίπτωση μη εφαρμογής του Σχεδίου.

6.2 ΜΗ ΒΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

6.2.1 ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το κλίμα του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου παρουσιάζει ποικιλία λόγω της γεωγραφικής του θέσης και της πολυμορφίας του. Οι κλιματικές περιοχές καθορίζονται από το ανάγλυφο, δηλαδή από τον προσανατολισμό, το υψόμετρο και την έκθεση στους ανέμους. Το Υδατικό Διαμέρισμα κλιματολογικά διαιρείται σε τρεις περιοχές: 1) την παράκτια όπου επικρατεί το μεσογειακό κλίμα, 2) την πεδινή, με ηπειρωτικό κλίμα και 3) τη ορεινή, με ορεινό κλίμα.

Ειδικότερα, τα γενικά χαρακτηριστικά του κλίματος της περιοχής ανά εποχή είναι τα εξής

I. Χειμώνας: ήπιος έως έντονος με εμφανή επηρεασμό από βόρειες ψυχρές μάζες

II. Άνοιξη: Ήπια χαρακτηριστικά κλίματος με σχετική μείωση των βροχών και χαμηλές θερμοκρασίες

III. Καλοκαίρι: Σημαντική αύξηση της ξηρασίας με ανάλογη μείωση των βροχοπτώσεων και αντίστοιχη αύξηση της θερμοκρασίας

IV. Φθινόπωρο: Επίσης ήπια χαρακτηριστικά κλίματος με σχετική αύξηση των βροχοπτώσεων και αντίστοιχη αύξηση της υγρασίας

Η μέση ετήσια θερμοκρασία βρίσκεται μεταξύ 17°C και 18°C. Ο πιο θερμός μήνας είναι ο Αύγουστος και οι πιο ψυχροί ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος. Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής κυμαίνεται από 1.000 μέχρι 1.200 mm στα παράλια και φτάνει μέχρι 2.000 mm στα ορεινά τμήματα. Ο αριθμός των ημερών βροχής του έτους κυμαίνεται μεταξύ 70 και 120 και είναι μεγαλύτερος στα παράκτια από ότι στο εσωτερικό. Οι ημέρες χιονοπτώσεων αυξάνουν από τα παράλια προς το εσωτερικό και κυμαίνονται από 0,6 έως 4,8 ημέρες το χρόνο. Η μέση ετήσια νέφωση κυμαίνεται μεταξύ 3,5 και 5 βαθμίδων. Η μέση ετήσια σχετική υγρασία μεταβάλλεται μεταξύ 70 και 75%.

Για την αναλυτική περιγραφή των κλιματικών χαρακτηριστικών της περιοχής χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από την Ελληνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) για τα έτη 1980 έως 2001 γαπό τους παρακάτω σταθμούς: Άρτα σε υψόμετρο 42m, Ιωάννινα σε υψόμετρο 483m, Κέρκυρα σε υψόμετρο 2m, Κόνιτσα σε υψόμετρο 542m και Πρέβεζα (Άκτιο) σε υψόμετρο 3m.

6.2.1.1 Υετός

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά τα δεδομένα για τη βροχόπτωση στην περιοχή μελέτης. Στην πάροδο της εικοσαετίας που παρουσιάζεται μία ασταθής αυξομείωση της βροχόπτωσης με όμοια συμπεριφορά και για τους πέντε προαναφερθέντες σταθμούς, και σημειώνεται ειδικά μία πανομοιότυπη συμπεριφορά αύξησης της βροχόπτωσης για τα έτη 1985-86, 1990-91, 1994-95 και 1997-99.

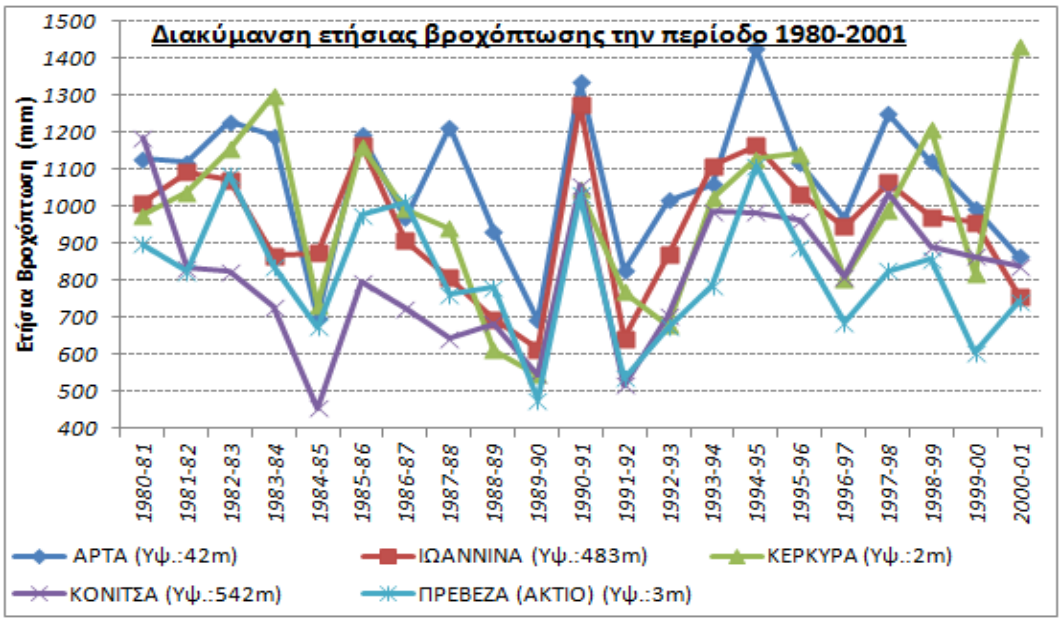

Σχήμα 6.2-1 Διακύμανση ετήσιας βροχόπτωσης για πάροδο μίας εικοσαετίας σε 5 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

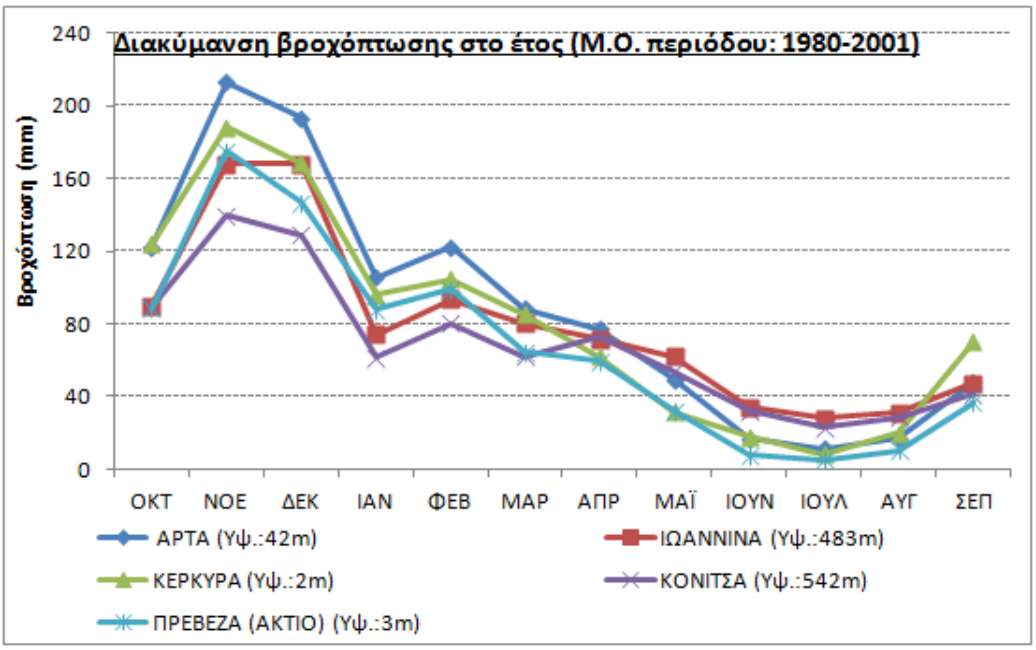

Σχήμα 6.2-2 Διακύμανση μηνιαίας βροχόπτωσης σε 5 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

Στο Σχήμα 6.2-3 που ακολουθεί, παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή της βροχόπτωσης στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου.

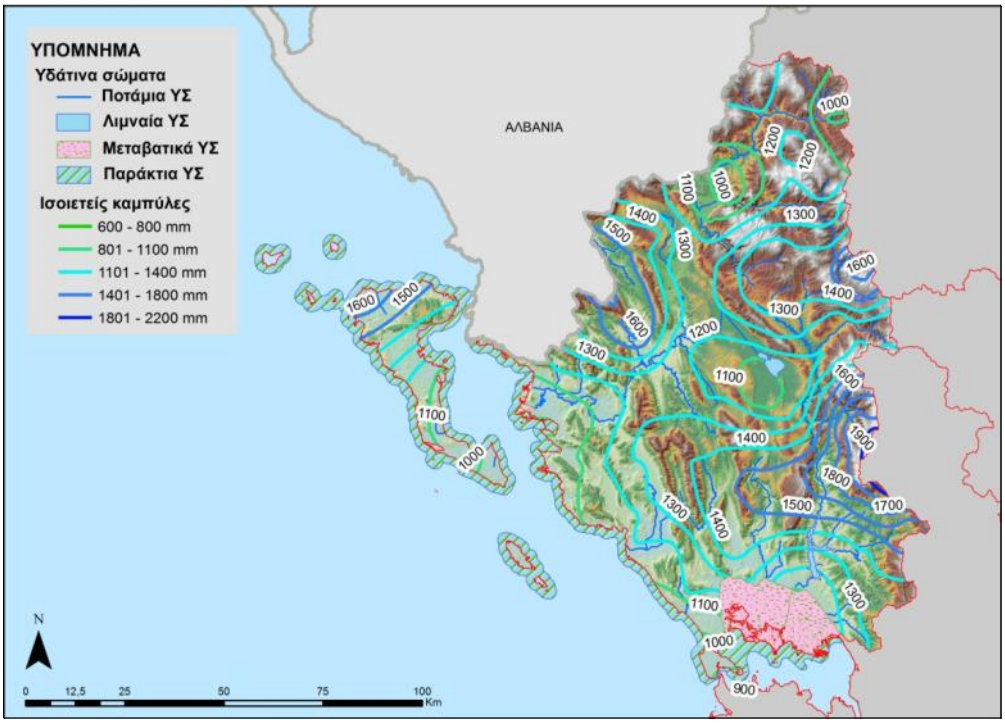

Σχήμα 6.2-3 Ύψος βροχής στο ΥΔ Ηπείρου

6.2.1.2 Θερμοκρασία

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα δεδομένα για τη θερμοκρασία στην περιοχή μελέτης. Οι υψηλότερες θερμοκρασίες παρουσιάζονται στα χαμηλά επίπεδα από τη θάλασσα, όπως είναι η Πρέβεζα (Άκτιο) και η Κέρκυρα, ενώ ένα επίπεδο πιο χαμηλής θερμοκρασίας παρουσιάζεται σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο, όπως είναι τα Ιωάννινα και η Κόνιτσα. Η διαφορά στη θερμοκρασία μεταξύ των ορεινών και των πεδινών - παραθαλάσσιων περιοχών είναι περίπου 3 - 4 ^{o}C για τους φθινοπωρινούς - χειμερινούς μήνες, ενώ για τους καλοκαιρινούς - ανοιξιάτικους μήνες η διαφορά μειώνεται στους 2 - 3 ^{o}C.

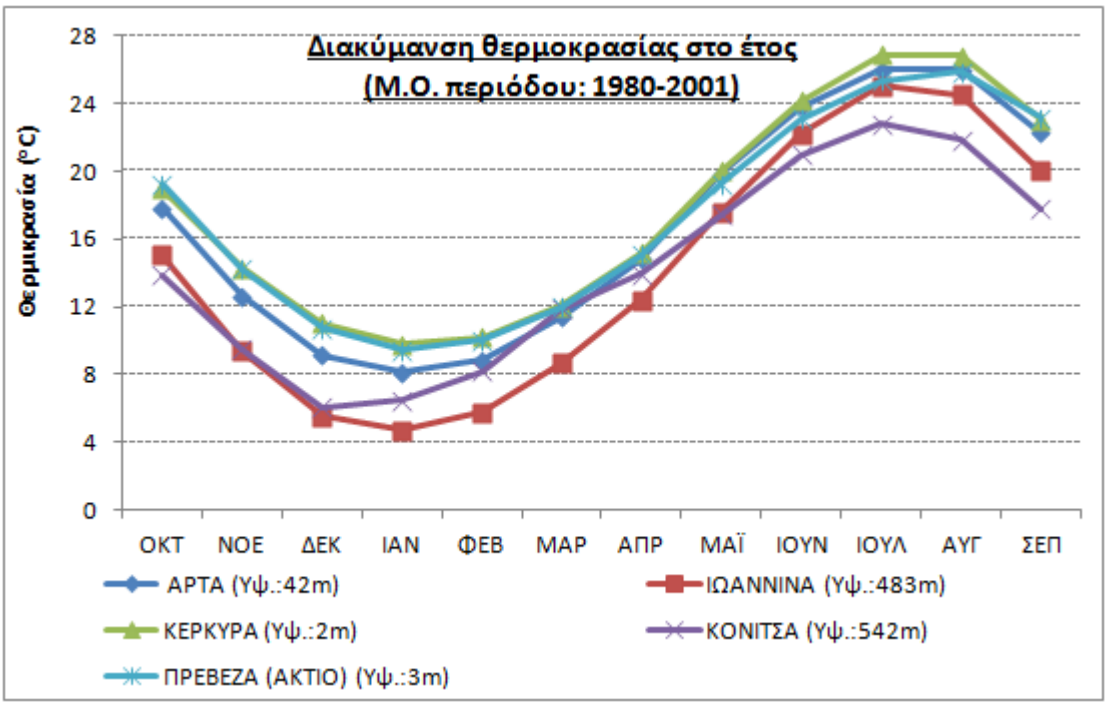

Σχήμα 6.2-4 Διακύμανση μηνιαίας θερμοκρασίας σε 5 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

6.2.1.3 Σχετική Υγρασία

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα δεδομένα για τη σχετική υγρασία στην περιοχή μελέτης. Στη διάρκεια του έτους, οι σταθμοί για τους οποίους η διακύμανση της σχετικής υγρασίας ακολουθεί τη συμπεριφορά περίπου της διακύμανσης της θερμοκρασίας στο χρόνο είναι οι σταθμοί των Ιωαννίνων και της Κόνιτσας, οπότε συμπεραίνεται πως στις περιοχές που βρίσκονται σε μεγαλύτερο υψόμετρο η διακύμανση της σχετικής υγρασίας στη διάρκεια του έτους ακολουθεί τη συμπεριφορά της θερμοκρασίας στη διάρκεια του αντίστοιχου έτους. Στην περιοχή των Ιωαννίνων συγκεκριμένα, η υγρασία παρουσιάζει αυξημένο μέγεθος κατά τη διάρκεια των φθινοπωρινών – χειμερινών μηνών, γεγονός που συμβαδίζει και δικαιολογείται αν ληφθεί υπόψη και η μεγάλη βροχόπτωση που ήδη αναφέρθηκε στην περιοχή κατά τους φθινοπωρινούς – χειμερινούς μήνες. Σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες περιοχές παρουσιάζει η Πρέβεζα (Άκτιο), στην οποία η σχετική υγρασία παραμένει στα ίδια επίπεδα περίπου καθ'όλη τη διάρκεια του έτους. Αυτό οφείλεται στη θέση της πόλης, μεταξύ του Ιονίου πελάγους και του Αμβρακικού κόλπου, και για το λόγο αυτό η σχετική υγρασία παραμένει σε υψηλά επίπεδα για όλο το έτος.

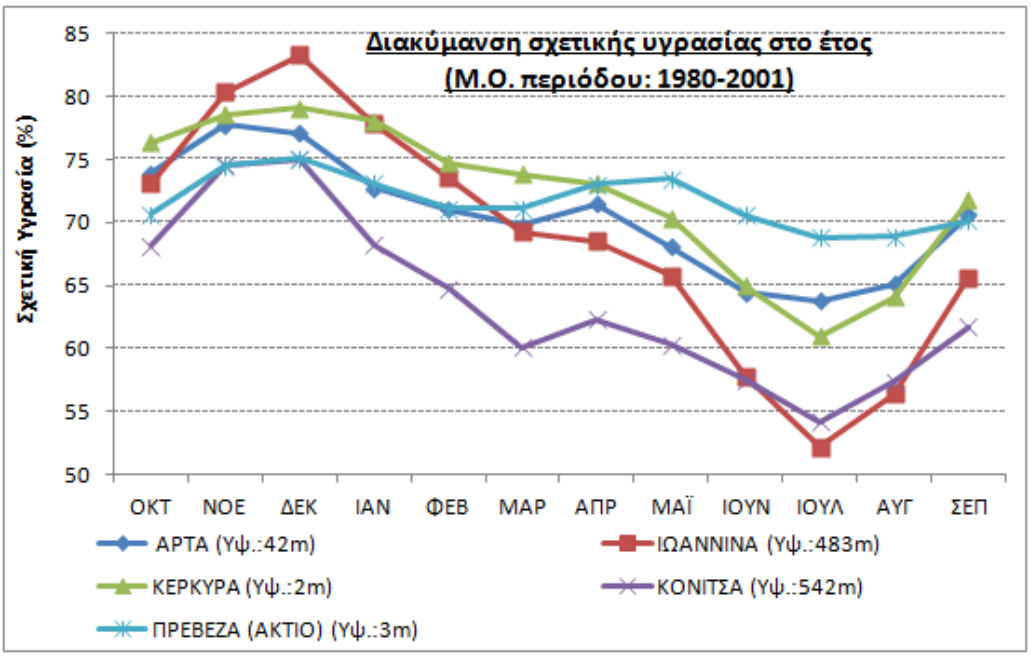

Σχήμα 6.2-5 Διακύμανση της σχετικής υγρασίας σε 5 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

6.2.1.4 Άνεμος

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα δεδομένα για την ταχύτητα του ανέμου σε 4 από τους προαναφερθέντες μετεωρολογικούς σταθμούς της ΕΜΥ στην περιοχή μελέτης. Ξεχωριστή θέση από όλους τους υπόλοιπους σταθμούς χαρακτηρίζει τον σταθμό στην Πρέβεζα, όπου οι ταχύτητες ανέμου χαρακτηρίζουν την πνοή του ανέμου από σχεδόν μέτρια έως μέτρια.

Στην περιοχή μελέτης πνέουν ασθενείς άνεμοι έντασης περίπου 7 κόμβων για τους μήνες Σεπτέμβριο έως Νοέμβριο στην περιοχή γύρω από την Άρτα, ενώ για τον υπόλοιπο χρόνο του έτους στην εν λόγω περιοχή, αλλά και για όλο το έτος στις υπόλοιπες περιοχές, οι άνεμοι χαρακτηρίζονται ως πολύ ασθενείς έως σχεδόν άπνοια. Οι άνεμοι εξασθενούν σημαντικά τους μήνες Φεβρουάριο έως Αύγουστο στους οποίους καταγράφονται και οι χαμηλότερες εντάσεις (1,9 knots στα Ιωάννινα τον Αύγουστο).

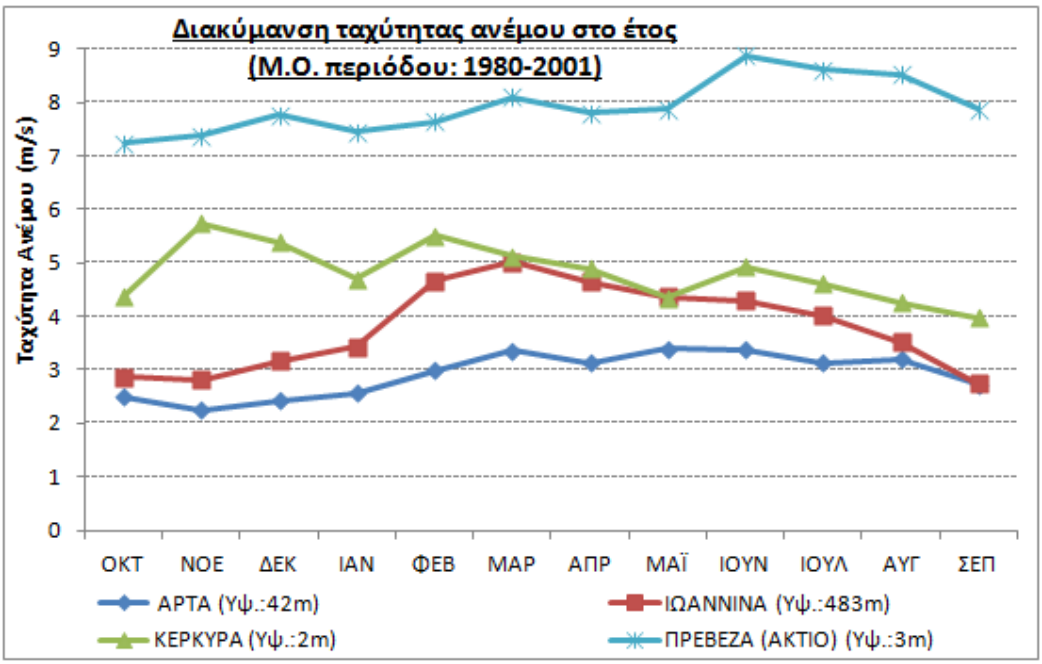

Σχήμα 6.2-6 Διακύμανση Διακύμανση της ταχύτητας ανέμου σε 4 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

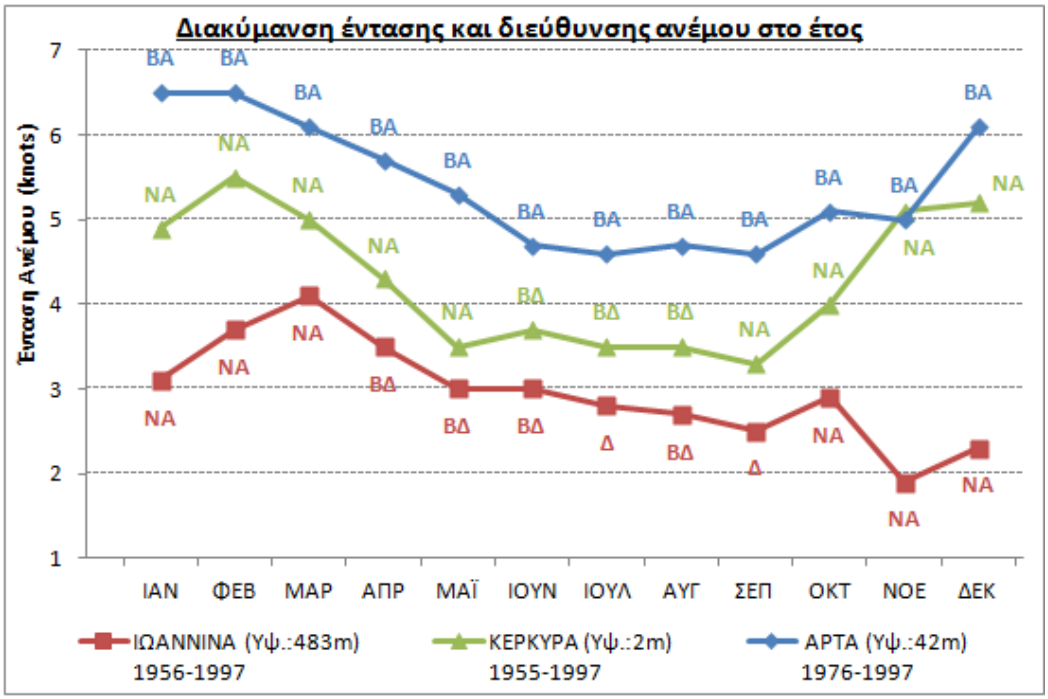

Σχήμα 6.2-7 Διακύμανση της έντασης και διεύθυνσης ανέμου σε 3 κεντρικούς μετεωρολογικούς σταθμούς του ΥΔ Ηπείρου

6.2.1.5 Βιοκλίμα

Η σύνθεση των κλιματικών παραγόντων που έχουν πρωταρχική σημασία για τα έμβια όντα και ιδιαίτερα για τη φυσική βλάστηση και η συσχέτισή της με αυτά, αποτελεί τη διερεύνηση του βιοκλίματος. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη συσχέτιση των κλιματικών παραγόντων με τα φυτά και τη φυσική βλάστηση, καθώς τα φυτά είναι οι μόνοι ζωντανοί οργανισμοί που είναι αυτότροφοι και επομένως έρχονται σε άμεση επαφή με τους παράγοντες του περιβάλλοντος, τους οποίους και αντικατοπτρίζουν. Η φυσική βλάστηση αποτελεί τη βιολογική έκφραση του περιβάλλοντος και πρώτα απ' όλα του κλίματος. Η έννοια του «βιοκλιματικού ορόφου» ανταποκρίνεται στην κατακόρυφη διαδοχή του βιοκλίματος.

Τα στοιχεία του κλίματος που είναι σημαντικά για τα έμβια όντα και για τα φυτά είναι η θερμότητα και το νερό (υγρασία), τα οποία εκφράζουν έμμεσα και άλλους παράγοντες όπως η ηλιακή ενέργεια, η εξάτμιση κ.λπ.

Η διαδοχή των διαπλάσεων από τα αείφυλλα πλατύφυλλα μέχρι τις αλπικές διαπλάσεις είναι γνωστή ως «ζώνες βλαστήσεως», αλλά προτιμάται ο όρος «όροφος βλαστήσεως» από γεωγραφική άποψη γιατί ανταποκρίνεται καλύτερα στην έννοια της κατακόρυφης διαδοχής. Αντίστοιχα και η έννοια του «βιοκλιματικού ορόφου» ανταποκρίνεται στην κατακόρυφη διαδοχή του βιοκλίματος στην οποία και η κατακόρυφη διαδοχή της βλαστήσεως.

Οι βιοκλιματικοί όροφοι έχουν καθοριστεί από τον Emberger στο χώρο του μεσογειακού κλίματος και ισχύουν μόνο γι' αυτό το κλίμα. Για το χαρακτηρισμό του κλίματος χρησιμοποιούνται συνήθως οι παράγοντες θερμοκρασία και υδατικές συνθήκες είτε για τον υπολογισμό αριθμοδεικτών (κλιματικοί ή βιοκλιματικοί δείκτες), είτε για την απεικόνιση σχετικών κλιματικών διαγραμμάτων. Τέτοιες μαθηματικές εκφράσεις ή αριθμοί ονομάζονται κλιματικοί ή βιοκλιματικοί δείκτες αντίστοιχα, ανάλογα με το αντικείμενο που εκφράζουν.

Στο Σχήμα 6.2 -8 παρουσιάζεται ο βιοκλιματικός χάρτης της ευρύτερης περιοχής μελέτης, ο οποίος έχει συνταχθεί μετά από μελέτη των γεωγραφικών συνθηκών, του ανάγλυφου (οροσειρές και κατεύθυνσή τους, ορεινοί όγκοι, έκθεση κλιτύων, υψόμετρα, κλειστά λεκανοπέδια, λεκάνες απορροής και κοιλάδες, πεδιάδες) και των ορίων των φυσικών κλιμακικών διαπλάσεων, οι οποίες εκφράζουν ιδιαίτερες βιοκλιματικές συνθήκες. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η οριογράφηση των βιοκλιματικών ορόφων και των χαρακτήρων του μεσογειακού βιοκλίματος και συγχρόνως γίνεται η σύνδεση και συσχέτιση των μετεωρολογικών-κλιματικών στοιχείων με τη φυσική βλάστηση. Σύμφωνα λοιπόν με το Σχήμα 6.2-8 η περιοχή μελέτης έχει **χαρακτήρα έντονο έως ασθενή μεσο-μεσογειακό**. Επίσης, σύμφωνα με το Σχήμα 6.2-9 (χάρτης βιοκλιματικών ορόφων), ο **βιοκλιματικός όροφος της περιοχής είναι υγρός κατά κύριο λόγο με χειμώνες που κυμαίνονται από δριμείς έως ήπιοι, με εξαίρεση την ευρύτερη περιοχή της Άρτας, η οποία ανήκει σε ύφυγρο βιοκλιματικό όροφο με ψυχρό έως ήπιο χειμώνα**.

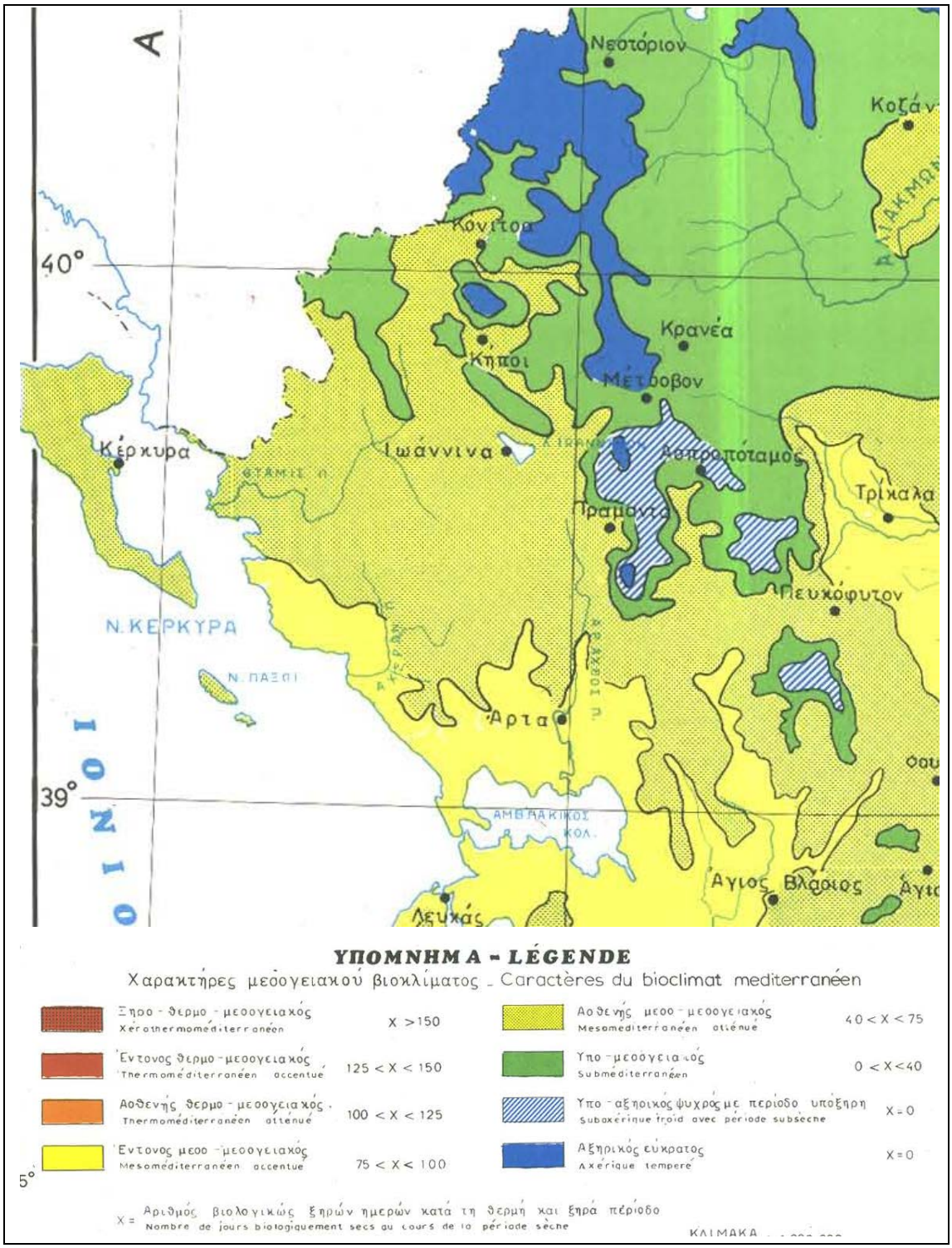

Σχήμα 6.2-8 Βιοκλιματικός Χάρτης

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας)

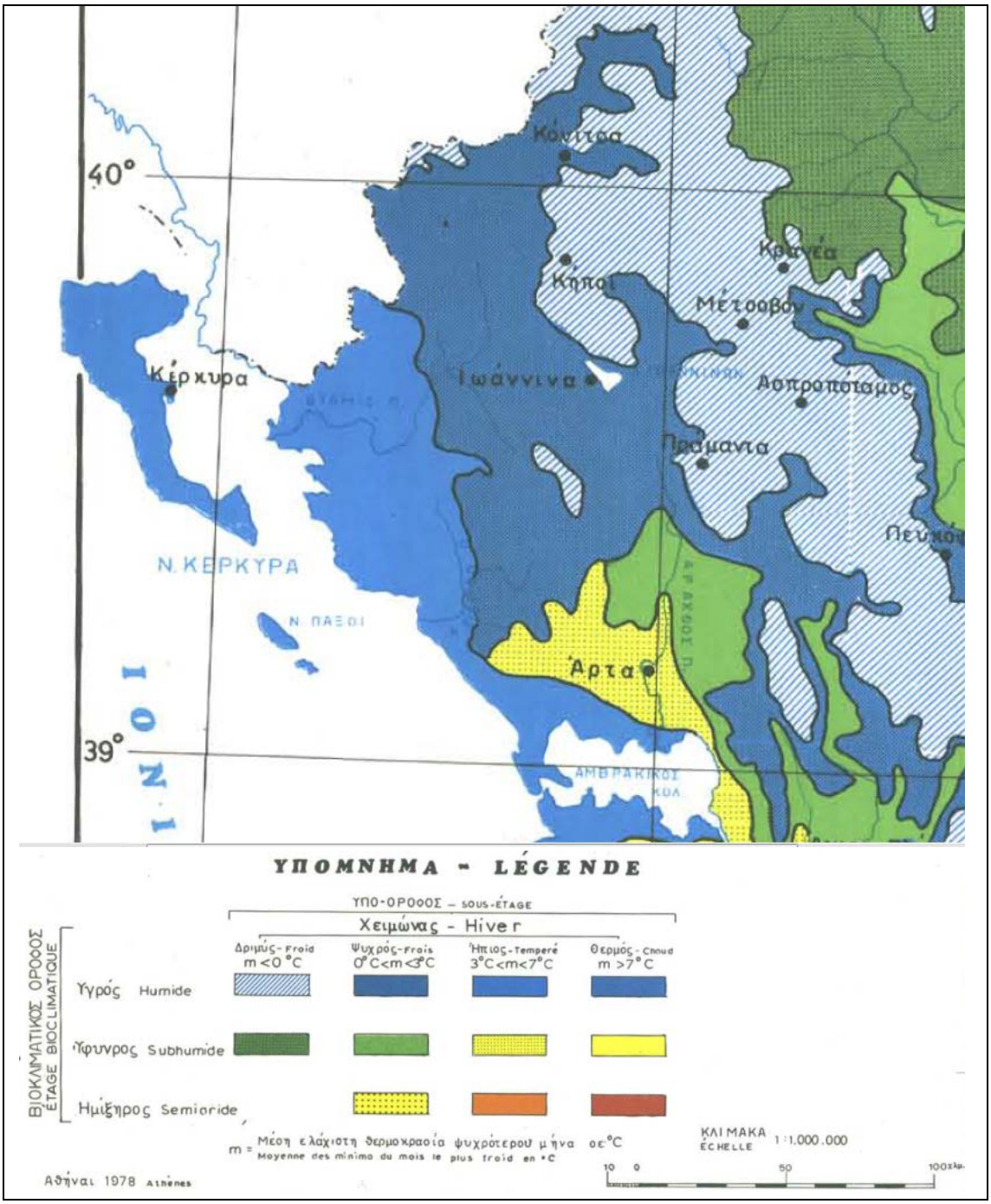

Σχήμα 6.2-9 Χάρτης Βιοκλιματικών Ορόφων

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας)

Στο Σχήμα 6.2-10 παρουσιάζεται ο χάρτης φυτοκοινωνικών διαπλάσεων της περιοχής, στον οποίο φαίνεται πως κυρίαρχο είδος στην περιοχή **είναι οι διαπλάσεις θερμόφιλων υποηπειρωτικών φυλλοβόλων δρυών (Oleo-Ceratonion)** και η **Μεσογειακή διάπλαση Αριάς (Quercion ilicis) τύπος βαλκανικός και Ανατολικής Μεσογείου**. Σε μικρότερο ποσοστό απαντούν και **ορομεσογειακές διαπλάσεις οξυάς – υβριδογενούς ελάτης**.

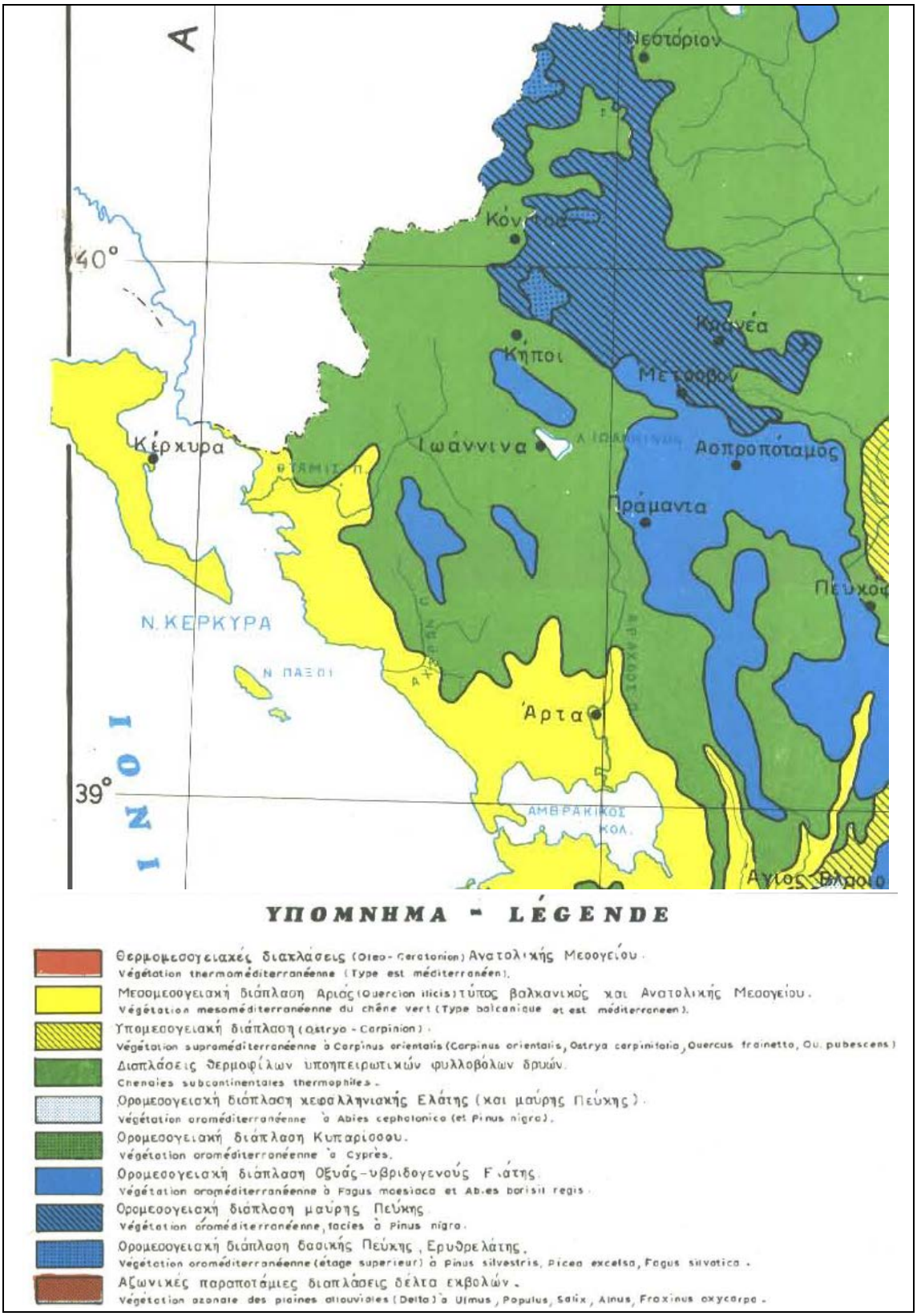

Σχήμα 6.2-10 Χάρτης φυτοκοινωνικών διαπλάσεων

(Πηγή: Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών του Υπ. Γεωργίας)

6.2.2 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ – ΤΟΠΙΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΈΔΑΦΟΣ

6.2.2.1 Μορφολογία - Τοπογραφία

Η μορφολογία του Υδατικού Διαμερίσματος χαρακτηρίζεται από την παρουσία της οροσειράς της Πίνδου στην ανατολική πλευρά, η οποία περιλαμβάνει ορισμένους από τους μεγαλύτερους και υψηλότερους ορεινούς όγκους της χώρας. Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου είναι από τα πιο ορεινά διαμερίσματα της χώρας, δεδομένου ότι οι ορεινές περιοχές του είναι το 70% της συνολικής έκτασης, ενώ οι πεδινές μόνο το 15%. Έχει έντονο ανάγλυφο με μεγάλες κλίσεις πρανών και βαθιές χαράδρες (π.χ. Βίκος, Άραχθος, Αχέροντας). Τα υψηλότερα βουνά του είναι ο Σμόλικας (2.617 m), τα Τζουμέρκα (2.500 m), ο Γράμμος (2.500 m), η Τύμφη (2.540 m), η Νεμέρτσκα (2.200 m), ο Τόμαρος (2.100 m), η Μουργκάνα (1.900 m) κ.ά. Όσο προχωράμε προς τα δυτικά, η μορφολογία γίνεται σταδιακά ηπιότερη και χαρακτηριστική της παράκτιας μορφολογίας με εκτεταμένες κοιλάδες που ανοίγονται προς τη θάλασσα (π. Καλαμάς, π. Αχέρωντας) και πεδινές εκτάσεις στα νότια (πεδιάδα Άρτας, χαμηλά τμήματα της λεκάνης του π. Λούρου).

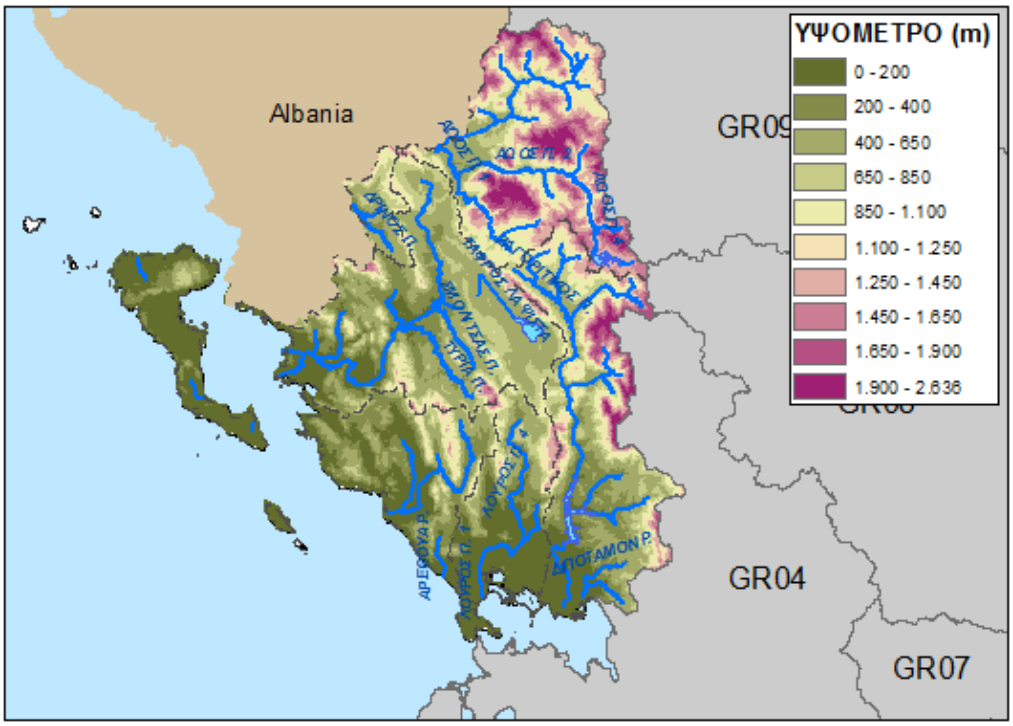

Σχήμα 6.2-11 Μορφολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

6.2.2.2 Έδαφος

Στο ακόλουθο σχήμα παρουσιάζεται ο χάρτης των εδαφικών ενώσεων στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου, ενώ στη συνέχεια γίνεται μία αναφορά στον κάθε τύπο εδάφους που αναφέρεται

στον χάρτη και στην ευαισθησία του ως προς την ερημοποίηση και την εδαφοπονική ή μη χρήση γης.

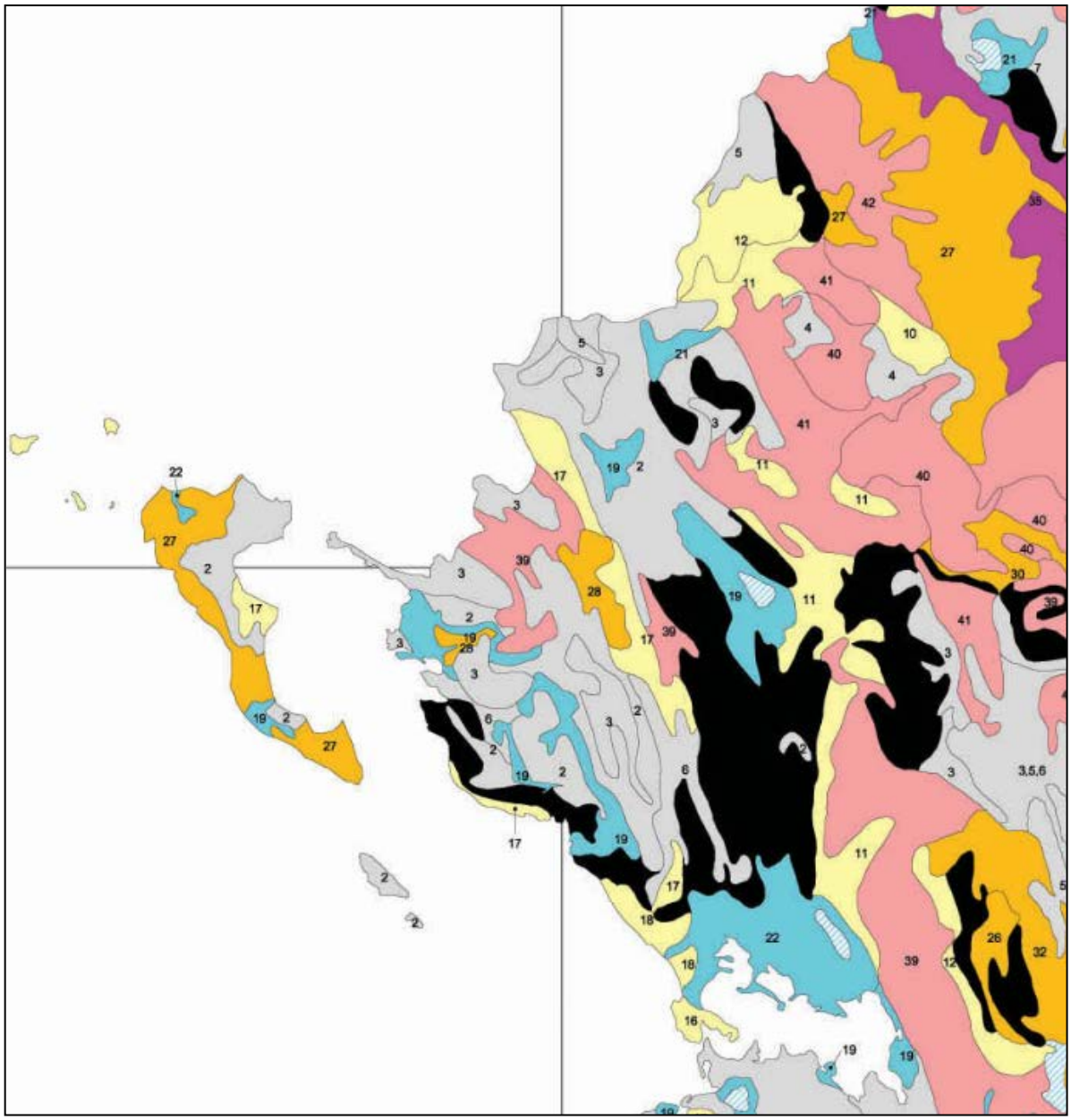

Σχήμα 6.2-12 Χάρτης Εδαφικών ενώσεων

(Πηγή: Χάρτης Εδαφικών Ενώσεων της Ελλάδος, Εθνική Επιτροπή κατά της Ερημοποίησης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2004)

Βράχοι:

1. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Leptosol (LPca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Calcaric Eutric και Dystric Leptosols. **Μητρικό Υλικό**: Διάφορα πετρώματα.

Ποιότητα: Χαμηλότατη. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Άγρια φύση. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ασθενείς

Leptosols (LP):

2. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Leptosol (LPca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Carcaro-leptic Regosol, Calcaro-petric Cambisol; Rock outcrops. **Μητρικό Υλικό**: Ασβεστόλιθος. **Ποιότητα**: Χαμηλότατη. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Αγρια φύση. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ασθενείς.

3. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Leptosol (LPca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Carcaro-leptic Regosol, Calcarochromic Cambisol, Calcaro-petric Regosol, Calcic Kastanozem, Rhode-chromic Luvisol. **Μητρικό Υλικό**: Ασβεστόλιθος. **Ποιότητα**: Χαμηλή, **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτρια.

4. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Leptosol (LPeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Lepto-eutric Regosol, Vertic Cambisol (Bv), Vertic Luvisol. **Μητρικό Υλικό**: Βασικά πυριγενή και μεταμορφωσιγενη. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δασός ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

5. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Leptosol (LPeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Eutric Regosol, Lepto-eutric Regosol. **Μητρικό Υλικό**: Φλύσχης, **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δασός, άγρια φύση. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

6. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutrlc Leptosol (LPeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Lepto-eutric Regosol, Eutric Cambisol, Haplic Phaeozem. **Μητρικό Υλικό**: Φλύσχης, Σχιστόλιθοι. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

7. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Dystric Leplosol (LPeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Distro-petric Regosol, Haplic Acrisol, Dystric Cambisol. **Μητρικό Υλικό:** Όξινα Πυριγενή & μεταμορφωμένα πετρώματα. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

Regosols (RG):

10. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Regosol (RGca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Vertic Cambisol, Eutric Leptosol, Vertic Luvisol (Lv). **Μητρικό Υλικό:** Βασικά πετρώματα. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Πολύ Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

11. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Regosol (RGeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Eutric Cambisol, Eutric Leptosol; Haplic Phaeozem. **Μητρικό Υλικό:** Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Φυλλίτες. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

12. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Regosol (RGeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Eutric Cambisol, Haplic Acrisol, Haplic Phaeozem, Chromic Luvisol, Eutric Leptosol. **Μητρικό Υλικό:** Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Φυλλίτες. **Ποιότητα**: Χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος Ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

17. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Regosol (RGca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Calcaric Cambisol, Chromic Luvisol, Rhodic Luvisol, Chromic Vertisol, Calcaric Fluvisol. **Μητρικό Υλικό:** Τριτογενείς και Τεταρτογενείς ασβεστούχες χαλικώδεις αποθέσεις, **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή και γεωργία. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

Fluvisols (FL):

19. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Fluvisol (FLca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Haplic Calcisol, Calcaric Cambisol, Inclusions of Solonchak σε μερικές περιπτώσεις. **Μητρικό Υλικό:** Ολόκαινο αλλούβια. **Ποιότητα**: Πολύ υψηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Χαμηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Γεωργία. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Πολύ ισχυροί.

21. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Fluvisol (FLca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Haplic Luvisol, Eutric Fluvisol, Eutric Cambisol, Chromic Luvisol. **Μητρικό Υλικό:** Ολόκαινο αλλουβιο και αναβαθμοί. **Ποιότητα**: Πολύ υψηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Χαμηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Γεωργία, **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Πολύ ισχυροί.

22. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Fluvisol (FLca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Fluvicalcaric Gleysol, Gleic Sotonchak. **Μητρικό Υλικό:** Ολόκαινο αλλούβιο. **Ποιότητα**: Πολύ υψηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Χαμηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Γεωργία. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Πολύ ισχυροί.

Cambisols (CM):

26. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcarochromic Cambisol (CMcrca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Calcaric Regosol, Calcaric Leptosol, Rhodic Luvisol. **Μητρικό Υλικό:** Ασβεστόλιθος. **Ποιότητα**: Μέτρια χαμήλη. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

27. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Cambisol (CMca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Haplic Calcisol, Calcaric Regosol, Rhodic Luvisol, Chromic Luvisol. **Μητρικό Υλικό:** Ασύνδετες τριτογενείς αποθέσεις. **Ποιότητα**: Υψηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτριο. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή και γεωργία. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

28. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Calcaric Cambisol (CMca). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Haplic Calcisol, Calcaric Regosol, Rhodic Luvisol, Chromic Luvisol. **Μητρικό Υλικό:** Ασβεστούχα κροκαλοπαγή. **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

30. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Eutric Cambisol (CMeu). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Eutric Regosol, Eutric Leptosol, Chromic Luvisol. **Μητρικό Υλικό:** Φλύσχης, σχιστόλιθοι, φυλλίτες. **Ποιότητα**: Μέτρια-χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχομένη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

32. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Dystric Cambisol (CMdy). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Dystric Regosol, Haplic Acrisol, Haplic Luvisol, Eutric Lithosol. **Μητρικό Υλικό:** Γρανίτες, Διορίτες, Φλύσχης, Γνεύσιοι, Σχιστόλιθοι. **Ποιότητα**: Μέτρια χαμηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Υψηλή. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

Vertisols (VR):

35. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Chromic Vertsol (VRcr). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Chromo-vertic Luvisol, Calcaric Regosol. **Μητρικό Υλικό:** Τριτογενείς αποθέσεις. **Ποιότητα**: Υψηλή. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Ελεγχόμενη γεωργία και βόσκηση. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

Luvisols (LV):

39. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Chromic Luvisol (LVcr). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Eutric Cambisol, Haplic Phaeozem, Eutric Regosol, Orthic Acrisol, Eutric Leptosol. **Μητρικό Υλικό:** Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Γνεύσιος. **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Γεωργία. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Ισχυροί.

40. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Vertic Luvisol (LVvt). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Vertic Cambisol, Eutric Regosol, Eutric Leptosol. **Μητρικό Υλικό:** Βασικά πυριγενή πετρώματα. **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

41. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Haplic Luvisol (LVha). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Haplic Acrisol, Dystric Cambisol, Eutric Leptosol, Dystric Leptosol (Id), Haplic

Phaeozem. **Μητρικό Υλικό:** Φλύσχης, Σχιστόλιθοι, Γνεύσιος, Φυλλίτες. **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δασός ελεγχόμενη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

42. **Κύρια Τυπολογική Μονάδα**: Vertic-calcik Luvisol (LVccvt). **Συνυπάρχουσες Τυπολογικές Μονάδες**: Rhodic Luvisol, Chromic Vertisol, Calcaric Regosol. **Μητρικό Υλικό:** Κροκαλοπαγή. **Ποιότητα**: Μέτρια. **Ευαισθησία Ερημοποίησης**: Μέτρια. **Αειφόρες Εδαφοπονικές χρήσεις**: Δάσος ελεγχομένη βοσκή. **Περιορισμοί για μη εδαφοπονικές χρήσεις**: Μέτριοι.

6.2.3 ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ – ΣΕΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ

6.2.3.1 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά

Τη γεωλογική δομή του υδατικού διαμερίσματος της Ηπείρου συνθέτουν γεωλογικοί σχηματισμοί, που ανήκουν στις εξωτερικές γεωτεκτονικές ενότητες των Παξών, της Ιονίου, της Πίνδου και της ζώνης Γαβρόβου-Τρίπολης. Η Ιόνιος ζώνη καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της Ηπείρου. Στα νοτιοανατολικά της Ηπείρου, στη περιοχή των ορέων του Βάλτου, εμφανίζεται η ζώνη Γαβρόβου και η ζώνη της Πίνδου εκτείνεται στα ανατολικά, από βορά προς νότο, σε μορφή τεκτονικού καλύμματος προωθημένου στις ζώνες Γαβρόβου και Ιονίου. Στα βόρεια της Ηπείρου εμφανίζονται ιζήματα της Μεσοελληνικής αύλακας και του Πελαγονικού καλύμματος με το οφιολιθικό σύμπλεγμα επωθημένο στη ζώνη της Πίνδου. Τέλος στις νήσους Παξοί και Αντιπαξοί αναπτύσσονται τα ανθρακικά ιζήματα της ομώνυμης ζώνης.

Το υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου χαρακτηρίζεται από μεγάλες τεκτονικές ενότητες αντικλινόριων και συγκλινόριων με γενική διεύθυνση ΒΒΔ-ΝΝΑ και συμπληρώνεται από επιμέρους τεκτονικά γνωρίσματα επωθήσεων, απλών ή ανεστραμμένων πτυχών, εγκάρσιων και παράλληλων προς τις πτυχές διαρρήξεων και φαινομένων διαπυρισμού. Τα τεκτονικά γεγονότα έχουν προκαλέσει έντονες και πολυσχιδείς διαρρήξεις και σε συνδυασμό με τις μεγάλες αντικλινικές και συγκλινικές δομές και την λιθοστρωματογραφική διάταξη των γεωλογικών σχηματισμών, καθορίζουν τη διαμόρφωση σημαντικών και εκτεταμένων καρστικών υδατικών συστημάτων.

Το απότομο ανάγλυφο της Ηπείρου με εναλλαγές υψηλών ορεινών όγκων και χαμηλών κοιλάδων, που ταυτίζονται αντίστοιχα με μεγάλα αντίκλινα και σύγκλινα διεύθυνσης ΒΒΔ-ΝΝΑ, διακόπτεται από το τεκτονικό βύθισμα της λεκάνης του Αμβρακικού, με διεύθυνση Α-Δ, στο βόρειο περιθώριο του οποίου και κατά μήκος της ρηξιγενούς ζώνης Ζαλόγγου – Ζηρού σημειώνονται μεγάλες εκφορτίσεις των καρστικών συστημάτων.

Στον Χάρτη (Σχήμα 6.2-13) παρουσιάζεται η υδρολιθολογία του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

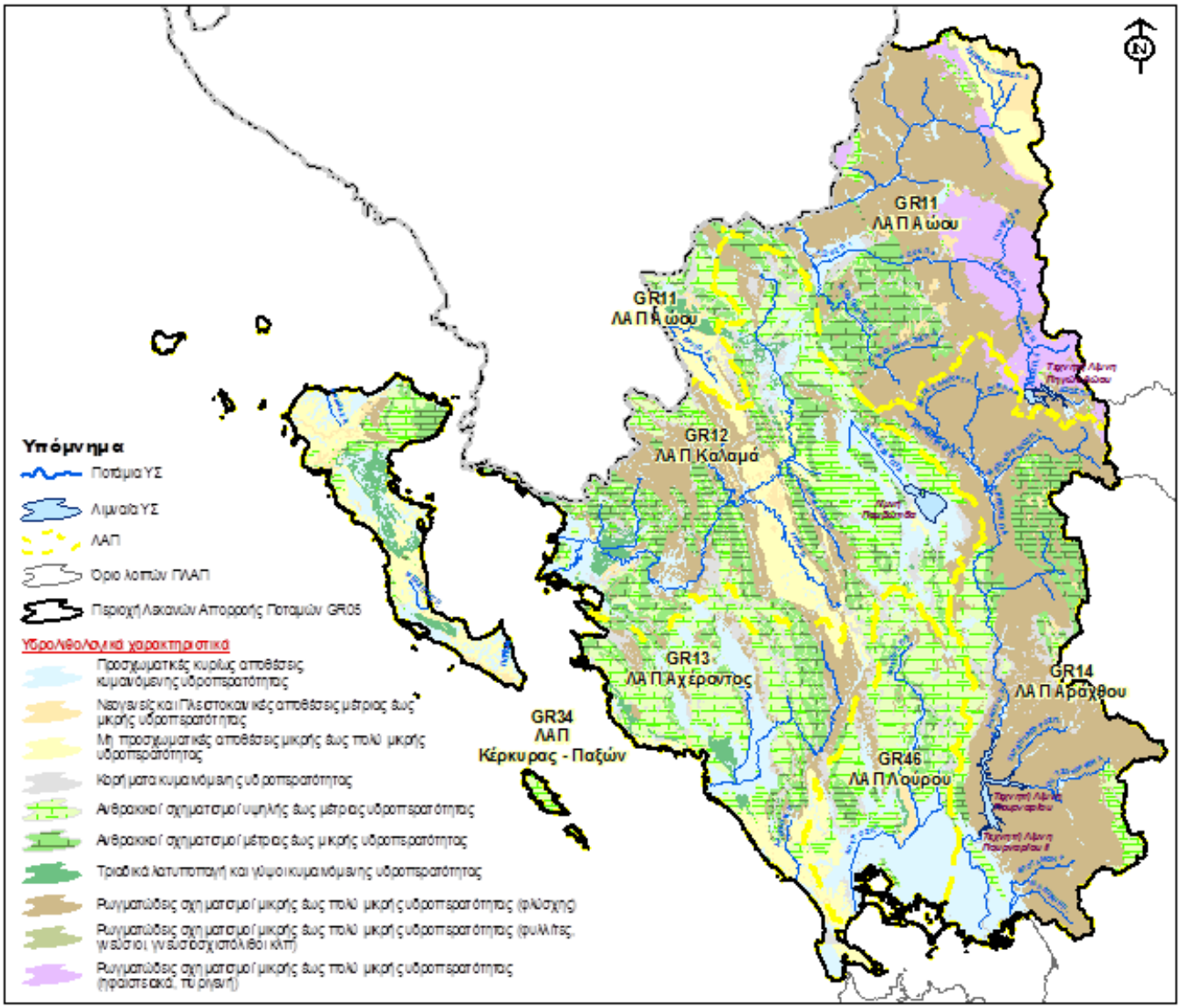

Σχήμα 6.2-13 Υδρολιθολογικός χάρτης του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Στις επόμενες παραγράφους δίνονται εν συντομία οι γεωλογικοί σχηματισμοί ανά γεωτεκτονική ενότητα.

ΖΩΝΗ ΠΑΞΩΝ: Οι σχηματισμοί της ζώνης Παξών αναπτύσσονται στα νησιά Παξοί και Αντιπαξοί και αποτελούνται από τους νηριτικούς παχυστρωματώδεις μέχρι άστρωτους Ηωκαινικούς ασβεστόλιθους.

ΙΟΝΙΟΣ ΖΩΝΗ: Οι σχηματισμοί που συμμετέχουν στη γεωλογική δομή της Ιονίου ζώνης διαχωρίζονται σε τρεις κύριες στρωματογραφικές ενότητες. Η κατώτερη στρωματογραφική ενότητα αποτελείται από εβαπόριτες με γύψους και ορυκτό άλας και τριαδικά ασβεστολιθικά λατυποπαγή, η μεσαία από ασβεστολιθικούς σχηματισμούς που αποτελούνται στη βάση τους από συμπαγείς παχυστρωματώδεις ασβεστόλιθους που εξελίσσονται στα ανώτερα στρώματά τους σε λεπτοπλακώδεις με πυριτιολίθους. Η

ανθρακική ακολουθία διακόπτεται από ορίζοντες κερατολίθων και σχιστολίθων με Ποσειδωνείες. Τέλος στα ανώτερα στρώματα συναντάται η κλαστική σειρά του φλύσχη με ψαμμίτες, ιλυολίθους και τοπικά κροκαλοπαγή. Τη στρωματογραφική ακολουθία συμπληρώνουν οι νεογενείς και τεταρτογενείς σχηματισμοί.

ΖΩΝΗ ΓΑΒΡΟΒΟΥ – ΤΡΙΠΟΛΗΣ: Οι σχηματισμοί της ζώνης Γαβρόβου-Τρίπολης εμφανίζονται στο νοτιοανατολικό τμήμα του υδατικού διαμερίσματος της Ηπείρου και οι ανθρακικοί σχηματισμοί της παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην ανάπτυξη υδροφόρων της περιοχής των ορέων του Βάλτου (Γάβροβο).

Οι γεωλογικοί σχηματισμοί της ζώνης Γαβρόβου-Τρίπολης περιλαμβάνουν μια συνεχή ανθρακική σειρά νηριτικών, κυρίως, ασβεστολίθων και δολομιτών που στα ανώτερα στρώματα κλείνει με τις κλαστικές αποθέσεις του φλύσχη που περιλαμβάνουν ψαμμίτες, ιλυολίθους και τοπικά κροκαλοπαγή.

ΖΩΝΗ ΠΙΝΔΟΥ: Οι σχηματισμοί της ζώνης της Πίνδου καταλαμβάνουν το ανατολικό περιθώριο του υδατικού διαμερίσματος της Ηπείρου και συγκροτούν το ομώνυμο ορεινό σύμπλεγμα. Ο παλαιογεωγραφικός χώρος της Πίνδου ήταν μια τεράστια υποθαλάσσια βαθειά λεκάνη και οι πελαγικοί σχηματισμοί που προήλθαν από αυτήν επωθήθηκαν προς τα δυτικά δημιουργώντας ένα μεγάλο και εκτεταμένο τεκτονικό κάλυμμα.

Οι σχηματισμοί της ζώνης της Πίνδου, λόγω της πλαστικότητας που τους χαρακτηρίζει, είναι έντονα πτυχωμένοι και λεπιωμένοι. Η σημερινή δομή της Πίνδου χαρακτηρίζεται από πάρα πολλές πτυχές, κλειστές, κεκλιμένες, ανεστραμμένες με αρκετά μέτωπα εσωτερικών εφιππεύσεων και ανάστροφων ρηγμάτων. Τα φαινόμενα αυτά είναι αρκετά εμφανή κατά μήκος του Πινδικού καλύμματος. Οι κυριότεροι ορίζοντες που συνέτειναν στα φαινόμενα τεκτονικής αποκόλλησης είναι κλαστικοί σχηματισμοί του Τριαδικού, η βάση των ανωκρητιδικών ασβεστόλιθων (1ος φλύσχης) και η βάση του φλύσχη που εμφανίζεται σαν ανεξάρτητο τεκτονικό κάλυμμα στη βόρεια Πίνδο.

Οι γεωλογικοί σχηματισμοί της ζώνης Πίνδου περιλαμβάνουν εναλλαγές πελαγικών ασβεστολίθων και κερατολιθικών στρωμάτων που στα ανώτερα στρώματα κλείνουν με τις κλαστικές αποθέσεις του φλύσχη που περιλαμβάνουν ιλυολίθους και ψαμμίτες. Η συνεχής ανθρακική-κερατολιθική ακολουθία διακόπτεται πριν το Ανώτερο Κρητιδικό από τα στρώματα του πρώτου φλύσχη.

ΠΕΛΑΓΟΝΙΚΟ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΩΝ ΟΦΙΟΛΙΘΩΝ: Το τεκτονικό κάλυμμα έχει επωθηθεί στον φλύσχη της Πίνδου (δεύτερο φλύσχη) κατά την διάρκεια της τελικής Τριτογενούς πτύχωσης (μεταφλυσχική πτύχωση).

Ο κύριος όγκος του καλύμματος βρίσκεται στην περιοχή Μετσόβου – Βάλια Κάλντα – Μαυροβούνι και Σμόλικα, στα βόρεια του υδατικού διαμερίσματος της Ηπείρου.

Το τεκτονικό κάλυμμα αποτελούν κυρίως τα υπερβασικά και βασικά οφιολιθικά πετρώματα (περιδοτίτες, γάβροι, δουνίτες, κλπ) και στη βάση του συναντώνται υπολείμματα ασβεστολίθων και σχιστολίθων της.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΜΕΣΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΛΑΚΑΣ: Οι σχηματισμοί της μεσοελληνικής αύλακας αποτελούν μεταλπικά ιζήματα, μολασσικού τύπου (Ολιγόκαινο – Μειόκαινο) και καταλαμβάνουν ένα τμήμα στα βόρεια της λεκάνης του ποταμού Σαραντάπορου, όπου καλύπτει το όριο Πίνδου και Υποπελαγονικής και περιλαμβάνουν τους σχηματισμούς Επταχωρίου (κυρίως μάργες, ιλυόλιθοι, ψαμμίτες) και Πενταλόφου (εναλλαγές κροκαλοπαγών, μαργών και ψαμμιτών).

ΝΕΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΟΓΕΝΕΙΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ: Οι νεογενείς και τεταρτογενείς σχηματισμοί αποτέθηκαν μετά την ορογενετική φάση του τριτογενούς και την τελική πτύχωση των αλπικών σχηματισμών και βρίσκονται ασύμφωνα πάνω σε αλπικούς και μολασσικούς σχηματισμούς και αποτέθηκαν σε τεκτονικές τάφρους και διαβρωσιγενείς λεκάνες.

Στη περιοχή της Πρέβεζας – Άρτας τα νεογενή ιζήματα εμφανίζουν σημαντική εξάπλωση, κυρίως κατά μήκος των ακτών από την Πρέβεζα μέχρι τη Λούτσα. Οι αποθέσεις αυτές αποτελούνται από εναλλαγές αργίλων μαργών αμμούχων αργίλων και κροκαλοπαγών, με παρεμβολές λιγνιτικών οριζόντων.

Η περιοχή της Άρτας έχει πληρωθεί από προσχώσεις των ποταμών Λούρου και Αράχθου. Το πάχος των αποθέσεων εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 200 m εξαιτίας της διαρκούς βύθισης που παρουσιάζει η περιοχή και αποτελούνται από ορίζοντες ασύνδετων αμμο-κροκαλών σε εναλλαγές με ορίζοντες αργίλων.

Στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων έχουν αποτεθεί λιμναία ιζήματα σημαντικού πάχους (περί τα 900m) με λιγνιτικούς ορίζοντες.

Στη διάρκεια του Τεταρτογενούς, όπως και στις προγενέστερες γεωλογικές εποχές, έλαβαν χώρα γεωλογικά φαινόμενα από την επίδραση ενδογενών και εξωγενών δυνάμεων τα οποία καθόρισαν και τη σημερινή μορφολογία της επιφάνειας της Ηπείρου. Το αποτέλεσμα αυτών των συνθηκών είναι να προκύπτουν εκτεταμένοι κώνοι κορημάτων και πλευρικά κορήματα από ασβεστολιθικές και κερατολιθικές λατύπες, με φακοειδείς παρεμβολές ερυθρών αργίλων, με μεταβλητή συνοχή και με διαφοροποιήσεις στο μέγεθος, το σχήμα και το συνδετικό υλικό.

6.2.3.2 Τεκτονική

Από τεκτονική άποψη η ζώνη Ωλονού-Πίνδου στην περιοχή της μελέτης εμφανίζεται σαν ένα τεκτονικό κάλυμμα επωθημένο πάνω στην Ιόνιο Ζώνη. Τα τεκτονικά λέπια εμφανίζονται επωθημένα το ένα στο άλλο με κατεύθυνση από ανατολικά προς δυτικά με άξονες διεύθυνσης από Β-Ν ως ΒΒΔ-ΝΝΑ. Χαρακτηριστικές τεκτονικές δομές είναι οι ορεινοί όγκοι των Τζουμέρκων και το Περιστέρι.

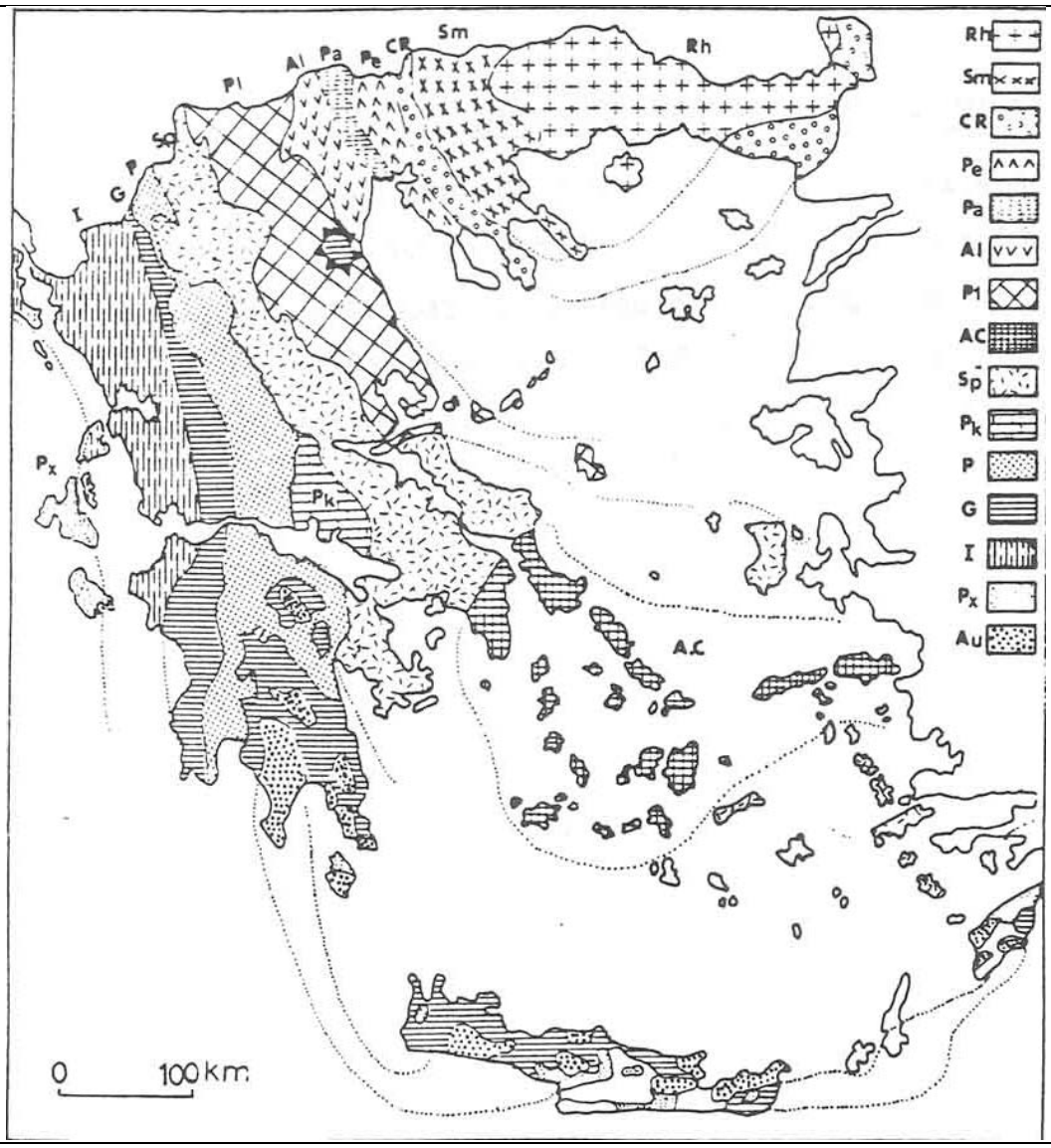

Γεωτεκτονικό σχήμα των Ελληνίδων ζωνών. (Κατά Mountrakis et al. 1983)	
Rh: **Μάζα της Ροδόπης**	Sm: **Σερβομακεδονική μάζα**
CR: **Περιροδοπική ζώνη**	Pl: **Πελαγονική ζώνη**
(Pe: Ζώνη Παιανίας, Pa: Ζώνη Πάικου, Al: Ζώνη Αλμωπίας) : **Ζώνη Αξιού**	
Ac: **Αττικό-Κυκλαδική ζώνη**	Sp: **Υποπελαγονική ζώνη**
Pk: **Ζώνη Παρνασσού – Γκιώνας**	P: **Ζώνη Πίνδου**
G: **Ζώνη Γαβρόβου – Τρίπολης**	I: **Ιόνιος ζώνη**
Px: **Ζώνη Παξών ή Προαπούλια**	Au: **Ενότητα "Ταλέα όρη - πλακώδεις ασβεστόλιθοι"** πιθανόν της Ιονίου ζώνης

Σχήμα 6.2-14 Χάρτης Γεωτεκτονικών Ζωνών

Οι οφιόλιθοι στην περιοχή μελέτης βρίσκονται επωθημένοι πάνω στα τεκτονικά καλύμματα της Πίνδου, τα οποία είναι πιθανόν ιουρασικής ηλικίας, με πετρώματα υπερβασικής κυρίως σύστασης.

Η ζώνη Γαβρόβου στην περιοχή εμφανίζεται στρωματογραφικά με δύο ενότητες: των ανθρακικών σχηματισμών του ορεινού όγκου του Γαβρόβου και του φλύσχη στην ανατολική πλαγιά των βουνών του Βάλτου. Η ενότητα στο σύνολό της αποτελεί αντίκλινο με άξονα ΒΒΔ-ΝΝΑ και χαρακτηρίζεται από βαρέως τύπου τεκτονική.

6.2.3.3 Σεισμικότητα

Στο ΥΔ Ηπείρου υπάρχει σημαντική σεισμική δραστηριότητα, όπως φαίνεται από τον χάρτη του Σχήματος 6.2-15, στον οποίο παρουσιάζονται οι σεισμοί που καταγράφηκαν στην Ελλάδα την περίοδο 1964 –2004 με M>4 (ISC, NOA). Τα διαφορετικά χρώματα αντιστοιχούν σε διαφορετικά εστιακά βάθη. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης παρατηρείται σημαντική συγκέντρωση σεισμικών συμβάντων, η πλειοψηφία των οποίων είναι μικρού εστιακού βάθους (μέχρι 40 km - κόκκινο χρώμα).

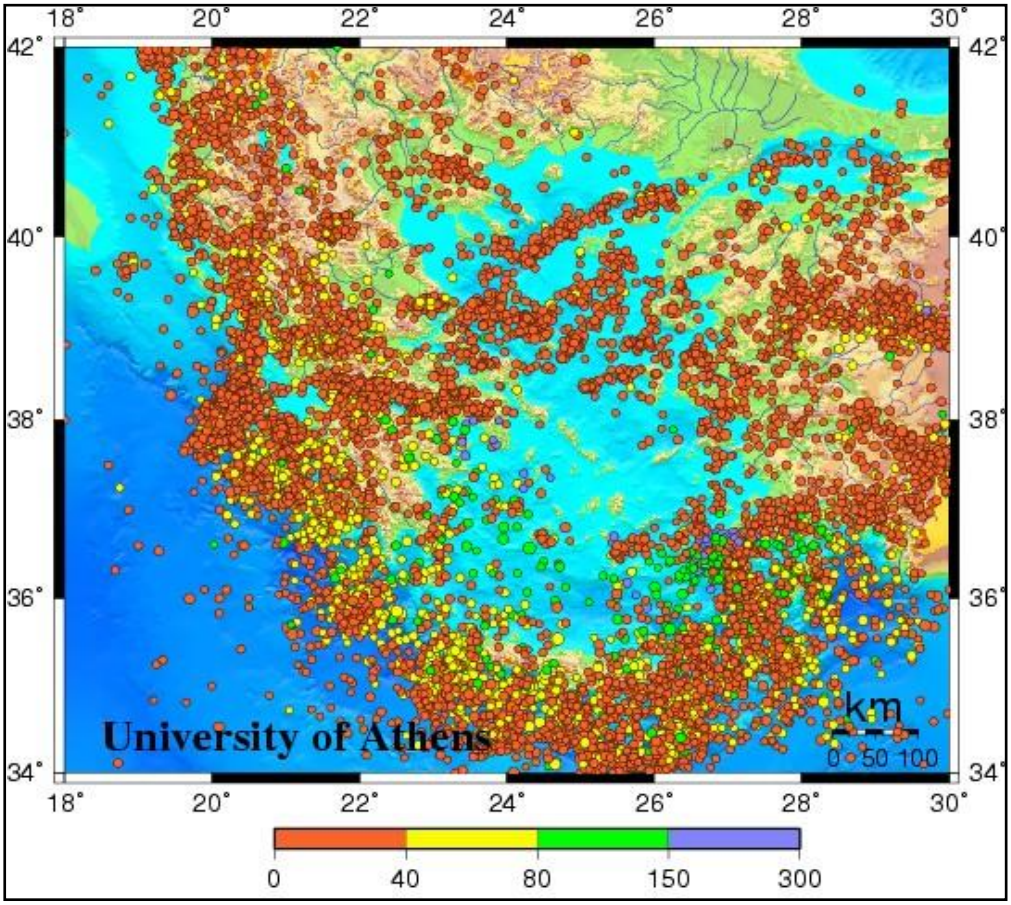

Σχήμα 6.2-15 Σεισμικότητα στην Ελλάδα 1964 - 2004, M > 4 (Πηγή: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Γεωλογίας, Τομέας Γεωφυσικής και Γεωθερμίας)

Στον χάρτη του Σχήματος 6.2-16 παρουσιάζεται η κατανομή των επίκεντρων των μεγαλύτερων και καταστρεπτικότερων σεισμών του Ελληνικού χώρου την περίοδο 1900 – 2004. Παρατηρούμε ότι στην περιοχή μελέτης (κόκκινο περίγραμμα) έχει καταγραφεί μόνο ένας μεγάλος σεισμός στην Κέρκυρα στο διάστημα αυτό.

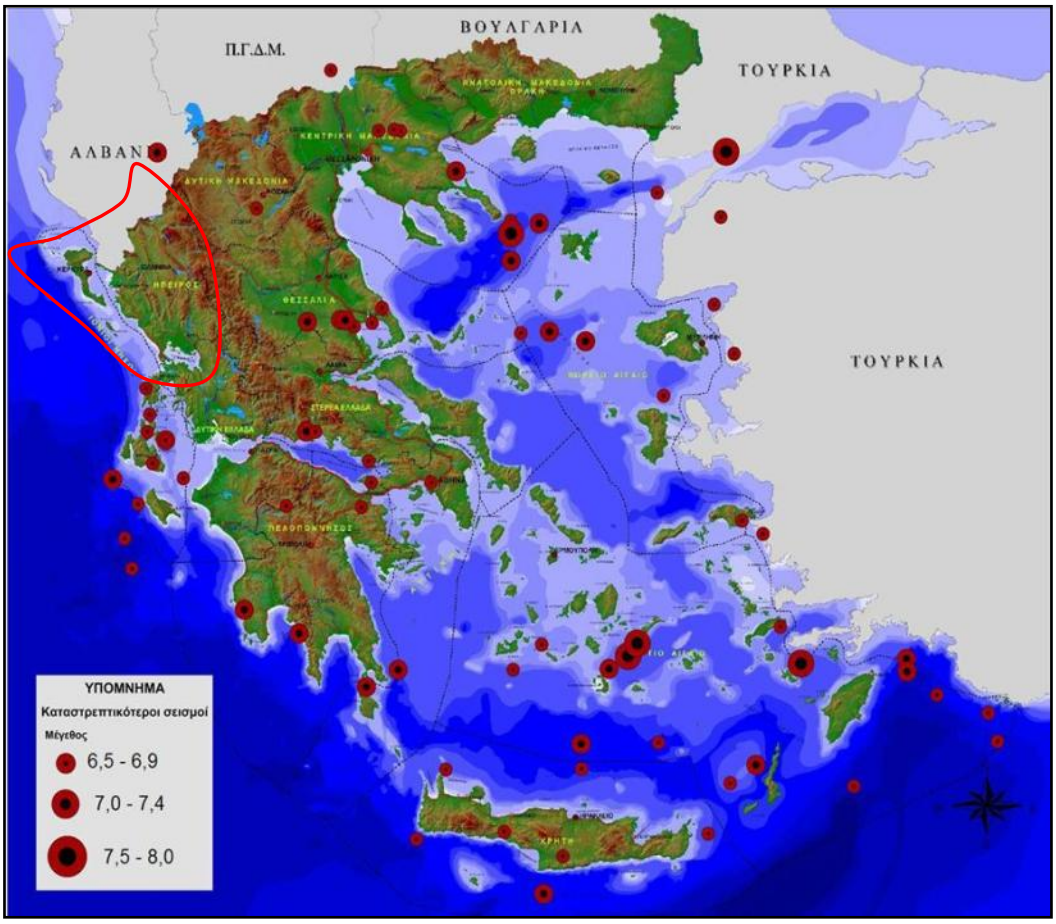

Σχήμα 6.2-16 Κατανομή επικέντρων των μεγαλύτερων και καταστρεπτικότερων σεισμών του Ελληνικού χώρου (1900 – 2004)

6.2.4 Υπεδαφος – Φυσικοι Ποροι

Οι γεωλογικές συνθήκες που επικρατούν στην εξεταζόμενη περιοχή του ΥΔ Ηπείρου θεωρούνται ιδιαίτερα ευνοϊκές για τον σχηματισμό πλούσιων υπεδαφικών φυσικών πόρων[10].

6.2.4.1 Πετρέλαια

Σε ολόκληρη την παράκτια ζώνη του Ιονίου έχουν γίνει εκτεταμένες και συστηματικές έρευνες τόσο στην ξηρά, όσο και στην θάλασσα για την ανακάλυψη κοιτασμάτων πετρελαίου. Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις γεωφυσικές διασκοπήσεις και τις ερευνητικές γεωτρήσεις, δείχνουν ότι υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πετρελαιοπιθανές περιοχές, γεγονός που ενισχύεται και από τις ευνοϊκές γεωλογικές και

[10] ΣΜΠΕ του ΠΕΠ Χωρικής Ενότητας Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ηπείρου Προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013, Μάρτιος 2003

τεκτονικές συνθήκες της περιοχής. Τέλος, έχουν γίνει υποθαλάσσιες έρευνες στην περιοχή μεταξύ Αμμουδιάς και Αντίπαξων με ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

6.2.4.2 Φωσφορούχα κοιτάσματα

Έχουν παρατηρηθεί εμφανίσεις φωσφορούχων κοιτασμάτων (έρευνες ΙΓΜΕ) κατά μήκος επιμήκους ζώνης ΒΒΔ - ΝΝΑ κατεύθυνσης από τα Αλβανικά σύνορα μέχρι την Πρέβεζα. Τα φωσφορούχα πετρώματα έχουν ιζηματογενή προέλευση και συνίστανται από εναλλαγές λεπτών ενστρώσεων ασβεστίτου και φωσφορίτου.

6.2.4.3 Λατομικά ορυκτά

Ο Νόμος Θεσπρωτίας έχει τα μεγαλύτερα κοιτάσματα μαρμάρων, ενώ η παραμεθόρια ζώνη (Δήμος Σαγιάδας) καλύπτει τις ανάγκες σε αδρανή υλικά της γειτονικής Κέρκυρας. Σημειώνεται ότι έχει εντοπιστεί γύψος στην περιοχή της Ηγουμενίτσας, ενώ στο Χειμαδιό έχουν εντοπιστεί κοιτάσματα ορυκτού γύψου με δυνατότητα περαιτέρω εκμετάλλευσης. Όσον αφορά στην εξορυκτική δραστηριότητα, σημαντική είναι η εξόρυξη μαρμάρου στα δυτικά του λεκανοπεδίου της πόλης Ιωαννίνων.

6.2.4.4 Τύρφη - Λιγνίτης

Σε πολλές περιοχές της παράκτιας ζώνης έχουν παρατηρηθεί ορίζοντες λιγνιτών και τύρφης, οι οποίοι με τα σημερινά δεδομένα δεν κρίνονται οικονομικά εκμεταλλεύσιμοι. Ειδικότερα το έλος Καλοδικίου, αποτελεί το μοναδικό τυρφώδη σχηματισμό στη Δυτική Ελλάδα. Ο συνολικός όγκος της τύρφης εκτιμάται σε $5,5x10^6$ m^3. Η εκτίμηση αυτή έγινε με βάση τα αποτελέσματα από 20 αβαθείς δειγματοληπτικές γεωτρήσεις που έγιναν στην περιοχή του έλους (Botis et al., 1993). Το μέσο πάχος της τύρφης στο μεγάλο έλος ανέρχεται σε 3,5m, ενώ το μέγιστο πάχος απαντάται στο νότιο τμήμα του έλους και φτάνει τα 7m. Το μέσο πάχος της τύρφης στο μικρό έλος περιορίζεται στα 0,5m.

6.2.4.5 Γεωθερμία

Στην περιοχή υπάρχει εκμεταλλεύσιμο γεωθερμικό δυναμικό. Αυτή τη στιγμή όμως, δεν γίνεται ενεργειακή εκμετάλλευση γεωθερμικών ρευστών στην περιοχή. Σημαντικό είναι το γεωθερμικό δυναμικό στην περιοχή της Κόνιτσας. Συγκεκριμένα, υπάρχουν δύο πηγές ρευστού χαμηλής ενθαλπίας στην Κόνιτσα. Πέραν αυτών των πηγών, βάσει έκθεσης του Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών κατά το 2007 για τα Γεωθερμικά Πεδία της χώρας, προκύπτει πως στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου υπάρχει το Γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας Συκιών Άρτας. Το γεωθερμικό πεδίο Συκιών Άρτας βρίσκεται στα όρια του Ν. Άρτας στην ιζηματογενή λεκάνη και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή Συκιών όπου εκτελέστηκαν 11 γεωτρήσεις έρευνας από τις οποίες εντοπίσθηκε η περιοχή γεωθερμικού ενδιαφέροντος με μέγιστη θερμοκρασία 51^oC. Από τα ερευνητικά αποτελέσματα και την εκτέλεση 2 γεωτρήσεων μεγάλης διαμέτρου προσδιορίστηκε περιοχή βεβαιωμένου γεωθερμικού δυναμικού έκτασης $10km^2$ όπως παρουσιάζεται στον χάρτη που ακολουθεί με

τα παρακάτω χαρακτηριστικά: (1) Θερμοκρασία γεωθερμικού ταμιευτήρα: 32 – 51 °C – (2) Βάθος ταμιευτήρα > 320m και (3) Παροχή: 100m^3/h.

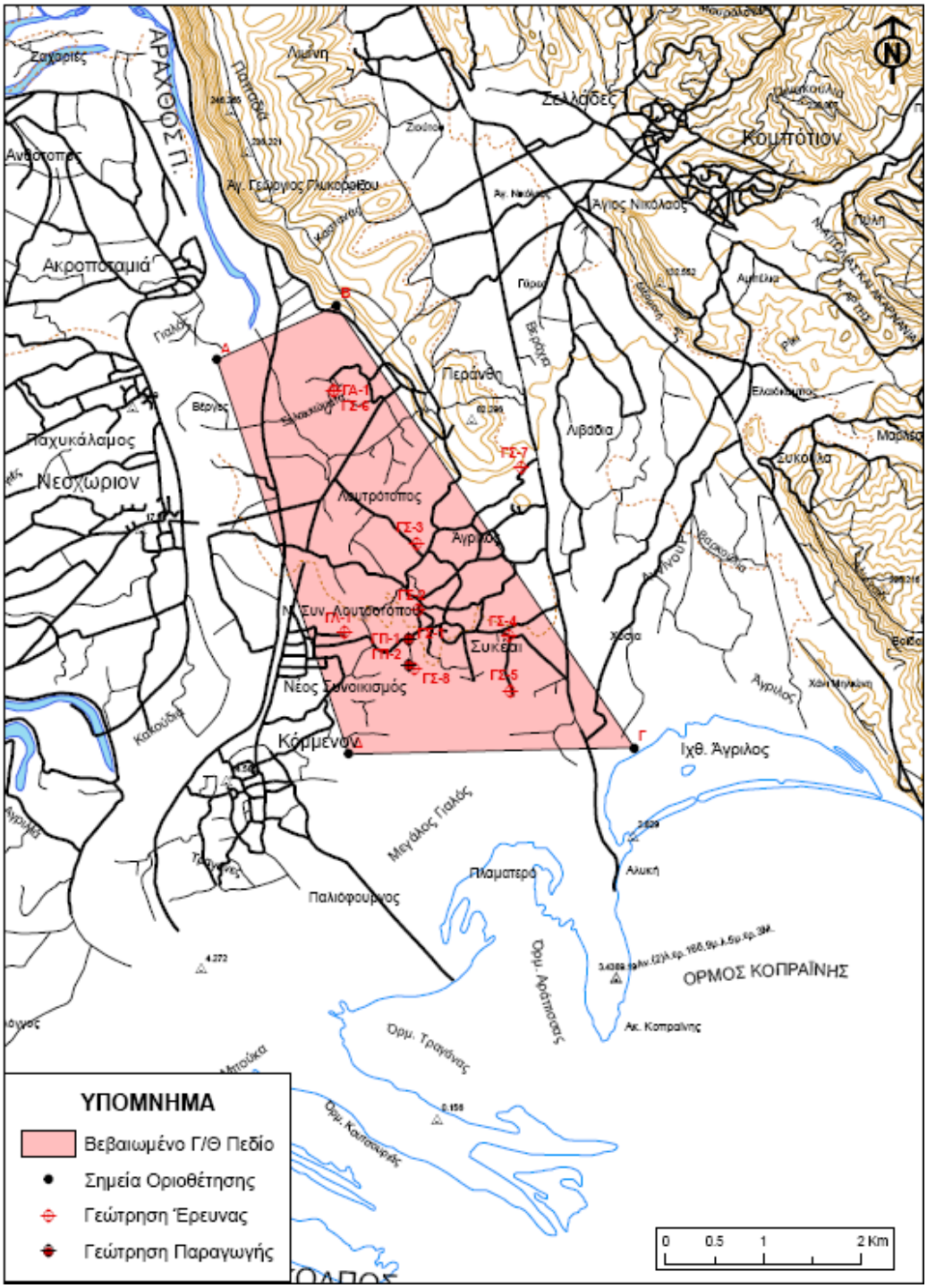

Σχήμα 6.2-17 Γεωθερμικό πεδίο Συκιών Άρτας

6.2.5 ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Το Υδατικό Διαμέρισμα χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών εκ των σημαντικότερων ποταμών της χώρας. Οι κύριες υδρολογικές λεκάνες του διαμερίσματος είναι οι λεκάνες του Αώου, του Καλαμά, του Αράχθου, του Λούρου, του Αχέροντα, του Δρίνου, η κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, η κλειστή λεκάνη Μαργαριτίου και η αυτοτελής γεωγραφική ενότητα της Κέρκυρας.

Λεκάνη Αώου

Ο ποταμός Αώος, πηγάζει από την Πίνδο, εισέρχεται σε αλβανικό έδαφος και εκβάλλει στην Αδριατική Θάλασσα. Το μήκος του στο ελληνικό έδαφος είναι 70 km, ενώ το συνολικό μήκος του είναι 260 km. Οι κυριότεροι παραπόταμοί του, Σαραντάπορος και Βοϊδομάτης, πηγάζουν ο μεν πρώτος από το Γράμμο και από τα βόρεια του όρους Σμόλικας, ενώ ο δεύτερος από τα νότια του όρους Τύμφη. Στην λεκάνη του Αώου έχει κατασκευαστεί το υδροηλεκτρικό έργο των πηγών Αώου, μέσω του οποίου εκτρέπεται ποσότητα νερού στον Άραχθο.

Οι κύριες υδροφορίες της ΛΑΠ Αώου αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης αλλά και στις εμφανίσεις των ανθρακικών της Πίνδου και Γαβρόβου - Τρίπολης. Στους ανθρακικούς σχηματισμούς της ζώνης Πίνδου λόγω των πυριτικών – κερατολιθικών παρεμβολών αναπτύσσονται επιμέρους διαφορετικής κάθε φορά έκτασης, υδρογεωλογικές λεκάνες και κατ' επέκταση και ανάλογης δυναμικότητας υδροφορίες. Η έντονη τεκτονική καταπόνησή τους έχει ως αποτέλεσμα τον κερματισμό των πετρωμάτων και την ενιαιοποίηση κατά θέσεις των επιμέρους λεπιώσεων με αποτέλεσμα τη δημιουργία κατά θέσεις πλέον αξιόλογων υδροφοριών.

Σημαντικές υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των νεογενών και τεταρτογενών αποθέσεων, το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας.

Στις εμφανίσεις του φλύσχη και των οφιολίθων αναπτύσσονται τοπικής σημασίας υδροφορίες, μικρής δυναμικότητας που καλύπτουν τοπικές υδρευτικές, αρδευτικές και κτηνοτροφικές ανάγκες.

Λεκάνη Καλαμά

Ο ποταμός Καλαμάς πηγάζει από το όρος Δούσκο και εκβάλλει στο Ιόνιο Πέλαγος. Το συνολικό μήκος του είναι 115 km. Η συνολική έκταση της υδρολογικής λεκάνης του Καλαμά είναι περίπου 1900 km^2 και σχεδόν το σύνολό της (>99%) ανήκει σε ελληνικό έδαφος, ενώ το μέγιστο υψόμετρό της είναι 2198 m. Παραπόταμοι του Καλαμά είναι οι Σμόλιτσας, Τύρια, Γορμός, Μέζερος, Βελτσιστικός, Κούτσης, Μπανιά, Λαγκαβίστα και Καλπακιώτικο ρέμα. Επίσης στον ποταμό Καλαμά οδηγούνται, μέσω της σήραγγας Λαψίστας, οι απορροές της κλειστής λεκάνης Ιωαννίνων. Η σήραγγα Λαψίστας εκβάλλει στο ρέμα της Κληματιάς, που συμβάλλει στον Καλαμά κοντά στο Σουλόπουλο. Η κλειστή λεκάνη των Ιωαννίνων

συμπεριλαμβάνεται στη ΛΑΠ Καλαμά. Στην κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, βρίσκεται η λίμνη Παμβώτιδα, με έκταση 22 km^2, μέση στάθμη 470 m και μέσο βάθος 10,8 m. Η λίμνη βρίσκεται κοντά στην πόλη των Ιωαννίνων και τροφοδοτείται από τον καρστικό υδροφορέα και την επιφανειακή απορροή. Παλαιότερα, η φυσική αποστράγγιση του οροπεδίου γινόταν από καταβόθρες, ενώ μετά την αποξήρανση της Λαμψίστας, την κατασκευή διώρυγας και τη σύνδεσή της με τη λίμνη, οι υπερχειλίσεις εκτρέπονται προς τον Καλαμά.

Οι κύριες υδροφορίες της λεκάνης του π. Καλαμά αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης οι οποίες εκφορτίζονται μέσω σημειακών πηγών. Σημαντικό ρόλο στην τροφοδοσία των καρστικών συστημάτων διαδραματίζουν οι καταβόθρες που αποστραγγίζουν τις κλειστές υδρολογικές λεκάνες. Μικρότερης σημασίας υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των τεταρτογενών αποθέσεων, το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας.

Στις εμφανίσεις του φλύσχη αναπτύσσονται τοπικής σημασίας υδροφορίες, μικρής δυναμικότητας που καλύπτουν τοπικές υδρευτικές, αρδευτικές και κτηνοτροφικές ανάγκες.

Λεκάνη Αράχθου

Ο ποταμός Άραχθος κινείται μέσω αδιαπέρατων σχηματισμών (φλύσχη), γεγονός που δημιουργεί τελείως διαφορετική δίαιτα, με πολύ μεγάλες διακυμάνσεις της παροχής του. Στον Άραχθο έχουν κατασκευαστεί τα φράγματα του Πουρναρίου Ι και ΙΙ. Ανάντη της γέφυρας Άρτας, η συνολική έκταση της λεκάνης Αράχθου είναι 2000 km^2 και η μέση ετήσια απορροή περίπου 2080 hm^3 (66 m^3/s). Όμως το φράγμα Πουρναρίου, που βρίσκεται σε λειτουργία από το 1981, με ρύθμιση ανάντη, μεταβάλλει σημαντικά το υδατικό καθεστώς του ποταμού κατάντη.

Οι κύριες υδροφορίες της ΛΑΠ Αράχθου αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης αλλά και στις εμφανίσεις των ανθρακικών της Πίνδου και Γαβρόβου - Τρίπολης. Στους ανθρακικούς σχηματισμούς της ζώνης Πίνδου λόγω των πυριτικών – κερατολιθικών παρεμβολών αναπτύσσονται επιμέρους διαφορετικής κάθε φορά έκτασης, υδρογεωλογικές λεκάνες και κατ' επέκταση και ανάλογης δυναμικότητας υδροφορίες. Η έντονη τεκτονική καταπόνησή τους έχει ως αποτέλεσμα τον κερματισμό των πετρωμάτων και την ενιαιοποίηση κατά θέσεις των επιμέρους λεπιώσεων με αποτέλεσμα τη δημιουργία κατά θέσεις πλέον αξιόλογων υδροφοριών.

Σημαντικές υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των τεταρτογενών αποθέσεων το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας. Η περιοχή της Άρτας έχει πληρωθεί από προσχώσεις των ποταμών Λούρου και Αράχθου. Το πάχος των αποθέσεων εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 200 m εξαιτίας της διαρκούς βύθισης που παρουσιάζει η περιοχή και αποτελούνται από ορίζοντες ασύνδετων αμμο-κροκαλών σε εναλλαγές με ορίζοντες αργίλων.

Στις εμφανίσεις του φλύσχη αναπτύσσονται τοπικής σημασίας υδροφορίες, μικρής δυναμικότητας που καλύπτουν τοπικές υδρευτικές, αρδευτικές και κτηνοτροφικές ανάγκες.

Λεκάνη Αχέροντος

Ο ποταμός Αχέροντας (έκταση υδρολογικής λεκάνης 705 km^2) πηγάζει νότια του όρους Τόμαρου και δυτικά του Όρους Σουλίου και εκβάλλει στο Ιόνιο πέλαγος. Το συνολικό μήκος του ποταμού είναι 52 km. Παραπόταμοι του Αχέροντα είναι ο Κωκυτός και το ρέμα Ντάλα που πηγάζουν από το Κεφαλόβρυσο Παραμυθιάς ο πρώτος και μεταξύ ορέων Παραμυθιάς και Σουλίου ο δεύτερος.

Οι κύριες υδροφορίες της λεκάνης του Αχέροντα αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης. Σημαντικές υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των τεταρτογενών αποθέσεων το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας (π.χ. πεδιάδα Παραμυθιάς, περιοχή Αχερουσίας λίμνης, περιοχή Πρέβεζας).

Στις εμφανίσεις του φλύσχη αναπτύσσονται τοπικής σημασίας υδροφορίες, μικρής δυναμικότητας που καλύπτουν τοπικές υδρευτικές, αρδευτικές και κτηνοτροφικές ανάγκες.

Λεκάνη Λούρου

Ο ποταμός Λούρος (έκταση υδρολογικής λεκάνης 961 km^2 – περικλείεται και τμήμα μεταβατικής ζώνης εκβολών Λούρου), σε αντίθεση με τον Άραχθο, τροφοδοτείται από τον υπόγειο υδροφορέα, τον οποίο διασχίζει (παρόχθιες πηγές ή αναβλύσεις στην κοίτη του), καθώς και από τις πηγές βάσης του συστήματος Καμπής και Χανόπουλου (4 m^3/s) στην ανατολική πλευρά και τις πηγές Πριάλας και Σκάλας στη δυτική. Ο ποταμός αυτός παρουσιάζει την πλέον σταθερή δίαιτα, γεγονός που οφείλεται στο ότι το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής του γίνεται μέσα σε καρστικοποιημένους ασβεστόλιθους.

Οι κύριες υδροφορίες της ΛΑΠ Λούρου αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης. Σημαντικές υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των τεταρτογενών αποθέσεων το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας. Η περιοχή της Άρτας έχει πληρωθεί από προσχώσεις των ποταμών Λούρου και Αράχθου. Το πάχος των αποθέσεων εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 200 m εξαιτίας της διαρκούς βύθισης που παρουσιάζει η περιοχή και αποτελούνται από ορίζοντες ασύνδετων αμμο-κροκαλών σε εναλλαγές με ορίζοντες αργίλων.

Στις εμφανίσεις του φλύσχη αναπτύσσονται τοπικής σημασίας υδροφορίες, μικρής δυναμικότητας που καλύπτουν τοπικές υδρευτικές, αρδευτικές και κτηνοτροφικές ανάγκες.

Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών

Τόσο η Κέρκυρα, όσο και τα υπόλοιπα νησιά που ανήκουν στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου δεν εμφανίζουν σημαντικής ροής ποταμούς. Οι κύριοι ποταμοί της Κέρκυρας είναι η Φόνισα με μήκος 7 Km, ο Μεσάγγης με μήκος 7,5 Km και το Ποτάμι με μήκος 2,1 Km.

Οι κύριες υδροφορίες του υδατικού διαμερίσματος αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της Ιονίου ζώνης που λόγω παρουσίας των εβαποριτών περιέχουν υψηλές συγκεντρώσεις θειικών. Τοπικής σημασίας υδροφορίες αναπτύσσονται στους κοκκώδεις σχηματισμούς των νεογενών και τεταρτογενών αποθέσεων το δυναμικό των οποίων εξαρτάται από την κοκκομετρία τους και τις συνθήκες τροφοδοσίας.

6.2.5.1 Επιφανειακά ΥΣ

Στο υδατικό διαμέρισμα Ηπείρου διακρίθηκαν συνολικά 106 ΥΣ και ειδικότερα:

- **82 ποτάμια ΥΣ** με μέσο μήκος 13,41 Km. Το συνολικό μήκος του υδρογραφικού δικτύου ανέρχεται σε περίπου 1,099,9 Km.
- **1 λιμνιαίο υδατικό σύστημα** με επιφάνεια 19,2 Km^2 και **3 ταμιευτήρες** (Ταμιευτήρας των Πηγών του Αώου και ταμιευτήρες Πουρνάρι Ι και ΙΙ) συνολικής έκτασης 30,92 Km^2.
- **7 μεταβατικά ΥΣ** με συνολική επιφάνεια 410,8 Km^2. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι εκβολές του Άραχθου και η λιμνοθάλασσα Ροδιά, οι Εκβολές Λούρου και η λιμνοθάλασσα Λογαρού, οι εκβολές του Καλαμά, Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη, η λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου, η λιμνοθάλασσα Μάζωμα και η λιμνοθάλασσα Κορισσίων στην Κέρκυρα.
- **13 παράκτια ΥΣ** με συνολική επιφάνεια 1.048 km^2

Από τα παραπάνω, έχουν καθοριστεί **Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα (ΙΤΥΣ)** ή **Τεχνητά (ΤΥΣ)** ΥΣ **5 ποτάμια** ΥΣ, τα **1 λιμναίο** ΥΣ, **3** ποτάμια ΙΤΥΣ λιμνιαίου χαρακτήρα (**ταμιευτήρες**) και **2 παράκτια** ΥΣ.

Όσον αφορά στην ποιοτική τους ταξινόμηση και συγκεκριμένα την **οικολογική κατάσταση 70** έχουν **καλή** οικολογική κατάσταση, **28 μέτρια** οικολογική κατάσταση, **2** έχουν **ελλιπή** οικολογική κατάσταση, **2** έχουν **κακή** οικολογική κατάσταση και τέλος για **4** υδατικά σώματα δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για την ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης και παραμένει **άγνωστη**.

Όσον αφορά στη χημική τους κατάσταση, **98 ΥΣ** έχουν **καλή χημική** κατάσταση, **1** έχει **κατώτερη της καλής χημική** κατάσταση και τέλος για **7** υδατικά σώματα δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για την ταξινόμηση της χημικής κατάστασης και παραμένει **άγνωστη**.

Τα παραπάνω φαίνονται στα ακόλουθα Σχήματα 6.2 -18 και 6.2-19.

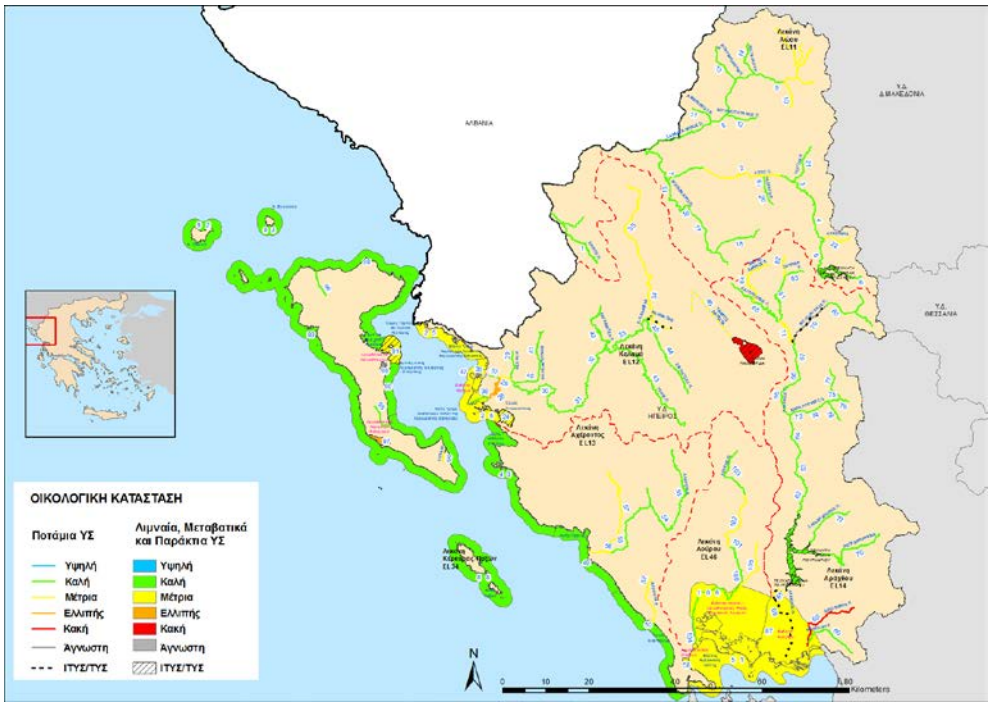

Σχήμα 6.2-18 Χάρτης ταξινόμησης της οικολογικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

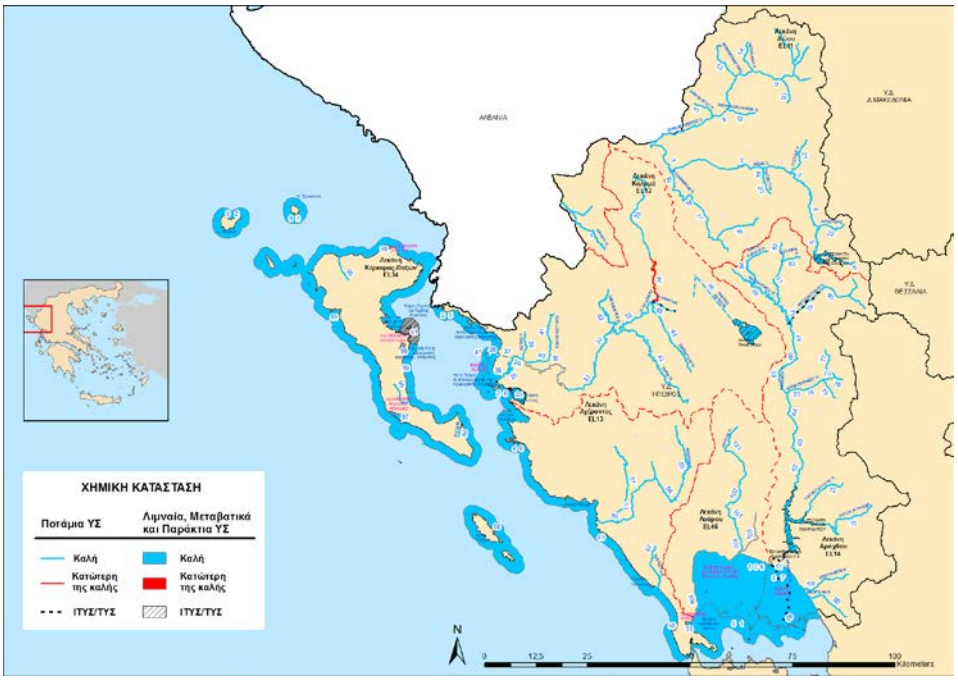

Σχήμα 6.2-19 Χάρτης ταξινόμησης της χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05)

6.2.5.2 Υπόγεια ΥΣ

Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου αναγνωρίστηκαν **27 υπόγεια υδατικά συστήματα**. Από τα **27 υπόγεια ΥΣ**, **1 υπόγειο ΥΣ** (Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας - EL0500140) κρίθηκε ότι έχει **κακή χημική** αλλά **καλή ποσοτική κατάσταση.** Στη συνέχεια δίνονται συνοπτικά στατιστικά στοιχεία των υπογείων υδατικών συστημάτων ανά λεκάνη απορροής ποταμού (ΛΑΠ).

Λεκάνη απορροής ποταμού Αώου (EL11)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Αώου.

Πίνακας 6.2-1 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Αώου

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
3	2.043.991,914	1.368.735,.399	324.495,743	3

Λεκάνη απορροής ποταμού Καλαμά (EL 12)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Καλαμά.

Πίνακας 6.2-2 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Καλαμά

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
9	2.348.004,362	873.383,275	40.318,166	8

Λεκάνη απορροής ποταμού Αχέροντος (EL 13)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Αχέροντος.

Πίνακας 6.2-3 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Αχέροντος

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
6	1.453,450	436.643,628	166.110,00	5

Λεκάνη απορροής ποταμού Αράχθου (EL 14)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Αράχθου.

Πίνακας 6.2-4 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Αράχθου

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
1	1.622.203,609	1.622.203,609	1.622.203,609	1

Λεκάνη απορροής ποταμού Λούρου (EL 46)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Λούρου.

Πίνακας 6.2-5 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Λούρου

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
3	1.196.681,538	885.066,564	24.614,946	2

Λεκάνη απορροής ποταμού Κέρκυρας - Παξων (EL 34)

Στον παρακάτω πίνακα δίνεται ο αριθμός των υπόγειων υδατικών συστημάτων, η συνολική τους έκταση καθώς και ο αριθμός των συστημάτων που είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα στη λεκάνη απορροής ποταμού Κέρκυρας - Παξών.

Πίνακας 6.2-6 Υπόγεια υδατικά συστήματα λεκάνης Κέρκυρας- Παξών

Αριθμός ΥΥΣ	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Συνολικό)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Μέγιστο)	Έκταση ΥΥΣ (m^2) (Ελάχιστο)	Αριθμός των ΥΥΣ τα οποία είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα
5	553.828,908	290.184,931	10.614,240	1

6.2.5.3 Διαθεσιμότητα Υδάτινων Πόρων

Όπως προαναφέρθηκε το ΥΔ της Ηπείρου είναι ιδιαίτερα πλούσιο σε υδατικούς πόρους και ως επί το πλείστον η ένταση της πίεσης απόληψης στα επιφανειακά και στα υπόγεια ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος είναι αμελητέα στις περισσότερες περιπτώσεις.

Η κατανομή μέρους των αναγκών στα υπόγεια συστήματα αφορά πέραν των γεωτρήσεων και τις υδρομαστεύσεις πηγών, όπως επίσης και μικρές ορεινές υδρομαστεύσεις της βασικής απορροής.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις για τη ζήτηση νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου. Οι χρήσεις νερού διακρίνονται στην ύδρευση και τον τουρισμό, που αφορούν πόσιμο νερό, την άρδευση, την κτηνοτροφία και τη βιομηχανία. Η σημαντικότερη ζήτηση αντιστοιχεί στις αρδεύσεις και, κατά δεύτερο λόγο, το πόσιμο νερό. Οι ζητήσεις της βιομηχανίας και της κτηνοτροφίας είναι πολύ μικρότερες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις για τη ζήτηση νερού για τις κύριες χρήσεις (άρδευση και πόσιμο νερό) στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05).

Πίνακας 6.2-7 Ζήτηση Κύριων Χρήσεων Νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05).

Χρήση	**Ετήσια ζήτηση (hm^3)**
Ζήτηση για Άρδευση για το σύνολο των αρδεύσιμων εκτάσεων	688,00
Ζήτηση για Άρδευση για τις εκτάσεις που αρδεύτηκαν το 2013	376,00
Ζήτηση σε Πόσιμο νερό (ύδρευση και τουρισμός)	58,00

Επιπλέον των παραπάνω χρήσεων, εξαιρετικά σημαντική είναι η απαίτηση σε νερό για τη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος. Οι απαιτήσεις αφορούν τόσο τα επιφανειακά νερά για την προστασία ή και βελτίωση των οικοσυστημάτων των ποταμών και λιμνών όσο και τα υπόγεια με στόχο τη διατήρηση μιας καλής, από πλευράς ποσοτικής και ποιοτικής, κατάστασης.

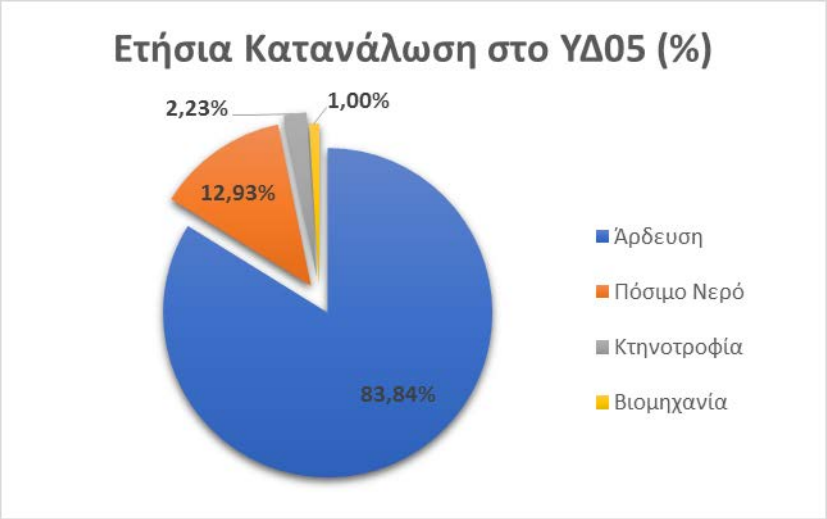

Σχήμα 6.2-20 Κατανομή ζήτησης νερού

Η εξέταση των ισοζυγίων του υδατικού διαμερίσματος της Ηπείρου οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, με λίγες επιμέρους εξαιρέσεις, δεν υφίστανται υπεραπολήψεις από τα επιφανειακά νερά.

Μία συγκεντρωτική εποπτική εικόνα αφενός του αριθμού και του μήκους των ποτάμιων ΥΣ και αφετέρου του αριθμού και της κάλυψης των λιμναίων ΥΣ ανά κατηγορία έντασης της πίεσης απόληψης δίνεται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 6.2-8 Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης ποτάμιων σωμάτων ανά κατηγορία έντασης πίεσης απόληψης στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05)

Ένταση Απόληψης	Αριθμός Ποτάμιων Σωμάτων (Σύνολο)	Αριθμός Ποτάμιων Σωμάτων (Ποταμοί-Ρέματα)	Κάλυψη (%)	Αριθμός Ποτάμιων Σωμάτων (Ταμιευτήρες)	Κάλυψη (%)
Χαμηλή	84	81	100,0	3	100,0
Μέτρια	0	0	0,0	0	0,0
Υψηλή	0	0	0,0	0	100,0

Από τον παραπάνω Πίνακα προκύπτει ότι η ένταση της απόληψης σε όλα τα ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) χαρακτηρίζεται ως «Χαμηλή».

Πίνακας 6.2-9 Εποπτική εικόνα του αριθμού και της κάλυψης λιμναίων σωμάτων ανά κατηγορία έντασης πίεσης απόληψης στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05).

Ένταση Απόληψης	Αριθμός Λιμναίων Σωμάτων	Κάλυψη (%)
Χαμηλή	0	0,0
Μέτρια	1	100,0
Υψηλή	0	0,0

Από τον παραπάνω Πίνακα φαίνεται ότι η ένταση της απόληψης σε όλα τα λιμναία σώματα του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05) χαρακτηρίζεται ως «Χαμηλή».

6.3 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

6.3.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ

Οι τύποι προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται στο μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV «Προστατευόμενες Περιοχές» της Οδηγίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες των προστατευόμενων περιοχών όπως περιγράφονται στο Παράρτημα IV και ο τίτλος των αντίστοιχων ενοτήτων της παρούσας μελέτης.

Α/Α	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας	Κεφάλαιο της παρούσας μελέτης
1.	Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού.
2.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.
3.	Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής. 5.1. Περιοχές προστασίας ακτών Κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ). 5.2. Περιοχές αναψυχής Εσωτερικών νερών.

Α/Α	Τύποι προστατευόμενων περιοχών όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα IV της Οδηγίας	Κεφάλαιο της παρούσας μελέτης
4.	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών. 6.1. Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ). 6.2. Ευπρόσβλητες περιοχές στη Νιτρορύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ).
5.	Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει την οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων. 7.1. Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΕ). 7.2. Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. 7.3. Περιοχές Ramsar.

6.3.1.1 Περιοχές που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Τα μοναδικά επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, και επομένως αποτελούν προστατευόμενη περιοχή πόσιμου νερού, είναι τα ανάντη τμήματα του ποταμού Λούρου. Από αυτά τα ποτάμια ΥΣ «Λούρος Π. 4» και «Λούρος Π. 5» δεν γίνονται απολήψεις για νερό ύδρευσης αλλά εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών λόγο της συσχέτισής τους με το αντίστοιχο υπόγειο Υ.Σ.. Ειδικότερα, στα τμήματα αυτά απαντούν οι πηγές Αγ. Γεωργίου οι οποίες παρέχουν νερό στην Άρτα, στην Πρέβεζα και στη Λευκάδα καθώς και οι πηγές Μουσιωτίστας-Τερόβου οι οποίες παρέχουν νερό στις τοπικές κοινότητες της περιοχής και περιλήφθηκαν στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών πόσιμου νερού κατόπιν σχετικών παρατηρήσεων της Διεύθυνσης Υδάτων Ηπείρου και του ΤΕΕ Ηπείρου.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα ΥΣ των επιφανειακών νερών (Πίνακας 6.3-1) και τα κύρια υδατικά συστήματα των υπόγειων νερών (Πίνακας 6.3-2) που χρησιμοποιούνται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Αυτά τα ΥΣ και υδατικά συστήματα, τα οποία αποτελούν τις προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του Σχήματος 6.3-1.

Πίνακας 6.3-1 Επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο ΥΔ Ηπείρου

Όνομα επιφανειακού Υδατικού συστήματος	Κωδικός επιφανειακού Υδατικού συστήματος
ΛΟΥΡΟΣ Π. 4	EL0546R000200081N
ΛΟΥΡΟΣ Π. 5	EL0546R000200082N

Πίνακας 6.3-2 Κύρια υπόγεια υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση στο ΥΔ Ηπείρου

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
Υδρολογική Λεκάνη Αώου		
Σύστημα Τύμφης	EL0500100	Ύδρευση Δήμων Ζαγορίου, Κόνιτσας
Σύστημα υδροφοριών Σμόλικα-Μαυροβουνίου	EL0500230	Ύδρευση Δήμου Κόνιτσας
Υδρολογική Λεκάνη Καλαμά		
Σύστημα Μουργκάνας	EL050A060	Ύδρευση Δήμων Φιλιατών, Πωγωνίου
Σύστημα Μέσου Ρου Καλαμά	EL0500080	Ύδρευση Δήμων Φιλιατών, Σουλίου
Σύστημα Κασιδιάρη	EL0500120	Ύδρευση Δήμων Πωγωνίου και Ζίτσας
Σύστημα Μιτσικελίου-Βελλά	EL0500180	Ύδρευση Δήμου Πωγωνίου, Ιωαννιτών, Ζαγορίου
Σύστημα Πωγώνιανης	EL0500190	Ύδρευση Δήμου Πωγωνίου
Σύστημα Κουρέντων	EL0500210	Ύδρευση Δήμου Ζίτσας
Υδρολογική Λεκάνη Λούρου		
Σύστημα Λούρου	EL0500150	Ύδρευση Δήμων Δωδώνης, Ιωαννιτών, Αρταίων, Ζηρού, Νικ.Σκουφά, Πρέβεζας, Λευκάδας. Οι πηγαίες εκφορτίσεις των πηγών Αγ. Γεωργίου αποτελούν την σημαντικότερη πηγή υδροδότησης της περιοχής με σημαντική μεταφορά νερού μέχρι και την Λευκάδα.
Υδρολογική Λεκάνη Αχέροντος		
-	-	-
Υδρολογική Λεκάνη Αράχθου		
-	-	-
Υδρολογική Λεκάνη Κέρκυρας - Παξών		

Όνομα υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Κωδικός υπόγειου Υδατικού Συστήματος	Παρατηρήσεις
-	-	-

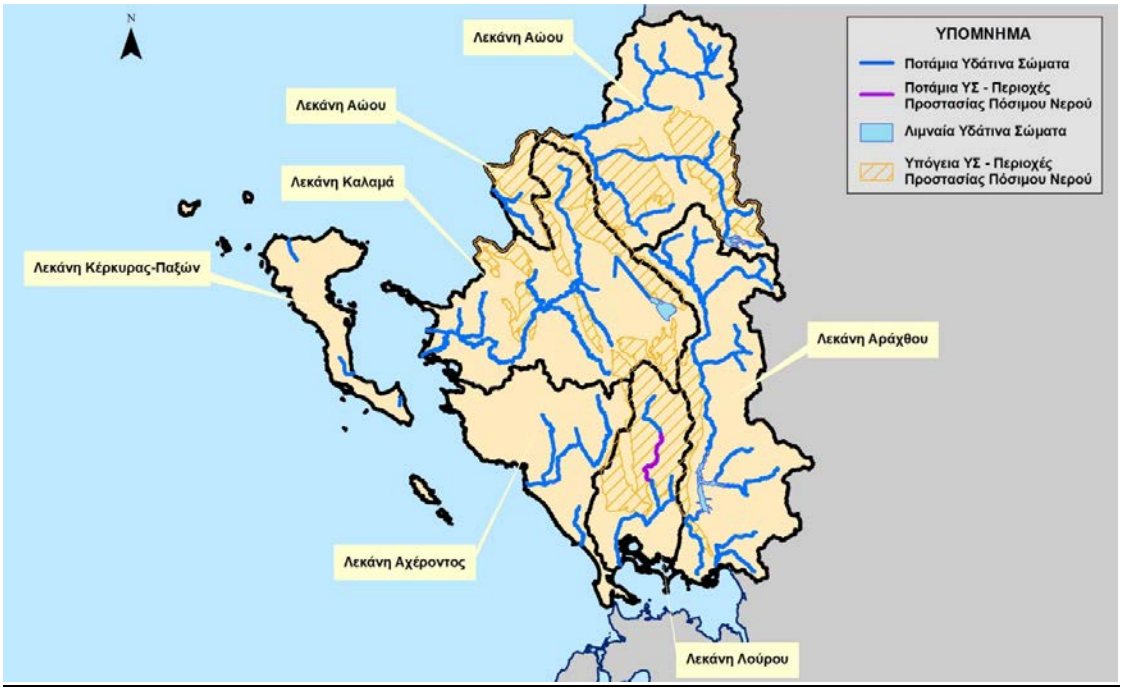

Σχήμα 6.3-1 Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

6.3.1.2 Προστατευομενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας

Συνεκτιμώντας το μέγεθος και το είδος των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων καταρτίστηκε ο κατάλογος των Προστατευόμενων Περιοχών Υδρόβιων Ειδών Οικονομικής Σημασίας στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή αυτών των περιοχών, καθώς και τα ΥΣ στα οποία εμπίπτουν. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφιά και στον χάρτη του Σχήματος 6.3-2.

Πίνακας 6.3-3 Προσδιορισθείσες προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και τα αντίστοιχα ΥΣ

Α/Α	Περιοχή υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας	Περιγραφή Περιοχής	Κωδικός αντίστοιχου Υδατικού συστήματος	Ονομασία αντίστοιχου Υδατικού συστήματος
1	Ποταμός Λούρος	Τμήμα του ποταμού Λούρου μήκους 32km περίπου, με αφετηρία τις πηγές του (Λεκάνη Απορροής Λούρου)	EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
			EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
2	Ποταμός Αώος	Τμήμα του ποταμού Αώου μήκους 22km περίπου, με πέρας τα σύνορα με την Αλβανία (Λεκάνη Απορροής Αώου)	EL0511R0A0201001N	ΑΩΟΣ Π. 1
3	Ποταμός Βοϊδομάτης	Τμήμα του ποταμού Βοϊδομάτη μήκους 7km περίπου, με πέρας τη συμβολή του με τον Αώο (Λεκάνη Απορροής Αώου)	EL0511R0A0204009N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 1
4	Εκβολές Αράχθου	Η λιμνοθάλασσα Ροδιά που σχηματίζεται στις εκβολές του Αράχθου (Λεκάνη Απορροής Αράχθου)	EL0514T0002N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ
5	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού	Η λιμνοθάλασσα Λογαρού που σχηματίζεται στις εκβολές του Λούρου (Λεκάνη Απορροής Λούρου)	EL0546T0003N	ΕΚΒΟΛΕΣ ΛΟΥΡΟΥ - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΛΟΓΑΡΟΥ
6	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	Το βόρειο τμήμα του Αμβρακικού κόλπου	EL0513C0007N	ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
7	Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας	Τα ανατολικά παράλια (ακτές Ηπείρου) της Κερκυραϊκής θάλασσας	EL0512C0A02N	ΝΟΤΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ
			EL0512C0A01N	ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ειδικότερα, και σύμφωνα με πληροφορίες που δόθηκαν από τη Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου κατά τη διαδικασία διαβούλευσης του παρόντος Παραδοτέου, στην περιοχής Βουλιάστας – Μουσιωτίτσας του ποταμού Λούρου, η οποία ανήκει στον κατάλογο προστατευόμενων

περιοχών υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (περιοχή «Ποταμός Λούρος»), εμφανίζεται υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων ιχθυοκαλλιέργειας και έχουν γίνει ανεξέλεγκτες ανθρώπινες παρεμβάσεις στις όχθες και στο ρου του ποταμού που οδηγούν στην εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων και με αποτέλεσμα την απειλή βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, των ιδιοκτησιών και των δραστηριοτήτων αναψυχής.

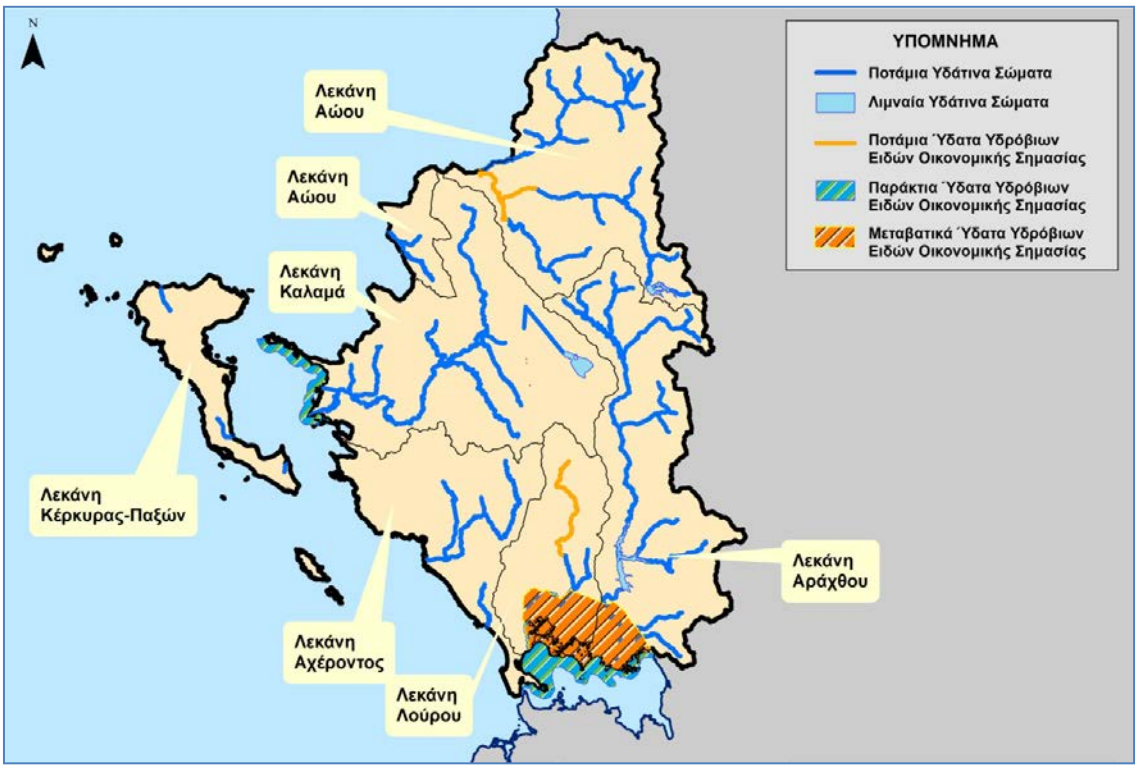

Σχήμα 6.3-2 Προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Οι προστατευόμενες περιοχές υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της «ποιότητος των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτιώσεως για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων» και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή».

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται από την σχετική Οδηγία είναι η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών που ανήκουν σε ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα και σε είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγία 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών και αναγνωρίζονται από τη σχετική Οδηγία είναι η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν τηρούνται τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Η οδηγία των υδάτων για οστρακοειδή καταργείται το 2013 και μετά την κατάργησή της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι στις περιοχές αυτές θα παρέχεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως με την σχετική Οδηγία 2006/113/ΕΚ. Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας (Παράρτημα Ι, μέρος Α) καθώς και για τους ειδικούς ρύπους (Παράρτημα Ι, μέρος Β) καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ.

6.3.1.3 Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ)

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σύμφωνα με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης», στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας».

Στόχος του Προγράμματος είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουομένων, η συμμόρφωση με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ και η σταδιακή αντικατάστασή της από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ μέχρι το 2014, η οποία έχει εκδοθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 8600/416/Ε103 «Ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ «σχετικά με την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2006 (ΦΕΚ356Β/26.2.2009)» και υιοθετεί νέους μικροβιολογικούς δείκτες.

Το «Πρόγραμμα» επαναλαμβάνεται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, από το Μάιο έως τον Οκτώβρη και τα αποτελέσματά του καθώς και η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουομένων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κ.λ.π.) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις. Στις συστηματικά παρακολουθούμενες ακτές γίνονται δειγματοληψίες και εργαστηριακές

αναλύσεις των υδάτων καθώς και μακροσκοπικός έλεγχος του νερού και της ακτής γενικότερα.

Η επιλογή των παρακολουθούμενων περιοχών και σημείων δειγματοληψίας έχει γίνει από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α., σε συνεργασία με τις Κεντρικές και Νομαρχιακές συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας.

Η παρακολουθούμενη ποιότητα των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με το «Πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας» των προηγούμενων ετών ήταν εξαιρετική, με το σύνολο πρακτικά των δειγμάτων που εξετάστηκαν να βρίσκονται σε συμμόρφωση τόσο με τα επιτακτικά, όσο και με τα ενδεικτικά όρια της Οδηγίας 76/160/ΕΟΚ.

Τα στοιχεία του Προγράμματος Παρακολούθησης Ακτών Κολύμβησης παρέχουν το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο για τη συμμετοχή κάθε χρόνο της χώρας με επιτυχία στο διεθνές Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης «Γαλάζιες Σημαίες» στο οποίο συμμετέχουν σήμερα περίπου 40 χώρες, αριθμός που διαρκώς αυξάνεται και αποτελεί το πιο γνωστό ανά τον κόσμο περιβαλλοντικό σήμα.

Το έτος 2015 βραβευτήκαν 395 ακτές και 9 μαρίνες με Γαλάζια Σημαία βάση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του 2014, γεγονός που μας κατατάσσει στην 3η θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά το έτος 2015 παρακολουθήθηκαν 1542 αντιπροσωπευτικά σημεία του Ελλαδικού χώρου και η αξιολόγηση διενεργήθηκε σύμφωνα με τις επιταγές της νέας Οδηγίας 2006/7/ΕΚ, η οποία βασίζεται στο σύνολο των ποιοτικών δεδομένων της τελευταίας 4ετίας συμπεριλαμβανομένης της τρέχουσας κολυμβητικής περιόδου. Από τα αποτελέσματα της παρακολούθησης του έτους 2015 και ειδικότερα μετά την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, διαπιστώθηκε ότι όλες οι παρακολουθούμενες ακτές που αξιολογήθηκαν ήταν κατάλληλες για κολύμβηση και μάλιστα το 99,4% των σημείων (1499 σημεία κολύμβησης) είναι εξαιρετικής ποιότητας, το 0,6% καλής ποιότητας (8 σημεία) ενώ κανένα σημείο παρακολούθησης δεν χαρακτηρίστηκε ώς επαρκούς και ως φτωχής ποιότητας. Σημειώνεται ότι στο Πρόγραμμα του 2015 εντάχθηκαν 34 νέα σημεία, που αποτελούν το 2,2% του συνόλου των παρακολουθούμενων ακτών, στα οποία η δεν έλαβε χώρα αξιολόγηση καθώς δεν είχε ληφθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δειγμάτων που ορίζει η Οδηγία 2006/7/ΕΚ. Από τα πρώτα αποτελέσματα των εν λόγω σημείων παρατηρείται ότι οι συγκεντρώσεις των μικροβιολογικών παραμέτρων διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα, τηρώντας τα αντίστοιχα όρια εξαιρετικής ποιότητας.

Όλα τα αποτελέσματα έχουν σταλεί και αναρτηθεί στο Ευρωπαϊκό δίκτυο περιβαλλοντικής πληροφόρησης και παρατήρησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της μετάβασης από την παλιά (76/160/ΕΟΚ) στη νέα Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υ.Π.Ε.Κ.Α. ολοκλήρωσε και έθεσε στη διάθεση του κοινού το προβλεπόμενο από την Οδηγία Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Στόχος του μητρώου των ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης είναι η περιγραφή

και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων. Το μητρώο ταυτοτήτων αποτελεί οδηγό για την επιλογή των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μόλυνσης στα νερά κολύμβησης και επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αντίστοιχων πόρων. Ταυτόχρονα, μέσω του μητρώου επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία με τους πολίτες σε σχέση με την ποιότητα των νερών και τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά περίπτωση.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ακτές κολύμβησης της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που ανήκουν στο Μητρώο Ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης (έτος αναφοράς 2015). Σε κάθε ακτή σημειώνεται στη σχετική στήλη του πίνακα ο κωδικός του παράκτιου Υ.Σ. στο οποίο ανήκει. Επίσης, στον πίνακα διακρίνονται και οι ακτές που εμπίπτουν στα όρια περιοχών του δικτύου Natura καθώς και οι κωδικοί των περιοχών αυτών.

Πίνακας 6.3-4 Ακτές κολύμβησης στην ΠΛΑΠ Ηπείρου

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση [m^2]	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου Υδατικού συστήματος	Όνομα Παράκτιου Υδατικού συστήματος	Περιοχή Natura*
					Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**			
1	GRBW059073001	Κορωνήσια	ΑΡΤΑΣ	399500,4	232291,8	4323154	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
2	GRBW059073003	Ράμμα Σαλαώρας	ΑΡΤΑΣ	70107,03	227862,1	4324793	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
3	GRBW059076068	Αλυκή – Κόπραινα	ΑΡΤΑΣ	69902,37	246746,1	4324527	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος	GR2110001 & GR2110004
4	GRBW059077004	Ζάβια	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	13598,28	176932,9	4367591	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2110001 & GR2110004
5	GRBW059077005	Καραβοστάσι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	411703,3	179635,3	4360585	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
6	GRBW059077006	Πλαταριά 2	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2862,334	178245,7	4374113	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
7	GRBW059077007	Αρίλλας	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	224258,3	179801,9	4362567	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
8	GRBW059077008	Πλαταριά – Οικισμός	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	229119,4	179178,6	4372813	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
9	GRBW059077009	Δρέπανο – Μακρυγιάλι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	736822	173443,4	4380377	EL0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	
10	GRBW059077010	Αγία Παρασκευή	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	40483,27	178845,3	4366047	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
11	GRBW059077011	Γαλλικός Μώλος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	18545,22	175766,9	4368837	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
12	GRBW059077012	Πλαταριά 3	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	6881,365	176411	4375738	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
13	GRBW059077013	Μπέλλα Βράκα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	15701,02	175674,7	4367615	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2140003
14	GRBW059077014	Μέγας Άμμος	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	12878,63	177499,1	4367363	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	GR2140

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
15	GRBW059079086	Σαγιάδα	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	30177,44	171689,4	4393209	EL0512C0A01N	Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	GR2140003
16	GRBW059079087	Κεραμίδι	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	8801,163	170000,2	4394482	EL0512C0A01N	Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας	GR2140001 & GR2140003
17	GRBW059089069	Λίχνος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	145601,7	192513,1	4353661	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
18	GRBW059089070	Αμμουδιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	241370,3	195846,8	4348911	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
19	GRBW059089071	Κρυονέρι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	12460,28	189913,7	4353890	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
20	GRBW059089072	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	45917,07	198009,3	4345049	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	GR2140003
21	GRBW059089073	Πάργα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	31620,4	189674,9	4354007	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	
22	GRBW059089074	Λούτσα - Μύλος – Φλέβα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	676856,6	200807,5	4342452	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	
23	GRBW059089075	Βάλτος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	110424,5	188663,6	4354252	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	
24	GRBW059089076	Σαρακίνικο	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	16887,66	184075,7	4354750	EL0513C0004N	Ακτές Ηπείρου στο Ιόνιο	
25	GRBW059090077	Κυανή Ακτή 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	36395,35	218226,3	4315642	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
26	GRBW059090078	Λυγιά	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1048118	203520,5	4337996	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
27	GRBW059090079	Παντοκράτωρ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	36033,48	216665,1	4315832	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
28	GRBW059090080	Βράχος	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	240896,8	201739,3	4341233	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας	
29	GRBW059090081	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 1	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1299487	215020,5	4324598	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
30	GRBW059090082	Αλωνάκι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	80898,07	215877,7	4316666	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
31	GRBW059090083	Καλαμίτσι	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	195441,9	215024,6	4318652	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
32	GRBW059090084	Λιθάρι Δέσπως	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	408126,2	204402,1	4336656	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
33	GRBW059090085	Μύτικας	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	41960,76	214085,2	4321659	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	GR2120001 & GR2120005
34	GRBW059090086	Κυανή Ακτή 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	31736,41	217883,3	4315499	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
35	GRBW059090087	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	392484,8	210811,3	4331608	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	
36	GRBW059090088	Μύτικας – Κανάλι – Καστροσυκιά 3	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	964447	213147,8	4328979	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως	GR2230003
37	GRBW059118016	Πίπιτος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	4568,5	150430,3	4412481	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
38	GRBW059118017	Χαλικούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	643543,3	145907,2	4374107	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
39	GRBW059118018	Γάρδενο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	345893,7	157785,3	4367439	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
40	GRBW059118019	Άγιος Γεώργιος Πάγων	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	664270,9	128979	4405045	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
41	GRBW059118020	Καλαμιώνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8690,739	150293,3	4412008	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
42	GRBW059118021	Αστρακερή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	117994,2	136445,2	4413587	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002
43	GRBW059118022	Ύψος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	127815,6	143181,9	4402363	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002 & GR2230007
44	GRBW059118023	Άγιος Γόρδιος – Κάτω Γαρούνα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	116532,1	143089,6	4385319	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230002 & GR2230007

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
45	GRBW059118024	Αυλάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	40449,34	152140,3	4410915	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
46	GRBW059118025	Αγία Αικατερίνη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	34154,95	145892,5	4395366	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
47	GRBW059118026	Σιδάρι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	180690,7	132140,7	4413491	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
48	GRBW059118027	Μπαρμπάτι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	91234,77	145656,1	4404081	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
49	GRBW059118028	Μπενίτσες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8740,879	148734,2	4385130	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
50	GRBW059118029	Περίθεια – Άγιος Σπυρίδωνας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	248126,1	145697,6	4415579	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
51	GRBW059118030	Κάβος 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	695596,2	165528,9	4366465	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
52	GRBW059118031	Χανούλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	625125,2	161153,1	4365237	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
53	GRBW059118032	Canal D' Amour	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11820,94	131637,7	4413719	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
54	GRBW059118033	Άγιος Ιωάννης Στρογγύλης	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	33364,14	149380,3	4380514	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
55	GRBW059118034	Απραός – Καλαμάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	229001,4	147586,4	4413335	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
56	GRBW059118035	Άγιος Ματθαίος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	70996	143633,1	4378112	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
57	GRBW059118036	Δαφνίλα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	12985,69	144022,5	4398841	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
								Κέρκυρας	
58	GRBW059118037	Παλαιόπολη	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11101,86	150226,5	4392056	EL0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
59	GRBW059118038	Αλυκές Ποταμού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	43696,79	146576,9	4395225	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
60	GRBW059118039	Παλαιοκαστρίτσα Ανατολικά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3706,591	131606	4399960	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
61	GRBW059118040	Κοντοκάλι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8449,997	144702,6	4396852	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
62	GRBW059118041	Ν.Α.Ο.Κ.	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	11148,87	150060,3	4393374	EL0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
63	GRBW059118042	Μαθράκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	157124,6	116295,5	4412348	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230001
64	GRBW059118043	Νησάκι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25574,72	150109	4405480	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230001
65	GRBW059118044	Γουβιά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	21096,57	143343,9	4397688	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
66	GRBW059118046	Έρμονες	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	72546,17	137205,1	4392775	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
67	GRBW059118047	Πετριτή	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25035,31	155851,3	4374737	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
68	GRBW059118048	Γλυφάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	126348,4	139789	4390549	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
69	GRBW059118049	Κοντογιαλός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	52116,66	140751,8	4389636	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
70	GRBW059118050	Κομμένο	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1960,093	144690,9	4398611	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
71	GRBW059118051	Ρόδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	118243,9	139155,1	4412924	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
72	GRBW059118052	Μαραθιάς	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	335042,9	154220,8	4369762	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230005
73	GRBW059118053	Ίσσος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2767626	149117,3	4372297	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
74	GRBW059118054	Άγιος Γεώργιος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	105510,1	152193,2	4371157	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
75	GRBW059118055	Ποντικονήσι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	17858,38	149006,8	4389721	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
76	GRBW059118056	Μεσογγή – Μοραΐτικα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	116096,6	149863,3	4378314	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
77	GRBW059118057	Δασιά 1	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	52013,65	143384,5	4400816	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
78	GRBW059118058	Αλυκές	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	353467,6	160066	4373108	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
79	GRBW059118059	Αλμυρός	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	997099,3	141935	4414081	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
80	GRBW059118060	Άγιος Στέφανος	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	206373	126494,3	4409733	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
81	GRBW059118061	Παλαιοκαστρίτσα Δυτικά	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	8238,688	131271,7	4399883	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
82	GRBW059118064	Λευκίμμη –	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	425896,5	163383,2	4371549	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές	GR2230

Α/Α	Ταυτότητα Ακτής	Όνομα Ακτής	Νομός	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Παράκτιου	Όνομα Παράκτιου Υδατικού	Περιοχή
		Μπούκα – Μελίκια						Κέρκυρας	
83	GRBW059118065	Αρίλλας	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	165649,5	126581,5	4408435	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230005
84	GRBW059118066	Μπάνια του Αλέκου	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6694,23	150110,8	4393932	EL0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	GR2230005
85	GRBW059118067	Κανόνι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6084,229	149437,2	4390035	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες	
86	GRBW059118068	Τραμουντάνα Βιδού	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	27176,46	149729	4395730	EL0534C0011H	Όρμος Γαρίτσας και Λιμένας Κερκύρας	
87	GRBW059118069	Ύψος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	51925,25	143508,7	4402981	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	GR2230008
88	GRBW059118070	Κάβος 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	262002	165868,9	4365451	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
89	GRBW059118071	Δασιά 2	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	44057,05	143172,4	4400265	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας	
90	GRBW059119001	Κακή Λαγκάδα	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	18667,82	169886,8	4346802	EL0534C0008N	Ακτές Παξών	
91	GRBW059119002	Κηπιάδι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	80921,84	169212,6	4347607	EL0534C0008N	Ακτές Παξών	
92	GRBW059119003	Βουτούμι	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	43636,31	173952,2	4340858	EL0534C0008N	Ακτές Παξών	

***Ονομασία Περιοχών του δικτύου Natura**

GR2110001 - ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΔΕΛΤΑ ΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΥ (ΠΕΤΡΑ, ΜΥΤΙΚΑΣ, ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ) (ΕΖΔ)
GR2110004 - ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ (ΖΕΠ)
GR2120001 - ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ (ΕΖΔ)
GR2120005 - ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ (ΖΕΠ)
GR2140001 - ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΕΖΔ)
GR2140003 - ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΠΑΡΓΑ ΕΩΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (ΠΡΕΒΕΖΑ), ΑΚΡ. ΚΕΛΑΔΙΟ - ΑΓ. ΘΩΜΑΣ (ΕΖΔ)
GR2230001 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ και ΖΕΠ)
GR2230002 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ)
GR2230003 - ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ και ΖΕΠ)

GR2230005 - ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ) (ΕΖΔ)
GR2230007 - ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ (ΖΕΠ)
GR2230008 - ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ (ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ ΚΑΙ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ) (ΖΕΠ)

6.3.1.4 Περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ εντοπίζονται περιοχές εσωτερικών υδάτων που αξιοποιούνται για αθλητικές και άλλες δραστηριότητες αναψυχής. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει εθνική η ευρωπαϊκή νομοθεσία οριοθέτησης των περιοχών αυτών, ο εντοπισμός και οριοθέτησή τους έγινε στα πλαίσια της παρούσας μελέτης.

Οι κύριες δραστηριότητες αναψυχής εσωτερικών υδάτων που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα είναι

1. Ράφτινγκ (rafting)
2. Θαλάσσιο σκι σε λίμνη
3. Κανό
4. Καγιάκ (ποταμού και λίμνης)
5. Ψάρεμα σε λίμνη ή ποτάμι
6. Πεζοπορία σε ποτάμι (river trekking)
7. Διάσχιση φαραγγιών (Canyoning)

Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν από μεμονωμένα άτομα ή οργανωμένες ομάδες ανθρώπων σε πλήθος διαφορετικών περιοχών χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη ειδικών σταθερών υποδομών παρά μόνο κινητός εξοπλισμός.

Στα πλαίσια κατάρτισης του μητρώου προστατευόμενων περιοχών στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ, ως προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων θεωρούνται οι περιοχές που διαθέτουν μοναδικά ή σπάνια χαρακτηριστικά που τις καθιστούν κατάλληλες για δραστηριότητες αναψυχής, συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών δραστηριοποιούμενων στις ανωτέρω δραστηριότητες ή/και διαθέτουν σταθερές υποδομές απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών.

Στην ΠΛΑΠ Ηπείρου, σημαντικότερες από τις ανωτέρω δραστηριότητες θεωρούνται το ράφτινγκ και το καγιάκ στα ποτάμια της περιοχής, το canyoning (διάσχιση φαραγγιών) και οι λιμναίες ναυταθλητικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες αναψυχής που πραγματοποιούνται στα εσωτερικά νερά της υπό μελέτη ΠΛΑΠ είναι:

i. Το ράφτινγκ (rafting): πρόκειται για την κατάβαση ποταμού με φουσκωτή βάρκα που κινείται με κουπιά. Το ρεύμα του ποταμού είναι αυτό που καθορίζει τη πορεία ενώ τα κουπιά χρησιμοποιούνται για την αποφυγή εμποδίων. Στις εύκολες διαδρομές δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις και εκπαίδευση, πέρα από της οδηγίες που θα δώσει ο συνοδός της εκδρομής. Η βάρκα φιλοξενεί συνήθως από 2 μέχρι 8 άτομα και τον οδηγό.

ii. Το χοτ ντογκ (Hot dog): είναι το ράφτινγκ με ένα άλλο είδος βάρκας, τα μονοθέσια ή διθέσια φουσκωτά σκάφη Colorado, τα οποία είναι πιο στενά και πιο ευέλικτα. Η τεχνική αυτή είναι πιο επιθετική και πιο γρήγορη.

iii. Το καγιάκ (kayak): είναι ευέλικτο μονοθέσιο σκάφος που προσφέρει αλλιώτικη εμπειρία από το rafting. Η παρακολούθηση μαθημάτων είναι απαραίτητη για την σωστή και ασφαλή εκμάθηση, από προπονητή kayak ποταμού, του χειρισμού και της κατάβασης των αφρισμένων ποταμών.

iv. Η διάσχιση φαραγγιών (Canyoning):είναι η διάσχιση φαραγγιών ακολουθώντας την πορεία των υδάτων και προσπερνώντας κάθε εμπόδιο με τεχνικά μέσα. Δηλαδή η κατάβαση ενός φαραγγιού περνώντας μέσα από το νερό, κάνοντας βουτιές σε βαθιά νερά, κάνοντας τσουλήθρες που έχουν σχηματιστεί πάνω στους βράχους από τη διάβρωση των νερών και κατάβαση με σκοινιά όταν έχει καταρράκτες. Το canyoning περιέχει ορειβασία, αναρρίχηση σπηλαιολογία και κολύμβηση.

v. Η πεζοπορία σε ποτάμι (river trekking): είναι μία δραστηριότητα υπαίθρου κατά τη διάρκεια της οποίας διασχίζουμε με τα πόδια μικρά ποτάμια και ρέματα χωρίς να χρησιμοποιούμε πλωτά μέσα. Από την περιγραφή αυτή είναι σαφές ότι το river trekking δεν έχει καμία σχέση με το canyoning, όπου οι συμμετέχοντες κατεβαίνουν καταρράκτες, συνήθως αρκετά ψηλούς, με τη βοήθεια τεχνικών μέσων (σχοινιά, μποντριέ κ.λ.π).

vi. Κωπηλασία και θαλάσσιο σκι στη λίμνη Ιωαννίνων: η λίμνη Παμβώτιδα των Ιωαννίνων έχει αναδειχθεί σε διεθνές προπονητικό και αγωνιστικό κέντρο για κωπηλασία και θαλάσσιο σκι. Στη λίμνη φιλοξενούνται και άλλες δραστηριότητες όπως ναυτομοντελισμός, ερασιτεχνική κωπηλασίας με κανό και καγιάκ λίμνης, ψάρεμα κ.α.

vii. Κανόε – καγιάκ σε λίμνες

Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στην ΠΛΑΠ Ηπείρου θεωρούνται οι ακόλουθες περιοχές:

<u>Λίμνες</u>

- Λίμνη Ιωαννίνων (Παμβώτιδα), όπου πραγματοποιούνται αθλητικές δραστηριότητες κωπηλασίας και θαλάσσιου σκι και άλλες δραστηριότητες αναψυχής.
- Λίμνη Πηγών Αώου, στην οποία πραγματοποιούνται διαδρομές κανόε-καγιάκ και υπάρχουν αιτήσεις για δημιουργία επιχειρήσεων αναψυχής.

<u>Ποτάμια (για ράφτινγκ, κανόε-καγιάκ ποταμού, πεζοπορία - river trekking)</u>

- Ποταμός Βοϊδομάτης (Λεκάνη Απορροής Αώου):

  viii. Από τη γέφυρα Αρίστης μέχρι τη γέφυρα Κλειδονιάς

- Ποταμός Άραχθος (Λεκάνη Απορροής Αράχθου):

ix. Από γέφυρα Δρίσκου – Κράψης έως γέφυρα Τσιμόβου

x. Από τη γέφυρα Τσιμόβου μέχρι τη γέφυρα Πολιτσάς – Αλμυροχωρίου

xi. Από τη γέφυρα Πολιτσάς – Αλμυροχωρίου μέχρι τη γέφυρα Πλάκας

xii. Από τη γέφυρα Πλάκας μέχρι το όριο του ταμιευτήρα Πουρναρίου (γέφυρα Τζαρή)

– Ποταμός Καλαρίτικος (Λεκάνη Απορροής Αράχθου):

xiii. Από τη γέφυρα του Γκόγκου μέχρι τη γέφυρα Πλάκας

– Ποταμός Καλαμάς (Λεκάνη Απορροής Καλαμά):

xiv. Από γέφυρα Γυτάνης έως Δέλτα

xv. Στενά Καλαμά

xvi. Περιοχή Θεογέφυρου

– Ποταμός Αχέροντας (Λεκάνη Απορροής Αχέροντα):

xvii. Όλο το μήκος του ποταμού.

– Ποταμός Λούρος (Λεκάνη Απορροής Λούρου):

xviii. Η περιοχή πηγές Λούρου – Πλατανάκια (περιπατητικός τουρισμός).

Επίσης, διαδρομές κανόε-καγιάκ πραγματοποιούνται και στις λίμνες Πουρναρίου-Τζουμέρκα, Ζηρού (κοντά στη Φιλιππιάδα, βορείως του Αμβρακικού κόλπου) και Ζαραβίνα (στα βορειοδυτικά του νομού Ιωαννίνων).

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα ΥΣ που εμπίπτουν στις προαναφερθείσες προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του Σχήματος 6.3-3.

Πίνακας 6.3-5 Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και αντίστοιχα ΥΣ

Α/Α	Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Νερών	Έκταση – μήκος	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Υδατικού συστήματος	Ονομασία Υδατικού συστήματος
			Χ (ΕΓΣΑ87)	Υ (ΕΓΣΑ87)		
1	Λίμνη Ιωαννίνων (Παμβώτιδα)	19,24 km^2	232361,53	4394539,76	EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ
2	Λίμνη Πηγών Αώου	8,21 km^2	254070,23	4412410,99	EL0511L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ
3	Ποταμός Βοϊδομάτης	8078 m	216642,72	4427086,14	EL0511R0A0204010N	ΒΟΪΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2
4	Ποταμός Άραχθος	46695 m	242542,89	4374241,48	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
					EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3

Α/Α	Περιοχή	Έκταση –	Κεντροβαρικό σημείο		Κωδικός Υδατικού	Ονομασία Υδατικού
					EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
					EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
					EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7
					EL0514R000200065N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8
5	Ποταμός Καλαρίτικος	5064 m	244329,15	4380541,89	EL0514R000206057N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1
6	Ποταμός Καλαμάς - Από γέφυρα Γυτάνης έως Δέλτα	5699 m	172427,84	4388834,83	EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1
					EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2
7	Ποταμός Καλαμάς - Στενά Καλαμά	8303 m	197331,60	4391323,83	EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6
8	Ποταμός Καλαμάς - Περιοχή Θεογέφυρου	4318 m	209890,93	4408726,77	EL0512R000200040N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 8
9	Ποταμός Αχέροντας	66432 m	207747,26	4358305,49	EL0513R000201043N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1
					EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
					EL0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3
					EL0513R000200047N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 4
10	Ποταμός Λούρος	30897 m	231760,15	4361168,04	EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
					EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5

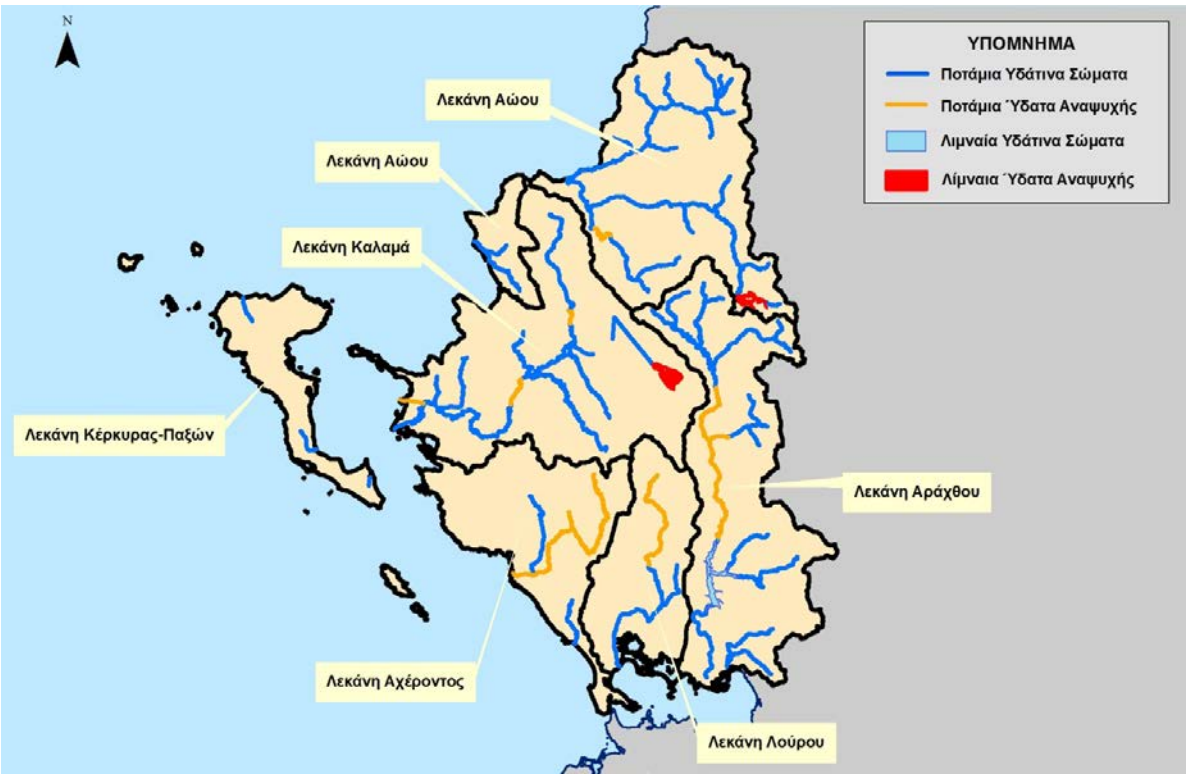

Σχήμα 6.3-3 Προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών νερών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

6.3.1.5 Ευαίσθητες περιοχές σε αστικά λύματα (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ)

Η Διαχείριση των αστικών λυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζεται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 98/15/ΕΕ.

Κύριος στόχος της οδηγίας, η οποία θεσμοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1991, είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξέργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των παραπροϊόντων τους (ιλύς), καθώς και η απόρριψη υγρών αποβλήτων στο δίκτυο αποχέτευσης από ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ στην εθνική νομοθεσία έγινε με την ΚΥΑ 5673/400/1997 (Φ.Ε.Κ. 192Β/14-3-1997) με τίτλο ''Μέτρα και Όροι για την επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων'' και το 1999 συντάχθηκε ο πρώτος κατάλογος ευαίσθητων περιοχών με την ΚΥΑ 19661/1982/1999 (Φ.Ε.Κ. 1811Β/29-9-1999). Ο κατάλογος των ευαίσθητων περιοχών συμπληρώθηκε με την Κ.Υ.Α 48392/939/2002 (Φ.Ε.Κ. 405Β/3-4-2002) με την προσθήκη δυο ακόμα περιοχών στο Σαρωνικό και Θερμαϊκό κόλπο.

Κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ στην εθνική νομοθεσία (με την ΚΥΑ 5673/400/1997) κρίθηκε ότι δεν είναι περιβαλλοντικά σκόπιμος ο χαρακτηρισμός λιγότερο ευαίσθητων περιοχών και κατά συνέπεια για εξυπηρετούμενο πληθυσμό Μ.Ι.Π.>10.000, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για δύο κατηγορίες περιοχών, τις κανονικές και τις ευαίσθητες περιοχές και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας. Για εξυπηρετούμενο πληθυσμό <10.000 Μ.Ι.Π. δεν υφίσταται διάκριση σε κανονικές και ευαίσθητες περιοχές όσον αφορά τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας αλλά σε κατηγορίες υδάτινου αποδέκτη: α) γλυκά νερά και εκβολές ποταμών και β) παράκτια νερά.

Σύμφωνα με τον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών της ΚΥΑ 19661/1982/1999 (όπως ισχύει), οι θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ είναι οι ακόλουθοι:

- ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
- ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)
- ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ
- ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προτάθηκε η συμπλήρωση του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών με την Τάφρο Λαψίστα και την Λίμνη Παμβώτιδα.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ΥΣ που εμπίπτουν στις παραπάνω περιοχές. Οι θεσμοθετημένοι ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα παρουσιάζονται γραφικά και στον χάρτη του Σχήματος 6.3-4.

Πίνακας 6.3-6 Πίνακας ευαίσθητων αποδεκτών σε ότι αφορά τα αστικά λύματα στο ΥΔ Ηπείρου και αντίστοιχα ΥΣ.

Ευαίσθητη Περιοχή	Έκταση – Μήκος	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά ΥΣ	
		Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**	**Κωδικός**	**Ονομασία**
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	414,42 km^2	234273,66	4321489,71	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος
ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ (Παραπόταμος Ποταμού Αράχθου)	33669 m	254115,16	4403518,35	EL0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
				EL0514R000208066H	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 1
ΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ	114443 m	243671,27	4369515,09	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
				EL0514R000210071N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
				EL0514R000210069N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
				EL0514R000200065N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 8

Ευαίσθητη Περιοχή	Έκταση	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά ΥΣ	
				EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
				EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
				EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
				EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7
				EL0514R000203068N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 9
				EL0514R000201050N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
				EL0514R000200051N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΡΟΣ	71283 m	229587,00	4347296,09	EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
				EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
				EL0546R000200080N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
				EL0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
				EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ*	19257 m	222735,16	4404828,92	EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ
ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ*	19,24 km^2	232361,53	4394539,76	EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

** Η Τάφρος Λαψίστα και η Λίμνη Παμβώτιδα προτάθηκαν από το εγκεκριμένο σχεδίο διαχείρισης (1ος κύκλος) ως ευαίσθητοι αποδέκτες σε ότι αφορά τα αστικά λύματα.*

6.3.1.6 Ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορρύπανση (Οδηγία 91/676/ΕΟΚ)

Ως νιτρορρύπανση θεωρείται η άμεση ή έμμεση απόρριψη στο υδάτινο περιβάλλον αζωτούχων ενώσεων, με σημαντικότερες επιπτώσεις την πρόκληση βλαβών στην ανθρώπινη υγεία και την υποβάθμιση των υδατικών οικοσυστημάτων.

Στις 12 Δεκεμβρίου 1991 εκδόθηκε η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης» και το 1997 εναρμονίστηκε η Εθνική Νομοθεσία με την ΚΥΑ 161690/1335/1997 (ΦΕΚ Β' 519/25-6-1997).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης» θεσπίστηκε με την αρ. 1420/82031/2015 Υπουργική Απόφαση ο «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την προστασία των νερών από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης» (ΦΕΚ Β 1709/Β/17-8-2015), ο οποίος τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 2001/118518/2005 (ΦΕΚ 2359/Β/4-11-2015).

Ο σκοπός του Κώδικα σε ότι αφορά τα λιπάσματα και ειδικότερα τα αζωτούχα, είναι να βοηθήσει τους γεωργούς να εφαρμόσουν πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον. Ιδιαίτερα ο κώδικας στοχεύει:

- στην αποτροπή της ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών από τη συσσώρευση νιτρικών λόγω βαθιάς διήθησης ή επιφανειακής απορροής.
- στην παροχή οδηγιών για τη σωστή διαχείριση των νερών (συστήματα άρδευσης, τρόποι εφαρμογής, εξοικονόμηση νερού, κ.λ.π)
- στον χειρισμό - διάθεση των κτηνοτροφικών αποβλήτων με στόχο πάντα την προστασία του περιβάλλοντος και της Δημόσιας υγείας.

Με την αξιοποίηση στοιχείων ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων νερών και σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, καθορίστηκαν με την ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/05-08-1999) ως ευπρόσβλητες από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης ζώνες οι περιοχές του Θεσσαλικού Πεδίου, του Κωπαϊδικού Πεδίου, του Αργολικού Πεδίου και της Λεκάνης του Πηνειού Ηλείας.

Το Σεπτέμβριο του 2001 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 20419/2522/18-9-2001 (ΦΕΚ 1212Β/14-9-2001) συμπεριλαμβάνοντας και τις περιοχές της Λεκάνης του Στρυμόνα του Κάμπου Θεσσαλονίκης Πέλλας Ημαθίας και της Πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας

Για τις επτά πρώτες ευπρόσβλητες ζώνες εκπονήθηκαν τα προβλεπόμενα από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας, Προγράμματα Δράσης τα οποία και δημοσιεύθηκαν σε ΦΕΚ, από τις οποίες η περιοχή «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας» ΚΥΑ Η.Π. 50981/2308 (ΦΕΚ 1895 Β 29-12-2006) εμπίπτει στο ΥΔ Ηπείρου (EL05).

Τον Ιούνιο του 2008, με την ΚΥΑ 24838/1400/Ε103 (ΦΕΚ 1132Β/6-6-2008) προσδιορίστηκαν σε επίπεδο Δημοτικών Διαμερισμάτων, τα όρια των τεσσάρων ευπρόσβλητων ζωνών που θεσμοθετήθηκαν το 2001.

Το Νοέμβριο του 2010 έγινε επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 106253/08.11.10 (ΦΕΚ 1843 Β), συμπεριλαμβάνοντας και τη λεκάνη απορροής του ποταμού Ασωπού Βοιωτίας.

Οι ελληνικές αρχές λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέες ευπρόσβλητες ζώνες, την επεξεργασία των αποτελεσμάτων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων καθώς και τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των λεκανών απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, προσδιόρισαν με την ΚΥΑ 190126/17.04.2013 νέες ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση ζώνες, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΦΕΚ 983 Β/23.04.2013).

Τέλος, τον Δεκέμβριο του 2014, έγινε εκ νέου επικαιροποίηση και συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων ζωνών, με την ΚΥΑ 147070/02.12.14 (ΦΕΚ 3224 Β).

Όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο εκπόνησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας εξετάστηκε η σκοπιμότητα ένταξης νέων περιοχών στις ευπρόσβλητες από νιτρορρύπανση ζώνες.

Συγκεκριμένα, προτάθηκε να προστεθεί στις ευπρόσβλητες ζώνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου ολόκληρο το νησί της Κέρκυρας που περιλαμβάνει και τα τρία υπόγεια υδατικά συστήματα που έχουν οριοθετηθεί στο νησί, όπου μέχρι σήμερα παραμένει εκτός προστασίας.

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ, εμπίπτει το μεγαλύτερο τμήμα της θεσμοθετημένης περιοχής «Πεδιάδα Άρτας Πρέβεζας», η οποία παρουσιάζεται στον χάρτη του σχήματος 6.2-1 που ακολουθεί.

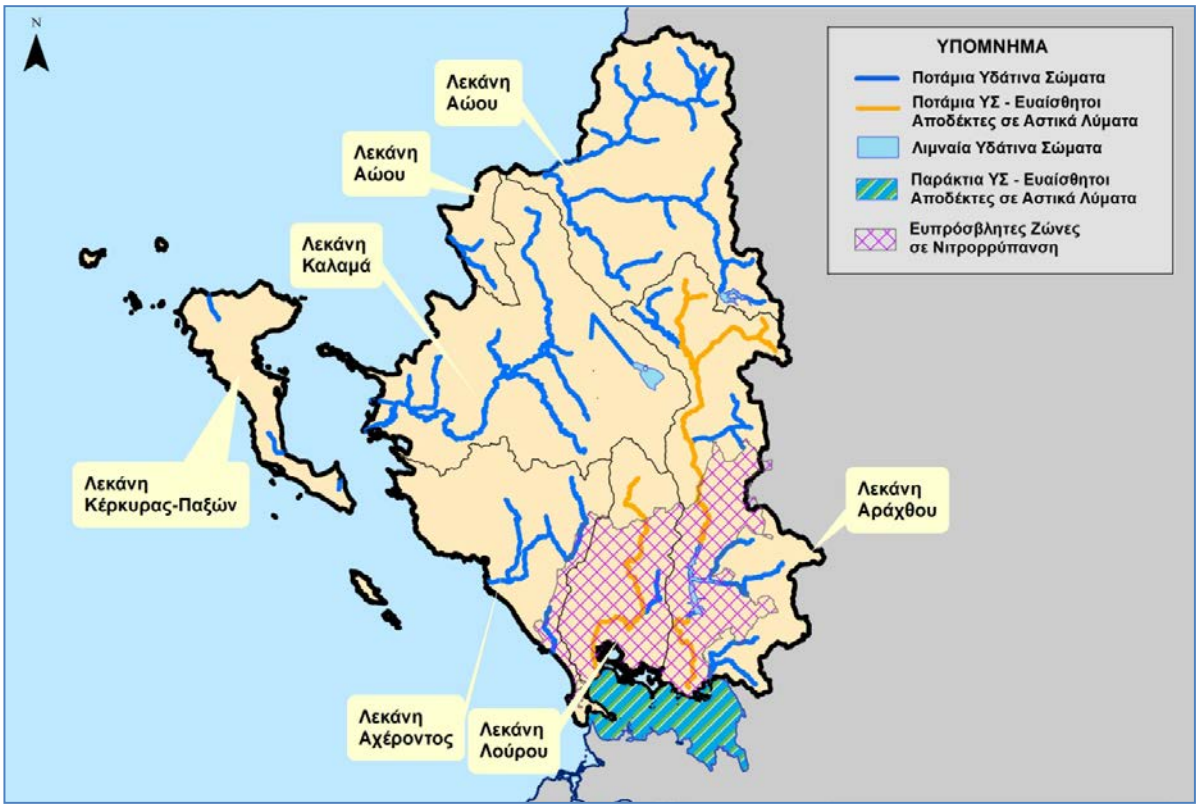

Σχήμα 6.3-4 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών και περιοχές Ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Περιοχή Άρτας - Πρέβεζας

Η περιοχή Άρτας – Πρέβεζας χαρακτηρίζεται ως ευπρόσβλητη ζώνη από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1575), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 (παραγ. β-5) της υπ' αριθμ. 20419/2522/2001 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1212) και το πρόγραμμα δράσης (ΚΥΑ 50981/2308/2006, ΦΕΚ Β' 1895). Η συνολική έκταση της περιοχής ανέρχεται σε 1662,99 km2 και το κεντροβαρικό της σημείο είναι το (Χ:233974,88 - Υ:4349883,39) στο σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ87.

Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής, έκτασης 1649,84 km2, ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται στις λεκάνες Αχέροντος (EL13), Λούρου (EL46) και Αράχθου (EL14), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (13,16 km2) ανήκει στη λεκάνη Αχελώου (EL15) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Τα ΥΣ της υπό μελέτη ΠΛΑΠ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής Άρτας – Πρέβεζας, παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-7.

Πίνακας 6.3-7 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή Άρτας – Πρέβεζας

Κωδικοποίηση	Όνομα
Ποτάμια ΥΣ	
EL0513R000200047N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 4
EL0513R000101042N	ΑΡΕΘΟΥΑ Ρ.
EL0546R000200081N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 4
EL0514R000201050N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 1
EL0514R000100048N	ΔΙΠΟΤΑΜΟΝ Ρ.
EL0514R000204053N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π.
EL0514R000202052N	ΡΕΤΣΑΝΟΡΡΕΜΑ
EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
EL0514R000102049N	ΜΑΝΤΑΝΗ Ρ.
EL0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ
EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
EL0514R000200051N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 2
EL0546R000200080N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 3
EL0546R000200078N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 2
EL0546R000202079N	ΛΟΥΡΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ
EL0514R000200054N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 3
EL0546R000200082N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 5
EL0514R000200055N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 4
Λιμναία ΥΣ	
EL0514L000000003H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ
EL0514L000000002H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ ΙΙ
Μεταβατικά ΥΣ	
EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού

Η Περιφέρεια Ηπείρου είναι ένα από τα πλουσιότερα υδατικά διαμερίσματα της Ελλάδος. Παρόλα αυτά, ειδικά στις περιφερειακές ενότητες Άρτας και Πρέβεζας, η μεγάλη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων στη φυτική παραγωγή, σε συνδυασμό με την κατά τόπους διάθεση των αποβλήτων από κτηνοτροφικές μονάδες έχουν επηρεάσει την ποιότητα των υπόγειων υδροφορέων σε μεγάλο βαθμό.

Για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης της περιοχής, η ΚΥΑ 50981/2308/2006 (ΦΕΚ Β' 1895) με τίτλο «Πρόγραμμα Δράσης για την περιοχή της πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας», θεσμοθετεί σειρά μέτρων που αποσκοπούν στον περιορισμό της ποσότητας αζωτούχου λίπανσης που επιτρέπεται να διασπείρεται στο έδαφος, στον προσδιορισμό του τρόπου και χρόνου εφαρμογής των απαραίτητων λιπαντικών μονάδων κατά καλλιέργεια, στην προσαρμογή καλλιεργητικών πρακτικών με στόχο τη μείωση της νιτρορρύπανσης, στο χειρισμό γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, στη θέσπιση υποχρεώσεων των παραγωγών και στη δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης ελέγχου και κυρώσεων.

Αναλυτικότερα, τα μέτρα που ορίζει η ΚΥΑ 50981/2308/2006 (ΦΕΚ Β' 1895) είναι τα ακόλουθα:

- Ορίζονται οι μέγιστες επιτρεπόμενες ποσότητες αζωτούχου λίπανσης και ύδρευσης με αρδευτικό νερό ανάλογα με τις εδαφοκλιματικές συνθήκες, την εδαφική κλάση, την κλίση εδάφους, τη μέθοδο άρδευσης, τα είδη των καλλιεργειών, κλπ. Στην ΚΥΑ επισυνάπτεται Παράρτημα με αναλυτικούς πίνακες που λαμβάνουν υπόψη τους τα παραπάνω στοιχεία για την προσέγγιση του επιτρεπόμενου ορίου.
- Δίνονται οδηγίες γύρω από τις καλλιεργητικές τεχνικές όπως είναι η σωστή καλλιέργεια εδαφών με μεγάλες κλίσεις, με κίνδυνο διάβρωσης, κ. α., όπως είναι η δημιουργία ακαλλιέργητων λωρίδων με αυτοφυή βλάστηση, η καλλιέργεια ψυχανθών, η διαχείριση των γεωργικών υπολειμμάτων, κλπ.
- Δίνονται σαφείς οδηγίες για την επεξεργασία και τη διάθεση στερεών και υγρών αποβλήτων από κτηνοτροφικές μονάδες έτσι ώστε να αποφευχθεί η νιτρορρύπανση από τέτοιες πηγές.
- Οι παραγωγοί υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες αυτούς και να τηρούν ημερολόγιο καταγραφής λίπανσης μαζί με τα παραστατικά αγοράς των λιπασμάτων καθώς και να διευκολύνουν τη διενέργεια ελέγχων. Επιπλέον, οφείλουν να εφαρμόζουν την αρ. 85167/820/20-3-2000 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Έγκριση Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής» (Β' 477/6-4-2000), όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.
- Για την παρακολούθηση του προγράμματος δράσης ορίζεται υπεύθυνο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και συστήνεται και αρμόδια επιτροπή με την ονομασία «Επιτροπή Διαχείρισης της Νιτρορρύπανσης στην περιοχή της πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας» από αρμόδιους φορείς. Επίσης θεωρείται αναγκαία η ενημέρωση-εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού της περιοχής σχετικά με το πρόγραμμα

καθώς και η εγκατάσταση και λειτουργία σταθερού δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων.

- Καθορίζονται οι προδιαγραφές των ελέγχων που πρέπει να διεξάγονται στα πλαίσια του προγράμματος από τους υπαλλήλους της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης/Γεωργίας και της αρμόδιας Δ/ νσης Εγγείων Βελτιώσεων, της οικείας Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης.
- Τέλος, ορίζονται οι επίσημες κυρώσεις που προβλέπει το πρόγραμμα σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστώνονται παραβάσεις.

6.3.1.7 Περιοχές Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ -2009/47/ΕΕ)

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινοτικής πολιτικής για την διατήρηση της βιοποικιλότητας. Δομείται πάνω σε δύο κεντρικούς πυλώνες: Το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και ένα σύστημα προστασίας των κοινοτικού ενδιαφέροντος ειδών πανίδας και χλωρίδας.

Η Οδηγία προβλέπει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών που καλείται Natura 2000. Σε αυτό συμμετέχουν δύο τύποι περιοχών:

- Περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC), επειδή περιλαμβάνουν σημαντικούς τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, ή/και φιλοξενούν σημαντικά είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- Περιοχές που ταξινομούνται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Areas – SPA) οι οποίες φιλοξενούν είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (η οποία κωδικοποίησε και αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ), ή/και άλλα σημαντικά μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ και αφορά «στη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο Ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών». Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ προβλέπει τη λήψη διαφόρων μέτρων για την προστασία – διατήρηση και την ορθολογική διαχείριση των άγριων πτηνών που απαντούν στην Ευρωπαϊκή, με την κατάταξή τους σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες: είδη σπάνια, απειλούμενα με εξαφάνιση ή ιδιαίτερα ευαίσθητα στις ανθρώπινες επεμβάσεις, είδη που μπορούν να ανεχθούν κάποιο βαθμό ελεγχόμενης εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένου και του κυνηγιού και είδη που έχουν διαφορετικές δυνατότητες και ικανότητες επιβίωσης στα διάφορα κράτη της ς και χρειάζεται περαιτέρω έρευνα για το είδος της οποιασδήποτε εκμετάλλευσης ή διαχείρισής τους.

Με βάση τις πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η ένταξη των ΕΖΔ στο δίκτυο Natura 2000 γίνεται σε 3 στάδια:

- Κάθε κράτος μέλος προτείνει έναν κατάλογο τόπων, όπου υποδεικνύεται ποιοί τύποι φυσικών οικοτόπων από τους αναφερόμενους στο Παράρτημα Ι και ποιά τοπικά είδη από τα απαριθμούμενα στο Παράρτημα ΙΙ, απαντώνται σε καθένα. Τα κριτήρια που ακολουθούνται σε αυτή τη διαδικασία ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας. Οι τόποι που προτείνονται από τα κράτη - μέλη ορίζονται ως «Προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ ή Sites of Community Importance - pSCI).
- Μετά από αξιολόγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ ο κατάλογος των προτεινόμενων προς ένταξη περιοχών οριστικοποιείται και οι περιοχές ορίζονται ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ ή SCI). Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 4 της Οδηγίας από το στάδιο αυτό και μετά ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 6 (βλ. ενότητα 7.3.5.4).
- Μετά την αποδοχή του εθνικού καταλόγου των ΤΚΣ, τα κράτη - μέλη εντός περιόδου 6 ετών κηρύττουν τις περιοχές αυτές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης» (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) ολοκληρώνοντας την ένταξη των περιοχών αυτών στο Δίκτυο Natura 2000. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα μέτρα διατήρησης και αποκατάστασης των οικοτόπων και των ειδών κάθε περιοχής σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης.

Οι περιοχές ΖΕΠ μετά τον καθορισμό τους από τα κράτη - μέλη εντάσσονται αυτόματα στο δίκτυο Natura 2000 χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραπάνω σταδίων.

Το δίκτυο Natura 2000 πανευρωπαϊκά περιλαμβάνει 20.488 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ και 3.421 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΖΕΠ, καθώς και 1.779 με διπλό χαρακτηρισμό (ΕΖΔ και ΖΕΠ). Τα δύο αυτά είδη περιοχών που αποτελούν το δίκτυο, εμφανίζουν εκτενείς επικαλύψεις. Αφαιρώντας τις επικαλύψεις, η συνολική ενταγμένη στο δίκτυο περιοχή περιλαμβάνει μία έκταση μεγαλύτερη από 960.000 Km^2, αποτελώντας το 22% περίπου της χερσαίας έκτασης των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU27). Σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, η Οδηγία παρέχει προστασία σε περισσότερα από 1.000 είδη χλωρίδας και πανίδας και σε πάνω από 200 σημαντικούς για την Ευρώπη τύπους οικοτόπων.

Στην Ελλάδα, η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ εντάχθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/11-12-98 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98), η οποία συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ Η.Π.14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08). Αντίστοιχα, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010).

Με βάση τα έως σήμερα δεδομένα, ο εθνικός κατάλογος περιοχών του δικτύου Natura 2000 περιλαμβάνει 217 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΕΖΔ, 178 περιοχές χαρακτηρισμένες ως ΖΕΠ και 24 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό (ΖΕΠ και ΕΖΔ). Η συνολική έκταση των ΕΖΔ ανέρχεται σε 28.075 km^2 (περιοχές ΕΖΔ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό) που καλύπτουν 16,3% της Ελληνικής χέρσου και 5,7% των χωρικών υδάτων. Η συνολική έκταση των ΖΕΠ ανέρχεται σε 29.525 km^2 (περιοχές ΖΕΠ και περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό) και καλύπτουν 21,1% της χέρσου και 1,4% των χωρικών υδάτων. Συνολικά, η έκταση του

Δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα ανέρχεται σε 42,942 km^2 και καλύπτει 27,2% της χέρσου και 6,1% των χωρικών υδάτων. Στις περιοχές του εθνικού καταλόγου περιοχών Natura 2000 εντοπίζονται 91 τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, εντός των οποίων φιλοξενούνται 111 είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος ΙΙ. Επιπλέον εντός των περιοχών ΖΕΠ αναφέρονται 395 είδη ορνιθοπανίδας, εκ των οποίων 158 εμπίπτουν στο παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Βάσει του Νόμου 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες Διατάξεις» (ΦΕΚ 60/Α/31.3.2011), 216 περιοχές του εθνικού καταλόγου χαρακτηρίστηκαν ως ΕΖΔ και 23 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό ΖΕΠ και ΕΖΔ και μαζί με τις 178 ΖΕΠ εντάχθηκαν στο προβλεπόμενο εν λόγω νόμο «Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών». Σύμφωνα με τον Νόμο 3937/2011 θα πρέπει να καθοριστούν οι στόχοι προστασίας για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και να καταρτιστούν σχέδια διαχείρισής τους. Στο Σχέδιο διατήρησης (α) καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας για τη διατήρηση των αντικειμένων που προστατεύονται, (β) εξειδικεύονται οι όροι και περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων και (γ) προσδιορίζονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση. Τα σχέδια διαχείρισης συνοδεύονται από σχέδια δράσης, στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

Στον Πίνακα 6.3-9 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Σημειώνεται ότι οι περιοχές Natura που σημειώνονται με «*» στον Πίνακα 6.3-9 δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου, ποτάμιο, λιμναίο, μεταβατικό ή παράκτιο. Παρόλα αυτά, οι περισσότερες από αυτές φιλοξενούν είδη χλωρίδας και πανίδας, καθώς και τύπους οικοτόπων που έχουν στενή εξάρτηση με επιφανειακά νερά, κατά κύριο λόγο μικρού μεγέθους και τοπικής κλίμακας υδατορέματα.

Πολλές από τις περιοχές του παραπάνω πίνακα ανήκουν χωρικά σε προστατευόμενες περιοχές βάσει και άλλου διεθνούς ή εθνικού θεσμικού πλαισίου και τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται σε επόμενες ενότητες του παρόντος τεύχους.

Στον χάρτη του Σχήματος 6.3-5 που ακολουθεί παρουσιάζονται γραφικά οι περιοχές Natura που βρίσκονται στα όρια του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

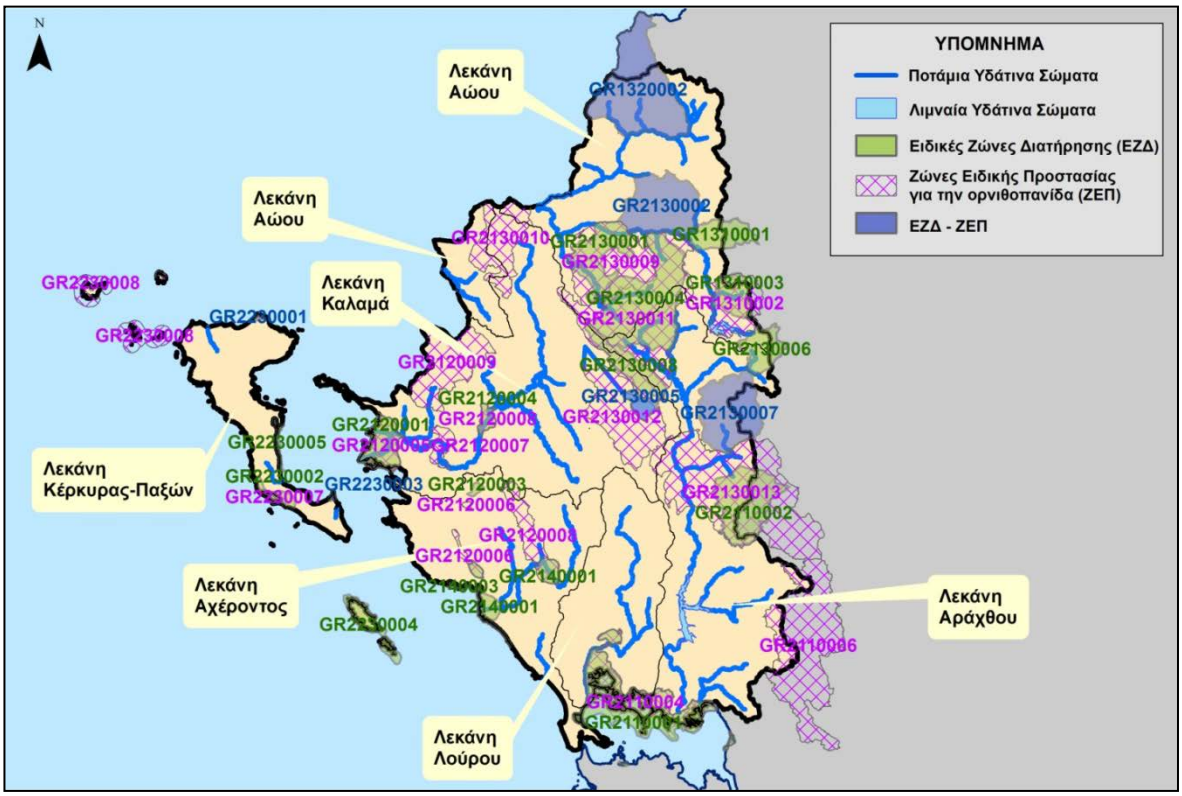

Σχήμα 6.3-5 Περιοχές Natura στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Πίνακας 6.3-8 Περιοχές Natura Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**
1	GR1310001	ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	80,13	251796,32	4434253,25
2	GR1310002	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Αώου - Αράχθου	146,60	254421,59	4417817,01
3	GR1310003	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ (ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ) - ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	68,38	253735,38	4420114,00
4	GR1320002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΓΡΑΜΜΟΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αώου	343,57	231905,00	4470932,25
5	GR2110001	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΔΕΛΤΑ ΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΥ (ΠΕΤΡΑ, ΜΥΤΙΚΑΣ, ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ)	ΕΖΔ (SAC)	Αράχθου - Αχέροντος - Λούρου	287,88	235610,48	4327595,50
6	GR2110002	ΟΡΗ ΑΘΑΜΑΝΩΝ (ΝΕΡΑΪΔΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Αράχθου	186,95	258055,87	4371696,75
7	GR2110004	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Αχέροντος - Λούρου	230,11	236582,47	4329432,50
8	GR2110006	ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ*	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου	467,38	270366,63	4337542,39
9	GR2120001	ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)	Καλαμά	85,31	172787,62	4386207,35
10	GR2120002	ΕΛΟΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙ*	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	7,87	194722,95	4357058,00
11	GR2120003	ΛΙΜΝΗ ΛΙΜΝΟΠΟΥΛΑ*	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	5,80	194552,69	4375520,50
12	GR2120004	ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)	Καλαμά	18,20	197188,65	4391642,00
13	GR2120005	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	85,42	172787,62	4386207,35

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**
14	GR2120006	ΕΛΗ ΚΑΛΟΔΙΚΙ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ, ΚΑΡΤΕΡΙ ΚΑΙ ΛΙΜΝΗ ΠΡΟΝΤΑΝΗ*	ΖΕΠ (SPA)	Αχέροντος	18,08	191809,29	4360694,25
15	GR2120007	ΣΤΕΝΑ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	34,83	186787,20	4385255,25
16	GR2120008	ΟΡΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΣΤΕΝΑ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αχέροντος - Καλαμά	116,92	204420,23	4374519,00
17	GR2120009	ΟΡΗ ΤΣΑΜΑΝΤΑ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΟΒΟΥΝΙ, ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	198,54	189276,15	4403417,08
18	GR2130001	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΒΙΚΟΥ - ΑΩΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου	127,94	219385,34	4428017,25
19	GR2130002	ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΣΜΟΛΙΚΑΣ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αώου	199,76	236875,27	4441013,50
20	GR2130004	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΕΖΔ (SAC)	Αώου - Αράχθου	331,15	231767,25	4421217,50
21	GR2130005	ΛΙΜΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Καλαμά	26,90	232653,10	4394785,75
22	GR2130006	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ -ΚΑΤΑΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Αώου - Αράχθου	73,29	260816,27	4407830,25
23	GR2130007	ΟΡΟΣ ΛΑΚΜΟΣ (ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Αράχθου	201,24	253378,77	4393283,75
24	GR2130008	ΟΡΟΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ*	ΕΖΔ (SAC)	Αώου – Αράχθου - Καλαμά	84,36	229157,59	4405157,00
25	GR2130009	ΟΡΟΣ ΤΥΜΦΗ (ΓΚΑΜΗΛΑ)	ΖΕΠ (SPA)	Αώου	274,16	225679,92	4427557,50
26	GR2130010	ΟΡΟΣ ΔΟΥΣΚΩΝ, ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΔΑΣΟΣ ΜΕΡΟΠΗΣ, ΚΟΙΛΑΔΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αώου -	174,10	200409,76	4431014,25

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**
		ΓΟΡΜΟΥ, ΛΙΜΝΗ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ*		Καλαμά			
27	GR2130011	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΟΡΟΥΣ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Αώου - Καλαμά	534,08	229133,62	4415384,80
28	GR2130012	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά	224,60	228850,54	4392055,27
29	GR2130013	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΑΜΑΝΙΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Καλαμά	652,27	254821,58	4374358,07
30	GR2140001	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	46,28	197865,23	4348673,11
31	GR2140003	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΠΑΡΓΑ ΕΩΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (ΠΡΕΒΕΖΑ), ΑΚΡ. ΚΕΛΑΔΙΟ - ΑΓ. ΘΩΜΑΣ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος	15,29	195496,59	4346798,75
32	GR2230001	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών	1,88	144639,63	4415185,50
33	GR2230002	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	22,92	148547,61	4374847,25
34	GR2230003	ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών	2,43	161537,54	4374077,50
35	GR2230004	ΝΗΣΟΙ ΠΑΞΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	56,50	170822,81	4343327,75
36	GR2230005	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών	8,88	149248,31	4385750,00
37	GR2230007	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Κέρκυρας-	10,51	147690,13	4372974,25

Α/Α	Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού	Έκταση [km^2]	Κεντροβαρικό σημείο	
						Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**
				Παξών			
38	GR2230008	ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ (ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ ΚΑΙ ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ)	ΖΕΠ (SPA)	Κέρκυρας-Παξών	101,46	117676,57	4410800,50

** Οι περιοχές αυτές δεν φιλοξενούν εντός των ορίων τους κάποιο επιφανειακό ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου*

Στη συνέχεια ακολουθούν σύντομες περιγραφές των περιοχών Natura. Τα στοιχεία που αναφέρονται προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τα Δελτία των περιοχών. Η περιγραφή της κάθε περιοχής συνοδεύεται και από πίνακα στον οποίο παρουσιάζονται τα ΥΣ που εμπίπτουν στο σύνολό τους ή μερικώς στην περιοχή. Στις περιοχές που αποτελούν Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation – SAC) παρουσιάζεται και πίνακας με την κατανομή των σημαντικών οικοτόπων της περιοχής που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Στον πίνακα αυτό με έντονα στοιχεία σημειώνονται οι τύποι οικοτόπων που έχουν στενότερη σχέση με το νερό.

Περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα

Η περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 80,13 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 42,68 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (37,45 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 775 m, το μέγιστο είναι 2248 m και το μέσο στα 1439,06 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-10.

Πίνακας 6.3-9 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310001 - Βασιλίτσα

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR1310001	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3
	EL0511R0A0208017N	ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.

Περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου

Η περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 146,6 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 111,5 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 111,45 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11) και σε 0,05 στη λεκάνη Αράχθου (EL14), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (35,11 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 1076 m, το μέγιστο είναι 2175 m και το μέσο στα 1640,17 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-11.

Πίνακας 6.3-10 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310002 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR1310002	EL0511R0A0200018N - ΑΩΟΣ Π. 4	ΑΩΟΣ Π. 4
	EL0511R0A0200020N - ΑΩΟΣ Π. 5	ΑΩΟΣ Π. 5
	EL0511R0A0200021N - ΑΩΟΣ Π. 6	ΑΩΟΣ Π. 6
	EL0511R0A0210019N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ
	Λιμναία ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0511L000000001H	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΓΩΝ ΑΩΟΥ

Περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή

Η περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 68,38 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 56,46 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (11,93 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 1041 m, το μέγιστο στα 2175 m και το μέσο στα 1658,01 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-12.

Πίνακας 6.3-11 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1310003 - Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Βάλια Κάλντα) - Ευρύτερη Περιοχή

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR1310003	EL0511R0A0210019N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ
	EL0511R0A0200020N - ΑΩΟΣ Π. 5	ΑΩΟΣ Π. 5
	EL0511R0A0200018N - ΑΩΟΣ Π. 4	ΑΩΟΣ Π. 4

Περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος

Η περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 343,57 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 246,25 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (97,32 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμερίσματα Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 619 m, το μέγιστο στα 2505 m και το μέσο στα 1478,79 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-13.

Πίνακας 6.3-12 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR1320002 - Κορυφές Όρους Γράμμος

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR1320002	EL0511R0A0202008N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 3
	EL0511R0A0202002N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 1
	EL0511R0A0202305N	ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΙΤΙΚΟ Ρ.
	EL0511R0A0202406N	ΠΙΣΤΙΛΙΑΠΗ Ρ.
	EL0511R0A0202007N	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ Π. 2

Περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)

Η περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 287,88 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 120,52 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 44,2 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 73,64 km^2 στη λεκάνη Λούρου (EL46) και σε 2,68 km^2 στη λεκάνη Αχέροντα (EL13), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και σε θαλάσσια περιοχή (3,28 km^2 και 164,06 km^2 αντίστοιχα).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 508 m και το μέσο στα 25,38 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-14.

Πίνακας 6.3-13 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110001 - Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή)

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2110001	EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
	EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
	EL0513T0004N	Λιμνοθάλασσα Μάζωμα
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος

Περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα)

Η περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 186,95 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 96,55 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (90,40 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 614 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2428 m και το μέσο στα 1516,9 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-15.

Πίνακας 6.3-14 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110002 - Όρη Αθαμανών (Νεράιδα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2110002	EL0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ

Περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια

Η περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 230,11 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 117,80 km^2, εμπίπτει Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 44,02 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 73,64 km^2 στη λεκάνη Λούρου (EL46) και σε 0,14 km^2 στη λεκάνη Αχέροντος (EL13), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (2,36 km^2 και 109,94 km^2 αντίστοιχα) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04) και σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 0 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 508 m και το μέσο στα 25,94 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-16.

Πίνακας 6.3-15 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2110004 - Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Κατάφουρκο και Κορακονήσια

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2110004	EL0546R000201077N	ΛΟΥΡΟΣ Π. 1
	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0514T0002N	Εκβολές Αράχθου
	EL0546T0003N	Εκβολές Λούρου - Λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0513C0007N	Βόρειος Αμβρακικός κόλπος

Περιοχή GR2110006 – Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου

Η περιοχή GR2110006 - Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 467,38 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 73,53 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (393,85 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 270 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1846 m και το μέσο στα 942 m.

Στο τμήμα της περιοχής GR2110006 - Κοιλάδα Αχελώου και Όρη Βάλτου που εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά

Η περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 85,31 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 70,26 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (15,05 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 506 m και το μέσο στα 35,19 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-17.

Πίνακας 6.3-16 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120001 - Εκβολές (Δέλτα) Καλαμά

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2120002	EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2
	EL0512R000200027N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3
	EL0512R000200024N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2
	EL0512R000201023N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1
	EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1
	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0512T0001N	Εκβολές Καλαμά
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας
	EL0512C0003H	Όρμος Ηγουμενίτσας

Περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι

Η περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 7,87 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 139 m, το μέγιστο στα 328 m και το μέσο στα 164,97 m.

Στην περιοχή GR2120002 - Έλος Καλοδίκι δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα

Η περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 5,8 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 217 m, το μέγιστο στα 600 m και το μέσο στα 269,5 m.

Στην περιοχή GR2120003 - Λίμνη Λιμνοπούλα δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά

Η περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 18,2 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 94 m, το μέγιστο στα 827 m και το μέσο στα 350,25 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-18.

Πίνακας 6.3-17 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120004 - Στενά Καλαμά

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6

Περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι

Η περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 85,42 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 70,35 km^2 εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05) ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (15,07 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 506 m και το μέσο στα 35,19 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-19.

Πίνακας 6.3-18 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120005 - Υγρότοπος Εκβολών Καλαμά και Νήσος Πρασούδι

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2120005	EL0512R000202026A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 1
	EL0512R000200024N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 2
	EL0512R000200027N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 3
	EL0512R000201023N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 1
	EL0512R000202025A	ΤΕΧΝΗΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΒΟΛΗΣ ΚΑΛΑΜΑ 2
	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0512T0001N	Εκβολές Καλαμά
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0512C0A02N	Νότιο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας
	EL0512C0003H	Όρμος Ηγουμενίτσας

Περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη

Η περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 18,08 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος και Λούρου (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 139 m, το μέγιστο στα 329 m και το μέσο στα 167,84 m.

Στην περιοχή GR2120006 - Έλη Καλοδίκι, Μαργαρίτι, Καρτέρι και Λίμνη Προντάνη δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου

Η περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 34,83 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο στα 732 m και το μέσο στα 218 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-20.

Πίνακας 6.3-19 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120007 - Στενά Παρακαλάμου

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2120007	EL0512R000200029N - ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 4
	EL0512R000206030N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 1

Περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Η περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 116,92 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 90,26 km^2 στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) και σε 26,65 km^2 στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 44 m, το μέγιστο στα 1644 m και το μέσο στα 628,69 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-21.

Πίνακας 6.3-20 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120008 - Όρη Παραμυθιάς, Στενά Καλαμά και Στενά Αχέροντα

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2120008	EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
	EL0512R000200033N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ 6
	EL0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3

Περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη

Η περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 198,54 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 85 m, το μέγιστο στα 1803 m και το μέσο στα 633,26 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-22.

Πίνακας 6.3-21 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2120009 - Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2120009	EL0512R000206031N	ΘΥΑΜΙΣ Π. ΚΑΛΑΜΑΣ - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙΩΤΙΚΟΣ 2

Περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου

Η περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 127,94 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 405 m, το μέγιστο στα 2465 m και το μέσο στα 1290,42 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-23.

Πίνακας 6.3-22 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130001 - Εθνικός Δρυμός Βίκου – Αώου

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130001	EL0511R0A0204010N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2
	EL0511R0A0204011N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3
	EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2

Περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας

Η περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 199,76 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 572 m, το μέγιστο στα 2636 m και το μέσο στα 1485,89 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-24.

Πίνακας 6.3-23 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130002 - Κορυφές Όρους Σμόλικας

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130002	EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0208017N	ΓΙΟΤΣΑΣ Ρ.

	EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1
	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3

Περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου

Η περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 331,15 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 103,28 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14) και σε 227,87 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 589 m, το μέγιστο στα 1887 m και το μέσο στα 1064,8 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-25.

Πίνακας 6.3-24 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130004 - Κεντρικό Τμήμα Ζαγορίου

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130004	EL0514R000210069N - ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
	EL0514R000210071N - ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 11
	EL0511R0A0204012N - ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4
	EL0514R000212073N - ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.	ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.
	EL0514R000200072N	ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.
	EL0511R0A0206015N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2
	EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1

Περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων

Η περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 26,9 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 469 m, το μέγιστο στα 679 m και το μέσο στα 473,01 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-26.

Πίνακας 6.3-25 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130005 - Λίμνη Ιωαννίνων

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130005	EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ
	Λιμναία ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0512L000000004H	ΛΙΜΝΗ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

Περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα)

Η περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο -Κατάρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 73,29 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 51,43 km^2, εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 30,14 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14) και σε 21,29 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (16,74km^2 και 5,11 km^2 αντίστοιχα) εμπίπτει στα Υδατικά Διαμερίσματα Θεσσαλίας (EL08) και Δυτικής Μακεδονίας (EL09).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 824 m, το μέγιστο στα 1823 m και το μέσο στα 1403,89 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο - Κατάρα) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-27.

Πίνακας 6.3-26 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130006 - Περιοχή Μετσόβου (Ανήλιο - Κατάρα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130006	EL0514R000208067N	ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0200021N	ΑΩΟΣ Π. 6

Περιοχή GR2130007 – Όρος Λάκμος (Περιστέρι)

Η περιοχή GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 201,24 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 145,79 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (EL14) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (55,44 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 657 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2286 m και το μέσο στα 1553,11 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι) το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-28.

Πίνακας 6.3-27 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130007 - Όρος Λάκμος (Περιστέρι)

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0514R000206062N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5

Περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι

Η περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Area of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 84,36 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 31,77 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 48,68 km^2 στη λεκάνη Καλαμά (EL12) και σε 3,9 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 739 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1808 m και το μέσο στα 1214,64 m.

Στην περιοχή GR2130008 – Όρος Μιτσικέλι δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα)

Η περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα) χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 274,16 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (EL11) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 405m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2477 m και το μέσο στα 1425,34 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-29.

Πίνακας 6.3-28 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130009 – Όρος Τύμφη (Γκαμήλα)

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130009	EL0511R0A0200013N	ΑΩΟΣ Π. 2
	EL0511R0A0204011N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 3
	EL0511R0A0204010N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 2

Περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκον, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου

Η περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκων, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 174,1 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 23,24 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11) και σε 150,86 km^2 στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 444m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2201 m και το μέσο στα 911,79 m.

Στην περιοχή GR2130010 – Όρος Δούσκων, Ωραιόκαστρο, Δάσος Μερόπης, Κοιλάδα Γόρμου, Λίμνη Δελβινακίου δεν εμπίπτουν ΥΣ.

Περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι

Η περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 534,08 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 195,83 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14), σε 263,53 km^2 στη λεκάνη Αώου (EL11) και σε 74,71 km^2 στη λεκάνη Καλαμά (EL12).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 480 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 1872 m και το μέσο στα 1039 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-30.

Πίνακας 6.3-29 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130011 – Κεντρικό Ζαγόρι και Ανατολικό Τμήμα Όρους Μιτσικέλι

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**

GR2130011	EL0514R000200072N	ΖΑΓΟΡΙΤΙΚΟΣ Π.
	EL0514R000212073N	ΜΕΓΑΣ ΛΑΚΚΟΣ Ρ.
	EL0511R0A0206015N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 2
	EL0511R0A0206014N	ΑΩΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΡΑΣΕΝΙΤΗΣ 1
	EL0514R000210069N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 10
	EL0511R0A0200016N	ΑΩΟΣ Π. 3
	EL0511R0A0204012N	ΒΟΙΔΟΜΑΤΗΣ Π. 4

Περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων

Η περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 224,60 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Καλαμά (EL12) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 180 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 875 m και το μέσο στα 566 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-31.

Πίνακας 6.3-30 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130012 – Ευρύτερη Περιοχή Πόλης Ιωαννίνων

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130012	EL0512R000212139A	ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΨΙΣΤΑ

Περιοχή GR2130013 – Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων

Η περιοχή GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 652,27 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 369,48 km^2, εμπίπτει Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) και επιμερίζεται σε 356,21 km^2 στη λεκάνη Αράχθου (EL14) και σε 13,27 km^2 στη λεκάνη Καλαμά (EL12), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (282,80 km^2) εμπίπτει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL04).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο είναι 175,2 m, το μέγιστο ανέρχεται στα 2424 m και το μέσο στα 260 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στο τμήμα της περιοχής GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Όρεων το οποίο ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05), παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-32.

Πίνακας 6.3-31 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2130013 - Ευρύτερη Περιοχή Αθαμανικών Ορέων

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2130013	EL0514R000206060N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 3
	EL0514R000206061N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 4
	EL0514R000206159N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. - ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΤΙΚΟΣ
	EL0514R000206062N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 5
	EL0514R000206057N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 1
	EL0514R000206058N	ΚΑΛΑΡΡΙΤΙΚΟΣ Π. 2
	EL0514R000200056N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 5
	EL0514R000200063N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 6
	EL0514R000200064N	ΑΡΑΧΘΟΣ Π. 7

Περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα

Η περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 46,28 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 1276 m και το μέσο στα 260,12 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-33.

Πίνακας 6.3-32 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140001 - Εκβολές Αχέροντα (Από Γλωσσά έως Αλωνάκι) και Στενά Αχέροντα

Κωδικός Natura	Ποτάμια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2140001	EL0513R000201043N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 1

	EL0513R000200045N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 2
	EL0513R000200046N	ΑΧΕΡΩΝ Π. (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ) 3
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας

Περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς

Η περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 15,29 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,37 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Αχέροντος (EL13) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (14,92 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 71 m και το μέσο στα 5,15 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-34.

Πίνακας 6.3-33 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2140003 – Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Πάργα έως ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρ. Κελαδιο - Άγ. Θωμάς

Κωδικός Natura	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2140003	EL0513C0005N	Ακτές Πάργας
	EL0513C0006N	Όρμος Νικοπόλεως

Περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 1,88 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 1,64 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,25 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 12 m και το μέσο στα 1 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-35.

Πίνακας 6.3-34 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230001 – Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230001	EL0534T0006N	Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη

Περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 22,92 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 457 m και το μέσο στα 35,96 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-36.

Πίνακας 6.3-35 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230002 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230002	EL0534T0005N	Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρας)
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 2,43 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 1,58 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (0,85 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 4 m και το μέσο στα 0,41 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-37.

Πίνακας 6.3-36 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230003 – Αλυκή Λευκίμμης (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230003	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι

Η περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 56,5 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 24,51 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (31,99 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 220 m και το μέσο στα 16,75 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-38.

Πίνακας 6.3-37 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230004 – Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι

Κωδικός Natura	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230004	EL0534C0008N	Ακτές Παξών

Περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα)

Η περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα) χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ ή Special Areas of Conservation - SAC) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 8,88 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 0,35 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (8,53 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 112 m και το μέσο στα 15,03 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-39.

Πίνακας 6.3-38 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230005 – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη από Κανόνι Έως Μεσόγγη (Κέρκυρα)

Κωδικός Natura	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230005	EL0534T0007N	Λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Κωδικοποίηση**
	EL0534C0010N	Δυτικές Ακτές Κερκυραϊκής Θάλασσας - Μπενίτσες

Περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια

Η περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 10,51 km^2.

Η συνολική έκταση της περιοχής Natura εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 62 m και το μέσο στα 10,13 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-40.

Πίνακας 6.3-39 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230007 – Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα) και Νήσος Λαγούδια

Κωδικός Natura	Μεταβατικά ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230007	EL0534T0005N	Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρας)
	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

Περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες)

Η περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες) χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ ή Special Protection Area - SPA) και η συνολική της έκταση ανέρχεται σε 101,46 km^2.

Τμήμα της περιοχής Natura, έκτασης 10,82 km^2, εμπίπτει στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL34) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05), ενώ το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής (90,64 km^2) εμπίπτει σε θαλάσσια περιοχή.

Όσον αφορά στο υψόμετρο της περιοχής, το ελάχιστο υψόμετρο ανέρχεται στα 0 m, το μέγιστο είναι 379 m και το μέσο στα 82 m.

Τα ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες) παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3-41.

Πίνακας 6.3-40 ΥΣ που εμπίπτουν στην περιοχή GR2230008 – Διαπόντια Νησιά (Οθωνοί, Ερεικούσσα, Μαθράκι και βραχονησίδες)

Κωδικός Natura	Παράκτια ΥΣ	
	Κωδικοποίηση	**Όνομα**
GR2230008	EL0534C0012N	Ν. Οθωνοί
	EL0534C0013N	Ν. Ερεικούσα
	EL0534C0009N	Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

6.3.2 ΆΛΛΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι περιοχές που είναι προστατευόμενες από την εθνική νομοθεσία και ειδικότερα τα Εθνικά Πάρκα, οι Περιοχές Οικοανάπτυξης και οι περιοχές προστασίας της φύσης που βρίσκονται στα όρια της υπό μελέτη Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού.

Οι Φορείς Διαχείρισης των Εθνικών Πάρκων και των Περιοχών Οικοανάπτυξης είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και το θεσμικό τους πλαίσιο διέπεται από τους όρους και τις αρχές του Νόμου 2742/99 (ΦΕΚ Α' 07-10-1999) για τη διοίκηση και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών.

Ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση του Θεσμικού & Νομοθετικού Πλαισίου που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των περιοχών αυτών:

Ίδρυση Φορέων – Καθορισμός Προστατευόμενων Περιοχών

- Ν.1650 (ΦΕΚ.160Α'/18.10.1986) - Βασικός νόμος για την προστασία του Περιβάλλοντος

- Ν.3937 (ΦΕΚ.60Α'/31.03.2011) - Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις
- Ν.2742 (ΦΕΚ.207Α'/07.10.1999) - Κεφάλαιο Ε. Διοίκηση και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών
- Ν.3044 (ΦΕΚ.197Α'/27.08.2002) - Αρθρ13. Ίδρυση Φορέων Διαχείρισης (25)

Αντικείμενο των Φορέων Διαχείρισης

- Ν.3937 (ΦΕΚ.60Α'/31.03.2011) - Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις
- Οδηγία 2009/147/ΕΚ- Περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών
- ΚΥΑ 414985 (ΦΕΚ 757/Β) - Μέτρα διαχείρισης άγριας ορνιθοπανίδας.
- Οδηγία 92/43 ΕΟΚ 21.05.1992 - Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας
- ΚΥΑ 33318/3028/11.12.98 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-1998) - Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι «άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος» που εντοπίζονται στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ.

Πίνακας 6.3-41 Άλλες περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Α/Α	Ονομασία Περιοχής	Έκταση [km^2]	Κεντροβαρικό σημείο	
			Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**
1	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ	1810,35	235237,78	4325814,90
2	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ	1969,27	245235,47	4423279,78
3	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΤΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΒΟΛΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΧΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑ	190,52	172737,82	4385853,61
4	ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΙΚΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	434,04	229938,39	4389785,79
5	ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΑΔΡΑΣ ΑΡΑΧΘΟΥ	819,82	252133,51	4381986,91

Στον χάρτη του Σχήματος 6.3-6 που ακολουθεί, παρουσιάζονται γραφικά τα εξωτερικά όρια των παραπάνω προστατευόμενων περιοχών.

Σχήμα 6.3-6 Περιοχές προστατευόμενες από την εθνική νομοθεσία και περιοχές RAMSAR στο Υ.Δ. Ηπείρου

6.3.3 ΜΙΚΡΟΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης Ραμσάρ, ως υγρότοποι εννοούνται έλη, τέλματα, περιοχές τύρφης και υδάτων φυσικής ή τεχνητής προέλευσης, μόνιμων ή πρόσκαιρων, όπου το νερό γλυκό ή υφάλμυρο ή αλμυρό, ρέει ή είναι στατικό, συμπεριλαμβανομένων και εκτάσεων που καλύπτονται από θαλάσσιο νερό, βάθους όχι μεγαλύτερο των έξι (6) μέτρων στην άμπωτη. Σύμφωνα επίσης με το άρθρο 2, παρ. 1 της Σύμβασης Ραμσάρ, στους υγροτόπους μπορεί να περιλαμβάνονται παρόχθιες και παράκτιες ζώνες, παρακείμενες των υγροτόπων και νησιά ή θαλάσσιες εκτάσεις βαθύτερες των έξι (6) μέτρων στην άμπωτη, που βρίσκονται στα όρια του υγροτόπου, ειδικά αν αυτές έχουν σπουδαιότητα ως οικότοποι υδρόβιων πτηνών. Βάσει του άρθρου 3. παρ.1 της Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, έχουν την υποχρέωση να διαμορφώσουν και εφαρμόσουν το σχεδιασμό τους για την προώθηση της διατήρησης των υγροτόπων διεθνούς σημασίας, αλλά και την αειφορική χρήση όλων των υγροτόπων που υπάρχουν στην επικράτειά τους. Σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης τύπων υγροτόπων Γραφείου Ραμσάρ, που εγκρίθηκε κατά την Τέταρτη Συνάντηση των Συμβαλλομένων Μερών, η οποία έγινε στο Montreux το 1990, μπορούν να «οριστούν», με σχετική ασφάλεια, ως «μικροί υγρότοποι» οι υγροτοπικές εκτάσεις που είναι μικρότερες των 80 στρεμμάτων.

Οι ελληνικοί υγρότοποι, έχουν μειωθεί σημαντικά εξαιτίας της μετατροπής τους σε άλλες χρήσεις γης (δόμηση, αποξηράνσεις για γεωργική χρήση), καθώς και της μη ορθολογικής χρήσης των υδατικών πόρων (υπεράντληση για άρδευση και ύδρευση). Επιπλέον, η καταστροφή πλήθους δασικών εκτάσεων, η ρύπανση των νερών από τη χημική γεωργία και τα αστικά και βιομηχανικά λύματα, καθώς και η υπεραλίευση, οδήγησε σε περαιτέρω υποβάθμιση και μείωση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων. Όσον αφορά στους μεγάλους υγροτόπους της χώρας και κυρίως αυτούς που έχουν χαρακτηριστεί ως υγρότοποι διεθνούς σημασίας, βάσει της συνθήκης Ραμσαρ, έχει γίνει η καταγραφή των ορίων τους και έχουν καθοριστεί μέτρα για την διαχείριση και διατήρησή τους, τα οποία, βέβαια, θα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και να επανεξετάζονται, ώστε να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες για τη «συνετή χρήση» των υγροτόπων. Δεν ίσχυε μέχρι πρόσφατα το ίδιο και για τους μικρούς υγροτόπους της χώρας, οι οποίοι είναι πολλοί και διάσπαρτοι σε όλη την επικράτεια και παρά το γεγονός ότι αποτελούν πολύ σημαντικά οικοσυστήματα για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Για να καλυφθεί αυτό το κενό, τον Ιούνιο του 2012, με την εξουσιοδότηση του νόμου για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας (ν.3937/2011, ΦΕΚ 60Α'), δημοσιεύτηκε το Π.Δ. «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012). Με το Π.Δ. αυτό εγκρίνεται ο Κατάλογος Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων που θεωρήθηκε με την 160856/1511/14.6.2011 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ (νυν ΥΠΕΝ), και θεσπίζονται όροι και περιορισμοί για την προστασία και ανάδειξη αυτών.

Σκοπός του παραπάνω διατάγματος είναι: (α) Η καταγραφή και οριοθέτηση των μικρών νησιωτικών υγροτόπων της χώρας και η διατήρηση και προστασία τους, ως ενδιαιτήματα και οικοσυστήματα μεγάλης σημασίας για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, και την προστασία και διαχείριση των υδάτων και (β) ο καθορισμός των αναγκαίων μέτρων οριζόντιου χαρακτήρα και των διαδικασιών, ώστε να καθίσταται αποτελεσματική η προστασία των μικρών νησιωτικών υγροτόπων, η διατήρηση του οικολογικού τους χαρακτήρα, των αξιών – λειτουργιών τους, των υπηρεσιών και των αγαθών τους.

Στο διάταγμα προστασίας περιλαμβάνονται 380 μικροί (με έκταση κάτω των 80 στρεμμάτων) υγρότοποι στη νησιωτική Ελλάδα. Στον κατάλογο περιλαμβάνεται διάγραμμα και λίστα συντεταγμένων για κάθε υγρότοπο.

Σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα, στους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους του καταλόγου επιτρέπονται δραστηριότητες για τη διατήρηση και την ανάδειξή τους, καθώς και για την αειφορική διαχείριση των πόρων τους, συμπεριλαμβανομένων της επιστημονικής έρευνας, της ευαισθητοποίησης του κοινού και των ελαφρών υποδομών, όπου απαιτούνται. Δεν επιτρέπεται η δόμηση (εκτός ήδη αδειοδοτημένων κτιρίων), οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης, οι αποξηράνσεις και οι επιχωματώσεις (μπάζωμα), οι εξορύξεις, η συλλογή των οργανισμών και οι παρεμβάσεις στο υδρολογικό δίκτυο (π.χ. γεωτρήσεις) και στο τοπίο. Ενθαρρύνονται οι φιλικές προς το περιβάλλον μέθοδοι γεωργίας και οι δραστηριότητες ανάδειξης των περιοχών αυτών.

Στην υπό μελέτη ΠΛΑΠ εμπίπτουν 33 μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, 32 στο νησί της Κέρκυρας και 1 στον Αντιπαξό, όπως καταγράφεται και στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.3-42 Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m^2]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**	
1	Έλος Μώλου	Υ222ΚΕΡ006	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	7870	160094,32	4372933,76	EL0534C0009N
2	Λίμνη Μακρή	Υ222ΚΕΡ033	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	7502	138680,75	4399591,05	-
3	Ελος ακρωτηρίου Τούρκο	Υ222ΚΕΡ019	Κέρκυρα		Παράκτιος	16815	144388,77	4397261,79	EL0534C0009N
4	Έλος στους Κορήτους	Υ222ΚΕΡ052	Κέρκυρα		Εσωτερικός	20565	138321,56	4398123,55	-
5	Εκβολή ποταμού Φόνισσας	Υ222ΚΕΡ036	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	9617	132922,95	4412765,49	EL0534C0009N
6	Έλος Γουβιών	Υ222ΚΕΡ024	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	20827	143111,23	4397940,79	EL0534C0009N
7	Έλος Βουτούμι	Υ222ΑΡΧ001	Αντιπαξός	Έλος	Παράκτιος	4277	173849,45	4340734,73	EL0534C0008N
8	Έλος Όρμου Πραου 1	Υ222ΚΕΡ034	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	30634	147680,60	4413036,41	EL0534C0009N
9	Λιμνίο ΧΥΤΑ	Υ222ΚΕΡ049	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	9459	140444,87	4397335,49	-
10	Λίμνη Κολη	Υ222ΚΕΡ031	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος	14821	153223,47	4410531,38	EL0534C0009N
11	Έλος Ερημίτη	Υ222ΚΕΡ032	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα γλυκού νερού	Παράκτιος	24565	152380,00	4410833,59	EL0534C0009N
12	Εκβολή Γρίτη	Υ222ΚΕΡ007	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	21943	157667,09	4372177,12	EL0534C0009N
13	Γαυρολίμνη	Υ222ΚΕΡ027	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	51878	139488,94	4398048,97	-
14	Εκβολή ποταμού Γαρδένα	Υ222ΚΕΡ009	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	11662	157356,96	4367860,16	EL0534C0009

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m^2]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**	
15	Εκβολή 1 παραλίας Μαραθιά	Υ222ΚΕΡ011	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	5468	154080,11	4370240,70	EL0534C0009N
16	Εκβολή παραλίας Πετριτής	Υ222ΚΕΡ012	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	10244	155817,05	4374157,11	EL0534C0009N
17	Έλος Κοντοκαλίου	Υ222ΚΕΡ044	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	19564	144060,36	4396391,12	EL0534C0009N
18	Εκβολή Ποταμού	Υ222ΚΕΡ016	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	70094	146772,54	4394813,79	EL0534C0009N
19	Έλος μαρίνας Γουβιών	Υ222ΚΕΡ018	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	67299	144460,58	4396692,39	EL0534C0009N
20	Έλος Ανεμόμυλου	Υ222ΚΕΡ020	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	17119	141773,58	4393519,01	-
21	Λίμνη Σκοτεινή	Υ222ΚΕΡ022	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός	44173	141863,47	4396359,75	-
22	Λίμνη Μπερτζάνου	Υ222ΚΕΡ023	Κέρκυρα	Λίμνη	Εσωτερικός	61606	140404,96	4396854,36	-
23	Εκβολή και κανάλι Στραβοποτάμου	Υ222ΚΕΡ025	Κέρκυρα	Εκβολή	Παράκτιος	53616	143699,92	4399323,79	EL0534C0009N
24	Λίμνη Κουνουπίνα	Υ222ΚΕΡ029	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	19361	136526,26	4400947,44	-
25	Βρωμολίμνη	Υ222ΚΕΡ030	Κέρκυρα	Μόνιμο τέλμα αλμυρού νερού	Παράκτιος	14459	153346,98	4410179,88	EL0534C0009N
26	Λίμνη Μπουτσουλή	Υ222ΚΕΡ043	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	32527	142944,93	4392555,66	-
27	Οροπέδιο Καταπίνος	Υ222ΚΕΡ048	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	37347	142269,96	4404485,09	-
28	Λίμνη Κλουδάτικη	Υ222ΚΕΡ050	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	18021	141170,15	4396224,90	-

Α/Α	Όνομα	Κωδικός	Νήσος	Είδος	Τοποθεσία	Έκταση [m^2]	Κεντροβαρικό σημείο		Σχετικά Επιφανειακά Υ.Σ.*
							Χ (ΕΓΣΑ87)	**Υ (ΕΓΣΑ87)**	
29	Λίμνη Συβιλάτικα	Υ222ΚΕΡ053	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	15125	138347,06	4400029,76	-
30	Εποχιακό τέλμα Τεμπλονίου	Υ222ΚΕΡ054	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	44450	139912,14	4396801,60	-
31	Έλος Αστρακερής	Υ222ΚΕΡ055	Κέρκυρα	Έλος	Παράκτιος	16672	136592,70	4413358,43	EL0534C0009N
32	Λίμνη Μπελενιώτη	Υ222ΚΕΡ056	Κέρκυρα	Εποχιακό τέλμα γλυκού νερού	Εσωτερικός	10896	142090,94	4391887,09	-
33	Έλος Όρμου Πραου 2	Υ222ΚΕΡ057	Κέρκυρα	Σύστημα υγροτόπων	Παράκτιος	10771	147315,54	4413378,31	EL0534C0009N

*** Ονομασία Επιφανειακών Υ.Σ.**

EL0534C0008N – Ακτές Παξών

EL0534C0009N - Δυτ. και Βορ. Ακτές Κέρκυρας

6.3.4 ΧΛΩΡΙΔΑ

Στην περιοχή μελέτης διακρίνονται τα παρακάτω οικοσυστήματα, τα οποία σε μια οριζόντια διάταξη αντιστοιχούν σε ζώνες βλάστησης. Η μεγάλη διαφοροποίηση της βλαστήσεως οφείλεται στο υψομετρικό εύρος που συναντάμε στον υπό μελέτη χώρο και άρα στις βιοκλιματικές διαφοροποιήσεις, όπως και σε γεωλογικές και εδαφικές διαφορές που διακρίνουμε στην περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου.

Οικοσυστήματα της ευμεσογειακής ζώνης

Στην περιοχή εμφανίζονται μόνο νησίδες των ευμεσογειακών οικοσυστημάτων στις απότομες ασβεστολιθικές πλαγιές της χαράδρας του Βίκου. Τα είδη που συμμετέχουν είναι η αριά (Quercion ilex) και η κουμαριά (Arbutus adrachne A. unedo), με παρουσία φράξου (Fraxinus ornus).

Υπομεσογειακά οικοσυστήματα πρίνου και γαύρου

Τα οικοσυστήματα αυτά παρουσιάζουν μία ευρεία εξάπλωση που συχνά ξεκινάει από μεγάλα υψόμετρα (ανατροφή βλαστήσεως - περίπτωση Μετσόβου) μέχρι τα παράλια (Ηγουμενίτσα). Αποτελούνται δε από συστάδες πρίνου (Quercus coccifera), μίξη πρίνου με γαύρο (Coccifera - carpinetum) ή από συστάδες γαύρου (Carpinetum orientalis). Στα οικοσυστήματα του πρίνου μετέχουν επίσης τα είδη φράξος (Fraxinus omus), γαύρος (Carpinus orientalis), φιλύρα (Philyrea media), κοκκορεβυθιά (Pistacia terebinthus), παλιούρι (Paliurus Spina cristis), Osrtya carpinifolia, Colutea arborescens, Pyrus amygdalifonnis και σποραδικά άτομα χνοώδους και μακεδονικής δρυός. Σε περιοχές με ασβεστολιθικό υπόστρωμα εμφανίζονται και είδη της ευμεσογειακής ζώνης (αριά, κουμαριά).

Οικοσυστήματα ορεινών φυλλοβόλων δρυών

- **Οικοσύστηματα θερμόβιων φυλλοβόλων πλατύφυλλων (quercetalia pubescentis sessiliflora)**: Η ζώνη αυτή διαδέχεται σε υψόμετρο την προηγούμενη και συναντώνται πέντε είδη φυλλοβόλων δρυών:

Χνοώδης (Q. pubescens): Απαντάται σποραδικά στα οικοσυστήματα του πρίνου και του γαύρου ή σε μικρές συστάδες σε ασβεστολιθικά πετρώματα και νότιες πλαγιές στα κατώτερα υψόμετρα της εν λόγω ζώνης.

- **Μακεδονική (Q. macedonica)**: Τα δάση της παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της μικρής εξάπλωσής τους στην Ελλάδα. Εμφανίζονται κυρίως στο Δυτικό Ζαγόρι με συνοδά τα είδη Q. pubescens, Acer campestre, Cercis silliquastrum, Fraxinus Ornus, Ostrya carpinifolia, Clematis vitalba, Clematis flamula, Cornus mas.

- **Πλατύφυλλη (Q. Farnetto)**: Εμφανίζονται κυρίως σε βαρειά αργιλλώδη εδάφη και κοκκινοπηλούς, εδάφη τα οποία είναι ακατάλληλα για γεωργική εκμετάλλευση και πιθανόν αυτός είναι ο λόγος που υπέστησαν λιγότερες εκχερσώσεις από ό, τι τα άλλα δρυοδάση. Στην περιοχή μελέτης περιορίζονται στο ΒΔ τμήμα, αλλά υπάρχουν και διάσπαρτα σε όλη

την περιοχή μέχρι το υψόμετρο των 700-800μ. Στην περιοχή Πωγωνίου απαντάται ένα θαυμάσιο δρυοδάσος με πλατύφυλλη δρυ στον ανώροφο και γαύρο στον υπόροφο και μεσόροφο.

- **Ευθύφλοιος (Q. Cerris)**: Εμφανίζεται κυρίως σε ασβεστολιθικά πετρώματα ή δολομιτικούς ασβεστόλιθους και οφιόλιθους, στην υψηλότερη ζώνη των δρυοδασών (Quercetum montanum) με υπόροφο γαύρο (Carpinus orientalis) ή οστρυά (Ostrya carpinilolia).

- **Οικοσυστήματα ψυχροβιότερων φυλλοβόλων πλατύφυλλων**: Στην περιοχή μελέτης τα δάση της οξυάς (Fagetum moesiacae) εμφανίζονται σε μέσης σύστασης εδάφη που εδράζονται σε σχιστοφυείς ψαμμόλιθους και σε Β, ΒΔ και ΒΑ πλαγιές, κυρίως στην περιοχή του Εθνικού-Δρυμού της Βάλια Κάλντα, αλλά και στο χώρο μεταξύ των δύο δρυμών (Λάιστα). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα μικτά δάση οξυάς - σφενδάμου με Fagus moesiaca, Acer platanoides, Acer pseudoplataπus, Carpinus betulus. Το ξύλο της οξυάς είναι πολύτιμο για την επιπλοποιία και την ξυλογλυπτική.

- **Οικοσυστήματα ορεινών μεσογειακών κωνοφόρων**: Στην περιοχή μελέτης εμφανίζεται η υβριδογενής ελάτη και η μαύρη πεύκη, η οποία είναι και το κυρίαρχο είδος της περιοχής. Τα οικοσυστήματα των δύο αυτών ειδών δεν αποτελούν κλιματικές ζώνες, αλλά εντάσσονται εν μέρει τόσο στην ανώτερη ζώνη της δρυός, όσο και στη ζώνη της οξυάς. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η μαύρη πεύκη αποτελεί το κυρίαρχο είδος της περιοχής και αυτό συνδέεται με την εμφάνιση των οφιολιθικών πετρωμάτων. Αντέχει στη μεγάλη συγκέντρωση μαγνησίου, γι αυτό το λόγο κυριαρχεί επί των ανταγωνιστικών ειδών (οξυά και ελάτη) στην περιοχή των οφιολιθικών εδαφών. Απαντάται είτε αμιγής, είτε σε μίξη με οξυά ή ελάτη. Δημιουργεί έντονη μωσαϊκότητα: 1) με Erica carmea, Brachypodium pinnatum, Polygala nicaeensis Pyrola media Pyrola uliflora, 2) με Stachelina uniflosculosa, Orobus hirsutus, Euphorbia myrsinites και 3) με πυξάρι, Buxus sempervirens, Brachypodium pinnatum. Στα υπολείμματα και υποβαθμισμένα δάση της μαύρης πεύκης στην περιοχή, συναντώνται συχνά θαμνώνες με πυξάρι. Επίσης, το είδος αυτό δημιουργεί μικτά δάση με ευθύφλοιο και πλατύφυλλο δρυ, ελάτη, οξυά και λευκόδερμη πεύκη (ρόμπολο). Ιδιαίτερα εντυπωσιακά είναι τα μικτά δάση Βρυσοχωρίου - Λάιστας - Βοβούσας. Όσον αφορά στην υβριδογενή ελάτη (Abies borisii regis), η παρουσία της είναι εμφανής στη Β. Πίνδο. Αποφεύγει εδάφη με σερπεντίνη. Συναντάται σε συστάδες και συνήθως σε μίξη με μαύρη πεύκη και δρυ.

- **Οικοσυστήματα ψυχρόβιων κωνοφόρων**: Στη συνέχεια της προηγούμενης ζώνης της ορεινής - υπαλπικής περιοχής, απαντάται η ζώνη ψυχρόβιων κωνοφόρων (Vaccinio - Picetalia), με την εμφάνιση της δασικής πεύκης (Pinus sylvestris) σε μεμονωμένες συστάδες στη Βάλια Κάλντα και της λευκόδερμης πεύκης ή ρόμπολο (Pinus heldreichii), σε συστάδες σε ασβεστολιθικά πετρώματα, είτε μικτές με μαύρη πεύκη, είτε αμιγείς, είτε μικτές με ελάτη ή οξυά.

- **Παρόχθια οικοσυστήματα**: Στις όχθες των ποταμών και λιμνών εμφανίζεται η παρόχθια βλάστηση, η οποία περιλαμβάνει κυρίως πλατάνια (Platanus orientalis), σκλήθρα

(Alnus glutinosa) και ιτιές (Salix Sp.). Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι η παρόχθια βλάστηση στη χαράδρα του Βίκου.

- **Εξωδασικά οικοσυστήματα**: Η εξωδασική ζώνη εμφανίζεται στα υψηλότερα σημεία της οροσειράς της Πίνδου. Η βλάστησή της είναι θαμνώδης και ποώδης και έχει υποστεί έντονη υποβάθμιση λόγω της υπερβόσκησης, μια που οι εκτάσεις αυτές χρησιμεύουνως θερινά βοσκοτόπια. Τα είδη που συμμετέχουν σε φλύσχη είναι το Juniperus nana, Daphne oleoides, Festuca vana, ενώ σε ασβεστόλιθους τα Marubium velutinum και Centaurea epirotica. Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι συστάδες από Juniperus foetidissima πάνω από το Μικρό Πάπιγκο.

- **Σποραδικά είδη**: Σποραδικά εμφανίζονται και άλλα είδη που συναντώνται σε δάση οξυάς, μαύρης πεύκης και ελάτης, με σημαντικότερα αυτά του σφενδάμου (Acer monspesulanum τρίλοβος σφ., A.campestre - πενδινή σφ., A.platanoides - πλατανοειδής, A.obtusatumαμβλεία σφ., A.pseudoplatanus - ορεινή σφ.), της αγριοκερασιάς (Prunus avium), της ορεινής φτελιάς (Ulmus glabra), της αργυρόφυλλης και της πλατύφυλλης φιλύρας (Tilia tomentosa, platyphyllos), ενώ σε ορισμένες παρόχθιες περιοχές απαντάται και η πικροκαστανιά (Aesculus hippocastanum).

Στα οικοσυστήματα που περιγράφηκαν παραπάνω, συμμετέχουν περισσότερα από 1.100 είδη φυτών, σημαντικό μέρος των οποίων είναι ενδημικά.

6.3.5 ΠΑΝΙΔΑ

Τα οικοσυστήματα της ευρύτερης περιοχής αποτελούν σημαντικές περιοχές για την άγρια πανίδα στην Ελλάδα. Έχουν καταγραφεί αρκετά σπάνια και απειλούμενα είδη, όπως η καφέ αρκούδα (Ursus arctos), η βίδρα (Lutra lutra), το αγριογούρουνο (sus scrofa), ο λύκος (Canis lupus), ο λύγκας (Lynx lynx), το αγριόγιδο (Rupicapra rupicapra), το ζαρκάδι (Capreolus capreolus), το τσακάλι (Canis aureus), η σαύρα της Πίνδου (Algyroides nigropunctatus), οι οχιές Vipera ursinii graeca και Vipera benus bosniensis. Στις λίμνες και στα ποτάμια συνεχούς ροής υπάρχουν σημαντικά είδη ιχθυοπανίδας, όπως η άγρια πέστροφα. Πλούσια είναι και η πανίδα των αμφίβιων και των ερπετών.

Επίσης, η περιοχή παρουσιάζει αξιόλογο ορνιθολογικό ενδιαφέρον. Στον ορεινό όγκο απαντώνται κυρίως αρπακτικά και στρουθιόμορφα, ενώ οι υγρότοποι αποτελούν σταθμούς διατροφής μεταναστευτικών πληθυσμών και αναπαραγωγικές περιοχές πολλών απειλούμενων ειδών. Κάποιες από τις Σημαντικές περιοχές προστασίας του Δικτύου Natura 2000 για τα υδρόβια πτηνά και τα αντίστοιχα είδη αυτών ανά περιοχή είναι:

Πίνακας 6.3-43 Είδη υδρόβιας πτηνοπανίδας

Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού

Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
GR2110004	ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΤΑΦΟΥΡΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΑΚΟΝΗΣΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου - Αχέροντος - Λούρου
Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα: *Pelecanus crispus*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardeola ralloides*, *Egretta garzetta*, *Egretta alba*, *Ciconia ciconia*, *Plegadis falcinellus*, *Platalea leucorodia*, *Anas penelope*, *Anas crecca*, *Anas acuta*, *Anas clypeata*, *Aythya ferina*, *Aythya nyroca*, *Aquila clanga*, *Fulica atra*, *Haematopus ostralegus*, *Himantopus himantopus*, *Burhinus oedicnemus*, *Glareola pratincola*, *Charadrius alexandrinus*, *Calidris minuta*, *Calidris ferruginea*, *Numenius tenuirostris*, *Tringa totanus*, *Gelochelidon nilotica*, *Sterna sadvicensis*, *Sterna albifrons*, *Chlidonias hybridus* και *Calandrella brachydactyla.*			
GR2110006	ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ ΟΡΗ ΒΑΛΤΟΥ	ΖΕΠ (SPA)	Αράχθου
Η παρόχθια βλάστηση όπως και η υπόλοιπη βλάστηση κατά μήκος των όχθεων καθώς επίσης και η πεδιάδα του ποταμού, γενικά, έχουν μεγάλη σημασία για τους εξής λόγους: α) προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την κατολίσθηση, β) διαμόρφωση σημαντικών ενδιαιτημάτων για τα ζώα της περιοχής (κυρίως για το είδος *Lutra lutra* και για πολλά είδη πτηνών), γ) τη μείωση της ρύπανσης του ποταμού, δ) συγκράτηση των υλικών κατάντη του ποταμού, ε) τη βελτίωση, άμεση ή έμμεση, του κλίματος στην ευρύτερη περιοχή. Πράγματι, η περιοχή χρησιμοποιείται από μεταναστευτικά είδη πτηνών ως ενδιάμεσος σταθμός και θεωρείται μία από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.).			
GR2120001	ΕΚΒΟΛΕΣ (ΔΕΛΤΑ) ΚΑΛΑΜΑ	ΕΖΔ (SAC)	Καλαμά
Η ζωολογική, οικολογική και αισθητική αξία αυτού του τόπου είναι προφανής όταν λάβουμε υπόψη την πολύ ενδιαφέρουσα τοπική ορνιθοπανίδα. Σπάνια, απειλούμενα και σχεδόν υπό κίνδυνο εξαφάνισης είδη παρουσιάζονται σ' αυτή τη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ). Τα σημαντικά ασπόνδυλα είδη που απαντώνται στην περιοχή έχουν αξιολόγηση D και προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.			
GR2120002	ΕΛΟΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος
Η ύπαρξη σ' αυτόν τον τόπο μιας σημαντικής κοινωνίας πουλιών συμπληρώνει την πλούσια πανίδα του. Απειλούμενα είδη, όπως τα *Milvus migrans* ("Κινδυνεύοντα"), *Aquila pomarina, Ardea purpurea* (και τα δύο "Τρωτά") και *Anas querquedula* ("Ανεπαρκώς γνωστά") περιλαμβάνονται σ' αυτή την ενδιαφέρουσα ορνιθοπανίδα.			
GR2120003	ΛΙΜΝΗ ΛΙΜΝΟΠΟΥΛΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος
Το πολύ σημαντικό οικοσύστημα της λίμνης Λιμνοπούλα είναι ένας χαρακτηριστικός υγρότοπος ο οποίος προμηθεύει με νερό τη γύρω περιοχή και παρέχει υγρά λιβάδια για βόσκηση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Υπάρχει επίσης μια αξιοσημείωτη ορνιθοπανίδα με σπάνια taxa. Εξαιτίας της παρουσίας στην περιοχή σπάνιων και απειλούμενων ειδών πουλιών και του ρόλου της ως σημαντικού υγρότοπου για τα αποδημητικά taxa, ο τόπος αυτός περιλαμβάνεται στις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.) Μερικά από τα πιο σημαντικά είδη πουλιών που έχουν καταγραφεί στην περιοχή είναι τα *Neophron percnopterus* ("Τρωτά"), *Circaetus gallicus, Circus aeruginous* ("Τρωτά"), *Hieraaetus pennatus* ("Τρωτά"), *Aquila pomarina* ("Τρωτά"), *Anas querquedula* ("Ανεπαρκώς γνωστά"). Το *Aquila pomarina* είναι πολύ σπάνιο σε όλη την περιοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (υπάρχει μόνο στην Ελλάδα και Β. Γερμανία). Επίσης, καταγράφηκε μια			

Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
σημαντική αποικία πελαργών *Ciconia ciconia*.			
GR2120005	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΕΚΒΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΠΡΑΣΟΥΔΙ	ΖΕΠ (SPA)	Καλαμά
Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή, τη διαχείμαση και ως πέρασμα των υδρόβιων πτηνών. Τα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνουν τα εξής: *Phalacrocorax pygmeus, Pelecanus crispus, Egretta alba, Plegadis falcinellus, Platalea leucorodia, Aquila clanga, Numenius tenuirostris, Sterna albifrons* και *Calandrella brachydactyla*. Σπάνια, απειλούμενα και σχεδόν υπό κίνδυνο εξαφάνισης είδη παρουσιάζονται σ' αυτή τη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ).			
GR2120006	ΕΛΗ ΚΑΛΟΔΙΚΙ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ, ΚΑΡΤΕΡΙ ΚΑΙ ΛΙΜΝΗ ΠΡΟΝΤΑΝΗ	ΖΕΠ (SPA)	Αχέροντος
Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή υδρόβιων πτηνών. Είδος ενδιαφέροντος: *Aythya nyroca*.			
GR2130005	ΛΙΜΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Καλαμά
Η λίμνη αποτελεί ένα πολύ σπουδαίο οικοσύστημα και η παρόχθια βλάστηση είναι πολύ σημαντκή για τα νεροπούλια που φωλιάζουν εκεί. Η περιοχή είναι σημαντική για τη διαχείμαση παπιών, το πέρασμα και την αναπαραγωγή των νεροπουλιών που συνδέονται με τους καλαμώνες.			
GR2140001	ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΡΟΝΤΑ (ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΑ ΕΩΣ ΑΛΩΝΑΚΙ) ΚΑΙ ΣΤΕΝΑ ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΕΖΔ (SAC)	Αχέροντος
Ο παράκτιος αυτός βιότοπος αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα της αλυσίδας των υγροτόπων της Δυτικής Ελλάδας. Η σημασία αυτού του τόπου έχει επίσης αξιολογηθεί με βάση την ορνιθοπανίδα του. Πράγματι, οι εκβολές του Αχέροντα θεωρούνται Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.). Πολλά σπάνια και απειλούμενα είδη περιλαμβάνονται στην πλούσια τοπική ορνιθοπανίδα (π.χ. *Aquila chrysaetos, Falco tinunculus, Gyps fulvus, Hieraciaetus fasciatus* και *Neophron percnopterus*, κτλ.).			
GR2230001	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΩΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών
Η βιοποικιλότητα αυτού του τόπου αυξάνει λόγω της ύπαρξης μιας ενδιαφέρουσας ορνιθοπανίδας η οποία περιλαμβάνει απειλούμενα υδρόβια και παρυδάτια καθώς και αρπακτικά είδη (π.χ. *Ardea purpurea* και *Circus aeruginosus*).			
GR2230002	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ (SAC)	Κέρκυρας-Παξών
Στην πανίδα αυτού του υγροτόπου περιλαμβάνονται πάρα πολλά είδη μόνιμων και μεταναστευτικών πουλιών. Εξαιτίας του ρόλου του ως τόπου αναπαραγωγής, αλλά και ως σταθμού κατά τη μετανάστευση, αυτός ο τόπος αποτελεί μία από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (Σ.Π.Π.Ε.).			
GR2230003	ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	ΕΖΔ και ΖΕΠ (SAC&SPA)	Κέρκυρας-Παξών
Η μεγάλη πανιδική αξία αυτού του τόπου αφορά κυρίως στην ορνιθοπανίδα που αποτελείται από πάρα πολλά μόνιμα και μεταναστευτικά taxa πουλιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το νησί της			

Κωδικός Natura	Ονομασία Περιοχής	Κατηγορία	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
Κέρκυρας βρίσκεται στην κύρια δυτική οδό μετανάστευσης των πουλιών στον ελληνικό χώρο. Αυτοί οι λόγοι δικαιολογούν το χαρακτηρισμό αυτού του τόπου ως μίας από τις Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΠΕ).			
GR2230007	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ	ΖΕΠ (SPA)	Κέρκυρας-Παξών
Η περιοχή είναι σημαντική ως πέρασμα και τόπος διαχείμασης υδρόβιων πουλιών (κορμοράνων, ερωδιόμορφων και παπιών). Είδος ενδιαφέροντος: *Egretta alba*.			

Υπάρχουν επίσης σπάνια αρπακτικά πτηνά, όπως διάφορα είδη αετών, γύπες (gyps fulvus), γεράκια και βαρβακίνες. Τα κύρια είδη ορνιθοπανίδας της ευρύτερης περιοχής είναι:

1. γερακίνα (Buteo buteo)
2. δρυοκολάπτης (Picus viridis)
3. όρνιο (Gyps fulvus)
4. αετός (Aquila chrysaetos)
5. φιδαετός (Circaetus gallicus)
6. πετρίτης (Falco peregrinus)
7. μπούφος (Bubo bubo)

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται κάποια από τα σημαντικότερα είδη πανίδας της περιοχής και η κατάσταση πληθυσμού τους στη χώρα.

Πίνακας 6.3-44 Σημαντικά είδη πανίδας στην περιοχή μελέτης, κατανομή και πληθυσμός

	Καφέ αρκούδα (Ursus arctos) Ο πληθυσμός της καφέ αρκούδας στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 350 - 400 περίπου. Ζουν σε δύο ανεξάρτητους πληθυσμούς, οι οποίοι δεν επικοινωνούν γεωγραφικά μεταξύ τους. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός ζει στην ευρύτερη περιοχή της οροσειράς της Πίνδου και ο δεύτερος ζει στην ευρύτερη περιοχή της οροσειράς της Ροδόπης. Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν σταθερές ενδείξεις για παρουσία αρκούδας στον ορεινό άξονα Βόρα-Ολύμπου και στη Στερεά Ελλάδα μέχρι και την ορεινή Ναυπακτία, περιοχές όπου το είδος δεν είχε καταγραφεί τα προηγούμενα 70 χρόνια.

	Βίδρα (Lutra lutra) Στην Ελλάδα θεωρείται ότι υπάρχει ένας από τους πυκνότερους και με μεγάλη εξάπλωση πληθυσμούς βίδρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Διάσπαση των πληθυσμών εμφανίζεται στην κεντρική Ελλάδα, ενώ μερικοί απομονωμένοι πληθυσμοί βρίσκονται στην Κέρκυρα και στην Εύβοια. Παρά την παρουσία της στους πιο κατάλληλους βιότοπους, περιλαμβάνεται στον κατάλογο των απειλούμενων ειδών της Ελλάδα στην κατηγορία τρωτό.
	Αγριογούρουνο (Sus scrofa) Σε μελέτη που έγινε για την κατανομή και την κατάσταση του πληθυσμού του αγριογούρουνο στην Ελλάδα κατά το 2004, εντοπίστηκαν οι εξής αριθμοί πληθυσμού: 915 στη Θράκη, 6.548 στη Μακεδονία, 3.395 στη Θεσσαλία, 1.935 στην Ήπειρο, 4.210 στη Στερεά Ελλάδα και 2.030 στη Πελοπόννησο. Efstathios P. TSACHALIDIS – Eleftherios HADJISTERKOTIS, «Current distribution and population status of wild boar (Sus scrofa L.) in Greece», Acta Silvatica & Lignaria Hungarica, Vol. 5 (2009)
	Λύκος (Canis lupus) Στην Ελλάδα σήμερα υπολογίζεται ότι ζουν 700 λύκοι σε όλο σχεδόν το ηπειρωτικό ανάγλυφο της χώρας, βόρεια της Βοιωτίας. Στις περιοχές αυτές, ο λύκος επιβιώνει σε πολλές μικρές και απομονωμένες μεταξύ τους ομάδες, με εντονότερη παρουσία σε σημεία όπου υπάρχει νομαδική κτηνοτροφία ή όπου υφίστανται ακόμη μεγάλα ορεινά συγκροτήματα χωρίς έντονη ανθρώπινη παρουσία.
	Αγριόγιδο (Rupicapra rupicapra) Το αγριόγιδο ζει σήμερα σε επτά διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας: στη Βόρεια, Κεντρική-Νότια Πίνδο, στη Στερεά Ελλάδα, στον Όλυμπο, στη Ροδόπη, στη Τζένα-Πίνοβο και στα Νεμέρτσικα. Στις παραπάνω περιοχές το είδος συγκεντρώνει 19 πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες συνολικά αριθμούν περίπου 700 άτομα. Το είδος θεωρείται σπάνιο, ακόμη και στις περιοχές που συγκεντρώνει τις υψηλότερες πληθυσμιακές πυκνότητες για τα ελληνικά δεδομένα. Οι πληθυσμοί αυτοί δεν επικοινωνούν μεταξύ τους σχεδόν σε καμία περιοχή.

	Ζαρκάδι (Capreolus capreolus) Στην Ελλάδα, έχουν απομείνει μικροί πληθυσμοί ζαρκαδιών που απαντώνται στις ορεινές περιοχές της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Το είδος χαρακτηρίζεται τρωτό που σημαίνει ότι αν συνεχίσει να εξοντώνεται σύντομα θα απειλείται με εξαφάνιση.
	Τσακάλι (Canis aureus) Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός των τσακαλιών δεν ξεπερνά τα 1.500 άτομα. Αυτά περιορίζονται σε απομονωμένους πληθυσμούς στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη, τη Χαλκιδική, την παραλιακή ζώνη της Φωκίδας, την Πελοπόννησο, τη Σάμο, και με μικρές ομάδες στην Κερκίνη και στον Αξιό. Το τσακάλι κυνηγήθηκε έντονα την περίοδο 1974 – 1980 οπότε και σύμφωνα με επίσημα στοιχεία σκοτώθηκαν πάνω από 7.000 άτομα.
	Σαύρα της Πίνδου (Algyroides nigropunctatus) Στην Ελλάδα απαντά το φερώνυμο υποείδος καθώς και το ενδημικό υποείδος Algyroioes nigropupctatus keppaHitPacnts (Keymar, 1986] (Ιθάκη, Κεφαλονιά]. Πληθυσμοί της υπάρχουν στο δυτικό τμήμα της χώρας από τα δυτικά σύνορα της ΠΓΔΜ έως και το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου, Κέρκυρα, Βίδος, Παξοί, Λευκάδα, Ιθάκη, Κεφαλονιά, Ζάκυνθος.
	Γερακίνα (Buteo buteo) Αρκετά συχνή στην Ελλάδα και ειδικά το χειμώνα, όπου έρχεται το χειμώνα από βορειότερες χώρες. Αναπαράγεται σε ολόκληρη την ηπειρωτική χώρα και τα νησιά.

	Δρυοκολάπτης (Picus viridis) Στην Ελλάδα απαντά στις περιοχές του Όρους Οίτη, στην κεντρική περιοχή Ζαγόρι και στο όρος Μιτσικέλι, στα κεντρικά όρη της Ροδόπης και στην κοιλάδα του Νέστου με άγνωστο πληθυσμό. Επίσης στο δάσος Δαδιάς - Δερείου – Αισύμης (άφθονος πληθυσμός), στα Αντιχάσια όρη και τα Μετεώρα (50-100 ζεύγη αναπαραγωγής).
	Όρνιο (Gyps fulvus) Στην Ελλάδα απαντά στα Ακαρνανικά όρη (7-12 ζεύγη αναπ.), κοιλάδα ποταμού Φιλιούρι και όρη ανατολικής Ροδόπης, λίμνες Μεσολογγίου και Αιτωλικού (2-5 ζεύγη αναπ.), εκβολές Αχελώου και Ευήνου (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), Όρος Αστερουσία (Κοφινάς) (50-60 ζεύγη αναπ.), όρος Δίκτυ (65-80 ζεύγη αναπ.), όρος Ίδη (30-40 ζεύγη αναπ.), όρος Γιούχτα (25-30 ζεύγη αναπ.), όρος Παραμυθίας (10-15 ζεύγη αναπ.), όρη Κάτω Όλυμπος και Όσσα και κοιλάδα των Τεμπών (2 ζεύγη αναπ.), Φαράγγι του Νέστου (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), όρος Περιστέρι (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός), Πρασσιανό Φαράγγι (40-45 ζεύγη αναπ.), Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου (40-60 ζεύγη αναπ.), και όρη Βάλτου (6-20 ζεύγη αναπ.).
	Αετός (Aquila chrysaetos) Στην Ελλάδα απαντά στα Ακαρνανικά όρη (2 ζεύγη αναπ.), κοιλάδα ποταμού Φιλιούρι και όρη ανατολικής Ροδόπης, λίμνες Μεσολογγίου και Αιτωλικού (2-4 ζεύγη αναπ.), Λευκά όρη (4 ζεύγη αναπ.), όρος Δίκτυ (4 ζεύγη αναπ.), Φαλακρό όρος (2-4 ζεύγη αναπ.), όρος Γράμμος (3-5 ζεύγη αναπ.), όρος Ίδη (3 ζεύγη αναπ.), όρος Παραμυθίας (3 ζεύγη αναπ.), όρη Τσαμαντάς, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι και Μεγάλη Ράχη (2-3 ζεύγη αναπ.), Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου (4-6 ζεύγη αναπ.), νότια δασική περιοχή Έβρου (3-4 ζεύγη αναπ.), νότια και ανατολική περιοχή όρους Παρνασσού (κοινό είδος, άγνωστος αριθμός) και όρη Τύμφη (Γκαμήλας) και Σμόλικας (2-3 ζεύγη αναπ.)

	Φιδαετός (Circaetus gallicus) Στην Ελλάδα απαντά στα Ακαρνανικά όρη (4-6 ζεύγη αναπ.), Αντιχάσια όρη και Μετέρωρα (7-10 ζεύγη αναπ.), κεντρικό μέρος περιοχής Ζαγόρι και όρος Μιτσικέλι (5 ζεύγη αναπ.), όρη ανατολικής Λακωνίας (3-20 ζεύγη αναπ.), κοιλάδα ποταμού Φιλιούρι και όρη ανατολικής Ροδόπης, λίμνες Μεσολογγίου και Αιτωλικού (10 ζεύγη αναπ.), Φαλακρό όρος (6-10 ζεύγη αναπ.), όρος Όθρυς (4-6 ζεύγη αναπ.), Δάσος Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου (15-20 ζεύγη αναπ.), νότια δασική περιοχή Έβρου (8-10 ζεύγη αναπ.), βορειοδυτική χερσόνησος απολιθωμένου δάσους Λέσβου (συχνό είδος, άγνωστος αριθμός) και όρη Τύμφη (Γκαμήλας) και Σμόλικας (4-10 ζεύγη αναπ.)
Πηγές: www.arcturos.gr, www.herpetofauna.gr, www.wildlife-archipelago.gr, www.grevena-fauna.blogspot.com, www.ornithologiki.gr, www.deskati.wordpress.com, www.birdlife.org, www.nyme.hu	

6.4 ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

6.4.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο πληθυσμός του Υδατικού Διαμερίσματος, με βάση τα απογραφικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, το 2001 ήταν 447.473 κάτοικοι και το 2011 ήταν 439.950 κάτοικοι, παρουσιάζοντας αύξηση 1,6 %. Ο πληθυσμός της Κέρκυρας παρουσιάζει μεγαλύτερη αύξηση.

Η περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου συγκεντρώνει το 4,21% του ελληνικού πληθυσμού κατά το 1991, το 4,09% το 2001 και το 4,08% το 2011 σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα για τον μόνιμο πληθυσμό της Απογραφής του 2011. Παρατηρείται συνεπώς μια μείωση του πληθυσμιακού βάρους της, η οποία συμβαδίζει με τη γενική μείωση του πληθυσμού από το 2001 και έπειτα.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι πληθυσμοί στις περιφερειακές ενότητες (πρώην νομούς) που εμπίπτουν εντός των ορίων της περιοχής που ορίζει το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου. Σημειώνεται ότι εντός των ορίων του ΥΔ Ηπείρου εμπίπτει και ποσοστό 12,4% της έκτασης του Νομού Καστοριάς, 7,2% του Νομού Γρεβενών και 1,6% του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, αλλά λόγω των μικρών ποσοστών έκτασης που συμπεριλαμβάνεται στο ΥΔ δεν αναλύονται περαιτέρω. Υπόβαθρο των δημογραφικών τάσεων είναι η μειωμένη ενδογενής δυναμική του πληθυσμού. Κατά το 2001 παρατηρείται αρνητική φυσική κίνηση του πληθυσμού και το γεγονός ότι αυτό δεν διαφάνηκε στη συνολική πληθυσμιακή μεταβολή οφείλεται, όπως και σε πολλά άλλα μέρη της Ελλάδας, στην εισροή μεταναστών. Η σταδιακή μείωση των μεταναστευτικών εισροών είχε ως αποτέλεσμα την καθαρή μείωση του πληθυσμού κατά την τρέχουσα δεκαετία.

Πίνακας 6.4-1 Πληθυσμιακές εξελίξεις στην υπό μελέτη περιοχή

	2011				2001		1991
Διοικητική διαίρεση	**Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού**	**Άρρενες**	**Θήλεις**	**Μεταβολή από το 2001**	**Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού**	**Μεταβολή από το 1991**	**Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού**
Περιφερειακή ενότητα Ιωαννίνων (Πρώην Νομός)	167.400	*81.720*	*85.680*	3,96%	161.027	5,41%	152.759
Περιφερειακή ενότητα Άρτας (Πρώην Νομός)	67.870	*33.630*	*34.240*	-7,81%	73.620	-2,61%	75.594
Περιφερειακή ενότητα	43.660	*21.900*	*21.760*	0,14%	43.601	4,42%	41.755

	2011				2001		1991
Θεσπρωτίας (Πρώην Νομός)							
Περιφερειακή ενότητα Πρέβεζας (Πρώην Νομός)	57.720	*28.640*	*29.080*	-0,73%	58.144	1,89%	57.068
Περιφερειακή ενότητα Κερκύρας (Πρώην Νομός)	103.300	*50.400*	*52.900*	-7,00%	111.081	7,37%	103.461
Σύνολο Χώρας	**10.787.690**	***5.303.690***	***5.484.000***	**-1,34%**	**10.934.097**	**6,95%**	**10.223.392**
	Πηγή: Δελτίο Τύπου ΕΛΣΤΑΤ 22 Ιουλίου 2011, Ανακοίνωση προσωρινών αποτελεσμάτων Απογραφής Πληθυσμού 2011				*Πηγή: Αρχείο Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας*		

Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα που ακολουθεί από το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού που αντιστοιχεί στην περιοχή μελέτης του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου, ένα ποσοστό 39,5% αντιστοιχεί σε πληθυσμό Οικονομικά Ενεργό ηλικίας 15 έως 55+ ετών, ενώ ένα ποσοστό 60,4% αντιστοιχεί σε πληθυσμό Οικονομικά Μη Ενεργό ηλικίας 15 έως 55+ ετών, μεγαλύτερο από το αντίστοιχο εθνικό ποσοστό ανεργίας (57,6 %).

Πίνακας 6.4-2 Οικονομικά ενεργός μόνιμος πληθυσμός στην περιοχή μελέτης

Διοικητική Διαίρεση	**Σύνολο**	**Οικονομικά ενεργοί**			**Οικονομικά μη ενεργοί**		
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Σύνολο	Συνταξιούχοι	Λοιποί
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	167.901	66.362	54.654	11.708	101.539	43.010	58.529
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ	67.877	24.141	19.438	4.703	43.736	21.770	21.966
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	43.587	17.239	13.983	3.256	26.348	12.346	14.002
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	57.491	21.970	17.978	3.992	35.521	16.726	18.795
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	104.371	44.762	36.477	8.285	59.609	26.361	33.248
Σύνολο στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου	441.227	174.474	142.530	31.944	266.753	120.213	146.540
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**10.816.286**	**4.586.636**	**3.727.633**	**859.003**	**6.229.650**	**2.407.222**	**3.822.428**

Πηγή: Απογραφή Πληθυσμού 2011 ΕΛ.ΣΤΑΤ

Πίνακας 6.4-3 Τομεακή Κατανομή της Απασχόλησης στην περιοχή μελέτης

Περιγραφή	Οικονομικά ενεργοί			
	Σύνολο οικονομικών ενεργών	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	66.362	5.046	10.506	39.102
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ	24.141	4.268	3.422	11.748
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	17.239	2.864	2.136	8.983
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	21.970	3.824	2.797	11.357
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	44.762	2.510	4.787	29.180
Σύνολο στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου	174.474	18.512	23.648	100.370
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**4.586.636**	**372.209**	**654.377**	**2.701.047**

Πηγή: Απογραφή Πληθυσμού 2011 ΕΛ.ΣΤΑΤ

Στον Πίνακα που προηγείται παρουσιάζεται η κατανομή της απασχόλησης σε οικονομικούς τομείς παραγωγής στην περιοχή μελέτης που καλύπτει το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, αλλά και η αντίστοιχη κατανομή στο σύνολο της χώρας μεταξύ του οικονομικά ενεργού μόνιμου πληθυσμού. Παρατηρείται πως σε όλες τις περιοχές το ποσοστό απασχόλησης στον τριτογενή τομέα είναι σαφέστατα πιο υψηλό σε σχέση με άλλους τομείς.

Πίνακας 6.4-4 Απογραφή Πληθυσμού 2011. Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο	Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας							
		ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	**ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ**	**ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ**	**ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ**	**ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ**	**ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ**	**ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ**	**ΑΛΛΑ**
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**3.727.633**	**372.209**	**341.418**	**31.335**	**19.655**	**254.081**	**651.739**	**192.871**	**1.864.325**
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	54.654	5.046	4.766	308	307	5.005	8.984	1.888	28.350
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ	19.438	4.268	1.429	191	89	1.682	2.908	651	8.220
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	13.983	2.864	751	52	45	1.261	1.979	528	6.503
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	17.978	3.824	1.126	71	68	1.499	2.753	677	7.960
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	36.477	2.510	1.470	129	207	2.960	6.367	1.855	20.979

6.4.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Οι χρήσεις γης στο ΥΔ Ηπείρου σύμφωνα με το αρχείο χρήσεων γης CORINE 2000 παρουσιάζονται στη συνέχεια.

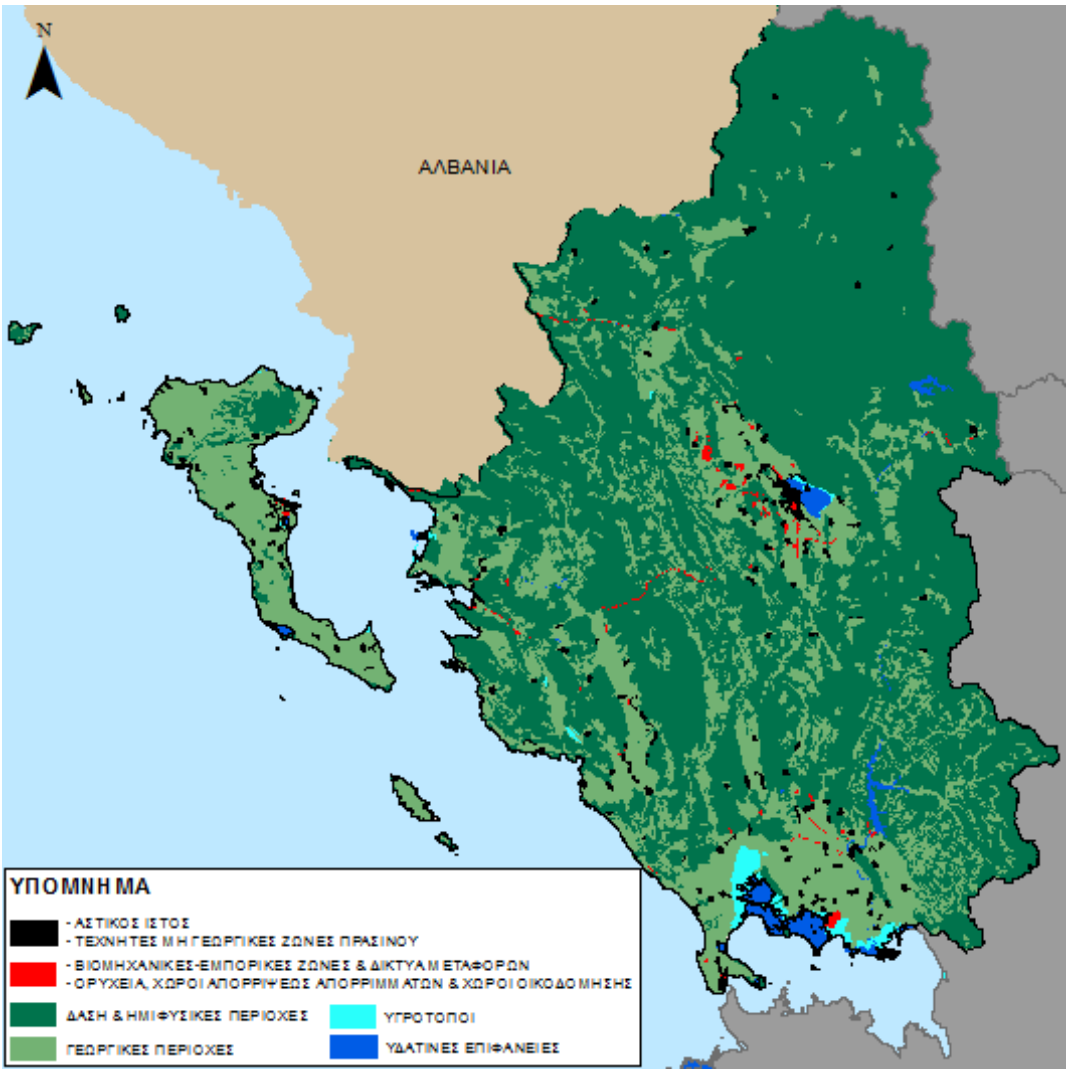

Σχήμα 6.4-1 Χρήσεις γης σύμφωνα με το CORINE 2000 στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Παρατηρείται πως η μεγαλύτερη έκταση του ΥΔ Ηπείρου καλύπτεται από δασική και ημιφυσική περιοχή (περιλαμβάνονται και οι φυσικοί βοσκότοποι), ενώ ακολουθούν ως επί το πλείστον οι γεωργικές περιοχές.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το 2000 οι εκτάσεις στο ΥΔ Ηπείρου σε ποσοτικά μεγέθη είναι όπως παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω.

Πίνακας 6.4-5 Χρήσεις γης στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου και στο σύνολο χώρας

Συγκρινόμενα στοιχεία	Υ.Δ. Ηπείρου	Σύνολο Χώρας
Απόλυτα μεγέθη (.000 στρέμματα):		
Καλλιεργούμενες εκτάσεις και Αγραναπαύσεις	2.395,8	50.684,6
Βοσκήσιμες εκτάσεις	4882,9	52.191,5
Δάση	2.415,6	20.228,9
Λοιπές εκτάσεις	150,0	8.877,2
Σύνολο	9.844,3	131.982,2
Εκατοστιαία κατανομή:		
Καλλιεργούμενες εκτάσεις και Αγραναπαύσεις	24,3	38,4
Βοσκήσιμες εκτάσεις	49,6	39,5
Δάση	24,5	15,3
Λοιπές εκτάσεις	1,5	6,7
Σύνολο	100,0	100,0
Το Υ.Δ. ως ποσοστό % της Χώρας:		
Καλλιεργούμενες εκτάσεις και Αγραναπαύσεις	4,7	100,0
Βοσκήσιμες εκτάσεις	9,4	100,0
Δάση	11,9	100,0
Λοιπές εκτάσεις	1,7	100,0
Σύνολο	7,5	100,0

Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζονται οι κύριες ανθρωπογενείς δραστηριότητες – χρήσεις γης που εντοπίζονται στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου.

6.4.2.1 Αστικά Κέντρα

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου αποτελείται ουσιαστικά από την Περιφέρεια Ηπείρου και το Νομό Κέρκυρας, συνδυασμό που έχει ανεβάσει τους αναπτυξιακούς δείκτες του διαμερίσματος, λόγω των υψηλών δεικτών της Κέρκυρας (τουρισμός - τέταρτη περιοχή στη χώρα).

Ως προς τη μορφολογία του ανήκει στις προβληματικές περιοχές της χώρας, που διακρίνονται από αναπτυξιακή υστέρηση και απομόνωση (όχι μόνο του διαμερίσματος από τη λοιπή χώρα, αλλά και των χωριών από τις αστικές περιοχές) και από ορισμένα ελκυστικά χαρακτηριστικά, που διατηρήθηκαν στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές και αναφέρονται στην κληρονομιά, φυσική και ανθρωπογενή.

Τα Ιωάννινα, η Άρτα, η Πρέβεζα και η πόλη της Κέρκυρας είναι τα αστικά κέντρα (με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους) του ΥΔ Διαμερίσματος Ηπείρου.

Τα Ιωάννινα αποτελούν το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδας μετά την Πάτρα. Διαθέτουν πανεπιστήμιο με επιρροή στη χώρα και τις γειτονικές χώρες των Βαλκανίων. Αποτελούν, επίσης, κύριο στοιχείο του αναδυόμενου βόρειου άξονα ανάπτυξης της χώρας περί την Εγνατία Οδό, αλλά και τον κόμβο του νέου δυτικού άξονα ανάπτυξης κατά μήκος της Ιονίας Οδού.

Πέραν αυτών των οικισμών στο ΥΔ Ηπείρου υπάρχουν ακόμη 20 οικισμοί με πληθυσμό (βάσει της Απογραφής Πραγματικού Πληθυσμού 2011) μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους, όπως παρουσιάζονται στο ακόλουθο σχήμα και πίνακα.

Πίνακας 6.4-6 Αστικά κέντρα και οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων

Αστικά Κέντρα	
Οικισμός	**Πραγματικός Πληθυσμός (Απογραφή 2011)**
Ιωάννινα	64.458
Κέρκυρα	28.918
Άρτα	21.652
Πρέβεζα	19.007
Οικισμοί άνω των 2.000 κατοίκων	
Οικισμός	**Πραγματικός Πληθυσμός (Απογραφή 2011)**
Ηγουμενίτσα,η	9954
Ανατολή,η	9583
Φιλιππιάς,η	4578
Κανάλιον,το	4033
Κατσικάς,ο	3851
Ελεούσα,η	3443
Πεδινή,η	3130
Λευκίμμη,η	3118
Αλεπού,η	3116
Εξοχή,η	2981
Πάργα,η	2926
Κόνιτσα,η	2774
Καρδαμίτσια,τα	2760
Φιλιάτες,οι	2561
Μέτσοβον,το	2500
Καναλλάκιον,το	2491
Ποταμός,ο	2426
Νέα Σελεύκεια,η	2408
Παραμυθιά,η	2337
Τσιφλικόπουλον,το	2230

Όσον αφορά στις πιέσεις που ασκούνται από τα αστικά κέντρα και τους οικισμούς στους υδατικούς πόρους, αυτές σχετίζονται με τα αστικά λύματα.

Τα αστικά λύματα ως σημειακή πηγή ρύπανσης αφορούν στις περιπτώσεις που υπάρχουν συλλογικά αποχετευτικά συστήματα ή/και κεντρικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ). Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, αναγνωρίζονται συνολικά:

- ένας (1) οικισμός Α' προτεραιότητας,
- πέντε (5) οικισμοί Β' προτεραιότητας και,
- δεκαεπτά (17) οικισμοί Γ' προτεραιότητας.

Οι οικισμοί Α' και Β' προτεραιότητας εξυπηρετούνται με ΕΕΛ, ενώ οχτώ (8) από τους οικισμούς Γ' προτεραιότητας αποχετεύουν σε ΕΕΛ.

Συνολικά ο πληθυσμός που εξυπηρετείται σήμερα από ΕΕΛ ανέρχεται περίπου σε 201 χιλ. κατοίκους. Από τους οικισμούς προτεραιότητας (Α, Β & Γ), το ποσοστό του πληθυσμού που αποχετεύει σε ΕΕΛ σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ είναι κοντά στο 91,2%.

Αναλυτικά, στο ΥΔ Ηπείρου λειτουργούν 16 ΕΕΛ, εκ των οποίων οι 5 εξυπηρετούν οικισμούς κάτω των 2000 ΜΙΠ και βρίσκονται στην Κέρκυρα. Κατά σειρά μεγέθους πρόκειται για τις ΕΕΛ Ιωαννίνων, Κέρκυρας και Άρτας. Ακολουθούν οι ΕΕΛ Πρέβεζας, Ηγουμενίτσας, Φιλιππιάδας, Λευκίμμης, Πάργας, Μετσόβου, Κυνοπιαστών, Παλιοκαστριτών, Μπενιτσών, Σιδαρίου, Μωραϊτικων, Αγίου Μάρκου και ΕΕΛ Αγίου Στεφάνου.

Στο ΥΔ 05 έχουν θεσμοθετηθεί ως ευαίσθητοι αποδέκτες οι ποταμοί Άραχθος, ο παραπόταμος Μετσοβίτικος του Αράχθου, ο Λούρος και ο Αμβρακικός Κόλπος. Και οι 10 ΕΕΛ που βρίσκονται στην Κέρκυρα αποβάλλουν σε κανονικό αποδέκτη, στη θάλασσα. Στην ηπειρωτική χώρα, 2 ΕΕΛ αποβάλλουν σε γλυκά νερά σε ευαίσθητο αποδέκτη, 3 ΕΕΛ σε παράκτια ύδατα σε κανονικό αποδέκτη και 1 ΕΕΛ σε γλυκά νερά σε κανονικό αποδέκτη. Για την παραγόμενη ιλύ, η συνήθης πρακτική διαχείρισης είναι η διάθεσή της σε ΧΥΤΑ.

Η σημαντικότερη πίεση προκαλείται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, οι οποίες εξυπηρετούν ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 10.000 κατοίκων και αφορά τις ΕΕΛ Ιωαννίνων, Κέρκυρας, Άρτας, Πρέβεζας, Ηγουμενίτσας και Πάργας.

Στο ΥΔ Ηπείρου έχουν καταγραφεί και 3 οικισμοί < 2.000 ΜΙΠ που διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο και δεν είναι συνδεδεμένοι με εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων, συνολικού πληθυσμού 1.980 κατοίκων (Πάπιγκο, Χρυσοβίτσας, Νέος Ωρωπός), εκ των οποίων δύο από αυτούς αποχετεύουν σε ευαίσθητους αποδέκτες και αυτό θεωρείται σημειακή πίεση.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων παρουσιάζονται στο κεφάλαιο των τεχνικών υποδομών (6.4.4) της παρούσας μελέτης.

6.4.2.2 Γεωργία - Κτηνοτροφία

Γεωργία

Η έκταση της γεωργικής γης στο ΥΔ Ηπείρου αποτελεί το 3,9% της συνολικής γεωργικής έκτασης της χώρας. Το μικρό αυτό ποσοστό οφείλεται στη μορφολογία του εδάφους της περιοχής, η οποία καλύπτεται από μεγάλους ορεινούς όγκους και καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη της γεωργίας σε μεγαλύτερες εκτάσεις. Αυτό φαίνεται εξάλλου και από τις χρήσεις γης της περιοχής μελέτης, όπως αυτές παρουσιάστηκαν παραπάνω.

Πίνακας 6.4-7 Χρήσεις Γεωργικής γης και εξ αυτής Αρδευθείσα (το 2007) στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Συγκρινόμενα στοιχεία	Υ.Δ. Ηπείρου	Σύνολο Χώρας
Έκταση γεωργικής γης (.000 στρέμματα):		
Αροτραίες καλλιέργειες	636,6	20.739,0
Κηπευτικές καλλιέργειες	48,0	1.103,0
Δενδρώδεις καλλιέργειες	583,3	10.053,0
Άμπελοι	18,3	1.271,0
Αγρανάπαυση	190,6	4.639,0
Σύνολο	1.476,8	37.805,0
Εκατοστιαία κατανομή:		
Αροτραίες καλλιέργειες	43,1	54,8
Κηπευτικές καλλιέργειες	3,2	2,9
Δενδρώδεις καλλιέργειες	39,5	26,6
Άμπελοι	1,2	3,4
Αγρανάπαυση	12,9	12,3
Σύνολο	100,0	100,0
Αρδευθείσα έκταση γεωργικής γης (*.000 στρέμματα*)		
Αροτραίες καλλιέργειες	355,4	9.400,0
Κηπευτικές καλλιέργειες	48,0	1.100,0
Δενδρώδεις καλλιέργειες	107,4	3.800,0
Άμπελοι	1,6	500,0
Αγρανάπαυση	-	-
Σύνολο	512,4	14.800,0
Αρδευθείσα /Συνολική (%)		
Αροτραίες καλλιέργειες	55,8	45,3

Συγκρινόμενα στοιχεία	Υ.Δ. Ηπείρου	Σύνολο Χώρας
Κηπευτικές καλλιέργειες	100,0	100,0
Δενδρώδεις καλλιέργειες	18,4	37,8
Άμπελοι	8,7	39,3
Αγρανάπαυση	-	-
Σύνολο	34,7	39,1

(Πηγή: Επεξεργασμένα στοιχεία των Δελτίων Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας Δήμων και Κοινοτήτων, ΕΛΣΤΑΤ 2007)

Από την συνολική γεωργική έκταση στο ΥΔ Ηπείρου, η συντριπτική πλειοψηφία εκτάσεων αποτελείται από αροτραίες και δενδρώδεις καλλιέργειες. Οι αροτραίες καλλιέργειες αφορούν κυρίως σιτηρά, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανικά και κτηνοτροφικά φυτά, μποστανικά και πατάτες, ενώ οι δενδρώδεις καλλιέργειες αφορούν ελαιόδεντρα, εσπεριδοειδή, πυρηνόκαρπα, μηλοειδή, ακρόδρυα και καστανιές.

Από το σύνολο της γεωργικής έκτασης του ΥΔ Ηπείρου ένα ποσοστό 34,7% αποτελείται από αρδευθείσες καλλιέργειες, με το σημαντικό μέρος να αφορά τις αροτραίες καλλιέργειες, όπου ένα ποσοστό 55,8% της συνολικής έκτασης των αροτραίων καλλιεργειών αρδεύεται.

Πίνακας 6.4-8 Διάρθρωση των καλλιεργειών στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από Δελτία Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας Δήμων και Κοινοτήτων, ΕΛΣΑΤ 2007)

Ομάδες και είδος καλλιεργειών	Υ.Δ. Ηπείρου *(Εκτάσεις σε στρέμματα)*	
Απόλυτα μεγέθη:		
Αροτραίες καλλιέργειες		**636.633**
Σιτηρά	190.358	
Βρώσιμα όσπρια	12.640	
Βιομηχανικά φυτά	4.145	
Κτηνοτροφικά φυτά	388.641	
Μποστανικά	5.658	
Πατάτες	35.191	
Κηπευτικές καλλιέργειες		**47.958**
Δενδρώδεις καλλιέργειες		**583.305**
Ελαιόδεντρα	470.481	
Εσπεριδοειδή	91.134	
Πυρηνόκαρπα	977	
Μηλοειδή	2.641	
Ακρόδρυα	13.358	
Καστανιές	4.703	
Λοιπά	11	
Άμπελοι		**18.300**

Ομάδες και είδος καλλιεργειών	Υ.Δ. Ηπείρου *(Εκτάσεις σε στρέμματα)*	
Σύνολο		**1.286.196**
Εκατοστιαία κατανομή:		
Αροτραίες καλλιέργειες	**100,0**	**49,5**
Σιτηρά	29,9	
Βρώσιμα όσπρια	2,0	
Βιομηχανικά φυτά	0,7	
Κτηνοτροφικά φυτά	61,0	
Μποστανικά	0,9	
Πατάτες	5,5	
Κηπευτικές καλλιέργειες	**100,0**	**3,7**
Δενδρώδεις καλλιέργειες	**100,0**	**45,4**
Ελαιόδεντρα	80,7	
Εσπεριδοειδή	15,6	
Πυρηνόκαρπα	0,2	
Μηλοειδή	0,5	
Ακρόδρυα	2,3	
Καστανιές	0,8	
Λοιπά	0,0	
Άμπελοι	**100,0**	**1,4**
Σύνολο %		**100,0**

Η άρδευση αποτελεί το σημαντικότερο καταναλωτή νερού στο ΥΔ Ηπείρου με 82% (βάσει των εκτάσεων και καλλιεργειών που δηλώθηκε ότι αρδεύτηκαν, ΕΣΥΕ 2007) της συνολικής ζήτησης και στη συνέχεια ακολουθεί η ύδρευση με 14,5%.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι καταναλώσεις σε νερό στις αρδευθείσες περιοχές του ΥΔ Ηπείρου κατά το 2011. Η συνολική ποσότητα νερού που καταναλώθηκε για σκοπούς γεωργικής άρδευσης καλλιεργειών στο ΥΔ Ηπείρου κατά το 2011 ανέρχεται στα $303*10^6$ κ.μ.

Οι ανάγκες άρδευσης ικανοποιούνται στο μεγαλύτερο τμήμα τους από το επιφανειακό νερό με τη λειτουργία σημαντικών έργων - δικτύων μεταφοράς νερού. Οι υπόλοιπες αρδευτικές ανάγκες καλύπτονται από πηγές και γεωτρήσεις που υπάγονται σε ΤΟΕΒ ή είναι ιδιωτικές. Σήμερα στο Υ.Δ. 05 οι απολήψεις επιφανειακών νερών για άρδευση από τους ιδιώτες καλλιεργητές γίνονται με περιορισμένο έλεγχο ή ορισμένες φορές χωρίς έλεγχο.

Στο ΥΔ της Ηπείρου από τα 27 υπόγεια ΥΣ, κρίθηκε ότι όλα έχουν καλή ποσοτική κατάσταση.

Η πίεση λόγω ρύπανσης που μπορεί δυνητικά να ασκήσει η γεωργία στα ΥΣ, εμφανίζεται κατά κύριο λόγο με τη μορφή θρεπτικών, αζώτου και φωσφόρου ως αποτέλεσμα των λιπάνσεων των φυτών και συντηρητικών ρύπων (φυτοφάρμακα), που προέρχονται από την χρήση και εφαρμογή προϊόντων φυτοπροστασίας και βιοκτόνων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της εφαρμοζόμενης δραστικής ουσίας ανά φυτοπροστατευτικών προϊόν για το ΥΔ της Ηπείρου και ανά ΛΑΠ. Η κατανομή των ποσοτήτων δραστικής ουσίας δυνητικά εφαρμοζόμενων φυτοπροστατευτικών ουσιών ανά υπολεκάνη παρουσιάζεται στους σχετικούς χάρτες.

Πίνακας 6.4-9 Ποσότητες δραστικής ουσίας δυνητικά εφαρμοζόμενων φυτοπροστατευτικών ουσιών ανά ΛΑΠ

	ΜΥΚΗΤΟΚΤΟΝΑ	ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ		ΑΚΑΡΕΟΚΤΟΝΑ	ΖΙΖΑΝΙΟΚΤΟΝΑ
	mancozeb (kg/yr)	dimethoate (kg/yr)	chlorpyrifos (kg/yr)	abamectin (kg/yr)	glyphosate (kg/yr)
EL0514	44012	10176	13724	5351	15330
EL0511	15055	640	1854	104	207
EL0512	80973	6397	12784	2484	6956
EL0513	47575	9640	13516	4684	13995
EL0534	48792	20532	24028	12054	35164
EL0546	66177	8302	13711	3660	10358
ΣΥΝΟΛΙΚΌ					

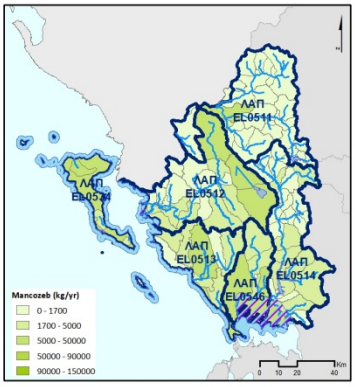

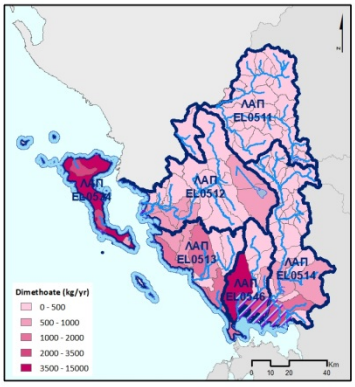

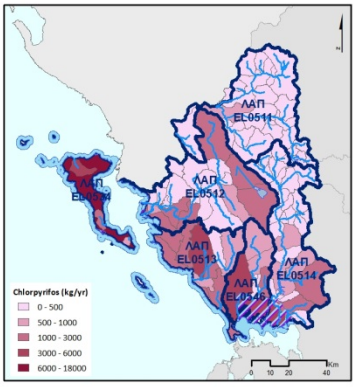

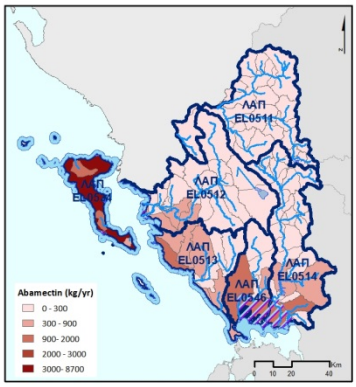

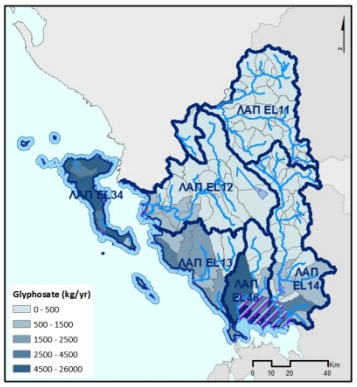

Σχήμα 6.4-2 Κατανομή των ποσοτήτων δραστικής ουσίας δυνητικά εφαρμοζόμενων φυτοπροστατευτικών ουσιών ανά Υπολεκάνη

Κτηνοτροφία

Από τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν στο ΥΔ Ηπείρου, συγκεντρώνονται 638 οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες, από τις οποίες η συντριπτική πλειοψηφία είναι μονάδες εκτροφής πουλερικών. Απογράφηκαν σε επίπεδο νομού, 506 στο Ν. Ιωαννίνων, 92 στο Ν. Άρτας και 40 στο Ν. Πρεβέζης.

Συμπεριλαμβάνονται ανάμεσά τους 14 πτηνοκτηνοτροφικές μονάδες, οι οποίες υπάγονται στην Οδηγία για τον Ολοκληρωμένο Έλεγχο και Πρόληψη της Ρύπανσης (IED).

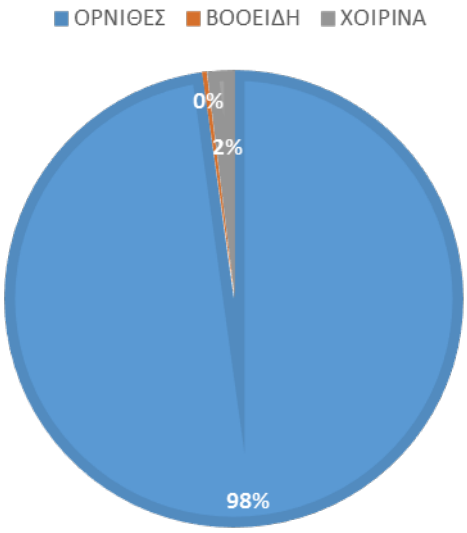

Σχήμα 6.4-3 Κατανομή εσταυλισμένης κτηνοτροφικής δραστηριότητας στο ΥΔ05

Η χωρική κατανομή της εσταυλισμένης κτηνοτροφίας σε επίπεδο λεκανών απορροής του ΥΔ05 παρουσιάζεται γραφικά στο παρακάτω σχήμα. Οι περισσότερες από τις μονάδες συγκεντρώνονται στις λεκάνες απορροής Καλαμά (EL12) που φτάνει το 61%, με σημαντική παρουσία της κτηνοτροφικής δραστηριότητας στη Λίμνη Παμβώτιδα και τη Τάφρο Λαψίστα, καθώς και κατά μήκος του ποταμού Καλαμά. Ακολουθεί η λεκάνη Αράχθου (EL14) σε ποσοστό 19% (Σχήμα 6.4-5).

Στο Χάρτη που ακολουθεί και στο Σχήμα 6.4-4 παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των κτηνοτροφικών μονάδων στο Υ.Δ. Ηπείρου.

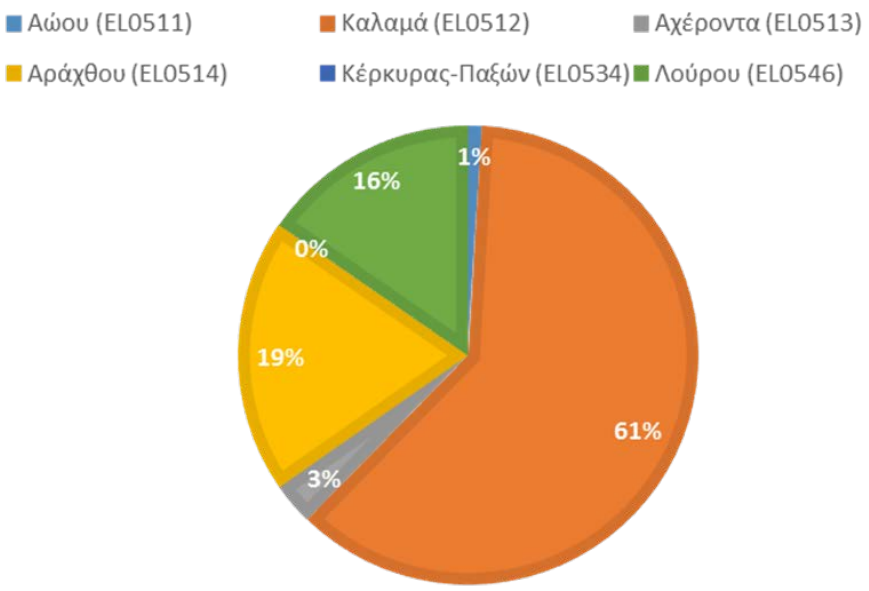

Σχήμα 6.4-4 Κατανομή εσταυλισμένης κτηνοτροφίας στις λεκάνες απορροής

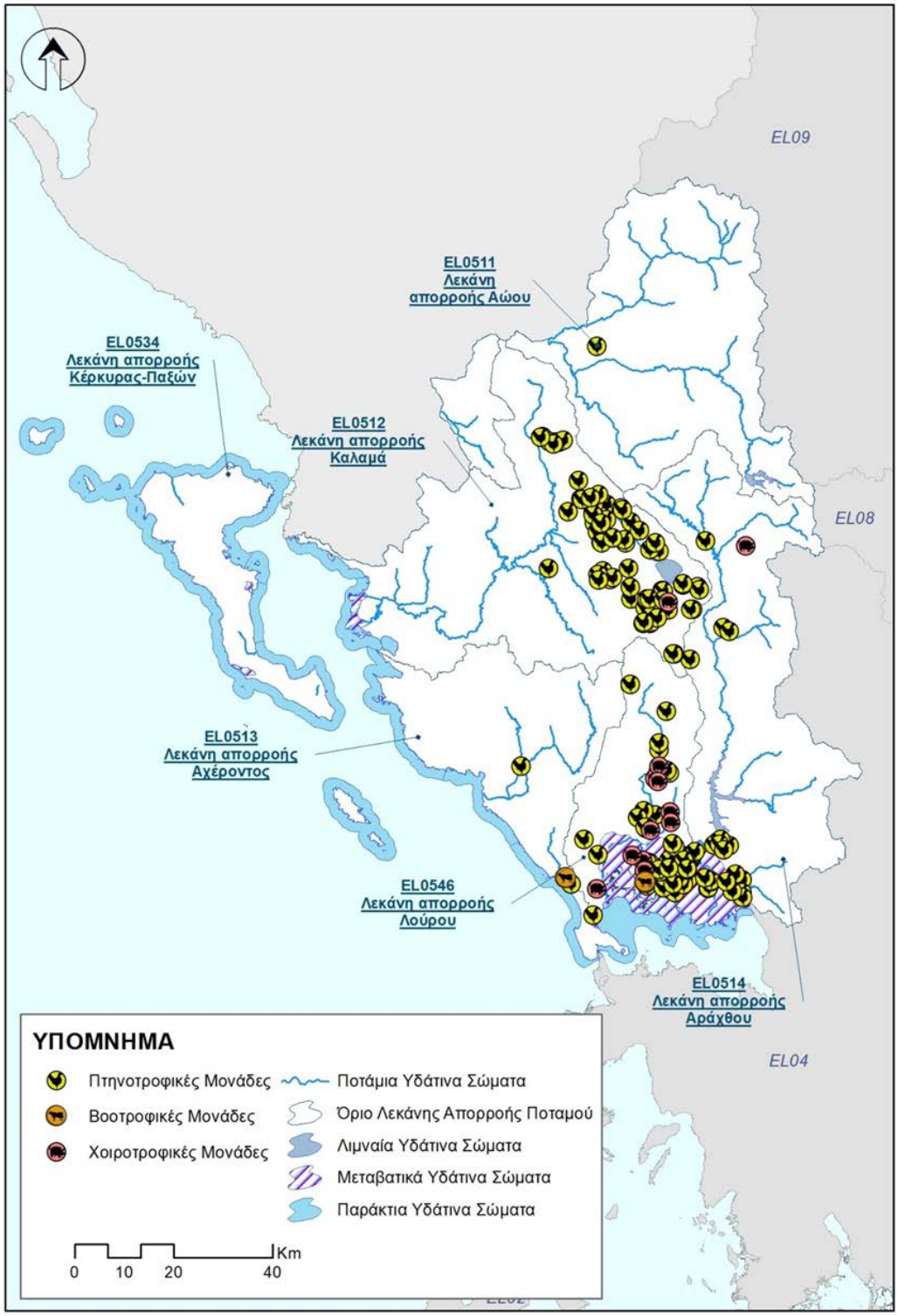

Σχήμα 6.4-5 Χάρτης εσταυλισμένων κτηνοτροφικών μονάδων στο Υ.Δ. Ηπείρου

6.4.2.3 Ιχθυοκαλλιέργεια

Ο τομέας της ιχθυοκαλλιέργειας στην χώρα έχει αναπτυχθεί με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια και για ορισμένα είδη, οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακοί. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου απαντάται ένας σημαντικός αριθμός ιχθυοκαλλιεργειών, οι οποίες αποτελούν σημαντική πηγή πίεσης για τα ΥΣ.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία στην περιοχή μελέτης είναι εγκατεστημένες 42 μονάδες αλμυρού νερού και 71 μονάδες γλυκού νερού.
Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται τα ετήσια φορτία που εξάγονται από τις υδατοκαλλιέργειες – ιχθυοκαλλιέργειες (BOD, N και P) για κάθε ΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (05).

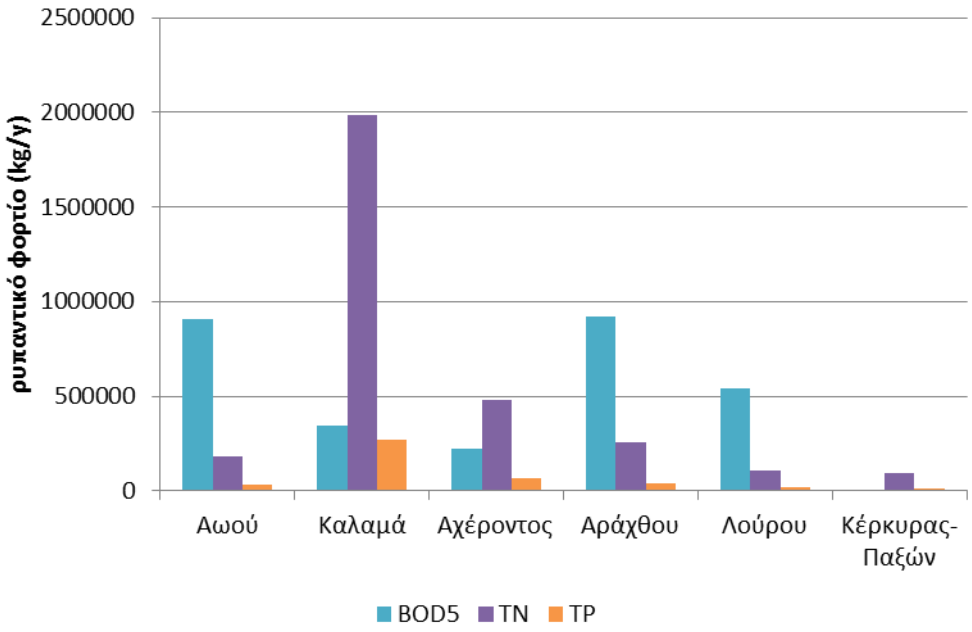

Σχήμα 6.4-6 Ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων από μονάδες υδατοκαλλιέργειας ανά ΛΑΠ.

Όπως παρουσιάζεται στο παραπάνω σχήμα, η ΛΑΠ Καλαμά φαίνεται να διακρίνεται ως η περιοχή με το μεγαλύτερο ρυπαντικό φορτίο (TN) που απορρέει από αυτό το είδος πίεσης, δεδομένου ότι στην περιοχή της βρίσκονται οι περισσότερες μονάδες υδατοκαλλιέργειας. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι, στις ΛΑΠ Αράχθου και Λούρου αν και είναι λίγες σε αριθμό οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας γλυκού νερού, ωστόσο λόγω δυναμικότητας υπολογίζονται τα υψηλότερα φορτία σε BOD σε σχέση με τις υπόλοιπες ΛΑΠ.

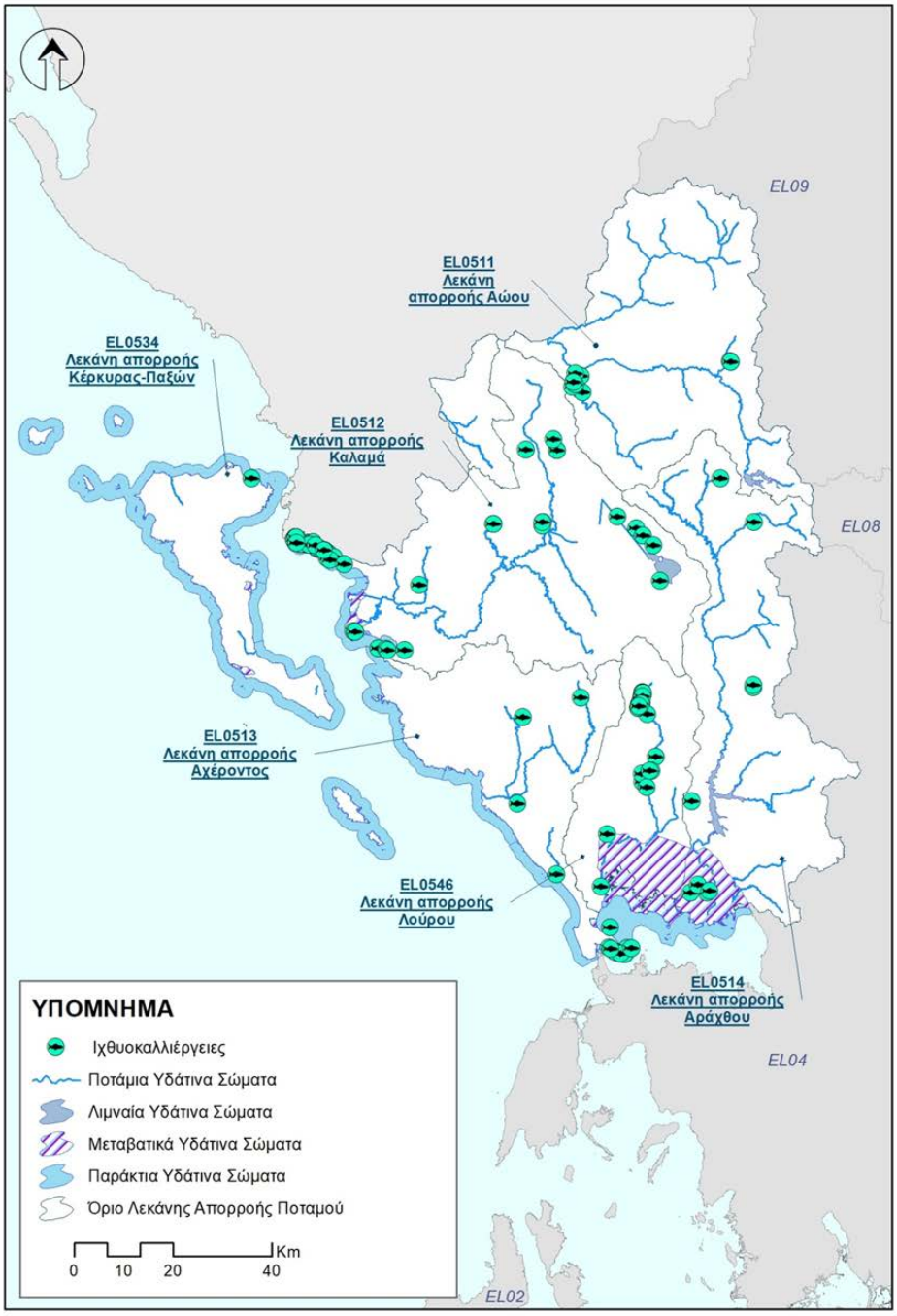

Σχήμα 6.4-7 Χάρτης μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει υπερσυγκέντρωση των μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας γλυκού νερού στον ποταμό Λούρο στην περιοχή Βουλιάστας-Μουσιωτίτσας και είναι εγκατεστημένες στο υδατικό σύστημα 'Λούρος Π.5'.

Αντίστοιχα για τις μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας αλμυρού νερού υπερσυγκέντρωση μονάδων εμφανίζεται στη Λωρίδα Σαγιάδας που ανήκει στο παράκτιο σώμα 'Βόρειο Τμήμα Ανατολικών Ακτών της Κερκυραϊκής Θάλασσας'.

6.4.2.4 Βιομηχανία

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου το οποίο αποτελείται κυρίως από την Περιφέρεια Ηπείρου και το νομό Κερκύρας, ο βιομηχανικός κλάδος με τη μεγαλύτερη συμμετοχή είναι αυτός των τροφίμων και ποτών. Οι βιομηχανίες είναι εξαρτώμενες από τον πρωτογενή τομέα και η πλειονότητά τους είναι μονάδες συσκευασίας - μεταποίησης αγροτικών προϊόντων (σφαγεία, βιομηχανία γάλατος, κονσερβοβιομηχανίες φρούτων και λαχανικών, σφαγεία, ελαιοτριβεία). Η πλειοψηφία των μονάδων του δευτερογενή τομέα είναι μικρές και απευθύνονται κατά κύριο λόγο στις τοπικές αγορές της περιφέρειας.

Στην περιοχή μελέτης έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν τρεις βιομηχανικές περιοχές, η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων (Ροδοτόπι) και η ΒΙΠΕ Πρεβέζης (κοντά στο Μύτικα), καθώς και το ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας (στη θέση Γκιάτα του Δ. Παραμυθιάς) με περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων.

Από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν ο συνολικός κατάλογος των βιομηχανιών στο ΥΔ περιλαμβάνει 254 μονάδες και 252 επιπλέον μονάδες, οι οποίες βρίσκονται εντός βιομηχανικών περιοχών. Από τις μονάδες που εδράζονται εντός βιομηχανικών περιοχών, το 74% είναι εγκατεστημένες στη ΒΙΠΕ Ιωαννίνων.

Η χωρική κατανομή της βιομηχανικής δραστηριότητας σε επίπεδο λεκανών απορροής του ΥΔ παρουσιάζεται στον παρακάτω σχήμα. Οι περισσότερες από τις βιομηχανίες συγκεντρώνονται στη λεκάνη απορροής Καλαμά (EL0512), στην οποία βρίσκεται και η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων, σημειώνοντας έντονη παρουσία στη Λίμνη Παμβώτιδα και τη Τάφρο Λαψίστα. Ακολουθεί η λεκάνη απορροής Αχέροντα (EL0513) στην οποία απαντώνται οι ΒΙΠΕ Πρεβέζης και ΒΙΟΠΑ Θεσπρωτίας και η λεκάνη Κέρκυρας-Παξών (EL0534). Ο μεγάλος αριθμός βιομηχανικών μονάδων που απογράφηκε στη λεκάνη Κέρκυρας-Παξών αφορά ως επί το πλείστον ελαιοτριβεία σε ποσοστό 85%.

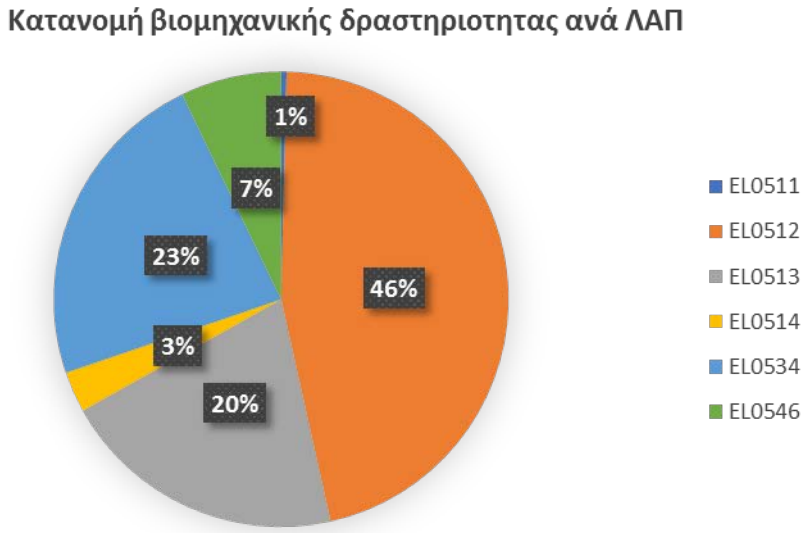

Σχήμα 6.4-8 Κατανομή βιομηχανικής δραστηριότητας ανά ΛΑΠ

Να σημειωθεί ότι αν και στη λεκάνη απορροής Λούρου (EL0546) απαντάται μικρό σχετικά ποσοστό της βιομηχανικής δραστηριότητας, εμφανίζεται υπερσυγκέντρωση μονάδων κατά μήκος του ποταμού Λούρου, καθώς και στις εκβολές του, που δραστηριοποιούνται κυρίως με την αξιοποίηση προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής.

Οι εκάστοτε οργανωμένες Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) στις οποίες υπάρχουν οι υποδομές αποχέτευσης και από κοινού επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων των εγκατεστημένων επιχειρήσεων θεωρούνται σημειακές πηγές και εξετάζονται ενιαία.

Απογράφηκαν σε επίπεδο νομού: 25 στο Ν. Άρτας, 41 στο Ν. Ιωαννίνων, 26 στο Ν. Θεσπρωτίας, 52 στο Ν. Πρεβέζης και 119 στο Ν. Κερκύρας. Στο ακόλουθο σχήμα παρουσιάζεται η κατανομή των βιομηχανικών κλάδων στο ΥΔ για τις μονάδες που δεν είναι εγκατεστημένες σε οργανωμένες ΒΙΠΕ. Σημειώνεται ότι στις απογεγραμμένες συμπεριλαμβάνονται και 9 μονάδες που βρίσκονται εντός ΒΙΠΕ.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα (EL05), εντοπίζονται πέντε μονάδες IED (τ. IPPC) σύμφωνα με όσα ορίζονται στην σχετική Οδηγία, Οι βιομηχανίες IED αφορούν αποκλειστικά σε διαδικασίες παραγωγής δομικών υλικών από άργιλο, επεξεργασία, συντήρηση και παραγωγή κρέατος, καθώς και γαλακτοκομικών προϊόντων και απαντώνται 4 στη λεκάνη απορροής Καλαμά, 1 στη λεκάνη απορροής Αράχθου. Δώδεκα μονάδες εμπίπτουν στο καθεστώς των μονάδων SEVESO (ΚΥΑ 172058 (ΦΕΚ 354/Β/17-2-2016), γνωστή ως SEVESO III, «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών», σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου»). οι βιομηχανίες που είναι χαρακτηρισμένες SEVESO, σχετίζονται με πρατήρια καυσίμων, μονάδες αποθήκευσης και

υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες και εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στη ΛΑΠ EL0512.

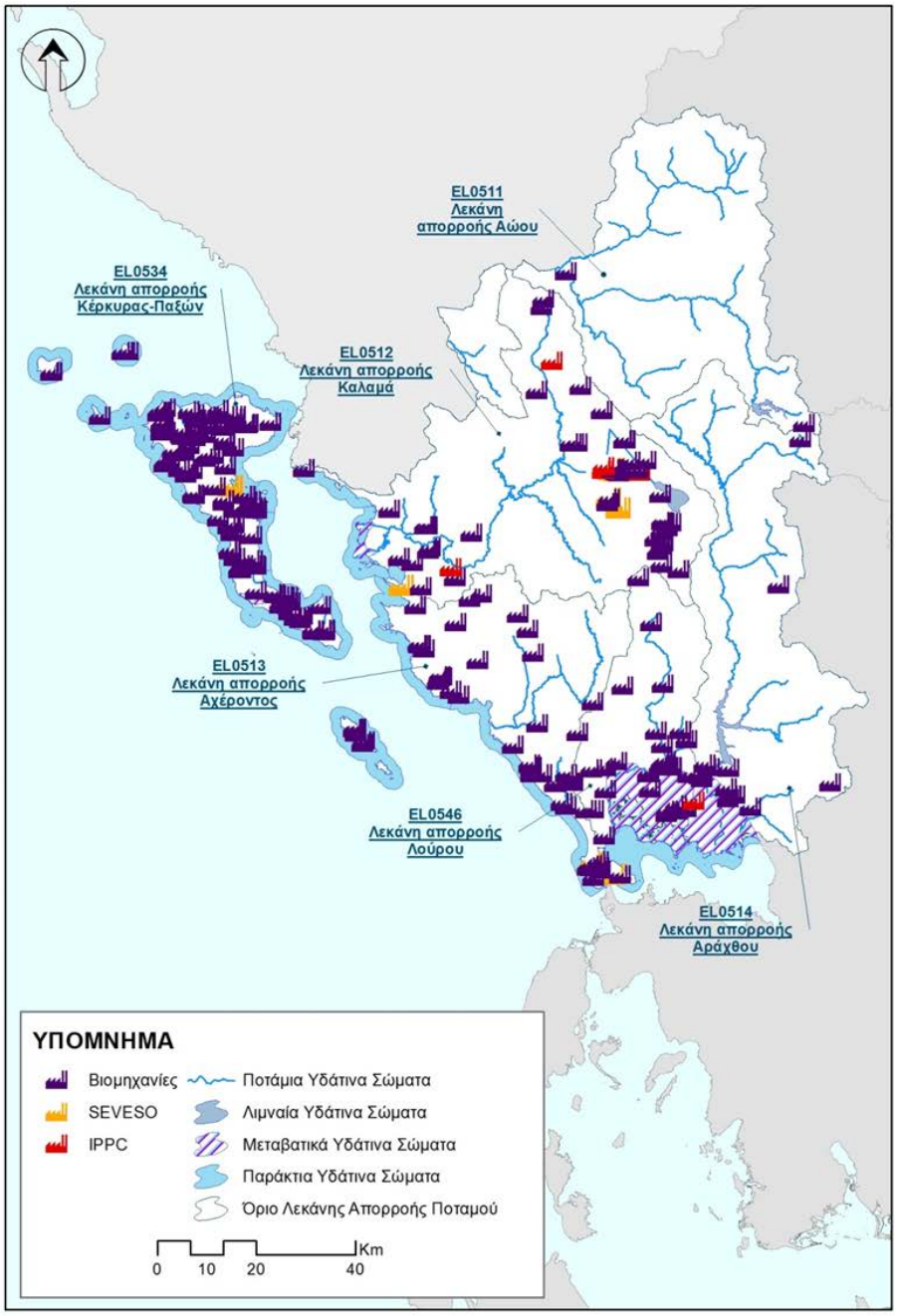

Σχήμα 6.4-9 Βιομηχανίες στο Υ.Δ. Ηπείρου

6.4.2.5 Μεταλλεία – Λατομεία

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου δεν απαντώνται εξορυκτικές δραστηριότητες που αφορούν βιομηχανικά ορυκτά υλικά ή μεταλλεία.

6.4.3 ΙΣΤΟΡΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η Ήπειρος έχει πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση, η οποία φαίνεται από το μεγάλο αριθμό των ιστορικών μνημείων και παραδοσιακών οικισμών που υπάρχουν στην περιοχή. Η παράδοση αυτή ξεκινά από τους αρχαίους χρόνους με το περίφημο μαντείο της Δωδώνης και συνεχίζεται κατά τους βυζαντινούς χρόνους και το μεσαίωνα, όπως μαρτυρούν τα κάστρα και οι βυζαντινές εκκλησίες, αλλά και οι πύργοι, τα αρχοντικά και τα γεφύρια που έκτιζαν οι συντεχνίες των Ηπειρωτών μαστόρων.

Ειδικότερα, η Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων, χαρακτηρίζεται από τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό παραδοσιακών οικισμών, πολλοί από τους οποίους έχουν υποστεί ελάχιστη αλλοίωση. Οι παραδοσιακοί οικισμοί συγκεντρώνονται κατά κύριο λόγο στην περιοχή του Ζαγορίου και του Μετσόβου στην ΠΕ Ιωαννίνων και στο βόρειο τμήμα της ΠΕ Θεσπρωτίας (Ζαγοροχώρια, Μαστοροχώρια, Πωγωνοχώρια).

Στην Περιφέρεια Ηπείρου συναντώνται ιδιαίτερα σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι, όπως αυτοί της Δωδώνης, της Νικόπολης, της Κασσώπης και το νεκρομαντείο Μεσοποτάμου (αρχαίας Εφύρας). Επίσης, ένα πλήθος από πολύ αξιόλογα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία, απαντώνται στην Άρτα, η οποία ιστορικά υπήρξε η πρωτεύουσα του Δεσποτάτου της Ηπείρου. Τέλος, σημαντικοί τομείς του παραδοσιακού πολιτισμού της Ηπείρου είναι η μουσική, η αργυροχοΐα κλπ.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 594/Δ/1978 του ΥΠΕΧΩΔΕ στην Περιφέρεια Ηπείρου υπάρχουν σημαντικοί παραδοσιακοί οικισμοί κάποιοι από τους οποίους αναφέρονται παρακάτω: Παραμυθιά όπου βρίσκεται ο Πύργος Αλή Πασά και το βυζαντινό λουτρό, Φοινίκι ο οποίος είναι από τους καλύτερα διατηρημένους οικισμούς της Θεσπρωτίας, το ιστορικό Σούλι, της Πάργας και Αγιάς που βρίσκονται στην Πρέβεζα, το Μέτσοβο αλλά και άλλα απομονωμένα χωριά Σιράκο και Καλαρίτες που αποτελούν δείγμα της Ηπειρώτικης αρχιτεκτονικής, όσο και της μετέπειτα διαδικασίας εγκατάλειψης.

Τα Επτάνησα αποτελούν τη μόνη αξιόλογη ελληνική περιοχή που κατάφερε να μείνει έξω από τη σκιά του τουρκικού ζυγού, ανοικτή προς τη Δύση και ιδιαίτερα στον πολιτισμό της Βενετίας, γεγονός που είναι εμφανές στην πολεοδομική οργάνωση και την αστική δόμηση. Η πόλη της Κέρκυρας, έχει διαφύγει το σημαντικό πλήγμα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής από τον καταστροφικό σεισμό του 1953 και καταφέρνει να διασώζει μέχρι σήμερα την παλιά της πόλη σε μεγάλο βαθμό.

Στην Κέρκυρα, τα δημόσια κτίρια της ενετικής περιόδου έχουν τη σφραγίδα της φροντισμένης κατασκευής γιατί έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί από αρχιτέκτονες και συνήθως τεχνίτες που έστελνε η Βενετία ειδικά για το σκοπό αυτόν. Τα σημαντικότερα κτίρια της πόλης πλαισιώνουν τη σημερινή πλατεία Δημαρχείου, που αποτελούσε το κοινωνικό και πνευματικό κέντρο της στη βενετοκρατία. Επίσης, οι περίοδοι της γαλλικής και της αγγλικής κατοχής, με ελάχιστες επιπτώσεις στο πολεοδομικό σχέδιο της πόλης, έχουν αφήσει σε σημαντικό βαθμό τη σφραγίδα τους στον αρχιτεκτονικό χαρακτήρα της, με τη σφραγίδα της περιόδου της βρετανικής προστασίας να είναι πολύ πιο έντονη και να απλώνεται σε όλη την πόλη. Από το 1830 όμως περίπου, μια σειρά Ελλήνων τεχνικών, με πρωταγωνιστή τον Ιωάννη Χρόνη, παίρνει στα χέρια της και την επίσημη αρχιτεκτονική, αναλαμβάνοντας παράλληλα την επάνδρωση της τεχνικής υπηρεσίας. Όλα τα μεγάλα, με κοινωνική σκοπιμότητα, κτίρια της πόλης είναι συνδεμένα με το όνομα του προικισμένου Κερκυραίου αρχιτέκτονα: τα κτίρια της Ιονικής Τράπεζας, της Ιονίου Βουλής και του Χρηματιστηρίου, αλλά και πολλές σημαντικές ή απλούστερες κατοικίες και κυρίως το μέγαρο της οικογένειας του Ιωάννη Καποδίστρια.

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς οικισμούς, στην Κέρκυρα ξεχωρίζουν η παλιά πόλη της Κέρκυρας (η οποία έχει κηρυχθεί από την UNESCO ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς), η Άνω Αχαράβη, οι Καρουσάδες με το αρχοντικό Θεοτόκη, ο Πέλεκας, οι Κυνοπιάστες ή Μπόγιες, η Κασσιόπη με τα ερείπια του κάστρου της, η Άνω Κορακιάνα με τις 37 εκκλησίες, οι Μπενίτσες με ερείπια ρωμαϊκών λουτρών με ψηφιδωτά δάπεδα, το Γαστούρι με το ανάκτορο του Αχίλλειου και ο Άγιος Ματθαίος με τη μονή του Παντοκράτορα.

Σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι και μουσεία με αξιόλογες συλλογές βρίσκονται στην Κέρκυρα υπό την εποπτεία της Η΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων: η Βασιλική της Παλαιόπολης που οικοδομήθηκε τον 5ο αιώνα μ.Χ., το Φιγαρέτο Κανονιού (βιοτεχνική συνοικία της αρχαίας πόλης της Κέρκυρας), το νοσοκομείο και ο Ναός του Αγίου Γεωργίου στο Παλιό Φρούριο, το «Λιοντάρι του Μενεκράτη» (σημαντικό έργο της κορινθιακής τέχνης του 7ου π.Χ. αιώνα), η αρχαία αγορά με την παλαιοχριστιανική βασιλική του Ιοβιανού και τα ρωμαϊκά λουτρά στην Παλαιόπολη, το τέμενος του Απόλλωνα Κερκυραίου καθώς και τμήματα βοηθητικών κτισμάτων και αρχαίων αναλημμάτων στο Μον Ρεπό, το αρχαίο λιμάνι του Αλκίνοου, το μνημείο του Μενεκράτη του 6ου π.Χ. αιώνα στον όρμο Γαρίτσα, τα ερείπια βωμού και ναού της θεάς Άρτεμης (6ου π.Χ. αιώνα), ο Πύργος Νεραντζίχας του 5ου π.Χ. αιώνα, το τμήμα του δωρικού ναού του 510 π.Χ. αιώνα στο Καρδάκι και τα ερείπια δωρικού ναού και κρήνης (6ου π.Χ. αιώνα) στο λόφο της Ανάληψης. Σημαντικά είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο, το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, το Μουσείο Αγωνιστών και το Μουσείο Διονυσίου Σολωμού.

6.4.4 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

6.4.4.1 Υγεία – Ιατρική Περίθαλψη

Όσον αφορά την υγεία, η δευτεροβάθμια φροντίδα στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου παρέχεται από 9 συνολικά νοσοκομεία - κλινικές με συνολική δυναμικότητα 2.088 κλίνες. Σημειώνεται ότι στα Ιωάννινα υπάρχει πανεπιστημιακό νοσοκομείο, με ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης.

Τα Δημόσια Νοσοκομεία που υπάρχουν στην περιοχή του ΥΔ Ηπείρου είναι τα εξής:

- Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων "Γ. Χατζηκώστα"
- Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
- Γενικό Νοσοκομείο Άρτας
- Γενικό Νοσοκομείο-Κέντρο Υγείας Φιλιατών
- Γενικό Νοσοκομείο Πρέβεζας
- Γενικό Νοσοκομείο Κέρκυρας
- Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κέρκυρας

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το έτος 2009 στο Γεωγραφικό Διαμέρισμα Ηπείρου υπήρχαν 2 Ιδιωτικές Κλινικές με συνολική δυναμικότητα 30 κλινών, και 16 Κέντρα Υγείας με συνολική δυναμικότητα 80 κλινών. Στην Κέρκυρα υπάρχουν άλλα 4 Κέντρα Υγείας. Αναλυτικά τα Κέντρα Υγείας είναι τα εξής:

Στην Άρτα:	(α) Κ.Υ. Άνω Καλεντίνης, (β) Αγνάντων, (γ) Βουργαρελίου
Στα Ιωάννινα:	(α) Δελβινακίου, (β) Μετσόβου, (γ) Δερβιζιάνων, (δ) Πραμάντων, (ε) Βουτσαρά, (στ) Κόνιτσας
Στην Πρέβεζα:	(α) Θεσπρωτικού, (β) Πάργας, (γ) Φιλιππιάδας, (δ) Καναλλακίου
Στους Φιλιάτες:	(α) Ηγουμενίτσας, (β) Μαργαριτίου, (γ) Παραμυθιάς
Στην Κέρκυρα:	(α) Αγίου Αθανασίου – Αγρός, (β) Λευκίμμης, (γ) Παξών, (δ) Αγίου Μάρκου

6.4.4.2 Εκπαίδευση

Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής σχετικά με τις Στατιστικές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η κατάσταση των Ανώτερων/ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην περιοχή μελέτης παρουσιάζεται στο ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4-10 Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Φοιτητές		
	2014- 2015	**2015- 2016**	**Μεταβολή**
Σύνολο χώρας	190.835	190.962	0,001
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	11.574	11.327	-0,02
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	2.557	2.820	0,1

Όσον αφορά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, βάσει στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 ο αριθμός των γυμνάσιων και λυκείων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναφέρονται στο σύνολο της περιφέρειας Ηπείρου και του Νομού Κέρκυρας.

Πίνακας 6.4-11 Δευτεροβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

	Γυμνάσια	Λύκεια
Σύνολο Χώρας	1.725	1.269
Δημόσια Ημερήσια	1563	1107
Ιδιωτικά Ημερήσια	92	95
Δημόσια Εσπερινά	70	66
Ιδιωτικά Εσπερινά	0	1
Περιοχή Μελέτης ΥΔ Ηπείρου	106	67
Δημόσια Ημερήσια	97	60
Ιδιωτικά Ημερήσια	4	2
Δημόσια Εσπερινά	5	5
Ιδιωτικά Εσπερινά	0	0

Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, βάσει στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 ο αριθμός των δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Οι αριθμοί που παρουσιάζονται αναφέρονται στο σύνολο της περιφέρειας Ηπείρου και του Νομού Κέρκυρας.

Πίνακας 6.4-12 Πρωτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην περιοχή μελέτης

	Νηπιαγωγεία		Δημοτικά	
	Λειτουργούντα	**Μη Λειτουργούντα**	**Λειτουργούντα**	**Μη Λειτουργούντα**
Σύνολο Χώρας	5687	202	4575	108

	Νηπιαγωγεία		Δημοτικά	
	Λειτουργούντα	**Μη Λειτουργούντα**	**Λειτουργούντα**	**Μη Λειτουργούντα**
Δημόσια	5088	185	4254	92
Ιδιωτικά	599	17	321	16
Περιοχή Μελέτης ΥΔ Ηπείρου	305	19	245	15
Δημόσια	286	17	241	15
Ιδιωτικά	19	2	4	0

6.4.4.3 Μεταφορές

Οδικό Δίκτυο

Εγνατία Οδός

Η κυριότερη Εθνική Οδός που διασχίζει την περιοχή μελέτης του ΥΔ Ηπείρου είναι η Εγνατία Οδός/Α2. Το τμήμα της Εγνατίας Οδού που διασχίζει την Ήπειρο εκτείνεται από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας έως την Παναγιά και έχει μήκος 123 χλμ. Σήμερα το σύνολο των τμημάτων της Εγνατίας στην Ήπειρο έχουν ολοκληρωθεί και δοθεί σε κυκλοφορία με εξαίρεση μία γέφυρα μήκους 400 μ. (Τ9-Τ11) στο τμήμα Άραχθος-Περιστέρι, η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί στο αμέσως επόμενο διάστημα. Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το κατασκευασμένο τμήμα της Εγνατίας Οδού εντός της περιοχής μελέτης.

Η Εγνατία Οδός/Α2 εντάσσεται στο Διεθνές Δίκτυο Εθνικών Οδών στο δίκτυο Δύσης-Ανατολής Τάξης Α' ως τμήμα του άξονα με αριθμό Ε90. Ο Ε90 έχει μήκος 4770 χιλιόμετρα και ξεκινάει από τη Λισαβόνα, διέρχεται από Ισπανία και Ιταλία, μέσω Brindisi συνδέεται με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και την Εγνατία Οδό και καταλήγει στο Ιράκ μέσω Τουρκίας.

Ο αυτοκινητόδρομος έχει τετράιχνη διατομή πλάτους 22 μ. με δύο λωρίδες κυκλοφορίας και Λωρίδα Έκτακτης Ανάγκης (ΛΕΑ) ανά κατεύθυνση και διαχωρισμό των δύο κλάδων με new jersey.

Πρόκειται για το δυσκολότερο -τεχνικά- τμήμα της Εγνατίας οδού, λόγω της ιδιαίτερα δύσκολης γεωμορφολογίας της ζώνης διέλευσής του (ο άξονας τέμνει κάθετα τον ορεινό όγκο της Πίνδου) και των σοβαρών γεωλογικών προβλημάτων που καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό τις επιλογές χάραξης της οδού.

Περίπου το 30% του μήκους της Εγνατίας οδού στην Ήπειρο αποτελείται από μεγάλα τεχνικά έργα. Συγκεκριμένα κατασκευάζονται 32 δίδυμες σήραγγες, που καλύπτουν μήκος οδού 30 χλμ. περίπου (συνολικό μήκος διάτρησης ανηγμένο σε μονό κλάδο 58 χλμ.). Κατασκευάζονται επίσης 7,5 χλμ. διπλές γέφυρες (ή 15 χλμ. ανηγμένα σε μονό κλάδο). Πέντε (5) από τις γέφυρες αυτές έχουν μήκος μεγαλύτερο από 500 μ. Επίσης έχουν κατασκευαστεί 13 Ανισόπεδοι Κόμβοι.

Μεταξύ των μεγάλων τεχνικών του τμήματος αναφέρονται:

- Η δίδυμη σήραγγα Δωδώνης, μήκους 3,3 χλμ. ανά κλάδο κυκλοφορίας.
- Η δίδυμη σήραγγα Δρίσκου, μήκους 4,5 χλμ. ανά κλάδο κυκλοφορίας, η οποία είναι η μεγαλύτερη της Εγνατίας Οδού.
- Η δίδυμη σήραγγα Μετσόβου, μήκους 3,5 χλμ.
- Οι γέφυρες Αράχθου και Μετσοβίτικου Ποταμού. Πρόκειται για τεχνικά έργα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε περιοχές υψηλού φυσικού κάλλους. Η γέφυρα του Αράχθου ποταμού έχει μήκος 1000μ. περίπου, ενώ η γέφυρα στον Μετσοβίτικο ποταμό με μήκος 530μ., έχει πολύ υψηλά βάθρα (>100μ.) και μεσαίο άνοιγμα 230μ.

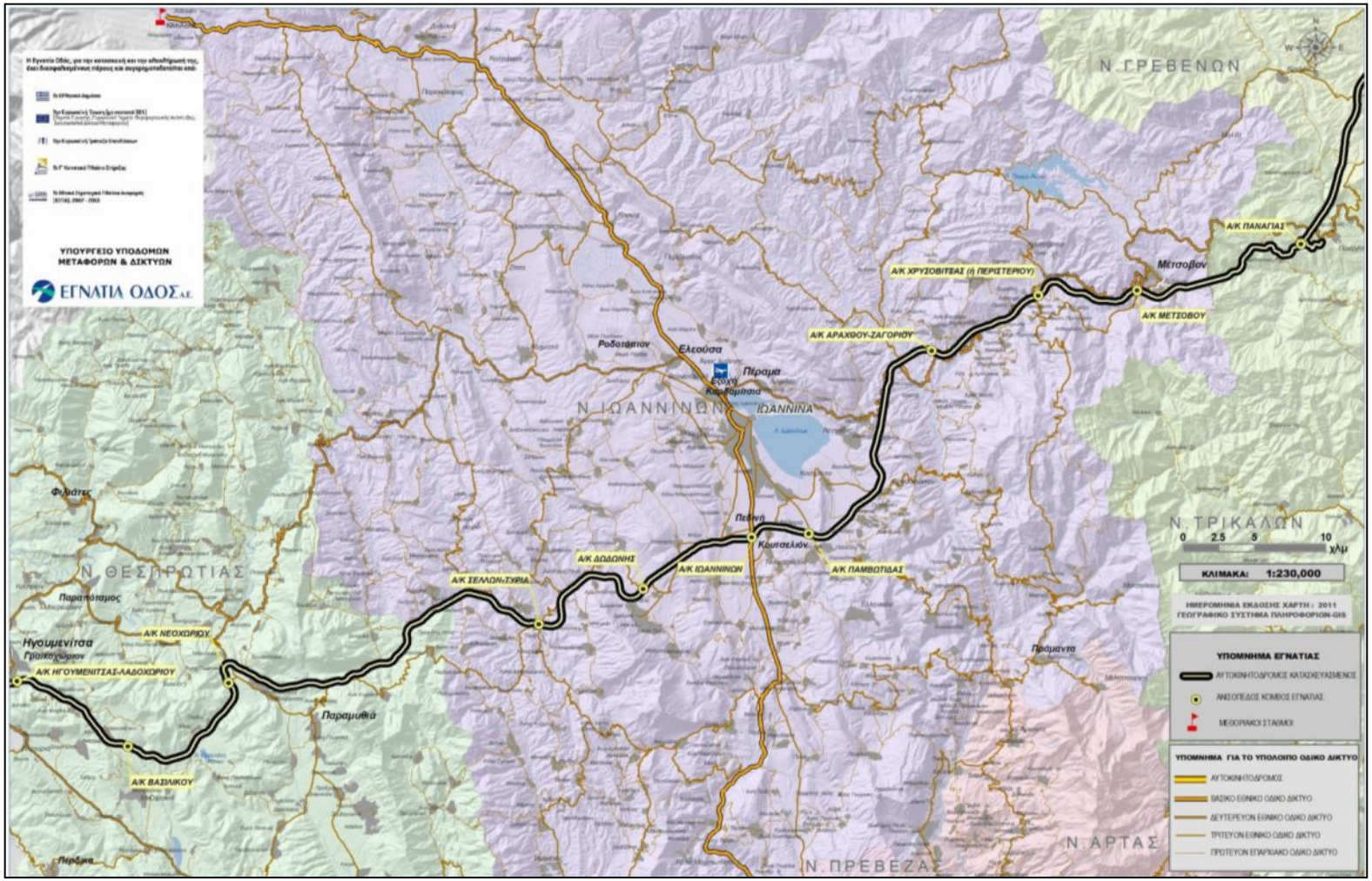

Σχήμα 6.4-10 Τμήμα Εγνατίας Οδού εντός της Ηπείρου

Ιόνια Οδός

Η Ιόνια Οδός (Αυτοκινητόδρομος 5, Α5) είναι ένας υπό κατασκευή, με κατασκευασμένο το μεγαλύτερο μέρος του, αυτοκινητόδρομος στην Ελλάδα με μήκος 196 χλμ. Ξεκινάει από το Ρίο Αχαΐας, διέρχεται από Μεσολόγγι, Αγρίνιο, Αμφιλοχία, Άρτα και καταλήγει στα #Ιωάννινα όπου θα συνδέεται με την #Εγνατία. Είναι τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 55 (Ε55) από το Αντίρριο μέχρι και τον Α/Κ Αμβρακίας (κόμβος με αυτοκινητόδρομο 52 ή Α52), ενώ από εκεί έως τη σύνδεσή του με την Εγνατία οδό στον κόμβο Πεδινής αποτελεί την Ευρωπαϊκή οδό 951 (Ε951).

Οι κατασκευάστρια εταιρία είναι η Νέα Οδός, η οποία έχει αναλάβει και ένα τμήμα του Α1. Οι νομοί που διασχίζει είναι οι Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων.

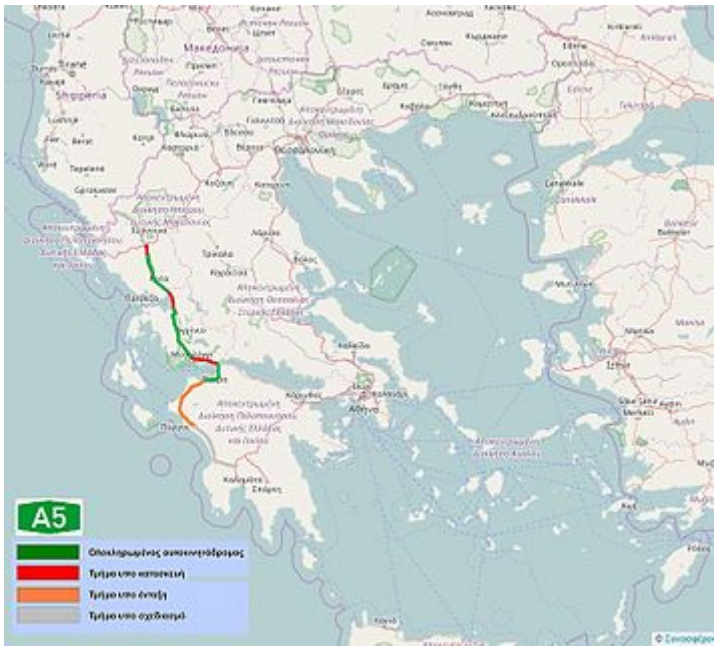

Σχήμα 6.4-11 Ιόνια Οδός

Υποθαλάσσια ζεύξη Πρέβεζας – Ακτίου

Με το έργο αυτό εξασφαλίζεται υποθαλάσσια η οδική διάβαση του διαύλου Πρέβεζας - Ακτίου και η ταχύτερη σύνδεση της Αιτωλ/νίας και της νότιας Ελλάδας με την παραλιακή ζώνη των νομών Πρέβεζας - Θεσπρωτίας και του Λιμένα Ηγουμενίτσας.

Με μία λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, παρακάμπτει την πόλη της Πρέβεζας χωρίς να την αποκόπτει από το φυσικό και ιστορικό περιβάλλον της και βελτιώνει τον χρόνο οδικής διαδρομής στον άξονα Ακτιο - Πρέβεζα - Ηγουμενίτσα κατά 35 λεπτά.

Το έργο έχει συνολικό μήκος 4.710 μέτρα και αποτελείται από:

1. α) Υπόγειο - υποθαλάσσιο τμήμα: έχει μήκος 1570 μ. και εσωτερικές διαστάσεις πλάτος 10,60 μ. και ύψος 6,40 μ. Θα διαθέτει δύο λωρίδες κυκλοφορίας συνολικού πλάτους 8,0 μ. και πεζοδρόμια εκατέρωθεν. Το υποθαλάσσιο τμήμα έχει μήκος 910 μ. και θα αποτελείται από οκτώ προκατασκευασμένα στοιχεία (σπονδύλους).

2. β) Ράμπες εισόδου - εξόδου: έχουν συνολικό μήκος 412 μ. και ειδικότερα η Ράμπα Ακτίου 180 μ. και η Ράμπα Πρέβεζας 232 μ.
3. γ) Επίγειες οδικές προσβάσεις: έχουν συνολικό μήκος 2728 μ. εκ των οποίων τα 925 μ. αφορούν την πρόσβαση Ακτίου και τα υπόλοιπα 1803 μ. αφορούν την πρόσβαση της Πρέβεζας και από Εθνική Οδό Ηγουμενίτσας - Πρέβεζας.
4. δ) Παράλληλα οδικά έργα: αφορούν οδούς εξυπηρέτησης και οδικά έργα σύνδεσης της πόλης και των οικισμών της περιοχής με το έργο της Ζεύξης.
5. ε) Κτίρια : για τις ανάγκες λειτουργίας του έργου κατασκευάστηκαν το Κτίριο Ακτίου, Κτίριο Πρέβεζας και το Κτίριο και σταθμός διοδίων.

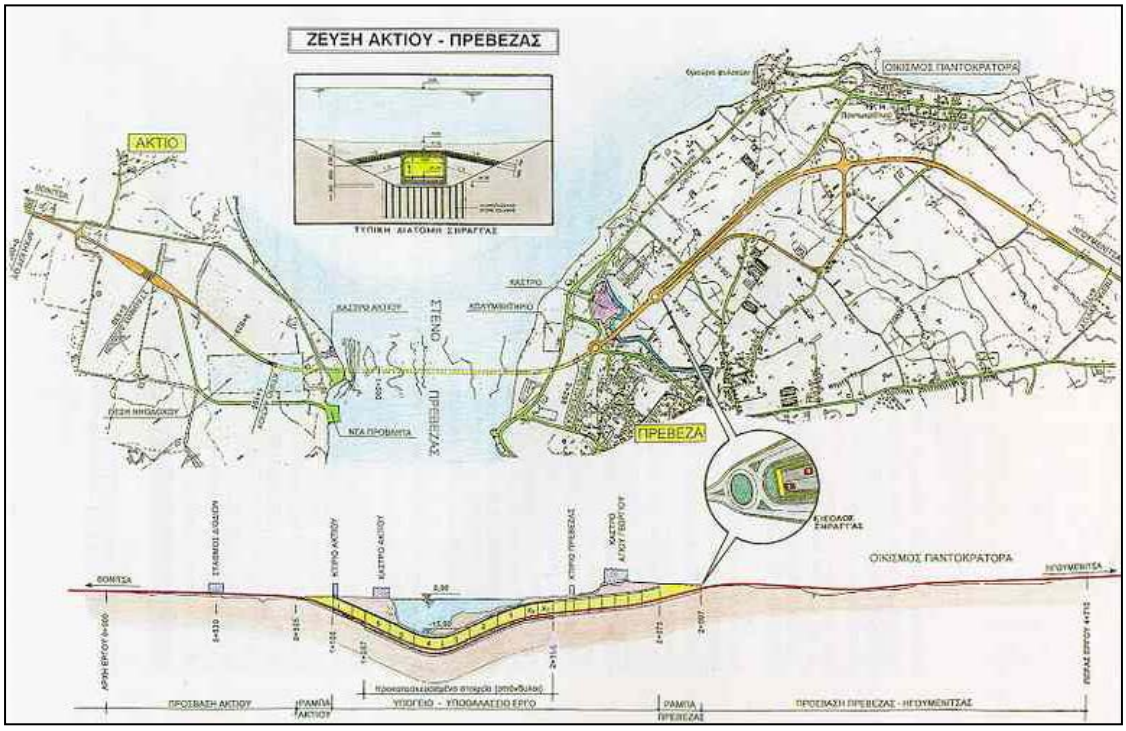

Σχήμα 6.4-12 Ζεύξη Ακτίου - Πρέβεζας

<u>Άλλες Κύριες Εθνικοί Οδοί</u>

Πέραν των κύριων οδικών αρτηριών όπως αυτές προαναφέρθηκαν, η περιοχή του ΥΔ Ηπείρου εξυπηρετείται από τις ακόλουθες Εθνικές Οδούς:

- ΕΟ5: Ρίο - Αντίρριο - Μεσολόγγι - Αγρίνιο - Αμφιλοχία - Άρτα - Φιλιππιάδα - Ιωάννινα
- ΕΟ17: Ιωάννινα – Δωδώνη
- ΕΟ20: Κοζάνη - Μπάρα - Νεάπολη - Τσοτύλι - Πεντάλοφος - Επταχώρι - Κόνιτσα - Καλπάκι - Ιωάννινα

- ΕΟ21: Φιλιππιάδα – Πρέβεζα
- ΕΟ24: Κέρκυρα - Παλαιοκαστρίτσα
- ΕΟ25: Κέρκυρα – Γύρος Αχίλλειου
- ΕΟ30: Άρτα - Βουλγαρέλι - Τρίκαλα - Καρδίτσα - Νέο Μοναστήρι - Φάρσαλα - Μικροθήβες - Αγχίαλος - Βόλο

Σιδηροδρομικές Μεταφορές

Στην περιοχή που καλύπτει το Υ.Δ. Ηπείρου δεν υπάρχουν υποδομές εξυπηρέτησης μεταφορών μέσω σιδηροδρομικών γραμμών, όπως παρουσιάζεται και στον χάρτη του σιδηροδρομικού δικτύου της Ελλάδας που ακολουθεί.

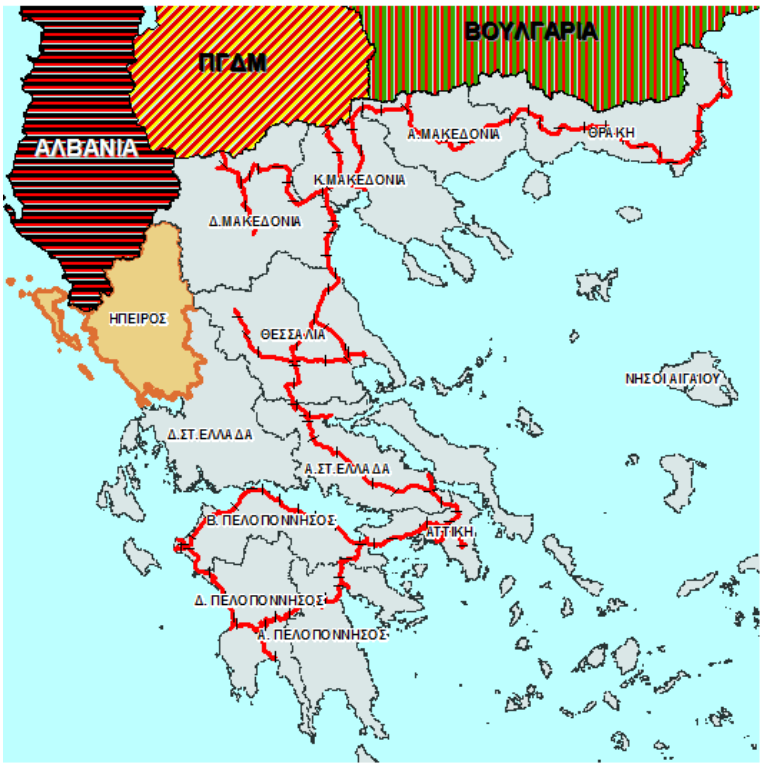

Σχήμα 6.4-13 Σιδηροδρομικό Δίκτυο στην Ελλάδα

Αεροπορικές Μεταφορές

Στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Ηπείρου οι αεροπορικές μεταφορές γίνονται μέσω τριών Κρατικών Αερολιμένων, στα Ιωάννινα, την Κέρκυρα και το Άκτιο.

<u>Κρατικός Αερολιμένας Ιωαννίνων</u>

Ο Κρατικός Λιμένας Ιωαννίνων βρίσκεται σε απόσταση 4,6Km βορειοδυτικά της πόλης. Το 1953 που είναι και η ίδρυση του Αεροδρομίου, κατασκευάστηκε το αρχικό κτίριο του αεροσταθμού 450m^2 ενώ το 1965 και το 1993 έγιναν επεκτάσεις του Αεροσταθμού κατά 450m^2 και 600m^2 αντίστοιχα. Το μέγεθος του δαπέδου στάθμευσης των αεροσκαφών είναι περί των 19.700m^2. Τα στοιχεία για την αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον αεροσταθμό από το 2004 έως το 2015 λήφθηκαν από Ελληνική Στατιστική Αρχή και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4-13 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον Αερολιμένα Ιωαννίνων

Έτος	Πτήσεις αεροσκαφών (εσωτ. – εξ.)	Επιβάτες (χιλιάδες)		Εμπορεύματα και Ταχυδρομείο (τόνοι)
	Αναχωρήσεις-Αφίξεις	**Επιβιβασθέντες**	**Αποβιβασθέντες**	
2004	2.928	74	74	22
2005	2.618	65	65	39
2006	2.172	63	63	15
2007	2.294	70	71	10
2008	2.154	64	67	7
2009	2.428	69	69	5
2010	2.190	60	60	4
2011	1.620	44	44	0
2012	1.364	36	35	0
2013	1.180	33	32	1
2014	1.198	40	39	0
2015	1.338	43	43	0

Κρατικός Αερολιμένας Κέρκυρας

Ο Κρατικός Λιμένας Ιωαννίνων βρίσκεται σε απόσταση 2km νοτιοδυτικά του λιμανιού της Κέρκυρας. Το αεροδρόμιο της Κέρκυρας ιδρύθηκε το 1937 ενώ στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου χρησιμοποιήθηκε από τις Ιταλικές και Γερμανικές δυνάμεις ως βάση μεταφορικών και μαχητικών αεροσκαφών. Στα τέλη του πολέμου το μήκος του διαδρόμου έφτανε 600 μέτρα. Με τη λήξη του άρχισαν οι εργασίες επέκτασης του διαδρόμου, χρησιμοποιώντας υλικά από μπάζα των βομβαρδισμένων κτιρίων της πόλης και στο τέλος Απριλίου 1949 το μήκος έφτασε τα 800 μέτρα. Η επόμενη και τελευταία επέκταση του διαδρόμου ξεκίνησε το 1957 και ολοκληρώθηκε το 1959, με μήκος 2.375 μέτρων. Ένα μικρό κτίριο επιβατικού σταθμού κτίσθηκε το 1962. Τον Απρίλιο του 1965 το Αεροδρόμιο της

Κέρκυρας έγινε Διεθνές και η πρώτη πτήση, υπό την καθοδήγηση Ελέγχου Εναερίας Κυκλοφορίας πραγματοποιήθηκε με αεροσκάφος Comet της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Η κατασκευή του νέου επιβατικού σταθμού άρχισε το 1968 και ολοκληρώθηκε το 1972.

Οι στεγασμένοι χώροι του αερολιμένα που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των επιβατών έχουν επιφάνεια 16.000m^2. Ο ημιώροφος στον οποίο στεγάζονται τα γραφεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας [ΥΠΑ] και των αεροπορικών εταιρειών έχει εμβαδόν 1.200m^2. Στον υπόγειο χώρο του αεροσταθμού βρίσκονται οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, τα ψυκτικά μηχανήματα καθώς και αποθηκευτικοί χώροι εμβαδού 10.000m^2. Ο διάδρομος προσγείωσης - απογείωσης (17-35) έχει μήκος 2375 μ. και πλάτος 45 μ. Υπάρχει τροχόδρομος από το κατώφλι του 17, μήκους 800μ. και 3 συνδετήριοι.

Τα στοιχεία για την αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον αεροσταθμό από το 2004 έως το 2015 λήφθηκαν από Ελληνική Στατιστική Αρχή και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4-14 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον Αερολιμένα Κέρκυρας

Έτος	Πτήσεις αεροσκαφών (εσωτ. – εξ.)	Επιβάτες (χιλιάδες)		Εμπορεύματα και Ταχυδρομείο (τόνοι)
	Αναχωρήσεις-Αφίξεις	**Επιβιβασθέντες**	**Αποβιβασθέντες**	
2004	13.967	970	962	951
2005	14.484	996	986	931
2006	15.388	1.002	996	926
2007	15.280	1.009	1.000	853
2008	14.950	977	966	799
2009	14.332	901	891	619
2010	14.636	877	868	455
2011	15.302	926	918	323
2012	15.292	961	654	209
2013	16.656	1.056	1.051	238
2014	19.018	1.193	1.190	158
2015	18.712	1.222	1.216	129

Κρατικός Αερολιμένας Ακτίου

Ο Κρατικός Αερολιμένας Ακτίου βρίσκεται στην περιοχή Άκτιο του νομού Αιτωλοακαρνανίας και ανήκει στο Δήμο Ανακτορίου. Απέχει από την έδρα του τη Βόνιτσα

13 χλμ, 4 χλμ από την Πρέβεζα και 20 χλμ από την πόλη Λευκάδα στο νησί της Λευκάδας. Λειτούργησε για πρώτη φορά σαν πολιτικό αεροδρόμιο το 1968, ενώ το 1988 μεταφέρθηκε σε νέες εγκαταστάσεις έκτασης 970m^2. Τον Απρίλιο του 2003 έγιναν τα εγκαίνια των νέων σύγχρονων εγκαταστάσεων εμβαδού 7.500m^2.

Τα στοιχεία για την αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον αεροσταθμό από το 2004 έως το 2015 λήφθηκαν από Ελληνική Στατιστική Αρχή και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.4-15 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού στον Αερολιμένα Ακτίου

Έτος	Πτήσεις αεροσκαφών (εσωτ. – εξ.)	Επιβάτες (χιλιάδες)		Εμπορεύματα και Ταχυδρομείο (τόνοι)
	Αναχωρήσεις-Αφίξεις	**Επιβιβασθέντες**	**Αποβιβασθέντες**	
2004	3.078	147	146	-
2005	3.061	150	151	-
2006	3.014	144	144	1
2007	3.216	160	159	0
2008	3.170	165	164	0
2009	3.034	156	155	-
2010	2.758	145	147	0
2011	2.728	148	147	0
2012	2.858	144	144	0
2013	3.166	159	158	0
2014	3.590	180	179	4
2015	3.940	194	195	0

Θαλάσσιες Μεταφορές

Οι θαλάσσιες μεταφορές στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Ηπείρου πραγματοποιούνται από και προς τους Λιμένες Ηγουμενίτσας, Κέρκυρας και σε μικρότερο βαθμό από το λιμάνι της Πρέβεζας το οποίο έχει αποκλειστικά εμπορικό χαρακτήρα.

Λιμένας Ηγουμενίτσας

Ο Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας παρέχει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες διακίνησης επιβατών και οχημάτων και υπηρεσίες ελλιμενισμού των πλοίων. Το λιμάνι είναι βασικά επιβατικό, με ακτοπλοϊκή σύνδεση τόσο με το Εσωτερικό όσο και με το Εξωτερικό. Δεδομένης της έλλειψης τόσο αποθηκευτικών χώρων (ΣΕΜΠΟ-Container Terminal, Σιλό), όσο και κατάλληλων λιμενικών υποδομών δεν γίνεται διακίνηση εμπορευμάτων, εκτός από

αυτά που μεταφέρονται στα φορτηγά και στις νταλίκες, καθώς και ορισμένων χύδην φορτίων. Κάποια σημαντικά στοιχεία για τη θέση του Λιμένα σε σχέση με την Ευρώπη αναφέρονται ακολούθως:

- Ο λιμένας Ηγουμενίτσας αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους λιμένες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς ανήκει στην κατηγόρια Α στην οποία περιλαμβάνονται οι θαλάσσιοι λιμένες διεθνούς σημασίας.
- Είναι ένας από τους μεγαλύτερους λιμένες Ro – Ro διεθνών μεταφορών της χώρας αλλά και της Ανατολικής Μεσογείου.
- Αποτελεί την κύρια Δυτική θαλάσσια πύλη της Βόρειας Ελλάδας αλλά και των Νοτίων Βαλκανίων στην Δυτική Ευρώπη.
- Εξυπηρετεί την εμπορευματική κίνηση της Βορείου Ελλάδος και των Νοτίων Βαλκανίων (κυρίως Βουλγαρία, Τουρκία) καθώς και των χώρων της Μέσης Ανατολής.
- Η ετήσια διακίνηση μέσω του λιμανιού κυμαίνεται στους 2εκ. τόνους εμπορευμάτων μέσω φορτηγών διεθνών μεταφορών.
- Είναι σημαντικότατος συγκοινωνιακός κόμβος λόγω της σύγκλισης των αξόνων της Εγνατίας και της Ιόνιας Οδού.
- Είναι η αρχή της Εγνατίας Οδού, η οποία ουσιαστικά αρχίζει μέσα από το λιμάνι και θα αποτελέσει στο μέλλον το άρμα ανάπτυξης των διεθνών μεταφορών στην Νότια Βαλκανική και κατ' επέκταση στις χώρες της Μαύρης Θάλασσας και την Ασία.
- Απέχει ελάχιστα από τους κάθετους άξονες της Εγνατίας προς Αλβανία – F.Y.R.O.M.
- Είναι δυνατή η εκμετάλλευση των Θαλάσσιων αρτηριών και κυρίως του σημαντικότατου διάδρομου της Αδριατικής. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του κόστους μεταφοράς, της ταχύτητας, και της ασφάλειας του διαδρόμου της Αδριατικής έναντι των οδικών αξόνων μέσω Βουλγαρίας – Ρουμανίας προς το βορρά ή μέσω Βουλγαρίας – ΠΓΔΜ – Αλβανίας (Παραεγνατία), έχουν καταστήσει τον θαλάσσιο διάδρομο της Αδριατικής ως τον σημαντικότερο άξονα μεταφορών των νοτίων Βαλκανίων με την Ευρώπη.
- Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας προσφέρει λιμενικές υποδομές που πραγματικά προωθούν τις συνδυασμένες μεταφορές.

Ο ΟΛΗΓ έχει εγκαταστήσει, τεκμηριώσει, εφαρμόσει και διατηρεί ενεργό ένα Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, του οποίου συνεχώς αναβαθμίζει την αποτελεσματικότητα σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του Προτύπου ISO 9001:2008 και τις απαιτήσεις της Εγκυκλίου 4670/ΕΥΣ551/1-2-2008 του Υπουργείου Οικονομικών. Καθορίζει τις διεργασίες που απαιτούνται από το ΣΔΠ, τη μεταξύ τους διαδοχή και αλληλεπίδραση καθώς και τα κριτήρια και μεθόδους που απαιτούνται για να εξασφαλισθεί ότι οι διεργασίες αυτές είναι αποτελεσματικές. Εξασφαλίζει, επίσης, ότι διατίθενται όλοι οι απαραίτητοι πόροι για την υλοποίηση και διαχείριση αυτών των διεργασιών. Τέλος παρακολουθεί, αποτιμά και αναλύει τις διεργασίες που υπάγονται στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας και αναπτύσσει

όποιες ενέργειες απαιτούνται, ώστε να επιτυγχάνονται προσχεδιασμένα αποτελέσματα και βελτιώσεις.

Ο Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας παρέχει υπηρεσίες ελλιμενισμού των πλοίων και διακίνησης επιβατών και οχημάτων. Το λιμάνι συνδέεται ακτοπλοϊκά τόσο με το εσωτερικό (Κέρκυρα – Παξοί – Πάτρα) όσο και με το εξωτερικό (Ιταλία). Οι γραμμές εσωτερικού εκτελούνται από το Παλαιό Λιμάνι ενώ οι γραμμές εξωτερικού από το Νέο Λιμάνι.

Οι γραμμές εσωτερικού που εκτελούνται από και προς Ηγουμενίτσα είναι :

1. Ηγουμενίτσα – Κέρκυρα
2. Ηγουμενίτσα – Λευκίμμη
3. Ηγουμενίτσα – Παξοί
4. Ηγουμενίτσα – Πάτρα
5. Ηγουμενίτσα – Κεφαλλονιά (κατά τους θερινούς μήνες)

Οι γραμμές εξωτερικού που εκτελούνται από και προς Ηγουμενίτσα είναι :

1. Ηγουμενίτσα – Ανκόνα
2. Ηγουμενίτσα – Βενετία
3. Ηγουμενίτσα – Μπάρι
4. Ηγουμενίτσα – Πρίντεζι
5. Ηγουμενίτσα – Ραβένα (περιστασιακά)

Η επιβατική κίνηση του Λιμένα Ηγουμενίτσας για μία σειρά ετών παρουσιάζεται στο σχήμα που ακολουθεί ενώ αναφέρεται πως οι κινήσεις από και προς λιμάνια του εξωτερικού (Ιταλία) κατά φθίνουσα σειρά συνόλου επιβατών αφορούν διαδοχικά το Πρίντεζι, την Ανκόνα, το Μπάρι, την Τεργέστη και τη Βενετία.

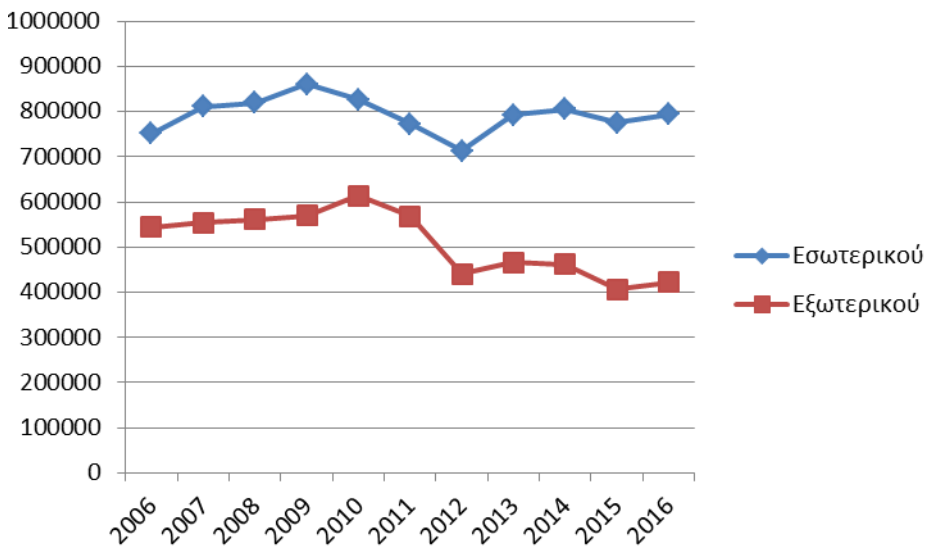

Σχήμα 6.4-14 Συνολική κίνηση επιβατών στο Λιμένα Ηγουμενίτσας

Τα υλοποιούμενα έργα επέκτασης των υποδομών του (Β' Φάση), αναβαθμίζουν σημαντικά τη δυναμικότητα και την ποιότητα εξυπηρέτησης κυρίως της επιβατικής, αλλά και της τουριστικής και της εμπορευματικής κίνησης του λιμένα.

Ο Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας, σύμφωνα με τις οδηγίες Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την Ελληνική Νομοθεσία παρέχει υπηρεσίες ευκολιών υποδοχής αποβλήτων και καταλοίπων των πλοίων που προσεγγίζουν τη θαλάσσια περιοχή αρμοδιότητας του, από το Μάρτιο του 2003. Διαθέτει επίσης τον κατάλληλο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς παράλληλα αναβαθμίζει τα μέτρα προστασίας περιβάλλοντος και προχωρά άμεσα στην ανάπτυξη σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

<u>Λιμένας Κέρκυρας</u>

Ο Λιμένας της πόλης της Κέρκυρας είναι ο κύριος Λιμένας του νησιού και καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος των βόρειων παραλίων. Η αναπτυξιακή δυναμική του Λιμένα Κέρκυρας συνδέεται ευθέως με τις μελλοντικές τάσεις ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής στα πλαίσια των αναπτυξιακών επιλογών της χώρας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη χρηματοδοτική περίοδο 2007 – 2013.

Η ανταγωνιστικότητα, η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία θα έχουν πρωτεύοντα ρόλο στην αναπτυξιακή αυτή διαδικασία. Έχει ήδη κατασκευαστεί και λειτουργεί με χρηματοδότηση από το Κοινοτικό Πρόγραμμα INTERREG ο Νέος Επιβατικός Σταθμός, ενώ τρία (3) ακόμη από τα σημαντικότερα έργα του Προγραμματικού Σχεδίου, (α. ο υπερδιπλασιασμός του μήκους του προσήνεμου μόλου – προβλήτα κρουαζιερόπλοιων, β. ο υπήνεμος μόλος με τα κρηπιδώματα Ε/Γ – Ο/Γ πλοίων εσωτερικού και γ. το Καταφύγιο τουριστικών σκαφών μεσαίου και μεγάλου μεγέθους από 12 – 25 μ. μήκους στην προκυμαία του ιστορικού κέντρου της πόλης της Κέρκυρας, συνολικού προϋπολογισμού

40.000.000 €), βρίσκονται ήδη σε φάση κατασκευής (με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα INTERREG και το Π.Ε.Π. Ιόνιων Νησιών.

Το 2016 ήταν χρονιά «ορόσημο» για το λιμάνι με ρεκόρ αφίξεων 481 κρουαζιερόπλοιων με 713.024 επιβάτες που σημειώθηκε. Συγκρίνοντας με το έτος 2017 α μια αναμενομένη μείωση στα νούμερα τόσο των αφίξεων των κρουαζιερόπλοιων με ποσοστό 15,2%, ήτοι 73 λιγότερες αφίξεις, όσο και των επιβατών με 78.000 λιγότερους, της τάξης του 11% σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα.

Λιμένας Πρέβεζας

Το λιμάνι της Πρέβεζας έχει εμπορικό χαρακτήρα, όμως, δεν έχει σταθερή κίνηση. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει προσπάθειες για τη βελτίωση της υποδομής και του τεχνικού εξοπλισμού του, καθώς και για την προστασία του. Η αναβάθμισή του και ο χαρακτηρισμός του ως λιμάνι εθνικού επιπέδου είναι πρωταρχικής σημασίας για την περιοχή γιατί εκτός απ' την τουριστική ανάπτυξη θα αυξηθεί κατακόρυφα και η εμπορική του κίνηση. Επιπρόσθετα , σημαντική συμβολή στην τουριστική ανάπτυξη θα έχει η άμεση ακτοπλοϊκή σύνδεση Πρέβεζας – Ιταλίας .

Η Πρέβεζα αποτελούσε μέχρι το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το κύριο διακομετακομιστικό κέντρο της Ηπείρου. Μετά τον πόλεμο η κίνηση αγαθών και επιβατών από και προς το λιμάνι Πρέβεζας ήταν σχετικά χαμηλή.

Το λιμάνι εξυπηρετούνταν από μια αποβάθρα στην ανατολική ακτογραμμή της πόλης. Μόνο 100 μ. από το συνολικό μήκος αυτής της αποβάθρας είχαν το απαραίτητο βάθος (8 – 10 μ.) για την προσάραξη μεσαίου μεγέθους πλοίων, ενώ το υπόλοιπο ήταν κατάλληλο για πλοία μικρής χωρητικότητας καθώς και για ψαρόβαρκες. Κατά μήκος των κρηπιδωμάτων υπήρχαν τοποθετημένες σιδερένιες δέστρες για τα πλοία.

Στα πλαίσια του Β΄ Κ. Π. Σ. (1994 – 2001) έγινε εκβάθυνση – διαπλάτυνση του υπάρχοντα διαύλου ναυσιπλοΐας σε μήκος 2.700 μ., πλάτους 60 μ. και βάθους 12 μ. Το βάθος αυτό αρκεί για πλοία χωρητικότητας 20.000 τόνων. Επίσης το πλάτος των 60 μ. στην υπάρχουσα διατομή σε συνδυασμό με την εκβάθυνση που έγινε αρκεί για απλή κυκλοφορία. Επίσης έχουν τοποθετηθεί δύο φωτοσημαντήρες για αναβάθμιση της μόνιμης σήμανσης ενώ έγινε και εξομάλυνση του πυθμένα του διαύλου . Τέλος ενισχύθηκε σημαντικά ο τεχνικός εξοπλισμός του λιμανιού με την προμήθεια ενός καινούργιου αμεταχείριστου λιμενικού γερανού , ενός πετρελαιοκίνητου ελαστικοφόρου φορτωτή και δύο πετρελαιοκίνητων περονοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων. Επί πλέον στα πλαίσια του INTERREG / 3 (Γ΄ Κ. Π. Σ.) προβλέπεται να γίνουν σύντομα συμπληρωματικές εργασίες εκβαθύνσεων στον δίαυλο και το λιμάνι της Πρέβεζας ώστε να δοθεί ακόμη καλύτερη εξυπηρέτηση ελιγμών στα εμπορικά πλοία που χρησιμοποιούν το λιμάνι της Πρέβεζας.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το λιμάνι της Πρέβεζας λόγω της ευνοϊκής του θέσης στον γεωγραφικό χώρο της Ελλάδας προβλέπονταν να εξελιχθεί σε σημαντικό εξαγωγικό και εισαγωγικό λιμένα της χώρας για την εξυπηρέτηση κυρίως της Ηπείρου και της Δυτικής Μακεδονίας. Μάλιστα μια παλαιότερη γενική προγραμματική μελέτη των μεταφορών για

τον Ελλαδικό χώρο καθόριζε ως πιο συμφέρουσα οδό για την μεταφορά των προς εξαγωγή γεωργικών προϊόντων της Δυτικής Ελλάδας προς τις χώρες της Ευρώπης την θαλάσσια οδό μέσω των λιμένων της Πάτρας και της Πρέβεζας. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο το λιμάνι της Πρέβεζας είχε χαρακτηριστεί παλαιότερα ως «μεταφορική πύλη» εξαγωγής των προϊόντων της Ηπείρου και της Δυτικής Μακεδονίας και μεταφοράς τους προς την Δυτική και Κεντρική Ευρώπη με αυτοκίνητα ψυγεία μέσω οχηματαγωγών πλοίων και έδωσε το έναυσμα κατασκευής των νέων έργων του λιμανιού. Δυστυχώς όμως στη συνέχεια λόγω έλλειψης επαρκών πιστώσεων δεν κατέστη δυνατό τα έργα του λιμανιού να ολοκληρωθούν και να υλοποιηθούν όπως αρχικά είχαν προβλεφθεί και μελετηθεί (τα κρηπιδώματα περιορίστηκαν στο μισό από το αρχικά προβλεπόμενο σχέδιο) με συνέπεια σήμερα το λιμάνι της Πρέβεζας να υπολειτουργεί σε σχέση με την προοπτική που κατασκευάστηκε δηλαδή σαν «μεταφορική πύλη» της Δυτικής Ελλάδας για τις θαλάσσιες μεταφορές. Για το ρόλο αυτό επιλέχτηκε τελικά το λιμάνι της Ηγουμενίτσας. Ωστόσο το λιμάνι της Πρέβεζας αποτελεί τον μοναδικό (επίσημα χαρακτηρισμένο) εμπορικό λιμένα της Ηπείρου ενώ το λιμάνι της Ηγουμενίτσας λειτουργεί κυρίως ως επιβατικό λιμάνι.

Η εμπορευματική κίνηση τα τελευταία χρόνια είναι μικρή και εμφανίζει διακυμάνσεις από χρονιά σε χρονιά. Οι εισαγωγές μέσω του λιμανιού αφορούν κυρίως ξυλεία, ζωοτροφές, καλαμπόκι και δημητριακά ενώ οι εξαγωγές είναι σημαντικά περιορισμένες και αφορούν κυρίως εσπεριδοειδή, χέλια και βαμβακερά νήματα. Τους θερινούς μήνες το λιμάνι της Πρέβεζας παρουσιάζει αυξημένη κίνηση σε σκάφη αναψυχής υπό Ελληνική και ξένη σημαία τα οποία προσδένουν στο εσωτερικού του λιμενίσκου που χρησιμεύει ως μαρίνα, ενώ μερικές φορές φτάνουν και κρουαζιερόπλοια.

6.4.4.4 Ενέργεια

Οι ανάγκες σε ενέργεια της περιοχής που καλύπτει το ΥΔ Ηπείρου παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 6.4-16 Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία χρήσης: 2012 (Πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Περιοχή/ περιφέρεια/ νομός	Σε χιλιάδες kWh						
	Σύνολο	**Οικιακή χρήση**	**Εμπορική χρήση**	**Βιομηχανική χρήση** (1)	**Γεωργική χρήση**	**Δημόσιες & Δημοτικές Αρχές**	**Φωτισμός οδών**
Σύνολο Ελλάδος	**51.168.377**	**18.454.589**	**14.782.312**	**12.202.237**	**2.727.453**	**2.118.450**	**883.335**
Περιφέρεια Ηπείρου	*1.246.599*	*454.254*	*416.188*	*167.882*	*122.484*	*51.628*	*1.246.599*
Ν. Άρτας	286.290	122.082	63.552	26.411	49.133	13.307	286.290
Ν. Θεσπρωτίας	177.558	62.263	69.602	6.407	23.733	8.889	177.558

Περιοχή/ περιφέρεια/ νομός	Σε χιλιάδες kWh						
	Σύνολο	**Οικιακή χρήση**	**Εμπορική χρήση**	**Βιομηχανική χρήση** (1)	**Γεωργική χρήση**	**Δημόσιες & Δημοτικές Αρχές**	**Φωτισμός οδών**
Ν. Ιωαννίνων	646.856	215.802	241.957	127.382	33.460	17.785	646.856
Ν. Πρεβέζης	135.894	54.107	41.078	7.681	16.158	11.647	135.894
Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων	*963.284*	*371.099*	*441.895*	*42.173*	*17.988*	*61.296*	*30.813*
Ν. Κέρκυρας	451.728	182.331	227.745	10.622	1.786	18.637	11.707
Σύνολο ΥΔ Ηπείρου	**1.698.327**	**636.585**	**643.933**	**178.504**	**124.270**	**70.265**	**1.258.306**
(1) Περιλαμβάνεται και η κατανάλωση για έλξη και λοιπές χρήσεις							

Στην περιοχή μελέτης του ΥΔ Ηπείρου υπάρχουν τρείς μεγάλοι σταθμοί ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής: (α) ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός Πηγών Αωού με συνολική ισχύ 210MW ο οποίος βρίσκεται στο Μέτσοβο επί των πηγών του ποταμού Αωού, (β) ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός Λούρου με συνολική ισχύ 10,3MW 210MW ο οποίος βρίσκεται στη Φιλιππιάδα και (γ) ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός Πουρναρίου Ι και ΙΙ με συνολική ισχύ 333,6MW ο οποίος βρίσκεται στην Άρτα επί των Τεχνητής Λίμνης Πουρναρίου (Σχήμα 6.4-15).

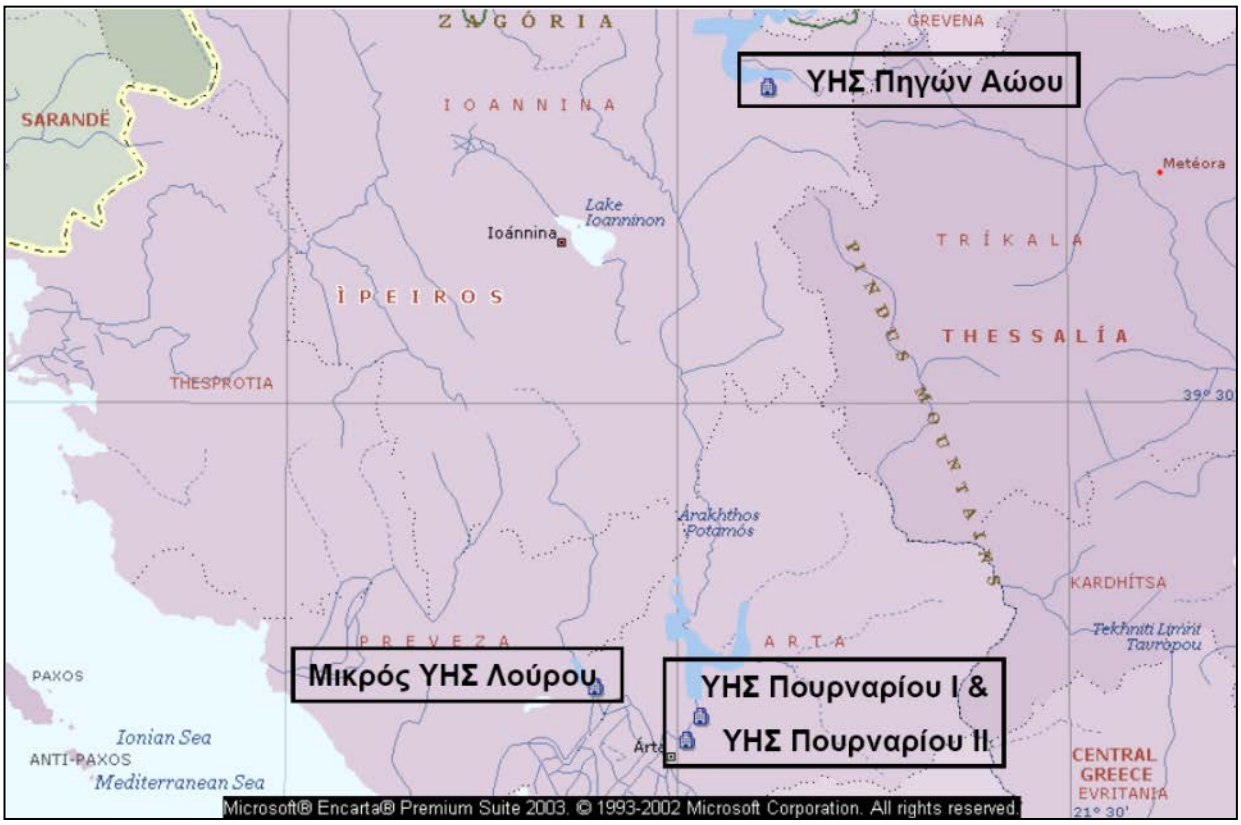

Σχήμα 6.4-15 Χάρτης με σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δικτύου ΔΕΗ

Πιο αναλυτικά στοιχεία για τους Σταθμούς δίνονται ακολούθως:

1. ΥΗΣ Πηγών Αώου

Το φράγμα στον ΥΗΣ Πηγών Αώου πρόκειται για εσωποτάμιο ταμιευτήρα και πρωτίστως ο σκοπός κατασκευής του ήταν η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αλλά ταυτόχρονα εξυπηρετεί και άλλες ανάγκες όπως την άρδευση των γύρω περιοχών. Επειδή δημιουργήθηκε σε θέση όπου προϋπήρχε ποτάμι προσδιορίστηκε κατ' αρχήν ως ιδιαιτέρως τροποποιημένο υδατικό σύστημα. Εμπίπτει στη λεκάνη Αώου (GR11) και έχει επιφάνεια 8,21 km2. Το έργο κατασκευάστηκε το 1987 με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά εξελίχθηκε σε σημαντικό βιότοπο και χώρο αναψυχής όπου οι επισκέπτες μπορούν να ασκήσουν ερασιτεχνική αλιεία, και να απολαύσουν το τοπίο. Ο ταμιευτήρας Πηγών Αώου βρίσκεται στο Νομό Ιωαννίνων, 15 km ΒΔ του Μετσόβου, σε υψόμετρο 1.350 m. Περιλαμβάνει επτά (7) επιμέρους φράγματα, εκ των οποίων: ένα (1) κύριο φράγμα, ύψους 78 m, ένα βοηθητικό, ύψους 40 m και πέντε (5) αυχενικά, ύψους 13 – 35 m. Το κυρίως φράγμα είναι χωμάτινο - λιθόριπτο φράγμα με κεκλιμένο αργιλικό πυρήνα μήκους στέψης 300 m και όγκου 3 x 106 m³. Η ανώτατη στάθμη συνήθους λειτουργίας είναι τα 1.343,00 m και ανώτατη στάθμη υπερχείλισης τα 1.346,00 m. Το νερό οδηγείται με υψομετρική πτώση 683 m στο σταθμό παραγωγής, ενώ η μέγιστη παροχετευτικότητα υδροληψίας είναι 44,50 m³/sec. Ο εκχειλιστής αποτελείται από δύο (2) μεταλλικά τοξωτά θυροφράγματα, διαστάσεων 8,50 x 3,80 m, ελεγχόμενα με μηχανισμό. Η σήραγγα, διαμέτρου 4 m και

μήκους 80 m περίπου, κατάντη των θυροφραγμάτων, ενώνεται με το κατάντη τμήμα του πώματος της σήραγγας εκτροπής. Η μέγιστη παροχετευτικότητα ανέρχεται σε 160 m³/sec. Ο εκκενωτής πυθμένα του ταμιευτήρα αποτελείται από ένα θυρόφραγμα υψηλής πίεσης και μια βαλβίδα διασποράς (κοίλης δέσμης) στο έργο εξόδου. Το έργο εκκένωσης αποτελείται επίσης από μεταλλικό αγωγό διαμέτρου 2,5 m, σκυροδετημένο και εγκιβωτισμένο στο σώμα του φράγματος, με υψόμετρο πυθμένα εισόδου τα 1.305,00 m, υψόμετρο πυθμένα εξόδου τα 1.275,50 m και μέγιστη παροχετευτικότητα 80 m³/s. Η ελάχιστη στάθμη του ταμιευτήρα είναι 1.315,00 m. Η εγκατεστημένη ισχύς του ανέρχεται στα 220 MW και η μέση ετήσια παραγόμενη ενέργεια είναι 200 GWh.

Από τον ΥΗΣ Πηγών Αώου το νερό οδηγείται με σήραγγα στον ποταμό Μετσοβίτικο, παραπόταμο του Αράχθου και ενισχύει την παραγωγή του ΥΗΣ Πουρναρίου.

Σύμφωνα με τη ΔΕΗ Α.Ε. «*με τα φράγματα που κατασκεύασε στα κυριότερα ποτάμια της Ελλάδας, συμβάλλει σημαντικά στη διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας και στην εξυπηρέτηση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών. Με τα μεγάλα ΥΗΕ που λειτουργούν σήμερα* (στα οποία περιλαμβάνεται του Αώου)*, αξιοποιείται το 30-35% περίπου του τεχνικά εκμεταλλεύσιμου υδροδυναμικού της χώρας, καλύπτοντας το 10% της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και διαθέτοντας το 30% περίπου της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος του διασυνδεδεμένου συστήματος. Συγχρόνως, αξιοποιώντας τους εγχώριους πόρους της χώρας, τα έργα αυτά, μειώνουν την ενεργειακή εξάρτηση από το εξωτερικό και παράλληλα υποκαθιστούν ορυκτά καύσιμα, συμβάλλοντας στον περιορισμό του φαινομένου του θερμοκηπίου. Δεδομένου δε, ότι οι απαιτήσεις σε νερό (δυνάμει ανανεούμενο αγαθό) συνεχώς αυξάνονται, η αποθήκευση αυτού του αγαθού γίνεται πλέον επιτακτική ανάγκη».*

Επιπλέον, από τεχνική άποψη, τα έργα ΥΗΣ παίζουν σημαντικό ρόλο ρυθμιστών στο Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Παραγωγής Ενέργειας της Ελλάδας. Η δυνατότητά τους να εκκινούν γρήγορα, αλλά και να αυξομειώνουν την παραγόμενη ισχύ, τους καθιστά απαραίτητους για την ρύθμιση και την αξιοπιστία της συνεχούς λειτουργίας του συστήματος.

Σχήμα 6.4-16 ΥΗΣ Πηγών Αώου

2. ΥΗΣ Πουρναρίου Ι

Πρόκειται για εσωποτάμιο ταμιευτήρα ο οποίος βρίσκεται επί του ποταμού Αράχθου και κατασκευάστηκε πρωτίστως για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αλλά ταυτόχρονα εξυπηρετεί και άλλες υδρολογικές ανάγκες όπως την άρδευση των γύρω περιοχών. Επειδή δημιουργήθηκε σε θέση όπου προϋπήρχε ποτάμι προσδιορίστηκε κατ' αρχήν ως ιδιαιτέρως τροποποιημένο υδατικό σύστημα. Εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (GR14) και έχει επιφάνεια 22,02 km^2.

Η τεχνητή λίμνη Πουρναρίου βρίσκεται σε απόσταση 6 km περίπου ανατολικά της Άρτας. Περιλαμβάνει χωμάτινο λιθόριπτο φράγμα με κεντρικό αργιλικό πυρήνα, ύψους 107 m και όγκου 9 x 106 m^3, με ανώτατη στάθμη συνήθους λειτουργίας τα 100,0 m, στάθμη υπερχείλισης τα 120,0 m και υψομετρική πτώση σχεδιασμού τα 68,00 m. Η μέγιστη παροχετευτικότητα της υδροληψίας είναι 458 m^3/sec. Ο εκχειλιστής αποτελείται από 3 μεταλλικά τοξωτά θυροφράγματα διαστάσεων 12,50 x 12,50 m. Το νερό οδηγείται σε κεκλιμένη αύλακα από σκυρόδεμα που τερματίζει σε flip bucket. Η στέψη του είναι στο υψόμετρο 107,50 m. Η μέγιστη παροχετευτικότητα του εκχειλιστή είναι 6.100 m^3/sec. Η σήραγγα, εσωτερικής διαμέτρου 7,00 m από σκυρόδεμα, είναι κατασκευασμένη στην είσοδο με δύο επίπεδα θυροφράγματα ελεγχόμενα με μηχανισμούς. Το μήκος της σήραγγας είναι 185,00 m και το υψόμετρο της βάσης στην είσοδο είναι 74,50 m. Η σήραγγα καταλήγει σε μεταλλικό πώμα το οποίο, αν χρειασθεί, αφαιρείται κατάλληλα. Κατάντη του πώματος υπάρχει σήραγγα μήκους 294 m, η οποία καταλήγει στο υψόμετρο 42,60 m. Η μέγιστη παροχετευτικότητα είναι 310 m^3/sec από τη στάθμη ταμιευτήρα των 110,00 m. Το νερό μετά την παραγωγή χρησιμοποιείται για άρδευση και τροφοδότηση του κατάντη ταμιευτήρα (ΥΗΕ Πουρναριού ΙΙ). Το φράγμα κατασκευάστηκε το 1978. Η εγκατεστημένη ισχύς του ανέρχεται στα 300 MW και η μέση ετήσια παραγόμενη ενέργεια είναι 504 GWh.

Το χωρικό επίπεδο αναφοράς της επιρροής του συγκεκριμένου υδατικού συστήματος είναι τόσο εθνικό λόγω της κάλυψης ενεργειακών αναγκών της χώρας, όσο και τοπικό λόγω της

κάλυψης αρδευτικών αναγκών της ευρύτερης περιοχής δηλαδή του Δήμου Αρταίων. Για το λόγο αυτό, κρίθηκε σκόπιμη η αναφορά χαρακτηριστικών μεγεθών απεικόνισης του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος του Δήμου ή και Νομού Άρτας.

Σχήμα 6.4-17 ΥΗΣ Πουρναρίου Ι

3. ΥΗΣ Πουρναρίου ΙΙ

Πρόκειται για εσωποτάμιο ταμιευτήρα ο οποίος βρίσκεται αμέσως κατάντη του ΥΗΣ Πουρναρίου επί του ποταμού Αράχθου και κατασκευάστηκε για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά ταυτόχρονα εξυπηρετεί και άλλες υδρολογικές ανάγκες όπως την άρδευση των γύρω περιοχών. Επειδή δημιουργήθηκε σε θέση όπου προϋπήρχε ποτάμι προσδιορίστηκε κατ' αρχήν ως ιδιαιτέρως τροποποιημένο υδατικό σύστημα. Εμπίπτει στη λεκάνη Αράχθου (GR14) και έχει επιφάνεια 0,70 km^2.

Ο ταμιευτήρας περιλαμβάνει φράγμα βαρύτητας από σκυρόδεμα ελεύθερης εκροής από τη στέψη, τύπου OGEE. Η ανώτατη στάθμη συνήθους λειτουργίας είναι τα 40,00 m και η στάθμη υπερχείλισης επίσης τα 40,00 m. Η υψομετρική πτώση για τις δύο μεγάλες μονάδες είναι 12,87 m (που αντιστοιχεί στο μέγιστο καθαρό ύψος για τη μέγιστη στάθμη), ενώ η υψομετρική πτώση σχεδιασμού για τη μικρή μονάδα είναι 5,80 m. Η μέγιστη συνολική παροχετευτικότητα υδροληψίας για τις δύο μεγάλες μονάδες είναι 300 m^3/sec, ενώ η μέγιστη παροχετευτικότητα για τη μικρή μονάδα είναι 28,80 m^3/sec. Ο υπερχειλιστής είναι κατασκευασμένος από σκυρόδεμα και τοποθετημένος εγκάρσια στη κοίτη του ποταμού με μήκος 150,00 m περίπου και μέσο ύψος 13,00 m από την κοπή του ποταμού. Η μέγιστη παροχετευτικότητα του είναι 6200 m^3/sec. Στο φράγμα δεν υπάρχει εκκενωτής πυθμένα και η κατώτατη στάθμη λειτουργίας του είναι 33,40 m.

Ο ΥΗΣ τέθηκε σε λειτουργία το 2000 και έχει εγκατεστημένη ισχύς που ανέρχεται στα 33 MW. Η μέση ετήσια παραγόμενη ενέργεια είναι 45 GWh.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα και για τον ταμιευτήρα Πουρναρίου, η αναίρεση του έργου του ταμιευτήρα Πουρναρίου ΙΙ θα επέφερε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις όχι μόνο σε τοπικό αλλά και σε υπερτοπικό επίπεδο.

Όσον αφορά στη χρήση του ταμιευτήρα Πουρναρίου ΙΙ για την άρδευση των γύρω περιοχών δεν τίθεται θέμα εξυπηρέτησης της χρήσης αυτής από κάποιο «άλλο μέσο», καθώς αυτό προϋποθέτει την εξεύρεση εναλλακτικών πηγών νερού κατάλληλων τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Τέτοιες πηγές νερού δεν είναι διαθέσιμες στην ευρύτερη περιοχή.

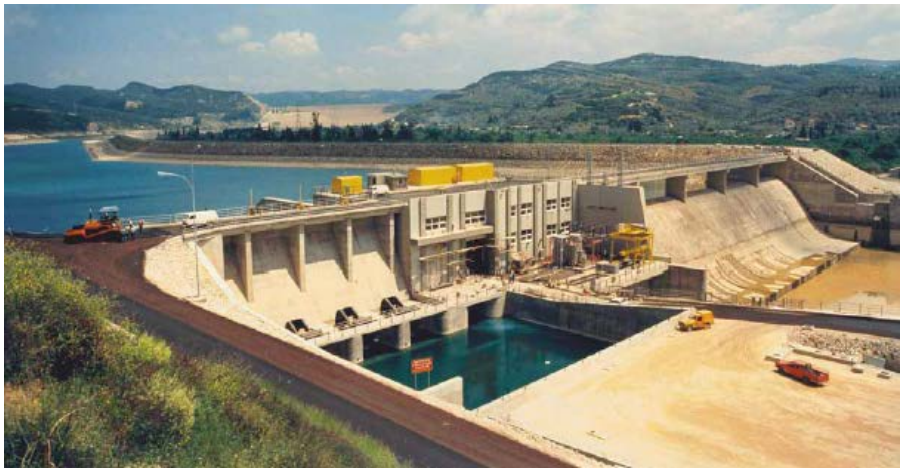

Σχήμα 6.4-18 ΥΗΣ Πουρναρίου ΙΙ

4. ΥΗΣ Λούρου

Ο Λούρος ποταμός πηγάζει από την περιοχή της Δωδώνης και αφού περάσει την πεδιάδα της Φιλιππιάδας, χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο. Πρόκειται για έναν από τους πιο μικρούς ελληνικούς ποταμούς, με συνολικό μήκος που δεν ξεπερνά τα 80 km και με παροχή γύρω στα 45 m^3/sec. Η σχετικά πλούσια αυτή παροχή νερού οδήγησε στη δημιουργία του φράγματος, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 50 km από την πόλη των Ιωαννίνων. Το φράγμα Λούρου τροφοδοτεί τον ομώνυμο υδροηλεκτρικό σταθμό της ΔΕΗ και είναι τσιμεντένιο με ύψος 25 m και μήκος 70 m.

Ο ΥΗΣ Λούρου, ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί σύστημα με το εν λόγω υδατικό σύστημα, βρίσκεται χαμηλότερα από το φράγμα και το νερό φτάνει ως εκεί με υπόγειο αγωγό μήκους περίπου 1,5 km. Τέθηκε σε λειτουργία το 1954, έχει ισχύ 10,5MW και παραγόμενη ενέργεια 45 GWh ετησίως. Αρχικά είχε κατασκευαστεί για την ηλεκτροδότηση μόνο της Ηπείρου. Από το 1961 όμως συνδέθηκε με το εθνικό δίκτυο. Παράλληλα με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το φράγμα εξυπηρετεί και άλλες ανάγκες εξασφαλίζοντας την άρδευση αρκετά μεγάλης περιοχής.

Κύριος στόχος του υδροηλεκτρικού έργου στο Λούρο ποταμό είναι η κάλυψη της ζήτησης σε ηλεκτρική ενέργεια, με βασική επιδίωξη τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους, στο πλαίσιο του σεβασμού του περιβάλλοντος. Εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της αξιοποίησης των εγχώριων ενεργειακών πόρων, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων, και της συμβολής στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας (βιομηχανικός, κατασκευαστικός κλάδος κ.λπ.).

Σχήμα 6.4-19 ΥΗΣ Λούρου

Πέραν των προαναφερθέντων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υπάρχουν ακόμη αρκετές Μονάδες ΑΠΕ με Άδεια Παραγωγής από τη ΡΑΕ, οι οποίες βάσει κατάστασης του Απριλίου του 2012 έχουν συνοπτικά ως εξής:

1. 42 Μικροί Υδροηλεκτρικοί σταθμοί συνολικής ισχύος 153,05 MW και εύρος ισχύος από 0,43 W έως και 15 MW,
2. 50 αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος 1277,2 MW και εύρος ισχύος από 2,2 MW έως και 144 MW,
3. 33 Φωτοβολταϊκά Πάρκα συνολικής ισχύος 63.534,97 kW και εύρος ισχύος από 299,7 kW έως και 6.995,52 kW και
4. 1 Σταθμοί Βιομάζας/Βιοαερίου ισχύος 2,4 MW.

Τα προαναφερόμενα έργα έχουν μόνο άδεια παραγωγής από τη ΡΑΕ και προϋπόθεσή για την περαιτέρω εξέλιξη ωρίμανσής τους είναι η περιβαλλοντική αδειοδότηση και η μετέπειτα έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Για το λόγο αυτό, στον ακόλουθο πίνακα δίνονται ξεχωριστά οι σταθμοί με άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας και η γεωγραφική τους κατανομή φαίνεται στον χάρτη που ακολουθεί.

Όσον αφορά στα Μικρά Υδροηλεκτρικά (ΜΥΗΕ), η συντριπτική πλειοψηφία του επενδυτικού ενδιαφέροντος για ΜΥΗΕ εντοπίζεται στις περιοχές υψηλού υδάτινου δυναμικού όπως της Ηπείρου, Δυτικής Στερεάς, Δυτικής Θεσσαλίας, Δυτικής & Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής και Βόρειας Πελοποννήσου. Μέχρι σήμερα, το υδραυλικό δυναμικό της χώρας έχει σε μεγάλο ποσοστό αξιοποιηθεί, όσον αφορά τις παραπάνω περιοχές. Επί

του συνόλου της ισχύος των λειτουργούντων μικρών υδροηλεκτρικών έργων του Εθνικού Διασυνδεδεμένου Συστήματος Μεταφοράς το 25% βρίσκεται στην Περιφέρεια Ηπείρου

Στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΥΠΕΧΩΔΕ 2007), τονίζεται η ενεργειακή αυτάρκεια της Περιφέρειας Ηπείρου. Στο εν λόγω Σχέδιο προτείνονται γενικά κριτήρια χωροθέτησης των ΜΥΗΕ και προτείνεται ως ζώνη αποκλεισμού για τα υδροηλεκτρικά έργα τα Τζουμέρκα (Καλαρύτινος – Άραχθος). Παράλληλα, από το 2011 ισχύει η Υ.Α. 196978 (ΦΕΚ 518/05.04.11) «Συμπλήρωση και εξειδίκευση λεπτομερειών κριτηρίων χωροθέτησης ΜΥΗΕ, που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, σύμφωνα με την παρ. 5 άρθ. 9 του Ν 3851/2010».

6.4.4.5 Δίκτυα Άρδευσης και Ύδρευσης

Ύδρευση

Οι πάροχοι νερού για τις υπηρεσίες Παροχής Νερού Ύδρευσης - Διυλισμένου ή Καθαρού Πόσιμου Νερού και Αποχέτευσης (συλλογή και επεξεργασία λυμάτων μέχρι δευτεροβάθμια επεξεργασία) είναι κατά κανόνα Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης-Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) ή υπηρεσίες Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), όπου δεν έχουν δημιουργηθεί ΔΕΥΑ. Με το νέο νόμο για τη συγχώνευση, έχουν δημιουργηθεί σήμερα (2011) οργανισμοί αυτοδιοίκησης σημαντικά μεγαλύτεροι (Καλλικρατικοί ΟΤΑ) από τους προηγούμενους (Καποδιστριακοί ΟΤΑ). Σε αρκετές περιπτώσεις, η επέκταση των ορίων αρμοδιότητας του Καλλικρατικού ΟΤΑ συνοδεύεται και με επέκταση της αρμοδιότητας ή τη συγχώνευση και των ΔΕΥΑ και των δημοτικών υπηρεσιών νερού που αντιστοιχούσαν στους Καποδιστριακούς ΟΤΑ που συγχωνεύθηκαν. Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου φαίνεται να λειτουργούν 17 ΔΕΥΑ, ενώ για τις περιοχές που δεν καλύπτουν οι ΔΕΥΑ οι υπηρεσίες ύδρευσης παρέχονται από τους Δήμους (Καποδιστριακούς).

Η βασική υποδομή των ΔΕΥΑ περιλαμβάνει δύο στοιχεία: αφενός τα έργα κεφαλής για τη συλλογή και μεταφορά του νερού από το υδατικό σύστημα στο κεντρικό δίκτυο διανομής νερού της ΔΕΥΑ (π.χ., υδραγωγεία, φράγματα) και αφετέρου έργα δικτύου μεταφοράς νερού ύδρευσης στους τελικούς καταναλωτές (και μεταφοράς και 2βάθμιας επεξεργασίας λυμάτων).

Αναλυτικότερα, τα έργα κεφαλής ή εξωτερικά υδραγωγεία διαφέρουν κατά περίπτωση σύμφωνα με τους εξής παράγοντες:

1. Την πηγή υδροληψίας (επιφανειακά ή υπόγεια νερά) και
2. Την απόσταση της πηγής υδροληψίας από το δίκτυο διανομής, η οποία επηρεάζει το συνολικό μήκος των έργων μεταφοράς

Συνήθως τα έργα αυτά έχουν κατασκευαστεί από τις Νομαρχίες παλαιότερα, και παραδόθηκαν στις ΔΕΥΑ.

Ο έλεγχος των διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης αποσκοπεί στον εντοπισμό των διαρροών για την αποφυγή μεγάλης απώλειας νερού και ενισχύεται από τις χρηματοδοτούμενες δράσεις του ΕΠΠΕΡΑΑ του άξονα προτεραιότητας 2 του ΕΠΠΕΡΑΑ «Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων», όπου εντάσσεται η πρόσκληση 2.6 για έργα μείωσης διαρροών σε προβληματικά δίκτυα ύδρευσης αστικών κέντρων, προϋπολογισμού 60 εκατομμύρια ευρώ και με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης των έργων το 2015.

Άρδευση

Η Υπηρεσία Άρδευσης – Αδιύλιστο μη Πόσιμο νερό, παρέχεται κυρίως από τους Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), οι οποίοι εκτείνονται στα όρια ενός ή περισσοτέρων Δήμων και τους Γενικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) με εποπτικό κυρίως ρόλο στη λειτουργία ορισμένων ΤΟΕΒ. Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου λειτουργούν περίπου 40 ΤΟΕΒ και ένας ΓΟΕΒ.

Κατά την μεταφορά του νερού από την υδροληψία μέχρι τον αγρό παρατηρούνται απώλειες ακόμη και στα καλά οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα με συνέπεια να χρειάζονται πρόσθετες ποσότητες νερού για την κάλυψη των καθαρών αναγκών σε νερό των καλλιεργειών. Οι θεωρητικές απώλειες στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ποικίλουν ανάλογα με τον τύπο αγωγού, το υλικό κατασκευής του αγωγού, την παλαιότητα του δικτύου και το βαθμό συντήρησής του. Επιπλέον, η αποδοτικότητα εφαρμογής του νερού στον αγρό επηρεάζεται από την εφαρμοζόμενη μέθοδο άρδευσης, την επιδεξιότητα των αγροτών και πρωτίστως από την διαθεσιμότητα μέσων και πληροφόρησης που έχει ο αγρότης για την αποτελεσματική άρδευση της καλλιέργειάς του.

Οι ανάγκες άρδευσης του ΥΔ Ηπείρου ικανοποιούνται στο μεγαλύτερο τμήμα τους από το επιφανειακό νερό με τη λειτουργία σημαντικών έργων δικτύων μεταφοράς νερού. Οι υπόλοιπες αρδευτικές ανάγκες καλύπτονται από πηγές και γεωτρήσεις που υπάγονται σε ΤΟΕΒ ή είναι ιδιωτικές. Στο υπό μελέτη υδατικό διαμέρισμα υπάρχουν ορισμένα παλαιά εξωτερικά υδραγωγεία όπως αυτό της Άρτας – Πρέβεζας –Λευκάδας και αυτό της Ηγουμενίτσας που παρουσιάζουν σημαντικές απώλειες νερού λόγω φθοράς του υλικού των σωλήνων. Ειδικά στο πρώτο παραπάνω υδραγωγείο εκτιμάται ότι υπάρχουν και σημαντικές παράνομες απολήψεις.

Επίσης τα αρδευτικά δίκτυα στην πεδιάδα της Αρτας περιλαμβάνουν μεγάλο μήκος ανεπένδυτων διωρύγων. Η συντήρηση των δικτύων δεν είναι επαρκής και αυτό σε συνδυασμό με την έλλειψη επένδυσης στις διώρυγες δημιουργούν συνθήκες σοβαρών απωλειών νερού και μη ορθολογικής λειτουργίας των αρδευτικών δικτύων. Τα έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού των δικτύων που θα μπορούσαν να τροφοδοτούνται από τον ταμιευτήρα στο Πουρνάρι προχωρούν με υπερβολικά αργούς έως μηδενικούς ρυθμούς. Η έλλειψη αυτή αρδευτικού νερού από επιφανειακό σώμα δημιουργεί πίεση στα υπόγεια σώματα με ανόρυξη γεωτρήσεων και αύξηση των απολήψεων από τα υπόγεια νερά.

Οι διάσπαρτες πηγές υδροληψίας του υδατικού διαμερίσματος (πηγές, γεωτρήσεις) αρκετές φορές υφίστανται ρυπάνσεις εξαιτίας της μη λήψης μέτρων στον περιβάλλοντα χώρο της υδροληψίας.

Είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα προστασίας με τον καθορισμό ζωνών προστασίας γύρω από τις υδροληψίες άρδευσης με την απαγόρευση ή τον περιορισμό δραστηριοτήτων που δυνητικά μπορεί να επιφέρουν ρύπανση του υδροφορέα.

Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων

Η αποχέτευση και η επεξεργασία λυμάτων εν γένει περιλαμβάνει τη συλλογή, επεξεργασία, διάθεση και γενικότερα διαχείριση αστικών λυμάτων και διέπεται από την Οδηγία 91/271/ΕΚ «περί επεξεργασίας και διάθεσης των αστικών λυμάτων», όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 5673/400/1997.

Βάσει της νομοθετικής αυτής ρύθμισης, καθορίζεται άμεσα ή έμμεσα το απαιτούμενο επίπεδο επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και αφορά όλους τους οικισμούς με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού (ΜΙΠ) άνω των 2000 κατοίκων. Επιπλέον συνδέεται η προθεσμία κατασκευής των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) με τον αποδέκτη και τον συνεπαγόμενο βαθμό επεξεργασίας των λυμάτων. Συγκεκριμένα, οι οικισμοί της χώρας κατατάσσονται σε τρεις Προτεραιότητες (Α, Β και Γ):

- Την **Προτεραιότητα Α** η οποία περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων (ΜΙΠ >10.000) και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματά τους σε **«ευαίσθητους»** αποδέκτες.
- Την **Προτεραιότητα Β**, η οποία περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 κατοίκων (ΜΙΠ >15.000) και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματά τους σε **«κανονικούς»** αποδέκτες.
- Την **Προτεραιότητα Γ** που περιλαμβάνει οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων και οι οποίοι αποχετεύουν τα λύματά τους σε **«κανονικούς»** (2.000<ΜΙΠ<15.000) ή **«ευαίσθητους»** αποδέκτες (2.000<ΜΙΠ<10.000).

Στην παράγραφο 6.4.2.1 αναφέρονται αναλυτικά οι πληροφορίες σχετικά με το πλήθος, τους οικισμούς που εξυπηρετούνται από ΕΕΛ όπως εξετάζονται ως σημειακή πίεση.

Όσο αφορά στις διάχυτες πηγές ρύπανσης σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων κυριαρχεί η πρακτική των βόθρων, η οποία δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα της Οδηγίας, όπως αποτυπώνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 αυτής και σε σχετικά καθοδηγητικά και επεξηγηματικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περί κατάλληλης επεξεργασίας των λυμάτων σε περιοχές χωρίς αποχέτευση.

Στον χάρτη που ακολουθεί στο ακόλουθο Σχήμα παρουσιάζεται η θέση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων ενώ στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανά μονάδα ΕΕΛ.

Σχήμα 6.4-20 Χάρτης Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)

Πίνακας 6.4-17 Συνοπτικά στοιχεία ΕΕΛ στο ΥΔ Ηπείρου

ΕΕΛ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Κωδ. ΕΕΛ: **GR213001013**
	Αποδέκτης: **Τάφρος Λαψίστας (GR0512R000212139A)** Σχήμα Επεξεργασίας: **2ΝΡ+ διύλιση** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode=GR213001013
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 4,38 mg/L** Μέση τιμή **TN: 5,16 mg/L** Μέση τιμή **TP: 0,8 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 50.079 kg/y** **N: 9.131,11 kg/y** **P: 64.656 kg/y**
ΕΕΛ ΑΡΤΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR211001011**
	Αποδέκτης: **EL0514R000201050N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2ΝΡ** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode= GR211001011
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 8,16 mg/L** Μέση τιμή **TN: 5,66 mg/L** Μέση τιμή **TP: 0,96 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 13.504,60 kg/y** **N: 9.354,60 kg/y** **P: 1.592,91 kg/y**
ΕΕΛ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR213019015**
	Αποδέκτης: **EL0514R000208067N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2ΝΡ+ διύλιση** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode= GR213019015
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 3,11 mg/L** Μέση τιμή **TN: 9,40 mg/L** Μέση τιμή **TP: 1,89mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 2.180,26 kg/y** **N: 6.587,52 kg/y** **P: 1.322,17 kg/y**

ΕΕΛ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR214008017**
	Αποδέκτης: **EL0546R000202079N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2NP+ διάλυση** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?kuwcode= GR214008017
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 12,4 mg/L** Μέση τιμή **TN: 5,42mg/L** Μέση τιμή **TP: 1,40mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 3.780,16 kg/y** **N: 1.700,4 kg/y** **P: 440,79 kg/y**
ΕΕΛ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR222001012**
	Αποδέκτης: **EL0534C0009N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?kuwcode= GR222001012
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 17,30 mg/L** Μέση τιμή **TN: - mg/L** Μέση τιμή **TP: - mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 59.056,32 kg/y** **N: 41.740,31 kg/y** **P: 34.783,59 kg/y**
ΕΕΛ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR222008013**
	Αποδέκτης: **EL0534C0009N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστή** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?kuwcode= GR222008013
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 17,30 mg/L** Μέση τιμή **TN: - mg/L** Μέση τιμή **TP: - mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 712,17 kg/y** **N: 526,10 kg/y** **P: 319,19 kg/y**

ΕΕΛ ΑΠΟΥ ΜΑΡΚΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: : **WWTP05-13**
	Αποδέκτης: **EL0534C0009N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστή** Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα: Δεν είναι γνωστά	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο*: **BOD: 275,39 kg/y** **N: 110,15 kg/y** **P: 91,79 kg/y**
ΕΕΛ ΑΠΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: : **WWTP05-14**
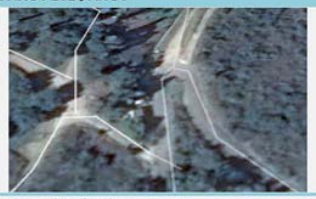	Αποδέκτης: **EL0534C0009N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστή** Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα: Δεν είναι διαθέσιμα	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο*: **BOD: 162,06 kg/y** **N: 259,29 kg/y** **P: 54,02 kg/y**
ΕΕΛ ΣΙΔΑΡΙΟΥ	Κωδ. ΕΕΛ: : **-**
	Αποδέκτης: **EL0534R000501076N** Σχήμα Επεξεργασίας: **Δεν είναι γνωστή** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστή** Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα: Δεν είναι διαθέσιμα	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο*: **BOD: 3.002,49 kg/y** **N: 4.803,98 kg/y** **P: 1.000,83 kg/y**

ΕΕΛ ΜΟΡΑΪΤΙΚΑ	Κωδ. ΕΕΛ: **GR222009017**
	Αποδέκτης: **EL0534C0010N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2NP** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode= GR222009017
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή **BOD_5: 17,30 mg/L** Μέση τιμή **TN: - mg/L** Μέση τιμή **TP: - mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 7.522,82 kg/y** **N: 1653,23 kg/y** **P: 344,42 kg/y**
ΕΕΛ ΚΥΝΟΠΙΑΣΤΩΝ	Κωδ. ΕΕΛ: **WWTP05-10**
	Αποδέκτης: **EL0534C0010N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: Δεν είναι γνωστή Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα: Δεν είναι γνωστά	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο*: **BOD: 4.604,25 kg/y** **N: 7.366,81 kg/y** **P: 1.534,75 kg/y**
ΕΕΛ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ	Κωδ. ΕΕΛ: : **WWTP05-12**
	Αποδέκτης: **EL0534C0009N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2NP+ διύλιση** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Δεν είναι γνωστή** Διεύθυνση URL: -
Λειτουργικά Δεδομένα: Δεν είναι γνωστά	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο*: **BOD: 1.139,34 kg/y** **N: 911,48 kg/y** **P: 189,89 kg/y**

ΕΕΛ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR212001012**
	Αποδέκτης: **EL0513C0004N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2N** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode=GR212001012
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή BOD_5: **12,68 mg/L** Μέση τιμή TN: **mg/L** Μέση τιμή TP: **mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 14.807 kg/y** **N: 16.809,35 kg/y** **P: 14.007,79 kg/y**
ΕΕΛ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR214001014**
	Αποδέκτης: **EL0513C0006N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2NP** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode=GR214001014
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή BOD_5: **3,71 mg/L** Μέση τιμή TN: **9, 03 mg/L** Μέση τιμή TP: **1,25 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 8,801,55 kg/y** **N: 21.422,66 kg/y** **P: 2.977,96kg/y**
ΕΕΛ ΠΑΡΓΑΣ	**Κωδ. ΕΕΛ: GR214006016**
	Αποδέκτης: **EL0513C0005N** Σχήμα Επεξεργασίας: **2NP** Πρακτική Διαχείρισης Ιλύος: **Διάθεση σε ΧΥΤΑ** Διεύθυνση URL: http://astikalimata.ypeka.gr/Services/pages/View.aspx?xuwcode= GR214006016
Λειτουργικά Δεδομένα περιόδου 2013-2016: Μέση τιμή BOD_5: **14,28 mg/L** Μέση τιμή TN: **8,69 mg/L** Μέση τιμή TP: **2,91 mg/L**	Εκτιμώμενο απορριπτόμενο ρυπαντικό φορτίο: **BOD: 21.080,06 kg/y** **N:12.822,75 kg/y** **P: 4302,13kg/y**

6.4.4.6 Βιομηχανικές Περιοχές

Στην περιοχή μελέτης έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν τρεις βιομηχανικές περιοχές, η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων (Ροδοτόπι) και η ΒΙΠΕ Πρεβέζης (κοντά στο Μύτικα), καθώς και το ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας (στη θέση Γκιάτα του Δ. Παραμυθιάς) με περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων.

Από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν ο συνολικός κατάλογος των βιομηχανιών στο ΥΔ περιλαμβάνει 506 μονάδες, εκ των οποίων περίπου οι μισές βρίσκονται εντός βιομηχανικών περιοχών. Η κατανομή των μονάδων παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4-18 Στοιχεία Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙΠΕ)

ΛΑΠ	Επωνυμία	Νομός	Δήμος	Πλήθος βιομηχανιών	Έκταση (στρ)
EL0512	ΒΙΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΙΤΣΑΣ	187	1124
EL0513	ΒΙΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	58	60
EL0513	ΒΙΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΣΟΥΛΙΟΥ	7	230
Σύνολο				**252**	

6.4.4.7 Αστικών Απορριμμάτων

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΥΔ05) καταγράφονται πέντε (5) ΧΥΤΑ σε λειτουργία: ΧΥΤΑ Ηγουμενίτσας, ΧΥΤΑ Ιωαννίνων, ΧΥΤΑ Άρτας, ΧΥΤΑ Παραμυθιάς και ΧΥΤΑ Κεντρικής Κέρκυρας, ενώ η κατασκευή του ΧΥΤΑ Νότιας Κέρκυρας έχει ολοκληρωθεί αλλά ακόμη δεν λειτουργεί.

Ο ΧΥΤΑ της Ηγουμενίτσας εξυπηρετεί μέρος του Νομού Θεσπρωτίας. Ο ΧΥΤΑ Παραμυθιάς εξυπηρετεί μέρος των Νομών Θεσπρωτίας και Πρεβέζης. Ο ΧΥΤΑ Ιωαννίνων λειτουργεί από το έτος 2011 και διαθέτει ετήσια δυναμικότητα 83. 312,4 m^3. Δέχεται τον όγκο απορριμμάτων οχτώ (8) ΟΤΑ και δύο (2) νοσοκομειακών μονάδων. Ο ΧΥΤΑ Άρτας λειτουργεί από το έτος 2008 και διαθέτει ετήσια δυναμικότητα 32.634,0 m^3. Δέχεται τον όγκο απορριμμάτων πέντε (5) ΟΤΑ και είκοσι τριών (23) βιομηχανικών μονάδων. Ο ΧΥΤΑ Κεντρικής Κέρκυρας εξυπηρετεί το κεντρικό και βόρειο τμήμα του νησιού.

Τα επεξεργασμένα στραγγίσματα όλων των ΧΥΤΑ (πλην της Ηγουμενίτσας) δεν έχουν καθορισμένο αποδέκτη και ανακυκλοφορούν στο ΧΥΤΑ μετά την επεξεργασία ή/και χρησιμοποιούνται για την άρδευση περιμετρικού πρασίνου εντός του χώρου του ΧΥΤΑ.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (EL05) δεν καταγράφεται κανένας ενεργός Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων. Ωστόσο, καταγράφονται συνολικά δέκα (10) ΧΑΔΑ που είτε έχουν αποκατασταθεί είτε είναι ανενεργοί χώροι.

Στον χάρτη που παρουσιάζεται στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εν λόγω ΧΥΤΑ και ΧΑΔΑ της περιοχής (στοιχεία 2016).

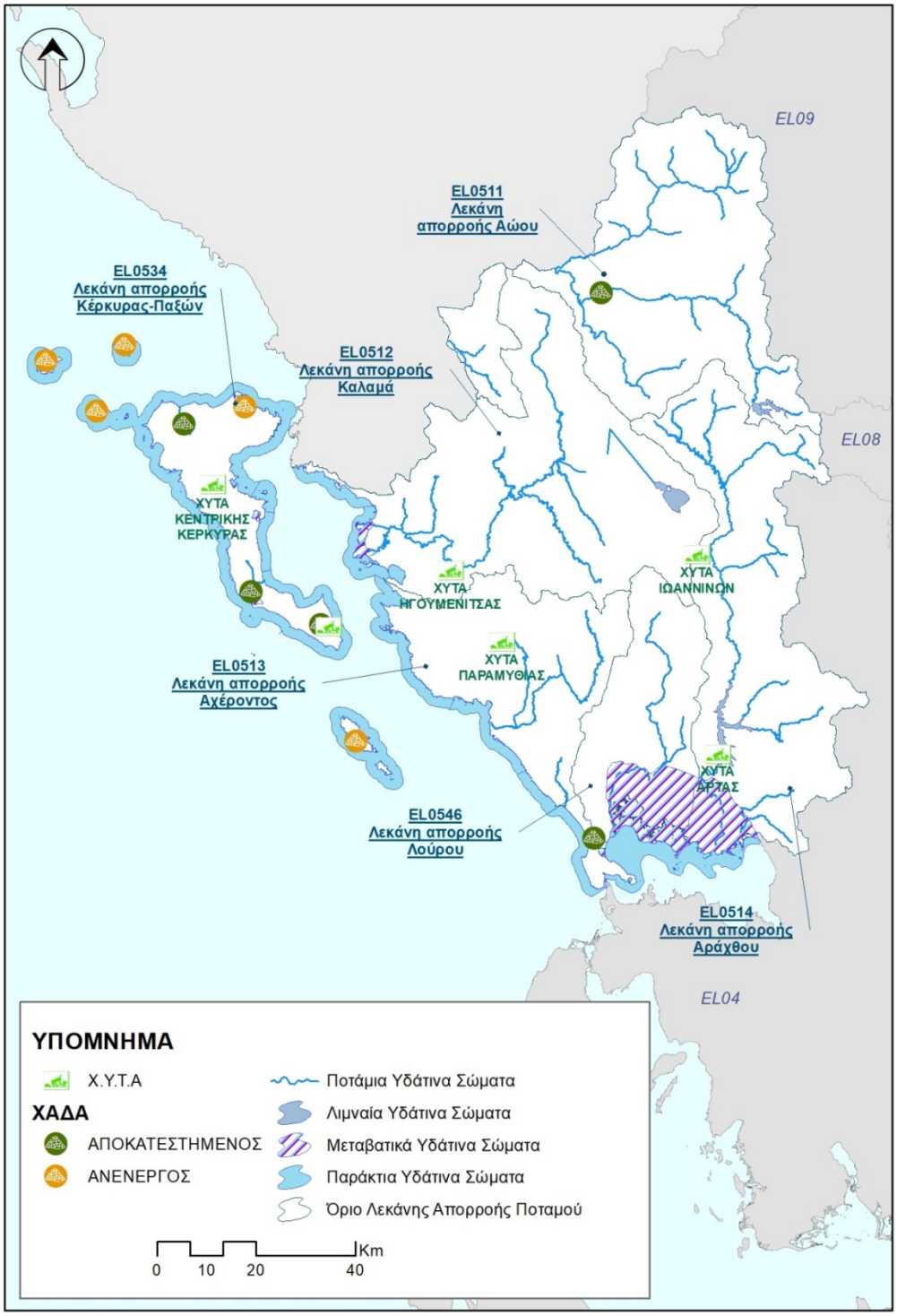

Σχήμα 6.4-21 Θέσεις ΧΑΔΑ – ΧΥΤΑ στο Υδατικό Διαμερίσμα Ηπείρου

6.4.5 ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το ΥΠΕΚΑ (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) στα τέλη του 2000 εγκατέστησε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ). Την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών είχαν οι κατά τόπους Περιφέρειες (πλην της Περιφέρειας Αττικής) σύμφωνα με το Ν. 2647/98. Ο Σταθμός που εμπίπτει εντός της περιοχής μελέτης του ΥΔ Ηπείρου βρίσκεται στα Ιωάννινα και σημειώνεται ότι εγκαταστάθηκε το 2009 από την τότε οικεία Περιφέρεια. Προσφάτως, με την εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης οι αρμοδιότητες που αφορούν στην εγκατάσταση και τη λειτουργία σταθμών παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας μεταβιβάστηκαν από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στις Περιφέρειες της χώρας.

Οι μετρήσεις στο Σταθμό Ιωαννίνων αφορούν συγκεντρώσεις οξειδίων του αζώτου (NO_x), αιωρούμενων σωματιδίων PM_{10} και $PM_{2,5}$, όζοντος (O_3), βενζολίου (C_6H_6) και διοξειδίου του θείου (SO_2).

Για τις παραμέτρους στις οποίες υπάρχουν μετρήσεις (σε κάποιες ακόμα από το 2008) δεν παρατηρείται υπέρβαση των θεσμοθετημένων ορίων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά μετρήσεις για συγκεκριμένες παραμέτρους καθώς επίσης και τα αντίστοιχα θεσμοθετημένα όρια.

6.4.5.1 Αιωρούμενα Σωματίδια

Φυσικές πηγές στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων είναι η ηφαιστειακή δραστηριότητα, η σκόνη από απογυμνωμένο έδαφος κ.α. Ανθρωπογενείς πηγές στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων είναι οι βιομηχανικές δραστηριότητες, η παραγωγή τσιμέντου, γύψου, τα χυτήρια μεταλλεύματος, η κίνηση των αυτοκινήτων, οι πυρκαγιές, οι αγροτικές δραστηριότητες και οι κατασκευές. Η συμμετοχή του αυτοκινήτου οφείλεται στην καύση του καυσίμου, στη φθορά των ελαστικών και στην επαναιώρηση. Μικρότερα σε μέγεθος σωματίδια δημιουργούνται στην ατμόσφαιρα από αντιδράσεις αερίων ρύπων. Οι αντιδράσεις αυτές επιταχύνονται παρουσία ηλιακής ακτινοβολίας και σε υψηλές θερμοκρασίες. Τα μικρότερα από 10 μm σωματίδια επηρεάζουν την αναπνοή και προκαλούν ασθένειες στο αναπνευστικό. Τα αιωρούμενα σωματίδια επηρεάζουν τις ηλεκτρικές ιδιότητες της ατμόσφαιρας συνεισφέροντας στη δημιουργία νεφών ως πυρήνας συμπύκνωσης και επιδρούν στο κλίμα μεταβάλλοντας το ισοζύγιο ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα.

Όπως φαίνεται από τους πίνακες που ακολουθούν οι τιμές των αιωρούμενων σωματιδίων PM_{10} για τα έτη 2008, 2010 και 2016 ήταν εντός των θεσμοθετημένων ορίων. Στους σταθμούς μέτρησης του ΕΔΠΑΡ που ελέγχονται από τις Περιφέρειες, στη πάροδο των ετών της τελευταίας δεκαετίας, παρατηρείται μία τάση μείωσης ή σταθεροποίησης των συγκεντρώσεων, τάση που προφανώς ακολουθείται και στον Σταθμό Ιωαννίνων όσον αφορά τα αιωρούμενα σωματίδια PM_{10} (υπέρβαση της οριακής τιμής μόλις 17 φορές).

Πίνακας 6.4-19 Μέσες ετήσιες τιμές για αιωρούμενα σωματίδια PM10

	2008	2010	2016
Μέση Ετήσια Τιμή PM_{10} ($\mu g/m^3$)	40	28 (3)	26,3
Σε παρένθεση εμφανίζεται η εκτιμώμενη συνεισφορά μεταφοράς σκόνης σε $\mu g/m^3$ από απομακρυσμένες ξηρές περιοχές (π.χ. Σαχάρα) στη μετρούμενη συγκέντρωση της μέσης τιμής PM_{10}			

Πίνακας 6.4-20 Τιμές ορίων για αιωρούμενα σωματίδια PM10

	Οριακή τιμή
Μέση ημερήσια τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές ανά έτος	50 $\mu g/m^3$
Μέση ετήσια τιμή	40 $\mu g/m^3$

6.4.5.2 Διοξείδιο του αζώτου

Η χρήση καυσίμων κυρίως σε αυτοκίνητα αλλά και σε βιομηχανικούς καυστήρες ή σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής παράγει μονοξείδιο του αζώτου. Αυτό με διάφορες χημικές αντιδράσεις που ενισχύονται με την παρουσία της ηλιακής ακτινοβολίας μετατρέπεται σε διοξείδιο του αζώτου.

Το NO_2 είναι σημαντικός ρύπος για τη δημιουργία όξινης βροχής. Σε υψηλές συγκεντρώσεις βλάπτει ανθρώπους και βλάστηση, συγκεκριμένα μπορεί να προκαλέσει αναπνευστικές ασθένειες στα παιδιά, ενώ προκαλεί δυσκολία στην αναπνοή στους ασθματικούς.

Όπως φαίνεται και από τους πίνακες που ακολουθούν οι μέσες ετήσιες τιμές των συγκεντρώσεων του διοξειδίου του αζώτου είναι εντός των ορίων, όπως επίσης σημειώνεται πως κατά το 2009 έως 2011 στο Σταθμό των Ιωαννίνων δε σημειώθηκε επίσης καμία υπέρβαση των ορίων της μέσης ωριαίας τιμής.

Πίνακας 6.4-21 Μέσες ετήσιες τιμές για διοξείδιο του αζώτου NO_2

	2008	2009	2010
Μέση Ετήσια Τιμή NO_2 ($\mu g/m^3$)	18	17	15

Πίνακας 6.4-22 Τιμές ορίων για διοξείδιο του αζώτου, NO_2

	Οριακή τιμή
Μέση ωριαία τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές το χρόνο	200 $\mu g/m^3$
Μέση ετήσια τιμή	40 $\mu g/m^3$

	Οριακή τιμή
Όριο συναγερμού	Ωριαία τιμή μεγαλύτερη από 400 μg/m^3 για τρείς συνεχόμενες ώρες

6.4.5.3 Διοξείδιο του θείου

Πηγές στις οποίες οφείλεται η συγκέντρωση του διοξειδίου του θείου είναι τα εργοστάσια παραγωγής ενέργειας, οι βιομηχανίες, οι κεντρικές θερμάνσεις, τα διυλιστήρια πετρελαίου, οι χημικές βιομηχανίες και οι χαρτοβιομηχανίες.

Το SO_2 επηρεάζει άτομα με αναπνευστικά προβλήματα από μόνο του ή ως συνέργεια με τα σωματίδια και προκαλεί αλλοιώσεις σε βλάστηση και μέταλλα. Μειώνει την ορατότητα και αυξάνει την οξύτητα λιμνών και ποταμών.

Αναφέρεται πως κατά τα έτη 2009 έως 2011 σε κανένα από τους Σταθμούς που λειτουργούν από τις Περιφέρειες της χώρας δεν παρατηρήθηκε κάποια υπέρβαση των ορίων του διοξειδίου του θείου που παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6.4-23 Τιμές ορίων για διοξείδιο του θείου, SO_2

	Οριακή τιμή
Μέση ωριαία τιμή, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 24 φορές το χρόνο	350 μg/m^3
Μέση ετήσια τιμή	125 μg/m^3
Όριο συναγερμού	Ωριαία τιμή μεγαλύτερη από 500 μg/m^3 για τρείς συνεχόμενες ώρες

6.4.5.4 Όζον

Το όζον σχηματίζεται στην κατώτερη ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα αλυσίδας χημικών αντιδράσεων μεταξύ του οξυγόνου, πτητικών οργανικών ενώσεων (VOCs), και οξειδίων του αζώτου υπό συνθήκες έντονης ηλιακής ακτινοβολίας και υψηλών θερμοκρασιών. Πηγές των ρύπων που συντελούν στη δημιουργία του όζοντος είναι τα οχήματα, εργοστάσια, χωματερές, χημικά διαλυτικά και πολλές άλλες μικρές πηγές όπως βενζινάδικα, αγροτικός εξοπλισμός, κλπ.

Το όζον σε μεγάλες συγκεντρώσεις προκαλεί σημαντικά προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον όπου ζούμε. Προκαλεί ερεθισμό στην αναπνευστική οδό, διαταραχή της αναπνευστικής λειτουργίας, αίσθημα ξηρότητας στο λαιμό, πόνο στο στήθος, βήχα, άσθμα, φλεγμονή στους πνεύμονες, πιθανή επιδεκτικότητα σε μολύνσεις του αναπνευστικού και ερεθισμό των οφθαλμών. Το όζον είναι επίσης ο ρύπος με τις δυσμενέστερες επιδράσεις στα φυτά, μειώνει την παραγωγή στις αγροτικές καλλιέργειες και προκαλεί ζημιά στη δασική βλάστηση.

Πίνακας 6.4-24 Μέσες ετήσιες τιμές για όζον O_3

	2009	2010	2011
Μέση Ετήσια Τιμή O_3 (μg/m^3)	29	36	18

Πίνακας 6.4-25 Τιμές ορίων για όζον, O_3

		Οριακή τιμή
Όριο ενημέρωσης	Μέση ωριαία τιμή	180 μg/m^3
Όριο συναγερμού	Μέση ωριαία τιμή	240 μg/m^3
Τιμή – στόχος για την προστασία της ανθρώπινης υγείας Έτος έναρξης ισχύος 2010	Μέγιστη ημερήσια 8ωρη τιμή, της οποίας **δεν πρέπει** να σημειώνεται υπέρβαση περισσότερες από **25 φορές ανά έτος για διάστημα**	120 μg/m^3

Σημειώνεται πως για το Σταθμό Ιωαννίνων δε σημειώθηκε καμία υπέρβαση των ορίων κατά τα έτη 2009 έως 2011.

6.4.5.5 Βενζόλιο

Το βενζόλιο εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα κυρίως από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Η κύρια πηγή είναι τα βενζινοκίνητα οχήματα ενώ άλλες πηγές είναι η βιομηχανία (διυλιστήρια, χημική βιομηχανία), η διακίνηση καυσίμων και η οικιακή θέρμανση.

Το βενζόλιο προκαλεί ασθένειες του αίματος και έχει χαρακτηριστεί ως καρκινογόνος ένωση.

Πίνακας 6.4-26 Μέσες ετήσιες τιμές για βενζόλιο C_6H_6

	2009	2010	2011
Μέση Ετήσια Τιμή C_6H_6 (μg/m^3)	6	1,1	2,1

Πίνακας 6.4-27 Τιμές ορίων για το βενζόλιο C_6H_6

	Ενδεικτική οριακή τιμή, 2009	Οριακή τιμή, 2010
Μέση Ετήσια Τιμή C_6H_6 (μg/m^3)	6	5

Όπως παρουσιάζεται από τους πίνακες που προηγούνται δεν παρατηρείται καμία υπέρβαση των οριακών τιμών συγκέντρωσης του βενζολίου.

6.5 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο περιγράφονται εν συντομία, τα σημαντικότερα θέματα διαχείρισης για το Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου, όπως αυτά αναδεικνύονται από τον προσδιορισμό του συνόλου και της έντασης των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους σε κάθε επιφανειακό και υπόγειο υδατικό σύστημα.

Ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

Ως προς τα επιφανειακά ΥΣ, οι σημαντικότερες πιέσεις που εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου σχετίζονται κυρίως με την πτηνοκτηνοτροφική δραστηριότητα, τη συγκέντρωση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας (αλμυρού και γλυκού νερού) και την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής (εντός και εκτός ΒΙΠΕ).

Συγκεκριμένα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, συγκεντρώνονται περίπου εξακόσιες σαράντα οργανωμένες πτηνοκτηνοτροφικές μονάδες, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι μονάδες εκτροφής πουλερικών (98%) και η δραστηριότητα των οποίων επιφέρει σημαντικό ποσοστό επί του συνολικού ρυπαντικού φορτίου (35% BOD, 25% N και 40% P) που εν δυνάμει καταλήγει στα επιφανειακά ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου καταγράφονται συνολικά πάνω από εκατό μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, οι οποίες χωροθετούνται κυρίως σε τμήματα των ποταμών Λούρου, Βοϊδομάτη και Καλαμά, καθώς και στις Ανατολικές Ακτές της Κερκυραϊκής Θάλασσας και στον Αμβρακικό Κόλπο. Η συνολική τους δυναμικότητα εκτιμάται περίπου σε 15.000 tn/y για τις μονάδες πάχυνσης θαλασσινών ψαριών και πάνω από 5.000 tn/y για τις μονάδες πάχυνσης εσωτερικών υδάτων (είδη γλυκού νερού).

Επίσης, έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν τρεις οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων (Ροδοτόπι) και η ΒΙΠΕ Πρεβέζης (κοντά στο Μύτικα), καθώς και το ΒΙΟ.ΠΑ. Θεσπρωτίας (στη θέση Γκιάτα του Δ. Παραμυθιάς). Επιπλέον, στο Υδατικό Διαμέρισμα δραστηριοποιούνται πάνω από διακόσιες εξήντα βιομηχανικές δραστηριότητες που χωροθετούνται εκτός των οργανωμένων αυτών περιοχών. Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα, αφορά στην αξιοποίηση προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (βιομηχανία τροφίμων).

Έντονη πτηνοκτηνοτροφική δραστηριότητα εντοπίζεται στη ΛΑΠ Καλαμά, όπου χωροθετούνται περίπου τετρακόσιες μονάδες, και ιδιαίτερα, στις εκβολές της λίμνης Παμβώτιδας και κατά μήκος της Τάφρου Λαψίστα και του ποταμού Καλαμά. Στην περιοχή εντοπίζεται και πλήθος μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας (περίπου 50 μονάδες). Παρόμοιες, αν και μικρότερης έκτασης, πιέσεις εντοπίζονται στις ΛΑΠ Λούρου και Αράχθου. Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι αν και στις λεκάνες απορροής ποταμών του Λούρου, του Αώου και του Αχέροντα απαντάται μικρό σχετικά ποσοστό της βιομηχανικής δραστηριότητας και των ιχθυοκαλλιεργειών σε σχέση με το σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος, ωστόσο

παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση μονάδων σε συγκεκριμένα τμήματα των ποταμών Λούρου και Αώου, καθώς και στις εκβολές τους.

Τα εγκατεστημένα στο νησί της Κέρκυρας, ελαιοτριβεία, με το πλήθος τους να υπερβαίνει το εκατό, αποτελούν τη σημαντικότερη πίεση στα υδατικά συστήματα του νησιού.

Απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες:

Τα επιφανειακά υδατικά συστήματα που υφίστανται επιφανειακές απολήψεις παρουσιάζονται στην ενότητα 5.4.1 του παρόντος. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, κανένα ποτάμιο επιφανειακό σύστημα δεν υφίσταται μεσαία ή υψηλή απόληψη σε επίπεδο μέσης ετήσιας απορροής. Αντιθέτως, σε επίπεδο θερινής απορροής (Ιούλιος - Σεπτέμβριος), παρουσιάζονται σημαντικές απολήψεις σε αρκετά ποτάμια επιφανειακά συστήματα. Συγκεκριμένα:

- στο τμήμα του π. Καλαμά που εκτείνεται αμέσως μετά το αρδευτικό φράγμα Γιτάνης, το οποίο υφίσταται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 30% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (λόγω της άρδευσης των ΤΟΕΒ Ράγιού και Σαγιάδας),
- στο τμήμα του π. Λούρου που εκτείνεται αμέσως μετά το ΥΗΣ Λούρου, το οποίο υφίσταται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 50% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και αμέσως κατάντη αυτού, που υφίσταται αντίστοιχη απόληψη μεγαλύτερη του 30% (λόγω της υδροληψίας για την κάλυψη της άρδευσης των ΤΟΕΒ πεδιάδας Άρτας-Ζώνη Λούρου, Λάμαρης και Μπόιδα-Μαύρης) και
- στα πεδινά τμήματα του π. Αχέροντα πριν και μετά τη συμβολή του με τον παραπόταμο π. Κωκτό, τα οποία υφίστανται θερινή απόληψη μεγαλύτερη του 50% της φυσικοποιημένης ροής του ποταμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Αχέροντα και Γλύκης), καθώς και στον ίδιο π. Κωκτό (λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Παραμυθιάς και Κρυσταλλοπηγής).

Σε ότι αφορά τις απολήψεις από λίμνες, η λίμνη Παμβώτιδα στην κλειστή λεκάνη Ιωαννίνων, υφίσταται σε ετήσια βάση μεσαία απόληψη (>30% της μέσης ετήσιας απορροής) εν μέρει λόγω άρδευσης των ΤΟΕΒ Κρύας-Λαψίστας και Πόρου και υπερχειλίσεων και εν μέρει λόγω σημαντικών υπόγειων διαφυγών προς τις γειτονικές λεκάνες Καλαμά, Αράχθου και Λούρου.

Συμπερασματικά, στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα επιφανειακά ΥΣ δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα υπερβολικής εκμετάλλευσης, παρόλο που η άρδευση γίνεται κατά κύριο λόγο από επιφανειακά νερά. Προβλήματα υπερβολικής εκμετάλλευσης εμφανίζονται μόνο σε ορισμένα ποτάμια συστήματα κατάντη αρδευτικών φραγμάτων ή ΥΗΣ κατά τους θερινούς μήνες και όχι σε ετήσιο επίπεδο, γεγονός που καθιστά έντονη την ανάγκη λήψης μέτρων επαρκούς περιβαλλοντικής παροχής σε σχέση με τις υφιστάμενες θερινές αρδευτικές απολήψεις. Επιπλέον, τίθεται η ανάγκη ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων της Λίμνης Παμβώτιδας που υφίσταται επίσης σημαντική απόληψη.

Σημειώνεται πάντως ότι στα αρδευτικά δίκτυα της πεδιάδας Άρτας σημειώνονται ορισμένες φορές πολύ υψηλές καταναλώσεις αρδευτικού νερού οι οποίες οφείλονται

- στην παλαιότητα και ενίοτε ελλιπή συντήρηση των αρδευτικών υποδομών μεταφοράς νερού
- στην δυσκολία συντονισμού της ενεργειακής και αρδευτικής χρήσης του νερού του π. Αράχθου
- στην κακή οργανωτική και οικονομική κατάσταση ορισμένων ΤΟΕΒ .

Περιορισμοί – Δεσμεύσεις

Ορισμένες επεμβάσεις, όπως π.χ. ο εκσυγχρονισμός παλαιών αρδευτικών δικτύων αλλά και άλλες απαιτούν διάθεση οικονομικών πόρων που δεν είναι δεδομένοι στο σημερινό περιβάλλον περιορισμένων δημοσίων επενδύσεων.

Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις:

Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου συνίστανται σε επεμβάσεις που αφορούν κυρίως υδροηλεκτρικά φράγματα, με τη συνεπαγόμενη ρύθμιση της ροής κατάντη αυτών, αλλά και διευθετήσεις τμημάτων ποταμών και λιμνών, σημαντικές απολήψεις από λίμνες και επεμβάσεις σε ακτές. Οι επεμβάσεις αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 5.3 του παρόντος.

Οι υπόψη επεμβάσεις, μεταβάλλουν ουσιαστικά το χαρακτήρα των υδατικών συστημάτων λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας που αφορά στην εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, ύδρευσης, παραγωγής ενέργειας, αντιπλημμυρικής προστασίας και ναυσιπλοΐας (λιμενικές εγκαταστάσεις). Για αυτό το λόγο τα επιφανειακά συστήματα που υφίστανται τις επεμβάσεις αυτές προσδιορίζονται ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα και παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 4.3 του παρόντος.

Ποσοτική διαχείριση υπόγειων υδάτων

Ως προς τα υπόγεια υδατικά συστήματα, διευκρινίζεται ότι το υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου είναι πλούσιο σε υπόγεια νερά. Η γεωλογική δομή και το μεγάλο ύψος βροχής έχει συντελέσει στη δημιουργία εκτεταμένων υπόγειων υδροφοριών, τόσο στις δύο κύριες πεδινές εκτάσεις (προσχωματικά πεδία Άρτας και Πρέβεζας), όσο και στους ορεινούς ανθρακικούς όγκους (ασβεστόλιθοι) που αναπτύσσονται στην περίμετρο των πεδινών εκτάσεων και στα πλέον ορεινά. Μικρότερης επίσης έκτασης υπόγειες υδροφορίες αναπτύσσονται και σε ορεινές ή λοφώδεις εκτάσεις όπου οι μικρού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης. Τα υπόγεια νερά καλύπτουν τόσο ανάγκες ύδρευσης και βιομηχανίες για το σύνολο του ΥΔ, όσο και αρδευτικές ανάγκες όπου αυτές δεν καλύπτονται από επιφανειακά νερά (π.χ. πεδιάδες Άρτας, Πρέβεζας και νήσος Κέρκυρας).

Στο επίπεδο του Υ.Δ. Ηπείρου σε καθεστώς τοπικής υπερεκμετάλλευσης βρίσκεται μόνο το υπόγειο υδατικό σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας. Στην περίπτωση αυτή η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από τοπική υφαλμύρινση λόγω διείσδυσης της θάλασσας. Στο υδατικό αυτό σύστημα, οι υπεραντλήσεις έχουν τοπικό μόνο χαρακτήρα, ενώ η ποιοτική υποβάθμισή του με την παρουσία χλωριόντων και νιτρικών συνδέεται τόσο με το γεγονός ότι είναι ανοιχτό προς τη θάλασσα και από το ανατολικό και από το δυτικό όριό του όσο και με τις γεωργικές δραστηριότητες.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Υδατικού Διαμερίσματος αποτελούν οι αυξημένες τιμές φυσικού υποβάθρου για τα θειικά ιόντα σε αρκετά Υπόγεια Υδατικά Συστήματα λόγω τόσο της ανάπτυξης τριαδικών ασβεστολιθικών λατυποπαγών με γύψους (Ηπειρος, Κέρκυρα), όσο και νεογενών γύψων (Κέρκυρα).

Επάρκεια και καλή ποιότητα πόσιμου νερού

Όσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα ανεπάρκειας πόρων για την Κέρκυρα και τους Παξούς, ποιοτική επιβάρυνση φυσικής προέλευσης του υπόγειου νερού, καθώς και ποιοτική περιστασιακή επιβάρυνση υπόγειων υδροφοριών λόγω ρύπανσης.

Η ποιότητα του πόσιμου νερού όπως αυτή πιστοποιείται από την εφαρμογή της Οδηγίας 98/83/ΕΚ και της αντίστοιχης ΚΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ 38295/2007 και τις σχετικές εκθέσεις εφαρμογής, με πιο πρόσφατη την έκθεση εφαρμογής της περιόδου 2011-2013, κρίνεται απολύτως ικανοποιητική, καθώς δεν έχουν καταγραφεί αστοχίες στις ποιοτικές παραμέτρους παρακολούθησης.

6.6 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ

Στην παρούσα ενότητα αναφέρονται – σύμφωνα με όλα τα προαναφερθέντα στα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας μελέτης – οι περιβαλλοντικές παράμετροι, οι οποίες ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την εφαρμογή της προτεινόμενης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Στο Κεφάλαιο 7 στη συνέχεια εξετάζονται αναλυτικά οι επιπτώσεις του Σχεδίου – θετικές και αρνητικές – σε όλα τα περιβαλλοντικά μέσα.

Οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά, με θετικό ή αρνητικό τρόπο, είναι οι εξής:

1. Ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδατικών πόρων του ΥΔ
2. Βιοποικιλότητα, οικοσυστήματα, χλωρίδα και πανίδα

3. Τοπίο, έδαφος και μορφολογία
4. Ανθρώπινη υγεία
5. Χρήσεις γης
6. Πληθυσμός, Κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, Παραγωγικές δραστηριότητες

Οι παραπάνω παράμετροι θα επηρεαστούν θετικά είτε άμεσα (ύδατα, τοπίο, έδαφος) είτε έμμεσα (βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα, ανθρώπινη υγεία) από την εφαρμογή των προνοιών του Σχεδίου Διαχείρισης και του Προγράμματος Μέτρων (βλ. παρακάτω ενότητα 6.7).

Οι προαναφερθείσες πρόνοιες της 1ης Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης ενδέχεται να επιφέρουν παράλληλα και κάποιες έμμεσες πιέσεις και αρνητικές επιπτώσεις στις χρήσεις γης και ίσως σε κάποιες παραγωγικές δραστηριότητες. Για παράδειγμα είναι πιθανοί κάποιοι περιορισμοί στην έκταση της γεωργικής γης, λόγω π.χ. καθορισμού ζωνών προστασίας των ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση.

6.7 ΠΙΘΑΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου πέρα από την μεγάλη σημασία του ως πρόγραμμα στρατηγικού επιπέδου, το οποίο στοχεύει στην προστασία και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, αποτελεί και θεσμική υποχρέωση της χώρας ως σημαντικό και ουσιαστικό βήμα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του ελληνικού θεσμικού πλαισίου εναρμόνισής της.

Όπως προαναφέρθηκε, το Σχέδιο Διαχείρισης των Νερών δεν αποτελεί την αφετηρία, ούτε το πέρας της εφαρμογής της Οδηγίας, αλλά ένα σημαντικό σταθμό στον οποίο καταγράφεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί και περιγράφεται ο προσανατολισμός των δράσεων του διαχειριστικού κύκλου που ακολουθεί. Το παρόν σχέδιο, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της παρούσας μελέτης, αποτελεί το πρώτο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2015, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Το σχέδιο θα συμπληρώνεται δυναμικά από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι στόχοι και τα αναγκαία μέτρα στο διαχειριστικό σχέδιο της περιόδου 2015-2021.

Το τελικό Σχέδιο Διαχείρισης των νερών αποτελεί μία κοινωνική συμφωνία για την αειφορική διαχείριση του κοινού πόρου. Είναι ένα θεσμικό κείμενο και άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει σχέση άμεσα ή έμμεσα με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα. Τέλος, αποτελεί σημείο αναφοράς για άλλα διαχειριστικά σχέδια και διαφορετικά επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού στις λεκάνες απορροής που αφορά.

Τα μέτρα που προτείνονται στοχεύουν στην ικανοποίηση των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, που στην ουσία είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης (ποιοτικής και ποσοτικής) όλων των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου. Επίσης, όπως διαφάνηκε και από τα αναγραφόμενα στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας μελέτης, η υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου σχετίζεται και με πολλούς άλλους στόχους Ευρωπαϊκών και Εθνικών Στρατηγικών, όπως για παράδειγμα Στρατηγικές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, την απερήμωση, την προστασία του εδάφους, το περιβάλλον και την υγεία, το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και με πλήθος άλλων Οδηγιών άμεσα σχετιζόμενων με το Σχέδιο.

Ειδικότερα, σε περίπτωση επιλογής μη εφαρμογής του προτεινόμενου Αναθεωρημένου Σχεδίου, η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και σε σχέση με άλλα συναφή περιβαλλοντικά προβλήματα που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται και με άλλα κύρια περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, καθώς και με την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, θα μείνει ως έχει. Παράλληλα, οι τάσεις εξέλιξης των διαφόρων

παραμέτρων του περιβάλλοντος, που περιγράφονται στις προηγούμενες ενότητες του κεφαλαίου 6, θα παραμείνουν αμετάβλητες ή θα επιδεινωθούν. Τέλος, πέρα από την ουσιαστική συμβολή του Σχεδίου Διαχείρισης στην βελτίωση σημαντικών περιβαλλοντικών προβλημάτων και πιέσεων στους υδατικούς πόρους, η μη εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων συνεπάγεται και στη μη εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ, η οποία αποτελεί δεσμευτική θεσμική υποχρέωση για τη χώρα. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση μη εφαρμογής της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, η εξέλιξη των περιβαλλοντικών παραμέτρων στο ΥΔ Ηπείρου προβλέπεται ως εξής:

- Η ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων νερών που σχετίζεται είτε με σημειακές πηγές, όπως ρυπαντικά φορτία από βιομηχανίες, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργειες, αστικά απόβλητα και στερεά απόβλητα, είτε με διάχυτες πηγές, όπως γεωργία, κτηνοτροφία θα συνεχίσει να επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα των υδατικών σωμάτων, αλλά και του εδάφους και των οικοσυστημάτων. Αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο και στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου, είτε επηρεάζοντας αρνητικά την υγεία του ή μειώνοντας άμεσα ή μακροπρόθεσμα τους διαθέσιμους πόρους για τις παραγωγικές δραστηριότητες, κ.λπ.
- Οι πιέσεις σε σημαντικά υγροτοπικά οικοσυστήματα - Αμβρακικός κόλπος, εκβολές Λούρου και Άραχθου, λιμνοθάλασσες Ροδιά, Τσουκαλιό, Λογαρού, Μάζωμα, λίμνη Παμβώτιδα- και στα άμεσα συνδεδεμένα ΥΣ θα συνεχίσουν να υφίστανται με αποτέλεσμα την περαιτέρω υποβάθμισή τους.
- Η σπατάλη νερού και η μη αειφόρος χρήση του μέσω των απωλειών στα δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης θα συνεχιστεί και περιοχές με θέμα επάρκειας πόσιμου νερού, όπως η Κέρκυρα και οι Παξοί, θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα.
- Με τη συντελούμενη κλιματική αλλαγή και την συνέχιση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων χωρίς την λήψη μέτρων για την αειφόρο διαχείριση των ΥΣ και του περιβάλλοντος, η υγροτοπική βιοποικιλότητα του Υδατικού Διαμερίσματος, δηλαδή οι οικότοποι, τα είδη χλωρίδας και τα είδη πανίδας που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το νερό, δύναται να απειληθούν σοβαρά από τη μείωση των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού. Είναι πιθανό ο συνδυασμός των δύο αυτών παραγόντων να αυξήσει την ευαισθησία των οικοτόπων στις αλλαγές (ποιοτικές ή ποσοτικές) του δυναμικού των σχετικών ΥΣ.
- Διατήρηση του κινδύνου πλημμυρικών φαινομένων με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο δομημένο περιβάλλον, όσο και στη γεωργική παραγωγή.

Εν κατακλείδι:

Η μη εφαρμογή της 1η Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης θα οδηγήσει σε συνθήκες μη αειφορικής χρήσης των υδάτινων πόρων στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου, με συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον (περιοχές υψηλής

οικολογικής αξίας, προστατευόμενες περιοχές, τοπίο κ.λπ.) όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (ανθρώπινη υγεία, μείωση γεωργικής παραγωγής, επάρκεια πόσιμου νερού κ.λπ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα μελέτη μέχρι το σημείο αυτό, έχουν αναλυθεί οι βασικές συνιστώσες που καθορίζουν τη βάση του κυρίου αντικειμένου της μελέτης που αφορά την εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εξεταζόμενης 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Ειδικότερα, μέχρι του σημείου αυτού:

(α) Έχουν αρχικά αναλυθεί οι γενικοί στόχοι της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ και του αντίστοιχου Ελληνικού Θεσμικού Πλαισίου, ο σκοπός και η διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, το Αντικείμενο, η Σκοπιμότητα και οι Στόχοι του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου.

(β) Περιγράφηκε το Σχέδιο και η 1η Αναθεώρησή του και οι επιμέρους δράσεις του, οι οποίες καταλήγουν σε (i) ταξινόμηση της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων, (ii) καθορισμό περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και εξαιρέσεων από την επίτευξη των στόχων αυτών συμπεριλαμβανομένης και της αξιολόγησης προγραμματισμένων νέων έργων / δραστηριοτήτων βάσει του Άρθρου 4.7 της Οδηγίας, και (iii) καθορισμό προκαταρκτικών Προγραμμάτων Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία, αειφόρο διαχείριση και την αποκατάσταση (όπου χρειάζεται) των Υδατικών Σωμάτων - Συστημάτων, το οποίο συνοδεύεται από τη συνολική αξιολόγηση των μέτρων αυτών βάσει ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητας τους.

(γ) Στη συνέχεια, έχουν εξεταστεί και αξιολογηθεί εναλλακτικές δυνατότητες και τεκμηριώνονται οι λόγοι επιλογής της προτεινόμενης 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης έναντι άλλων εναλλακτικών λύσεων.

(δ) Τέλος, έχει παρουσιαστεί η υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος δίδοντας πληροφορίες για τα μη βιοτικά χαρακτηριστικά, το φυσικό περιβάλλον και το ανθρωπογενές περιβάλλον, και τις τάσεις εξελίξεις των χαρακτηριστικών αυτών, καθώς και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την υιοθέτηση του Σχεδίου.

Στο παρόν Κεφάλαιο, αξιολογώντας την πληροφορία που έχει συγκεντρωθεί και η οποία πλαισιώνεται και από όλες τις αναλύσεις που έχουν παραχθεί κατά την υλοποίηση της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου,

εκτιμώνται και αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή της, και προτείνονται μέτρα για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένου και συστήματος παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης λαμβάνει υπόψη τα πιο κάτω σημαντικά θέματα, τα οποία αντλούνται από τα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας μελέτης, και τα οποία καθορίζουν το γενικό πλαίσιο της εξέτασης που ακολουθεί:

- Σκοπός της Οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής, είναι «*η θέσπιση πλαισίου για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και υπόγειων υδάτων, το οποίο να:*

  - *αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων αλλά και των εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων.*
  - *προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων.*
  - *προωθεί την ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος.*
  - *διασφαλίζει την προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων.*
  - *συμβάλλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία*».

- Από το πρώτο άρθρο της Οδηγίας, τονίζεται ο ***εγγενής περιβαλλοντικός χαρακτήρας*** που διέπει τόσο την Οδηγία όσο, και κατά συνέπεια, και τα όποια Σχέδια, Προγράμματα και Δράσεις σχεδιάζονται και εκπονούνται στα πλαίσια επίτευξης των στόχων αυτών.

- Ο πρωτοποριακός χαρακτήρας της Οδηγίας σε ότι αφορά την αντίληψη του νερού ως πόρο όχι μόνο του ανθρώπου, αλλά και της φύσης, σε συνδυασμό με το ευρύ φάσμα δράσεων που περιλαμβάνει, καθιστούν την εφαρμογή της μια διαδικασία μακρόχρονη, με πολλά ενδιάμεσα βήματα που θα αξιολογούνται και θα επαναπροσδιορίζουν πιθανώς στην πορεία τον ακριβή τρόπο εφαρμογής της και όπου το ζητούμενο είναι η ομοιογένεια σε ένα εξαιρετικά ανομοιογενές περιβάλλον των κρατών μελών και των συνθηκών που επικρατούν σε αυτά.

- Συμπεραίνεται λοιπόν ότι η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας συνιστά μια ***μακρόχρονη, πολυδιάστατη και πολύπλοκη διαδικασία***, η εφαρμογή της οποίας ***συνοδεύεται από μηχανισμούς παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης της αποδοτικότητας της***.

  - **Α.** Οι ειδικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που τίθενται από την Οδηγία είναι οι εξής:

    - για τα **επιφανειακά** Υ.Σ.:

- να αποτραπεί επιδείνωση στην κατάστασή τους,
- να αποκατασταθεί σε καλή, η κατάσταση επιφανειακών νερών μέχρι το 2021, και
- να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα με στόχο τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από τις Ουσίες Προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή κατάργηση των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών από τις Επικίνδυνες Ουσίες Προτεραιότητας.
- για τα Ιδιαίτερα Τροποποιημένα και Τεχνητά Υ.Σ., η ΟΠΥ θέτει «ειδικούς στόχους», οι οποίοι είναι λιγότερο αυστηροί από τους στόχους των φυσικών ΥΣ.

- για τα **υπόγεια** Υ.Σ.:
  - να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα για να αποτρέψουν ή να περιορίσουν τη διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια νερά και για να αποτρέψουν την υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων νερών,
  - να προστατευτούν, να αναβαθμιστούν και να αποκατασταθούν όλα τα υπόγεια Υ.Σ, να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων νερών, με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης τον Δεκέμβριο του 2021 το αργότερο, και
  - να εφαρμοστούν τα απαραίτητα μέτρα για να αναστραφεί οποιαδήποτε σημαντική και έμμονη ανοδική τάση στη συγκέντρωση οποιουδήποτε ρύπου, που οφείλεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα, προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση των υπόγειων νερών σταδιακά.
- για τις **προστατευόμενες** περιοχές:
  - να επιτευχθεί συμμόρφωση, μέχρι το Δεκέμβριο του 2015 το αργότερο, με συγκεκριμένα πρότυπα και στόχους που διευκρινίζονται στην Κοινοτική νομοθεσία, στο πλαίσιο της οποίας οι μεμονωμένες προστατευόμενες περιοχές έχουν καθιερωθεί,
  - να επιτευχθεί συμμόρφωση με το στόχο της καλής κατάστασης μέχρι το Δεκέμβριο του 2015.

Β. Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4 της ΟΠΥ, είναι οι «**εξαιρέσεις**»:

Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, πέραν των αναφορών σε επιθυμητές καταστάσεις και των ειδικών απαιτήσεων σε όρους παραμετρικών τιμών ρύπων, σχετίζονται και με τη χρονική στιγμή κατά την οποία θα επιτευχθούν. Ο απόλυτος, από άποψη επιθυμητού αποτελέσματος, χρόνος επίτευξης των στόχων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ήταν το έτος 2015, δηλαδή το έτος ολοκλήρωσης του πρώτου εξαετούς διαχειριστικού κύκλου. Ωστόσο, η ίδια η Οδηγία αναγνώριζε εγγενείς αδυναμίες που οδηγούν στην απομάκρυνση

από το στόχο αυτό και στον καθορισμό δύο μελλοντικών οροσήμων που σχετίζονται με τον παρόντα και τον επόμενο διαχειριστικό κύκλο και την ολοκλήρωσή τους τα έτη 2021 και 2027, αντίστοιχα. Το 2027 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία για την επίτευξη των γενικών και ειδικών περιβαλλοντικών στόχων, με την επιφύλαξη των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

- Οι στόχοι που τίθενται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου συνάδουν με τους στόχους που τίθενται από την ΟΠΥ όπως παρουσιάστηκαν πιο πάνω, με τις ακόλουθες όμως προτεινόμενες εξαιρέσεις:

- Όσον αφορά στα **επιφανειακά Υ.Σ**.:
    - Για 32 από τα 106 υδατικά σώματα εκτιμάται ότι δεν θα επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας έως το 2021, λόγω του ότι η οικολογική ή/και η χημική τους κατάσταση είναι κατώτερη της καλής και δεν είναι βέβαιο ότι τα βασικά και συμπληρωματικά μέτρα που προτείνονται προς εφαρμογή κατά την παρούσα διαχειριστική περίοδο θα έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα σε διάστημα 3 περίπου ετών.
    - Επιπλέον για άλλα 6 από τα 106 ΥΣ η οικολογική ή/και χημική τους κατάσταση προσδιορίστηκε ως άγνωστη στην παρούσα φάση και αναμένεται με το πρόγραμμα παρακολούθησης να προσδιορισθεί η κατάστασή τους (οικολογική ή/και χημική) και στη συνέχεια να προταθούν σχετικά μέτρα για την πιθανή βελτίωσή της, αν αυτό απαιτείται.

Έτσι, στην 1η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης ***προτείνεται η εξαίρεση 39 από τα 106 επιφανειακά ΥΣ*** από τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, μέσω παράτασης προθεσμίας.
Για τα σύστηματα που δεν πέτυχαν τους στόχους για καλή οικολογική και χημική κατάσταση έως το 2015, δηλαδή εμφανίζουν κατάσταση κατώτερη της καλής εξετάζονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Σύμφωνα και με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής για το προηγούμενο ΣΔΛΑΠ προκύπτει ότι όταν η κατάσταση των συστημάτων είναι **άγνωστη**, αυτό αποτελεί εξαίρεση και πρέπει να αντιμετωπιστούν με παράταση προθεσμίας (Άρθρο 4.4). Έτσι, ο στόχος για τα υδάτικα αυτά σύστηματα είναι να προσδιορισθεί η κατάστασή τους (οικολογική ή/και χημική)με την ανάπτυξη προγράμματος παρακολούθησης κατά τον τρέχοντα διαχειριστικό κύκλο και στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο να προταθούν σχετικά μέτρα για την πιθανή βελτίωσή της, αν αυτό απαιτείται. **Για αυτά τα υδατικά συστήματα ζητείται παράταση προθεσμίας έως το 2027**, με την προϋπόθεση ότι η κατάστασή τους θα προσδιοριστεί έως το 2021.

- Για τα σύστηματα που δεν έχουν επιτύχει τους στόχους εξακολουθεί να υπάρχει **μεγάλη αβεβαιότητα** στην ταξινόμηση και οι πιέσεις τους είναι χαμηλής έντασης, **επιλέγεται η παράταση προθεσμίας έως το 2027**. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να

οφείλεται σε **φυσικές συνθήκες** που ίσως δεν αντικατοπτρίζονται επαρκώς στις συνθήκες αναφοράς. Στην παρούσα αναθεώρηση θα πρέπει να προταθούν και μέτρα διερεύνησης που να μειώνουν αυτήν την αβεβαιότητα.

- Για τα σύστηματα που η βελτίωση της κατάστασής του προβλέπει **σχέδια ή έργα**, τα οποία είτε δεν προλαβαίνουν να εφαρμοστούν/υλοποιηθούν μέχρι το 2021 είτε θα εφαρμοστούν έως το 2021 αλλά η ανάκαμψη του φυσικού συστήματος αναμένεται μετά το 2021, **επιλέγεται η παράταση προθεσμίας έως το 2027.** Τα σχέδια και τα μέτρα αυτά θα περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων.

Με βάση τα παραπάνω, **για όλα τα σύστηματα τα οποία βρίσκονται σε οικολογική ή/και χημική κατάσταση κατώτερη της καλής προτιμάται η ένταξή τους στην εξαίρεση της παράτασης προθεσμίας (Άρθρο 4.4) με ορίζονται επίτευξης στόχου το 2027**.

-Όσον αφορά στα **υπόγεια Υ.Σ.**:

Για μόλις 1 από τα συνολικά 27 (ποσοστό 3,7%) υπόγεια υδατικά συστήματα προτείνεται εξαίρεση από την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/ΕΚ/60 σε εφαρμογή του Άρθρου 4.4 για παράταση προθεσμίας συγκεκριμένα έως το 2027, το οποίο από πλευράς έκτασης αντιπροσωπεύει μόλις το 1,98% (179,19 από τα 9.061,3 km^2) της συνολικής έκτασης των ΥΥΣ του υδατικού διαμερίσματος.

- Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας και ταυτόχρονα των Περιβαλλοντικών Στόχων των Σχεδίων Διαχείρισης, είναι η εφαρμογή του **Προγράμματος Μέτρων** για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διακρίνεται σε **βασικά μέτρα** και – όπου απαιτείται – σε **συμπληρωματικά μέτρα** και που παρουσιάστηκε στο Κεφάλαιο 4.2.5 της παρούσας μελέτης, διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας και είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου, αφού καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Για το λόγο αυτό, το πρόγραμμα μέτρων αποτελεί το βασικό αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης, το οποίο σχετίζεται με επιπτώσεις στο περιβάλλον και είναι το κύριο αντικείμενο αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παρούσας μελέτης.
- Κατά την εκπόνηση του Προγράμματος Μέτρων λήφθηκαν σοβαρά υπόψη τα αποτελέσματα τριών κυρίως προπαρασκευαστικών δράσεων:

1. την **Ανάλυση των Ανθρωπογενών Πιέσεων και των Επιπτώσεων** τους στα επιφανειακά και στα Υπόγεια Υδατικά Σώματα/ Συστήματα,
2. την **Αξιολόγηση και Ταξινόμηση** της Ποιοτικής (Οικολογικής και Χημικής) Κατάστασης των **Επιφανειακών Υδατικών Σωμάτων** και

3. την **Αξιολόγηση και Ταξινόμηση** της Ποιοτικής (Χημικής) και Ποσοτικής Κατάστασης των **Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων**.

Τα αποτελέσματα των δράσεων αυτών, τα οποία έχουν παρουσιαστεί στα προηγούμενα Κεφάλαια 4 και 6 της παρούσας μελέτης, σε σχέση με τους Περιβαλλοντικούς Στόχους που τίθενται για τα Υδατικά Συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου, έχουν υποδείξει τόσο χωρικά, όσο και σε βάθος, τα κύρια προβλήματα και έχουν καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το πλαίσιο των Μέτρων που θα έπρεπε να τεθούν προς επίτευξη των Στόχων αυτών.

Όλα τα παραπάνω σημαντικά θέματα συνεκτιμώνται στη συνέχεια, με απώτερο στόχο την εκτίμηση, την αξιολόγηση και την προληπτική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που δύναται να προκληθούν από την υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου.

Έτσι, στις επόμενες παραγράφους εξετάζονται το Πρόγραμμα Μέτρων, σε σχέση με το κατά πόσο αυτά παρουσιάζουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα.

7.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

7.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας εκτίμησης των επιπτώσεων ενός σχεδίου αποτελεί σημαντικό βήμα για την επίτευξη του στόχου της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ). Η ΣΠΕ αποτελεί ένα σχετικά νέο αντικείμενο μελέτης, με εφαρμογή σε ένα μεγάλο αριθμό και ποικίλης φύσης Σχεδίων και Προγραμμάτων, γεγονός που -τουλάχιστον μέχρι το στάδιο αυτό- έχει καταστήσει την τυποποίηση μεθοδολογιών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον προβληματική, κυρίως λόγω του μεγάλου εύρους θεματικής, αλλά και χωρικής αναφοράς των σχεδίων και προγραμμάτων.

Σε σχετικά κατευθυντήρια κείμενα εκπόνησης ΣΜΠΕ ωστόσο, αναφέρονται τόσο **ποσοτικές,** όσο **και ποιοτικές μέθοδοι Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Σχεδίων και Προγραμμάτων**, ενώ συχνότερος στην χρήση είναι ο συνδυασμός τους.

Στις **ποσοτικές μεθόδους**, οι οποίες αφορούν μεθόδους που χρησιμοποιούνται ευρέως κατά κύριο λόγο στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για ορισμένα έργα και δραστηριότητες, τα ζητήματα εκτίμησης των επιπτώσεων τίθενται συνήθως με τη μορφή «*Πόσο θα αλλάξει η περιβαλλοντική παράμετρος Χ από την υλοποίηση του μέρους Ψ του εξεταζόμενου Σχεδίου;*». Στις μεθόδους αυτές, που συνοδεύονται συνήθως και από ένα σημαντικό αριθμό παραδοχών, αναζητούνται απαντήσεις στα ερωτήματα της μορφής αυτής μέσω χρήσης υπολογιστικών εργαλείων, υπό τη βασική προϋπόθεση ότι για την συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο Χ, υπάρχουν διαθέσιμα ποσοτικά δεδομένα. Παράλληλα, μια ακόμη βασικότερη προϋπόθεση που πρέπει να συντρέχει για να είναι δυνατή η εξαγωγή ποσοτικής απάντησης είναι η συγκεκριμενοποίηση του μέρους Ψ του προγράμματος, δηλαδή τα χαρακτηριστικά των έργων και δράσεων και η κατανομή των πόρων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στις ΜΠΕ έργων που συνήθως εφαρμόζονται τέτοιου τύπου μέθοδοι είναι αναγκαία η προηγούμενη εκπόνηση τεχνικών μελετών σε επίπεδο τουλάχιστον προμελέτης ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων μέσω ποσοτικών εργαλείων.

Στις **ποιοτικές μεθόδους** αντί υπολογιστικών εργαλείων, χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ποιοτικών διαβαθμίσεων για τις ενδεχόμενες μεταβολές στις περιβαλλοντικές παραμέτρους. Η εγκυρότητα των εκτιμήσεων διασφαλίζεται με τη διεξοδική τους τεκμηρίωση, αλλά και το βάθος ανάλυσης της εκτίμησης. Οι ποιοτικές μέθοδοι επιλέγονται όταν η τρέχουσα περιβαλλοντική κατάσταση αποδίδεται κατά κύριο λόγο με περιγραφικούς όρους, χωρίς συστηματικές ποσοτικές καταγραφές που να παρέχουν ικανοποιητικές χρονοσειρές δεδομένων.

Στο στάδιο αυτό, στο οποίο είναι γνωστά μόνο τα είδη των έργων και δράσεων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου, είναι

εφικτός ο προσδιορισμός μιας σειράς ιδιοτήτων των μεταβολών αυτών, όπως η κατεύθυνση (θετική ή αρνητική), ή έκταση και η ένταση (συνήθως σε εκτιμήσεις τάξης μεγέθους), η δυνατότητα πρόληψης ή αναστροφής κ.λπ.

Αξιολογώντας λοιπόν:

α) το επίπεδο πληροφορίας που υπάρχει αναφορικά με τη ποσοτικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος σε επίπεδο περιβαλλοντικών παραμέτρων, καθώς και

β) τη μορφή του σχεδίου που κινείται στο επίπεδο διατύπωσης των ειδικότερων στόχων, της επιλογής του είδους και πλήθους των παρεμβάσεων που χρειάζονται για την επίτευξη των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων από τις παρεμβάσεις αυτές,

επιλέγεται να χρησιμοποιηθεί μια *αναλυτική και ενδελεχής ποιοτική μέθοδος*. Η μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί θα εντοπίζει και αξιολογεί σε στρατηγικό επίπεδο μεταβολές στις διάφορες περιβαλλοντικές παραμέτρους, εξετάζοντας όμως και αναλύοντας σε βάθος τη σχέση αιτίας και αιτιατού, με στόχο να αναδειχθούν τα μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα που δύναται να υπάρχουν.

Έτσι, αποφασίστηκε όπως χρησιμοποιηθεί μια **μεθοδολογία δύο σταδίων**, όπου:

(1) στο πρώτο στάδιο όλα τα μέρη του Σχεδίου που δύνανται να μπορούν να επηρεάσουν/ μεταβάλουν μια περιβαλλοντική παράμετρο, διαπερνούν μέσω μιας **διαδικασίας προελέγχου (screening)** έτσι ώστε να προσδιοριστεί ή ύπαρξη μεταβολών περιβαλλοντικών παραμέτρων, και

(2) σε δεύτερο επίπεδο, για **όσες μεταβολές εκτιμήθηκαν ως πιθανές, αξιολογούνται με στόχο τον καθορισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους** σε σχέση με το αν πρόκειται για θετική ή αρνητική μεταβολή, μόνιμη ή περιορισμένη χρονικά, κ.λπ., με στόχο να αναδυθεί μέσω της ανάλυσης ο πραγματικός χαρακτήρας της μεταβολής, έτσι ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ανάλογο και κατάλληλο μέτρο αντιμετώπισης ή/ και μετριασμού της.

Στη συνέχεια περιγράφονται τα δύο αυτά στάδια διεξοδικά με στόχο την πλήρη αποσαφήνιση τους.

7.2.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, το πρώτο στάδιο αφορά στον προσδιορισμό των μεταβολών, δηλαδή τον εντοπισμό των περιβαλλοντικών παραμέτρων που ενδέχεται να μεταβληθούν λόγω της υλοποίησης της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης. Ανάμεσα λοιπόν από μια σειρά διαθέσιμων και ευρέως χρησιμοποιούμενων μεθόδων, επιλέχθηκε αυτή των **κρίσιμων ερωτήσεων**, η οποία τυγχάνει κοινής αποδοχής και γενικά σύστασης από τα

σημαντικότερα κατευθυντήρια κείμενα εκπόνησης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων Σχεδίων ή Προγραμμάτων. Οι κρίσιμες ερωτήσεις διαμορφώθηκαν με τρόπο που να αποσκοπούν στον εντοπισμό των μεταβολών των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Με τον τρόπο αυτό θεωρείται ότι διασφαλίζεται ο ολοκληρωμένος και στρατηγικός χαρακτήρας διαδικασίας εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αφού ένα συγκεκριμένο μέρος του σχεδίου θα μπορεί να αξιολογηθεί με συνολικό τρόπο για τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον.

Σημαντικό θέμα στο συγκεκριμένο βήμα αποτέλεσε η συγκεκριμενοποίηση των συνιστωσών των περιβαλλοντικών παραμέτρων που θα αξιολογηθούν αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβολής τους από την εφαρμογή ενός μέρος του Σχεδίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπως και στην προκειμένη περίπτωση, χρησιμοποιούνται ευρέως **κοινοί και δόκιμοι δείκτες αειφορίας**, όπως αυτοί που χρησιμοποιούνται σε Εκθέσεις Δεικτών Αειφορίας του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης με τίτλο «Περιβαλλοντικά Σήματα», η οποία διαβιβάζεται στο European Environmental Agency, αλλά και άλλοι ειδικοί δείκτες που άπτονται των τοπικών συνθηκών και των χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου Σχεδίου που εξετάζεται.

Εξίσου σημαντικό θέμα, αποτέλεσε και **η ανάλυση της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης σε επιμέρους ενότητες** οι οποίες θα εξετάζονταν αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβολής των συγκεκριμένων περιβαλλοντικών συνιστωσών. Αποφεύγοντας την μεγάλη λεπτομέρεια, αλλά και το επίπεδο συνολικής αξιολόγησης της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, αποφασίστηκε **η ομαδοποίηση των μέτρων κοινού χαρακτήρα τα οποία είναι σχεδιασμένα για να εξυπηρετούν ένα κοινό στόχο και να επιλύουν ένα συγκεκριμένο πρόβλημα**.

Η προσέγγιση αυτή κατέληξε στην κατάρτιση ενός πίνακα με τριάντα έξι κρίσιμες ερωτήσεις, διαρθρωμένες σε 15 περιβαλλοντικές παραμέτρους. Ο πίνακας αυτός χρησιμοποιείται ως «στάδιο προελέγχου» (screening), ώστε να διαγνωσθούν οι περιβαλλοντικές συνιστώσες που ενδέχεται να μεταβληθούν –με θετικό ή αρνητικό τρόπο -, αλλά και αυτές που δεν πρόκειται να δεχθούν τάσεις αλλαγής. Οι πρώτες συλλέγονται και περνούν στο επόμενο στάδιο, αυτό του προσδιορισμού των ιδιοτήτων κάθε μεταβολής. Οι ερωτήσεις είναι σχεδιασμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε να δέχονται απαντήσεις ναι/όχι. Οι απαντήσεις αυτές συνοδεύονται από αιτιολόγηση, η οποία έχει τυποποιηθεί σε μια σειρά επιλογών.

7.2.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Στο στάδιο αυτό εισέρχονται οι μεταβολές που εκτιμήθηκαν ως πιθανές.

(1) Στο πρώτο βήμα, **ομαδοποιούνται οι μεταβολές αυτές**, οι οποίες προέρχονται από διαφορετικές ομάδες παρεμβάσεων – δράσεων, **ανά περιβαλλοντική παράμετρο**. Το βήμα

αυτό είναι ουσιαστικό για το στρατηγικό επίπεδο της μελέτης, διότι διαμορφώνει μια συνολική εικόνα της επίδρασης στη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο, η οποία θα ήταν ανέφικτο να διαμορφωθεί, αλλά και να αξιοποιηθεί σε επόμενα στάδια σχεδιασμού. Ουσιαστικά πρόκειται για τον έμπρακτο έλεγχο της σωρευτικότητας ή της συνέργειας των πολλαπλών επιπέδων των προτεινόμενων παρεμβάσεων της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

(2) Στο επόμενο βήμα, για τη μεταβολή κάθε περιβαλλοντικής συνιστώσας, **προσδιορίζονται έξι ιδιότητες, οι οποίες συναποτελούν την «ταυτότητα» της επίπτωσης**. Οι ιδιότητες αυτές είναι:

- η **κατεύθυνση της επίπτωσης**, δηλαδή εάν πρόκειται για θετική ή αρνητική μεταβολή, ιδίως για τις επιπτώσεις αυτές που συντίθενται από επιμέρους περιβαλλοντικές μεταβολές, οφειλόμενες σε διαφορετικές ομάδες παρεμβάσεων
- η **έκταση της επίπτωσης**, δηλαδή η εκτιμώμενη γεωγραφική της εξάπλωση
- η **ένταση της επίπτωσης** με όρους τάξης μεγέθους, δηλαδή εάν πρόκειται για μικρής, μέσης ή μεγάλης έντασης μεταβολή
- ο **μηχανισμός εμφάνισης**, δηλαδή εάν πρόκειται για πρωτογενή ή δευτερογενή επίπτωση
- ο **χρονικός ορίζοντας της μεταβολής**, δηλαδή εάν πρόκειται για βραχύ-, μέσο- ή μακροπρόθεσμη αλλαγή
- η **συσσώρευση ή/και η συνέργεια** που η υπό χαρακτηρισμό μεταβολή μπορεί να παρουσιάσει είτε με άλλες επιπτώσεις του Σχεδίου, είτε με άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα της περιοχής

Η έκταση και η ένταση κάθε επίπτωσης, στο τρέχον στάδιο εξέτασης της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι εφικτό να εκτιμηθεί ως τάξη μεγέθους. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται αξιολογικές κλίμακες, οι οποίες όμως αποδίδουν μια σαφή εικόνα για τη σημασία της επίπτωσης.

(3) Στο τρίτο βήμα, εντοπίζονται οι **δυνατότητες πρόληψης και εκ των υστέρων αναστροφής των επιπτώσεων**, ώστε να διαμορφωθεί η κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να στρέφονται τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Στο βήμα αυτό, υιοθετείται η βασική αρχή του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου για την προτεραιότητα της πρόληψης και όχι της εκ των υστέρων αντίδρασης.

(4) Τέλος, στο τέταρτο βήμα, διερευνώνται λεπτομερέστερα τα **μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων**.

7.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

7.3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις προηγούμενες παραγράφους παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι αρχές και η μεθοδολογία, βάσει των οποίων αναζητούνται οι πιθανές περιβαλλοντικές μεταβολές από την υλοποίηση της προτεινόςμενης 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης.

Στις ακόλουθες παραγράφους, η μεθοδολογία αυτή εφαρμόζεται ξεχωριστά για κάθε μία ομάδα του Προγράμματος Μέτρων.

Για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα στη στήλη της αιτιολόγησης στους ακόλουθους πίνακες ισχύουν τα εξής:

Α:	Το εξεταζόμενο σχέδιο δεν έχει τη δυνατότητα να μεταβάλλει τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.
Β:	Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η συμμόρφωση του σχεδίου με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.
Γ:	Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Οι επιπτώσεις είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
+:	Αναμένεται βελτίωση.
-:	Αναμένεται επιδείνωση.

Σημειώνεται ακόμα, πως στην αρχή κάθε παραγράφου, και για διευκόλυνση του αναγνώστη, παρατίθενται κωδικοποιημένα τα σχετικά μέτρα του Σχεδίου Διαχείρισης.

7.3.2 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Τα βασικά μέτρα, σύμφωνα με την παραγρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες: α) Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων & β) Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Τα Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας ουσιαστικά αναφέρονται στην τήρηση των προβλέψεων των Κοινοτικών Οδηγιών σχετικών με την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό αποτελούν προγραμματιζόμενες δράσεις των σχετικών Οδηγιών και δεν περιλαμβάνονται σαν μέτρα στο πλαίσιο του Προγράμματος Μέτρων της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου

Διαχείρισης του ΥΔ. Για το λόγο αυτό δεν εξετάζονται ως προς τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις στην παρούσα μελέτη.

7.3.2.1 Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9)

Η αρχή της ανάκτησης κόστους (συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου) για υπηρεσίες ύδατος εισάγεται στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η λογική της ανάκτησης κόστους εκφράζεται από τη ρητή διατύπωση της Οδηγίας ότι οι πολιτικές τιμολόγησης παρέχουν κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους, συμβάλλοντας έτσι στους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας. Εισάγοντας λοιπόν την αρχή της ανάκτησης κόστους, η Οδηγία δεν έχει ως άμεσο στόχο την οικονομική αποτελεσματικότητα στην παροχή υπηρεσιών υδάτων, αλλά την ορθολογική χρήση και αποφυγή της σπατάλης νερού.

Λαμβάνοντας υπόψη διάφορες παραμέτρους όπως τεχνικές δυσκολίες και κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, κρίθηκε απαραίτητο κρίθηκε απαραίτητο να προταθεί στο Πρόγραμμα Μέτρων το ακόλουθο μέτρο:

Η αρχή της ανάκτησης κόστους (συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού και του κόστους πόρου) για υπηρεσίες ύδατος εισάγεται στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η λογική της ανάκτησης κόστους εκφράζεται από τη ρητή διατύπωση της Οδηγίας ότι οι πολιτικές τιμολόγησης παρέχουν κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους, συμβάλλοντας έτσι στους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας. Εισάγοντας λοιπόν την αρχή της ανάκτησης κόστους, η Οδηγία δεν έχει ως άμεσο στόχο την οικονομική αποτελεσματικότητα στην παροχή υπηρεσιών υδάτων, αλλά την ορθολογική χρήση και αποφυγή της σπατάλης νερού.

Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση Αριθμ. Οικ. 135275/ΦΕΚ 1751/Β/22-5-2017 που ρυθμίζει θέματα κοστολόγησης και τιμολόγησης ύδατος. Με στόχο την εφαρμογή της ΥΑ προβλέπονται βασικά μέτρα που σχετίζονται με την τήρηση των αναγκαίων οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης, καθώς και με την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων φορέων. Τα μέτρα αυτά είναι:

- Κωδικός μέτρου: **M05B0201**

Ονομασία: Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."

Περιγραφή: Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της

Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί εφαρμογή του "βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί αρχής ανάκτησης κόστους".

– Κωδικός μέτρου: **M05B0202**

Ονομασία: Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."

Περιγραφή: Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των ΔΕΥΑ για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου 1ου ΣΔ περί της αρχής ανάκτησης κόστους του.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0203**

Ονομασία: Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των **Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης** για την τήρηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων διαχείρισης με σκοπό την κάλυψη των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."

Περιγραφή: Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών των ΟΤΑ για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί της αρχής ανάκτησης κόστους.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0204**

Ονομασία: Κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών, Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση

των απαιτήσεων της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β' 1751/22-5-2017 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του."

Περιγραφή: Το μέτρο αυτό προτείνεται στα πλαίσια της έκδοσης της Απόφασης Αριθμ. οικ. 135275 (ΦΕΚ Β' 1751 / 22-5-2017) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων "Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του" η οποία αποτελεί την εφαρμογή του βασικού μέτρου του 1ου ΣΔ. περί της αρχής ανάκτησης κόστους Για την υλοποίηση της Απόφασης απαιτείται η εκπαίδευση και κατάρτιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Ειδικότερα κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία και υλοποίηση κατάλληλου υλικού και προγράμματος για την ενημέρωση, κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων το οποίο θα επωμιστεί την εφαρμογή της Απόφασης. Το υλικό θα περιλαμβάνει ενδεικτικά, έντυπο και ψηφιακό υλικό, ημερίδες ενημέρωσης και τεχνικής κατάρτισης κ.λπ.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Γ
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

7.3.2.2 Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)

Όπως διαπιστώθηκε κατά την εκπόνηση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, η ένταση της πίεσης απόληψης στα επιφανειακά συστήματα του ΥΔ δεν είναι σημαντική στις περισσότερες περιπτώσεις, ενώ τα υπόγεια ύδατα δεν αντιμετωπίζουν ποσοτικά προβλήματα και στο σύνολό του το ΥΔ καλύπτει ικανοποιητικά τις υδατικές ανάγκες του. Τα προβλήματα κάλυψης των υδατικών αναγκών συνδέονται κυρίως με ποιοτικά προβλήματα λόγω φυσικής προέλευσης (αυξημένη περιεκτικότητα σε θειικά ιόντα λόγω παρουσίας εβαπορίτων, υφαλμύρινση) και, κατά δεύτερο λόγο, σε υπεραντλήσεις. Μόνο σε ένα υπόγειο ΥΣ σημειώνεται τοπική υπερεκμετάλλευση που έχει ως αποτέλεσμα την θαλάσσια διείσδυση και υφαλμύρινση, (σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας), ενώ στο υπόγειο ΥΣ Μιτσικελίου – Βελά, από το οποίο καλύπτεται το μεγαλύτερο τμήμα των αναγκών ύδρευσης – άρδευσης και βιομηχανίας του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων, παρατηρούνται σε κάποιες γεωτρήσεις παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης πτωτικές διαδοχικές τάσεις που πρέπει να προσεχθούν. Η ύδρευση ικανοποιείται στο μεγαλύτερο τμήμα από τοπικές πηγές και γεωτρήσεις και σημαντικά έργα δικτύων μεταφοράς νερού. Οι ανάγκες άρδευσης ικανοποιούνται στο μεγαλύτερο τμήμα τους από το επιφανειακό νερό με τη λειτουργία σημαντικών έργων δικτύων μεταφοράς νερού. Οι υπόλοιπες αρδευτικές ανάγκες καλύπτονται από πηγές και γεωτρήσεις που υπάγονται σε ΤΟΕΒ ή είναι ιδιωτικές.

Στο υπό μελέτη ΥΔ υπάρχουν ορισμένα παλαιά εξωτερικά υδραγωγεία, όπως αυτά της Άρτας – Πρέβεζας –Λευκάδας και της Ηγουμενίτσας, που παρουσιάζουν σημαντικές απώλειες νερού λόγω φθοράς του υλικού των σωλήνων. Ειδικά στην πρώτη περίπτωση εκτιμάται ότι υπάρχουν και σημαντικές παράνομες απολήψεις. Γενικά, κρίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διαρροές και σε άλλα πεπαλαιωμένα ή κατασκευασμένα από μη αποδοτικά υλικά, δίκτυα ύδρευσης.

Επίσης, τα αρδευτικά δίκτυα στην πεδιάδα της Άρτας περιλαμβάνουν μεγάλο μήκος ανεπένδυτων διωρύγων. Η συντήρηση των δικτύων δεν είναι επαρκής και αυτό σε συνδυασμό με την έλλειψη επένδυσης στις διώρυγες δημιουργούν συνθήκες σοβαρών απωλειών νερού και μη ορθολογικής λειτουργίας των αρδευτικών δικτύων. Τα έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού των δικτύων που θα μπορούσαν να τροφοδοτούνται από τον ταμιευτήρα στο Πουρνάρι προχωρούν με υπερβολικά αργούς έως μηδενικούς ρυθμούς. Η έλλειψη αυτή αρδευτικού νερού από επιφανειακό σώμα δημιουργεί πίεση στα υπόγεια σώματα με ανόρυξη γεωτρήσεων και αύξηση των απολήψεων από τα υπόγεια νερά.

Τα Μέτρα που προτείνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων και που αποσκοπούν στην Αποδοτική και Αειφορική Χρήση του Νερού είναι τα εξής:

- Κωδικός μέτρου: **M05B0301**

Ονομασία: Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Ύδρευσης (Masterplan)

Περιγραφή: Σύνταξη γενικών σχεδίων ύδρευσης όπου θα εντοπίζονται οι υδατικοί πόροι που θα καλύψουν τις ανάγκες ύδρευσης σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, θα υιοθετούνται εγκαίρως τα κατάλληλα μέτρα προστασίας και θα σχεδιάζονται τα απαραίτητα εξωτερικά υδραγωγεία σε προκαταρκτικό επίπεδο.

Τα Σχέδια (Masterplan) θα εκπονηθούν από τις ΔΕΥΑ/Δήμους. Τα Σχέδια αυτά θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις προβλέψεις των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ για την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και των προγραμμάτων μέτρων, ενώ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι Πλημμύρας όπως έχουν αποτυπωθεί στα ΣΔΚΠ της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να έχουν τη σύμφωνη γνώμη των οικείων Δ/νσεων Υδάτων. Η υλοποίηση των Σχεδίων θα γίνει κατά προτεραιότητα σε μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους.

- Κωδικός μέτρου: **M05B0302**

Ονομασία: Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών

Περιγραφή: Το μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιμέρους δράσεις:

1.Καταγραφή των απωλειών για τον <u>εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης, έλεγχος και μείωση των διαρροών.</u>

Ο έλεγχος των διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης αποσκοπεί στον εντοπισμό των διαρροών για την αποφυγή μεγάλης απώλειας νερού. Ο έλεγχος των διαρροών αποτελεί τεχνικό μέσο για τη διαχείριση της ζήτησης νερού και αποσκοπεί στην εξοικονόμησή του

Σε πρώτη φάση θα καταγραφούν οι απώλειες των δικτύων από τις αρμόδιες ΔΕΥΑ/Δήμους,άλλο δημόσιο / δημοτικό πάροχο ύδρευσης με κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στη Δ/νση Υδάτων και θα καθοριστούν οι προτεραιότητες για αποκατάσταση των διαρροών στο ΥΔ ώστε να δρομολογηθούν σχετικά έργα. Οι δράσεις αυτές πρέπει να γενικευτούν, κατά προτεραιότητα, σε όλες τις ΔΕΥΑ/Δήμους, στις οποίες παρατηρούνται απώλειες στο δίκτυο ύδρευσης μεγαλύτερες από 35%.

2. <u>Εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου, τηλεχειρισμού</u>.

Με ευθύνη των ΔΕΥΑ/Δήμων ή άλλο δημόσιο / δημοτικό πάροχο ύδρευσης θα γίνει προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλεελέγχου, τηλεχειρισμού και διαχείρισης διαρροών των δικτύων ύδρευσης.

Μετά τον εντοπισμό θα ακολουθεί η επισκευή και αποκατάσταση της καλής λειτουργίας. Επίσης, θα πρέπει να τοποθετηθούν υδρόμετρα, όπου δεν υπάρχουν, και να αντικατασταθούν τα ελαττωματικά.

3. <u>Έργα ενίσχυσης δυναμικότητας δικτύων ύδρευσης</u>

Για την κάλυψη της αυξανόμενης υδρευτικής ανάγκης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν έλλειψη ή έντονα προβλήματα ποιοτικής υποβάθμισής του νερού και δεν υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι εξασφάλισης πόσιμου νερού θα πρέπει να υλοποιηθούν δράσεις για την εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης και συνοδών τους έργων. Επίσης, για την επίλυση του ζητήματος της εξασφάλισης νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση σε επαρκείς ποσότητες και κατάλληλη ποιότητα σε περιοχές όπου είναι αδύνατη η εξεύρεση καλύτερων εναλλακτικών πηγών υδροδότησης και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο (π.χ. αξιοποίηση υπόγειων υδάτων, αφαλάτωση ή μεταφορά) να γίνεται αξιοποίηση υφιστάμενων έργων αποθήκευσης επιφανειακού νερού (φράγματα και λιμνοδεξαμενές), και να ολοκληρωθούν τυχόν συνοδά έργα για την κάλυψη της ζήτησης στις υδρευτικές ανάγκες ακόμα και στις περιπτώσεις που η αρχικά καθορισμένη χρήση τους ήταν η αρδευτική ή άλλη χρήση. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να κατασκευάζονται τα απαραίτητα έργα επεξεργασίας νερού.

4. <u>Έργα αποκατάστασης/ενίσχυσης δικτύων ύδρευσης</u>

Το μέτρο αφορά στην αποκατάσταση παλαιών φθαρμένων αγωγών ύδρευσης και στην ενίσχυση του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης για την κάλυψη αυξημένης ζήτησης σε υδρευτικές ανάγκες. Τα έργα αυτά που στοχεύουν στην αποτελεσματική κάλυψη της αυξανόμενης υδρευτικής ανάγκης σε οικισμούς και δήμους, αποτελούν πρώτης προτεραιότητας έργα για την εφαρμογή της Οδηγίας. Θα πρέπει σε πρώτη φάση να αξιολογηθεί η αποδοτικότητα των εξωτερικών υδραγωγείων από τις αρμόδιες ΔΕΥΑ/Δήμους, προκειμένου να τεκμηριωθεί αν χρήζουν αποκατάστασης ή ενίσχυσης, και τα αποτελέσματα της ως άνω αξιολόγησης να κοινοποιηθούν στη Δ/νση Υδάτων για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στην περιοχή ώστε να είναι δυνατό να δρομολογηθούν αντίστοιχα έργα.

Οι ανωτέρω δράσεις αυτές θα προωθηθούν με ευθύνη των οικείων Περιφερειών και των ΔΕΥΑ/Δήμων και να γνωστοποιηθούν στην οικεία Δ/νση Υδάτων.

- Κωδικός μέτρου: **M05B0303**

Ονομασία: Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων

Περιγραφή: Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται κυρίως στο Μέτρο 4 του ΠΑΑ 2014 -2020 "Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού" και ειδικότερα στο υπομέτρο 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων". Τα έργα και οι δράσεις που υποστηρίζονται από το υπομέτρο 4.3.1 στοχεύουν

(α) στη μείωση απωλειών και στην εφαρμογή μεθόδων άρδευσης υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. κλειστά δίκτυα σε συνδυασμό με στάγδην άρδευση) με αντικατάσταση υπαρχόντων πεπαλαιωμένων δικτύων άρδευσης. Τα έργα αυτά συμβάλλουν άμεσα στην αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στη γεωργία.

(β) στη χρήση για άρδευση εναλλακτικών πηγών νερού (π.χ. ανακυκλωμένα /επαναχρησιμοποιούμενα ύδατα). Επιπλέον στο μέτρο περιλαμβάνονται και δράσεις που απαιτούνται για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης της απόληψης του νερού. Οι Δράσεις αυτές περιλαμβάνουν και την αντικατάσταση της ανεξέλεγκτης ιδιωτικής άρδευσης (απόληψη από υπόγεια ή/και επιφανειακά υδατικά συστήματα από συλλογικά) ολοκληρωμένα έργα, η διαχείριση των οποίων βασίζεται στον προγραμματισμό των αρδεύσεων και στη μέτρηση του εφαρμοζόμενου νερού.

Βασικοί στόχοι των ανωτέρω δράσεων ή/και έργων είναι οι ακόλουθοι:

- Να επιτυγχάνουν ελάχιστη δυνητική εξοικονόμηση νερού της τάξεως του 10% (όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία που δίνεται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014- 2020) για τα υδατικά συστήματα σε καλή ποσοτική κατάσταση με στόχο τη διατήρησή της.

- Για υδατικά συστήματα με ποσοτική κατάσταση κατώτερη της καλής η δυνητική εξοικονόμηση θα πρέπει να είναι της τάξης του 10% αλλά και η προγραμματιζόμενη δράση ή/και έργο να εξασφαλίζει επιπλέον πραγματική μείωση της χρήσης του νερού τουλάχιστον ίση με το 50% της δυνητικής εξοικονόμησης (σύμφωνα με τις προβλέψεις του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020 όπως αυτές ισχύουν).

- Να αξιοποιηθούν ύδατα από υφιστάμενους ταμιευτήρες όπως αυτοί ορίζονται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014- 2020 των οποίων η συμβατότητα με τους στόχους της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ έχει ήδη αξιολογηθεί από το 1ο ΣΔΛΑΠ. Τυχόν νέα έργα (ταμιευτήρες, λιμνοδεξαμενές, φράγματα, συλλογικά αρδευτικά δίκτυα) που δύνανται να δημιουργήσουν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε ΕΥΣ που μπορεί να υποβαθμίσουν την οικολογική κατάσταση των υδατικών συστημάτων ή /και την ποσοτική κατάσταση των ΥΥΣ θα εξετάζονται με βάσει τις μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί από την ΕΓΥ και είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ "Προσδιορισμός και κριτήρια αξιολόγησης υδρομορφολογικών αλλοιώσεων" και "Προσδιορισμός των ‘‘εξαιρέσεων’’ της παραγράφου 7, του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (4.7), περί νέων τροποποιήσεων" όταν απαιτείται.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0304**

Ονομασία: Επενδύσεις για εξοικονόμηση ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Περιγραφή: Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 4.1.2. του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014 -2020. Παρέχεται ενίσχυση για επενδύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της αποθήκευσης του νερού σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι επενδύσεις για να κριθούν επιλέξιμες για στήριξη θα πρέπει να πληρούν τους γενικούς όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 46 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 όταν πρόκειται για άρδευση, με κυριότερο όρο την ύπαρξη άδειας χρήσης νερού κατά την αίτηση ενίσχυσης επενδυτικού, με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος στην αγροτική εκμετάλλευση. Η επιλογή των ορίων της δυνητικής

εξοικονόμησης ύδατος καθορίστηκε από το ΠΑΑ πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να εξασφαλιστεί ένα σημαντικό ποσοστό εξοικονόμησης ύδατος.

Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής:

- Ποσοστό εξοικονόμησης ύδατος (δυνητικό και πραγματικό) μεγαλύτερο από τα οριζόμενα στο εγκεκριμένο πρόγραμμα.

- Εκμετάλλευση που βρίσκεται σε περιοχή της Οδηγίας 91/676 για την προστασία των υδάτων από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης.

- Εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος σε υδροβόρες καλλιέργειες.

- Η επένδυση άρδευσης επηρεάζει ύδατα των οποίων η κατάσταση έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0305**

Ονομασία: Καθορισμός ανωτάτων και κατωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες

Περιγραφή: Για τον καθορισμό ανώτατων και κατώτατων ορίων των αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα για κάθε είδος καλλιέργειας του Υδατικού Διαμερίσματος, ισχύουν τα αναφερόμενα στο ΣΔΛΑΠ και αυτά λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των διαδικασιών αδειοδότησης ιδιωτικών υδροληψιών, από τις Δ/νσεις Υδάτων των Α. Δ. (δίνονται στο αναλυτικό φύλλο μέτρου). Οι κατώτατες τιμές αντιστοιχούν σε άριστες συνθήκες εδάφους, υψομέτρου, έκθεσης-προσανατολισμού, κλίσης και απόδοσης αρδευτικού συστήματος, ενώ οι ανώτατες τιμές στις δυσμενέστερες συνθήκες των αντίστοιχων παραμέτρων. Ειδικά για τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που χαρακτηρίζονται από τα ΣΔΛΑΠ σε ποσοτική κατάσταση κατώτερη της καλής και υπάρχει ανάγκη πρόσθετων περιορισμών, εκδίδεται διοικητική πράξη από τη Δ/νση Αγροτικών Υποθέσεων της ΑΔ, σχετικά με το είδος των καλλιεργειών που μπορούν να υποστούν ελλειμματική άρδευση, αλλά και τα ποσοστά μείωσης των ανώτατων ορίων των καλλιεργειών αυτών. Η παραπάνω διαδικασία, δεν έχει εφαρμογή στις διαδικασίες αδειοδότησης δημοσίων συλλογικών αρδευτικών έργων, όπου απαιτείται ακριβής υπολογισμός των αρδευτικών αναγκών της αρδευτικής περιμέτρου με βάση μελέτη, που εκπονείται όπως ορίζουν οι ισχύουσες κάθε φορά προδιαγραφές του ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα ακριβή εδαφοκλιματικά δεδομένα της περιοχής του έργου, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή εξοικονόμηση και βέλτιστη διαστασιολόγηση.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0306**

Ονομασία: Ενίσχυση Δράσεων Περιορισμού Απωλειών στα Συλλογικά Δίκτυα Άρδευσης

Περιγραφή: Η ορθή εφαρμογή του μέτρου απαιτεί την υλοποίηση των παρακάτω δράσεων:
1) βελτιστοποίηση του προγράμματος άρδευσης με συνεργασία ΤΟΕΒ –

καλλιεργητών, έτσι ώστε να αποφεύγεται το πότισμα κατά τις ώρες της ημέρας με πολύ υψηλή θερμοκρασία. Εφόσον κρίνεται απαραίτητο προτείνεται, επίσης, η επικαιροποίηση των προγραμμάτων άρδευσης κατόπιν σύστασης της Περιφέρειας και σε συνεργασία με την εποπτεύουσα υπηρεσία του ΤΟΕΒ. Σημειώνεται ότι οι ΤΟΕΒ ήδη υποχρεούνται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο στην κατάρτιση ωρολόγιου προγράμματος αρδεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό ο διαχειριστής του συλλογικού δικτύου (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, Δήμος κατά την έναρξη της αρδευτικής περιόδου θα καταρτίζει πρόγραμμα άρδευσης το οποίο θα κοινοποιεί άμεσα στην αρμόδια Δ/νση Υδάτων. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην πιστή τήρηση του Κανονισμού Άρδευσης, ο οποίος συντάσσεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/07.06.2010) και του άρθρου 79 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114/08.06.2006).
2) εντατικοποίηση ελέγχων προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του ως άνω προγράμματος άρδευσης. Οι έλεγχοι προτείνεται να πραγματοποιούνται από την Περιφέρεια που εποπτεύει τους ΤΟΕΒ. 3) συνεχής συντήρηση, με φροντίδα της Περιφέρειας, των έργων μεταφοράς νερού, ώστε να διατηρούνται σε καλό επίπεδο. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται μεγάλες αρδευτικές απώλειες λόγω φθοράς ή παλαιότητας των ανοικτών αγωγών μεταφοράς, άμεση επισκευή ή αντικατάστασή τους.
4) κατεύθυνση ώστε, οι μελέτες κατασκευής νέων αρδευτικών δικτύων να προβλέπουν, όπου είναι εφικτό, την κατασκευή υπόγειων αντί ανοικτών αγωγών.
5) Ανάπτυξη προγραμματισμού σχετικά με τις ποσότητες και την κατανομή των απολήψεων με σκοπό την καλύτερη εκτίμηση των αρδευτικών απωλειών, απολογιστικές καταστάσεις ανά αρδευτική περίοδο, στις οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατ΄ ελάχιστο η αρδεύσιμη και αρδευθείσα έκταση, ο τρόπος και η μέθοδος άρδευσης, οι πηγές υδροδότησης, το είδος των καλλιεργειών, καθώς και οι ποσότητες ύδατος που χρησιμοποιήθηκαν για την άρδευσή τους, ανά μήνα και ανά πηγή υδροδότησης

– Κωδικός μέτρου: **M05B0307**

Ονομασία: Κατάρτιση εγχειριδίου τεχνικών προδιαγραφών εφαρμογής μεθόδων επαναχρησιμοποίησης

Περιγραφή: Σύνταξη εγχειριδίου τεχνικών προδιαγραφών εφαρμογής των μεθόδων επαναχρησιμοποίησης που προβλέπονται στην ΚΥΑ 145116/2.3.2011 (ΦΕΚ 354Β) όπου ενδεικτικά θα καθορίζονται: **Α.** Η περιγραφή των δυνητικών μεθόδων επαναχρησιμοποίησης, που συνίσταται η εφαρμογή κάθε μεθόδου, οι ελάχιστες απαιτήσεις εφαρμογής κάθε μεθόδου και η συνολική πρακτική ορθής και αποδεκτής εκτέλεσης, **Β**. Οι διαδικασίες μελέτης και εφαρμογής επαναχρησιμοποίησης ήτοι τα διαδοχικά στάδια προσέγγισης (Εκδήλωση πρόθεσης - προκαταρκτική μελέτη. Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Διαβούλευση ενημέρωση ενδιαφερομένων. Τεχνική μελέτη εφαρμογής. Αδειοδότηση. Πιλοτική

εφαρμογή. Παραγωγική εφαρμογή) καθώς επίσης και η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0308**

Ονομασία: Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας

Περιγραφή: Αναθεώρηση του στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας που υλοποιήθηκε κατά τον 1ο Διαχειριστικό Κύκλο με βάση τις αρχές του προληπτικού σχεδιασμού (Drought and Water Shortage Contingency Plans) που θα περιλαμβάνει κυρίως μέτρα πρόληψης, βάσει του συνδυασμού διάφορων εναλλακτικών λύσεων, καθώς και μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία. Αναλυτικότερα, το Σχέδιο, μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει: α) Καταγραφή ακραίων φαινομένων ξηρασίας που παρατηρήθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν και εκτίμηση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, θεσμικών και κοινωνικών επιπτώσεών τους, καθώς και των εφαρμοσθέντων πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης. β) Υπολογισμό δεικτών ξηρασίας, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΕ και τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής, όπως υδρολογικό καθεστώς, μετεωρολογικές συνθήκες, περιβαλλοντική κατάσταση, κοινωνικές συνθήκες, οικονομικές επιπτώσεις κλπ., ενώ θα καθορισθούν και διαβαθμίσεις των τιμών του δείκτη αυτού για τον χαρακτηρισμό των φαινομένων. γ) Αξιολόγηση της επικινδυνότητας από μελλοντικά φαινόμενα λειψυδρίας και ξηρασίας (από φυσικές ή ανθρωπογενείς αιτίες) και των πιθανών επιπτώσεων τους. δ) Προσδιορισμός και πρόταση εναλλακτικών πηγών για διάφορες χρήσεις νερού και ''στρατηγικών υδατικών αποθεμάτων'', τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε κρίσιμες περιπτώσεις φαινομένων ξηρασίας. ε) Προτάσεις για τη δημιουργία ευέλικτου και αποτελεσματικού μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης για φαινόμενα ξηρασίας, λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες που θα έχουν καθορισθεί. στ) Προσδιορισμός μέτρων, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόληψη, καθώς και για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία. ζ) Εκτίμηση της πιθανής επίδρασης των φαινομένων της λειψυδρίας και της ξηρασίας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0309**

Ονομασία: Προώθηση της αξιοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων ως μέσο ενίσχυσης του υδατικού ισοζυγίου

Περιγραφή: Για την κάλυψη της ζήτησης νερού, ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής, αλλά και για την προσαρμογή στην επερχόμενη κλιματική αλλαγή είναι επιτακτική η ανάγκη ένταξης του ανακυκλωμένου νερού στο υδατικό ισοζύγιο. Στο ΥΔ λειτουργεί σημαντικός αριθμός ΕΕΛ, οι οποίες θα πρέπει να αναβαθμιστούν λειτουργικά ώστε οι επεξεργασμένες εκροές να χρησιμοποιούνται για την άρδευση καλλιεργειών,

χώρων πρασίνου καθώς και για τον τεχνητό εμπλουτισμό ΥΥΣ. Επιπλέον σε πολλές περιπτώσεις η μικρή διαθεσιμότητα υδατικών πόρων στο ΥΔ, η άνιση εποχική ανισοκατανομή τους και η δυσκολία αξιοποίησής τους με αειφορικό τρόπο έχει οδηγήσει στην υπερεκμετάλλευση των ΥΥΣ.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	-
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Γ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Οι επιπτώσεις που αναμένονται από την εφαρμογή των μέτρων αυτής της κατηγορίας βασικών μέτρων αναμένονται - σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού- θετικές σε όλες τις κατηγορίες. Πρόκειται για δράσεις που θα συμβάλλουν θετικά στην ποσοτική κατάσταση των υδάτων του ΥΔ και θα εξορθολογήσουν τη τομεακή ζήτηση του νερού στις διάφορες χρήσεις, κάνοντας αποδοτικότερη τη κατανάλωση νερού σε όλες τις χρήσεις του.

7.3.2.3 Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7)

Η προστασία των υδροληπτικών έργων που προορίζονται για κάλυψη ανθρώπινων υδατικών αναγκών, συνίσταται, τόσο στην προστασία του έργου υδροληψίας όσο και εκτεταμένης περιοχής γύρω από αυτό. Η θέση, τα όρια και το μέγεθος των ζωνών προστασίας, εξαρτώνται κυρίως από τις γεωλογικές, υδρογεωλογικές, υδροδυναμικές και υδροχημικές συνθήκες που επικρατούν στη ζώνη τροφοδοσίας

του υδροληπτικού έργου, τις χρήσεις γης και την τρωτότητα του υδροφορέα. Ως ζώνη προστασίας του υδροληπτικού έργου ορίζεται όλη η περιοχή που πρέπει να προστατευθεί έτσι ώστε να μη φθάσουν ρύποι σε επικίνδυνες συγκεντρώσεις στο χώρο αυτού και αντληθούν. Με την εφαρμογή των Σχεδίων Ασφάλειας Νερού Ύδρευσης, αναμένεται επίσης να βελτιωθεί το επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας.

Τα μέτρα που προτείνονται στα πλαίσια αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Κωδικός Μέτρου: **M05B0401**

Ονομασία: Σύνταξη ειδικών υδρογεωλογικών μελετών για τη λεπτομερή οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) και πεδίου υδροληψιών που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ, ξενοδοχείων, μεμονωμένων κατοικιών κλπ). Προτεραιότητα δίδεται στις μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους που καλύπτουν ανάγκες μεγάλων πόλεων και μεγάλων συγκεντρώσεων πληθυσμού. Κατ' αρχήν καθορισμός ζωνών προστασίας έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω μελετών.

Περιγραφή: Σύνταξη ειδικών υδρογεωλογικών μελετών για τη λεπτομερή οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) και πεδίου υδροληψιών (σύστημα γεωτρήσεων) που το νερό τους χρησιμοποιείται για ύδρευση). Προτεραιότητα δίδεται στις μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους που καλύπτουν ανάγκες μεγάλων πόλεων και μεγάλων συγκεντρώσεων πληθυσμού. Οι ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες αφορούν τα έργα υδροληψίας που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ, ξενοδοχείων, μεμονωμένων κατοικιών κλπ), ενώ η εκπόνησή τους θα πρέπει να γίνει εντός των χρονικών ορίων του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης (έως το 2021). Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν ήδη καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ. Μέχρι την ολοκλήρωση των ανωτέρω ειδικών υδρογεωλογικών μελετών, στα έργα υδροληψίας για άντληση υπόγειου πόσιμου ύδατος (γεωτρήσεις, πηγές, πηγάδια που καλύπτουν ανάγκες οικισμών και πόλεων και όχι για ατομικές ανάγκες μικρών ομάδων π.χ. υδρευτικές ανάγκες ΒΙΠΕ, ξενοδοχείων, μεμονωμένων κατοικιών κλπ) ορίζονται καταρχήν προσωρινές ζώνες προστασίας των σημείων απόληψης νερού ως εξής:

Ζώνη απόλυτης προστασίας Ι : 10-20m περιμετρικά του έργου υδροληψίας ανάλογα με τις τοπικές μορφολογικές συνθήκες.

Ζώνη ελεγχόμενης προστασίας ΙΙ : Ορίζεται καταρχάς και κατ ελάχιστο, ανάλογα με το είδος της υπόγειας υδροφορίας ως ακολούθως:

• Καρστικά συστήματα: 600m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 300m κατάντη των σημείων απόληψης νερού ύδρευσης.

• Ρωγματώδη συστήματα: 400m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 200m κατάντη των σημείων απόληψης νερού ύδρευσης.

• Κοκκώδη συστήματα ελεύθερης ροής: περίμετρος ακτίνας 400μ.

• Κοκκώδεις υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υδροφορίες: περίμετρος ακτίνας 300μ.

Στην περίπτωση, που η ζώνη προστασίας ΙΙ χωροθετείται σε μεικτό γεωλογικό υπόβαθρο, η Δ/νση Υδάτων καθορίζει το γεωλογικό σύστημα που θα την εντάξει, λαμβάνοντας υπόψη τα γεωλογικά στοιχεία της περιοχής, ενώ δύναται να ζητήσει και τη σύνταξη υδρογεωλογικής έκθεσης.

Ζώνη προστασίας ΙΙΙ: Αφορά τη λεκάνη τροφοδοσίας των υδροληψιών η οποία μπορεί να προσδιορισθεί μόνο από την αναφερόμενη ειδική υδρογεωλογική μελέτη. Οι προσωρινές αυτές αποστάσεις στις περιπτώσεις μικρών υδροφόρων συστημάτων ή νησιών μπορούν να επανακαθορίζονται, με απόφαση των Διευθύνσεων Υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη την έκταση του υπογείου συστήματος, την ανάντη υδρολογική λεκάνη, την παροχή άντλησης, το είδος της υδροληψίας κλπ.

Νέες Δραστηριότητες που καταρχήν απαγορεύονται ανά ζώνη**:**

Ζώνη προστασίας Ι (άμεσης προστασίας) Η ζώνη αυτή προστατεύει το άμεσο περιβάλλον της υδροληψίας από ρύπανση και χαρακτηρίζεται ως ζώνη πλήρους απαγόρευσης. Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται αυστηρά η οποιαδήποτε δραστηριότητα εκτός των απαραίτητων εργασιών για τη λειτουργία και συντήρηση των υδροληπτικών έργων.

Ζώνη προστασίας ΙΙ (ελεγχόμενη) Η ζώνη αυτή προστατεύει το πόσιμο νερό από μικροβιολογική κυρίως ρύπανση (ζώνη των 50ημερών) και από ρύπανση που προέρχεται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή έργα που είναι επικίνδυνα λόγω γειτνίασης με την υδροληψία. Ειδικότερα, η απαγόρευση αφορά τις δραστηριότητες που η εγκατάσταση και λειτουργία τους συνδέεται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επίσης, αφορά δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιολογική ρύπανση ή για ρύπανση με άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων. Η πιθανή εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας στην ανωτέρω ζώνη πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας θα γίνεται μετά από θετική γνωμοδότηση των Δ/νσεων Υδάτων, κατόπιν υποβολής προς έγκριση από τον ενδιαφερόμενο, ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης που θα συμπεριλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου με τις αντίστοιχες αναλύσεις ευαισθησίας και αβεβαιότητας με αναλυτική περιγραφή των βημάτων και των πρωτογενών δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί. Επιτρέπεται, η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων της υπ' αριθμ. 1958/13.01.2012 (ΦΕΚ 21/Β/2012) Απόφασης του Υπουργού ΠΕΝ. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αποδεδειγμένα δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύναται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επιτρέπεται

επίσης , η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων, οι εγκαταστάσεις των οποίων δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία ενώ τα επεξεργασμένα απόβλητα τους θα μεταφέρονται για διάθεση σε χώρους εκτός της ζώνης ΙΙ πόσιμου ύδατος. Οι υφιστάμενες δραστηριότητες ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των ΑΕΠΟ.

Ζώνη προστασίας ΙΙΙ (επιτηρούμενη) περιβάλει την Ι και τη ΙΙ ζώνη και αναπτύσσεται σε όση απόσταση φθάνει η λεκάνη τροφοδοσίας της υπόγειας υδροφορίας από τον οποίο τροφοδοτείται το υδροληπτικό έργο. Η συνολική λεκάνη τροφοδοσίας των υδροληψιών η οποία προσδιορίζεται μόνο από την αναφερόμενη ειδική υδρογεωλογική μελέτη. Στη ζώνη ΙΙΙ τηρείται η κείμενη λοιπή νομοθεσία για την προστασία των υδάτων.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0402**

Ονομασία: Προστασία ΥΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών πόσιμου ύδατος και καθορισμός θεσμικού πλαισίου προστασίας.

Περιγραφή: Ισχύουν οι περιορισμοί που εφαρμόζονται στη ζώνη ΙΙ των σημείων υδροληψίας πόσιμου νερού.

Στη έκταση του ΥΥΣ που εντάσσεται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών απαγορεύονται νέες δραστηριότητες που μπορούν μέσω των αποβλήτων τους να ρυπάνουν τον υπόγειο υδροφορέα.

Ειδικότερα, η απαγόρευση κατ αρχήν δύναται να αφορά αφορά τις δραστηριότητες που η εγκατάσταση και λειτουργία τους συνδέεται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ. Επίσης, αφορά δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιολογική ρύπανση ή για ρύπανση με άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων.

Είναι δυνατή η πιθανή εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας στην ανωτέρω ζώνη. Ωστόσο θα πρέπει πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας να εγκρίνεται η εγκατάστασή της μετά από θετική γνωμοδότηση των Δ/νσεων Υδάτων, κατόπιν υποβολής προς έγκριση από τον ενδιαφερόμενο, ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης που θα συμπεριλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου. Κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης δύναται να γνωμοδοτούν οι Δήμοι, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων βρίσκεται η συγκεκριμένη ζώνη προστασίας πόσιμου ύδατος.

Επιτρέπεται, η εγκατάσταση και λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων της υπ' αριθμ. 1958/13.01.2012 (ΦΕΚ 21/Β/2012) Απόφασης του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αποδεδειγμένα δεν συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύναται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ.

Επιτρέπεται επίσης, η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων, οι εγκαταστάσεις των οποίων δεν συνδέεται με ρυπαντικά φορτία ενώ τα επεξεργασμένα απόβλητα τους θα μεταφέρονται για διάθεση σε χώρους εκτός της

ζώνης ΙΙ πόσιμου ύδατος.
Οι υφιστάμενες δραστηριότητες ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των ΑΕΠΟ. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0403**

Ονομασία: Προστασία υδροληπτικών έργων επιφανειακών υδάτων για ύδρευση

Περιγραφή: Αντικείμενο του Μέτρου είναι η προστασία των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, μέσω του καθορισμού ζωνών προστασίας γύρω από τα ΕΥΣ ή/και τα σημεία υδροληψίας επ' αυτών. Ο λεπτομερής καθορισμός των εν λόγω ζωνών προστασίας θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο των Σχεδίων Ασφαλείας Νερού (ΣΑΝ) που θα εκπονήσουν οι πάροχοι υπηρεσιών ύδρευσης/ άλλοι υπόχρεοι φορείς όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή τυχόν περιβαλλοντικούς όρους δραστηριοτήτων Έως την εκπόνηση των ΣΑΝ μια καταρχήν προσέγγιση καθορισμού ζωνών είναι η ακόλουθη:
• Ζώνη Ι (άμεσης προστασίας πέριξ των έργων υδροληψίας – ζώνη απαγόρευσης).
• Ζώνη ΙΙ (κοντινή ζώνη προστασίας πέριξ των ορίων του ΕΥΣ – ελεγχόμενη ζώνη).
• Ζώνη ΙΙΙ (ευρύτερη ζώνη που αντιστοιχεί στη λεκάνη απορροής του ΕΥΣ - επιτηρούμενη ζώνη).
Για τα ΕΥΣ από τα οποία προγραμματίζεται η απόληψη πόσιμου νερού, στο πλαίσιο της αδειοδότησης εκτέλεσης του σχετικού έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων, ο κύριος του έργου θα καταθέτει στις αρμόδιες Υπηρεσίες:
• Οριοθέτηση των προσωρινών ζωνών προστασίας του νερού του επιφανειακού ΥΣ,
• Καθορισμό των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων σε κάθε ζώνη.
Μετά τον καθορισμό των προσωρινών ζωνών προστασίας, ο Φορέας υλοποίησης νέου έργου/ δραστηριότητας υποχρεούται να τεκμηριώσει στις αρμόδιες υπηρεσίες τη συμβατότητα του έργου με τις καθορισμένες ζώνες προστασίας του ΕΥΣ. Αρμόδιοι Φορείς για τον έλεγχο της συμβατότητας των νέων έργων/δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι το ΥΠΕΝ ή η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, κατά περίπτωση.
Ο καθορισμός ζωνών προστασίας γύρω από τα επιφανειακά ΥΣ που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, όπου δεν προβλέπεται η εκπόνηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού (ΣΑΝ), απαιτεί την εκπόνηση ειδικών μελετών αναλυτικού σχεδιασμού οριοθέτησης των ζωνών προστασίας του νερού για κάθε ένα από αυτά.

Έως την εκπόνηση των ΣΑΝ ή άλλων συγκεκριμένων μελετών, σε περίπτωση αιτημάτων για υλοποίηση νέων έργων ή νέων δραστηριοτήτων που είτε χωροθετούνται εντός της υδρολογικής λεκάνης απορροής του επιφανειακού ΥΣ, είτε διαθέτουν τα απόβλητά τους εντός αυτής, οι αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότησή τους Υπηρεσίες, οφείλουν να εξετάσουν την επίδρασή τους στην ποιότητα του επιφανειακού ΥΣ που προορίζεται για ύδρευση με στόχο την διατήρησή της τουλάχιστον στα προ επέμβασης επίπεδα.
Η Δ/νση Υδάτων θα καθορίσει τις κατά προτεραιότητα θέσεις υδροληψιών στο ΥΔ

για τις οποίες θα πρέπει να εκπονηθούν οι αντίστοιχες μελέτες ή ΣΑΝ για τον καθορισμό ζωνών προστασίας κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0404**

Ονομασία: Υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού.

Περιγραφή: Τα Σχέδια Ασφάλειας Νερού (ΣΑΝ) αποτελούν μία ολιστική προσέγγιση που σχετίζεται με την ποιοτική διαχείριση των υδάτων από την πηγή του νερού έως και τη διανομή, υιοθετώντας την αρχή των «πολλαπλών φραγμάτων» (multiple barriers) και εστιάζοντας στην ανάγκη εφαρμογής μέτρων ελέγχου σε κάθε κρίκο της αλυσίδας υδροδότησης.
Η υλοποίηση των ΣΑΝ θα γίνει κατά προτεραιότητα σε μεγάλες ΔΕΥΑ ή Δήμους. Μετά την έγκρισή τους τα ΣΑΝ θα κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Υδάτων. Για την εκπόνηση των ΣΑΝ θα χρησιμοποιηθούν οι προδιαγραφές του Έργου «Τεχνική Υποστήριξη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ για την καταγραφή προβλημάτων εφαρμογής της Οδηγίας 98/83/ΕΚ περί πόσιμου νερού στην Ελλάδα και διερεύνηση δυνατοτήτων υιοθέτησης Σχεδίων Ασφάλειας Νερού (Water Safety Plans)».

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα μέτρα που προτείνονται στα πλαίσια της κατηγορίας των βασικών μέτρων για τήρηση των απαιτήσεων του Άρθρου 7, αφορούν κυρίως την προστασία τόσο των

ίδιων των υδροληπτικών έργων που προορίζονται για κάλυψη ανθρώπινων υδατικών αναγκών, όσο και την προστασία εκτεταμένης περιοχής γύρω από αυτά. Ως εκ τούτου αναμένονται θετικές επιπτώσεις σε θέματα ποιοτικής σύστασης εδαφών, αφού θα περιοριστούν οι ρυπογόνες δραστηριότητες γύρω από τα έργα υδροληψίας, με άμεσα οφέλη στην ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης. Τα μέτρα αυτά θα έχουν οφέλη και στην δημόσια υγεία, αφού θα μειωθεί ο κίνδυνος ρύπανσης των υδάτων που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, βελτιώνοντας εμμέσως και την ποιότητα ζωής. Η αύξηση του επιπέδου προστασίας γύρω από τα σημεία υδροληψίας αναμένεται να επιφέρει αλλαγές στην χρήση γης των περιοχών αυτών, αλλαγές όμως που δεν αναμένονται να είναι σημαντικές, λόγω της ήδη ύπαρξης ενός επιπέδου προστασίας που ρύθμιζε τις δραστηριότητες των περιοχών αυτών.

7.3.2.4 Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού

Σημαντικό στοιχείο ελέγχου της ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και των υπογείων ΥΣ είναι ο προσδιορισμός των ποσοτήτων που αντλούνται από αυτά για τις διάφορες χρήσεις σε συνδυασμό πάντα με τη φυσική επανατροφοδότηση του ΥΣ και τις διαδικασίες φυσικής εκφόρτισης αυτών.

Από τα υπόγεια υδατικά συστήματα του ΥΔ Ηπείρου σημειώνονται φαινόμενα υπερεκμετάλλευσης (τοπικά) στα ΥΥΣ : Χερσονήσου Πρέβεζας (EL0500140), Ασβεστολίθων Κέρκυρας (EL0500010) και κοκκωδών υδροφοριών Κέρκυρας (EL0500030), που έχουν ως αποτέλεσμα την εντονότερη ή τοπική υφαλμύρινση.

Τα μέτρα που προτείνονται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0501**

Ονομασία: Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων νερών (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων νερού σε:

α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση

β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος

γ) παράκτια ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτως προελεύσεως της (φυσικής ή οφειλόμενης σε ανθρωπογενείς πιέσεις – υπεραντλήσεις)

δ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων

Περιγραφή: Στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) που: α) έχει προσδιορισθεί ότι βρίσκονται σε κακή ποσοτική κατάσταση, β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος γ) παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης, είτε φυσικής προέλευσης, είτε προερχόμενης από ανθρώπινες πιέσεις (υπεραντλήσεις), ανεξαρτήτως της

περιοχής επέκτασης του φαινομένου και, δ) εκτείνονται στις ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων, είναι δυνατή η κατά περίπτωση έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού υπό προϋποθέσεις και για χρήσεις που ορίζονται στη συνέχεια.
Στα ΥΥΣ με α) κακή ποσοτική κατάσταση και β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος, είναι δυνατή η έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού για χρήσεις: ύδρευσης (χρήση απόλυτης προτεραιότητας), χρήσεις με γενικότερο κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα για την περιοχή (π.χ. απόληψη νερού για τη διευκόλυνση της οικονομικής δραστηριότητας) και χρήσεις έργων που μπορεί να οδηγήσουν σε μετρήσιμη απομείωση των απολήψεων από το ΥΥΣ.
Η έκδοση της άδειας εξετάζεται με συνεκτίμηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων του ΥΥΣ για την ικανοποίηση της αιτούμενης χρήσης, χωρίς περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασής του, μέσω της αξιολόγησης των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών στην περιοχή της αιτούμενης χρήσης, με τη διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια:
Η αίτηση χορήγησης άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου ύδατος θα πρέπει να συνοδεύεται από Υδρογεωλογική Μελέτη που συντάσσεται με ευθύνη του αιτούντος την άδεια, στην οποία θα περιγράφονται και θα αξιολογούνται οι επικρατούσες τοπικά υδρογεωλογικές συνθήκες και θα προκύπτει η δυνατότητα εκτέλεσης έργου απόληψης νερού.
Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την επάρκεια και τα πορίσματα της Υδρογεωλογικής Μελέτης και, εφόσον η σκοπούμενη χρήση κρίνεται συμβατή με τις χρήσεις που ορίζονται παραπάνω, αποδίδει την κατά νόμο άδεια εκτέλεσης έργου.
Μετά την εκτέλεση του έργου ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλλει στη Δ/νση Υδάτων Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου με τεχνική του περιγραφή, επικαιροποίηση των εκτιμήσεων που είχαν διατυπωθεί στην αρχική Υδρογεωλογική Μελέτη και το προτεινόμενο πρόγραμμα εκμετάλλευσης του έργου. Η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει την Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου και αν τεκμηριώνεται ότι από την εκμετάλλευσή του δεν προκύπτει επιδείνωση των συνθηκών κακής κατάστασης, χορηγεί την άδεια χρήσης νερού με σαφή καθορισμό του προγράμματος εκμετάλλευσης του έργου (απολήψιμοι όγκοι, παροχές και πρόγραμμα απολήψεων κλπ), με γνώμονα την αποτροπή περαιτέρω επιβάρυνσης της κατάστασης του ΥΥΣ. Αν από την Υδρογεωλογική Έκθεση εκτέλεσης του έργου δεν επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις της αρχικής Υδρογεωλογικής Μελέτης, ή αν προκύψουν ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι από την εκμετάλλευση του έργου είναι πιθανόν να προκύψει περαιτέρω επιβάρυνση της κατάστασης του ΥΥΣ, τότε η χορήγηση της άδειας χρήσης νερού θα γίνεται με αυστηρούς περιοριστικούς όρους και σαφή καθορισμό του προγράμματος εκμετάλλευσης, με γνώμονα την κατά το δυνατόν προστασία του ΥΥΣ. Ενδεικτικά αναφέρονται περιορισμοί στους όγκους και στην περίοδο των απολήψεων, όπως π.χ. καθορισμός μικρών προς απόληψη όγκων, απολήψεις μόνο την υγρή περίοδο, διακοπή των απολήψεων σε περιόδους μειωμένων βροχοπτώσεων κ.α.
Σε κάθε περίπτωση η χορήγηση των αδειών θα γίνεται με συνεκτίμηση της σκοπούμενης χρήσης, των δυνατοτήτων του ΥΥΣ και των επιπτώσεών της στην κατάστασή του.
γ) παράκτια ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτως προελεύσεως της (φυσικής ή οφειλόμενης σε ανθρωπογενείς πιέσεις – υπεραντλήσεις)
Στα παράκτια ΥΥΣ που παρουσιάζουν προβλήματα υφαλμύρινσης, είτε φυσικής

προέλευσης, είτε προερχόμενης από ανθρώπινες πιέσεις (υπεραντλήσεις), ανεξαρτήτως της περιοχής επέκτασης του φαινομένου στο ΥΥΣ και μέχρι την ακριβή οριοθέτηση των ζωνών υφαλμύρινσης με βάση τις Ειδικές Υδρογεωλογικές Μελέτες που θα πρέπει να συνταχθούν, απαγορεύεται κατ΄ αρχήν η κατασκευή υδροληπτικών έργων υπόγειων νερών (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις ύδατος καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος , εντός των κάτωθι παράκτιων ζωνών:

• Για τα καρστικά ΥΥΣ συστήματα: 300μ.

• Για τα κοκκώδη ελεύθερης πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 200μ.

• Για τα κοκκώδη υπό πίεση πιεζομετρικής επιφάνειας ΥΥΣ: 100μ.

Διευκρινίζεται ότι οι αποστάσεις που αναφέρονται, θεωρείται ότι εφαρμόζονται από το όριο της ζώνης υφαλμύρινσης, στην περίπτωση που η ζώνη αυτή έχει καθοριστεί στην σην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία. Σχέδιο Διαχείρισης, ή από την ακτή για την περίπτωση που η ζώνη αυτή δεν έχει καθοριστεί στο Σχέδιο Διαχείρισης.

Οι ανωτέρω περιορισμοί αποσκοπούν στον περιορισμό της επέκτασης της υφαλμύρινσης στα παράκτια συστήματα. Ορίζονται στο παρόν μέτρο ως κατ΄ αρχήν ζώνες περιορισμού, αλλά θα πρέπει να καθορισθούν από την εκπόνηση κατά περίπτωση Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών. Στα πλαίσια των μελετών αυτών θα καθορίζεται ο μηχανισμός, η εξέλιξη και η επέκταση του φαινομένου, αλλά και τα μέτρα σταδιακής αποκατάστασης της ποιοτικής κατάστασης των ΥΥΣ μέσω, όχι μόνο απαγόρευσης νέων γεωτρήσεων, αλλά επίσης μείωσης έως και κατάργησης των αντλήσεων των υφισταμένων χρήσεων, δίνοντας προτεραιότητα στην εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων κάλυψης των αναγκών.
Οι Διευθύνσεις Υδάτων είναι αρμόδιες για την περαιτέρω επέκταση ή τροποποίηση των ζωνών αυτών, δεδομένου ότι αναφέρονται στο σύνολο του υπό εκμετάλλευση ΥΥΣ και όχι στη χωρική και μόνον θέση ενός πιθανού νέου υδροληπτικού έργου. Περαιτέρω δε και μέχρι την εκπόνηση των παραπάνω αναφερόμενων Ειδικών Υδρογεωλογικών Μελετών, οι Διευθύνσεις Υδάτων είναι αρμόδιες για την εξέταση της δυνατότητας χορήγησης κατά περίπτωση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού στα ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρινσης, για τις χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω στην περίπτωση (α) του παρόντος μέτρου και με τις ίδιες με αυτή προϋποθέσεις εκπόνησης Υδρογεωλογικής Μελέτης διαπίστωσης των τοπικών υδρογεωλογικών συνθηκών.
<u>δ) Εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων</u> Απαγορεύεται η χορήγηση άδειας εκτέλεσης έργου απόληψης υπόγειου νερού εντός των ζωνών των συλλογικών αρδευτικών δικτύων εκτός των περιπτώσεων που:
δα) το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναγκών του συλλογικού αρδευτικού δικτύου ή
δβ) το έργο αποσκοπεί στην κάλυψη των αρδευτικών/αγροτικών αναγκών ενδιαφερομένου που δεν καλύπτεται από το υπάρχον συλλογικό δίκτυο.
Οι προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας ορίζονται ως εξής:
α) στην περίπτωση έργου που αποσκοπεί στην ενίσχυση των αναγκών του συλλογικού αρδευτικού δικτύου (για θερμοκήπια, για αντιπαγετική προστασία και άλλες χρήσεις πλην

της άρδευσης), η άδεια θα χορηγείται στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου και όχι σε μεμονωμένο χρήστη
β) στην περίπτωση αίτησης από μεμονωμένο χρήστη για άρδευση/αγροτική χρήση (αντιπαγετικη προστασία, θερμοκήπια κλπ), ή άδεια θα χορηγείται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και λειτουργίας του δικτύου, ότι δεν καλύπτεται από το δίκτυο.
Για την υπαγωγή άλλων περιπτώσεων στις παραπάνω εξαιρέσεις γνωμοδοτεί η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων με βάση περιβαλλοντικά και κοινωνικό-οικονομικά κριτήρια.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0502**

Ονομασία: Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή και αποστολή μετρήσεων των απολήψεων επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Περιγραφή: Καταγραφή απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού για ύδρευση, άρδευση και λοιπές χρήσεις.. Το παρόν μέτρο προβλέπει την ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία οι χρήστες να συμπληρώνουν απευθείας την καταγεγραμμένη απόληψη ύδατος. Η ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή είναι υποχρεωτική για όλους τους παρόχους ύδατος ύδρευσης και άρδευσης, όπως αυτοί ορίζονται από την ΚΥΑ 135275/2017 (ΦΕΚ 1751 Β 2017), και για τις υδροβόρες βιομηχανίες (όπως ενδεικτικά τα εμφιαλωτήρια). Η ετήσια ηλεκτρονική καταγραφή είναι υποχρεωτική για όλες τις απολήψεις άνω των 10 κ.μ. ανά ημέρα.. Τα δεδομένα αυτά θα δίνουν συνολική εικόνα των απολήψεων και αποτελεί ένα πρώτο βήμα ελέγχου των απολήψεων.. Θα χρησιμοποιείται το ΑΦΜ στο οποίο έχει εκδοθεί η Άδεια Χρήσης. Ο κάθε χρήστης θα υποβάλλει το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου κάθε έτους την απόληψη ύδατος. Για τους χρήστες οι οποίοι ήδη διαθέτουν μη μηδενιζόμενο υδρόμετρο θα καταγράφεται η ένδειξη του υδρομετρητή, η ημερομηνία και ο σειριακός αριθμός υδρομετρητή. Για τις ηλεκτροδοτούμενες γεωτρήσεις θα καταγράφεται και ο αριθμός ηλεκτρικής παροχής. Σε όσες υδροληψίες δεν διαθέτουν υδρομετρητή, θα καταγράφεται η μέγιστη ετήσια επιτρεπόμενη απόληψη, σύμφωνα με την άδεια χρήσης, ως κίνητρο τοποθέτησης υδρομετρητών στις υφιστάμενες υδροληψίες.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

7.3.2.5 Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ

Ο τεχνητός εμπλουτισμός δύναται να αποτελέσει ιδανικό εργαλείο για αύξηση της εκμεταλλεύσιμης ποσότητας υπόγειου νερού, δημιουργίας υπόγειας αποθήκευσης προς μελλοντική εκμετάλλευση, αποκατάστασης της υδρολογικής ισορροπίας που διαταράχθηκε λόγω υπερεκμετάλλευσης, ποιοτικής αναβάθμισης του υπόγειου νερού, σε περίπτωση υποβάθμισης, αντιμετώπισης πλημμυρικών παροχών κ.λπ. Δεν έχει εφαρμοσθεί οποιοδήποτε πρόγραμμα τεχνητού εμπλουτισμού στο Υδατικό Διαμέρισμα μέχρι σήμερα.

Στα πλαίσια της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ, προτείνεται το ακόλουθο μέτρο:

– Κωδικός μέτρου: **M05B0601**

Ονομασία: Διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρινσης.

Περιγραφή: Ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων αποτελεί βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής ή ποιοτικής υποβάθμισης των ΥΥΣ που προκαλούνται από πιέσεις στα υπόγεια νερά, όπως υπεραντλήσεις, ρυπάνσεις, κ.λπ.. Η εφαρμογή του τεχνητού εμπλουτισμού αποσκοπεί στην ποσοτική ενίσχυση και την ποιοτική αναβάθμιση των ΥΥΣ. Σημαντική είναι επίσης η συμβολή του στον περιορισμό και τη σταδιακή απώθηση του μετώπου θαλάσσιας διείσδυσης σε παράκτιους υδροφόρους ορίζοντες.
Η αποτελεσματικότητα των τεχνητών εμπλουτισμών καθορίζεται από σειρά παραγόντων όπως ο προσδιορισμός της αποθηκευτικής ικανότητας των υδροφόρων οριζόντων, η διαθεσιμότητα ύδατος εμπλουτισμού σε ικανή ποσότητα για τις ανάγκες της εφαρμογής και

σε ποιότητα συμβατή και επιθυμητά καλύτερη από την ποιότητα του νερού του εμπλουτιζόμενου υπόγειου υδατικού συστήματος. Οι αναφερόμενες διαδικασίες τεχνητών εμπλουτισμών βασίζονται στην αξιοποίηση φυσικών νερών καλής ποιότητας και δεν σχετίζονται με τον τεχνητό εμπλουτισμό που προβλέπεται στην ΚΥΑ 145116/08.03.2011 (ΦΕΚ Β΄ 354).

Για την εφαρμογή τεχνητού εμπλουτισμού απαιτείται η εκπόνηση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης όπου θα εξετάζονται το βάθος του υδροφόρου ορίζοντα, η ύπαρξη ή μη επάλληλων γεωλογικών στρωμάτων, η υδραυλική αγωγιμότητά τους, η μεταβιβαστικότητα/υδαταγωγιμότητα, ο συντελεστής αποθηκευτικότητας ή ενεργό πορώδες αν πρόκειται για ελεύθερο κοκκώδη υδροφορέα, το βάθος του εμπλουτισμού και θα καθορίζονται ο σχεδιασμός και το πρόγραμμα εμπλουτισμού, η κατάλληλη μέθοδος και οι βέλτιστες διαδικασίες εφαρμογής. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες έχουν ολοκληρωθεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ.

– Κωδικός μέτρου: **M05B0602**

Ονομασία: Δημιουργία Εθνικού Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (ΦΕΚ354/Β/08.03.2011)

Περιγραφή: Στο μητρώο αυτό θα καταγράφονται και θα ταξινομούνται τα ποιοτικά χαρακτηριστικών των αποβλήτων, τα μέτρα ενημέρωσης και προστασίας των χρηστών και τυχόν άλλα μέτρα που καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 της ΚΥΑ, των παραρτημάτων I-IV, σχετικά με τις μικροβιολογικές παραμέτρους, τις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις μετάλλων, τα αγρονομικά χαρακτηριστικά και τις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις ουσιών προτεραιότητας. Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (εδαφική ή υπεδάφια διάθεση) η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης γνωμοδοτεί μετά την υποβολή της μελέτης σχεδιασμού. Το μέτρο αφορά στη δημιουργία ενός εθνικού μητρώου περιοχών διάθεσης, το οποίο θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του φορέα υλοποίησης του έργου διάθεσης, τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά, το ΥΣ που αφορά καθώς επίσης τα τυχόν συμπληρωματικά μέτρα παρακολούθησης που έχουν τεθεί και στοιχεία μετρήσεων παρακολούθησης που ενδέχεται να έχουν ζητηθεί κατά τη διαδικασία αδειοδότησης και διατίθενται στην Δ/νση Υδάτων. Η αξιοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 145116/02.02.2011 (ΦΕΚ Β' 354/08.03.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και η μέσω αυτής εξοικονόμηση υδατικών πόρων, μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων:

i) στις περιπτώσεις λειψυδρίας και ξηρασίας, ii) από την έντονη ταπείνωση ή/και υφαλμύρινση των υπόγειων υδροφορέων από την υπεράντληση ή/και την προϊούσα λειψυδρία σε παραλιακές περιοχές.

Σε ό,τι αφορά τη χρήση τους με περιορισμένη ή απεριόριστη άρδευση, απαιτείται σύμφωνα με την ΚΥΑ εκπόνηση μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής του συστήματος άρδευσης λαμβάνοντας υπόψη το είδος της καλλιέργειας και τη συγκεκριμένη περιοχή, προκειμένου να προσδιοριστεί το υδατικό ισοζύγιο, καθώς και το ισοζύγιο θρεπτικών και ιχνοστοιχείων.

Η καταγραφή των πεδίων εφαρμογής των υγρών αποβλήτων από τις Δ/νσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ουσιαστικά δημιουργεί μια βάση για τη διαχρονική παρακολούθηση της διαχείρισής τους και τον έλεγχο τήρησης των όρων που δίδονται από τις σχετικές αδειοδοτήσεις

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
6.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το εξεταζόμενο μέτρο αφορά στη διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων. Το μέτρο αυτό αναμένεται να βοηθήσει εμμέσως στην αναβάθμιση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των υπογείων ΥΣ που τυγχάνουν εμπλουτισμού. Δεν αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα σε καμία από τις εξεταζόμενες περιβαλλοντικές παραμέτρους. Η δημιουργία Εθνικού Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων αποτελεί απαραίτητη δραση υποδομής για την επιτυχία των τεχνητων εμπλουτισμών.

7.3.2.6 Μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων

Οι σημειακές πηγές ρύπανσης σχετίζονται με απορροές ρυπαντικών φορτίων, κυρίως από τα αστικά υγρά απόβλητα από οικισμούς που εξυπηρετούνται από δίκτυα αποχέτευσης ή/και κεντρικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, την εσταυλισμένη κτηνοτροφία, τη βιομηχανία, τις μεταλλευτικές δραστηριότητες και τις ιχθυοκαλλιέργειες. Δευτερεύουσας

σημασίας πηγές ρύπανσης είναι οι χώροι υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ) και οι εξορυκτικές δραστηριότητες.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τις σημειακές πηγές ρύπανσης στο ΥΔ Ηπείρου, καθίσταται προφανής η αυξημένη πίεση στα σώματα της λεκάνης απορροής Καλαμά (Τάφρος Λαψίστας, Λίμνη Παμβώτιδα, Καλαμάς) και της λεκάνης απορροής Λούρου (ποταμός Λούρος και εκβολές Λούρου), καθώς και στις εκβολές Αράχθου, από όλων των ειδών τις δραστηριότητες. Η μεγαλύτερη πίεση προέρχεται από δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα παραγωγής (πτηνο-κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργεια) και τη βιομηχανική δραστηριότητα, κυρίως αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής.

Το μέτρα που προτείνονται στην παρούσα κατηγορία στο Πρόγραμμα Μέτρων αποσκοπούν στην μείωση της πίεσης που προκαλείται από τις απορροές ρυπαντικών φορτίων των σημειακών πηγών ρύπανσης και στην βελτίωση του ελέγχου και της διαχείρισης της ρύπανσης αυτής. Τα μέτρα αυτά απαρτίζονται από τα εξής:

– Κωδικός Μέτρου: **W05B0701**

Ονομασία: Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων

Περιγραφή: Για τη διατήρηση αλλά και αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων είναι απαραίτητη η λήψη μέτρων για τον αποτελεσματικό έλεγχο της ρύπανσης των υδάτων από σημειακές πηγές απορρίψεων (αστικά, βιομηχανικά, κτηνοτροφικά απόβλητα, κ.λπ.). Βασική πηγή προβλημάτων αποτελεί η ελλιπής στελέχωση των αρμόδιων ελεγκτικών υπηρεσιών και η επακόλουθη έλλειψη στον συντονισμό των διενεργούμενων ελέγχων με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, την πλημμελή κάλυψη των διαδικασιών ελέγχου. Προτείνεται για το σκοπό αυτό η επανεξέταση της λειτουργικότητας και απόδοσης του ελεγκτικού μηχανισμού (αρμοδιότητες, πρόγραμμα, συχνότητα ελέγχων, προσωπικό, πόροι κλπ), η ενίσχυσηόπου είναι απαραίτητο και η διατήρηση μητρώου περιβαλλοντικών παραβάσεων με ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, ώστε να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι έλεγχοι, κυρώσεις και διορθωτικές δράσεις των υπόχρεων.
Το μέτρο αυτό είναι οριζόντιο για όλα τα έργα και τις δραστηριότητες που δρουν ως σημειακές πηγές απορρίψεων. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί σε ορισμένες δραστηριότητες εποχικού χαρακτήρα (π.χ. ελαιοτριβεία), σε περιοχές που υφίσταται έντονη παρουσία δραστηριοτήτων, αλλά και στις σχετικά μικρής δυναμικότητας μονάδες (μικρές κτηνοτροφικές μονάδες, μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες αξιοποίησης αγροτικών προϊόντων κ.λπ.). Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η τήρηση των όρων λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων λυμάτων. Τέλος, στο πλαίσιο του μέτρου προβλέπεται η παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας των υφιστάμενων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων.

– Κωδικός Μέτρου: **W05B0702**

Ονομασία: Εκσυγχρονισμός εθνικής νομοθεσίας περί διαχείρισης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων.

Περιγραφή: Η ΥΑ Ε1β/221/1965 περί διάθεσης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων και οι μετέπειτα τροποποιήσεις της, αποτελούσε και αποτελεί το βασικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διάθεση λυμάτων και υγρών βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων. Ήδη με την ΚΥΑ 145116/2011 καταργούνται οι σχετικές ρυθμίσεις των άρθρων 2, 7, 8, 12 και 14 της Υγειονομικής Διάταξης αριθ. Ε1β/221/1965 (Β΄138), όπως ισχύει, ενώ στο άρθρο 59 του Ν4042/2012 περιγράφεται η καθολική της κατάργηση, η οποία ωστόσο ενέχει ασάφειες ως προς ενδεχόμενο νομικό κενό. Συναξιολογώντας τα ανωτέρω προτείνεται η θέσπιση ενός σύγχρονου νομικού πλαισίου για την διαχείριση αποβλήτων.

– Κωδικός Μέτρου: **W05B0703**

Ονομασία: Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά σώματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται σχετικά προγράμματα παρακολούθησης στην ΑΕΠΟ ή κρίνεται ότι τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης χρήζουν ενίσχυσης.

Περιγραφή: Προτείνεται η διερεύνηση της ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων νερών στην περίμετρο και κυρίως της περιοχής των υφιστάμενων ΧΥΤΑ.

– Κωδικός Μέτρου: **W05B0704**

Ονομασία: Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

Περιγραφή: Σε υδατικά συστήματα που η κατάστασή τους χαρακτηρίζεται ως κατώτερη της καλής, θα πρέπει κατά τη διαδικασία αδειοδότησης νέων μονάδων ή επέκτασης υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας να αποδεικνύεται ότι στην άμεση περιοχή εγκατάστασης της μονάδας, η κατάσταση των υδάτων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ είναι καλή. Η ταξινόμηση του ΥΣ τεκμαίρεται από την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης και από τα αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος παρακολούθησης των νερών της ΚΥΑ 140384 (ΦΕΚ 2017/Β/9.92011).

– Κωδικός Μέτρου: **W05B0705**

Ονομασία: Κατάρτιση κανόνων προστασίας καταβοθρών.

Περιγραφή: Προτείνεται ο καθορισμός ζωνών προστασίας καταβοθρών καθώς και όρων και περιορισμών δραστηριοτήτων σε αυτές. Οι καταβόθρες αποστραγγίζουν κλειστές υδρολογικές λεκάνες και πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία της ποιότητας του νερού που αποστραγγίζουν καθώς και της ευρύτερης υδρογεωλογικής λεκάνης στην οποια εντάσσεται η καταβόθρα ή το σύστημα καταβοθρών.Για τον καθορισμό των ζωνών προστασίας συντάσσονται ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν ήδη καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί από την ΕΓΥ. Με το μέτρο αυτό αντιμετωπίζεται η ρύπανση καρστικών υπόγειων υδατικών συστημάτων τα οποία πέραν της διάλυσης των ρύπων δεν έχουν μηχανισμό αυτοκαθαρισμού.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Γ
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το σχετικό πακέτο μέτρων αναμένεται να επιφέρει γενικά, θετικές επιπτώσεις, σε πολλές περιβαλλοντικές παραμέτρους. Αυτό σχετίζεται άμεσα με την φύση των μέτρων, η οποία αποσκοπεί στην μείωση της ρύπανσης και στην βελτιωμένη προστασία του περιβάλλοντος. Τα μέτρα αυτά προωθούν επίσης την βελτίωση της ποιότητας του εδάφους, την βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, με συναφή οφέλη στην βιοποικιλότητα και στην έκθεση του πληθυσμού σε ρυπαντικές ουσίες. Επίσης, τα διάφορα μέτρα που προωθούνται και αφορούν στην βελτίωση της γνώσης των αρμόδιων αρχών σχετικά με την ποιοτική σύσταση των εκροών ρυπαντικών φορτίων στους διάφορους αποδέκτες, αλλά και την ύπαρξη δυνητικών πηγών ρύπανσης, αναμένεται να ενδυναμώσουν το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

7.3.2.7 Μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων

Τα μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, ικανές να προκαλέσουν ρύπανση αποτελούν οριζόντια μέτρα και σχετίζονται με τα ακόλουθα:

- Σταδιακή, επιλεκτική μετατροπή συμβατικών καλλιεργειών σε βιολογικές
- Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων

- Ορθολογική Χρήση Λιπασμάτων και Νερού στις ευπρόσβλητες ζώνες νιτρορρύπανσης της 91/676/ΕΟΚ

Στα πλαίσια αυτά, η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου προτείνει τα ακόλουθα μέτρα:

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0801**

Ονομασία: Βιολογική γεωργία.

Περιγραφή: Με το Μέτρο παρέχεται στήριξη για τη μετατροπή ή τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα , απαντώντας έτσι και στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών. Το μέτρο περιλαμβάνει δύο υπομέτρα: 1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής 2. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές κα μεθόδους.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0802**

Ονομασία: Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων με έμφαση στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και στην αναθεώρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της εφαρμοζόμενης ιλύος.

Περιγραφή: Η αγροτική επαναχρησιμοποίηση της ιλύος, υπόκειται στις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΚ η οποία εντάχθηκε στο Εθνικό Δίκαιο μέσω της ΚΥΑ 80568/4225/91 και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 114218/97 (ΦΕΚ-1016/Β/17-11-97). Το Προσχέδιο ΚΥΑ με τίτλο «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» βρίσκεται υπό τελική διαμόρφωση. Το σχέδιο ΚΥΑ εκσυγχρονίζει και επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της 80568/4225/91 ΚΥΑ και στοχεύει στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης της ιλύος και συγκεκριμένα στην αύξηση των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης της ιλύος με τη μορφή εδαφοβελτιωτικού στη γεωργία, τη δασοπονία, το αστικό και περιαστικό πράσινο και τις αναπλάσεις χώρων. Προτείνεται η υιοθέτηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που θα προωθήσει την βιωσιμότητα κατά τη διαχείριση της ιλύος και την μείωση των ποσοτήτων που διατίθενται σε ΧΥΤΑ. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η προώθηση και υλοποίηση έργων πρόσθετης επεξεργασίας ιλύος που παράγεται σε υφιστάμενες ΕΕΛ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η δραστική μείωση παθογόνων (υγιειονοποίηση) της ιλύος ή/και η δραστική αύξηση της περιεκτικότητας στερεών, ώστε να καταστεί ασφαλέστερη και με περισσότερες πιλογές η μετέπειτα διάθεση και εν γένει αξιοποίησή της. Ενδεικτικά, ως δράσεις αξιοποίησης αναφέρονται η εδαφική διάθεση, η δασοπονία, η αποκατάσταση εδαφών, η ενεργειακή αξιοποίηση. Προτείνεται να εξετάζεται κατά περίπτωση η δυνατότητα διαχείρισης ιλύος από ευρύτερες περιοχές, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερων κυκλωμάτων διαχείρισης ιλύος και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0803**

Ονομασία: Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

Περιγραφή: Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 10.1.04. του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014 -2020 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα». Η δράση θα εφαρμοστεί στο μεγαλύτερο μέρος των εντατικά καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας με στόχο την μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτελέσματος.
Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της δράσης είναι πενταετούς διάρκειας και εφαρμόζονται σε καθορισμένα αγροτεμάχια καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας και αφορούν συνδυαστικά και κατά περίπτωση:

Α. Αγρανάπαυση γεωργικής έκτασης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης.

Β. Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης.

Γ. Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης.

Δ. Παρυδάτια ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αρδευόμενα αγροτεμάχια που εφάπτονται με επιφανειακά ύδατα (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες κ.α.)

Η δέσμευση αφορά κατά περίπτωση στις αροτραίες και δενδρώδεις καλλιέργειες των ευπρόσβλητων από τα νιτρικά ζωνών της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» και περιοχών σημαντικών υγροτόπων.
Στα κριτήρια επιλογής συμπεριλαμβάνονται περιοχές με επιφανειακά υδατικά συστήματα με κατάσταση κατώτερη της καλής και υπόγεια με κακή ποιοτική κατάσταση.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην ποιοτική σύσταση του εδάφους και των υδάτων, λόγω μείωσης των ρυπαντικών φορτίων από τις γεωργικές δραστηριότητες και τα αστικά λύματα, που θα αποφέρουν οφέλη σε θέματα βιοποικιλότητας, χλωρίδας και πανίδας και ανθρώπινης υγείας.

7.3.2.8 Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις

Στα Βασικά Μέτρα, που είναι οι στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιέχονται και μέτρα, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 11 της ΟΠΥ 2000/60/ΕΚ, παράγραφος 2 & εδάφιο θ), «*για οποιεσδήποτε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση του ύδατος που έχουν προσδιοριστεί δυνάμει του Άρθρου 5 και του Παραρτήματος ΙΙ, ιδίως μέτρα που να εξασφαλίζουν ότι οι υδρομορφολογικές συνθήκες των ΥΣ αντιστοιχούν στην επιδίωξη της απαιτούμενης οικολογικής κατάστασης ή καλού οικολογικού δυναμικού για ΥΣ που χαρακτηρίζονται ως Τεχνητά ή Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα. Οι έλεγχοι προς το σκοπό αυτό μπορεί να λάβουν τη μορφή απαίτησης για προηγούμενη άδεια ή καταχώρηση βασιζόμενη σε γενικούς δεσμευτικούς κανόνες όταν η απαίτηση αυτή δεν προβλέπεται από άλλη κοινοτική νομοθεσία. Οι έλεγχοι αυτοί επανεξετάζονται περιοδικώς και εφόσον χρειάζεται, εκσυγχρονίζονται*».

Με βάση τα ανωτέρω προσδιορίστηκαν μέτρα στην 1η Αναθεώρησ του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0901**

Ονομασία: Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου καθορισμού των όρων προστασίας των εσωτερικών υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Προσωρινή ρύθμιση για νέα έργα στα ΥΣ εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται ως ύδατα αναψυχής στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Περιγραφή: Το μέτρο αναφέρεται στην έκδοση των απαραίτητων κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες θα περιέχουν τα βασικά κριτήρια προσδιορισμού των υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα εσωτερικά ύδατα και θα καθορίζουν τους όρους, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων σε εκείνα.

Μέχρι τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου και την εξειδίκευση των προαναφερθέντων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων στα ΥΣ εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως ύδατα αναψυχής, αναστέλλεται προσωρινά η εγκατάσταση νέων Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων και λοιπών έργων υδροληψίας.

Σε ειδικές περιπτώσεις η Δ/νση Υδάτων μπορεί να επιτρέπει την εγκατάσταση έργων υδροληψίας και ΜΥΗΕ στις περιοχές αυτές, εφόσον τεκμηριωθεί ότι δεν επηρεάζεται η κατάσταση του υδατικού συστήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και συναξιολογηθεί η σκοπιμότητα του έργου σε σχέση με τις υφιστάμενες ή/και προγραμματιζόμενες δραστηριότητες αναψυχής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0902**

Ονομασία: Προσδιορισμός κατώτατης στάθμης λιμνών & ταμιευτήρων.

Περιγραφή: Για τα λιμναία ΥΣ και τους ταμιευτήρες που αποτελούν ΥΣ του παρόντος ΣΔΛΑΠ θα εκπονηθεί μελέτη προκειμένου να οριστεί η κατώτατη στάθμη τους. Στην μελέτη αυτή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη:

• οι απαιτήσεις σε περιοδικές μεταβολές της ζώνης αποξήρανσης και επαναπλημμύρισης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαβίωση των υδρόβιων οργανισμών, της παρόχθιας βλάστησης και της εξαρτώμενης πανίδας.

• οι απαιτήσεις σε αποθήκευση νερού, το οποίο προορίζεται για χρήσεις (λαμβάνοντας υπόψη και τη δυνατότητα εξασφάλισης αποθεμάτων ασφαλείας για χρήση σε περίοδο ξηρασίας)

• η διασφάλιση κατά το δυνατόν των επιθυμητών χρήσεων στην παρόχθια ζώνη.

• η αποφυγή δημιουργίας ανθυγιεινών και αντιαισθητικών συνθηκών λόγω της δημιουργίας υδατοσυλλογών στη ζώνη επάλλαξης, στις οποίες εγκαθίστανται σηπτικές συνθήκες ή ευνοείται η ανάπτυξη εντόμων.

Η μελέτη θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει και τα ακόλουθα ζητήματα:

• την πληρέστερη και ταχύτερη δυνατή αποστράγγιση της ζώνης επάλλαξης κατά τις περιοδικές μεταβολές στάθμης

• το μη υποβιβασμό της στάθμης χαμηλότερα από την κατωτάτη στάθμη.

• την κατά το δυνατόν συντομότερη ανάκαμψη του ΥΣ σε περίπτωση που η στάθμη του υποβιβαστεί κάτω από την κατωτάτη.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0903**

Ονομασία: Καθορισμός κριτηρίων για τον προσδιορισμό ορίων συνολικών απολήψεων ανά επιφανειακό ΥΣ.

Περιγραφή: Διερεύνηση δυνατότητας καθορισμού μεθοδολογίας και κριτηρίων για τον προσδιορισμό της περιβαλλοντικής παροχής κατάντη σημαντικών έργων υδροληψίας με βάση τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των ΥΣ της χώρας και με στόχο την κατάρτιση συγκεκριμένων προδιαγραφών.

Έχει υλοποιηθεί το ειδικό ερευνητικό έργο «ECOFLOW, Σύστημα εκτίμησης της αποδεκτής οικολογικής παροχής σε ποτάμια της Ελλάδας». Στο έργο συμμετείχαν το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., το Τμήμα Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών και οι επιχειρήσεις: Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες Ο.Ε. και AVMAP GIS Α.Ε..

Στόχος του έργου ήταν η δημιουργία μιας συστηματικής και τυποποιημένης διαδικασίας για την αξιολόγηση των οικολογικά αποδεκτών ροών σε ποταμούς και ρέματα των οποίων η ροή επηρεάζεται από την ανάπτυξη έργων υδρομάστευσης (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αντλητικά συγκροτήματα, κτλ). Αναλυτικά στοιχεία για το έργο αυτό δίνονται στην ιστοσελίδα https://www.ecoflow.gr/el/

Επιπλέον, στο πλαίσιο ανάπτυξης μεθοδολογίας αξιολόγησης των υδρομορφολογικών πιέσεων, αλλοιώσεων και τροποποιήσεων επί των ΕΥΣ δίνονται προκαταρκτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης για 3 βασικά κριτήρια υδρομορφολογικών πιέσεων που είναι άμεσα συνυφασμένα με τον καθορισμό των ορίων συνολικών απολήψεων από ΕΥΣ. Τα κριτήρια αυτά είναι τα ακόλουθα:

• Α.1.1: Όγκος απόληψης από φράγμα ταμίευσης (>15 m) ως % της μέσης ετήσιας απορροής.
• Α.2.1: Όγκος απόληψης από ρουφράκτη «κατά τη ροή»(<15 m), δηλ. χωρίς ρυθμιστική ταμίευση, ως % της μέσης ετήσιας απορροής

• Α.3.1 και Α.5.1: % μεταβολής δεικτών μηνιαίας παροχής σε σχέση με το φυσικό καθεστώς με βάση δείκτες της μηνιαίας παροχής.

Το 2015 εκδόθηκε το Καθοδηγητικό κείμενο no 31: Ecological flows in the implementation of the Water Framework Directive το οποίο καθορίζει τις μεθοδολογίες οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά το επόμενο διαχειριστικό κύκλο (2η αναθεώρηση). Με βάση τα ανωτέρω το μέτρο αναδιαμορφώνεται και περιλαμβάνει τον καθορισμό και εξειδίκευση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον προσδιορισμό των οικολογικών παροχών στην χώρα μας σύμφωνα με τα αποτελέσματα των προαναφερθέντων έργων και τις κατευθύνσεις που δίνονται στο σχετικό καθοδηγητικό κείμενο.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0904**

Ονομασία: Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ.

Περιγραφή: Σύνταξη μελέτης για τον προσδιορισμό του ΚΟΔ σε ΙΤΥΣ υιοθετείται η προσέγγιση της Πράγας και για κάθε ΙΤΥΣ λαμβάνονται μέτρα /δράσεις μετριασμού των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις τροποποιήσεις που έχει υποστεί, χωρίς ταυτόχρονα να θιγούν οι καθορισμένες για αυτό χρήσεις. Τα προτεινόμενα έργα-δράσεις, που θα

προκύψουν από τις σχετικές μελέτες, θα αξιολογηθούν και θα ενταχθούν ως συμπληρωματικά μέτρα κατά τηνΑναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0905**

Ονομασία: Προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης φερτών υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων.

Περιγραφή: Το μέτρο σκοπεύει να αντιμετωπίσει με ορθολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ένα από τα κύρια προβλήματα αυθαίρετων χρήσεων και παρεμβάσεων σε ΥΣ σε όλη τη χώρα με στόχο την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων που υφίστανται.
Για το σκοπό αυτό υλοποιούνται τα παρακάτω:

Α) Προσδιορισμός περιοχών συγκέντρωσης φερτών κατά μήκος της ευρείας κοίτης των ΥΣ και της παρόχθιας ζώνης των λιμνών.

Β) Εκτίμηση διαθέσιμων ποσοτήτων αδρανών ανά περιοχή.

Γ) Οικολογική αξιολόγηση ανά περιοχή με έμφαση στους τύπους φυσικών οικοτόπων (δομή, κατάσταση διατήρησης), στα είδη χλωρίδας (ποώδη, θαμνώδη και δενδρώδη με έμφαση στα δενδρώδη σε καλή κατάσταση διατήρησης) και στα ενδιαιτήματα ειδών πανίδας.
Δ) Ιεράρχηση περιοχών συγκέντρωσης ως προς τη δυνατότητα απόληψης υλικών, λαμβάνοντας υπόψη τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των ΥΣ και την προαναφερθείσα οικολογική αξιολόγηση.

Οι αρμόδιες Περιφέρειες θα καθορίσουν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τις ΛΑΠ για τις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση τέτοιων μελετών.

Η μελέτη θα γίνει με ευθύνη της αρμόδιας Περιφέρειας.

Στόχος του μέτρου είναι η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων, ποταμών και λιμνών με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση αυτού του πόρου και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά ΥΣ και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B0906**

Ονομασία: Παρακολούθηση παράκτιας διάβρωσης ακτογραμμής καθώς και του φαινομένου κατάκλισης παράκτιων περιοχών από θαλάσσια ύδατα και ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών.

Περιγραφή: Εκπόνηση μελέτης, η οποία θα καταγράφει λεπτομερώς προβλήματα υδρομορφολογικής αλλοίωσης σε παρόχθιες ζώνες εσωτερικών επιφανειακών ΥΣ καθώς και προβλήματα παράκτιας διάβρωσης ή κατάκλυσης περιοχών από θαλάσσια ύδατα. Η μελέτη

θα πρέπει να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης ή ανάσχεσης των φαινομένων αυτών, τα οποία ενδεικτικά θα περιλαμβάνουν:

• διεύρυνση παρόχθιας ζώνης εκεί που έχει επιχωματωθεί ή είναι πιο απότομη ή στενή ύστερα από επέμβαση,

• απομάκρυνση εγκαταστάσεων που συνδέονται με χρήσεις που δεν επιτρέπονται στις όχθες,

• εξάλειψη ασυνεχειών που μπορεί να εμποδίζουν την ανάπτυξη της παραρεμάτιας βλάστησης και τη σύνδεση της όχθης με τον πυθμένα,

• ύφαλες ή έξαλες κατασκευές που εμποδίζουν την παράκτια διάβρωση.

Στο πλαίσιο της μελέτης θα γίνει ιεράρχηση των περιοχών με τα μεγαλύτερα προβλήματα, όπου κατά προτεραιότητα θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα. Η μελέτη επίσης, θα πρέπει να περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα και κοστολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα οποία θα πρέπει να υλοποιηθούν ως το 2027. Στις περιπτώσεις όπου ήδη εκπονηθεί μελέτες σχετικά με το ζήτημα της παράκτιας διάβρωσης, τα απαιτούμενα τεχνικά έργα μπορούν να προωθηθούν άμεσα.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Γ
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΝΑΙ	+
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ			
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τα παραπάνω εξεταζόμενα μέτρα στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων, που θα αποφέρουν στη

συνέχεια οφέλη σε θέματα βιοποικιλότητας, χλωρίδας και πανίδας καθώς και στην αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος.

Ειδικότερα, ο προσδιορισμός επιλεγμένων περιοχών λήψης υλικών για τις ανάγκες τεχνικών έργων σκοπεύει να αντιμετωπίσει με ορθολογικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ένα από τα κύρια προβλήματα αυθαίρετων χρήσεων και παρεμβάσεων σε υδατορέματα σε όλη τη χώρα με στόχο την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων που υφίστανται. Με τον τρόπο αυτό θα επιτυγχάνεται η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων και ποταμών με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση του πόρου αυτού και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά ΥΣ και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση.

Η προσωρινή αναστολή της εγκατάστασης νέων Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων και λοιπών έργων υδροληψίας μέχρι τη θεσμοθέτηση του προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου αναμένεται να μειώσει τις ευκαιρίες αύξησης του ποσοστού συνεισφοράς παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, αλλά αυτό θα είναι σε προσωρινό επίπεδο και επίσης θα επιφέρει οφέλη στην προστασία των υδάτων αναψυχής και του ποτάμιου τοπίου, καθώς και στην περαιτέρω ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων.

Η εφαρμογή των μέτρων που στοχεύουν στην προσδιορισμό της κατώτερης στάθμης λιμνών – ταμιευτήρων, των μέγιστων επιτρεπόμενων απολήψεων ύδατος ανά ΥΣ και τον καθορισμό του Καλού οικολογικού δυναμικού σε ΙΤΥΣ αναμένεται να δημιουργήσουν ένα ρυθμιστικό υπόβαθρο για την διαχείριση των υδατικών συστημάτων με στόχο την αποτροπή εντονων υδρομορφολογικών αλλοιώσεων και κατά συνέπεια την βελτίωση της οικολογικής τους κατάστασης.

7.3.2.9 Μέτρα για την αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια ύδατα

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.2.10 Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες

Το μεγαλύτερο μέρος σχετικά με την κοινοτική στρατηγική κατά της ρύπανσης των υδάτων ορίζεται στο άρθρο 16 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, που απαιτεί την κατάρτιση καταλόγου των ουσιών προτεραιότητας και προσδιορίζει μια διαδικασία για τον προσδιορισμό των ουσιών προτεραιότητας/επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας, καθώς και την ανάληψη ειδικών μέτρων κατά της ρύπανσης από τις ουσίες αυτές. Βασική πρόνοια της Οδηγίας είναι η ενίσχυση της προστασίας και η βελτίωση των υδάτων, μεταξύ άλλων με ειδικά μέτρα για την προοδευτική μείωση των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών «ουσιών προτεραιότητας» και με την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών των «επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας».

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στο Πρόγραμμα Μέτρων στην 1ης Αναθεώρηση του σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου, κρίθηκε απαραίτητο να προταθούν τα ακόλουθα μέτρα:

– Κωδικός Μέτρου: **M05B1101**

Ονομασία: Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές).

Περιγραφή: Σύμφωνα με την 1η παράγραφο του Άρθρου 5 «Κατάλογος εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών» της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103 (ΦΕΚ 1909Β/8.12.2010) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. «Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών, με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 11 του Π. Δ. 51/2007, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 166/2006 και άλλα διαθέσιμα δεδομένα, καταρτίζουν για κάθε περιφέρεια λεκάνης απορροής ποταμού ή μέρος της περιφέρειας αυτής που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά τους όρια, κατάλογο συμπεριλαμβανομένων τυχόν χαρτών, των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών για όλες τις ουσίες προτεραιότητας και όλους τους ρύπους που εκτίθενται στο Παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρώσεών τους στα ιζήματα και τους ζώντες οργανισμούς, κατά περίπτωση». Επιπλέον ο κατάλογος εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών περιλαμβάνει και Φυσικοχημικές παραμέτρους.

Το μητρώο θα περιλαμβάνει τις ουσίες εκείνες για τις οποίες ισχύει ένα τουλάχιστον από τα παρακάτω κριτήρια:

Κριτήριο 1: Η ουσία προκαλεί αποτυχία καλής κατάστασης σε τουλάχιστον ένα (1) ΥΣ. **Κριτήριο 2:** Το επίπεδο συγκέντρωσης της ουσίας βρίσκεται πάνω από το 50% της τιμής EQS σε περισσότερα από ένα σώματα.

Κριτήριο 3: Τα αποτελέσματα παρακολούθησης δείχνουν μια αυξανόμενη τάση της συγκέντρωσης της ουσίας, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην εφαρμογή του επόμενου κύκλου του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ.

Κριτήριο 4: Από τα δεδομένα PRTR προκύπτουν απορρίψεις οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε συγκεντρώσεις ικανές να πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια.

Κριτήριο 5: Παρουσία ρυπογόνων πηγών ή δραστηριοτήτων που δύνανται να οδηγήσουν σε συγκεντρώσεις που να πληρούν τα παραπάνω κριτήρια.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της κατάρτισης του καταλόγου εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών προτείνεται η δημιουργία μητρώου πηγών ρύπανσης που να περιλαμβάνει: α) την καταγραφή των εγκαταστάσεων, δραστηριοτήτων και χρήσεων που αποτελούν πηγές έκλυσης ουσιών προτεραιότητας και ειδικών ρύπων και την κατάρτιση σχετικού μητρώου, β) την περιγραφή των αποβλήτων που απορρίπτονται τακτικά από συγκεκριμένες πηγές, συνοδευόμενη από χημική ανάλυση των αποβλήτων αυτών.

Το μητρώο αυτό, στο οποίο καταχωρούνται οι δυνητικές πηγές ρύπανσης, αποτελεί τη βάση για την κατάρτιση σχεδίου δράσης μείωσης των ανωτέρω ουσιών. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου θα πρέπει να διερευνηθεί αν οι αυξημένες συγκεντρώσεις ορισμένων ουσιών οφείλονται σε ανθρωπογενή αίτια ή σε φυσικές διεργασίες.

Επιπλέον, το μητρώο θα συνδράμει τις αδειοδοτούσες αρχές να εντοπίσουν το σύνολο των υπόχρεων εγκαταστάσεων και να προχωρήσουν στην τροποποίηση όπου είναι απαραίτητο των περιβαλλοντικών αδειών και λοιπών σχετικών απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία. Κατά τη σύνταξη των Τεχνικών Προδιαγραφών θα λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στο σχετικό καθοδηγητικό κείμενο Νο 28 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

– Κωδικός Μέτρου: **M05B1102**

Ονομασία: Θεσμοθέτηση/καθορισμός ορίων εκπομπής ρύπων σε επίπεδο ΛΑΠ για τις ουσίες προτεραιότητας και τους άλλους ρύπους της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 όπως ισχύει, καθώς επίσης και για τις ΦΣΧ παραμέτρους σε σχέση με τους ποιοτικούς στόχους που καθορίζονται στα Σχέδια Διαχείρισης.

Περιγραφή: Στις λεκάνες απορροής του ΥΔ θα καθοριστούν μέσω μελέτης τα όρια εκπομπής για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλους ρύπους που επηρεάζουν τα επιφανειακά ύδατα και θεσπίζονται με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 όπως ισχύει και τις Φυσικοχημικές παραμέτρους. Κατά τον ορισμό των οριακών τιμών εκπομπών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη:
i. Τα Ποιοτικά Περιβαλλοντικά Πρότυπα που έχουν θεσπισθεί με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010.

ii. Τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

iii. Η αραίωση που επιτυγχάνεται κατά τη θερινή περίοδο από την ελάχιστη παροχή του ποταμού και τις μέγιστες παροχές των υγρών αποβλήτων από τις διάφορες βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες.

iv. Ο χαρακτήρας ευαισθησίας της περιοχής.

v. Το εκτιμώμενο ημερήσιο και εκτιμώμενο ετήσιο ρυπαντικό φορτίο της εγκατάστασης.

vi. Η συγκέντρωση των βασικών παραμέτρων ρυπαντικού φορτίου.

vii. Η συσχέτιση με περιοχές προστασίας ως προς το πόσιμο νερό.

Οι Οριακές Τιμές Εκπομπών θα αποτελούν μέγιστες τιμές τις οποίες θα πρέπει να ικανοποιούν σε κάθε περίπτωση τα υγρά απόβλητα των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται εντός της λεκάνης απορροής.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
2	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΝΑΙ	+
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	Α
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Γ
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Γ
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Γ
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Γ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		
14	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ		
15	Η υλοποίηση της 1ης Αναθεώρησης του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος , όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η υλοποίηση των προαναφερόμενων μέτρων αποσκοπεί στην μείωση της ρύπανσης και στην βελτιωμένη προστασία του περιβάλλοντος και προωθεί την βελτίωση της ποιότητας του εδάφους και των υδάτων, με συναφή οφέλη στην βιοποικιλότητα και στην έκθεση του πληθυσμού σε ρυπαντικές ουσίες. Στην ουσία η εφαρμογή των μέτρων αυτών οδηγεί στην βελτίωση της γνώσης των αρμόδιων αρχών, όσον αφορά στην ποιοτική σύσταση των εκροών ρυπαντικών φορτίων στους διάφορους αποδέκτες, αλλά και στην ύπαρξη δυνητικών πηγών ρύπανσης και έτσι εμμέσως αναμένεται να ενδυναμωθεί το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Το μητρώο πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές) από ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς θα αποτελέσει τη βάση για την κατάρτιση σχεδίου δράσης μείωσης των ανωτέρω ουσιών. Το μητρώο αναμένεται να υποστηρίξει τις αδειοδοτούσες αρχές να εντοπίσουν το σύνολο των υπόχρεων εγκαταστάσεων και να προχωρήσουν στον καθορισμό ορίων εκπομπής των ουσιών αυτών στους αποδέκτες και κατ' επέκταση στην τροποποίηση, όπου είναι απαραίτητο, των περιβαλλοντικών αδειών και λοιπών σχετικών απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία.

7.3.2.11 Μέτρα για πρόληψη ρύπανσης από διαρροές τεχνικών εγκαταστάσεων, ατυχήματα/ακραία φυσικά φαινόμενα

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά, «Συμπληρωματικά» μέτρα είναι τα μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν περαιτέρω συμπληρωματικά μέτρα με σκοπό την πρόσθετη προστασία ή βελτίωση των υδάτων που καλύπτονται από την Οδηγία μεταξύ άλλων κατ' εφαρμογή των οικείων διεθνών συμφωνιών περί των οποίων το άρθρο 1.

Στο μέρος Β του παραρτήματος VI της Οδηγίας παρατίθεται ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος κατηγοριών συμπληρωματικών μέτρων που τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να θεσπίσουν, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, ως τμήμα του προγράμματος μέτρων:

i. νομοθετικά μέσα,

ii. διοικητικά μέσα,

iii. οικονομικά ή φορολογικά μέσα,

iv. περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση,

v. έλεγχοι εκπομπής,

vi. κώδικες ορθών πρακτικών,

vii. ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων,

viii. έλεγχοι άντλησης,

ix. μέτρα διαχείρισης της ζήτησης, μεταξύ άλλων προώθηση της προσαρμοσμένης γεωργικής παραγωγής, όπως π.χ καλλιεργειών χαμηλών απαιτήσεων σε ύδωρ σε περιοχές που υποφέρουν από ανομβρία,

x. μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης, μεταξύ άλλων προώθηση τεχνολογιών αποτελεσματικής χρήσης ύδατος στη βιομηχανία και αρδευτικές τεχνικές εξοικονόμησης ύδατος,

xi. έργα δομικών κατασκευών,

xii. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης,

xiii. έργα αποκατάστασης,

xiv. τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων,

xv. εκπαιδευτικά έργα,

xvi. έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης,

xvii. λοιπά σχετικά μέτρα.

7.3.3.1 Νομοθετικά μέσα

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.2 Διοικητικά μέσα

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0201

Ονομασία: Ένταξη στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης της διαδικασίας ανάλυσης συμβατότητας νέου έργου με τους στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ) και της εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής των ΥΣ που επηρεάζονται από αυτό στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7)

Περιγραφή: Στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης της δυνητικής υπαγωγής στην παράγραφο 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 4.7), υδατικών συστημάτων που επηρεάζονται από προγραμματιζόμενα έργα. Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε ειδική αναλυτική μεθοδολογία, η οποία είναι διαθέσιμη στη σχετική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων http://wfdver.ypeka.gr.Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής ισχύει από την έγκριση του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης και μέχρι την αναγκαία τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης ώστε να συμπεριλάβει τη διερεύνηση εφαρμογής του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων. Το παρόν μέτρο αφορά στην κατάλληλη τροποποίηση του εν ισχύ θεσμικού πλαισίου (ν. 4014/2011, ΥΑ Αριθμ. Οικ.: 167563/ΕΥΠΕ-ΦΕΚ 964/Β/2013, ΥΑ Αριθμ. Οικ.: 170225-ΦΕΚ 135/Β/2014), όπως ισχύει, ώστε να ενταχθεί η διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 4.7 περί εξαιρέσεων στη ΜΠΕ, κατ' αντιστοιχία με την ένταξη της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ μέσω της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. Στη νέα διαδικασία η γνωμοδότηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης επί του φακέλου της ΜΠΕ προτείνεται να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΟΧΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

7.3.3.3 Οικονομικά ή φορολογικά μέσα

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.4 Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν λόγω της υλοποίησης των παρακάτω μέτρων:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0401

Ονομασία: Λήψη πρωτοβουλιών για τη σύναψη περιβαλλοντικής συμφωνίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής του υγροτοπικού συστήματος Αμβρακικού και φορέων των αγροτών για τον περιορισμό των επιπτώσεων της γεωργίας στην κατάσταση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων.

Περιγραφή: Με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Υδάτων προτείνεται να κινηθούν διαδικασίες για τη διαμόρφωση πλαισίου συνεργασίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης και φορέων γεωργικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακές των προστατευόμενων περιοχών περιοχές με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των υγροτοπικών οικοσυστημάτων και τη διαμόρφωση συνθηκών για φιλικές προς το περιβάλλον αγροτικές

δραστηριότητες με ταυτόχρονη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων. Επιμέρους στόχοι και εργαλεία για την επίτευξη του σκοπού αυτού θα μπορούσαν να είναι:
Α) Καταγραφή του είδους και των ποσοτήτων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται ανά καλλιέργεια.

Β) Μέτρηση ή εκτίμηση των ποσοτήτων αρδευτικού νερού που χρησιμοποιείται ανά καλλιέργεια από την πηγή έως την τελική εφαρμογή.

Γ) Εφαρμογή προγράμματος μετρήσεων της ποιότητας νερού πριν και μετά την αρδευτική χρήση.
Δ) Προώθηση βιολογικών καλλιεργειών και βιολογικής κτηνοτροφίας.
Ε) Εφαρμογή ειδικού προγράμματος πιστοποίησης προϊόντων του πρωτογενούς τομέα από το Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής με βάση κριτήρια που θα συμφωνηθούν.
ΣΤ) Προώθηση μέτρων για την ενίσχυση της τροφοδοσίας λιμνοθαλασσών και υφάλμυρων περιοχών με γλυκό νερό ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο.
Ζ) Εξασφάλιση περιοχών, γειτονικών στις λιμνοθάλασσες, που θα μπορούν να μείνουν ελεύθερες από αγροτικές δραστηριότητες για χρονικό διάστημα που θα συμφωνηθεί.
Τα παραπάνω θα μπορούσαν να πάρουν τη μορφή προγραμματικής συμφωνίας η υλοποίηση της οποίας να χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκά προγράμματα.
Ως χρονικός ορίζοντας για την προετοιμασία της συμφωνίας εκτιμάται η τρέχουσα διαχειριστική περίοδος και ως περίοδος εφαρμογής της η επόμενη (2016-2021).

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0402

Ονομασία: Λήψη πρωτοβουλιών για τη σύναψη περιβαλλοντικής συμφωνίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής υγροτοπικού συστήματος Αμβρακικού και φορέων των αλιέων και των ιχθυοκαλλιεργειών για τον περιορισμό τυχόν επιπτώσεων της εκτατικής και εντατικής ιχθυοκαλλιέργειας στην κατάσταση των μεταβατικών και παράκτιων υδατικών συστημάτων και οικοσυστημάτων.

Περιγραφή: Το μέτρο αυτό αναφέρεται στην επιδίωξη μίας περιβαλλοντικής συμφωνίας μετά από διαπραγμάτευση, η οποία θα μπορούσε να προσδώσει αμοιβαία οφέλη αφενός στην προστασία των παράκτιων και μεταβατικών υδατικών συστημάτων προστατευόμενων περιοχών και αφετέρου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της συμφωνίας οι αλιείς ή οι σύλλογοί τους μπορούν να δεσμευτούν για την υιοθέτηση περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών. Αντίστοιχα ο Φ.Δ. θα μπορούσε να εξασφαλίσει ανταποδοτικά οφέλη στους αλιείς, που θα μπορούσαν να αφορούν στην πιστοποίηση και προώθηση των αλιευτικών προϊόντων. Θα μπορούσε να πάρει τη μορφή προγραμματικής συμφωνίας στην οποία μπορούν να συμμετέχουν και άλλοι φορείς. Η πρωτοβουλία για την έναρξη και υποστήριξη σχετικών συζητήσεων προτείνεται να αναληφθεί από την αρμόδια κατά περίπτωση Διεύθυνση Υδάτων.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα μέτρα αυτά αφορούν περιβαλλοντικές συμφωνίες μεταξύ αρμόδιων αρχών φορέων και χρηστών ή δυνητικών πηγών ρύπανσης, με στόχο την βελτιστοποίηση της απόδοσης τους προς όφελος του περιβάλλοντος. Τα οφέλη που θα προκύψουν είναι σαφώς θετικά, χωρίς όμως να είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση τους και ο χρονικός ορίζοντας επίτευξης τους.

7.3.3.5 Έλεγχοι εκπομπής

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν πέντε μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0501

Ονομασία: Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρινσης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύρινση.

Περιγραφή: Τα παράκτια ΥΥΣ που είναι σε κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρινσης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύρινση θα πρέπει να συνταχθούν ειδικές υδρογεωλογικές μελέτες για τον ακριβή καθορισμό των ορίων απαγόρευσης εκτέλεσης νέων υδροληψιών και επεκτάσεων του μετώπου υφαλμύρινσης, ώστε στη ζώνη αυτή να ληφθούν μέτρα για σταδιακή αποκατάσταση μέσω όχι μόνο απαγόρευσης νέων γεωτρήσεων αλλά μείωσης έως και κατάργησης των αντλήσεων των υφισταμένων χρήσεων, δίνοντας προτεραιότητα στην εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων κάλυψης των αρδευτικών αναγκών τους. Οι προδιαγραφές για τις προαναφερθείσες υδρογεωλογικές μελέτες θα καθοριστούν από τις συναρμόδιες αρχές υπό το συντονισμό της ΕΓΥ.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0502

Ονομασία: Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν στη θάλασσα

Περιγραφή: Στα πλαίσια της προστασίας των παράκτιων υδάτων διενεργούνται περιοδικοί έλεγχοι και δειγματοληψίες σε εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης που καταλήγουν στη θάλασσα. Οι Δ/νσεις Υδάτων δύναται να υποδείξουν στους αρμόδιους φορείς σημεία δειγματοληψίας και στη συνέχεια θα ενημερώνονται κάθε χρόνο για τα αποτελέσματα των μετρήσεων. Σε συνεννόηση με τις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, οι Δ/νσεις Υδάτων μπορούν να αλλάζουν τις προτεινόμενες θέσεις δειγματοληψίας ανάλογα με τα αποτελέσματα παλαιοτέρων ετών και τυχόν εγκατάσταση νέων δραστηριοτήτων.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0503

Ονομασία: Υλοποίηση επενδύσεων σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, στοχεύοντας στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων.

Περιγραφή: Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις απαιτείται να διαχειρίζονται κατάλληλα τα απόβλητά τους ώστε να συμβάλλουν στο μέγιστο δυνατό στην προστασία του περιβάλλοντος. Το μέτρο απευθύνεται σε, κατόχους ή διαχειριστές χοιροστασίων, βουστασίων, αιγοπροβατοτροφικών μονάδων και σφαγείων που θα προβούν σε επενδύσεις με σκοπό την επεξεργασία / διαχείριση των παραγόμενων κτηνοτροφικών αποβλήτων τους, όπως είναι ο μηχανικός διαχωρισμός, η κομποστοποίηση/ συγκομποστοποίηση και η βιολογική επεξεργασία (αερόβια / αναερόβια). Η κατηγορία

αυτή έχει ως βασικό σκοπό να συνεισφέρει στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών, αλλά και του εδάφους, που προέρχεται από κτηνοτροφικές δραστηριότητες και κυρίως από την διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων από κτηνοτροφικές δραστηριότητες.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	τοπίο;		
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΝΑΙ	+
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η εφαρμογή των παραπάνω μέτρων στοχεύει στην βελτίωση της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης υπόγειων και επιφανειακών νερών και στην εξασφάλιση καλής ποιότητας

πόσιμου νερού. Τα παραπάνω μέτρα σχετίζονται αποκλειστικά με θετικές μεταβολές τόσο στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδατίνων πόρων, όσο στην δημόσια υγεία διορθώνοντας προβλήματα που αφορούν στην ασφάλεια της ύδρευσης τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

7.3.3.6 Κώδικες ορθών πρακτικών

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.7 Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν τρία μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0701

Ονομασία: Έργα βελτίωσης της υδραυλικής επικοινωνίας μεταξύ τμημάτων των υγροτοπικών συστημάτων του Αμβρακικού που αντιμετωπίζουν προβλήματα επαρκούς τροφοδοσίας γλυκού ή αλμυρού νερού.

Περιγραφή: Το μέτρο έχει εφαρμογή σε λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού στις οποίες η επικοινωνία με την ανοιχτή θάλασσα έχει περιορισθεί είτε μέσω της δράσης φυσικών φαινομένων είτε από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Προτείνεται η εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής και υδραυλικής μελέτης έτσι ώστε να εξετασθεί η αναγκαιότητα πραγματοποίησης έργων αποκατάστασης, η θέση και ο τρόπος που τα έργα αυτά θα πρέπει να εκτελεστούν προκειμένου να προσδώσουν τα μέγιστα οφέλη στο λιμνοθαλάσσιο οικοσύστημα.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0702

Ονομασία: Εκπόνηση μελέτης για τη δυνατότητα δημιουργίας υγροτοπικών εκτάσεων στις περιοχές γύρω από τις επιφανειακές πηγές τροφοδοσίας της λίμνης Παμβώτιδας.

Περιγραφή: Εξέταση από υδραυλική, περιβαλλοντική και τεχνικοοικονομική σκοπιά της δυνατότητας δημιουργίας υγροτοπικών εκτάσεων στις περιοχές γύρω από τη λίμνη Παμβώτιδα όπου εντοπίζονται επιφανειακές πηγές τροφοδοσίας της λίμνης (π.χ. τάφροι εισροής Καστρίτσας, Βασιλικής και Λογγάδων). Ειδικότερα θα πρέπει να διερευνηθεί η καταλληλότητα των περιοχών, η έκταση και ο τρόπος παρέμβασης (εκτατική ή γραμμική), τα είδη που θα προτιμηθούν για την ανάπτυξη βλάστησης και οι τεχνικοοικονομικές απαιτήσεις των προτεινόμενων επεμβάσεων (π.χ. κόστος απαλλοτριώσεων, εργασιών διαμόρφωσης εδάφους, φυτεύσεων κ.λπ.).

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΝΑΙ	+
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΝΑΙ	+
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΝΑΙ	+
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΝΑΙ	+
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΝΑΙ	+
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΝΑΙ	+
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα,	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);		
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Γ
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα παραπάνω μέτρα σκοπεύουν στη διερεύνηση των βέλτιστων περιβαλλοντικά, τεχνικά και οικονομικά τρόπων βελτίωσης της οικολογικής κατάστασης των υγροτοπικών συστημάτων βελτιώνοντας τις υδρομορφολογικές συνθήκες σε αυτά. Η εφαρμογή τους αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ποσοτική αλλά και ποιοτική κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων ΥΣ, με συναφή σημαντικά οφέλη στην βιοποικιλότητα, στην πανίδα και στη χλωρίδα. Η δημιουργία νέων υγροτοπικών εκτάσεων δύναται να αλλάξει

την υφιστάμενη χρήση γης, επίπτωση που κρίνεται ιδιαίτερα τοπική και που αναμένεται να αντιμετωπιστεί κατά την αδειοδότηση των συναφών έργων.

7.3.3.8 Έλεγχος Άντλησης

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν τέσσερα μέτρα, για το οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίησή τους:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0801

Ονομασία: Τοποθέτηση λειτουργικής βάνας στις αρτεσιανές γεωτρήσεις.

Περιγραφή: Τοποθέτηση βάνας ή σωλήνα εξισορρόπησης της πίεσης ή οποιοδήποτε άλλο ενδεδειγμένο τρόπο για τον έλεγχο της εκροής των αρτεσιανών γεωτρήσεων, κατά τη διάρκεια που δεν χρησιμοποιούνται, που πολλές φορές εκφορτίζουν καθόλη τη διάρκεια του έτους την υπόγεια υπό πίεση υδροφορία δημιουργώντας προβλήματα ποσοτικής επάρκειας κατά την αρδευτική – υδρευτική περίοδο.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0802

Ονομασία: Έλεγχος ποιοτικής κατάστασης αδειοδοτούμενων υδροληπτικών έργων σε συστήματα με υψηλές τιμές φυσικού υποβάθρου (χλωριόντα).

Περιγραφή: Ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων νερών στα ΥΥΣ που παρουσιάζουν αυξημένες τιμές στις συγκεντρώσεις ορισμένων στοιχείων (π.χ. χλωριόντα) που αποδίδονται στο φυσικό υπόβαθρο.

Ο ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης του υπόγειου νερού γίνεται ώστε να διαπιστώνεται η πιθανή επέκταση της ζώνης που χαρακτηρίζεται από υψηλές συγκεντρώσεις λόγω φυσικού υποβάθρου αλλά και η πιθανή αύξηση ή μείωση των συγκεντρώσεων του στοιχείου που την προκαλεί.

Οι Διευθύνσεις Υδάτων με την αξιολόγηση των στοιχείων που θα προκύπτουν από τους ετήσιους ποιοτικούς ελέγχους, θα έχουν την δυνατότητα να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ανάλογα με την πιθανή επιδείνωση ή την βελτίωση της κατάστασης.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0803

Ονομασία: Απαγόρευση εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων στο υποσύστημα Μιτσικελίου (EL0500181) του συστήματος Μιτσικελίου - Βελλά πέραν ειδικών περιπτώσεων

Περιγραφή: Απαγόρευση εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων στο υπόγειο υδατικό υποσύστημα Μιτσικελίου του συστήματος Μιτσικελίου-Βελλά (EL0500181) πέραν των ειδικών περιπτώσεων (ύδρευση, αντικατάσταση, κλπ) που θα εξετάζονται από τη Διεύθυνση Υδάτων με την υποβολή τεκμηριωμένης υδρογεωλογικής έκθεσης..

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ0804

Ονομασία:3 Απαγόρευση εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων στο Υποσύστημα EL0500141 Πρέβεζας που βρίσκεται σε κακή χημική κατάσταση λόγω υφαλμύρινσης πέραν των ειδικών περιπτώσεων (ύδρευση, κ.λπ.) που θα εξετάζονται από τη Διεύθυνση Υδάτων με την υποβολή τεκμηριωμένης υδρογεωλογικής έκθεσης.

Περιγραφή: Στο Υποσύστημα EL0500141 Πρέβεζας παρατηρείται έντονη υφαλμύρινση λόγω υπεραντλήσεων. Η απαγόρευση των αντλήσεων θα αποτρέψει την περαιτέρω επιδείνωση της ποιοτικής κατάστασης του συστήματος.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα παραπάνω μέτρα αναμένεται να έχουν αποκλειστικά θετικές επιπτώσεις στη ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων.

7.3.3.9 Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.10 Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.11 Έργα δομικών κατασκευών

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.12 Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.13 Έργα αποκατάστασης

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν λόγω της υλοποίησης του παρακάτω μέτρου:

– Κωδικός Μέτρου: M05Σ1301

Ονομασία: Αποκατάσταση επικοινωνίας πηγών Σαντινίκου και Αμφιθέας με Παμβώτιδα.

Περιγραφή: Αποκατάσταση επικοινωνίας πηγών Σαντίνικου και Αμφιθέας με λίμνη Παμβώτιδα, που σήμερα φράσσεται με αργιλικό ανάχωμα.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΟΧΙ	Α
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΟΧΙ	Α
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΟΧΙ	Α
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Το εν λόγω έργο αναμένεται να βελτιώσει την ποσοτική κατάσταση του αντλούμενου νερού. Τυχόν επιπτώσεις από την υλοποίηση του έργου, θα εξεταστούν σε επίπεδο έργου και δεν αφορούν την παρούσα ΣΜΠΕ.

7.3.3.14 Τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου δεν προτάθηκαν μέτρα σε αυτήν την κατηγορία.

7.3.3.15 Εκπαιδευτικά Έργα

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν δύο μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ1501

Ονομασία: Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων

Περιγραφή: Το παρόν μέτρο αφορά: (i) στην υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης τόσο για υφιστάμενους γεωργούς όσο και για νέους γεωργούς πρώτης εγκατάστασης. Προγράμματα κατάρτισης θα πραγματοποιούνται με τη μορφή σειράς μαθημάτων, εργαστηρίων, μαθημάτων μέσω διαδικτύου. Θα προσφέρονται προγράμματα κατάρτισης με ειδική θεματολογία που θα εξυπηρετούν τους στόχους της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 όπως αρδεύσεις και εξοικονόμηση νερού, ορθή χρήση φυτοφαρμάκων, αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, πολλαπλή συμμόρφωση και εξειδικευμένα

προγράμματα σε διάφορους κλάδους παραγωγής, (ii) στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης που αποσκοπούν στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με την γεωργία στοχεύοντας στη μεταφορά γνώσεων προς τους δικαιούχους σχετικά με την επαγγελματική τους ενασχόληση. Η ενημέρωση θα γίνεται μέσω εκθέσεων, συναντήσεων, παρουσιάσεων και μέσω έντυπων ή ηλεκτρονικών εντύπων. Επιπρόσθετα θα πραγματοποιούνται δράσεις επίδειξης για παρουσίαση νέων τεχνολογιών άρδευσης, βελτιωμένων αρδευτικών συστημάτων, νέων πρακτικών καλλιέργειας και προστασίας καλλιεργειών. Οι επιδείξεις θα πραγματοποιούνται είτε σε αγροκτήματα ή σε άλλο κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο.

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ1502

Ονομασία: Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης

Περιγραφή: Η SWOT ανάλυση για την προετοιμασία της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 ανέδειξε μεταξύ άλλων την ανάγκη δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής συμβουλών για το γεωργικό τομέα. Οι συμβουλές θα πρέπει να παρέχονται από πιστοποιημένους φορείς (Δημόσιους, ιδιωτικούς ή Κοινοπραξίες αυτών) που θα επιλέγονται μετά από διαγωνισμό. Η ένταξη των δικαιούχων των αμέσων ενισχύσεων στο Σύστημα Παροχής Συμβουλευτικών υπηρεσιών είναι εθελοντική. Το Μέτρο είναι οριζόντιο και σχετίζεται δυνητικά με το σύνολο των προτεραιοτήτων για την αγροτική ανάπτυξη. Δεδομένου ότι οι συμβουλές είναι ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, μεταξύ άλλων και με τη διάχυση επιτυχημένων προσπαθειών καινοτομίας των επιχειρησιακών ομάδων ΕΣΚ στις ομάδες στόχου, συμβάλλει άμεσα στον εγκάρσιο στόχο της καινοτομίας. από την άλλη οι παρεχόμενες συμβουλές που σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα συμβάλλουν άμεσα στην αειφορία του αγρο-διατροφικού συστήματος και στους οριζόντιους στόχους του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ		
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
	ΑΠΕ;		
	ΕΔΑΦΟΣ		
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ		
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
	ΥΔΑΤΑ		
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΟΧΙ	Α
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΟΧΙ	Α
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΟΧΙ	Α
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΝΑΙ	+
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΟΧΙ	Α
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Η παρούσα δέσμη μέτρων αφορά εκπαιδευτικά μέτρα, η αποδοτικότητα των οποίων είναι δύσκολο να προεκτιμηθεί. Παρόλα αυτά, σε περίπτωση που τα μέτρα αυτά αποδειχτούν αποτελεσματικά, αναμένεται να αποφέρουν οφέλη α) στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδατικών πόρων, β) στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων και στην αύξηση της αποδοτικότητας των γεωργικών καλλιεργειών, αυξάνοντας έτσι το εισόδημα του γεωργού, γ) στη βελτίωση της ποιοτικής σύστασης του εδάφους από την ορθολογική χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κ.λπ., με παράλληλα οφέλη και δ) στη βιοποικιλότητα.

7.3.3.16 Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας συμπληρωματικών μέτρων, προτάθηκαν τέσσερα μέτρα, για τα οποία εντοπίζονται στη συνέχεια οι περιβαλλοντικές παράμετροι που ενδέχεται να μεταβληθούν από την υλοποίηση τους:

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ1601

Ονομασία: Εφαρμογή ειδικού προγράμματος ελέγχου παρουσίας δραστικών ουσιών οι οποίες περιλαμβάνονται σε φυτοφάρμακα και έχουν απαγορευτεί.

Περιγραφή: Προτείνεται η Εφαρμογή ειδικού προγράμματος ελέγχου παρουσίας δραστικών ουσιών η χρήση των οποίων δεν επιτρέπεται σε φυτοπροστασταστευτικά προϊόντα. Οι ουσίες οι οποίες δύναται να παρακολουθούνται στο πρόγραμμα ελέγχου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. (βλ. Υπόμνημα Πίνακα).

Οι παραπάνω δραστικές ουσίες θα αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης του προτεινόμενου ειδικού προγράμματος εφόσον αυτές δεν καλύπτονται από το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης. Οι δειγματοληψίες προτείνεται να διενεργούνται σε 5 σημεία (1 ανά ΥΣ) με συχνότητα 2 φορές / έτος και συγκεκριμένα τους μήνες Απρίλιο και Ιούλιο. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος θα είναι 3 χρόνια. Η παρακολούθηση προτείνεται να λάβει χώρα στις εκβολές των ποταμών Καλαμά, Λούρου και Αράχθου, στη Λίμνη Παμβώτιδα και στον

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ1602

Ονομασία: Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας

Περιγραφή: Επιδιώκεται η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διεργασιών, με στόχο μεταξύ άλλων και την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το μέτρο 16 του ΠΑΑ 2014-2020, προβλέπει ενισχύσεις στα πλαίσια συνεργασιών ομάδων παραγωγών με λοιπούς φορείς (συμβούλους, ερευνητές, λοιπούς παράγοντες αλυσίδας τροφίμων και innovation brokers) για την επίτευξη των στόχων:

1. Μείωση της κατανάλωσης ύδατος μέσω της υιοθέτησης προηγμένων αρδευτικών συστημάτων, και την υιοθέτηση της γεωργίας ακριβείας
2. Παραγωγή ασφαλέστερων και πιο υγιεινών τροφίμων που απευθύνονται είτε στο συνολικό πληθυσμό είτε σε ειδικές κατηγορίες
3. Τη μείωση του κόστους των εισροών που συνεπάγεται τόσο οικονομικό όφελος όσο και περιβαλλοντικό όφελος (μείωση της χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, υιοθέτηση νέων ποικιλιών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις τοπικές εδαφολογικές, υδρολογικές και κλιματικές συνθήκες, την αξιοποίηση των ΑΠΕ για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων).
4. Την αξιοποίηση των παραπροϊόντων της γεωργικής παραγωγής είτε για την παραγωγή ζωοτροφών είτε για την παραγωγή ενέργειας.
5. Την ανάδειξη των ιδιαίτερων διατροφικών χαρακτηριστικών των γεωργικών προϊόντων και την συμβολή τους στη διατροφή (όπως τροφές πλούσιες σε Ω3, φυσικά ακόρεστα, χαμηλών θερμίδων).
6. Την καλύτερη ενσωμάτωση στην τροφική αλυσίδα προϊόντων της ελληνικής κτηνοτροφίας όπως για παράδειγμα του γίδινου γάλακτος.
7. Την υιοθέτηση φιλικότερων γεωργικών πρακτικών αλλά και την υιοθέτηση καλλιεργειών για την αξιοποίηση των φτωχών σε οργανική

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ1603

Ονομασία: Εκτίμηση της οικοχωρητικότητας του ποταμού Λούρου ως προς τη χωροθέτηση μονάδων πεστροφοκαλλιέργειας.

Περιγραφή: Εκπόνηση της προαναφερθείσας ειδικής μελέτης η οποία έχει προταθεί από τη μελέτη «Δημιουργία συστήματος παρακολούθησης και εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των ποτάμιων συστημάτων Λούρου και Άραχθου και της ευρύτερης περιοχής του Αμβρακικού - Δημιουργία εδαφολογικών χαρτών και έλεγχος της ποιότητας των εδαφών των πεδινών εκτάσεων του βόρειου Αμβρακικού - Διερεύνηση αβιοτικών και βιοτικών παραμέτρων στον πυθμένα του Αμβρακικού Κόλπου και συσχέτισή τους με την ιχθυοπαραγωγή» (ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΡΤΑΣ, Δεκέμβριος 2009).Η ανάπτυξη της πεστροφοκάλλιεργειας παρά το γεγονός ότι αποτελεί «παραδοσιακή» δραστηριότητα συνυφασμένη με το Λούρο ποταμό και συνιστά αξιόλογη παραγωγική δραστηριότητα,

προτείνεται να υπαχθεί σε ένα νέο πλαίσιο ανάπτυξης και διαχείρισης το οποίο θα αποβεί ωφέλιμο αφενός για το ποτάμιο οικοσύστημα αφετέρου για τις ίδιες τις μονάδες.Τα αποτελέσματα της αναφερόμενης μελέτης θα αξιοποιηθούν στο επόμενο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (2016 - 2021).

– Κωδικός μέτρου: Μ05Σ16034

Ονομασία: Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για τον κατ' αρχήν προσδιορισμό ΥΣ κατάντη φραγμάτων ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα

Περιγραφή: Το συγκεκριμένο μέτρο στοχεύει στη συλλογή στοιχείων μέσω ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης σε ΥΣ κατάντη φραγμάτων που θα πρέπει να εμπλουτίσουν το γνωστικό πεδίο ως προς τα εξής:

1. Ποιο από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ είναι περισσότερο ευαίσθητο σε υδρομορφολογικές αλλαγές ρύθμισης, μείωσης ή διακοπής της ροής λόγω φράγματος;

2. Ποια είναι η κρίσιμη απόσταση κατάντη του φράγματος για κάθε ένα από τα βιολογικά ποιοτικά στοιχεία ποτάμιων ΥΣ ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη καλής κατάστασης;

3. Ποιες είναι οι κρίσιμες παράμετροι, δράσεις, παρεμβάσεις για τα ΥΣ κατάντη φραγμάτων που στοιχειοθετούν το καλό οικολογικό δυναμικό;

Προτείνεται το μέτρο να εφαρμοσθεί στα αμέσως κατάντη των φραγμάτων Πουρναρίου ΙΙ και πηγών Αώου ΥΣ σε 4 σημεία δειγματοληψίας, με δύο δειγματοληψίες ανά έτος και για χρονική διάρκεια τριών ετών.

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
1	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του κλίματος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
1.1	• παραμέτρους που δύνανται να επηρεάσουν το μικροκλίμα μιας περιοχής, όπως π.χ. υγρασία, θερμοκρασία, ανέμους κτλ;	ΟΧΙ	Α
1.2	• το σύνολο των εκπεμπόμενων αερίων του θερμοκηπίου (CO_2, CH_4, N_2O, κτλ);	ΟΧΙ	Α
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
2	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
2.1	• τα επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων στο υφιστάμενο ατμοσφαιρικό περιβάλλον (PM, O_3, SO_2, NO_2, κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
2.2	• τη συνολική κατανάλωση ενέργειας;	ΟΧΙ	Α
2.3	• το ποσοστό συνεισφοράς στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ;	ΟΧΙ	Α
ΕΔΑΦΟΣ			
3	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το έδαφος, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
3.1	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από στερεά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.2	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης από υγρά απόβλητα;	ΟΧΙ	Α
3.3	• την ποιοτική σύσταση του εδάφους μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κτλ);	ΝΑΙ	+
ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ			
4	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει το τοπίο, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
4.1	• το ανάγλυφο σημαντικών εκτάσεων;	ΟΧΙ	Α
4.2	• την αντιληπτικότητα περιοχών με φυσικό κάλλος;	ΟΧΙ	Α
4.3	• την αντιληπτικότητα περιοχών με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο;	ΟΧΙ	Α
ΥΔΑΤΑ			
5	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την κατανάλωση και τα αποθέματα νερού, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
5.1	• την ποσοτική κατάσταση των υπόγειων νερών;	ΝΑΙ	+
5.2	• την ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών νερών;	ΝΑΙ	+
5.3	• την τομεακή ζήτηση νερού από τη γεωργία, την οικιακή χρήση, τη βιομηχανία και την ηλεκτροπαραγωγή;	ΝΑΙ	+
6	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
6.1	• τα επίπεδα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.2	• τα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων;	ΝΑΙ	+
6.3	• τα επίπεδα ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της υφαλμύρινσης;	ΝΑΙ	+
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ			
7	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
7.1	• τη συνολική έκταση περιοχών που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών βάσει του Άρθρου 3 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ/Α 60/31.03.2011) και στις περιοχές RAMSAR;	ΟΧΙ	Α
7.2	• τη συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές;	ΟΧΙ	Α
7.3	• κρίσιμους παράγοντες για την προστασία/ διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως αποστάσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, ρύπανση οικοτόπων κ.α.	ΝΑΙ	+
8	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πανίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
8.1	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μόνιμη παρουσία;	ΟΧΙ	Α
8.2	• τον αριθμό, τον πληθυσμό ή τους βιοτόπους σημαντικών ειδών με μη μόνιμη παρουσία (π.χ. μεταναστευτικά είδη);	ΟΧΙ	Α
8.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών;	ΝΑΙ	+
9	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την χλωρίδα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
9.1	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των απειλούμενων ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.2	• τον αριθμό ή την εξάπλωση των ενδημικών ειδών;	ΟΧΙ	Α
9.3	• τον συνολικό αριθμό ειδών χλωρίδας;	ΝΑΙ	+
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ			
10	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τον πληθυσμό, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
10.1	• παράγοντες που επηρεάζουν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής (απασχόληση, εισόδημα, παραγωγικές δραστηριότητες κτλ);	ΟΧΙ	Α
10.2	• παράγοντες που επηρεάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής;	ΟΧΙ	Α
11	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την υγεία των ανθρώπων, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο		
11.1	• την έκθεση τμημάτων του πληθυσμού σε κίνδυνο;	ΟΧΙ	Α
11.2	• την ποιότητα ζωής μέσω της διαφοροποίησης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος);	ΝΑΙ	+
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ			
12	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τις χρήσεις γης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
12.1	• παράγοντες που θα οδηγήσουν σε εκτεταμένες αλλαγές (π.χ. έκταση καλλιεργούμενης γης κτλ);	ΟΧΙ	Α

α/α	Ερωτήσεις ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο	Απάντηση	Αιτιολόγηση
ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ			
13	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
13.1	• το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακίνητης περιουσίας;	ΟΧΙ	Α
13.2	• την υφιστάμενη αξία ιδιωτικών ή δημόσιων περιουσιών;	ΟΧΙ	Α
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ			
14	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να μεταβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο:		
14.1	• μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως αυτά ορίζονται στο Ν. 3028/2003 (ΦΕΚ 153/Α/28.6.2002);	ΟΧΙ	Α
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)			
15	Η υλοποίηση του σχεδίου πρόκειται να συνοδεύεται από επιπτώσεις εκτός του υδατικού διαμερίσματος (ΠΛΑΠ), όπως:		
15.1	• διασυνοριακές επιπτώσεις;	ΟΧΙ	Α
15.2	• επιπτώσεις σε άλλα υδατικά διαμερίσματα (ΠΛΑΠ) της χώρας;	ΟΧΙ	Α

Τα παραπάνω έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης αναμένεται να υποδείξουν και να αναδείξουν τρόπους, εργαλεία και μέτρα, των οποίων η εφαρμογή θα αποφέρει αποκλειστικά θετικές βελτιώσεις α) στην ποιοτική σύσταση του εδάφους, μέσω ρύθμισης των επιπέδων ρύπανσης λόγω γεωργικών δραστηριοτήτων (χρήση ζιζανιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, κ.λπ.), β) στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υπόγειων και επιφανειακών νερών, γ) στον εξορθολογισμό της ζήτησης αρδευτικού κυρίως νερού (μείωση ζήτησης), δ) στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών νερών, με έμμεσα οφέλη ε) στην βιοποικιλότητα και στ) στη ποιότητα ζωής, μέσω μείωσης της έκθεσης σε ρυπαντικά φορτία.

7.3.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως προκύπτει βάσει της παραπάνω ανάλυσης, από την εφαρμογή του προτεινόμενου Προγράμματος Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης αναμένονται σε συντριπτικό βαθμό θετικές περιβαλλοντικές μεταβολές στρατηγικού χαρακτήρα σχεδόν σε όλους τους τομείς.

Οι θετικές επιπτώσεις, μεταξύ άλλων αφορούν:

- στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδάτων του ΥΔ,
- στην αειφορική χρήση του νερού και την αποφυγή σπατάλης
- στην ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση των υδάτινων πόρων, με όσο το δυνατόν οικονομικά αποτελεσματικούς τρόπους.

- στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των παρόχθιων ζωνών
- στον εξορθολογισμό της τομεακής ζήτησης του νερού στις διάφορες χρήσεις, κάνοντας αποδοτικότερη και την κατανάλωση νερού σε όλες τις χρήσεις του.
- στην υδατική διαχείριση και στην αποκόμιση γνώσης αναφορικά με την κατάσταση των υδάτων έτσι ώστε να γίνει δυνατή η αποτελεσματικότερη επίλυση των διαφόρων ζητημάτων στους επόμενους διαχειριστικούς κύκλους
- στην ποιότητα ζωής μέσω της μείωσης της έκθεσης σε ρύπους ή κινδύνους από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, βάσει της αρχής της πρόληψης, ή κατασκευής/ ολοκλήρωσης έργων υποδομής
- αποφυγή επιβλαβών επιπτώσεων στο έδαφος, στη γεωργική παραγωγή, στα ζώα και στην υγεία του ανθρώπου, από προληπτικές δράσεις ρύπανσης
- στις κρίσιμες παραμέτρους για την προστασία και διατήρηση των οικοτόπων, όσο και στην ίδια την βιοποικιλότητα, στη συνοχή των οικοτόπων, και γενικά στην χλωρίδα και την πανίδα των περιοχών αυτών.
- στην έμφαση της αντιληπτικότητας των περιοχών με φυσικό κάλλος.
- στην αειφορική διαχείριση των ομβρίων απορροών

Στις παραγράφους που ακολουθούν εξετάζεται αναλυτικά κάθε περιβαλλοντική παράμετρος, ως προς τις συνεργιστικές επιπτώσεις που θα έχει σε αυτήν η εφαρμογή του συνόλου των προνοιών του Σχεδίου Διαχείρισης.

7.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

7.4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη προηγούμενη ενότητα 7.3 έγινε ο προσδιορισμός των επιπτώσεων, ώστε να διαφανεί επακριβώς ποιες περιβαλλοντικές παράμετροι ενδέχεται να επηρεαστούν από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, καθώς και ποια είναι τα μέτρα του Σχεδίου που προκαλούν τις επιπτώσεις αυτές. Σημειώνεται ότι, το τελικό συμπέρασμα από την παραπάνω ανάλυση είναι ότι το προτεινόμενο Σχέδιο δε δύναται να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στρατηγικού χαρακτήρα σε καμία από τις εξεταζόμενες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Στο κείμενο που ακολουθεί, οι μεταβολές που έχουν εντοπιστεί, ανεξαρτήτως κατεύθυνσης και έντασης, χαρακτηρίζονται και αξιολογούνται ανά περιβαλλοντική παράμετρο για το σύνολο των προνοιών του Σχεδίου Διαχείρισης. Με τον τρόπο αυτό, πραγματοποιείται μια ουσιαστική αποτίμηση των ζητημάτων συνέργειας και αθροιστικότητας μεταξύ των διαφορετικών συνιστωσών του προτεινόμενου Σχεδίου.

7.4.2 ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	Βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα
Αιτίες μεταβολής	Προστασία των άγριων πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ), και οικοτόπων (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) • Οδηγία για το πόσιμο νερό (98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ) • Οδηγία για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2011/92/ΕΕ, 2014/52/ΕΕ) • Οδηγία για την ιλύ σταθμών καθαρισμού (86/278/ΕΟΚ) • Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) • Οδηγία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014) • Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ) • Οδηγία για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (2010/75/ΕΕ) • Οδηγία για την προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση (2006/118/ΕΚ, 2014/80/ΕΕ) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις • Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων • Έλεγχος άντλησης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης • Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων • Έλεγχος άντλησης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης •

Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Πλην της τοπικής αρνητικής επίπτωσης που προκαλεί η υλοποίηση έργων προστασίας των υδατικών συστημάτων, όλες οι μεταβολές που προκύπτουν από την υλοποίηση των μέτρων του ΣΔΛΑΠ έχουν θετική κατεύθυνση
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Οι θετικές επιπτώσεις εντοπίζονται γενικά σε όλη την έκταση της ΠΛΑΠ, και οι όποιες αρνητικές πολύ τοπικά.
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι επιπτώσεις που προβλέπονται έχουν έμμεσο χαρακτήρα και έτσι προβλέπονται ως μέσης έντασης
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την εφαρμογή των μέτρων αυτών στην συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο αναμένονται να παρουσιαστούν μεσοπρόθεσμα, ενώ η παρουσία τους προβλέπεται να είναι μόνιμου χαρακτήρα νοουμένου ότι δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Επηρεάζεται άμεσα και έμμεσα από την κατάσταση άλλων περιβαλλοντικών παραμέτρων όπως ύδατα, χρήσεις γης, κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	Όχι	Οι μικρής κλίμακας και τοπικού χαρακτήρα αρνητικές επιπτώσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν αφορούν στην μη αναστρέψιμη αλλαγή των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών σωμάτων από την υλοποίηση εργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων δυνάμει των μέτρων της κατηγορίας «Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)» η οποία περιλαμβάνει την δυνατότητα υλοποίησης τεχνικών έργων προστασίας και ανάπτυξης υδατικών πόρων.
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Ναι	Με την λήψη κατάλληλων μέτρων, δύναται να περιοριστούν οι επιπτώσεις, κάτι που είναι θα αποτελέσει αντικείμενο μελέτης των μεμονωμένων έργων
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται κυρίως θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του Υδατικού Διαμερίσματος, μέσης έντασης, μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, είτε λόγω μέτρων που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο ή ως έμμεσο αποτέλεσμα μέτρων που αφορούν άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους όπως τα ύδατα, τις χρήσεις γης, τη μείωση της ρύπανσης κτλ. Οι όποιες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη τεχνικών έργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων θα έχουν μικρής κλίμακας και τοπικής σημασίας επιπτώσεις η αντιμετωπισή, ο μετριασμος και η αντιστάθμιση των οποίων αποτελεί αντικείμενο των ειδικών μελετ ανάπτυξης κάθε μεμονωμένου έργου.**	

7.4.3 Ύδατα (Επιφανειακα, Υπογεια, Παρακτια, κτλ)

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	**Ύδατα (Επιφανειακά, Υπόγεια, Παράκτια, κτλ)**
Αιτίες μεταβολής	Οδηγία για τα Ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) • Προστασία των άγριων πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ), και οικοτόπων (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) • Οδηγία για το πόσιμο νερό (98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ) • Οδηγία για τα μεγάλα ατυχήματα (2012/18/ΕΕ) • Οδηγία για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2011/92/ΕΕ, 2014/52/ΕΕ) • Οδηγία για την ιλύ σταθμών καθαρισμού (86/278/ΕΟΚ) • Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) • Οδηγία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014) • Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ) • Οδηγία για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (2010/75/ΕΕ) • Οδηγία για την προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση (2006/118/ΕΚ, 2014/80/ΕΕ) • Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης του κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος (Άρθρο 9) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση επιφανειακών υδατικών συστημάτων ιδίως από υδρομορφολογικες αλλοιώσεις • Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση • Έλεγχοι εκπομπής ρύπων • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων • Έλεγχος άντλησης • Εκπαιδευτικά μέτρα • Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης

Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Εγγενής Στόχος του Σχεδίου είναι η βελτίωση της κατάστασης των υδατικών πόρων του ΥΔ, και όλα τα Μέτρα που προτείνονται έχουν αυτόν τον σκοπό
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε όλη την έκταση του ΥΔ
Ένταση της επίπτωσης	Ισχυρή	Στόχος του Σχεδίου είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων μέχρι το 2027 με το 2021 να αποτελεί χρονικό ορόσημο ενδιάμεσων στόχων, με αποτέλεσμα τα μέτρα να λαμβάνουν ένα πολύ δραστικό χαρακτήρα.
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την εφαρμογή των μέτρων αυτών στην συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο αναμένονται να παρουσιαστούν μεσοπρόθεσμα, ενώ η παρουσία τους προβλέπεται να είναι μόνιμου χαρακτήρα νοουμένου ότι δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις

Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Επηρεάζει την κατάσταση, και επηρεάζεται από την κατάσταση, άμεσα και έμμεσα, άλλων περιβαλλοντικών παραμέτρων όπως βιοποικιλότητα, έδαφος - χρήσεις γης, δημόσια υγεία κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	Όχι	Οι μικρής κλίμακας και τοπικού χαρακτήρα αρνητικές επιπτώσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν αφορούν στην μη αναστρέψιμη αλλαγή των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών σωμάτων από την υλοποίηση εργων προστασίας και ανάπτυξης των υδατικών πόρων. Σε κάθε περίπτωση τα περιβαλλοντικά οφέλη είναι σημαντικά περισσότερα.
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Όχι	Με την λήψη κατάλληλων μέτρων, δύναται να περιοριστούν οι επιπτώσεις επημέρους δράσεων που θα υλοποιηθούν δυνάμει των προβλεπόμενων μέτρων του ΣΔΛΑΠ, κάτι που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο σχετικών μελετών που θα πρέπει να υλοποιηθούν
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, ισχυρής έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, αφού τα μέτρα που προτείνονται στο εν λόγω Σχέδιο εστιάζουν στην καλή κατάστασης της συγκεκριμένης περιβαλλοντικής παραμέτρου μέχρι το 2027 όπου αυτό είναι εφικτό (δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι φυσικής προέλευσης).**	

7.4.4 ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ – ΚΛΙΜΑ

Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στον περιβαλλοντικό αυτό τομέα μέσω της υλοποίησης του προγράμματος μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

7.4.5 ΈΔΑΦΟΣ - ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	**Έδαφος - Χρήσεις Γης**
Αιτίες μεταβολής	Οδηγία για το πόσιμο νερό (98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ) • Οδηγία για τα μεγάλα ατυχήματα (2012/18/ΕΕ) • Οδηγία για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2011/92/ΕΕ, 2014/52/ΕΕ) • Οδηγία για την ιλύ σταθμών καθαρισμού (86/278/ΕΟΚ) • Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) • Οδηγία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014) • Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ) • Οδηγία για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (2010/75/ΕΕ) • Οδηγία για την προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση (2006/118/ΕΚ, 2014/80/ΕΕ) Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νε ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθ

	Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού • Μέτρα για τον έλεγχο και την αδειοδότηση του τεχνητού εμπλουτισμού των ΥΥΣ • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων • Εκπαιδευτικά μέτρα	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Αναμένονται θετικές επιπτώσεις κυρίως στην ποιοτική σύσταση του εδάφους λόγω της φύσης των μέτρων που αποσκοπούν στη πρόληψη, στην μείωση της ρύπανσης ή στην αποκατάσταση εδαφών. Η αναβάθμιση των εδαφών θα έχει θετική επίπτωση και στη χρήση των γαιών αυτών αφού μακροπρόθεσμα θα μπορούν αν τεθούν προς παραγωγική χρήση. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η υφιστάμενη χρήση γης θα μεταβληθεί προς βελτίωση της κατάστασης των νερών της περιοχής, οι μεταβολές όμως αυτές αφορούν τοπικές αλλαγές και όχι στρατηγικού χαρακτήρα, δηλαδή είναι αντιμετωπίσιμες σε επίπεδου έργου και όχι σχεδίου
Έκταση της επίπτωσης	Μεγάλη	Οι μεταβολές κυρίως στη ποιοτική σύσταση του εδάφους, εφαρμόζονται σε όλες σχεδόν της γεωργικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000, ζώνες προστασίας γεωτρήσεων, κτλ
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι μεταβολές ως προς την βελτίωση της ποιοτικής σύστασης του εδάφους υπερισχύουν των μεταβολών ως προς την αλλοίωση των υφιστάμενων χρήσεων γης, που δεν θεωρούνται στρατηγικού χαρακτήρα, και κρίνονται μέσης έντασης
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μεσοπρόθεσμος - Μόνιμος	Η βελτίωση θα γίνει αισθητή μεσοπρόθεσμα από την έναρξη των αιτιατικών επεμβάσεων και παραμένει εάν δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Πιθανή	Αναμένεται αλληλεπίδραση με μεταβολές με άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους όπως τα ύδατα κτλ.
Δυνατότητα πρόληψης	-	Δεν τίθεται θέμα πρόληψης αρνητικών επιπτώσεων
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	-	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, μέσης έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών, αφού αρκετά από τα μέτρα που προτείνονται στο εν λόγω Σχέδιο εστιάζουν στην βελτίωση της ποιότητας του εδάφους ως το μέσο στο οποίο αναπτύσσονται δραστηριότητες οι οποίες δυνητικά μπορούν να αποτελέσουν πηγές ρύπανσης. Οι όποιες μεταβολές ως προς τις χρήσεις γης, θεωρούνται έμμεσες και τοπικής σημασίας, ενώ δ παρουσιάζουν στρατηγικό χαρακτήρα. Αθροιστικά, οι επιπτώσεις θεωρ**	

	ως θετικές.

7.4.6 ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	**Τοπίο - Μορφολογία Εδάφους**	
Αιτίες μεταβολής	Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Τα μέτρα ανασύστασης και αποκατάστασης περιοχών υγροτόπων θα βοηθήσουν στην αντιληπτικότητα των περιοχών με φυσικό κάλλος και με αξιόλογο ανθρωπογενές τοπίο, και συνοδεύονται από θετικές επιπτώσεις. Οι όποιες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις έχουν τοπικό χαρακτήρα και συνδέονται με την δυνατότητα υλοποίησης τεχνικών έργων προστασίας και αναβάθμισης των υδατικών πόρων δυνάμει των μέτρων της κατηγορίας «Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)»
Έκταση της επίπτωσης	Μικρή	Τα μέτρα έχουν κατά κύριο λόγο τοπική σημασία
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Δεν αναμένονται εντατικές αλλαγές στο τοπίο
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μακροπρόθεσμος - Μόνιμος	Η θετική αλλαγή σε θέματα αντιληπτικότητας αναμένεται να σημειώσει βελτίωση μακροπρόθεσμα, η οποία θα παραμείνει εάν δεν εμφανιστούν ανισόρροπες τάσεις.
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	-	-
Δυνατότητα πρόληψης	Ναι	Οι όποιες δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στις χρήσεις θα είναι μικρής κλίμακας και τοπικά περιορισμένες και θα αντιμετωπιστούν σε επίπεδο μεμονωμένου έργου
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	Ναι	Οι όποιες δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στις χρήσεις θα είναι μικρής κλίμακας και τοπικά περιορισμένες και θα αντιμετωπιστούν σε επίπεδο μεμονωμένου έργου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται θετικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα, που θα καλύπτουν τις προστατευόμενες περιοχές εντός του ΥΔ, μέσης έντασης και μόνιμου χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών. Οι όποιες δυσμενείς επιπτώσεις αναμένεται να είναι αντιμετωπίσιμες σε επίπεδο εξέτασης μεμονομένων έργων**	

7.4.7 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ

Επηρεαζόμενη περιβαλλοντική παράμετρος	**Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία**	
Αιτίες μεταβολής	Οδηγία για τα Ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) • Οδηγία για το πόσιμο νερό (98/83/ΕΚ, 2015/1787/ΕΕ) • Οδηγία για τα μεγάλα ατυχήματα (2012/18/ΕΕ) • Οδηγία για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2011/92/ΕΕ, 2014/52/ΕΕ) • Οδηγία για την ιλύ σταθμών καθαρισμού (86/278/ΕΟΚ) • Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) • Οδηγία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας (Οδηγία 2009/128/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014) • Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ, 98/15/ΕΚ) • Οδηγία για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (2010/75/ΕΕ) • Οδηγία για την προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση (2006/118/ΕΚ, 2014/80/ΕΕ) • Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4) • Μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (Άρθρο 7) • Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις διάχυτες πηγές απορρίψεων • Μέτρα για τις ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες	
Ιδιότητες της επίπτωσης		**Αιτιολόγηση**
Κατεύθυνση επίπτωσης	Θετική	Η κατεύθυνση όλων των μεταβολών στρατηγικού χαρακτήρα που προκύπτουν από την υλοποίηση των παραπάνω μέτρων, είναι θετική
Έκταση της επίπτωσης	Μέση	Οι θετικές επιπτώσεις αναμένονται να καλύψουν όλο τον πληθυσμό όλου του Υδατικού Διαμερίσματος
Ένταση της επίπτωσης	Μέση	Οι θετικές επίπτωσεις έχουν μέση ένταση λόγω του κατά κύριο λόγο έμμεσου χαρακτήρα τους
Χρονικός ορίζοντας της μεταβολής	Μακροπρόθεσμος - Μόνιμος	Τα οφέλη από την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της αναβάθμισης της δημόσιας υγείας αναμένεται να αρχίζουν να εμφανίζονται μακροπρόθεσμα και να παραμείνουν εάν δεν εμφανιστούν αντίρροπες τάσεις.
Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Μη πιθανή	Λόγω της ασθενούς έντασης των επιπτώσεων, δεν αναμένεται οποιαδήποτε συνέργια ή αθροιστικότητα με άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους.
Δυνατότητα πρόληψης	Ναι	Διασφάλιση της σωστής λειτουργίας και συντήρησης των συστημάτων επεξεργασίας
Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	-	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥ	**Αναμένονται γενικά θετικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα, που θα καλύπτουν το σύνολο της έκτασης του ΥΔ, και θα έχουν μέση ένταση και μόνιμο χαρακτήρα εκτός απροόπτου μη προβλέψιμων αλλαγών.**	

7.4.8 ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

Δεν εντοπίστηκαν μεταβολές στρατηγικού επιπέδου της συγκεκριμένης παραμέτρου.

7.4.9 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ / ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ / ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Δεν εντοπίστηκαν μεταβολές στρατηγικού επιπέδου της συγκεκριμένης παραμέτρου.

7.4.10 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται συνοπτική αξιολόγηση των επιπτώσεων του προτεινόμενου Σχεδίου Διαχείρισης ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο Αναφοράς.

ΑΑ	Περιβαλλοντικό Παράμετρος	Αξιολόγηση
1	ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	~
2	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	~
3	ΕΔΑΦΟΣ	++
4	ΤΟΠΙΟ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ	+
5	ΥΔΑΤΑ	++
6	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ, ΧΛΩΡΙΔΑ, ΠΑΝΙΔΑ, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	++
7	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ	++
8	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	~
9	ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	~
10	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	~
11	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΛΑΠ)	+

Ασθενής συσχέτιση, πιθανή θετική / αρνητική συνεισφορά	+/-
Ισχυρή συσχέτιση, πιθανή θετική / αρνητική συνεισφορά	++/--
Αβέβαιη συσχέτιση	~
Δεν υπάρχει συσχέτιση	x

Από τον παραπάνω Πίνακα μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα, όσον αφορά την περιβαλλοντική αποτίμηση του Σχεδίου Διαχείρισης στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας:

- Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.
- Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου, στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού κινδύνου, καθώς και στην αναβάθμιση της ζωής μέσω της εξασφάλισης καλής ποιότητας και επαρκούς ποσότητας υδατικους πόρων.
- Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών σωμάτων στα οποία εντάσσονται τα τεχνικά έργα που δύναται να κατασκευαστούν για την προστασία και αξιοποίηση των υδατικών πόρων της ΣΔΛΑΠ δυνάμει των μέτρων της κατηγορίας «Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων του της Οδηγίας (Άρθρο 4)». Τα έργα αυτά αναμένεται να έχουν μικρή κλίμακα και τοπικό χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά στο στάδιο της περιβαλλοντικής μελέτης των εν δυνάμει έργων. Συνεπώς εκτιμάται ότι δεν αλλοιώνουν τα εν γένει φιλοπεριβαλλοντικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη σχεδίου. .

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

7.5 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η παρακολούθηση – έλεγχος (monitoring) με την έννοια που τίθεται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ και την Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225Β/5.9.2006) για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων Σχεδίων/ Προγραμμάτων, χρησιμοποιείται για να εκτιμήσει κατά πόσο:

- οι προβλέψεις της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ήταν ακριβείς,
- η υλοποίηση των προνοιών του εξεταζόμενου Σχεδίου συμβάλλει στην επίτευξη των επιθυμητών περιβαλλοντικών στόχων,

- τα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης/ πρόληψης είναι αποτελεσματικά και
- υπάρχουν οποιεσδήποτε δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες είναι εντός αποδεκτών ορίων ή απαιτείται η υιοθέτηση κάποιων διορθωτικών μέτρων.

Το άρθρο 10 της Οδηγίας (Έλεγχος) στοχεύει στην επέκταση της διάρκειας εφαρμογής της διαδικασίας εντοπισμού και εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων πέραν της φάσης ετοιμασίας του Σχεδίου και κατά την φάση υλοποίησης αυτού, θεσπίζοντας την υποχρέωση παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εντόπισε η ΣΜΠΕ σε θεωρητικό επίπεδο. Εφόσον η ΣΜΠΕ εντόπισε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, τότε θα πρέπει να έχουν προταθεί και μέτρα ελαχιστοποίησης τους. Έτσι, η παρακολούθηση παρέχει α) τη δυνατότητα σύγκρισης των θεωρητικών αποτελεσμάτων της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ΣΜΠΕ με τις πραγματικά προκαλούμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και β) την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων που εφαρμόστηκαν κατά την υλοποίηση του Σχεδίου.

Η Οδηγία, όπως και η εναρμονιστική Κ.Υ.Α., δεν προσδιορίζουν πώς πρέπει να παρακολουθούνται οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τον χρόνο και τη συχνότητα παρακολούθησης, ή τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Όμως, ορίζεται ξεκάθαρα και ουσιαστικά ο στόχος της παρακολούθησης, που είναι ο **έγκαιρος εντοπισμός απρόβλεπτων δυσμενών επιπτώσεων, έτσι ώστε να μπορεί να αναληφθεί κατάλληλη επανορθωτική δράση**.

Στην προκειμένη περίπτωση της 1η Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου δεν έχει εντοπιστεί ρύθμιση, η οποία να αναμένεται ότι θα προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και που να χρήζει ιδιαίτερης και εντατικής παρακολούθησης. Οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις που αναγνωρίστηκαν δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα και συνδέονται με τις σχετικές πιέσεις στις υφιστάμενες χρήσεις γης και τους παραγωγικούς τομείς εξαιτίας των περιορισμών στη χρήση και κατανάλωση νερού. Για τον λόγο αυτό, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα πραγματοποιείται κυρίως μέσω του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την ΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β/9.9.2011) και κάθε φορά ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αναφέρεται στην **1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007**.

Στόχος του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων καθώς και των αμέσως εξαρτωμένων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός απαιτείται η εφαρμογή του Προγράμματος των Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων που προβλέπονται από την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, όπως τελικά αυτό εγκριθεί μετά την διαδικασία της Διαβούλευσης. Υπεύθυνα όργανα για την εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων είναι οι αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι αρμόδιες υπηρεσίες των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων.

Το περιεχόμενο των Σχεδίων Διαχείρισης περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 10 και Παράρτημα VII του ΠΔ 51/2007) και περιλαμβάνει την καταγραφή – επικαιροποίηση όλων των σταδίων εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρα 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14 κ.λπ.).

Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα εξής:

→ Γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών της περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (Υδατικού Διαμερίσματος) (Άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Περίληψη σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες για την κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων (Άρθρο 5, Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Προσδιορισμό προστατευόμενων περιοχών (Άρθρο 6 και 7, Παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Περιγραφή δικτύων παρακολούθησης (Άρθρο 8, Παράρτημα V της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Κατάλογο των περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και τις προστατευόμενες περιοχές, συμπεριλαμβανόμενων και των εξαιρέσεων (Άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Περίληψη της οικονομικής ανάλυσης ύδατος (Άρθρο 5, Παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Περίληψη του προγράμματος μέτρων, βασικών και συμπληρωματικών (Άρθρο 11 καθώς και Άρθρα 7, 9, 10 και Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Μητρώο τυχόν λεπτομερέστερων προγραμμάτων και σχεδίων διαχείρισης

→ Περίληψη μέτρων που λαμβάνονται για την πληροφόρηση του κοινού και τη διαβούλευση (Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

→ Κατάλογο αρμόδιων αρχών (Άρθρο 3 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ)

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του **Προγράμματος Μέτρων** για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του Π.Δ. 51/2007). Το πρόγραμμα μέτρων, το οποίο διαμορφώνεται σε συνέχεια της εφαρμογής των προγενέστερων βημάτων - σταδίων της Οδηγίας, είναι το βασικό στοιχείο του Διαχειριστικού Σχεδίου και καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την εξαετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Το πρόγραμμα μέτρων διακρίνεται σε **βασικά μέτρα** και – όπου απαιτείται – σε **συμπληρωματικά μέτρα**.

Τα **βασικά μέτρα**, σύμφωνα με την παρ. 3 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 4 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007), αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται και περιλαμβάνουν:

→ I. Μέτρα για την εφαρμογή της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 10 και το Μέρος Α του Παραρτήματος VI της Οδηγίας (Άρθρο 9 και Τμήμα Α του Παραρτήματος VIII του ΠΔ 51/2007) και ειδικότερα μέτρα που απαιτούνται από τις ακόλουθες Κοινοτικές Οδηγίες και την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία:

→ II. Μέτρα για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, σύμφωνα με τις αρχές του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 8 του ΠΔ 51/2007.

→ III. Μέτρα για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού, ώστε να αποφευχθεί η απόκλιση από τους περιβαλλοντικούς στόχους του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

→ IV. Μέτρα για ικανοποίηση του Άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 7 του ΠΔ 51/2007, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για διασφάλιση της ποιότητας του νερού, ώστε να μειωθούν οι απαιτήσεις καθαρισμού του, προς παραγωγή πόσιμου νερού.

→ V. Μέτρα ελέγχου της απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και της αποθήκευσης επιφανειακού νερού.

→ VI. Μέτρα για τον έλεγχο τεχνητού εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων, συμπεριλαμβανομένης και της σχετικής αδειοδότησης.

→ VII. Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση π.χ. περιβαλλοντικοί όροι, κλπ. και υποβολή πρότασης, σύμφωνα με την

κείμενη σχετική νομοθεσία, για κατάλληλα συστήματα ελέγχου των απορρίψεων στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα.

→ VIII. Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, ικανές να προκαλέσουν ρύπανση.

→ IX. Μέτρα για αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του ύδατος.

→ X. Μέτρα για αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια νερά, αλλά και προσδιορισμός των περιπτώσεων όπου επιτρέπεται απευθείας απόρριψη, όπως αναφέρονται στο Άρθρο 11, παρ. 3 (ι) της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο Άρθρο 12, παρ. 4 (ι έως ιζ) του ΠΔ 51/2007.

→ XI. Ειδικά μέτρα, κατ' εφαρμογή του Άρθρου 13 του ΠΔ 51/2007, για εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από ουσίες προτεραιότητας και τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από επικίνδυνες ή άλλες ουσίες που μπορεί να εμποδίσουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

→ XII. Μέτρα για πρόληψη της σημαντικής διαρροής ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις και για πρόληψη ή/και μείωση των επιπτώσεων των επεισοδίων ρύπανσης από ατύχημα ή ακραία φυσικά φαινόμενα.

Στη συνέχεια, όπου κρίνεται ότι τα βασικά μέτρα δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εξετάζονται και προτείνονται **συμπληρωματικά μέτρα**, σύμφωνα με τις παρ. 4 & 5 του Άρθρου 11 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (παρ. 5 & 6 του Άρθρου 12 του ΠΔ 51/2007) στις περιπτώσεις όπου κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν καθορισθεί.

Τα συμπληρωματικά αυτά μέτρα σχετίζονται κυρίως με τις εξής κατηγορίες μέτρων:

I. Διοικητικά Μέτρα

II. Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση

III. Έλεγχοι εκπομπής ρύπων

IV. Έλεγχος άντλησης

V. Έργα αποκατάστασης υφιστάμενων υποδομών

VI. Εκπαιδευτικά μέτρα

VII. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)

Β. ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η παράγραφος αυτή θα συμπληρωθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς, τα πορίσματα της οποίας θα συμπεριληφθούν στην παρούσα μελέτη.

Γ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Ηπείρου αποτελεί από μόνο του ένα Σχέδιο με καθαρά περιβαλλοντικό στόχο: την ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων μέσω του καθορισμού αρχών και προτάσεων μέτρων για τη διατήρηση και προστασία όλων των υδάτων -ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα- και με θεμελιώδη στόχο την επίτευξη της «καλής κατάστασης» όλων των υδάτων.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης κατέληξε στα εξής:

4. Στην πλειονότητα των εξεταζόμενων παραμέτρων, που αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου, αυτές θα είναι προς τη θετική κατεύθυνση.
5. Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν κυρίως στο φυσικό, αλλά και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και επικεντρώνονται στα θέματα των υδάτων, της βιοποικιλότητας – πανίδας – χλωρίδας, στην προστασία/ αποκατάσταση εδάφους και τοπίου και στην προστασία του ανθρώπινου πληθυσμού έναντι περιβαλλοντικού κινδύνου.
6. Το σύνολο των αρνητικών επιπτώσεων που είναι στρατηγικού χαρακτήρα, σχετίζεται με τις αλλαγές στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά των υδατικών σωμάτων, στα οποία εντάσσονται νέα έργα δομικών κατασκευών, αλλά και στα υδατικά σώματα κατάντη αυτών.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, αποτιμάται ότι η συνολική συμβολή του προτεινόμενου Σχεδίου αναμένεται θετική και με ισχυρή ένταση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπου αναμένονται επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα. Οι όποιες τάσεις επιδείνωσης αφορούν επιπτώσεις που παρουσιάζουν ασθενή συσχέτιση με το εξεταζόμενο Σχέδιο.

Δ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ, ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ & ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στη συνέχεια αναφέρονται τα μέτρα (ανά κατηγορία μέτρων) του Σχεδίου Διαχείρισης, τα οποία κρίθηκαν ότι μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις - στρατηγικού επιπέδου - σε κάποιο περιβαλλοντικό μέσο και για τα οποία προτείνεται η λήψη επανορθωτικών μέτρων για την πρόληψη, περιορισμό και αντιμετώπιση αυτών των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Έργα δομικών κατασκευών

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην κατασκευή και λειτουργία των έργων αυτών να εφαρμοστούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προέκυψαν από την εξέταση των σχετικών ΜΠΕ, με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων που δύναται να προκληθούν, όπως μείωση κατάντη απορροής, διακοπή φυσικής συνέχειας, κατάκλυση περιοχής κτλ, παρόλο

που αυτές αναμένονται προκαταρκτικά να μην είναι σημαντικές, λόγω κυρίως των χαμηλών απολήψεων σε σχέση με τις εκτιμήσεις των φυσικοποιημένων ετήσιων απορροών.

Παράλληλα θα πρέπει να υιοθετηθούν τα μέτρα και οι προϋποθέσεις που προτείνονται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ της Ηπείρου, όπως μεταξύ άλλων η υλοποίηση έργων που να επιτρέπουν την ελευθεροεπικοινωνία της ιχθυοπανίδας, την εξασφάλιση οικολογικών παροχών που να επιτρέπουν και να μην αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά των κατάντη οικοσυστημάτων και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατασκευής για σκοπούς ελαχιστοποίησης των αρνητικών επιπτώσεων.

Σε περιπτώσεις όπου προτείνονται από το Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης όροι για την υλοποίηση των έργων αυτών, οι οποίοι σχετίζονται με σημαντικές αλλαγές στα μεγέθη - τρόπο κατασκευής/ υλοποίησης ή ακριβούς χωροθέτησης, τότε προτείνεται να εξεταστεί η επαναυποβολή των ΜΠΕ για τα έργα αυτά, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τους τις αλλαγές και προϋποθέσεις αυτές.

Τέλος, θα πρέπει να διασφαλίζεται –όπου εφαρμόζεται– ότι πληρούνται και οι προϋποθέσεις του Άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τις προστατευόμενες περιοχές Natura που θίγονται άμεσα ή έμμεσα από τα έργα αυτά. Οι πρόνοιες του Άρθρου αυτού αναφέρουν ότι: *«Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεόμενο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του»*.

Ε. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το Σχέδιο Παρακολούθησης που προτείνεται εστιάζει στην παρακολούθηση δεικτών που πιθανώς ήδη να παρακολουθούνται από άλλα σχετικά και τρέχοντα προγράμματα στα πλαίσια εφαρμογής περιβαλλοντικών οδηγιών (π.χ. βιοποικιλότητα σε περιοχές Natura 2000, πρόγραμμα παρακολούθησης υπογείων και επιφανειακών νερών, ποιότητα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ποιότητα νερών κολύμβησης, κ.λπ.).

Προτείνεται, η Αρμόδια Αρχή του Σχεδίου να συλλέγει τη σχετική πληροφορία με στόχο τη δημιουργία ενός ιστορικού αρχείου εξέλιξης της κατάστασης συγκεκριμένων περιβαλλοντικών παραμέτρων που συνδέονται με το υδάτινο περιβάλλον και τις πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης. Σε περιπτώσεις όπου παρατηρείται κάποια αλλαγή, διακύμανση ή αρνητική τάση εξέλιξης συγκεκριμένης παραμέτρου, τότε η Αρμόδια Αρχή του Σχεδίου θα πρέπει να διαβουλεύεται με τους σχετικούς φορείς με στόχο την αξιολόγηση της κατάστασης και τη λήψη αποφάσεων για τυχόν ανάγκη εφαρμογής διορθωτικών μέτρων.

Στην προκειμένη περίπτωση της 1η Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας δεν έχει εντοπιστεί ρύθμιση, η οποία να αναμένεται ότι θα προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και που να χρήζει ιδιαίτερης και εντατικής παρακολούθησης. Οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις που

αναγνωρίστηκαν δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα και συνδέονται με τις σχετικές πιέσεις στις υφιστάμενες χρήσεις γης και τους παραγωγικούς τομείς εξαιτίας των περιορισμών στη χρήση και κατανάλωση νερού. Για τον λόγο αυτό, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης θα πραγματοποιείται κυρίως μέσω του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την ΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β/9.9.2011) και κάθε φορά ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΜΠΕ

Η βασικότερη δυσκολία που ανέκυψε κατά την εκπόνηση τόσο της παρούσας ΣΜΠΕ, όσο και της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, σχετίζεται με την έλλειψη στοιχείων για την ισχυρή συσχέτιση της κατάστασης των σωμάτων με τις αιτίες υποβάθμισης αυτών.

Το προτεινόμενο Σχέδιο αποτελεί το δεύτερο κατά την Οδηγία Πλαίσιο, Σχέδιο Διαχείρισης και αναφέρεται στην περίοδο έως το 2021, αξιοποιώντας μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών. Σημαντική βάση για την πρόταση κατάλληλων μέτρων αποτελεί η κατάταξη της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των ΥΣ μέσω των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης των ΥΣ. Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Διαχείρισης, ο προσδιορισμός της κατάστασης των ΥΣ βασίστηκε στα αποτελέσματα του Εθνικού Προγράμματος παρακολούθησης των υδατίνων σωμάτων. Τα αποτελέσματα αυτά αποτέλεσαν την κύρια πηγή πληροφόρησης σε σχέση με την κατάσταση των ΥΣ.

Κατά τα άλλα, δεν αντιμετωπίστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα κατά τη φάση εκπόνησης της παρούσας μελέτης, πέραν των συνήθων δυσκολιών που ανακύπτουν για την εξασφάλιση επικαιροποιημένων στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη διεξοδική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΈΡΕΥΝΕΣ

Η παρούσα μελέτη προσδιορισμού, εκτίμησης και αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε στρατηγικό επίπεδο αφορά στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Νερών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου για την περίοδο 2012-2015, δηλαδή το δεύτερο Σχέδιο Διαχείρισης για την περίοδο 2016-2021, σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο (2000/60/ΕΚ) για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης προέκυψε από αναλυτική μελέτη εφαρμογής όλων των άρθρων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά και έχει ως πυρήνα το Πρόγραμμα Μέτρων, Βασικών και Συμπληρωματικών.

Όπως διαπιστώνει κάποιος ανατρέχοντας τόσο στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης όσο και στην παρούσα μελέτη οι αναφορές σε μελέτες και έρευνες είναι πολλές και αφορούν τόσο σε μέτρα όσο και σε έργα που εξετάζονται ως εξαιρέσεις.

Στο πλαίσιο αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να επαναληφθούν στην παρούσα ενότητα όλες ή ορισμένες μελέτες και έρευνες από την πληθώρα των προτάσεων που περιλαμβάνονται στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης και οι οποίες υιοθετούνται από την παρούσα μελέτη.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι οι προτάσεις μελετών και ερευνών που ενσωματώνονται στο προταθέν πρόγραμμα μέτρων καλύπτουν όλο το εύρος περιβαλλοντικών θεμάτων που έχει ως πεδίο αναφοράς η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενο από τη φύση των θεμελιωδών απαιτήσεων της Οδηγίας Πλαίσιο (μέτρα για την επίτευξη της καλής κατάστασης των νερών), τις οποίες καλύπτει το Σχέδιο Διαχείρισης Νερών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και Σχετικά Καθοδηγητικά Κείμενα Εφαρμογής της, καθώς και αντίστοιχο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο.
- Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων και αντίστοιχο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο.
- Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου, Έργο 2010ΣΕ07580000 με τίτλο «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007», Έργου Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής 2010ΣΕ07580000, «Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧ/ΚΟΙ Ανώνυμη Εταιρία - ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΕΡΛΕΡΟΣ - ENVECO Ανώνυμη Εταιρεία Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος - ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ - ΕΠΕΜ Εταιρία Περιβαλλοντικών Μελετών Α.Ε. - ΟΜΙΚΡΟΝ Οικονομικές & Αναπτυξιακές Μελέτες Ε.Π.Ε. - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ - ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΚΟΤΖΑΓΕΩΡΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΓΚΑΡΓΚΟΥΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ», με διακριτικό τίτλο «Κ/ΞΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ».
- Παραδοτέα 1 έως 13 της Ενδιάμεσης Φάσης 1 για το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου στα πλαίσια του Έργου 2010ΣΕ07580000 με τίτλο «ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ2: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (EL 04), Ηπείρου (EL 05) και Θεσσαλίας (EL 08), ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: Κ/ΞΙΑ Γ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒ. ΜΗΧΑΝ. Α.Ε. – ΠΕΡΛΕΡΟΣ ΒΑΣ. του ΚΩΝ/ΝΟΥ – ENVECO Α.Ε. – ΕΠΕΜ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛ. ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε. – ΟΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ. & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Α.Ε. – ΕΜΒΗΣ Α.Ε. – ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ», με διακριτικό τίτλο «Κ/Ξ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020, Αθήνα, 2014.
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Σύμπραξη Γραφείων Planning Α.Ε. και Αργυρόπουλος Δ.

- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Ιονίων Νήσων, Φραντζής & Συνεργάτες, 2014.
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την Αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Ηπείρου, ΕΠΤΑ, 2014.
- Τεχνική Υποστήριξη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για την «Κατάρτιση του μεσοχρόνιου προγράμματος προστασίας και διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της χώρας», Σύμβαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσιών Έργων, Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων, Αθήνα 2008, ΕΜΠ/Τομέα Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Μελέτη αποτύπωσης ενεργειακού χάρτη (ισοζυγίου) της Περιφέρειας Ηπείρου και των αποθεμάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, Φάση Α, Δεκέμβριος 2011, Σύμβαση Περιφέρειας Ηπείρου, Eurotec ΑΕ & Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- Ετήσιες Εκθέσεις Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης για τα έτη 2011, 2010 και 2009, ΥΠΕΚΑ Γεν. Δ/νση Περιβάλλοντος Δ/νση ΕΑΡΘ, Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας
- Ι. Αργυράκης, Διευθυντής Διεύθυνσης Υδροηλεκτρικής Παραγωγής ΔΕΗ, Εκμετάλλευση των Υδροηλεκτρικών Σταθμών ως Έργων Πολλαπλού Σκοπού, Βιβλιοθήκη Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας
- Τα γεωθερμικά πεδία της χώρας, Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, Αθήνα 2007
- Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance Document No. 20 Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives
- Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC). Guidance Document No. 11 Planning Process
- Efstathios P. Tsacchalidis – Eleftherios Hadjisterkotis, Current distribution and population status of wild boar (Sus scrofa L.) in Greece, Acta Silv. Lign. Hung., Vol. 5 (2009) 153-157
- Ελληνική Στατιστική Αρχή, http://www.statistics.gr
- Μελέτη Αναδιάρθρωσης των Νοσοκομείων στην Ελλάδα του 2011, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας, http://platon.cc.uoa.gr/~reconweb/new2/
- 6η Υγειονομική Περιφέρεια Πελοποννήσου- Ιονίων Νήσων-Ηπείρου & Δυτικής Ελλάδας, http://www.dypede.gr

- ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., www.egnatia.eu
- Ένωση Ηλεκτρονικών Μηχανικών Ασφαλείας Εναερίου Κυκλοφορίας Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, www.hcaa-eleng.gr
- Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας, www.olig.gr
- Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας, www.corfuport.gr
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, www.rae.gr
- Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, www.hnms.gr
- Περιβαλλοντική Οργάνωση ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, www.arcturos.gr
- Ελληνική Ερπετοπανίδα, www.herpetofauna.gr
- Ψηφιακή βάση δεδομένων χλωρίδας και πανίδας της Ελλάδας, www.wildlife-archipelago.gr
- Ψηφιακή βάση δεδομένων πανίδας Γρεβενών, www.grevena-fauna.blogspot.com
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, www.ornithologiki.gr
- Ψηφιακή βάση δεδομένων πτηνοπανίδας, www.deskati.wordpress.com
- Birdlife International, www.birdlife.org
- ΦΙΛΟΤΗΣ – Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση, www.filotis.itia.ntua.gr